ईश्वरसंहिता

VOLUME V

6408

पाञ्चरात्रः - 30

INDIRA GANDHI NATIONAL CENTRE FOR THE ARTS

Viṣṇuism has given rise to two very important schools of ritual and philosophy, namely Vaikhānasa and Pāñcarātra. *Īśwarasamhitā* is an important text of the Pāñcarātra school of Visnuism.

Whereas Vaikhānasa is relatively archaic in character and leans more upon the Vedic tradition for its repertoire of Mantras used in religious rites and ceremonies. Pāncarātra is more liberal and open in its approach. It has a text tradition going back to some two thousand years - which has also been the main source of the Visistadvaita philosophy of Ramanuja (11th - 12th c.). In most of the Vaisnava temples in South India, Tamilnadu. worship especially in conducted accordance with the in prescription of one of the important Pancaratra Samhitas.

Îśvarasamhitā is an important text of the followed Pāñcarátra school and is meticulously for conduction of daily Pūjā ceremony and performances of various religious festivals in the Narayanasvami temple of Melkote. It can safely be dated to 8th - 9th Century at least on the basis of its reference in the Agama Prāmānya of Shri Yamunacarya. It is supposed to be a simpler and smaller version of the older Sattvatasamhita of this school which is the earliest work of Pañcaratra and is available considered as one of three ratnas, (jewels), along with Pauskara- and Jaya-samhitas. In 25 long Adhyavas the Isvarasamhita describes in great detail the rites, rituals and ceremonies taking place (or ought to take place) in a Vaisnava temple.

Palmleaf Manuscripts of the Isvarasamhita from procured mainly Näräyanasvämi temple of Melkote for the sake of authenticity. We have also appended to the text the gloss of Alasimha Bhatta (early 19thc.) helpful shall be which comprehending certain difficult or sectarian expressions. The English translation on the opposite (right) page has been provided for the facility of the modern scholars working On Philosophy Ritual and Iconography of Visnusin

A proper understanding of ritual is obviously aidispensable for the study of Art

कलामूलशास्त्र-ग्रन्थमाला KALĀMŪLAŚĀSTRA SERIES

इ.गा.रा.क.के.क.मू.शा - ४६ I.G.N.C.A. *K.M.S.* - 46

ईश्वरसंहिता

ĪŚVARASAMHITĀ

Critically edited and translated in Five Volumes

Volume V

(Chapters XXIV-XXV)

By

M. A. LAKSHMITHATHACHAR

Revised by

V. VARADACHARI

"Forwarded free of cost
where the compliments
Chambiriya Sanskrit Sansthan
(Decreed University)"
New Delhi

INDIRA GANDHI NATIONAL CENTRE FOR THE ARTS

NEW DELHI

and

MOTILAL BANARSIDASS PUBLISHERS PVT. LTD.

DELHI

First Edition: Delhi, 2009 © Indira Gandhi National Centre for the Arts

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, or by any means, without written permission of the Publishers.

Published by
INDIRA GANDHI NATIONAL CENTRE FOR THE ARTS
Central Vista Mess, Janpath, New Delhi – 110 001

in association with MOTILAL BANARSIDASS PUBLISHERS PVT. LTD. Bungalow Road, Jawahar Nagar, Delhi – 110 007

ISBN: 978-81-208-3216-9 (Set) 978-81-208-3221-3 (Vol. V)

Price: Rs. 6000.00 (Set of 5 Volumes)

Typeset by
Neographics
K-2071, (Ist floor) Chittaranjan Park,
New Delhi – 110 019

Printed in India at Shri Jainendra Press A-45, Naraina Industrial Area, Phase – I, New Delhi – 110 028

CONTENTS

CHAPTER XXIV	
मुद्रालक्षणभगवद्भ्यानादिप्रकार: Features of Mudrā, Method of	
Meditating on Bhagavān	1492
CHAPTER XXV	
हवि:पाकविधानम् Cooking of the oblations	1598
Ślokārdhanukramaṇī	1649

* * *

ईश्वरसंहिता ĪŚVARASAMHITĀ

VOLUME FIVE Text, Translations (contd.) and Ślokārdhānukramaņī

चतुर्विंशोऽध्याय: मुद्रालक्षणभगवद्ध्यानादिप्रकारः

[मुद्राविधिः]

नारदः -

अथ मुद्राविधिं वक्ष्ये शृणुध्वं मुनिपुङ्गवा: ।

[मुद्राशब्दिनरुक्तिः]

मुदं कर्मात्मतत्त्वानां ददात्यमलयाजिनाम् ॥ १ ॥ द्रावयन्ति च दोषाणां बाह्याभ्यन्तरचारिणाम् । तेन मुद्रा समाख्याता कृतास्यापि च मुद्रणात् ॥ २ ॥

[पूर्वविधि:]

तस्मात्स्वाभाविकं कृत्वा बन्धं वा मानसं पुरा ।
स्वेन स्वेन तु मन्त्रेण स्मरेद्व्याप्तं सदैव हि ॥ ३ ॥
चैतन्येनानुविद्धो यश्शाखासङ्घश्च यद्यपि ।
तत्रापि मन्त्रोऽत्राध्यक्षस्तत्कार्यं सम्प्रयच्छिति ॥ ४ ॥
गन्धिदग्धौ करौ कृत्वा मुद्राबन्धं समाचरेत् ।
मध्यमानामिकाभ्यान्तु द्वन्द्वयुक्तं करद्वयात् ॥ ५ ॥
पराङ्मुखञ्च सुस्पष्टं कृत्वा योज्यं परस्परम् ।
आमूलान्नखपर्यन्तं नैरन्तर्येण यत्नतः ॥ ६ ॥
समुत्थाने करतले शेषाश्चाङ्गुलयस्तथा ।
अधरोत्तरयोगेन वामदिक्षणतस्तथा ॥ ७ ॥
तर्जन्यां ऊर्ध्वतोऽङ्गुष्ठे सम्मुखे संप्रसार्य च ।
निविष्टा हृदये कार्या मुद्रैषा मुनिपुङ्गवाः ॥ ८ ॥
चातुरात्म्यार्चने योज्या सर्वसिद्धिप्रदायिनी ।
शिष्टौ विकसितौ हस्तौ योज्यौ च मणिबन्धनात् ॥ ९ ॥

अथ चतुर्विंशेऽध्याये मुद्रालक्षणं मूर्तिध्यानञ्च प्रपञ्चयित, तदर्थस्सुलभ एव ।

CHAPTER XXIV

Features of Mudrā, Method of Meditating on Bhagavān

(Mudrāvidhi)

la. Nārada: O eminent sages! I shall tell the process of mudrā, listen.

(Derivation of the word mudrā)

 $1b-2Mudr\bar{a}$ is so called as it gives joy to the *tattvas* in the form of *karman* for those who offer spotless worship, drive out the defects which move about within and without and sealing² up of what is done.

(Preliminary)

3-15. Therefore, for formation is to be done naturally (physically) or mentally at first and consider it to be pervaded by the respective mantras. The group of fingers $(\dot{s}\bar{a}kh\bar{a})$ is associated with sentence. Yet the mantra is perceivable and hence it enables the (particular) act to be done. The $mudr\bar{a}$ is to be formed with the two hands smeared wityh sandal-paste. The pair of the middle and ring fingers in the two hands are to be (kept) formed so that they could be distinctly away from the body and closely joined from the roots (of the fingers) upto the nails, so that when the palm of the hand is raised, other fingers would be above and below in the left and right (hands). The two thumbs are to be vertically stretched facing the body in the forefinger and kept in the chest (heart). O eminent sages! this is the $mudr\bar{a}$ to be used while worshipping the four $vy\bar{u}ha$ deities and would offer all success. The two expanded hands shall be closely (without an intense) joined from the wrist. The two elbows in the arms are to be kept in the navel like stick. They are to

- 1. Mudrāis a hand pose. The mudrās destroy those people who do injury to others and also remove all obstacles (LT XXXIV- L.a; S. VIII.5a). It is a kind of forming the fingers in the hand. It removes in a moment the joy of all those who do harm to others (Pād. S. Caryā. XXII.2). It is derived from the root 'mud' meaning to rejoice and the root 'rā' meaning to give. Vide: मुदो हर्षस्य निवारणात् परमानन्तद्रस्वरूपत्वात् विश्वस्यातन्तन्तस्तुरीयसत्तायां मुद्रणात्। (Prapaācahṛdaya P. 88). Thus it fulfils all the desires, vide: तस्मान्मुद्रात् साव्याता सर्वकामर्थसाधारणी। It destroys the adverse planetary position, influences and destroys sins. Vide Tantrasāra cited on P. 739 of the Saṃsāra-ratnamālā.
- 2. Sealing what is done, that is, preventing it from getting disturbed by often.
- 3. See the chart for the different mudrās in Pād. S. II. PP. 577-596.

तद्वाहुकूर्परौ द्वौ च नाभौ संरोध्य दण्डवत्। ईषद्वै डोलयेत्पश्चात् अथ ऊर्ध्वे तु तौ करौ ॥ १० ॥ गुप्तिं कृत्वा तु योज्येषा मुद्राराधनकर्मणि । मूर्तीनां केशवादीनां ततोऽन्यां शृणुत द्विजाः ॥ ११ ॥ श्लेष्य पाणितले द्वे प्राङ्नम्रं कुर्याल्लतागणम् । विमुक्तमन्तरीकृत्य सहाङ्गुष्ठद्वयेन तु ॥ १२ ॥ मणिबन्धद्वयं कुर्यात् सुलग्नमितिनिश्चलम् । करयुग्मं सगर्भन्तु सन्धार्य स्वधिया चलम् ॥ १३ ॥ ऊरुमध्ये निषण्णे तु कुर्याद्वै बाहुकूपरे । गुप्तं कृत्वा प्रयत्नेन बन्धमस्याः समाचरेत् ॥ १४ ॥ एषा विभवदेवानां मुद्रैका वैभवी द्विजाः । प्रणवेन प्रयोज्येयं सहस्रांशुसमप्रभा ॥ १५ ॥

[विश्वत्रातृनृसिंहमुद्रा]

विश्वत्रातृनृसिंहस्य मुद्राद्वयमथोच्यते । ध्यात्वा त्रेताग्निरूपं तु दक्षिणादङ्गुलत्रयम् ॥ १६ ॥ स्पष्टमूर्ध्वमुखं सैव ज्येष्ठाक्रान्ता कनीयसी । अथाऽखिलाध्वरूपा चाप्यध्वातीतोऽग्निरूपधृक् ॥ १७ ॥ देवो गुणत्रयातीतः तथा मार्गत्रयातिगः । धर्मैः स्थूलतरैर्मुक्तो योऽयं व्यक्तो धियार्चितः । १८ ॥ परस्परमुखौ श्लिष्टौ शाखाक्रान्तौ परस्परम् । किन्तु वै दक्षिणं हस्तमूर्ध्वं चाप्यधरेऽपरम् ॥ १९ ॥ अविद्यादिलनी ह्येषा मुद्रा पूर्वमुदाहृता । ततो हृदादिमन्त्राणां मुद्राषट्कन्तु कथ्यते ॥ २० ॥

[हृदादिमुद्रा:]

सम्पुटं हृदयोद्देशे बध्वा हस्तद्वयेन तु । निरन्तराभ्यां शाखाभ्यां मुद्रैषा हार्दिकी^१ स्मृता ॥ २१ ॥ be slightly moved (as in a swing). The two hands are to be raised so as to make a fortification. This mudrā shall be used while doing worship. O brahmins! listen to another kind of forming mudrā (while worshipping) the forms of Keśava and others. The two palms shall be closely knit with the finger bent in the front. The two wrists shall be brought together with the two thumbs obscuring the nails, (the wrists) being motionless and clasped (with each other). Observing (feeling) that the two hands form an enclosure, as moving, the two elbows are to be hidden placing them in between the thighs. This formation (of the mudrā) shall be done with effort. O brahmins! this is the unique mudrā of the vibhava deities. It is called vaibhavī. It is to be used with Praṇava. Its radiance is equal to that of thousand -rayed (sun).

(Viśvatrātr Nṛsiṃhamudrā)

16-20. Two mudrās of Nṛṣiṃha, the protector of the universe, are now stated. Meditate upon Him (Nṛṣiṃha) who is of the forms of three fires facing upwards to the right of three angulas with the little finger pressed by the middle finger and of the form of adhvans. The Lord is beyond the adhvans and bears the form of fire and beyond the three qualities, and beyond the three paths. Who is free from the more gross features, and is worshipped mentally. The poses well-formed, facing each other in the finger in the two hands mutually but the right hand is to be raised and the left must be down. One (mudrā) is already stated and destroys nescience. Then six mudrās are stated for the hṛdaya and other mantras.

(Mudrās of hṛdaya and Others)

21-23a. The two hands are to form a casket in the chest (heart) with the fingers compactly placed. This is held as $h\bar{a}rdik\bar{\imath}mudr\bar{a}$. Two fingers begin-

- 4. gupti: Protection, the two hands shall be raised in a manner that a hallow may be produced between them as if it is a casket or room for security.
- 5. sagarbhantu karayugmam: Two hands when brought together, there is space in between them.
- 6. sahasrāņiśu: thousand-rayed, sun; really speaking the rays of the sun could not be counted; yet, thousand is the number used to denote that the rays are innumerable.
- 7. tretāgni: gārhapatya, āhavanīya and daksiņa.
- 8. sattva, rajas and tamas are the three qualities.
- 9. Three paths: heaven, earth and lower region.
- 10. *sthūlataradharma*: features that are more gross, that is, those features of matter which are prominent in material creation.
- 11. The thumb is to be joined with the palm of the hand and placed in the heart and is called *hṛdaya* (S. VIII. 12b-13). The left thumb is to be used (LT. XXXIV.18). The fist is to be formed and placed in the heart (Pād. S. Caryā, XXII.6a).

अङ्गुष्ठादिकनिष्ठान्तं शाखायुग्मं पृथक् पृथक् । सान्तरं सम्पुटादस्मात् कनिष्ठादौ तथा भवेत् ॥ २२ ॥ शिरिशखातनुत्रास्त्रनेत्रमुद्रा यथाक्रमम् ।

[किरीटमुद्रा]

हस्तौ मुकुलितौ कृत्वा न्यसेच्छिरसि मन्त्रतः ॥ २३ ॥ ज्ञेया किरीटमुद्रेयं मार्ताण्डायुतसन्त्रिभा ।

[श्रीवत्समुद्रा]

ततः श्रीवत्समुद्रा तु पद्ममुद्रैव कीर्तिता ॥ २४ ॥

[कौस्तुभमुद्रा]

मध्यमानामिकान्यूना मुष्टिवत्पाणिमध्यगा । उभयोर्हस्तयोर्विप्र पश्चान्मुष्टिद्वयं तु यत् ॥ २५ ॥ श्लेषयेत्समरन्ध्रेण तर्जन्यौ द्वे प्रसार्य च । ततः संश्लेषयेदग्रात्दङ्गुष्ठाग्रे नियोजयेत् ॥ २६ ॥ मध्यतस्तर्जनीभ्यान्तु अन्योन्येन क्रमेण तु ।

[मालामुद्रा]

मुद्रेषा कौस्तुभस्योक्ता मालामुद्रामथो शृणु ॥ २७ ॥ शाखाष्टकं कराभ्यां यद्गस्तमग्रानदूरत: । संश्लक्ष्णं लम्बमानञ्च उपविष्टोऽथवा स्थित: ॥ २८ ॥ कुर्याद्वाहुद्वयं विष्र ऊरुमध्यावलम्बितम् । मणिबन्धावधौ सम्यङ्मालामुद्रा प्रकीर्तिता ॥ २९ ॥ ning with the thumb and ending with the little finger, when formed separately into a casket with space in between, shall be in the small finger and other would respectively be the *mudrās* of *śiras*, *śikhā*, *kavaca*, (*tanutrāt*), protecting the body, *astra* and *netra*. 12

(Kirīṭamudrā)

23b-24a. The two hands should be formed to resemble a bud and placed on the head uttering the (concerned) mantra. This is to be known as kirīṭamudrā, resembling ten thousand suns (in splendour). 13

(Śrīvatsamudrā)

24b. Śrīvatsamudrā is only padmamudrā. 14

(Kaustubhamudrā)

25-27a. O brahmin! the middle, ring and little fingers are to (be bent) so as to each the middle of the palm like fists. There will be two fists in the two hands (when they are joined together). The two index fingers are to be joined together with the slit being the same and stretched. Then the tip shall be joined with the tip of the thumb, in between the index fingers on a mutual basis. ¹⁵

(Mālāmudrā)

27b-29. This mudrā of Kaustubha is stated. Listen now to mālāmudrā. Four fingers of the two hands are to be brought at their tips not far from each other, hanging gently while being seated or standing. The two arms, O brahmin, are to be kept hanging down between the thighs with the two wrists being kept down upto the wrists. This is described as mālāmudrā.¹⁶

- 12. The mudrās of the other limbs are not separately given here; but are treated in S. VII.13b-23b, LT. XXXIV.19-28; (many of the ślokas here are identical with those in JS). Cf. Pād. S. Carya. XXI.6b-11; SKS. Rṣi. II.96-97 describes Kavacamudrā alone, leaving others.
- 13. Not treated in other texts.
- 14. *Padmamudrā*: See JS. VIII. 36; LT. XXXIV.36 almost identical with the former; Pād. S. Caryā. XXII. 44-45 is different here from the above two texts; Śrīvatsamudrā is not mentioned in the other texts even by name.
- 15. This description is identically the same in JS. VIII. 31-33; almost similar in LT. XXXIV. 32-34;
- 16. This description is identical with that in JS. VIII. 34-35; it is the same in import with slightly different expressions in LT. XXXIV.34-35; where it is called Vanamālikā; cf. Pad. S. Carvā. XXII.55 where Vanamālā is the name for this *mudrā*; cf. SKS. Rsi. II.60.

[पद्ममुद्रा]

अङ्गुष्ठौ सङ्गतौ लग्नौ अङ्गुल्यो विरलास्स्थिता: । पाद्मी ह्येषा भवेन्मुद्रा पुष्टिसौभाग्यदायिका ॥ ३० ॥

[शङ्खमुद्रा]

मुष्टिना ग्राहयेद्वाममङ्गुष्ठं दक्षिणेन तु । अङ्गुलीर्वामहस्तास्तु दक्षिणस्योपिर न्यसेत् ॥ ३१ ॥ वामतर्जनिकाग्रन्तु अङ्गुष्ठाग्रञ्च दक्षिणात् । परस्परं सम्मुखं तु सुश्लिष्टं विनियोजयेत् ॥ ३२ ॥ शङ्खस्यैषा भवेन्मुद्रा उत्ताना तु यदा स्थिता ।

[चक्रमुद्रा]

स्पष्टौ प्रसारितौ हस्तौ परस्परिनयोजितौ ॥ ३३ ॥ भ्रमणाच्वक्रवत्तौ तु चक्रमुद्रेति कीर्तिता । नाशिनी सर्वदु:खानां मुद्राणां भेदिनी परा ॥ ३४ ॥

[गदामुद्रा]

बध्वा मुष्टिं दक्षिणेन वामाङ्गुष्ठस्य मूर्धनि । कृत्त्वैवं दर्शयेदेषा कौमोदक्याः सुशोभना ॥ ३५ ॥ गदामुद्रेति विख्याता दोषसैन्यप्रमर्दनी ।

[शक्तिमुद्रा]

प्रसार्या वाममुत्ताना अङ्गुल्यो विरला:स्थिता: ॥ ३६ ॥ कार्यास्त्वाकुञ्चिता: प्रान्तादङ्गुष्ठं सेतुवद्भवेत् । संमुखं तासु संलग्नं करशाखासु मध्यत: ॥ ३७ ॥ हृत्सम्मुखं तु बध्नीयाच्छक्तिमुद्रां सुखप्रदाम् । प्रादिशिन्यादितो विद्धि कनिष्ठान्तं श्रियादिषु ॥ ३८ ॥

२. यथा - A

३. हत्सम्मुखातु - A

(Padmamudrā)

30. The two thumbs are to be closely joined with the other fingers remaining apart. This is $p\bar{a}dm\bar{i}$ (padma) $mudr\bar{a}$ offering nourishment and prosperity.¹⁷

(Śankhamudrā)

31-33a. The left thumb shall be grasped with the right fist. The fingers in the left hand are to be placed on those of the right. The tip of the left forefinger shall mutually adhere face to face with the right. This is $\dot{s}a\dot{n}khamudr\bar{a}$ when it is on the back. ¹⁸

(Cakramudrā)

33b-34. The two hands are to be joined with each other and clearly stretched out and moved about like a wheel. This is called *cakramudrā* which destroys all miseries. This is the supreme *mudrā*.¹⁹

(Gadāmudrā)

35-36a. Forming the fist with the right hand upon the thumb of the left thumb it shall be shown auspicious Kaumodakī. It is known gadāmudrā, which would crush an army of defects.²⁰

(Śaktimudrā)

36b-38. The fingers, in the left hand, lying on their back and remaining separately and stretched out, are to be bent down, so that the thumb could be like a bridge from the edge, could face in the fingers clinging to the middle. This shall be formed to face the heart and it is śaktimudrā offering pleasure. Understand this in the case of Śrī and other beginning from the forefinger to the little finger.²¹

- 17. See under 12 where it is called Śrīvatsamudrā.
- 18. Same in JS. VIII. 37-39; almost the same Pād. S. Caryā XXII. 46b-48a; LT. XXXI. 38-39a; SKS. Ŗṣi. II. 41-42; Pād. S. Caryā. XXII. 48b-49a;
- 19. Same in JS. VIII. 39b-40; Pād. S. Caryā. XXII.45b-46a
- 20. Same in JS. VIII. 41-42a; Pād. S. Caryā. XXII. 49b-51a; Kaumodakī is the name of Gadā.
- 21. Same in JS. VIII. 9b-12a; cf. SKS. Rşi. II.48.

[पक्षिराजमुद्रा]

प्रसार्य संहितं कृत्वा पुरा पाणिद्वयं द्विज । अनामा मूलदेशाभ्यां अङ्गुष्ठाग्रद्वयं न्यसेत् ॥ ३९ ॥ अधोमुखं तु पतितं मणिबन्धस्य सम्मुखम् । सुस्पष्टमुच्छ्रितं लग्नं पुच्छवत्कन्यसायुगम् ॥ ४० ॥ पिक्षराजस्य मुद्रैषा केवलस्य महात्मन: । सामान्या सर्वमन्त्राणां एका मुद्राञ्जलि: स्मृता ॥ ४१ ॥ स्वेन स्वेन तु मन्त्रेण संयुक्तां तां प्रयोजयेत् ।

[दहनमुद्रा]

दक्षे करतले रक्तपङ्कजे भास्करं स्मरन् ॥ ४२ ॥ द्रव्याणि संस्पृशेत्तेन मुद्रैषा दहनात्मिका ।

[आप्यायनमुद्रा]

वामहस्ततले श्वेतपङ्कजे शशिनं स्मरन् ॥ ४३ ॥ द्रव्याणि संस्पृशेत्तेन मुद्रैषाप्यायनात्मिका ।

[कामधेनुमुद्रा अथवा सुरभिमुद्रा]

ग्रिथतौ द्वौ करौ कृत्वा सुश्लिष्टौ चाप्यधोमुखौ ॥ ४४ ॥ कनीयसौ तदङ्गुष्ठौ सुश्लेषेण नियोज्य च । मध्यमाङ्गुलियुग्मन्तु अन्योन्यकरपृष्ठगम् ॥ ४५ ॥ विक्षिप्तानामिकायुग्मं तर्जनीयुगलं तथा । मुद्रैषा कामधेन्वाख्या सर्वेच्छापरिपूरिणी ॥ ४६ ॥

[अनन्तासनमुद्रा]

अथ चासनमन्त्राणां मुद्राबन्धस्तु वक्ष्यते । अधोमुखस्य वामस्य अनामा तर्जनी उभे ॥ ४७ ॥

४. संहतम् - पा.

५. पूरणी - पा.

(Pakṣirājamudrā)

39-42a. O brahmin! the two hands fully stretched out are to be brought together at first. The ring finger shall be joined with the tips of the two thumbs from their roots. It shall be turned downwards to face the wrist. The pair of little fingers are to be closed there and clearly raised like the tail. This is the $mudr\bar{a}$ of the king of birds (Garuḍa), the great soul. This one $mudr\bar{a}$ is considered to be a common $mudr\bar{a}$ for all mantras. It shall be used together with the respective mantras. ^{22}

$(Dahanamudr\bar{a})$

42b-43a. The materials are to be touched, thinking of the sun in the red lotus remaining in the right palm. This is called *Dahanamudrā*.²³

(Āpyāyanamudrā)

43b-44a. The materials are to be touched, thinking of the moon in the white lotus remaining in the left palm. This $mudr\bar{a}$ is $\bar{A}py\bar{a}yana$.

(Kāmadhenumudrā or Surabhimudrā)

44b-46. The two hands are to be closely knit and kept facing downwards, the two little fingers and thumbs are to be well pressed together, the pairs of the middle fingers are to be placed each on the back of the opposite palm. The pair of ring fingers and index fingers are to be apart. This is named kāmadhenumudrā which fulfills all desires.²⁵

(Anantāsana mudrā)

47-50a. It is now the formation of mudrā stated for the mantras of the seats. The ring finger and forefinger, both the left hand are to be turned

- 22. Same as in JS. VIII.42b-46a; SKS. Rsi. II. 9; Pād. S. Caryā. XXXII.56-58.
- 23. Pād. S. Caryā. XXII.33b-35a has a detailed description of this *mudrā*; cf. SKS. Ŗṣi. II.75b; 24. Cf. Pād. S. Caryā. XXII.35b-37
- 25. Same as in JS. VIII.113b-115a; this is called *Surabhimudrā*; similar in treatment in LT. XXXIV. 87b-89; Pād. S. Caryā. XXII.38-40a.

आकुञ्च्य पृष्ठलग्ने तु मध्यमायां तु संस्थिते । तयोरधस्तान्मध्याभ्यां ऋञ्चीं कुर्यादधोमुखाम् ॥ ४८ ॥ कनिष्ठिका तु साङ्गुष्ठा कार्या सुप्रसृता मुने । अनन्तासनमुद्रेयं अनेनाख्यायते द्विज ॥ ४९ ॥ सर्वं जगदिदं ह्येषा क्रोडीकृत्य च वर्तते ।

[धर्मादिमुद्राचतुष्टयम्]

करद्वयमसंलग्ने कृत्वा तदनु योजयेत् ॥ ५० ॥ मुखे मुखं तर्जनीभ्यां न मुञ्चेदथ मध्ययो: । कुर्यात्तादृग्विधं बन्धं तं त्यक्त्वाऽनामिकाद्वये ॥ ५१ ॥ उपसंहत्य तं चापि द्वे किनष्ठे नियोजयेत् । प्रत्येकबन्धे संलग्नमङ्गुष्ठयुगलं न्यसेत् ॥ ५२ ॥ धर्मादेश्चाप्यधर्मादेरिदं मुद्रा चतुष्टयम् । तदूर्ध्वस्थस्य पद्मस्य प्रागुक्ता मन्त्रयोगत: ॥ ५३ ॥

[धामत्रयमुद्रा]

दक्षिणस्य तु हस्तस्य तर्जन्यङ्गुष्ठमेलनम् । कृत्वा तदनु तद्बन्धं विकास्य च शनैश्शनै: ॥ ५४ ॥ समुत्थानं पृथक्कर्यात् शाखासङ्घं पृथक्स्थितम् । धामत्रयस्य मुद्रैषा गणेशादेस्तथोच्यते ॥ ५५ ॥

[विष्वक्सेनमुद्रा]

वामहस्तकनिष्ठाद्याः तिस्रस्स्वतलमध्यगाः । तासामङ्गुष्ठतः पृष्ठे तर्जनी प्रोन्नता भवेत् ॥ ५६ ॥ नासावंशप्रदेशस्था ततो दक्षिणपाणिना । अङ्गुली त्रितयेनैवं मुष्टिं बध्वा तु पूर्ववत् ॥ ५७ ॥

६. मध्याख्यां - पा.

७. मन्त्रोनास्यायतो - पा.

८. तम् - B

९. मङ्गुष्ठक:-पा.

TRANSLATION

downwards and bent. They are to be kept with the middle finger firmly on the back of the hand. The $mudr\bar{a}$ must be made straight and turned downwards with the middle fingers below those two. O sage! the little finger must be stretched with the thumb. This is $anant\bar{a}sanamudr\bar{a}$ stated here. This encompasses this world. ²⁶

(Dharma and other four mudrās)

50b-53. The two hands are to be kept apart and then the index fingers are to be joined face to face; leaving this formation for the two middle fingers; the ring fingers shall be left out, this shall be done to the two little fingers. This shall be done to the two thumbs while forming each. These four mudrās are for dharma and others and adharma and others. The lotus that exists above them (dharma and others) was described before with mantras.²⁷

$(Dh\bar{a}matrayamudr\bar{a})$

54-55. After joining the index finger and the thumb of the right hand, that formation shall be disconnected slowly. The group of fingers should be made supine separately (one by one). This is the *mudrā* of the three *dhāmans*, ²⁸ that of Gaņeśa is stated there.

(Visvaksenamudrā)

56-59a. The three (fingers) of the left hand, viz. the little finger and others are to be placed on the palm (of the same hand). The index finger among them is to be raised on their back away from the thumb. Then a fist is to be formed, as before, with the right hand with three fingers and placed by the side of the nasal bone, the index fingers is to be folded²⁹ and placed

- 26. Same as in JS. VII. 61-64a, this is to be used for quick accomplishment of anything undertaken (ibid. 64b-67a; LT. XXX. IV.40-42); Ananta is Ādiśeṣa, the seat of Viṣṇu (Pād. S. Cārya XXII. 60-61a).
- 27. Same as in JS. VIII. 72a-76a; LT. XXXIV. 49-52; see under 12.
- 28. Same as in JS. VIII.76b-78a where this is called Sūryendvagnilakṣaṇe dhāmatraya-mudrā (LT. XXXIV. 52b-54). The sun, moon and fire constitute the three dhāmas; lustres or light. Mudrās of Gaṇeśa and others are stated here to be treated but Gaṇeśa's name does not occur with the mudrā. Paus. S. (XX. 38-52) states Gaṇeśa as a lieutenant of Viṣvakṣena. (JS. VII. 89-97) treats Gaṇeśa mudrā separately.
- 29. dviguna: folded twice, that is, the upper half to be bent by the side of the lower to appear that the finger is folded twice.

1503

तर्जनीं द्विगुणीं^{१°} कृत्य अङ्गुष्ठाग्रे नियोजयेत्^{११} । प्रोद्यतो दक्षिणो बाहुश्चक्रक्षेपे यथोद्यत: ॥ ५८ ॥ विष्वक्सेनस्य मुद्रैषा^{१२} विश्वबन्ध^{१३}निकर्तनी ।

[गुर्वादिमुद्रा]

सम्मुखौ सम्पुटीकृत्य द्वौ हस्तौ संप्रसारितौ ॥ ५९ ॥ विनियोज्यौ ललाटाग्रे^{१४} शिरसाऽवनतेन तु । गुर्वादित्रितयस्यैषा मुद्रा चेत: प्रसादिनी ॥ ६० ॥

[सिद्धमुद्रा]

करद्वयं समुत्तानं नाभिदेशे नियोजयेत् । वामस्य दक्षिणं पृष्ठे मुद्रैषा सिद्धसन्तते: ॥ ६१ ॥ तदन्येषां तु सर्वेषां मुद्रास्यादञ्जिलिर्द्विजा: । तथैव परिवाराणां द्वारावरणवासिनाम् ॥ ६२ ॥ स्वमन्त्रयुक्ता चान्येषामर्चितानां यथाक्रमम् । पुन: पुन: प्रयोक्तव्या हार्दधी^{१५}श्शिरसा सह ॥ ६३ ॥

[अग्निमुद्रा]

पद्माकारौ करौ कृत्वा अङ्गुष्ठे च किनष्ठके । संमील्य चाग्रदेशातु किणिकेव यथा द्विजा: ॥ ६४ ॥ तर्जन्यादित्रयं शेषमूर्ध्वगं च करद्वयात् । असंलग्नन्तु निक्षिप्य मुद्राग्ने: सम्प्रकीर्तिता ॥ ६५ ॥

[आवाहनमुद्रा]

किञ्चिदाकुञ्चयेद्धस्तं दक्षिणं हृदयोपगम् । अङ्गुष्ठौ विरलौ स्पष्टौ मुद्राह्यावाहने स्मृता ॥ ६६ ॥

१०. द्विगुणं - पा.

११. निरोधयेत् - पा.

१२. मुद्रेयं - पा.

१३. विश्वकर्म - पा.

१४. ललाटोर्ध्वे - पा

१५. हार्देयं - पा

at the tip of the thumb. The right arm shall be raised as if to throw the discus. This is $visvaksenamudr\bar{a}$ which would severe the bondage of the universe.³⁰

(Gurvādimudrā)

59b-60. The two hands are to be turned to make a casket in the direction of him who forms this $mudr\bar{a}$. They should be stretched in front of the forehead, with the head bend. This is the $mudr\bar{a}$ of the three persons beginning from $guru^{31}$ and it pleases the mind.³²

(Siddhamudrā)

61-63. The two hands are to be turned upwards and placed at the navel, the right hand being placed on the back of the left. This mudrā belongs to the line of the siddhas.³³ This mudrā, shall be, O brahmins! Añjali³⁴ for all others; likewise for the attendants, those who dwell at the enclosures of entrance. This shall be employed again and again with their mantras for others while being worshipped in their order. This is to be done again with heart, intellect and head.

$(Agnimudr\bar{a})$

64-65. The two hands are to be formed to have the form of lotus, concealing the thumb and little finger, O brahmin! the tips (in the hands) resembling the pericarp of the lotus. The remainining three fingers, index finger and others to be turned upwards on the two hands. It is to be formed not be closely joined. It is mentioned as the *mudrā* of Agni. 35

$(\bar{A}v\bar{a}hanamudr\bar{a})$

66. The right hand shall be slightly bent in the direction of the heart. The two thumbs shall be held apart and be more visible. This is the $mudr\bar{a}$ for invocation.³⁶

- 30. Same as JS. VIII. 107b-110; LT. XXXIV. 81b-84; Pād. S. Caryā XXII. 59.
- 31. The three persons are Guru, Paramaguru and Paramesthin; see LT. XXXIII.71-73.
- 32. Same as JS VIII.98; LT. XXXIV.73-74a;
- 33. Same as in JS. 103; LT. 34.77b-78a; Siddhas are those who have become perfect through successful endeavour made in their lives for certain purposes. LT (34.78a) reads Siddhasamsadah which means sessions or congregations of the siddhas.
- 34. This is called Añjalimudrā when used for others. Cf. Pād. Caryā. 22. 56b-57 where it is treated as an independent mudrā.
- 35. SKS. Ŗṣi. 2.75b also describes this; this is Dahanamudrā in Pād. S. Caryā 22. 33b-35a.
- 36. Almost same as in JS. 8. III; LT. 34-85; Pād. S. Caryā 22.41.

[सन्निधिमुद्रा]

उत्तानौ संहतौ पाणी कृत्वाङ्गुष्ठद्वयेन तु । स्वां स्वां कनिष्ठां विसृजेत् एषा सन्निधिमुद्रिका ॥ ६७ ॥

[साम्मुख्यमुद्रा]

अनामयोर्मध्यमयो: कुर्यादुन्मार्जनं तत:। संस्तम्भसित्ररोधौ च द्वौ कृतौ भवतस्तथा ॥ ६८ ॥ पाणिभ्यामञ्जलिं कुर्यात् ईषद्विकसितं द्विजा:। एषा साम्मुख्यमुद्रा हि सम्मुखीकुरुते विभुम् ॥ ६९ ॥

[विसर्जनमुद्रा]

खड्ग^{१६}धारासमाकारौ विरलाङ्गुलिकावुभौ । अङ्गुष्ठौ दण्डवत्कृत्वा मुष्टिबन्धं शनैश्शनै: ॥ ७० ॥ कुर्यात्किनिष्ठिकादिभ्यो मुद्रैषा स्याद्विसर्जने ।

[फलकथनम्]

अनेन विधिना मुद्रां यो बध्नाति विधानवित् ॥ ७१ ॥ तेनेदं मुद्रितं विश्वं अपुनर्भवसिद्धिदम् ।

[एकमूर्तिध्यानम्]

अथ प्रागुक्तमन्त्राणां ध्यानं वक्ष्ये क्रमाद्द्विजाः ॥ ७२ ॥ प्रथमं त्वेकमूर्तेवैं शृणुध्वं ध्यानमुत्तमम् । ध्येयः परो जगन्नाथो देवोऽनन्तसमन्वितः ॥ ७३ ॥ वरदाभयदेनैव शङ्खचक्राङ्कितेन तु । त्रैलोक्योद्धृतिदक्षेण युक्तः पाणिद्वयेन तु ॥ ७४ ॥ शान्तः संवित्स्वरूपस्तु भक्तानुग्रहकाम्यया । अनौपम्येन वपुषा ह्यमूर्तो मूर्ततां गतः ॥ ७५ ॥ विश्वमाप्याययन् कान्त्या पूर्णेन्द्वयुततुल्यया । रिश्मिभर्भास्करो यद्वत् समुद्र इव वीचिभिः १७ ॥ ७६ ॥

१६. खङ्ग - पा

१७. चोर्मिभ: - पा

(Sannidhimudrā)

67. The two hands are to be joined and turned upwards. The two thumbs shall be away from own little finger. This is $sannidhimudr\bar{a}$.

(Sāmmukhyamudrā)

68-69. The two fingers and the two middle fingers are to be rubbed with each other. Stopping (that which moves) and restraining are effected by this. O brahmins! the two palms should be folded with slight opening between them. This is sāmmukhyamudrā, as it brings the Lord face to face. ³⁸

(Visarjanamudrā)

70-71a. The fingers of both the hands should be made to look like the sword and be kept apart. The thumbs are to (be raised) be made to look like sticks and gradually form into fists starting from the little finger. This is the $mudr\bar{a}$ for farewell.³⁹

(Fruits of mudrā)

71b-72a. He who knows the procedure and forms of $mudr\bar{a}$ in this way, will have the universe sealed 40 and will have the non-rebirth as accomplished. 41

(Meditation upon Ekamūrti)

72b-78a. O brahmins! I tell now meditation for the mantras mentioned before in their order. Listen at first to the best meditation upon a single deity. The supreme lord of the world with Ananta⁴² is to be meditated upon, having two hands, granting the boon⁴³ and security, having the marks of conch and discus, which is skilled in lifting up (from difficulties) the three worlds (and offer security to them). He is calm, of the form of knowledge (cognition), has no concrete form but has taken a concrete form with an incomparable body with a desire to do favour to the devotees, pleasing the universe with a splendour equal to ten thousand full moons, like the sun with

- 37. This is not treated in the main texts of the Pāncarātra.
- 38. Ibid.
- 39. Same as in JS. 8.112-113a; LT 34.
- 40. Mudrita: sealed, that is closed for him. He is no longer in bondage.
- 41. Same as in JS. 8.117.
- 42. Ananta: Ādiśeșa.
- 43. Varada: Hand granting the boon. Curiously enough, the idols, which are made according to the principles of the Pāñcarātra Āgama, do not have this *Varahasta*. The Vaikhānasa Āgama enjoin *Varahasta*. However the Pāñcarātra texts like LT. (X. 13a), enjoin both *vara* and *abhaya hastas*.

स्वमूर्तिभिरमुक्ताभिः^{१८} अच्युतादिभिरन्वितै: । दीप्तिमद्भिरमूर्तेस्तु^{१९} सुधाकल्लोलसङ्कुलै: ॥ ७७ ॥ पूर्ण आभरणै: सर्वेर्निर्विकाराङ्मिविग्रह: ।

[सुषुप्तिव्यूहध्यानम्]

तत: सुषुप्तिव्यूहस्य वक्ष्ये ध्यानमनुत्तमम् ॥ ७८ ॥ वेदकत्वेन भगवान् ब्रह्मसंवलिताकृति:। स्तम्भवत्कर्णिकामध्ये स्थित्वा वेद्यत्वमेति च ॥ ७९ ॥ स्वयमेवोपकाराय कर्मिणां ब्रह्मयाजिनाम् । प्राग्भागादुत्तरं यावद् गुणभेदेन लाङ्गलिन् ॥ ८० ॥ विभजत्यात्मनात्मानं वासुदेव: पर: प्रभु: । अनुज्झितस्वरूपस्तु प्राग्भागे षड्गुणात्मना ॥ ८१ ॥ बलसंवलितेनैव ज्ञानेनास्तेऽथ दक्षिणे । ऐश्वर्येण च^{२°} वीर्येण प्रत्यग्भागे प्रतिष्ठितः^{२१} ॥ ८२ ॥ तेजश्शक्त्यात्मना सौम्ये संस्थित: परमेश्वर: । यद्यप्यरूपो भगवान् व्यूहात्मा गुणलक्षण: ॥ ८३ ॥ अत्रापि पूर्वमेवोक्तं रूपमस्योपचर्यते । किन्तु द्वितीयमूर्तेवें शुभे^{२२} पाणितलद्वये ॥ ८४ ॥ स्फुटो रेखामय: शङ्ख: सुव्यक्तं लाङ्गलं महत्। रम्येषुणा तृतीयस्य दक्षिणश्चिह्नितः करः ॥ ८५ ॥ तुर्यस्यासिवरेणैव शङ्क्रमाभ्यां करद्वये । अवाङ्मुखः करवशादुर्ध्ववक्तः स्वभावतः ॥ ८६ ॥ एतावता लक्षणेन व्यक्तिभावं गतेन च। भावस्थितिं निबध्नाति व्यूहेऽस्मिन् साधकस्य तु ॥ ८७ ॥

१८. अमूर्तीभि: पा

१९. अमुक्तैस्तु - पा

२०. **ब्र** - D

२१. प्रतिष्ठिते - B, D

२२. शुभ - B, D

rays, ocean with the waves, with Acyuta and others having incorporeal forms full of all ornaments radiant, incorporeal, abounding in the billows of nectar and having a body with unchanging feet.⁴⁴

(Meditation on susuptivyūha)

78b-90. I shall tell about good meditation on the vyūha of susupti (deep sleep). Bhagavan announces (the knowledge to others). With His form mixed with Brahman, He stays amidst the pericarp like a pillar and becomes knowable. O Längalin, He (Vāsudeva, the supreme lord) divides Himself (His own form), to personally help those who do their karmans by worshipping Brahman from the easter part to the northern with difference in the quality. 46 He remains in the eastern part in the form of six qualities, without leaving of His own form, remains in the south with knowledge mixed up with strength (bala). He stays in the western part with lordship and virility. The supreme lord stays in the north with lustre (tejas) and power (śakti). Bhagavan, in the divided form, has no form and is characterised by guna. Yet, the form, stated before is applicable figuratively. However, the conch in the form of line is clear and the big ploughshare is evident in the two auspicious palms of the second form (Samkarsana), the right hand of the third form (Pradyumma) is marked by a beautiful arrow, and that of the fourth (Aniruddha) by a good (sharp) sword. The conch is in the two hands of the two, with the face down due to the hand and up turned face by nature. Thus evident with this mark. The adept's devotion is fixed in this division on account of similarity, six qualities and particularly because they are same; because of being calm, actionless, there is no difference (among them). I have stated before that two qualities each for them. Yet, the Bhagavan's form

- 44. Nirvikārāṅghri: Vikāra = charge, transformation, the feet do not undergo change at any time; they remain for ever in their pristine purity. It is the feet that are worshipped and hence are noticed as remaining pure forever. This then applies to His body which is also ever pure and is unchanging.
- 45. Prāgbhāga: Vāsudeva, Saṃkarṣaṇa, Pradyumna and Aniruddha are in the east, south, west and north quarters.
- 46. Words have powers to denote a sense. While some have primary power, others have metaphorical (*upacāra*) kind. Here it is stated that the four *vyūha* deities have each two among the six qualities. That is, the two are meant by primary denotation. Specifically each are of the deities has them. Yet all the four have all the six qualities.

सादृश्यात् षड्गुणत्वाच्च समत्वाच्च विशेषतः । शान्तत्वात्रिष्क्रियत्वाच्च न भेदो विद्यते यतः ॥ ८८ ॥ गुणद्वयद्वयेनैव यद्यप्युक्तः पुरा मया । एकैकं भगवद्रूपं मुख्यवृत्त्या तथापि हि ॥ ८९ ॥ चतुष्कमवशिष्टं यद् गुणानां समवस्थितम् । यद्भजेतानुवृत्तिं च एकैकस्य च सर्वदा ॥ ९० ॥

[स्वजव्यूहध्यानम्]

स्वप्नव्यृहध्यानमथ शृण्ध्वं मुनिसत्तमा:। येनात्मा स्वप्न एवात्मा कर्मिणामनुकम्पया ॥ ९१ ॥ क्रमेण व्यक्ततां नीतो वाग्वर्णकमलोपरि । अभिन्नपूर्णषाङ्गुण्य विभवेनोपबृंहित: ॥ ९२ ॥ भाभि: सितादिभिर्दीप्तमभिन्नाभिर्निरन्तरम् । अवलोक्यामलं देवमुदितं स्वेन तेजसा ॥ ९३ ॥ कर्णिकाग्रं^{२३} समाश्रित्य दिव्यं मन्त्रतनुं^{२४} पुनः । पश्येत्स्वयं स्वशक्त्या वै कालेनालक्ष्यमूर्तिना ॥ ९४ ॥ संहरनां च तद्रपं व्यक्तं पूर्वीक्तलक्षणम् । एवं मन्त्रमयं देवमुपसंहृत्य लाङ्गलिन् ॥ ९५ ॥ आमूलात्कर्णिकाग्रं च सम्पूर्यास्ते स्वतेजसा । ब्रह्मयूपस्वरूपेण त्वाक्रम्य स्वं महामते ॥ ९६ ॥ सौम्यमूर्ति चतुष्कन्तु सर्वदिक्प्रसृतं च यत्। प्राच्यांसितेन वपुषा सूर्यकान्त्यधिकेन तु ॥ ९७ ॥ व्यक्तिमभ्येति भगवान् वासुदेवात्मना स्वयम् । पद्मरागसमानेन तेजसा तदनन्तरम्^{२५} ॥ ९८ ॥

२३. कर्णिकारं - पा

२४. वरं - पा

२५. समनन्तरम् - पा

has one each by primary application. The qualities are the same for the group of four, but one by one is always taken up by them (each).⁴⁷

(Meditation on svapnavyūha)

91-109a. O good sages! listen then to meditation upon the division of dream (state), on account of which the Lord becomes manifested in due order in the dream state out of compassion for those who do (their) work. He is strengthened with the glory of full and undivided six qualities on the lotus characterised by speech. He (His form) is fully without intervals refulgent with the white and other lights which are non different. One should see the stainless God risen with His own radiance (might), Him the divine person having the mantra for the body (rising) on the tip of the pericarp. That form, with the marks, stated before, which has become evident, destroying (withdrawing) (the world) with His own power using the time whose form could not be noticed. O Langalin, the Lord made of mantras is comprehended. He stays completely filling the pericarp from the bottom to the top, O wise man! Himself spreading in the form of brahmayūpa. The group of four gentle forms which spreads in all directions, (vīsākhayūpa). Bhagavan becomes evident himself as Vasudeva in the east with a body brighter than the sun through splendour, then the Lord rises in the south as Samkarşana with the lustre that is equal to that of the ruby; manifesting with the name Pradyumna in the west having a form greater than the lotus⁴⁸ that is well heated by the rays of the sun. 49 The great Lord is in the north in the form of Aniruddha having a colour like that of the autumnal sky. Condition with the primeval form is held to be common to all. All have a

- 47. The worshippers are classified accordingly as they worship in the waking, dreaming, sleeping and transcendental stages. These four correspond to Viśva, Taijasa, Prājña and Turiyākhyā stages mentioned in the Māṇḍūkya Upaniṣad (I.2.5; II.1). The Pāñcarātra tradition makes these stages as presided over by Vāsudeva, Saiņkarṣaṇa, Pradyumna and Aniruddha respectively. They have to pass through the four stages in the order of waking and other stages by worshipping Aniruddha and others (vide Mbh. Śānti 354.13-20). Yet the other three could not be ignored while worshipping one. This is represented in the Viśākhayūpa also called Brahmayūpa (SS. 4.7.20). This is a pillar having four phases one in each direction, the form of Vāsudeva.
- 48. Śatadhāmā: one who has hundred places or residences. This sense is not apt in the context. Śatapatra could be a better reading, as the lotus blossoms and becomes brighter and brighter with the sun's rays.
- 49. Gharmāmśin: hot-rayed sun.

उदेति दक्षिणास्यां वै प्रभुः सङ्कर्षणात्मना । घर्माशुरश्मिसन्तप्तशतधामाधिकेन तु ॥ ९९ ॥ रूपेण पश्चिमस्यां च व्यक्तं प्रद्युम्नसंज्ञया । शरद्गगनसङ्काशवर्णेन^{२६} परमेश्वर: ॥ १०० ॥ समास्त उत्तरस्यां चाप्यनिरुद्धात्मना तत: । संस्थानमादिम्र्तिवैं सर्वेषां तु समं स्मृतम् ॥ १०१ ॥ सूर्यकोटि प्रभाः सर्वे तेजसा कमलेक्षणाः । दन्तज्योत्स्नावितानैस्तु प्रकटीकृतदिङ्मुखाः ॥ १०२ ॥ पूर्णचन्द्रायुताकारा मुक्ताहाराद्यलङ्कृता: । लसत्पीयुषसदृशै: स्वाम्बरै: स्रग्वरैर्युता: ॥ १०३ ॥ वरायुधोद्यतकरा: स्वकेश्चिह्नैरनुज्झिता:। रेखोत्थितैस्तु^{२७} कल्हारै:^{२८} पादपद्मतलाङ्किता: ॥ १०४ ॥ ^{२९} निमग्नजनसन्तापशमनव्यापृताननाः । करुणापूर्णहृदया जगदुद्धरणोद्यता: ॥ १०५ ॥ स्वदेहतेजस्सम्भूतज्वालामण्डलमध्यगाः। एवमेवैष भगवान् सन्तर्प्यः प्राक्प्रयोगतः ॥ १०६ ॥ एकैकेन तु भागेन प्रभवेन क्रमेण तु । पुनरेवानिरुद्धादि र प्राङ्मूर्त्यन्तं महामते ॥ १०७ ॥ क्रमात्रिरन्तरैर्भोगैरभ्यर्च्य: परमेश्वर:^{३२}। प्रणवद्वितयेनैव बुध्या तु सुविशुद्धया ॥ १०८ ॥ अप्ययाख्येन विधिना हृद्यागनिरतैर्बुधै:।

२६. पूर्णेन - पा

२७. लेखो - A

२८. पादपत्र - A

२९. विनम्र - पा

३०. सम्पूज्य: - पा

३१. अनिरुद्धादीन् - पा

३२. परमेश्वरम् - B, D

splendour of a crore of suns and in lustre they are lotus-eyed. Their faces in the directions are displayed by the lustre of teeth. Their forms are like ten thousand full moons, they are adorned with pearl necklaces; they have their garments which are similar to the bright nectar and have good garlands. Their hands have (bear) good weapons. They are not devoid of their features. Their lotus-like feet are marked by lilies formed in rivers. Their faces are engaged in destroying the torments of people drowned in worldly bondage. Their hearts are filled with sympathy. They are amidst the circle of flames risen from the lustre of their bodies. Bhagavān is to be pleased, according to process stated before; O wise man! the Supreme Lord is to be worshipped with uninterrupted services, each attendance (service) in the order of its rise again from Aniruddha up to the form in the east (Vāsudeva) with two *Praṇavas*, with a pure intellect, by the wise man who are bent upon (doing) the sacrifice in the heart (mental worship) according to the rule of merging.

- 50. Jyotsnā: moonlight, brightness of the teeth is lovely like moonlight;
  - Vitāna: Canopy, also means abundance; Prakaṭīkṛta: manifested, that is, the faces turned into the respective directions become bright and visible with the abundant brightness of their teeth.
- 51. Their upper part of the feet beautified by the forms of lilies drawn there in the form of lines.
- 52. The sense here is that their faces reveal that they are engaged in finding out remedies to make people become freed from distresses.

[जाग्रद्व्यूहध्यानम्]

ततस्तु जाग्रद्व्यूहस्य वक्ष्ये ध्यानक्रमं द्विजाः ॥१०९॥ अनन्तसरसि क्षाणें विश्रान्तं यन्महामते । अकाराक्षरमूलन्तु नित्यं सर्वाश्रयाम्बुजम् ॥११०॥ अकाराक्षरनालन्तु शेषसर्वार्णपल्लवम् । दिगष्टकं समाश्रित्य यत्तु तिष्ठति चक्रवत् ॥१११॥ तत्पत्रमध्ये भगवान् जाग्रत्संज्ञे पदे त्वथ । यष्टव्यो भावनीयश्च यथा तदधुनोच्यते ॥११२॥ परः प्रणवबीजेन सम्पूर्णः स्वेन तेजसा । स्थितस्त्वाकर्णिकोध्वांच्च केसरान्तर्निरीक्ष्य च ॥११३॥ ततः प्रणवपूर्वं तु ब्रह्मबीजचतुष्ट्यात् । कदम्बपुष्पसदृशान्मरीचिशतसङ्कुलात् ॥११४॥ दिक्क्रमेणोदितं ध्यायेद्विभोर्मूर्तिचतुष्ट्यम् । सुव्यक्तलक्षणं मान्त्रं विभवेनावृतं बहिः ॥११५॥ स्मुलङ्गकणतुल्येन समुद्भूतेन वै परात् । वाचकान्तर्निविष्टेन व्यक्ततामागतेन च ॥११६॥

[वासुदेवादीनां विशेषलक्षणानि]

तत्राद्यं भगवद्रूपं हिमकुन्देन्दुकान्तिमत् । चतुर्भुजं सौम्यवक्तं पुण्डरीकनिभेक्षणम् ॥ ११७ ॥ पीतकौशेयवसनं सुवर्ण ध्वजशोभितम् । मुख्यदिक्षणहस्तेन भीतानामभयप्रदम् ॥ ११८ ॥ विद्याकोशस्तु वामेन संगृहीतश्च शङ्खराट् । पृष्ठगे ह्यपरिस्मंस्तु प्रोद्यतं दिक्षणे त्वरि^{३३} ॥ ११९ ॥ तथाविधे गदा वामे निषण्णा वसुधा तले । सिन्दूरशिखराकारमेकवक्तं चतुर्भुजम् ॥ १२० ॥ (Meditation on jāgradvyūha)

109b-116. O brahmins, I shall now tell the method of meditating upon the waking divisions. O wise man! the lotus, which is the support of all and which is resting on the letter ksa inside the tank of Ananta, is the root of the letter 'a', the stalk of the letter 'a', is the short of all the remaining letters. The Lord, who is in the position called wakefulness, stays in the middle of its (lotus) petals which remains, like a wheel, resting on the eight directions. He is to be worshipped and is to be meditated upon. That is now stated. The Supreme person stays filled with the seed of Pranava, through His lustre. Looking from above the pericarp up to interior of filaments the four forms of the Lord are to be meditated upon uttering Pranava, which have risen in the order of the (four) directions from the four seeds of Brahman. That resemble the Kadamba flower and are filled with hundreds of rays. The clear feature of mantra, that is surrounded externally by its glory, which rises from the Supreme Being resembling the spark of fire, lying within the mantra and becoming then manifested.

(Special features of Vāsudeva and other deities)

117-126. Among them, the form of the first God (Vāsudeva) has the splendour of snow, *kunda* flower and moon, four arms, pleasing face, eyes resembling the lotus and yellow silken garment, beautified by a golden flag, offering security to the frightened people by the main right hand, holding the great conch, which is a treasure of learning⁵⁴ with the left hand, the discus⁵⁵ present (rising) (held high) in the other hind right hand and the mace, in the (similar) left (hand) resting on the ground.⁵⁶ (The second form of Saṃkarṣaṇa) has the form resembling the peak of *sindūra* tree, one face,

^{53.} Mantra of Brahman is om hrām brahmane namah. Bīja is om and hrām. The bīja mantras for the four vyūha deities are śa, ṣa, sa and ha.

^{54.} Conch is stated to offer knowledge to the devotees (vide Bh.P. 4.9.4b).

Bala is Dhruva (JS. 6.166b). Pad. S. (1.2.14b) however mentions that Visnu holds the conch to grant moksa.

^{55.} tvari: hastily moving; perhaps, it denotes the discus which is moving or revolving fast.

56. LT. (10-26-31a) has the same description. Hayasirşa S. mentions the mace to be in the right hand and discus in the left. The Visvaksena S. states the discus as placed in the front right hand, lotus in the hind right hand, conch in the front left hand and mace in the hind left hand (11.12-14a). Lotus is in the hind right hand (36.426a; LT. 38.54a); see the figures of Paravāsudeva and Vāsudeva (H. Daniel Smith: Vaiṣṇava Iconography PP. opp. to 113 and 118).

अतसीपुष्पसङ्काशैवासोभृत् ताललाञ्छितम् ।
मुख्येन पाणियुग्मेन तुल्यमाद्यस्य वै विभोः ॥ १२१ ॥
सीरं तच्चक्रहस्तेऽस्य मुसलं तु गदा करे ।
प्रावृण्णिशासमुदितखद्योतचयदीधितिम् ॥ १२२ ॥
रक्तकौशेयवसनं मकरध्वजशोभितम् ।
एकवक्त्रं चतुर्बाहुं तृतीयं परमेश्वरम् ॥ १२३ ॥
मुख्यहस्तद्वयं चास्य प्राग्वद्धेययं महामते ।
वामे परिस्मन् शार्ङ्गं च दक्षिणे बाणपञ्चकम् ॥ १२४ ॥
अञ्जनाद्रिप्रतीकाशं सुसिताम्बरवेष्टितम्^{३५} ।
चतुर्भुजं विशालाक्षं मृगलाञ्छनभूषितम् ॥ १२५ ॥
आदिवत् पाणियुगलमाद्यमस्यापि कीर्तितम् ।
दक्षिणादिक्रमेणाथ द्वाभ्यां वै खड्गखेटकौ ॥ १२६ ॥

[सामान्यलक्षणम्]

वनमालाधराः सर्वे श्रीवत्सकृतलक्षणाः । शोभिताः कौस्तुभेनैव रत्नराजेन वक्षसि ॥ १२७ ॥ किरीटमकुटैः रम्यैर्हारकेयूरनूपुरैः । ललाटितलकैश्चित्रैः स्फुरन्मकरकुण्डलैः ॥ १२८ ॥ स्नग्वरैर्विविधैर्माल्यैः कर्पूराद्यैर्विलेपनैः । रम्यैरलङ्कृताश्चैव भावनीयाः सदैव हि ॥ १२९ ॥

[तेषां शबलरूपत्वम्]

पुनरप्यययोगेन प्रागुदङ्मध्यमे दले । सितकृष्णेन वपुषा अनिरुद्धं स्मरेत्प्रभुम् ॥ १३० ॥ उदक्पश्चिममध्यस्थे प्रद्युम्नं भावयेच्छदे । रूपेण कृष्णपीतेन ह्यप्ययावसरे तु वै ॥ १३१ ॥

३४. सङ्काशम् - पा

^{३५}. सुपीताम्बरशोभितम् - पा

four hands, meaning a cloth resembling the atasī flower, having the mark of the palm tree and holding with the main pair of hands which had the discus and the pestle in the hand of mace. The third (Pradyumna) form of the Supreme Lord is clothed in a red silk shining with the fish in the flag who has the radiance of fire-flies rising (appearing) during the night of the rainy season has a single face and four hands, the two main hands are to be meditated upon as before, O wise man! the bow śārnga in the hind (other) left hand and the fire arrows⁵⁷ in the right; (the fourth form of Aniruddha) resembles the hill of collyrium, wearing a very white cloth, has four hands, broad eyes and shining with the mark of the deer. The pair of forehands are said to be like the first (Vāsudeva) and the two (hind) right and the other have the sword and the shield. 59

(General features)

127-129. All (these) wear Vanamālā, have the marks of Śrīvatsa, and shine with Kaustubha, the king of gems in the chest. They are to be thought of as always having crown, crest, beautiful necklace, armlets and anklets, varieagated ornamental marks in the forehead, have the shining ear rings resembling the crocodiles, have different kinds of garlands and adorned with smearing of the beautiful camphor etc.

(Their varieagated forms)

130-135a. Lord Aniruddha shall be thought of as having white and black body in the petal amidst the east and north by the mode of evolution. Pradyumna is to be thought of in the petal which is in the midst of north and west. With a form black and yellow on the occasion of merging, Lord Saṃkarṣaṇa, who has a body yellow and red (in colour) amidst west and south in the acts that goes against the current (merging). ⁶⁰ Vāsudeva, the

^{57.} bāṇapañcaka: five arrows which are identical with those of Cupid with whom Pradyumna is identified (vide Amarakośa 1.1.25a).

^{58.} Same as in LT. (10.34-36); Parāśara S. (13-105) mentions discus, conch, sword and trident as the weapons of Pradyumna.

^{59.} Same as in LT. 10.37.39; for a different account see Parāśara S. 13.11.

^{60.} pratisrotas: against the current that is evolution, it means involution.

प्रत्यग्दक्षिणमध्यस्थे पीतरक्तवपुर्धरम् । स्मरेत्सङ्कर्षणं देवं प्रतिस्रोतः क्रियाविधौ ॥ १३२ ॥ मध्ये प्राग्दक्षिणस्यां च सितरक्तेन तेजसा । वासुदेवो जगन्नाथो भावनीयो महामते ॥ १३३ ॥ अतिँशुद्धाशयत्वेन स्फटिकोपलवद्विभुः । स्थानभेदं समासाद्य स च कान्तिद्वयात्तु वै ॥ १३४ ॥ गृह्णाति शबलं रूपमुपसंहारलक्षणम् ।

[तुर्यव्यूहध्यानम्]

अभेदेनादिमूर्तेर्वे संस्थितं वटबीजवत् ॥ १३५ ॥ सर्विक्रियाविनिर्मुक्तममूर्त^{३७} परमार्थतः । चातुरात्म्यं तदाद्यं वै शुद्धसंविन्मयं महत् ॥ १३६ ॥

[सुषुप्तिव्यूहलक्षणम्]

वह्नचर्केन्दुसहस्राभमानन्दस्पन्द^{३८} लक्षणम् । बीजं सर्वक्रियाणां यद्^{३९} विकल्पानां यदास्पदम् ॥ १३७ ॥ चातुरात्म्यं तु तद्विद्धि द्वितीयममलेक्षण ।

[स्वजव्यूहलक्षणम्]

नित्यं नित्याकृतिधरं तेजसा सूर्यवर्चसम् ॥ १३८ ॥ भिन्नं सितादिभेदेन ऊर्ध्वाधः संस्थितेन च । कैवल्यभोगफलदं भवबीजक्षय^{४°} ङ्करम् ॥ १३९ ॥ चातुरात्म्यं तृतीयं तु सुधासन्दोहसुन्दरम् ।

[जाग्रद्व्यूहलक्षणं तस्य युगभेदेन वर्णभेदं च]

स्थित्युत्पत्तिप्रलंयकृत् सर्वोपकरणान्वितम् ॥ १४० ॥ प्रकृतिं स्वामधिष्ठाय समुदेत्यस्तमेति च । चतुर्थं विद्धि तद्यस्य विश्वं तिष्ठति शासनात् ॥ १४१ ॥

३६. अथ - A

३७. मुत्तमम् - पा

३८. आनन्दास्पद - पा

३९. च - पा

४०. जय - A

Lord of the world is to be worshipped (or considered), O wise man! He is of white and red lustre amidst east and south. The Lord takes to different places because of very pure intentions like the crystal takes to a varieagated form with two colours because of two complexions which is the mark of dissolutions. ⁶¹

(Meditation on the fourth division)

135b-137a. The first group of *cāturātmya* is great and full of (made of) knowledge which stays as non-different from the primeval form (Vāsudeva) like the seed of the banyan tree and is really free from activity and is non-corporeal.

(Features of vyūha in the state of deep sleep)

137b-138a. O having stainless eyes! understand the second *cāturātmya* as having the brilliance of thousands of fire, sun and moon, marked by the throbbing (vibration) of bliss, which is the seed of all actions, and abode of divisions.

(Marks of vyūha in the state of dream)

138b-140a. The third cāturātmya is eternal, having an eternal form, having the sun's splendour divided by differences like white and others which are present above and below, which grants the fruits of enjoyments of solitude and which destroys the seed of worldly life and beautiful like abundant (heap of) nectar.⁶²

(Features of vyūha in the waking state)

140b-141. Understand that as the fourth *cāturātmya* which does the work of maintenance, production and dissolution, possess all the instruments for work which rises and sets by governing his own nature, on account of which the universe stays at his command.

- 61. The colours are mixed, white and black in the case of Aniruddha, black and yellow for Pradyumna, yellow and red for Samkarsana and white and red for Vāsudeva.
- 62. Four kinds of *Cāturātmya* are given in SS. 5.82-87; LT (10) mentions only three connecting them with *Suṣupti*, *Svapna* and *Jāgrat* stages. LT (20) relates the four kinds to the letters.

धत्ते सितादिकं⁸⁸ रूपं चतुर्धा यत् कृते युगे।
रक्ताद्यं सितनिष्ठञ्च त्रेतायां हि महामते।। १४२।।
पीतं कृष्णं सितं रक्तं सम्प्राप्ते द्वापरे युगे।
कलौ कृष्णं सितं रक्तं पीतं चानुक्रमेण तु॥ १४३
युगसन्ध्याचतुष्के तु बिभर्ति परमेश्वरः।
विभिन्नमूर्तिसामान्यं रूपं यत्तन्निबोध मे॥ १४४॥
सितरक्तं⁸⁸ कृतान्ते तु रक्तपीतमतः परम्।
पीतकृष्णं च तदनु कृष्णशुक्लमनन्तरम्॥ १४५॥
भेदःप्रागुदितैर्ज्ञेयः आयुधाम्बरलाञ्छनैः।
समत्वादन्यथा केन⁸⁸ विभागोऽत्रावधार्यते॥ १४६॥

[केशवादीनां ध्यानम्]

ततस्तु केशवादीनां ध्यानं वक्ष्ये मुनीश्वराः ।
सर्वगं परमं ज्योतिरमूर्तममलं हि यत् ॥ १४७ ॥
स एव वासुदेवेति मत्वा सम्यग्यजेत्ततः ।
चेतसामृतसङ्काशेः पुष्पाद्यैरखिलैः प्रभुम् ॥ १४८ ॥
पश्चात्तममलं धाम ध्यायेन्मूर्तमनश्वरम् ।
श्रोणीतटार्पितकरं सानुकम्पमनूपमम् ॥ १४९ ॥
दक्षिणेन तु हस्तेन भक्तानामभयप्रदम् ।
पुष्पाभरणवस्त्राढ्यं शङ्खचक्रद्वयान्वितम् ॥ १५० ॥
ततस्तस्मानु वै धाम्रो युगपित्रस्मृतं स्मरेत् ।
महत्स्फुलिङ्गसङ्काशं समूहं सततोदितम् ॥ १५१ ॥
तेन चाक्रमरावृन्दं समाक्रान्तं च भावयेत् ।
अथ प्रत्येकतेजोंऽशाद्द्वतं भावयेत्क्रमात् ॥ १५२ ॥

- ४१. यत्तिसतादिकम् A
- ४२. पीतरक्तम् A
- ४३. अन्यथाङ्केन पा
- ४४. वासुदेवश्च पा
- ४५. महस्तु पा
- ४६. चाक्रमरवृन्दम् A

(His different colours⁶³ on the difference in the yugas)

142-146. That, which bears a form white etc., in colour in four ways is red, in the kṛtayuga, is white in the tretāyuga, O wise man! yellow, black, white and red at the advent of dvāparayuga and black, white, red and yellow in the kaliyuga. The Supreme Lord bears, in due order, at the four transitions of the yugas. Know from me that form which is common to the different forms (of God) — white and red at the end of kṛtayuga, red and yellow then (at end of tretāyuga), yellow and black then (at the end of dvāparayuga) and black and white then (at the end of kaliyuga). Difference is to be understood as stated before with the weapons, cloth and marks, 64 because they are general. Otherwise how could this division be determined?

(Meditation on Keśava and others)

147-158. O eminent sages! I shall tell about the meditation of Kesava and others. Considering that which is everywhere, supreme light, non-corporeal, stainless as Vāsudeva, are shall worship the Lord properly, mentally, with all things (materials), flowers and others which are like nectar and then meditate upon that stainless lustre which is corporeal and imperishable; which has the (left) hand resting on the bullocks. Sympathetic and incomparable, the right hand offering security to the devotees, enriched by flowers, ornaments and garments having both conch and discus. One shall consider it as emanating at the same time from that light. It resembles a huge spark of fire, a group which is ever rising and controlling the group of spokes of the discuss. Then one should consider in due order Kesava and others white in groups of three, produced from each part of lustre; (Keśava and others) having four arms with the hind right and left hands in the case of Keśava and others. They are to be known pair by pair turned upwards. Conch, discus and lotus that is learning (vidyā) conch, mace and lotus. That conch, that lotus, 65 learning (conch) discus, discus, mace and mace; mace,

^{63.} According to the Bh.P. (11.5-21, 32) the colour of the vyūha deities changes from one yuga to another, white in kṛtas, red in tretā, dark in dvāpara and black in kali (cf. SS. 5.81-91).

^{64.} It is possible to take white, red, yellow and black in the respective yugas beginning from Krta.

^{65.} kaja: Lotus, ka: water, ja: growing.
Paus. S. (36.146-168) mentions the weapons and other matters in regular orders.

त्रयं त्रयं सिताद्यञ्च केशवाद्यं चतुर्भुजम् ।
दक्षिणोत्तरपाणिभ्यां पृष्ठतः केशवादिषु ॥ १५३ ॥
युग्मं युग्मं पिरज्ञेयं क्रमेणोर्ध्वगतं त्विदम्^{४७}।
शङ्खचक्रकजं विद्या सा च शङ्खो गदाम्बुजम् ॥ १५४ ॥
तच्छङ्खः स कजं विद्या चक्रं चक्रं गदा गदा^{४९} ।
गदा चक्रं विद्या चक्रं शङ्खं ततो गदा ॥ १५५ ॥
तद्वद्भ्योऽग्रसंस्थाभ्यामधरस्थं द्वयं द्वयम् ।
ज्ञेयं दामोदरान्तानां द्वादशानामिदं शृणु ॥ १५६ ॥
पद्मं गदा ध्वनिश्चक्रं तत्पद्मो हेतिराड् ध्वनी ।
गदा चक्रं च तद्विद्या पद्मं शङ्खश्च सोऽम्बुजम् ॥ १५७ ॥
पद्मध्वनिगदाशङ्खाः सिवद्याम्बुरुहं त्विर ।
भूयोधामगणात्तस्मात् संस्मरेत्रिस्सृतं महत्^{५°} ॥ १५८ ॥

[केशवादिपत्नीवर्गस्योत्पत्ति:]

केशवादिविभागेन श्रियाद्यं च त्रयं त्रयम् । कमलादित्रयेणैव त्वन्योन्यत्वेन लाञ्छितम् ॥ १५९ ॥ बद्धपद्मासनस्थं च दिग्विदिक्षु च संमुखम् । संवीजयेतु विनयाच्चामरेण सितेन च ॥ १६० ॥ देवीद्वादशकं चैव तासां रूपमथोच्यते । पूर्णचन्द्राननाः सर्वाः सर्वर्तुकुसुमान्विताः ॥ १६१ ॥ सर्वलक्षणसम्पूर्णाः सर्वाभरणभूषिताः । विद्रुमाभं त्रयं त्वाद्यमपरं चम्पकप्रभम् ॥ १६२ ॥ प्रियङ्गुमञ्जरी श्यामं तृतीयं देवतात्रयम् । चतुर्थं त्रितयं ध्यायेज्जातिपुष्पसमप्रभम् ॥ १६३ ॥

४७. चतम् - पा

४८. शङ्खं चक्रं गदा त्वरि - B, D

४९. शङ्खश्रक्रम् - A

५०. मह: - पा

५१. सम्पन्ना: - पा

discus, lotus, discus, conch then mace those two placed above like that, two and two placed below. This is to be known for the twelve deities up to Dāmodara. Listen this. Lotus, mace, conch, 66 discus, lotus, discus (the king of weapons), conch, mace, discus, learning (conch), lotus, conch, lotus; lotus, conch, mace, conch, lotus together with learning (conch), discus. The great thing shall be remembered as issuing out of that group of the great light.

(Rise of the groups of the consorts⁶⁷ of Keśava and others)

159-164. In groups of three beginning with Śrī, according to the division of Keśava and others, (the consorts) are marked mutually by three beginning with Kamalā, they are in Padmāsana posture facing the directions and intermediate directions should fan out of modesty with white chowrie. The forms are now stated to the twelve consorts. All have their faces resembling full moon, wear the flowers that belong to all seasons, fully having all good features bedecked with all ornaments. The first three have the splendour of the coral, the next (three) that of campaka (yellow) coloured flower; black cluster of priyangu by the third group of three goddesses. The fourth group of three is to be meditated upon as having the colour (brilliance) of

- 66. dhvani: sound, that is, conch.
- 67. The names of the consorts are: LT. 20.35,36

These are mentioned in JS. (7.32-40). The consorts are power (śakti). Among them, Śrī or Kamalā alone receives description (LT. 45.16-21; Viṣvaksena saṃhitā 20.24, 255-261a; Hayasira. Adi 18). Kamalā is stated not as the consort of Viṣṇu but as Śakti (vide Ahs. III.7-21; Padma. S. Kruga 29. 56-70; Paus. S. 21.2-8).

- 68. The first three: Śrī, Vagīśvarī and Kanti.
- 69. The next three: Kriya, Śanti and Vibhuti.
- 70. The next three (third): Iccha, Prīti and Rati.
- 71. The last three: Māyā, Dhīḥ and Mahimā.

आद्यायां कमलं पाणावन्यस्यां हेतिराट् करे । शङ्खं ध्यायेतृतीयस्यामेवं ध्यायेत्त्रिषु त्रिषु ॥ १६४ ॥

[विभवदेवानां ध्यानम्]

ततो विभवदेवानां ध्यानं वक्ष्ये द्विजोत्तमा:। वैभवीयो महाबुद्धे देवतानिचयो महान् ॥ १६५ ॥

[स्थूलसूक्ष्मपरत्वभेदेन विभवावतारस्य त्रैविध्यम्]

य उक्तस्ते मया पूर्वमेकैकं विद्धि तित्रधा^{५२}।
चतुर्णां युगसन्धीनां युगानां च तथैव हि ॥ १६६ ॥
विश्वविप्लवदोषाणां विनाशाय समुद्यतम् ।
सितरक्तादिरूपेण ज्वलदस्त्रकराङ्कितम् ॥ १६७ ॥
कार्यारम्भे तथा मध्ये ह्यवसाने तु सर्वदा ।
सन्धते रूपमात्मीयमेक^{५३} एव त्वनेकधा ॥ १६८ ॥
श्रेयसे सर्वलोकानां स्थूलं तत्कामरूपधृक् ।
अनुद्यतेन वपुषा कुन्देन्दुधवलेन च ॥ १६९ ॥
वीरासनादिना चैव स्थितं मुदितमानसम् ।
लीलाविधृतसर्वास्त्रं सौम्यवक्त्रमनाकुलम् ॥ १७० ॥
धिया दोषगणं सर्वं ध्वंसयन्तं^{५४} च मोक्षिणाम् ।
तद्वयक्तं शान्तसंज्ञं च रूपं रूपवतां वर^{५५} ॥ १७१ ॥
प्रकाशयित सन्मार्गं समाधिनिरतात्मनाम् ।
तेजोमयं यत्तदूपं वैभवं शान्तसंज्ञकम् ॥ १७२ ॥
उपासकानां भक्तानां सर्वे सर्वफलप्रदाः ।

५२. तं त्रिधा - A

५३. मेकमेव - पा

५४. ध्वंसन्तं तं च - B, D

५५. वरम् - पा

jāti flower. Lotus in the hand for the first group, discus for the other and conch for the third -- thus meditation is to be in three and three.⁷²

(Meditation on vibhava deities)

165. O best brahmins! I shall speak about meditation upon the *vibhava* deities. O intelligent one! there is a large group of deities belonging to *vibhava* (kind).

(The vibhava descent is of three kinds—gross, subtle and transcendental)

166-173a. Understand what was said by me before is of three kinds. This is intended to destroy the defects rising from the calamities (or troubles) of the universe during the four yugas and transition of yugas. The one Lord puts on His own form to become more than one. With (his) white, red and other colours marked by the hands with (holding) blazing weapons always at the commencement of work, middle (during the work) and end. He bears a gross (as he desires) form for the well being of all the worlds, with a nonactive body white like kunda flower and moon, staying in vīrāsana⁷³ and others, having a rejoiced minds holding all the weapons as in sport (effortlessly) having a calm countenance, unruffled, destroying with His intellect (mere thinking) the entire group of defects of those who desire to get mokṣa. That is manifested, called śānta, a form best among those who have a form, shows the right course for those who are by nature bent upon doing contemplation, and glorious. That form which is lustrous called śānta (is for them). All grant all the results for the devotees who wish them.

^{72.} Nothing is stated for the fourth group.

^{73.} vīrāsana: see for description Ahs. 31.39; Pād. S. Kriyā 11-15.

[विशाखयूपसंज्ञस्य भगवतः प्रादुर्भावरीतिः]

विशाखयूपो भगवान् स्वयं विश्वसिसृक्षया ॥ १७३ ॥ अध्यक्षेण स्वरूपेण समुदेत्येक एव हि । महिमानं तु निश्शेषं शुद्धं संवित्पुरस्सरम् ॥ १७४ ॥ आदायाऽद्यपदस्थस्य चातुरात्म्यस्य वै विभो: ।

[तदुपकरणानां विवरणम्]

तथा चाधारभूयिष्ठं देवानां चेष्टितं हि यत् ॥ १७५ ॥ सितादयः कान्तयो याः श्र्यादिकं च महामते । सलाञ्छनं वैभवीयं सायुधं बीजमेव तु ॥ १७६ ॥ ज्ञानाद्यं गुणषट्कं च तदुक्ताः शक्तयोऽखिलाः । अणिमाद्यष्टकं चैव स्थित्युत्पत्तिलयोदयाः ॥ १७७ ॥ शक्तिः सा चातुरात्मीया त्वैश्वरीत्यभिधीयते ।

[विशाखयूपस्यैव विभवदेवताधिपत्यम्]

यथार्किकरणव्रातं त्यक्त्वा तेज:कणो महान् ॥ १७८ ॥ स्वकारणं विना सर्वमापूरयित गोचरम् । स्वातन्त्र्यात्परिपूर्णत्वात्तद्वत्स परमेश्वर: ॥ १७९ ॥ विहाय वासुदेवाद्यं मूर्तिशाखाचतुष्टयम् । वैभवीयस्य यूथस्य पितत्वेनावितष्ठते ॥ १८० ॥ सम्भूतिस्थितिसंहारभोगकैवल्यलक्षणम् । प्रेरयन्वै धिया चक्रं पञ्चारिमदमुत्तमम् ॥ १८१ ॥

[विशाखयूपस्य तद्बीजेन स्वपदे ध्यानादि]

स्मर्तव्यः स्वपदस्थः स स्वबीजेनामलात्मना । आमूर्धतोऽङ्किपर्यन्तं तदीयं गात्रमण्डलम् ॥ १८२ ॥ रत्नवद्वैभवीयेस्तु बीजैर्भाव्यमलङ्कतम् । क्रमादुच्चार्यमाणैस्तैरमृतौघेन पूर्ववत् ॥ १८३ ॥ पूजनात्परमेशत्वमचिरादेव यच्छति^{५७} ।

५६. लयादया: - पा

५७. गच्छति - पा

(Manifestation of viśākhayūpa, a name of Bhagavān)

173b-175a. Bhagavān, who is viśākhayūpa, rises Himself alone with a form to govern taking the cāturātmya of the Lord in the first stage (portion) whose glory is completely pure and sentiment.

(Explanation of its instruments)

175b-178a. O wise man! that activity of the deities which is an abundant support, those splendours which are white and others, Śrī and others, the seed of the vibhavas with marks and weapons, the six qualities jīāna and others, all the powers stated there, the eight siddhis animā and others, maintenance, production, merging and others are the materials for viśākhayūpa. That power which pertains to the cāturātmya is called āiśvarī.

(Only viśākhayūpa governs the vibhava deities)

178b-181. That Supreme God fills up all objects without itself being the cause ⁷⁵ because it has independence and is filled like a big spark of fire leaves, the group of the rays of the sun ⁷⁶ and fills without depending upon any cause fills up everything. He remains as the Lord of the group of the *vibhavas* without (depence upon) Vāsudeva and others. The group of four divisions (branches) of the forms of God. This is the best wheel with five spokes ⁷⁷ prompting (activating) production, maintenance, destruction, enjoyment and solitude.

(Viśākhayūpa is the (seed) for it and meditation and others upon it in its place)

182-184a. That (viśākhayūpa) is to be remembered (thought of) as remaining on its place with its own cause (seed) which is stainless in its nature. The circle of its frame from head to foot is to be treated as adorned by the cause (seeds) of the vibhava seeds, which are like gems. They are uttered in due order. It (viśākhayūpa) offers, within a short period, supreme

- 74. Success that is believed by eminent persons is called siddhi. It is of eight kinds.
- 75. The Lord is completely full and so does not want anything to be brought to him in order to fill vacant portion.
- 76. The sun may be shining but a spark of fire glows without depending upon the rays of the sun. Similarly the Supreme Lord fills up (pervades) fully everything in the world.
- 77. Pañcāram: a wheel having five spokes; the spokes stand for the four vyūha deities and Paravāsudeva. The letters śa, ṣa, sa and hastands for the Cāturātmya called Caturbrahman with the addition of kṣa, it is called Pañcabrahma (vide Ahs. 1G. 83ā84); but, it will be prudent to take the wheel having of five spokes which are saṃbhūti, sthiti; saṃhāra, bhoga and kaivalya mentioned in this chapter of ĪS. in 181a.

[भक्तानुग्रहार्थं पद्मनाभाख्य विभवरूपस्याङ्गीकारः]

इत्येवमादि: सर्वेषां भाविनां^{५८} परमेश्वर: ॥ १८४ ॥ स्थितोऽन्तर्यामिभावेन रूपमासाद्य निष्कलम् । आप्तकाम: स भगवान् स्वव्यापारवशेन तु ॥ १८५ ॥ स्वां शक्तिमवलम्ब्यास्ते पद्मनाभात्मना पुन: ।

[पद्मनाभस्वरूपम्]

धराम्बुहुतभुग्वातमूलनालदलोदरे ॥ १८६ ॥ चतुस्तत्त्वमये पद्मे गगनैकार्णवोदरे^{५९} । मानसेऽनन्तशयने दिव्यबोधतनुर्विभुः ॥ १८७ ॥ सहस्रांशुसहस्राभ उत्थानस्थो हि लीलया । ततो विविधरत्नाभे मायीये^{६०} नाभिपुष्करे ॥ १८८ ॥ प्रोद्वहंस्तु स्ववीर्येण विद्यां सामर्थ्यविग्रहाम् । मूर्तेर्ध्वजादिकैः सर्वेरावृतस्तत्परायणैः ॥ १८९ ॥

[पद्मनाभरूपस्यध्यानम्]

अनन्तचेष्टस्य विभोरित्येवं त्वीश्वरात्मन: । भोगापवर्गदं रूपं शान्तं व्यक्तं च वैभवम् ॥ १९० ॥ प्राग्वत् तुर्यपदावस्थं स्मरेद्धृत्कमलाम्बरे ।

५८. भविनां - पा

५९. गगने - पा

६०. तदीये - पा

Lordship, when it is worshipped as before uttering them ($b\bar{i}jamantras$) as though it is a flood of nectar.

(Admission of Padmanābha as a vibhava form for forwarding the devotees)

184b-186a. The Supreme Lord, who is like this, remains as the inner controller of all living beings, taking a form that is partless. Bhagavān who has all His desires fulfilled⁷⁸ stays as Padmanābha in form with His power for doing His work.

(Form of Padmanābha)

186b-189. The Lord lies with the body of divine knowledge in the bed of Ananta conceived mentally in a lotus whose interior of the petals have the stalks made up of the four $tattvas^{79}$ earth, water, fire and air. That lotus is within the ocean of $\bar{a}k\bar{a}\acute{s}a.^{80}$ He is just raising (from there) gracefully, with the radiance of thousands of the thousand rayed sun. He bears with His virility, learning which has a body in the form of efficiency. (He bears) this in the lotus of the navel which has the colour of various gems. He is surrounded by all flags and others having a corporeal form and which are dependent upon Him.

(Meditation upon the form of Padmanābha)

190-191a. Thus the form of the Lord, who is Īśvara and has numerous activities, offers enjoyment (here) and *mokṣa*. It is calm, manifested and majestic. It is to be thought of (meditated upon) as being in the fourth stage, in the sky within the lotus of the heart.⁸⁴

- 78. He is āptakāma, that is, has all His desires fulfilled. Why then should He take to the act of creation! It is because He wishes to attend to His work which is to propagate learning (vide Ahs. V. 23b).
- 79. The four tattvas are earth, water, fire and air.
- 80. The lotus is in the sky, but it will grow only in water, hence it is said that $\bar{a}k\bar{a}sa$, which is other than the four *tattvas*, is like the ocean where this lotus grows.
- 81. Virility: Which does not undergo any change though it is the material cause for the world (vide Ahs. III.60).
- 82. vidyā: Propagation of learning is an act of Padmanābha (vide Ahs. V.24b-25a).
- 83. sāmarthyavigraha: Learning is imagined to have a body which is revealed by the skill with which it is taught to people.
- 84. cf. Ch. Up. VIII.1.1.

[ध्रुवस्य ध्यानम्]

दिशो दश द्योतयन्तं नानागात्ररुहैश्चितम् ॥ १९१ ॥ सौम्यं द्विरष्टवर्षं च राजीवदललोचनम् । भचक्रचक्रभृद्देवं^{६१} गदादेहं तथैव च ॥ १९२ ॥ शक्तिमाधारसंज्ञां च प्रोद्वहन्तं स्मरेद्धुवम् । स्थितो य: स्तम्भभूतस्तु अस्मिन्वे विश्वमन्दिरे ॥ १९३ ॥ नभोऽनिलात्मना चैव भूमिकाभिन्नलक्षणे^{६२} । इत्येवं मुख्यपूर्वाणां ध्रुवान्तानां प्रकीर्तितम् ॥ १९४ ॥

[अनन्तादिषट्त्रिंशद्विभवदेवानां ध्यानानि]

शेषादीनाञ्च शेषाणामिदानीमवधारय । ध्यानं पातालनिलयपर्यन्तानां यथास्थितम् ॥ १९५ ॥

[अनन्तस्य रूपं ध्यानञ्च]

एक एव जगन्नाथः स्वरूपाद्यैस्तु शक्तिभिः। नानात्वेनाप्यनन्तो यो भक्तानुग्रहकाम्यया ॥ १९६ ॥ तस्याभिमानिकं रूपं शृणु सर्वेश्वरस्य तु । तुहिनाचलसङ्काशं पूर्णचन्द्रसमाननम् ॥ १९७ ॥ स्वमणिव्यञ्जितेनैव^{६३} युक्तं फणगणेन तु । प्रोद्धहन्तं हलं चक्रमपसव्यद्वयेन तु ॥ १९८ ॥ वामहस्तद्वयेनैव शङ्खं मुसलमेव च । नित्यसन्निहितं शेषशक्तिं सर्वज्ञमच्युतम् ॥ १९९ ॥

६१. धृग्देवं - A

६२. लक्षण: - पा

६३. रञ्जितेनैव - पा

(Meditation upon Dhruva)

191b-194. Dhruva who is to be meditated upon, illumines ten directions. It is filled with the hairs⁸⁵ in the body; and calm. Its age is sixteen years. It has the eyes resembling lotus. He holds the discus having brilliance all round and bears the mace in the body⁸⁶ and śakti as having the name ādhāra.⁸⁷ He stands like a pillar in the mansion of the universe. He is in the form of sky and air and thus different with diverse character.⁸⁸ Thus is stated (the description of the main deities up to Dhruva).

(Meditation upon Ananta and other thirty-six vibhava deities)

195. Understand now the method of meditating upon the remaining deities beginning with Śeṣa⁸⁹ and others, ending with Pātālaśayana.⁹⁰

(Meditation on the form of Ananta)

196-200a. The Lord of the worlds is only one who becomes many through powers having their (own) forms. Ananta (is one such form) taken up with a desire to do favour to the devotees. Listen to the form desired by the Lord of all. It is like Himālayas (hill of snow) has a face like the full moon, has the group of hoods⁹¹ which is made known by its gems, bearing the ploughshare and discus with the two right hands conch and pestle with the two left hands. He is the omniscient Acyuta having the power of serpent. Śeṣa,

- 85. gātra: body; Gātrarūdha: hairs grown in the body (Bh.P. II.3-34b).
- 86. gātradehæ Mace as the body. VP. states mahat (buddhī) to be mace (vide I. 22.69b). Deha must be taken to be held by the left hand which forms part of the body.
- 87. Cf. Paus. S. 22.7a; JS. 7.2.3; śakti spear; ādhāra: support.
- 88. Bhūmikā: Characters; like the actors who play the roles of different characters in a drama. He is having the forms of sky and others.
- 89. Śeṣa: Ādiśeṣa, serpent couch of Viṣṇu, but here is the Lord Saṃkarṣaṇa that is described under this name.
- 90. Pātālanilaya is also known as Pātālaśayana.
- 91. The word Phanaganena indicates that the form of God Ananta has the hoods of serpent, which suggests that the serpant Seşa is meant here to be treated as God. The name Ananta is derived as having no end, no final limit, that is no one even Gandharvas, Apsarasas and others could not have the qualities of Seşa (vide VP. II.5.24).

Viṣṇu is also Ananta, as there is no final limit due to space, time and object (vide T.S. VII.3.4).

- 92. Vide: LT. X.31b-33;
- 93. apasavya: right; savya: left; apasavya: other than left

मनस्यन्तर्मुखानां यत्कर्मिणां पूरयेच्च तत् ।

[शक्त्यात्मध्यानम्]

शक्तीशोऽप्यथ सञ्चित्त्यः पुण्डरीकनिभेक्षणः ॥ २०० ॥ इच्छारूपधरेश्चेव सौम्यः प्रहसिताननः । व्यक्तये च फलादीनां भक्तानामनुकम्पया ॥ २०१ ॥ पीडयन्^{६४} स्वाङ्गियुग्मेन वसुधां च करद्वयम् । युगानुसारिकान्तिश्च चतुर्वक्त्रश्चतुर्भुजः ॥ २०२ ॥ मूर्तचक्रगदाहस्तः स्वमूर्ताच्चाम्बुजाङ्कितः। शमं नयति सन्तापं कमलेनेन्दुकान्तिना ॥ २०३ ॥ नानामन्त्रमयीं विद्यां व्यञ्जयत्यमलात्मनाम् । सम्यग्वाक्पतिना चैव कम्बुना शब्देंमूर्तिना ॥ २०४ ॥ आज्ञाप्रतीक्षकेणैव गदाचक्रद्वयेन तु । प्रेरितेन हिनस्त्याशु साधुसन्तापकारिणाम्^{६८} ॥ २०५ ॥ नारसिंहेन वक्त्रेण भवभीतिविघातकृत् । पुष्णाति सर्वभूतानि वाराहेणामृतात्मना ॥ २०६ ॥ कुरुते पश्चिमस्थेन कापिलेनोपसंहतिम् । भक्तिश्रद्धापराणां च स्मृतमात्रे सदैव हि ॥ २०७ ॥ हृन्मध्ये गगने भूमौ वह्निमध्ये जलान्तरे । चतुर्णां ब्राह्मणादीनां स्वयमेवाऽनुकम्पया ॥ २०८ ॥ चातुरात्म्येन रूपेण चतुर्धा व्यक्तिमेति च । आत्मतुल्येन देहेन शङ्खपद्माङ्कितेन तु ॥ २०९ ॥

६४. पिण्डयन् - पा

६५. अमूर्ता - पा

६६. भाव - पा

६७. शक्ति - पा

६८. कारिणम् - पा

ever present and who fulfils that which is in the mind of those who do the acts⁹⁴ and turned towards within themselves.⁹⁵

(Meditation upon Śaktyātman)

200b-211a. Śaktīśa⁹⁵ is then to be considered (thought) as having the eyes resembling the lotus, who takes a form as He likes, calm (pleasant) has a smiling face, who is pressing⁹⁶ the ground (earth) with the pair of feet and the two hands in order to manifest, out of sympathy, the fruits of the devotees having a splendour consistent with the yuga,⁹⁷ having four faces and four arms, holding the discus and mace in their embodied forms with the hands, and marked by the lotus also corporeal.⁹⁸ He mitigates the torments with the lotus that has the splendour of the moon. He makes clear the vidyā⁹⁹ full of various mantras for those of spotless nature and through the conch, the lord of speech and an embodiment of sound¹⁰⁰ has the two namely mace and discus which wait for command (from the Lord) and prompted (by Him) does harm quickly to those who oppress the good; possessing a face of Nārasiṃha, destroys the fear of worldly¹⁰¹ life, gives nourishment to all beings, with the form of Varāha¹⁰² of the nature of nectar, and causes withdrawal (from the world) through Kapila staying in the western quarter.¹⁰³ He manifests himself for those who are filled with devotion and faith,

- 94. karmiņām: Those who do their duties; antarmukhānām: those who find God within. Ananta is thus identical with Samkarṣaṇa.
- 95. Saktyātman: having the form of Sakti or embodiment of power.
- 96. *Pidayan*: Pressing; that is, endeavouring to start from the place He is occupying to award the fruits to His devotees; the hands also are pressed, to offer the results, as it were with them.
- 97. His colour is white in the kṛtayuga, red in the tretāyuga, yellow in the dvāparayuga and black in the kaliyuga (vide SS. V. 82-92).
- 98. svamūrtāt: this reading does not make sense nor the reading amurtāt given in the footnote in the text. Almost, the sense could be 'by His corporeal form'. This too does not help in arriving at the sense. Corporeal as governing lotus may be taken as the meaning.
- 99. vidyā: Lone, perhaps the Pāñcarātra is meant here.
- 100. Vide: Vișnucitta on V.P. I.22.70.
- 101. This form of God has the face of Narasimha and destroys the fear of worldly life (cf. Ahs. 55.25b).
- 102. In His descent as Varāha, Viṣṇu lifted up the earth from the ocean and gave nourishment to it. Nourishment of that is given is of the form of nectar (vide Ahs. XVII.26a; LT. XXV.25a);
- 103. Kapila, son of Kardama and Devatruți, gave instructions to his mother and enabled her to lead a life completely detached from worldly features. He is therefore said here to cause withdrawal from the material attractions (Bh. P. III. Ch. 25 to 32). *Paścimasthena*: remaining in the west.

मूर्तिमद्भिहंलाद्यैस्तु युक्तेन वदनैर्विना । वर्णानुरूपवर्णेन समेनाप्यसमेन तु ॥ २१० ॥ अन्योन्यानुगतेनैव पूर्वोद्दिष्टेन नान्यथा ।

[मधुसूदनध्यानम्]

प्रलयानलसूर्याभः स्मर्तव्यो मधुसूदनः ॥ २११ ॥ अष्टबाहुर्विशालांसोऽप्यग्निष्टोमकराङ्कितः । शङ्खचक्रधरश्चैव बाणकार्मुकधृक् तथा ॥ २१२ ॥ रजस्तमोभ्यां मूर्ताभ्यां सम्प्रवृत्तिनिवृत्तये । कर्णपीठनिविष्टञ्च^{६९} ध्येयं पाणियुगं विभोः ॥ २१३ ॥

[विद्याधिदेवध्यानम्]

विद्याधिदेवं भगवन् चतुर्वक्त्रं चतुर्भुजम् । लम्बकूर्चं जटादण्डकमण्डल्वक्षसूत्रिणम्^{७°} ॥ २१४ ॥ फुल्लरक्ताम्बुजाभासं श्वेतपद्मकराङ्कितम् । श्रुतीर्ऋगाद्या वक्त्रेभ्यः प्रोद्गिरन्तमतः स्मरेत्^{७१} ॥ २१५ ॥

[कपिलध्यानम्]

निर्धूमाङ्गारवर्णाभं शङ्खपद्माक्षसूत्रिणम् । फुल्लरक्तांशु^{७२} विभवं देवताद्यात्मसूत्रकम् ॥ २१६ ॥ ध्यायेदभयपाणिं तं कपिलं तेजसां निधिम् ।

६९. कर्ण - A

७०. सूत्रकम् - पा

७१. मनुस्मरेत् - पा

७२. रक्ताब्ज - पा

always as He is recollected (thought of) inside the heart, $\bar{a}k\bar{a}sa$, earth, amidst fire, within water (appear) to the four (members of the castes Brahmins and others) out of sympathy; in four ways taking the four forms ($c\bar{a}tur\bar{a}tmya$) with a body suited to Himself, marked by conch and lotus, ploughshares ¹⁰⁴ which take a corporeal form, but without the faces in a colour consistent with the colour same or otherwise in conformity mutually is stated before and not otherwise (of deities mentioned above).

(Meditation upon Madhusūdana)

211b-213. Madhusūdana is to be thought of as having splendour which fire and sun will have at the time of deluge, having eight arms, broad shoulders, marked with the hand doing Agniṣṭoma¹⁰⁵ holding the conch and discus and arrows and bow. The Lord's pair of hands as to be meditated upon as resting at the outer end of the auditory passage (karṇapīṭha) for the complete removal of the embodies sages and tamas.

(Meditation on Vidyādhideva)

214-215. O Lord! one shall think of the Vidyādhideva; having four faces, four hands, a hanging beard, wearing matted hair, having staff gourd and rosary garland, shinning like a blossomed red lotus, having a white lotus in the hand and uttering the Vedas like Rg and others with His mouth.

(Meditation on Kapila)

216-217a. One shall meditate upon that Kapila, the storehouse of lustre, whose complexion is like the colour of smokeless live charcoal, having the conch and a garland of lotus seeds, having the complexion of blossomed red lotus, ¹⁰⁶ the *sūtras* of the soul of gods¹⁰⁷ and others and having the palm offering security.

- 104. Hala: Ploughshare
- 105. Agnistoma: A sacrifice in which Soma is offered, the number of priests being sixteen. This is to continue for five days. The hand which is used by Him to do Agnistoma; Forms of Narasimha, Varāha and Kapila.
- 106. Raktāṃśu: red rays; having red rays, must mean red lotus.
- 107. The reading is not clear; ātmasūtra: Sūtras of the soul, relating to the soul, perhaps a work on the soul. The word devatā means deity. This may mean the sūtras of soul or it is better to take this as the sūtras relating to God and Soul.

[विश्वरूपध्यानम्]

योऽन्तः सर्वेश्वरो देवः साक्षीभूतो व्यवस्थितः ॥ २१७ ॥ स्फटिकोपलवद्भावान् स्वशक्त्याऽर्थान् बिभर्ति च। अविद्याविष्क्रतानान्त् भक्तानां सत्पदाप्तये^{७३} ॥ २१८ ॥ तमनादिं जगन्नाथं बहि: स्थूलतरात्मना । द्याापृथिव्योरन्तःस्थं विश्वरूपमनुस्मरेत् ॥ २१९ ॥ अनेकवक्त्रांघ्रिनयनमनेकमकराङ्कितम् । यद्यप्यनेकवदनमनेकभुजभूषितम् ॥ २२० ॥ तथापि वै त्रयस्त्रिंशद् वदनैर्विविधैर्युतम् । चतुरभ्यधिकैर्दिव्यैश्चत्वारिशन्महाभुजै: ॥ २२१ ॥ ब्रह्मरुद्रेन्द्रदक्षार्कचन्द्रसिद्धास्तथा श्रुति:। पौरुषस्य त् वक्त्रस्य चोर्ध्ववक्त्रस्थितास्त्वमी ॥ २२२ ॥ पिशाचाग्निमरुच्छैलद्वीप गन्धर्ववारिभि:। वक्त्रेरूर्ध्वस्थितैर्ध्यायेत् दक्षिणं वदनं विभोः ॥ २२३ ॥ पातालदिङ्महामेघलोकराशिग्रहोत्थितै:। वक्त्रैस्तारासमेतैस्तु ध्यायेद्वक्त्रं तु पश्चिमम् ॥ २२४ ॥ यक्षान्तकाम्बुनागाद्यैर्वसुनक्षत्रगोगणै:। वक्त्रैर्वाराहवक्त्रोर्ध्वं ध्यायेच्चैवमतश्शुभै: ॥ २२५ ॥ पद्माद्यं चातुरात्मीयमन्त्राणां^{७६} दशकं महत् । प्रोच्छ्तं हि सुवर्णाद्यं^{७०} तल्लाञ्छनचतुष्ट्यम् ॥ २२६ ॥

७३. सम्पदाप्तये - पा

७४. मत: स्मरेत् - A

७५. द्विप - पा

७६. मस्त्राणां - पा

७७. स्वपर्णाद्यम् - पा

(Meditation on Viśvarūpa)¹⁰⁸

217b-231. That God, Lord of all, who stays within as a witness (of all deeds of the person within whom He stays) bears all the things as a crystal bears the existent things 109 by His power in order that (His) devotees who are exposed to nescience, 110 could get a good status. 111 Of him (Viśvarūpa), one shall think as having no beginning, who is the lord of the worlds and who is staying between the sky and earth, externally in a gross form. He has many faces, 112 feet and eyes marked by many (emblems) fish. Though He has many faces and bedecked with many hands, He is (admitted to) having various faces thirty-three in number, 113 has huge divine hands forty-four in number. Brahmā, Rudra, Indra, Daksa, sun, moon, siddhas and Vedas 114 are in His face above the mouth of man. The Lord's face in the south shall be meditated upon by the faces which are stationed above as goblines, fire, wind, mountain, elephant, Gandharva and water. The face in the west is to be meditated upon by the faces which rise above pātāla directions, huge clouds, group of worlds and planets. Meditation is to be done thus above the face of Varaha, by the auspicious faces of Yaksa, god of death, water, serpents

- 108. The name Viśvarūpa for this *prādurbhāva* is significant in that the description of the form given here is highly suggestive of the form of god contained in the 11th chapter of the *Bhagavadgītā* which is well-known as Viśvarūpādhyāya (vide *Tātparyacandrikā* of Vedāntadeśika on Ramanuja's *Bhagavadgītābhāṣya*. Introduction Ch. XI).
- 109. Sphatikopala: crystal stone, which bears the reflection of the object placed near it in the form of reflection.
- 110. Those who are exposed to nescience require correct knowledge which would become available by beholding this form.
- 111. Satpada: a good position in the sense that those who look at this form would be convinced of the Lord's omnipresence, which no mortal can visualise as such. It is in this form, limited in size, things are seen and those who have a look at this form could understand the real nature of God and conduct themselves well in this world. The devotees alone could believe in this form.
- 112. He is said to have many faces, feet and eyes (vide *Bhagavadgītā* XI. 10). On this Vedāntadešika remarks in *Tātparyacandrikā*. The word *bhagavacchāstra* means the Pāñcarātra texts (cf. Pad. S. Kriya XVI.17-29a);
- 113. Such a form as stated here could not be worshipped. Hence it is said that this deity has thirty-three faces and arms numbering forty-four. *Hayaśīrṣa S.* (Adi. XXII. 5a) mentions the number of hands as twenty.
- 114. The form being universal, every being, gods, human beings and others are found there (vide *Visnutilaka* VI.428b-432).

लोकेशास्त्राष्टकं चैव पुस्तकं चाक्षसूत्रकम् । दर्वी कमण्डलुहैंमश्चाभयं हि वरान्वितम् ॥ २२७ ॥ दर्भाजिनं ततश्छत्रं सुशुभं चामरं सितम् । स्रुक्स्रुवौ चापि कलशौ वेदिर्विह्नसमन्विता ॥ २२८ ॥ चन्द्रार्कमण्डले पूर्णे नागेन्द्रो मणिदर्पणः ।

लोकेशास्त्राष्टकम् — वज्रशक्त्यादिकं प्रसिद्धमत्रैव ९-११६, ११७ पुष्पस्नग्व्यजनं दिव्यं विश्वपत्रलता तथा ॥ २२९ ॥ स्मर्तव्यास्तु भुजेष्वस्य विभोः संस्थानकैः समैः । यथोदितक्रमेणैव व्यत्ययो न भवेद्यथा ॥ २३० ॥ भाभिर्नानाप्रकाराभिर्देहोत्थाभिरिदं जगत् । भासयन्तं जगन्नाथं स्मरेत् हृत्कमलादिषु ॥ २३१ ॥

[हंसमूर्तिध्यानम्]

हंसमूर्तिमथात्मानं ज्ञानयज्ञभुजं स्मरेत् । कुन्देन्दुस्निग्धकान्तिं च हेमतुण्डं महातनुम् ॥ २३२ ॥ and others, Vasus, 115 stars and group of cows, Padma 116 etc. belonging to caturātman the huge group of ten weapons 117 Garuḍa and others are raised as the four marks 118 of these eight śāstras 119 in the world, book, rosary garland, spoon, gourds made of gold offerings, security with offering of boons, darbhas, hide of the deer, umbrella, very auspicious white chowrie, sruk, sruva, two pitchers, altar with fire, full orbs of moon and sun, lord of serpents, gem-set mirror, garland of flowers, beautiful (divine) fan, the creeper of Viśvapatra 120 are to be thought (as present) in the arms of the Lord with like formations so that there order (of them) shall be as stated for their rise and not in the reverse way. The Lord of the worlds, who illumines this worlds, with lights (brilliance) of various kinds rising from His body, shall be thought in the Lotus-like hearts and others.

(Meditation upon Hamsamurti)

232-235a. One shall think of the Supreme Self of the form of Hamsa¹²¹ who partakes of the sacrifice of knowledge.¹²² He is of a splendour tender

- 115. Vasus: good or bright Gods, they are: 1. Apa: containing water, 2. Dhruva: polestar 3. Soma: moon 4. Dharā: earth 5. Anila: wind 6. Anala: fire 7. Pratyūṣa: dawn and 8. Prabhāsa: light
- 116. Padma, discus, conch and mace are meant here to form into a group of four belonging to the four *vyūha* deities.
- 117. Mantras of ten astras are Kuliśa, Śakti, Daṇḍa, Khadga, Pāśa, Dhvaja, Musala, Śīla, Śiva, Padma (LT. XXXIII. 89-98).
- 118. Four marks are there for these forms, with Garuda, palm (tree), fish and deer in their flags.
- 119. śāstrāṣṭaka: eight śāstras, they may be the four Vedas, Sāṃkhya, Yoga, etc. However, the sense of this word is not clear; Vedas are not śāstras.
- 120. Viśvapatra: not identified.
- 121. Śrī is Hamsī, female swan, while Viṣṇu is swan; they are in charge of the application of the mantras (LT. 42.46-50); Parāśarasamhitādescribes this descent of Viṣṇu. Hamsa has discus, conch, mace, lotus and ornaments, Śrī and Bhū are His consorts (XXVI. 34-35, 39-40, 46-47, 57-58); Viṣṇu's descent as Hamsa is described in Bh.P. X.13.
- 122. Jāānayajāabhuja: One who partakes the offerings made in the sacrifice in the form of knowledge. What is offered in a sacrifice is received by the deity concerned with the ritual in which it is made. Here it is said that Haṃsa, a divine descent of Viṣṇu receives what is offered through knowledge, acquiring of knowledge is itself a sacrifice. This ritual has Viṣṇu as Haṃsa the deity who is the central object (knowable, jāeya). Vide Rāmānuja's Bhāṣya on Bhagavadgītā IX.15; Śaṃkara on ibid. It means that Haṃsa is pleased with the knowledge which is a way of worship. That knowledge is the only means of knowing ultimate reality (see Bh.P. XI.13.33). Haṃsa offers knowledge of the world which is made up of the three qualities of matter. His feet stand for Rajas and Tamas. His body for Sattva.

[बडवानलध्यानम्]

[धर्मध्यानम्]

धर्मं सामान्यममलमनादिनिधनं विभुम् । दुर्लभं यत्प्रबुद्धानां तत्प्रसादिधया^{८५} विना ॥ २४६ ॥ तस्य स्थूलतरं रूपं शृणु तत्प्राप्तये परम् । तुहिनाचलसङ्काशं सौम्यवक्त्रं चतुर्भुजम् ॥ २४७ ॥ कामार्थावुद्वहन्तञ्च शङ्खपद्मच्छलेन तु । साधुमार्गेस्थितानान्तु संयच्छन्तं^{८६} धिया च तौ ॥ २४८ ॥ सिताक्षमालागर्भ^{८७} तु वरपाणिमतः स्मरेत् । (टि.) वैद्येन — विद्यामयेन । प्रोत्रप्रान्तेन – वराहवक्त्राग्रेण ।

८३. स्वकराब्जान्तरात् - पा

८४. वचनम् - पा

८५. यत्प्रसाद - पा

८६. प्रयच्छन्तम् - पा

८७. मालांधर्भम् - पा

(Meditation on Badavānala)

241b-245. (This deity) Bhagavān has a great glory and His body is made of the sādguṇya in full. He takes an añjali¹²⁹ from His Brahmatattva, which is very tranquil and sprinkles with His own lustre that is gross, on those who are tortured by defects. He who is unborn shall be meditated upon while doing external worship, who is blown by air, ¹³⁰ as it were, like a hill of live smokeless, who has much refulgence, having the face (mouth) of the horse ¹³¹ and is without any marked feature, who has formed Brahmānjali, ¹³² with eyes like liquid gold, who is carrying the fuel of water ¹³³ arising in the three worlds with the tip of the snout, reducing it to ashes fully and preffing it with the mouth.

(Meditation on Dharmad)¹³⁴

246-249a. It is all pervading dharma which is of a general kind, is spotless, having no beginning and no destruction, which had to obtain without the favour of the nlightened. Listen to its gross form so as to get at it; it is like the hill of snow of pleasant countenance, having four hands, bearing $k\bar{a}ma$ and artha under the pretext of sankha and padma, which $(k\bar{a}ma^{135}$ and artha) offer with knowledge to those who adopt the path of good. He (dharma) shall be thought of as having the hand offering boons, holding white rosary garland.

- 129. Añjali: a measurement to fill up the palms when folded to form a hollow; here this word means something from His own self is taken by this deity. The use of the word añjali is justified for sprinkling something kept there. That which is thus sprinkled so as relieve those who are tormented.
- 130. Ādhmātam Vāyunā: Here the deity is in the form of fire. It becomes strong (or inflated) by the (external) air.
- 131. Marine fire, which is the embodiment of Aurva's anger (vide M.M. Williams: Sanskrit-English Dictionary P. 239 col. 3); badabā: female horse in which form this fire rages.
- 132. Brahmānjali: Vide: LT. 44.36; here anjali is mudrā; Brahmamudrā is described in Pad. S. Caryā 22.27: this may be meant here.
- 133. Jalendhana: Water is fuel for this fire.
- 134. Dharma and others, which are abstract, are raised to the bud of embodied beings.
- 135. Śaṃkha and Padma are the two treasures (nidhis) which dharma bears. These are intended to help those people who pursue the right course conduct in order that the pursuits (kāma and artha) would have been fruitfully taken up by them. Kāma means desires in life. Artha means wealth or economic condition. Money is required to pursue these. The two measures Śaṅkha and Padma are thus helpful for them in pursuing these goals. The Viṣvaksena Saṁhitā (XX 87b-88) mentions conch, discus and yellow cloth while describing dharma.

[हयग्रीवध्यानम्]

वाङ्मयं निखलं यस्य वस्तुजातमनश्वरम् ॥ २४९ ॥ शिक्तत्वेन स्वभावस्थं चिद्रूपस्यामितद्युतेः १ । वरवाजिमुखं ध्यायेदथ वागीश्वरं प्रभुम् ॥ २५० ॥ सूर्यकान्तादिसङ्काशमनेकभुजभूषितम् ॥ २५१ ॥ कमलं चाक्षसूत्रं च वेदिं त्रेताग्निभूषितम् ॥ २५१ ॥ साज्यधारौ स्रुक्स्रुवौ तु विष्टरं सोमसंयुतम् । दर्भाजिनं मेखलां चाप्यपसव्येषु षट्स्वमी ॥ २५२ ॥ समरेद्वामकरेष्वस्य पुस्तकं शङ्खमेव च । दण्डं कमण्डलुं दर्वीमेकिस्मिंस्त्रितयं करे ॥ २५३ ॥ पूर्णं ग्राम्यैस्तथाऽऽरण्यैश्चरुबीजैस्तु पञ्चमे । स्त्रङ्मूलफलपत्रैस्तु यज्ञद्रव्यैः सदक्षिणैः ॥ २५४ ॥ सर्वाश्रमोपकरणैर्युक्तं चमसभाजनम् १० । ध्येयमस्य भुजे षष्ठे वृत्तं १ मूर्तैर्ऋगादिभिः ॥ २५५ ॥ वेदाङ्गैरुपवेदैस्तु संस्कारैः समखैस्तथा ।

८८. मलद्युते: - पा

८९. पात्रैस्तु - पा

९०. च समभाजनम् - पा

९१. वृत्तभूतै: - पा

(Meditation on Hayagrīva)

249b-256a. One should meditate upon the Lord of speech, having the face of the horse, ¹³⁶ who has all imperishable things in the world in the form of speech, ¹³⁷ who is in His nature as (inherent) power of the form of sentience; having unlimited splendour, he is like the sun-stone ¹³⁸ ornamented by many arms. ¹³⁹ He has in the six right hands, lotus, rosary garland, altar (pedestal) bedecked by the three fires, ¹⁴⁰ sruk and sruva having the flow of ghee, handful of Kuśa grass with Soma ¹⁴¹ juice, hide of deer ¹⁴² with darbha and girdle. One shall think of a book and conch staff, gourd and ladle, these three in the left hand, ¹⁴² the fifth hand filled with seeds grown in villages and forests to prepare caru. He shall have in the sixth hand a vessel for Soma juice which shall have garlands, roots, fruits, leaves (petals), materials (required) for the sacrifice together with the gifts and all the materials required for the members of all castes. This shall be meditated upon having the Rg and others— Vedas, ¹⁴³ Upavedas, ¹⁴⁴ impressions with sacrifices ¹⁴⁵ in concrete forms. ¹⁴⁶

- 136. His face is that of a horse (Hayasīrṣa. Adi. XXII.17a)
- 137. Since ultimate reality is in the form of mantra and since all the worlds are filled by it, it is proper to consider that the material world is in the form of speech.
- 138. Sunstone or a crystal which emits heat and light when exposed to the sun. His colour is said to be red (SKS. Indra III. 60); it is black (Pad. S. Kriya XXII.6).
- 139. He has four arms (Pad. S. Kriya XXII.5b). while the arms are six according to this text.
- 140. See under note on tretāgni.
- 141. 'Vistaram Somasamyutam' shall be taken to mean a cup or vessel containing the Soma juice but Vistara does not mean component. The reading is not correct.
- 142. This must be the second, third and fourth left hands.
- 143. Vedāngas are six: *Phonetics* (Sikṣā), Grammar (Vyākaraṇa), Prosody (Chandas) Etymological Science (Nirukta), Astronomy (Jyotisa) and system of ceremonials (Kalpa).
- 144. Upavedas: Subsidiaries to the four Vedas: the system of medicine, *Āyurveda*, subordinate to the *Rgveda*; the science of archery, *Dhanurveda*, to the *Yajurveda*; the science of music to the *Sāmaveda*; science of arms, to the *Atharvaveda*. *Sthāpathyaveda* (architecture) and *Śilpaśātra* (craft) are treated as Upavedas by some scholars.
- 145. Impressions (Saṃskāras) and sacrifices and the above mentioned Vedas and Upavedas are held to be treated as having concrete forms.
- 146. He (Hayagrīva) bears the conch and discuss (SKS. Indra III.60); He has four faces (Śeṣasamhitā XXII.22-23); and seated on a serpent's body (ibid 5); His body is like that of Nṛṣṣṃha (Hayasirṣa Ādi. XXII.21b); lotus-seat (ibid. XII.26). He is associated with Śrī and Bhūdevī (Parasav XXVIII. b); Pāśa (nooses), arikissa (goad), fire, and some more ornaments are also mentioned (ibid. 22-23).

[एकार्णवशायिध्यानम्]

विकारवसुधाधारे ह्यभावे तु गुणोदधौ ॥ २५६ ॥ स्वशक्तिभावितं कृत्वा मनः पूर्वं चतुष्टयम् । प्रकृत्यन्तः १२ समास्ते यः सर्वज्ञः पुरुषात्मना ॥ २५७ ॥ निषण्णं भोगिशय्यायां १२ तपनीयरुचिं स्मरेत् । देवमर्णवशाय्याख्यं मूर्तेश्चक्रादिकैर्वृतम् ॥ २५८ ॥ लक्ष्म्या संवाह्यमानं च समाक्रान्तं च निद्रया । वीज्यमानं हि वै प्रीत्या गीयमानं हि विद्यया ॥ २५९ ॥

[कूर्मध्यानम्]

कूर्मात्मा कूर्मवद्देवो^{१४} ध्यातव्यस्त्वथ लाङ्गलिन् । द्रवत्कनंकवर्णाभस्वसामर्थ्यजलाश्रयः^{१५} ॥ २६० ॥ शक्त्यादिककलाद्वन्द्वद्वितयाङ्क्षिः सनातनः । शान्त्यादिककलाढ्यश्र^{९६} प्रोद्गिरंस्तु श्रुतित्रयम् ॥ २६१ ॥

[नृवराहध्यानम्]

अतसीपुष्पसङ्काशः शङ्खचक्रगदाधरः । मखोपकरणाङ्गश्च निमग्नोद्धरणक्षमः । २६२ ॥ स्वशक्तिविभवाधारमिच्छाज्ञानक्रियार्चिषम् । नानाविशेषविज्ञानस्फुलिङ्गोर्मिसदोदितम् ॥ २६३ ॥

९२. प्रकृत्यन्तम् - पा

९३. भोग - पा

९४. कूर्मवद्बध्या - पा

९५. सामर्थ्याज्जलाश्रय: - पा

९६. शक्त्यादिक - पा

९७. निमग्नोद्धारण - पा

(Meditation on Ekārņavaśāyin) 147

256b-259. The omniscient Lord as a Puruṣa brings the four ¹⁴⁸ (elements) beginning with mind and ending with matter under His power, occupies the support of the earth, a product (of matter) or the ocean of qualities. ¹⁴⁹ He shall be thought of as seated on the bed of the serpent and as having the colour of gold. That God is Arṇavaśāyin, ¹⁵⁰ surrounded by the embodied discus and others, kneaded by Lakṣmi and overcome by sleep, ¹⁵¹ fanned by Prīti ¹⁵² and glorified by Vidyā. ^{152a}

(Meditation on Kūrma)

260-261. O Lāṅgalin! the Lord of the nature of the tortoise is to be mediated upon like the tortoise. His splendour is like liquified gold in colour. He occupies water through His skill. His four feet are the *kalās* like Śakti. He is ever-existing. He calmness and other digits abound in Him. He utters the three Vedas.

(Meditation on Nyvarāha)¹⁵⁵

262-264. One should meditate upon that Supreme Lord who is unborn, who is like the *atasī* flower, holding conch, discus and mace, having the parts

- 147. This *prādurbhāva* is called Ekārņavaśāyin or Ekārņavasitaśśāyin or Ekārņambhonidhiśāyin. *arṇava*: sea, śāyin: lying, eka: only one.
- 148. catustaya: four; mind, ahankāra, buddhi and prakṛti.
- 149. gunodadhau: in the qualities becoming ocean. The auspicious qualities are meant here.
- 150. ākhyā: name
- 151. nidrāya samākrāntam: This refers to Yoganidrā, meditative slumber taken up by Viṣṇu for the benefit of the world (vide JS. II.44-45a). It is taken up by Viṣṇu at the end of yuga (cf. Ragruausa XIII. 6b).
- 152. Prīti fans Him; Prīti is one of the six forms taken up by Śrī (vide LT. VIII. 27) She is the consort of Vāmana (vide ibid 20.35-36).
- 152a. Vidyā one of the four forms taken up by Śrī when Viṣṇu descends as Sindhuśāyī, same as Ekārṇavaśāyī (vide LT. VIII.30-31a). Brahmā is said to have sprung from the lotus risen from His navel (vide Hayaśīrṣa. Ādi. XV.12b).
- 153. He is black according to Visnutantra XV. 1-7. Visvaksena S. XI 40b; golden colour (Pad. S. Kriya XXII.7b).
- 154. śaktyādikalā: the six abodes (kośa) and kalās (vide LT 6.3.25; X.22.10-28).
- 155. The heading for this group of *ślokas* 262-264 is misleading and seems to be wrong. After Kamatha, Yajñavarāha is mentioned in the list of Prādurbhavan (LT. 11.19-25). The description may be that of Yajñavarāha; but this is not clear from the context.

दारयन्तं स्थितं हार्दमनूनं मोहमुल्बणम् । नदन्नादमनाख्येयं तमजं परमेश्वरम् ॥ २६४ ॥

[नृसिंहध्यानम्]

सन्तप्तकनकाभं^{१८} च ध्यायेद्देवं नृकेसिरम् । ज्वलदिग्नस्फुलिङ्गाभिः स्वदेहोत्थाभिरावृतम् ॥ २६५ ॥ रथाङ्गशङ्खधातारं बृहन्मूर्तिं सुभीषणम् । सत्सत्त्वकरजश्रेणीदीप्तेनोभयपाणिना ॥ २६६ ॥ संयच्छन्तं धिया सम्यग्भिवनां साभयं परम् ।

[अमृताहरणध्यानम्]

अमृताध्मातमेधाभममृताहरणं विभुम् ॥ २६७ ॥ पीताम्बरधरं ध्यायेदेकवक्त्रं चतुर्भुजम् । श्रोणीतटार्पितकरं शङ्खचक्रविभूषितम् ॥ २६८ ॥ मध्यतो दक्षिणेनैव वहन्तं गिरिरूपधृक् । शुद्धज्ञानानुविद्धं च कर्मसम्भवभीतिहम् ॥ २६९ ॥ दिशन्तं स्विधया सम्यग्भक्तानां भक्तवत्सलम् । माया^{९९} मिथतदुग्धाब्धिं क्षोभियत्वा प्रकाशितम् ॥ २७० ॥

९८. निष्टप्त - पा

९९. मन्था - पा

to be the instruments for sacrifice, who is capable of lifting up those, who are immersed (in worldly bondage), who provide support for His glorious power, who is resplendent with desire, knowledge and activity, ever-rising like the billows of the sparks (of fire) of various kinds of specific knowledge, who sustains the (universe), staying (stable), pleasing to the heart, not wanting (in anything) powerful, producing a loud sound, and who could not be spoken about.

(Meditation on Nysimha)¹⁵⁶

265-267a. Lord Nārasiṃha, of a complexion of heated gold, is to be meditated upon. He is surrounded by the sparks of blazing fire rising from His body. He bears the discus and conch. He has a huge body and is very frightful. He is offering, with both hands resplendent with the rows of nails in His good hand, the supreme position with security to those who lead a regulated and life.

(Meditation on Amrtāharana)

267b-272a. The Lord, those wisdom has become bloated ¹⁵⁷ with nectar, who brought nectar (hence the name Amṛtāharaṇa), wearing yellow garment, with a single face and four hands shall be meditated upon. His hand is resting on his buttock, he is ornamented by conch and discus, resting the middle part (of the body) with the right hand, having a form of the hill, who was pure knowledge, who destroys the fear (for the devotees) of getting *karman*, who directs well His devotees with the intellect, affectionate to His devotees, who churned the milky ocean with His $m\bar{a}y\bar{a}$, ¹⁵⁸ who brought out

- 156. Nṛṣiṃha is represented in several forms in the ancient texts like Viṣṇu Purāṇa and Bhāgavata and also in the Pāñcarātra texts like Hayasīrṣasamhitā, Viṣṇutantra (white in complexion XVII. 3b), seated or standing with more weapons, with sixteen hands holding several weapons (Padma S. Kriyā XVII.22-41a), with a tail (ĪS. IV. 74b-75a), with three eyes and a Yogic posture (Pārāśara XV.160); senventy-four idols of various descriptions are mentioned (Vihagendra S. IV.7-17a). The Vaikhānasa Āgama classifies Narasiṃha as issuing out of the hill and from the pillar. Sudarśana and Narasiṃha are combined in the same idol (Ahs. ch. 54-56).
- 157. amṛtādhmāta medhā: here it is imagined that the form of this prādhurbhāva amṛtaharaṇa shines with intelligence or wisdom. ādhmāta: pulled up. Bringing nectar is no mean act, on the contrary, it is an act which will make him who brings nectar as very haughty; however, the Lord appears to have displayed His wisdom in achieving this.
- 158. Māyā means wonderful power which alone would make the milky ocean cleaned.

अमृतं क्षुतृषादीनां प्रतिपक्षमनामयम् । शुद्धं^{१००} चानश्वरं भाव्यं मायाख्यार्णवमध्यगम् ॥ २७१ ॥ आत्मामृतमनौपम्यमाहारध्वंसकर्मणा ।

[श्रीपतिध्यानम्]

ध्यायेत्कमलगर्भाभं देवदेवं श्रियः पितम्^{१°१} ॥ २७२ ॥ कमलालयहेतीशिवभूषितकरद्वयम् । द्वयं देवीपरिणये लीलयेव समर्पयन् ॥ २७३ ॥ प्रकाशयत्रनादित्वमात्मनः प्रकृतेः सह । मत्करैरनुविद्धेयं प्रकृतिः प्रकृतेरहम्^{१°२} ॥ २७४ ॥ यतोऽहमाश्रयश्चास्या मूर्तेर्मध्ये तदात्मिका । यामालम्ब्य सुखेनैव^{१°३} दुस्तरं हि गुणोदिधम् ॥ २७५ ॥ निस्तरन्त्यिचरेणैव व्यक्तध्यानपरायणाः ।

[कान्तात्मध्यानम्]

मदिवह्वलनेत्रं च देवमुद्भित्रयौवनम् ॥ २७६ ॥ फुल्लरक्ताम्बुजाभासमत्यजन्तं निजां स्मृतिम् । त्रैलोक्यविस्मयकरं कान्ताकृतिधरं स्मरेत् ॥ २७७ ॥

१००. एवम् - पा १०१. देवं लक्ष्मीपतिं तत: - पा १०२. प्राकृतैरहम् - पा १०३. सुखेनेमम् - पा

nectar after stirring¹⁵⁹ it, a healthy¹⁶⁰ rival for hunger, thirst etc. He is to be treated as pure and imperishable in the midst of the sea of $m\bar{a}y\bar{a}$, a nectar for the souls and peerless by the act of destroying food.¹⁶²

(Meditation on Śrīpati)¹⁶³

272b-276a. The husband of Śrī, Lord of gods, who is of a brillance like the interior of the lotus is to be meditated upon. His two hands are beautified by conch¹⁶⁴ and discus. The other (hands) are offered to lead the goodess¹⁶⁶ (around the fire) as if in sport. He reveals that He has no beginning along with matter. This matter is one with my hands and I am with matter, as I am the support for it. It is its own self in the middle by holding which, those who are bent upon clear meditation, cross over shortly and easily the sea of guṇas, the support is hard to cross.

(Meditation on Kāntātma)¹⁶⁸

276b-279. One shall think of God who took to the form (body) of a beloved, whose eyes are afflicted by infatuation (for Śrī) or excitement, in

- 159. kṣobhayitvā: often stirring it, nectar could not be had even by mere churning and hence it has to be stirred, He did not do it, He made the churning intense. Then nectar was brought to light.
- 160. Anāmaya: healthy, free from disease; He had no weakness of any kind to suffer defeat at others hands.
- 161. He was pratipakṣa for hunger (kṣut), thirst (tṛṣā) and others. Being free from any disease, so He could contra-thirst and hunger for others. He was thus a rival, opponent of thirst and hunger.
  - Māyākhyārṇava: Sea called māyā, the word māyā may be taken to in the sense of marvel. Māyā is an ocean the Lord is within it and so hard to appraoch.
- 162. The Puranic account may be that Viṣṇu was mainly responsible for bringing nectar. Here it is said that by this act, there took place a great achievement. Food (āhāra) which people take is of the ordinary kind. People could not resist the temptation in taking food but nectar is a food, certainly superior to the well-known food. It avoids mortality. It is thus said that Viṣṇu, in this prādurbhāva destroys the taste of the people for ordinary food by offering nectar.
- 163. Śrīpati: husband of Śrī.
- 164. Kamalālaya: Kamala: water; ālaya: abode; conch which was brought out of water by Visnu.
- 165. Hetīśa: (heti: weapon; īśa: Lord) Sudarśana, discus the Lord of the weapons of Viṣṇu.
- 166. Deviparinaya: marriage with Devi (Śri); Parinaya: leading the bride around the fire.
- 167. Gunodadhi: sea of gunas, gunas here are Sattva, Rajas and Tamas which belong to Prakṛti, the sea udadhi is made up of matter which suffers humanity.
- 168. Kāntā: beloved, here it refers to the form of a woman which Viṣṇu took while distributing nectar to gods and demons.

आनन्दामृतसम्पूर्णवदनेनेन्दुकान्तिना । कलशाकृतिरूपेण करस्थेन विराजितम् ॥ २७८ ॥ लीलाकटाक्षवाग्बाणैस्सूदयन्तं सुरद्विषम् । द्विरेफपटलाक्रान्तसहकारलताकरम् ॥ २७९ ॥

[राहुजिद्ध्यानम्]

कालमूर्त्यभिधानात्मा राहुसंज्ञोऽतिभीषणः । मूर्तामूर्तेन रूपेण संग्रसत्यनिशं किल ॥ २८० ॥ अग्नीषोममयीं मूर्तिं कर्मिणामुपकारिणीम् । योऽन्तः प्राणादिरूपेण चन्द्रादित्यात्मना बहिः ॥ २८१ ॥ स्थितस्तद्विजयेऽध्यक्षः सत्यध्यानरतात्मनाम् । निष्पन्दबोधभावेन तं तु व्यक्तं स्मरेद्वहिः ॥ २८२ ॥ नीलनीरदवर्णाभं पद्मपत्रनिभेक्षणम् । मध्याह्मभास्कराकारं द्वादशारकरोद्यतम् ॥ २८३ ॥ श्रोणीतटनिविष्टेन वामहस्तेन लीलया । ध्रियमाणं गदां गुर्वीं निषण्णां धरणीतले ॥ २८४ ॥ whom youthfulness has appeared, shining like a blossomed red lotus; who does not leave off His recollection ¹⁶⁹ causing wonder to the three worlds, he shines with his face filled with the nectar-like bliss which has a splendour like that of the moon with which He shines resting on His hand in the form of a pitcher, who slays the face of Gods with the arrows of graceful looks and arrows of speech and whose hand is like the creeper of the mango tree filled with swarms of bees. ¹⁷⁰

(Meditation upon Rāhujit)¹⁷¹

280-284. Kālamūrti, called Rāhu, is very frightful. He devours always, it is said, the form made up of Agni and Soma, which is helpful for those dashed to deeds. The Lord with his corporeal and non-corporeal forms is within (the selves) in the form of prāṇa and others and externally in the forms of moon and sun and superintends the deed of gettomg victory over Rāhu for (the sake of) those who are interested in (maintaining) truth and (doing) meditation. He must be evidently thought of externally (as) with the motionless (stable, unswerving) feeling¹⁷² (devotion). Rāhu is of a complexion resembling the water laden cloud, with eyes similar to the petals of the lotus, having the form (semblance) of sun during midday, rising (to act) with twelve spoke-like hands, ¹⁷³ the left hand gracefully placed on the left hip and holding (with the other hand) a heavy mace resting on the ground.

- 169. Visnu did not forget the purpose for which He took the form of a beautiful woman.
- 170. dvirepha: bee; bee flies about or roams about from one flower to another drinking the floral juice. Hence it is called bhramara. This word has two 'r' letters. The word dvirepha means that which was two 'r' letters. It refers to the word bhramara which etymologically means horse. Hence the word dvirepha means bee.
- 171. The Purāṇas narrate the incident where a serpent sought to have a share in the nectar that was being distributed, it was denied and was cut into two parts, the part having the head getting the name Rāhu and the body part called Ketu. It is further held that the two Rāhu and Ketu wrought vengeance by eclipsing the sun and moon. Viṣṇu is thus held to have conquered Rāhu and thus form of God came to be called Rāhujit. Hayaśīrṣasamhitā (Adi. 23.10b) describeds Rāhu as dreadful with a body that is cut (by Viṣṇu while offering nectar to gods) and has folded palms.
- 172. nispandabodhabhāvena: nispanda: without vibration, motionless; bodha; knowledge; this knowledge must be motionless in the sense that it is unswerving.
- 173. Dvādašārakarodyata: Rāhu's twelve hands are closely arranged to rising spokes.

[कालनेमिघध्यानम्]

अविद्याख्या च या नेमि: कालचक्रस्य दुर्धरा । समाधीयं समाश्रित्य विग्रहं विधुनोति च ॥ २८५ ॥ जपयज्ञक्रियादीनां तामसेन बलेन च । ध्यायेत् तत्प्रसरघ्नं च देवं राजोपलद्युतिम् ॥ २८६ ॥ विज्ञानरिष्मिभिर्दीप्तं सत्सत्त्वगरुडासनम् । नानास्त्ररूपभूतात्मा सिद्धद्याभुजभूषितम् ॥ २८७ ॥ चक्रं खड्गं^{१०४} गदां बाणमङ्कुशं कुन्तमेव च । षट्सु दक्षिणहस्तेषु शक्तिं चापं^{१०५} च कार्मुकम् ॥ २८८ ॥ मुसलं मुद्ररं भीमं खेटकं वामबाहुषु ।

[पारिजातहरध्यानम्]

देव आम्रदलाभश्व^{१०६} संस्मार्यः पारिजातिजत् ॥ २८९ ॥ अक्लिष्टकर्मा^{१०७} देवेशस्त्वनेकाद्भुतिवक्रमः । प्रबन्धप्रतिपन्नानां भक्तानामिप देहिनाम् ॥ २९० ॥ यो बोधभूमौ संरूढो ह्यनित्यश्चानुरञ्जकः । न्यग्रोधिवटपाकारोऽप्यविद्याबन्धलक्षणः ॥ २९१ ॥ कर्मवृक्षः सुविततो मोहमायाफलावृतः । तदुत्पाटनसिद्ध्यर्थमनुग्राह्यं जनं सदा ॥ २९२ ॥ आविश्यास्तेंऽशमात्रेण कृपया सजगत्प्रभुः । स विवेकात्मना भूत्वा ज्ञानबाहुवितानधृक्^{१०८} ॥ २९३ ॥

१०४. पद्मम् – पा १०५. पाशौ – पा १०६. फलाभ – पा १०७. आक्लिष्ट – A १०८. कृत् – पा

(Meditation on Kālanemighna)¹⁷⁴

285-289a. That insistable rim of the wheel of time ¹⁷⁵ called avidyā ¹⁷⁶ takes a body, which is well-set and which destroys japa, sacrifice and deeds (of others) with the power of tamas (gloom darkness). One shall meditate upon God who destroys its (wheel's) course. He (God) has the complexion of the adamantine stone, is refulgent with the rays of (brilliance) of knowledge and has for the seat Garuḍa who is full of sattva. He has a form made up of many weapons, bedecked with the arms ¹⁷⁷ of good learning. His six right hands bear discus, sword, mace, arrow, good and spear, while the left has pile (two) snores, bow, pestle, hammer and frightful shield.

(Meditation on Pārijātahara)¹⁷⁸

289b-299. God, whose complexion is like the colour of mango leaf, is to be thought of as the victor of Pārijāta. The Lord of gods is not wearied in (doing) His deeds and has alone many marvellous deeds. He occupies the region of knowledge of those embodied beings who continue to be (are always) pratipannas and are also (His) devotees. Yet, He is eternal and pleases (the devotees). Thought it (the rise of karmans) is like the branch of a banyan tree, it is like the bondage (through) avidyā. The tree of karman is well-spread out and is filled with the fruits of moha and māyā.

- 174. Kālanemighna: slayer of Kālanemi, a demon; or destroyer of the rim of the wheel of time.
- 175. kālacakrasya nemiḥ: insistable rim of the wheel of time.
- 176. avidyā: ignorance.
- 177. He is said to be having the arms of good learning.
- 178. Pārijātahara: a form of Viṣṇu. The legend has it that Lord in the form of Kṛṣṇa took away the tree of Pārijāta from the pleasure garden of Indra.
- 179. Pārijāta: a legendary tree, which emerged from the churning of the ocean.
- 180. bodhabhūmau: region of knowledge.
- 181. pratipanna: followers, believers.
- 182. anitya: eternal.
- 183. nyagrodhavitapa: like the branch of a banyan tree.
- 184. The nature of this tree of *karman* is to bind people to the material world. This binding is on account of avidya (nescience) of the people.
- 185. Moha: delusion, a composed state of mind which does not permit scope for discrimination.
- 186. Māyā: Power to display mohas. The astounding acts take place without any effort on the part of people.

ऐश्वर्यधर्मवैराग्यशमास्यस्थितिशक्तिधृक् । आदाय संयमास्त्रौघं नियमास्त्रगणं तथा ॥ २९४ ॥ इन्द्रियारिगणं जित्वा कर्मिणां दोषदो हि य: । यदस्य सुरजिद्रूपं तद्द्वादशभुजं स्मरेत् ॥ २९५ ॥ दिव्यमाल्याम्बरधरं दिव्याभरणभूषितम् । चतुर्वक्त्रं सुनयनं वामोत्सङ्गार्पितप्रियम् ॥ २९६ ॥ खड्गं चक्रं गदाबाणं मुसलं च तरूत्तमम् । षट्सु दक्षिणहस्तेषु शङ्खमङ्कुषकार्मुकम् ॥ २९७ ॥ छत्रं च फणभृत्पाशं विभोर्वामभुजेष्वमी । षष्ठेनालिङ्गिता देवी सारविन्देन बाहुना ॥ २९८ ॥

⁽टि.) दोषदो — दोषच्छेदक इत्यर्थ:।'दो अवखण्डने' इति धातो:।

He (Lord of the worlds) would enter¹⁸⁷ into (the heart of) people who are (desired by Him) to be shown favour for uprooting that tree and stays, out of sympathy only partially (with a part), fully not (His full form).¹⁸⁸ Taking the form of discrimination,¹⁸⁹ and holding a canopy of knowledge,¹⁹⁰ He bears (has) the power to maintain sovereignty, *dharma*, detachment and tranquility. Taking the host of arrows of self-control¹⁹¹ and the group of arrows of *niyama*,¹⁹² He conquers the groups of enemies (in the form) of senses. He destroys the defects of those who do their work (*karman*). His form of conquering the gods¹⁹³ is to be meditated upon (thought of) as having twelve arms, as wearing a divine garland and garment and decorated by divine ornaments. He has four faces and beautiful eyes. He has placed His beloved on His left lap.¹⁹⁴ His six right hands bear the sword, discus, mace,

- 187. āviśyā: having entered; this entry (āveśa) is only in the charge of body. The tree is that of karman (which the faculties of the person entering remain there unchanged).
- 188. amśamātreņa: Only in part. Such entries need not be full, as they are intended to serve a purpose for a time.
- 189. viveka is to apply for the people.
- 190. jñānabāhuvitānadhṛk: holding a canopy in the form of the hand of knowledge. Vitāna: canopy: a covering made of a cloth silken or otherwise suspended from above beneath which the kings sit, or it may mean shelter so that people would not be exposed to miseries.
- 191. saṃyamæ self-control. In fact, Patañjali, the author of the Yogasūtras defines Saṃyama as dhāraṇā, dhyāna and samādhi, together functioning with reference to the same object (vide: ibid 4. They retain the mind at a particular object, cognition is directed to one object only and appearance of the object is only in its own form. The Pāncarātrāgama offers its own treatment which has a significant contribution. Phāraṇā is retaining the mind in God (Ahs. XXXII.58), dhyāna is joining the mind in God and meditating upon Him (ibid. 59) and samādhi is mere appearance of the nature of the object, (God) (ibid.70b-71a). According to VP. (VII.7.86), dhāraṇā is stability of the citta in God, dhyāna is continuity of that cognition without any desire for other things (ibid. VI.7.91) and samādhi is a stage in Yogic practise in which God's own nature is grasped without any imagined appendage (ibid. VI.7.92).
- 192. Niyama is one of the yogāngas (vide S. II. 29). Niyama is of five kinds (vide ibid. II.32). Niyama is restraining and regulating life so that yogic practise could be successful (vide Ahs. XXXII.24-25a). For a description of these see ibid. 25b-30a. For a different and exhaustive treatment of yama and niyama see JS. 4.42.49, LT. gives a different treatment; cf. 30-41.
- 193. surajitrūpa: form with which God was conquered. God is Indra who was conquered by Kṛṣṇa when the latter tried to take away the Pārijāta tree (vide: LT. VIII.32-33a).
- 194. vāmotsanga: on his left lap.

तदंसलग्नकरया देव्या तिच्चन्तयाऽनिशम् । संवीज्यमानं विनयाच्चामरेण सितेन तम्^{१०९} ॥ २९९ ॥

[लोकनाथध्यानम्]

लोकनाथं विशालाक्षं सर्वदेवनमस्कृतम् । नरसिंहासनारूढं ध्यानोन्मीलितलोचनम् ॥ ३०० ॥ पद्मासनेनोपविष्टं पद्मगर्भोपमद्युतिम् । करुणाविष्टबुद्धं च शङ्खपद्मकराङ्कितम् ॥ ३०१ ॥ ज्ञानवैराग्यसद्धर्ममार्गत्रयनिदर्शकम् ।

[दत्तात्रेयध्यानम्]

संस्मरेदथ दत्ताख्यं ज्ञानमूर्तिमलेपकम् ॥ ३०२ ॥
मनुष्यमुनिदेवानां^{११०} समाधिनिरतात्मनाम् ।
ईषल्लब्धरसानां च ब्रह्ममार्गानुसारिणाम् ॥ ३०३ ॥
स्वप्रभानिकरेणैव भासयन्तं च सत्पथम् ।
मनसा सह वायूनामागतिप्रतिषेधकृत्^{१११} ॥ ३०४ ॥
श्रुतीनामागमानां च व्यापाराणां तथैव च ।
वर्णानामाश्रमाणां चाऽप्याचाराणां तथैव च ॥ ३०५ ॥
वर्णानामाश्रमाणां च परिरक्षक एव हि ।
मानसैकार्णवान्तस्थे निष्कम्मे बुद्धिपादपे ॥ ३०६ ॥
अभिधानलताढ्ये त्वय्युपरिस्थमनुस्मरेत् ।
प्रावृद्धिगरिमिव श्यामं तेजसा ज्वलनोपमम् ॥ ३०७ ॥

१०९. तु - पा ११०. मनस्यमूनि - A १११. माकृति - पा

arrow, pestle and the good (best) tree¹⁹⁵ while there are conch, goad, bow, umbrella, serpent¹⁹⁶ and snare in the left hand of the Lord. The Goddess is clasped with the sixth hand¹⁹⁷ which has a lotus. He is fanned with modesty by the goddess with her hand touching his shoulders, thinking always of Him and fanned by a white chowrie.

(Meditation on Lokanātha)

300-302a. Lokanātha who has wide eyes is saluted by all gods, occupies a good throne ¹⁹⁸ and has the eyes closed in meditation. He is seated on a lotus (or in the *Padmāsana* posture), is of a complexion comparable to the inferior of the lotus and has his intellect filled with sympathy. His hands bear the (marks of) conch and lotus. He proclaims (shows) the three courses of knowledge, detachment and good *dharma*.

(Meditation on Dattātreya)¹⁹⁹

302b-309a. Then Datta²⁰⁰ shall be meditated upon (thought of) as having knowledge for the body. He is stainless and illumines the right path by the rich (multitude of) radiance to men, sages and gods and to those who are interested in meditation who have acquired slight taste²⁰¹ and follow the way of Brahman.²⁰² He could prevent air from getting into and going (out of the bodies of people)²⁰³ and do the samething to the mind. He could control (similarly) the Vedas, Āgamas and activities, castes and orders (in life)²⁰⁴ and is a guardian of castes and orders. He shall be thought of (as staying) above

- 195 Taruttama: best tree, that is Pārijāta.
- 196. phanabhrt: phana hood, hence serpent.
- 197. hastena: with the six; twelve hands are stated, six in the right and six in the left. No other hand is there and so the sixth hand clasps the consorts. This cannot be correct, as all the twelve are said to have emblems or weapons for each.
- 198. Occupying a beautiful throne (Simhāsana) whose feet have the emblems of lion.
- 199. Dattātreya: Son of Atri and Anasūya (vide VP. I.10.8); it is held here that he represents Brahmā, Viṣṇu and Śiva. Kārtavīryārjuna is said to have become great through his favour. Dattātreya is held to be a descent of Viṣṇu (vide BhP. 9.23.23). Datta is a part of the name Dattātreya.
- 200. Ātreya shows that he was the son or descendent of Atri. The name is not then Ātreyadatta, like Yajñadatta, Naravāhavadatta and others.
- 201. iṣallabdharasānām: Of those who have acquired a slight taste for worshipping God.
- 202. vāyūṇām: vital airs, Praṇa and others
- 203. Agatī: coming to or getting into the bodies; pratiṣedha: prevention, that is, air could be prevented by Him from agatī and pratiṣedha.
- 204. āśrama: four orders in life, Brahmacaryā and others

ध्वंसकृद्विघ्नजालस्य निद्राऽऽलस्य चयस्य य:। उत्कृष्टद्विजरूपेण विकसत्पद्मरूपिणा ॥ ३०८ ॥ स एव द्विभुजो ध्येयो दण्डदर्भाक्षसूत्रधृक्।

[न्यग्रोधशयनध्यानम्]

दन्तज्योत्स्नाजिताज्ञानं न्यग्रोधशयनं विभुम् ॥ ३०९ ॥ निषण्णमीषदुत्तानं द्विभुजं शिशुरूपिणम् । एवमेव^{११२} निरस्तास्त्रं शान्तनिद्रारसं स्थितम् ॥ ३१० ॥ अनुज्झितस्वभावं च योगमायाबलेन च । त्यजन्तमाहरन्तं च श्वासोच्छासद्वयेन तु ॥ ३११ ॥ आब्रह्मभुवनं सर्वं कर्मप्राधानिकं हि यत् । the tree of intellect which does not shake (move), which is within the sea of mind and is rich in having the creepers of names (expressions). He is dark like the hill in the rainy season, 205 is comparable to the fire in his lustre and destroys the net 206 of obstacles as also the groups of sleep 207 and laziness. He is to be meditated upon as having two hands. The form of an eminent Brahmin resembling a blossomed lotus and as holding a staff, darbhas and a rosary garland.

(Meditation on Nyagrodhaśayana)²⁰⁸

309-312a. He (God) has conquered ignorance with the moon light of teeth. ²⁰⁹ He lies on the leaf of the banyan tree, sitting (there) slightly supine. He has two hands and is of the form of a child. Thus He has discarded (the use of) the weapons, setting aside interest in sleep²¹⁰ and has not lost His nature. He gives out and takes in, through the power of $yogam\bar{a}y\bar{a}^{211}$ and exhalation and inhalation everything from Brahmā to the world which is dominent in karman.

- 205. prāvṛḍagiri: the hill in the rainy season, when its black colour would become prominent by rains.
- 206. vighnajāla: jāla: net made of strings which intersect with each other such that it could not be disunited. The obstacles are so intertwined that one cannot be removed from the group.
- 207. Sleep is a stage when no knowledge of any object would rise (vide YS. 1.10). Tamas plays a dominent role here (cf. Yogavallī on YS. ibid). Ālasya: laziness. It is non-performance of one's duty at the prescribed for it (ibid). Dattātreya destroys sleep and laziness so that people could be devoted to God. The word caya means that these two together would affect man.
- 208. Mārkaṇḍeya had the vision, during deluge, of a child lying on the leaf of the banyan tree. The *prādurbhāva* mentioned here is related to it (vide Bh.P. 12.9.20-32)
- 209. The teeth were so clean and white that they dispel ignorance which is held to be dark in complexion.
- 210. A child likes to sleep as far as possible but this child has overcome its liking to sleep.
- 211. yogamāyā: Miraculous power, acquired by practising yoga. Śrī mentions that she came to be called as Yogamāyā, that she joins things together which are hard for others. Therefore she is called Yoga and also as Yogamāyā (vide LT. IV. 47a).

She is raised to the status of a deity (vide AhP. X.12.6b). Kṛṣṇa asked Yogamāyā to take the token from the womb of Devakī and put it within that of Rohiṇī (ibid. I).

[मत्स्यावतारध्यानम्]

अपौरुषेण रूपेण संवृतावयवातमना ॥ ३१२ ॥ स्वमायाजलमध्यस्थमध्यक्षमथ संस्मरेत् । ज्ञानादिगुणबृन्देन पक्षभूतेन भूषितम् ॥ ३१३ ॥ स्वोत्थं सिन्नस्मृतं ब्रह्म एकशृङ्गविराजितम् । कल्पावसानसमये वहन्तं चैव चिन्तयेत् ॥ ३१४ ॥ नौरूपां विततां क्षोणीं प्रजापितगणान्विताम् । मुक्ताफलिनभेनैव^{११३} वपुषा निर्मलेन च ॥ ३१५ ॥ अनिमीलितनेत्रस्सन् मीनात्मा भगवानथ ।

[वामनध्यानम्]

यो नित्यं भवभीतानां बुधानां कृपया स्वयम् ॥ ३१६ ॥ हत्स्थो नियमदण्डेन मार्ताण्डायुतसित्रभः । जित्वाऽज्ञानबलं भीमिमिन्द्रियारिगणान्वितम् ॥ ३१७ ॥ संयच्छत्यिचराद्वह्मनन्दनं सत्सुखाय च । ध्यायेत् तमेव हस्वाङ्गं श्यामं पद्मदलेक्षणम् ॥ ३१८ ॥ अन्तर्निविष्टभुवनं जटावल्कलभूषितम् । छत्रं तद्वामहस्तेऽस्य दण्डमन्यत्र वैणवम् ११४ ॥ ३१९ ॥

[त्रिविक्रमध्यानम्]

आक्रम्य जाग्रदादित्यः सूर्येन्दुहुतभुक्प्रभान् । तिष्ठत्यनन्तो भगवांस्तुर्याख्यश्चिद्विभूतिधृक् ॥ ३२० ॥ (Meditation on Matsyāvatāra)²¹²

312b-316a. One shall think of Him who superintends (everything). He remains in the midst of the waters of His (own) $m\bar{a}y\bar{a}$. He has the (his) limbs concealed in His impersonal form. He is shining (bedecked) with knowledge and group of gunas which has become His fin. It (form of fish) is Brahman rising and disappearing with a shining scale (singa). He is to be thought of as bearing (at the time of kalpa) the vast earth (which takes) with the form of a boat occupied by the host of progenitors (Brahmā) and bears with a spotless body assembling pearl. He is of the nature of fish whose eyes never closing.

(Meditation on Vāmana)

316b-319. He (Vāmana) conquers always the mighty ignorance, which is ferocious and associated with the group of sense organs and is like ten thousand suns; (doing this) by himself remaining in the heart of wise men who are afraid of worldly life with sympathy, with (the help of) punishment through regulations (of conduct). He gives within a short time the bliss of Brahman²¹³ for their happiness. He shall be meditated upon as having short limbs, dark eyes resembling the petals of the lotus, as having the worlds placed within (Him) and as adorned with matted hair and dark dress holding the umbrella in the left hand and the bamboo stick in the other.

(Meditation on Trivikrama)²¹⁴

320-328a. Bhagavān who is Ananta and who is present in the waking and

- 212. Here the deity is Matsya, a descent of Viṣṇu. At the end of the kalpa, that is deluge when the earth is about to sink, Viṣṇu took the form of fish and turned the earth into a boat which was occupied by Brahmā and others. In order that the boat would not be drifted away, the Lord tied the boat to his scale (śṛṅga) with a serpent and saved the world (vide Bh.P. VIII.23 (ibid 36b; Matsyapurāṇa II.19a). Ekaśṛṅgatanu is identical with the Matsya descent. Since the boat was tried to the scale (śṛṅga) of the fish, Matsya is called as having a body, in whose scale the body was tied.
- 213. nandana = pleasing, delighting; Parāśarabhaṭṭa explains the name Vāmana thus in Viṣṇusahasranāmabhāṣya on Name 154.
- 214. The name Trivikrama is given to Vāmana who grew up and took three strides (*krama*). Parāśarabhaṭṭa *Viṣṇusahasranāma vyākhyā* on Name 533. gives a different interpreation by quoting a passage the source of which is not known.

This means that Viṣṇu had passed through all the three Vedas or had gone beyond them. The root *kram* means to walk over, cross over. The word Vikrama cannot therefore mean studying the three Vedas but has gone beyond them, prominent in them.

संप्रेरयन्निन्छातः स्वपादादमृतप्रभाम् ।
आह्णादजननीं शक्तिं कर्मिणां भावितात्मनाम् ॥ ३२१ ॥
त्रैलोक्यपूरकं ध्यायेत् तमेव हरितद्युतिम् ।
नानामुद्रास्त्रयुक्तेन भुजवृन्देन भूषितम् ॥ ३२२ ॥
खेगतेनाङ्क्षिदण्डेन वहन्तमिरसूदनम् ।
द्युसिन्धुं^{११५} सद्वैजयन्तीं देवानाञ्च जयार्थिनाम् ॥ ३२३ ॥
खड्गचक्रगदादण्डबाणाङ्कुशसमुद्रराः ।
शक्तिः परशुशैलेन्द्रौ दश दक्षभुजेष्वमी ॥ ३२४ ॥
शङ्खतोमरशार्ङ्गञ्च पाशशूलमहीरुहाः ।
कुलिशं क्षुरिका चैव लाङ्गलं मुसलं महत् ॥ ३२५ ॥
वामहस्तेष्वमी ध्येया अन्ये मुद्रान्विता दश ।
भयविस्मयहद्वेणीकर्णग्रहणलक्षणाम् ॥ ३२६ ॥
ध्येया मुद्रा विभोः पञ्च सर्वे तु करपञ्चके ।
वराख्यां भूतिसंज्ञां च युक्ताभ्यां^{११६} सभयान्तु वै ॥ ३२७ ॥
गोपनीं दक्षहस्तेषु तत्संख्येषु च संस्मरेत् ।

[नरादीनां चतुर्णां ध्यानम्]

जगत्सूत्रं सहाक्षेस्तु येनोक्तममितात्मनाम् ॥ ३२८ ॥ गुणाष्टकस्वरूपेण पूर्वोक्ताकृतिभिर्विना । स्मर्तव्यः स चतुर्धा वै लाञ्छनास्त्रविवर्जितः ॥ ३२९ ॥ सर्वदा परिरक्षन्तु जपपूर्वं चतुष्टयम् । योगक्रियातपोऽन्तं च सद्विभूत्यपवर्गदम् ॥ ३३० ॥ नराद्यः कृष्णनिष्ठश्च पृथगेकत्र चेच्छया ।

```
११५. वहन्तं - पा
```

११६. युक्ताख्याम् - पा

⁽टि.) जपपूर्वं चतुष्टयम् — जप-योग-क्रियात्तपः—परिरक्षकत्वं नर-नारायण-हरि-कृष्णानां क्रमेण बोध्यम् ।

other²¹⁵ state, controls those who have the brilliance of the sun, moon and fire, stays with the glory of sentience of the fourth stage²¹⁶ (transcendental). He prompts out of His own liking, the power which has the brilliance (like) nectar arising from His feet and which causes delight to those who do their work and are devoted to Him, who fill the three worlds, is of a yellowish complexion, shining (having) groups of arms possessing various mudrās and weapons, who destroys enemies bearing akasaganga²¹⁷ with the stiff foot reaching the sky and a flag for (the sake of) Gods who requested for victory. sword, dicsus, mace, club, arrows, goad (with) and hammer, lance, axe, and a fire slab²¹⁸ in His ten dexter hands and conch, javelin, bow (called Śārnga), snare, trident, plant, thunderbolt, knife plough, big pestle in the left hands are to be meditated upon. Other ten hands with mudras are marked by (conveying) the fear wonder taking mud, and seizing (a person) by the (braid of) hair and clasping are the five mudrās of the Lord to be meditated upon in the five (left) hands and those of offering the boon with the name prosperity, bringing things together, offering security and preservation of the same number in the right hands.

(Meditation on four deities, Nara and others)²²⁰

328b-331a. He who had said (taught) the jagatsūtra²²¹ with the beads to the selves of unlimited nature in the form of the six qualities without the

^{215.} jāgradādi: jāgrat and other; tya: existing.

^{216.} turyākhyaścit. it is stated when the Lords could be viewed. He would then be clearly sentinent unlike in the earlier three stages.

^{217.} dyusindhu: heavenly Gangā or Ākāśa Gangā, Gangā flowing through the sky. This river which arose from the foot of Viṣṇu flowed down through the sky and hence the name.

^{218.} śailendra must mean a best or prominent hill, but this cannot be treated as held by God with one of His hands, as it would not look as an ornament. It is better to take it as a stone.

^{219.} anye daśa: another set of ten hands is not meant here. Some of these hands are to be taken as capable of offering the mudrās.

^{220.} Nara, Nārāyana, Hari and Kṛṣṇa are the four deities meant here.

^{221.} jagatsūtra: The word is to be conceived as a string (sūtra) with beeds woven there. This shall be treated as the body of God Nārāyaṇa (JS. 14.30.31). Body of God is made up of six qualities, Jñāna, Vīrya etc. Nārāyaṇa is stated here to have taught to people whose nature is unlimited that is varied. They were taught that the rosary garland is ṣāḍguṇya without reference to the real nature of the qualities. Rather, everything in the world is of the form of ṣaḍguṇya (vide LT. 11.36b).

[नरध्यानम्]

नरं तत्र प्रवालाभमधींन्मीलितलोचनम् ॥ ३३१ ॥ अन्तर्निविष्टभावं च शब्दब्रह्मैकमानसम् । पदोपलक्षणं मन्त्रं लपमानमलिक्षतम् ॥ ३३२ ॥ स्फाटिकेनाक्षसूत्रेण करस्थेन च शोभितम् । गणयन्नक्षसूत्रीयानावर्तान् वामपाणिना ॥ ३३३ ॥

[नारायणध्यानम्]

अथ नारायणं देवं ध्यायेत्कुमुदपाण्डरम् । बद्धब्रह्माञ्जलिं शान्तं हत्पद्मार्पितमानसम् ॥ ३३४ ॥ युञ्जानं च स्वमात्मानं परस्मिन्नव्यये पदे ।

[हरिध्यानम्]

कमण्डलुधरं^{११७} ध्यायेत्काञ्चनाभमतो हरिम् ॥ ३३५ ॥ विष्टराविष्टपाणिञ्च क्रियाकाण्डप्रदर्शकम् । पठन्तमनिशं शास्त्रं पञ्चरात्रपुरस्सरम् ॥ ३३६ ॥

[कृष्णध्यानम्]

कृष्णिमन्दीवरश्याममूर्ध्वबाहुं जटाधरम् । पादेनैकेन तिष्ठन्तमाहरन्तञ्च मारुतम् ॥ ३३७ ॥ एकत्रिंशद्विषड्रात्राद्यतिकृच्छ्रपरायणम् । पक्षमासोपवासांश्च दिशन्तमनुचिन्तयेत् ॥ ३३८ ॥ forms mentioned before, is to be thought of. He is of four kinds²²² without marks, and weapons. They offer always to those who do japa, the protection upto yoga, $kriy\bar{a}$ and $tapas^{223}$ and prosperous position and mokṣa. They are stated at beginning with Nara and ending with Kṛṣṇa separately in the same place according to the desire of the adept.

(Meditation on Nara)²²⁴

331b-333. Nara is of the splendor of the coral, has His eyes half-closed, his feelings (knowledge) are kept within, His mind is fixed only on Sabdabrahman, uttering the mantra of the *Pada* kind unnoticed (by others) shining with the garland of rosaries made of crystal²²⁵ in His hand, and counting of the rotation of the rosaries with the left hand.

(Meditation on Nārāyaṇa)

334-335a. Then God Nārāyaṇa, who is white like a lily, is to be meditated upon. He has formed *brahmāñjali*, ²²⁶ is tranquil, has His mind placed (fixed) in the lotus of His heart and who has joined His self with the Supreme imperisable place.

(Meditation on Hari)²²⁷

335b-336. Hari who holds a gourd and is of the colour of gold is to be meditated upon. He has the hand placed on the seat, who introduces the portion dealing with acts²²⁸ always reading the sastras giving importance to Pāncarātra.

(Meditation on Kṛṣṇa)²²⁹

337-340. Kṛṣṇa who is dark like the blue lotus, is to be meditated upon. He has the hand raised, wears matted hair, stands on one foot²³⁰ bringing²³¹ air, devoted to very severe austerities²³² for one directing (others) to observe

- 222. The four forms refer to Nara, Nārāyaṇa, Hari and Kṛṣṇa
- 223. The four means are japa, yoga, kriya and tapas.
- 224. Nara is God in the context (vide LT. 33. 82a).
- 225. Vide SS. 6.73b.
- 226. brahmāñjali See introduction.
- 227. He has the discus, conch, and abhaya pose in one hand. He is with His consorts (vide Sesa. SX. XIX.9b-10a); He has a lotus (vide Pārāsara XIX.27).
- 228. kriyākānda: Portion in the Vedas or Āgamas dealing with kniyā (action)
- 229. Kṛṣṇa is represented here more as a guide and instructor of people than as a child in Gokula.
- 230. Standing on one foot, that is while doing penance.
- 231. Bringing the air inside Himself.
- 232. See introduction.

कृष्णाजिनोत्तरीयाश्च सर्वे काषायधारिण:। ब्रह्मलिङ्गधरास्सर्वे सर्वे ब्रह्मपरायणा:॥ ३३९॥ मुख्यकर्मपरिक्रान्ता: साधूनां प्रेरणाय च। कालानुकूलमाश्रित्य^{११८} सर्वे सर्वपरायणा:॥ ३४०॥

[परशुरामध्यानम्]

असङ्गशक्त्या भगवान् स कुठाराभिधानया । छिनत्ति बन्धमूलान् यः कर्मवृक्षांस्तु कर्मिणाम् ॥ ३४१ ॥ तमेव द्विभुजं ध्यायेदुदयादित्यवर्चसम् । कृष्णैणचर्मवसनं सत्कुठारकराङ्कितम् ॥ ३४२ ॥

[श्रीरामध्यानम्]

दशेन्द्रियाननं घोरं यो मनोरजनीचरम् । विवेकशरजालेन शमं नयति योगिनाम् ॥ ३४३ ॥ ध्येय: स एव विश्वात्मा सतोयजलदप्रभ: । रक्तराजीवनयनो धनुश्शरकराङ्कित: ॥ ३४४ ।

[वेदव्यासध्यानम्]

वाग्वेदमण्डलं यो वै स्वरूपद्युतिलक्षणम् । स्वयं स्वोत्थं विभजित त्रिधा पश्यिन्तपूर्वकम् ॥ ३४५ ॥ बोधमारुतहृत्पूर्वस्थानेष्वभ्युदितं क्रमात् । स्मर्तव्यः सोऽपि भगवानतसीकुसुमद्युतिः ॥ ३४६ ॥

११८. कालानुकाल - पा

⁽टि.) वाग्वेदमण्डलम् — शब्दब्रह्मेत्यर्थः । पश्यन्ति पूर्वकं त्रिधा विभजति – पश्यन्ती-मध्यमा-वैखरीभेदैः त्रेधा विभक्तं करोतीत्यर्थः ।

three, six, twelve days, fasts for a fortnight, a month. Those persons are directed to wear the hide of the black deer as upper cloth (covering upper part of the body), all wearing the brown red cloth, all wearing the marks of Brahman, ²³³ all devoted to Brahman, busy (or doing) with the main acts, ²³⁴ good men, and all devoted to everything according to the time.

(Meditation on Parasurāma)

341-342. He (Paraśurāma) is to be meditated upon. He cuts the trees of karman of those who are devoted to karma, which are the roots of bondage with the power of non-attachment called axe. He has two arms which bear the lustre of the rising sun wearing the bride of black antelope and whose hand is marked by a good (efficient) axe.

(Meditation on Śrīrāma)

343-344. He alone is to be meditated upon who destroyed for the sake of Yogins²³⁵ the dreadful demon of mind,²³⁶ having ten heads with the multitude arrows of discrimination. He is the soul of the universe. His radiance (colour) is like that of the water-taken cloud. His eyes are like red lotus. His hands are marked bear by the bow and arrows.

(Meditation on Vedavyāsa)²³⁷

345-348. That Bhagavān must also be thought of as having the complexion of atasī flower, who classified the group of the speech of Veda, which has

^{233.} brahmalinga: having the marks of Brahmin.

^{234.} parikrānta: taken to, doing; mukhyakarma: main deeds which they have to do.

^{235.} āsangasakhya: Paraśurāma, son of sage Jamadagni, wrought vengeance on the Ksatriyas for the slaying of his father, by destroying the princes for twenty-one generations. This is philosophically depicted here as cutting the trees of karma of people who are attached to their work; asanga means non-attachment.

^{236.} A philosophical interpretation is offered here of Rāma's slaying Rāvaṇa. The Yogis of Daṇḍakāraṇya got security for their practises of yoga. The ten heads of Rāvaṇa are imagined to be the ten sense-organs and organs of action. Rajanīnight, when sun-light is not there; rajanīcara: demon moving about at night, mind is demon directing the senses in their action. The arrows used by Rāma to slay Rāvaṇa are discriminable knowledge which will destroy the demon or erroneous activities of the mind.

^{237.} Bādarāyana, the son of Parāśara, was also called Kṛṣṇadvaipāyana and Vyāsa. He classified the Vedas and hence his name Vyāsa (vide Mbh. Ādiparva 64-130).

वहन्वै वामहस्तेन सर्वशास्त्रार्थपुस्तकम् । दक्षिणेन तु शास्त्रार्थमादिशंश्च यथास्थितम् ॥ ३४७ ॥ युगानुसारिभेदानामखेदजननाय च । विभजंस्तु चतुर्धानाम वेदमेकं त्रिकालवित् ॥ ३४८ ॥

[कल्किध्यानम्]

दानधर्मरतानाञ्च यागयज्ञानुयाजिनाम् । तपःस्वाध्यायसक्तानां मुक्तानां वै पुनर्भवात् ॥ ३४९ ॥ संरक्षणाय योग्यत्विज्ञानव्यक्तयेऽपि च । समुदेति जगन्नाथस्तेषां हत्कमलावनेः ॥ ३५० ॥ मनोवाजिनमाक्रम्य त्वादायात्मगुणायुधान् । नूनमुत्पाटयत्याशु जन्मान्तरशतोत्थितम् ॥ ३५१ ॥ वैषयं वासनाजालं शुद्धविज्ञानसिद्धये । ध्यायेद्वराश्चगं तं वै तनुत्रावृतविग्रहम् ॥ ३५२ ॥ its own splendours²³⁸ which arise by itself²³⁹ into three Pasyant²⁴⁰ and others being their marks and which arose in the places, knowledge, air heart and others in their order. He bears in his left hand the book containing the sense of all $\dot{sastras}$ and preaching the sense of the $\dot{sastras}$ as it is with the right hand. He who knows the three times classified the one Veda into four parts in order to avoid depression or distress for the difference (found) according to the yugas.²⁴¹

(Meditation on Kalki)²⁴²

349-355a. The Lord of the worlds arises in the region of the lotus of heart of those who are devoted to giving gifts and doing *dharma*, who perform the sacrifices, ²⁴³ who are adhering the penance, study of their own Vedas to protect the released selves to make clear the work and knowledge. Life will be safe surely from rebirth the cluster of impressions of the objects (of the world) which has risen in the several births to establish pure knowledge. He shall be meditated upon, who will ride on a fine horse, whose body would be having an armour who will have white turban in His forehead wearing matted hair which will be not very long, whose colour will be like molten gold

- 238. svarūpa: its own form; dyuti: splendour, majesty, dignity; the Vedas have their own dignity and splendour in having intonations in recitation which no other work of humankind has.
- 239. svayam: by itself; svottham: arose, that is, it arose by itself. It is impersonal and did not rise through a person's effort. Brahman or Viṣṇu did only reveal it which was already there.
- 240. parā, paśyanti, madhyamā and vaikharī are the four stages through which sounds pass through before they become audible. At first, it is in the form of air. Then it reaches the stage of paśyantī. The next stage is called madhyamā (Kal P. 182) and the last one is vaikharī where it is uttered. tridhā: into three.
- 241. Vide VP. III.3.4. yugānusāreņa (ibid. 6). There were persons in each manvantara who classified the Vedas in this manner and were called each by the title Manu. Prajāpati, Bṛhaspati, Mṛtyu were earlier classified and had the title Vyāsa. Kṛṣṇadvaipāyana is in the twenty-eighth Manvantara (ibid. 8-21).
- 242. Some Pāñcarātra texts depict Kalkin as having four hands with the weapons like discus and others (vide *Hayasīrṣa*. Adi XXIII. 37b-38; *Viṣvaksena* S. XI.134b-137). Two homas are stated in some texts (vide *Mārkaṇḍeya* S. VIII. Pad. S. Kriyā XVIII. 38-41 (also four hands)); the consorts are mentioned in some texts (vide *Mārkaṇḍeya* S. VIII; Viṣvaksena S. XI. 138b). The icons of this descent are described in these texts, while ĪS. sets forth the purpose served by this descent (BhP. 1.3.25).
- 243. yāgayajña: both the words mean sacrifice. The redundance is not justified here and also in Paus. S. 20.6b.
- 244. tanutra: armour, which protects the body.

सितोष्णीषललाटञ्च नातिदीर्घजटाधरम् । द्रवत्कनकवर्णाभिमषुधिद्वयमध्यगम् ॥ ३५३ ॥ शरचापकरव्यग्रं खड्ग कुन्तकुठारिणम् । यज्ञाध्ययनदानादि परिरक्षन्तमेव हि ॥ ३५४ ॥ शान्तयन्तमवर्णांश्चाप्यधर्मनिरतात्मन: ।

[पातालशयनध्यानम्]

सर्वतत्त्वाश्रयं तत्त्वं सर्वशक्तिमयं विभुम् ॥ ३५५ ॥ सर्वेन्द्रियगुणाभासं सर्वेन्द्रियविवर्जितम् । निःशेषभुवनानाञ्च^{११९} ध्यातव्यं तदधःस्थितम् ॥ ३५६ ॥ अनन्तशयनारूढं कल्पान्तहुतभुक्प्रभम् । ज्वलज्ज्वालावलीयुक्तं ज्वलनांशुविवेष्टितम् ॥ ३५७ ॥ चक्राद्यायुधवृन्देन^{१२०} मूर्तेन परिवारितम् । स्थिताङ्किदेशतो लक्ष्मीश्चिन्ता दक्षिणतो विभोः ॥ ३५८ ॥ मूर्धदेशगता निद्रा पृष्टिस्तद्वामतः स्थिता ।

[फलकथनपूर्वकं निगमनम्]

प्रधानदेवताध्यानमिदमुक्तं समासतः ॥ ३५९ ॥ यज्ज्ञात्वा विनिवर्तन्ते जन्ममृत्युजरारुजः । नास्त्रैर्वस्त्रैर्ध्वजैर्येषां व्यक्तिर्व्यक्ता जगत्त्रये ॥ ३६० ॥ तेऽपि लाञ्छनवृन्दन्तु धारयन्त्यङ्क्षिगोचरे । ललाटे चांसपट्टे^{१२१} तु पृष्ठे पाणितलद्वये ॥ ३६१ ॥ तनूरुहचये मूर्ध्नि कर्मिणां प्रतिपत्तये ।

११९. आधारम् - पा

१२०. बन्धेन - A

१२१. चाङ्कपट्टे - A

१२२. द्वये - A

with two quivers²⁴⁵ attached. The Lord of the world rises in the region of their lotus-like hearts. Mounting the horse of their minds and taking the weapons of the qualities of the soul, He will protect surely the cluster of impressions of the objects (of the world) which has rising in the several births to establish pure knowledge. To the middle part (of the body) whose hand is busy with the bow and arrows, who bears the sword, spear and axe, who protects the sacrifice, study of the Vedas, charity and others and destroying those who do not belong to any caste and are bent upon doing *adharma*.

(Meditation on Pātālaśayana)²⁴⁶

355b-359a. God Pātālaśayana is to be meditated upon, who is the reality on which all other realities are based, who is full of all powers, all pervading, shining with the qualities of all the sense organs, benefit of all sense organs who is below all the worlds with no exception reclining on the bed of Ananta²⁴⁷ (Ādiśeṣa) having the radiance of the fire of deluge (at the end of deluge) having the rows of balzing fires, surrounded by the flames of fire and by the embodied forms of the groups of weapon, discus and other. Lakṣmī stands at His feet of the Lord, Cintā to His right, Nidrā at the place of His head and Puṣṭi stands to his left.

(Conclusion with the mention of the results)

359b-362a. Meditation has been said in brief for the main deities. The knowledge of this world remove birth, death, $m\bar{a}y\bar{a}$ and disease. Those deities, whose cleaness (identity) does not rise in the three worlds through their weapons, dresses and flags, become manifested with the host of their marks at their feet, forehead, shoulder back, the live palm, in the mass of hair, in the body and hand for convincing those who do their work.

^{245.} işudhi: quiver in which arrows are kept.

^{246.} This *prādurbhāva* of Pātālaśayana is mentioned in SS. 9.81b as Nyagrodhaśāyin in LT. 11.23a and Ahs. 5.54b.

^{247.} Vide LT. 8.35b-36. Pātāla is not stated here.

[किं पुनर्न्यायेन उक्तार्थस्य दृढीकरणम्]

अपि संसारिणो जन्तोः स्वभावाद्वैष्णवस्य च ॥ ३६२ ॥ न जहात्यच्युतं लिङ्गं किंपुनर्विभवाकृतेः । सर्वेषां कामचारित्वं यदुक्तं वै मया पुरा ॥ ३६३ ॥ तदङ्क्षिभुजवर्णास्यबृहन्मध्यानुलक्षणः । एकाद्यनेकसङ्ख्यञ्च दृश्यं सर्वत्र सर्वदा ॥ ३६४ ॥

[कामरूपवत्तापि न हि मूर्तिविपरीतज्ञानजननी]

न त्वन्यरूपता कार्या करणं कामरूपता । यस्मादस्मिन् पृथग्भूतो व्यापारो विश्वमन्दिरे ॥ ३६५ ॥ देवानां स्थितिसंहारसृष्टिकाले स्वकः स्वकः^{१२३} ।

[विभवदेवानां मध्ये एक: जगद्रक्षणार्थं शक्त्यात्मसंज्ञां भजित]

सत्येवं नियमे सिद्धे तथापि भगवद्वशात् ॥ ३६६ ॥ चातुरात्म्यसमूहातु यत्पद्मदलभूस्थितम् । तथा विभवदेवानां मध्यात् पद्मदलेक्षणम् ॥ ३६७ ॥ एकस्त्वनुग्रहार्थं तु शक्त्यात्मा भावितात्मनाम् । बिभर्ति बहुमोदोत्थं रूपं सद्वाहनस्थितम् ॥ ३६८ ॥

[वाहनस्य भेदाः लक्षणञ्च]

यदनुस्मरणाद्ध्यानादर्चनादिचरात्पुमान् । प्राप्नोति मनसोऽभीष्टं तन्मे निगदतः शृणु ॥ ३६९ ॥ सत्यः सुपर्णो गरुडस्तार्क्ष्यश्च विहगेश्वरः । पञ्चात्मकस्य प्राणस्य विकारस्त्वेष^{१२४} पञ्चधा ॥ ३७० ॥ आचाङ्मिगोचरात्सर्वे यस्य देहस्तु पौरुषः । द्विभुजस्तुहिनाभश्च स सत्यः प्राणदैवतम् ॥ ३७१ ॥ सुपर्णः पद्मरागाभो निर्मलः स्वर्णलोचनः । गरुडः काञ्चनाभस्तु कुटिलभ्ब्ररुणेक्षणः ॥ ३७२ ॥

१२३. स्वकं स्वकम् - A

१२४. विकारास्त्वेक - \Lambda

(Why the matter that is treated gets strengthened much more as the principle)

362b-364. The mark of Viṣṇu does not desert (vanish) in the case of being in bondage, a Vaiṣṇava in his nature, how much more is that in the case of divinely descended forms. Free movement which I have stated before, that is a mark for those (forms) feet, arm, colour, face, hugeness and middle kind and their number from one to many are always found everywhere.

(Face movement does not give rise to perverse knowledge of the form (idol))

365-366a. Another form need not be taken up. Taking up a form at will is the instrument (for knowledge) because activity in this abode of this universe is separate and individualistic for gods at the time of preservation, destruction and creation.

(Among the gods of divine descent, one among them gets the name śaktyātman for protecting the world)

366b-368. When the regulated conditions stand thus, just as the deity stays at the control of Bhagavān on the region of the petal of the lotus, from the group of cāturātmya so also one śaktyātnan with eyes resembling lotuspetals, from among the deities of divine descent, bears thus forms of many differences mounted (having) on good vehicles to show favour to those who have a (devotion) for Him.

(Differences among the vehicle and their marks)

369-383a. Listen to me as I mention a person soon gets what his mind desires by recollecting, meditating and worshipping. The five modification of prāṇa are, that is of five characters as) Satya, Suparṇa, Garuḍa, Tārkṣya and Vihageśvara. That Satya is the deity of prāṇa with the entire body from the feet, is that man, two hands and has the colour of snow. Suparṇa is of the colour of ruby, stainless and golden coloured eyes. Garuḍa is of the brilliance of gold and has red eyes with curved eyebrows. Tārkṣya has squint eyes and is like the autumnal cloud. The fifth (Vihageśvara) is of varieagated colour and has eyes like liquefied gold. Suparṇa and others have four arms, pleasant forms, are unruffled, have the feet of birds and beautified by a circle (multitude) of wings; have protuberant belly, very stout limbs, bedecked with ear-rings and others round eyes with crooked eyebrows, curved beaks, smiling faces, and remain as governing apāna and other airs. They are very

^{248.} prāņa and others are meant here.

केकराक्षस्तु तार्क्यो वै प्रावृड्जलदसन्निभ:। द्रवत्कनकनेत्रस्तु शबलाभस्तु^{१२५} पञ्चम: ॥ ३७३ ॥ चतुर्भुजा: सुपर्णाद्या: सौम्यरूपास्त्वनाकुला: । पतित्रचरणाः सर्वे पक्षमण्डलमण्डिताः ॥ ३७४ ॥ लम्बोदरा: सुपीनाङ्गा: कुण्डलाद्यैस्तु भूषिता: । कुटिलभ्रसुवृत्ताक्षा वक्रतुण्डा: स्मितानना: ॥ ३७५ ॥ अपानादिसमीराणामाधिपत्येन संस्थिता:। महाबला महाकाया रक्ततुण्डोऽत्र पञ्चम: ॥ ३७६ ॥ आधेयचरणाधःस्थ सव्यं आद्यस्य वै करः। दक्षिणश्चासूत्रेण सुसितेन च भासित: ॥ ३७७ ॥ एवमेव सुपर्णस्य^{१२६} परिज्ञेयं भुजद्वयम्^{१२७} । नाभ्युद्देशेऽपरो वाम उत्तानस्तु सविस्मय: ॥ ३७८ ॥ पुष्पस्तबकसम्पूर्ण ऊर्ध्ववक्त्रस्तु दक्षिण:। गरुडस्य द्वयं विद्धि हृदेशेऽञ्जलिरूपिणम् ॥ ३७९ ॥ तत्रैव सम्पुटाकारं चतुर्थस्य करद्वयम् । दक्षिणेऽमृतकुम्भस्तु वामे तु विषम: फणी ॥ ३८० ॥ पञ्चमस्य द्वयं शेषं त्रयाणाञ्च द्वयोस्समम् । आधेयचरणाक्रान्तो यदि वै दक्षिण: कर: ॥ ३८१ ॥ सञ्चारो विहितो वामे त्वक्षसूत्रस्य वै तदा । आधेयचरणाध: स्थं यस्य पाणितलद्वयम् ॥ ३८२ ॥ निरस्तसूत्रं तं विद्धि वाहनं भगवन्मयम् ।

[उक्तलक्षणे वाहने भगवदवस्थानक्रमम्] अनुग्रहपरस्त्वास्ते पक्षिपक्षाब्जविष्टरे ॥ ३८३ ॥

१२५. शबलाभश्च - पा

१२६. सुवर्णस्य - A

१२७. चतुष्ट्यम् - B

strong and have huge bodies. The fifth kind (Vihageśvara) has a red beak. The left hand of the first (mentioned as Satya) is below the supporting (of God) and the right (hand) shines with a very white rosary garland. Thus are the two arms of Suparna to be known. The other (left) hand shall be placed supine in the region of the navel conveying astonishment; the right one facing upwards and filled with bunches of flowers. Understand Garuda to be of two kinds; one having the parts folded (and placed) at the heart (west) and the other in the shape of a casket. The fourth kind (Tarksya) has two hands — the right hand having the pitcher of nectar and the dangerous snake in the left. The fifth kind (Vihageśvara) has two of the remaining (pitcher of nectar and serpant) and the three (Garuda, Tārkṣya and Vihagaśvara) are same as for two (Satya and Suparna). If the right hand rests on the foot of support (God), then motion (movement) is (implied) there and the left shall have then the rosary garland. Know that (Garuda) to be full of (thoughts on) Bhagavan, when its (his) two hands are placed below the support and has no string of rosary.

(God's position in the vehicles whose marks are stated)

383b-385a. God, who is intent upon showing favour is on the seat of the lotus-like wing of bird (Garuḍa), which has a good pillow formed by the

स्वतेजोनिजसामर्थ्यमसूरकवरान्विते । पद्मासनादिना चैव केवलं वा श्रियान्वित: ॥ ३८४ ॥ सुव्यक्तावयवस्थित्या विद्धि तं गरुडासनम् ।

[भगवन्मेदृप्रदेशस्य पक्षीश्वरशिरसा गोपने प्रयोजनम्]

मेद्रभू: सोदराऽस्यैव गोपिता वेगगामिना ॥ ३८५ ॥ वीर्यपातात् स्वशिरसा गच्छतश्चाण्डजेन तु ।

[भगवतो गरुडारोहणप्रयोजनम्]

लोकान्तराणां कार्यार्थं वात्सल्याध्यायिनामपि ॥ ३८६ ॥ प्रत्यक्षदर्शनार्थन्तु स्मृतो गरुडवाहन: ।

[भगवदासनभेदः फलभेदश्च]

तस्माद्भगवतो विष्णोरेवंरूपधरस्य तु ॥ ३८७ ॥ समाहूतस्य सिद्ध्यर्थमासीनां^{१२८} संस्मरेत्स्थितिम् । उपसंहतवामाङ्किः कञ्जस्थो वा खगस्थितः ॥ ३८८ ॥ वामिमच्छाफलानां यत् ध्वंसयत्यन्यचिन्तितम् । आजानोर्दक्षिणस्यैवमिवक्षिप्ते स्मृतोऽच्युतः ॥ ३८९ ॥ आमोक्षात्सर्वसिद्धीनां दक्षिणो ध्यायिनां भवेत् । सर्वमेव ऋजुस्थित्या संस्थितश्चार्थिनां स्मृतः^{१२९} ॥ ३९० ॥ स्वस्तिकाद्यैर्भवत्येव किन्तु ते वाहनं विना । विहिता पीठकल्हारसिंहासनगतस्य च ॥ ३९१ ॥

[पक्षीशोऽपि तदाज्ञया स्वयं सर्वत्र विचरति]

विहगाधिपतिश्चात्र योगैश्वर्याद्विभर्ति च । स्ववक्त्रं भुजवृन्दन्तु नागेन्द्रास्त्रवरान्वितम् ॥ ३९२ ॥ विभोराज्ञावशेनैव तुष्ट्यर्थं वा स्वयं विभो: । जगज्जयोदयार्थन्तु शान्तये शरणैषिणाम् ॥ ३९३ ॥

१२८. मासीनं - पा १२९. स्मृतम् - पा natural power of His lustre. He will be in padmāsana with or without Śrī with His limbs completely noticeable. Know that as garuḍāsanā.

(Concealing the private parts of God by the head of the Lord of the birds and its purpose)

385b-386a. The region of the private parts along with the belly is concealed by the bird flying fast with its head and saved from the fall of the vital fluid.

(Purpose of God on mounting Garuda)

386b-387a. God's mount on Garuda is considered for (the purpose of) attending to works in other worlds and for the direct perception of those who meditate (upon Him) made available with affection.

(Different postures (of sitting) of God and their result)

387b-391. Therefore, the sitting posture of Bhagavān Viṣṇu, who takes these forms and is invited for accomplishing (certain acts) is to be remembered, as the left leg folded or resting on the head or on the wing of the bird (Garuḍa). The left foot destroys the fruits desired (thought of) by others. When the right foot is not contracted up to the knee, then God Acyuta, who is to be thought of as granting all the results of who meditate (upọn Him) till (they get) mokṣa. When He stands erect, He is considered to give everything to those who request Him; when the posture of the svastika²⁴⁹ kind, He (offers the results); if there is no vehicle the results are there when He has a seat, water lily or siṃhāsana.²⁵⁰

(Garuda has free movement everywhere at His order)

392-394. The Lord of birds at His order bears his face through the power of yoga. The group of arms have the best weapon namely, the Garuḍa if the command of the Lord or please himself or please himself or to enable the

^{249.} Vide for an account of this, the Svastika by Dr. Ms. Padma Suddhi: Brahmavādin PP. 24-30 Vol. 16 No. 2. April 1961.

^{250.} See under 249.

विभिन्नेन च रूपेण नानालोकान्तरेषु च । अनिरुद्धगतिर्वीरो विचरत्येक एव हि ॥ ३९४ ॥

[शक्तीशस्य रूपभेदाः]

तदारूढस्य यदूपं शक्तीशस्य च सांप्रतम् । अनेकभेदिभिन्नं तु निबोध गदतो मम ॥ ३९५ ॥ संयच्छन्तं सदा शान्तिं भिवनां दक्षिणेन तु । प्रोद्वहन्तञ्च वामेन शङ्खं पूर्वोक्तलक्षणम् ॥ ३९६ ॥ द्विभुजस्य त्विदं रूपं शक्तीशस्य तु केवलम् । रूपेणानेन च पुनः षोढा समुपयाति च ॥ ३९७ ॥ सहकान्तागणेनैव त्वेकाद्येन पृथक् पृथक् । प्राग्वल्लक्ष्म्या समेतं यत्तदेकं रूपमैश्वरम् ॥ ३९८ ॥ श्रीपुष्ट्योरथ मध्यस्थं द्वितीयं परिकीर्तितम् ।

[श्रियादिचतुष्टयस्य, शुद्ध्यादिषट्कस्य, लक्ष्म्याद्यष्टकस्य च नामधेयानि]

श्रियादिमायानिष्ठेन चतुष्केणावृतं परम् ॥ ३९९ ॥
शुद्ध्यादिकेन षट्केण चतुर्थं विद्धि सांप्रतम् ।
पुष्ट्यन्तेन श्रियाद्येन त्वष्टकेन तु पञ्चमम् ॥ ४०० ॥
लक्ष्म्याद्येन द्विषट्केन षष्ठं विद्धि समन्वितम् ।
श्रीदेवी कीर्तिदेवी च जयादेवी हलायुधा ॥ ४०१ ॥
चतुर्थी भगवन्माया विश्वस्यास्य निबन्धिनी ।
शुद्धिर्निरञ्जना नित्या ज्ञानशक्त्यपराजिते ॥ ४०२ ॥
प्रकृतिः सुन्दरी षट्कमित्युक्तं सर्वसिद्धिदम् ।
लक्ष्मीः शब्दिनिधः सर्वकामदा प्रीतिवर्धनी ॥ ४०३ ॥
यशस्करी शान्तिदा च तुष्टिदा पुष्टिदाष्टकम् ।

[लक्ष्म्यादिद्विषट्कं पूर्वमेवोक्तं ज्ञेयम्]

द्विषट्कवैभवे योगे देवीनां कीर्तितं हि यत् ॥ ४०४ ॥ लक्ष्म्याद्यं तच्च बोद्धव्यं भेदोऽस्मिन्पारमेश्वरे । पुनश्चतुर्भुजस्यैवं विज्ञेयं भेदसप्तकम् ॥ ४०५ ॥ Lord's getting victory over the worlds, for those who seek His shelters with calmness. This one whose movements is not obstructed moves about in various other worlds with different forms.

(Different forms of Śaktīśa)

395-399a. Know, as I tell now, the different and many forms of Śaktīśa who mounts upon Garuḍa. He offers always calmness to the living beings with the right (hand) and (bears) the conch with the left marks whose were stated before with the left. This is the form of Śaktīśa with two hands. With this, He becomes six along with the group of consorts one for each. That form which is with Lakṣmī as before, that is the one form of the Lord (aiśvara). The record form is His place in the midst of Śrī and Puṣṭi.

(Names of four deities²⁵¹ Lakṣmī and others, the six²⁵² Śuddhi and others and the eight Lakṣmī and others)

399b-404a. Know the Supreme Person as surrounded by the group of four four from Śrī to Māyā, fourth form now with six beginning with Śuddhi and the fifth form through eight beginning from Śrī and ending with Puṣṭi. The sixth form is to be understood as having twelve fourth lakṣmī. O Saṃkarṣana! Śrīdevi, Kīrtidevi, Jayādevi and the fourth Māyā for Bhagavān find this universe. Śuddhi, Nirañjanā, Nityā, Jñānaśakti, Aparājitā and beautiful Prakṛti—form the group of six which accomplishes everything. Lakṣmī, Śabdanidhi, Sarvakāmadā, Prītivardhanī, Yaśaskarī, Śāntidā, Tuṣṭidā and Puṣṭidā constitute the group of eight.

(Twelve deities beginning with Laksmi)

404b-407a. What has been said of the goddesses in the their of the glory of twelve forms, that which begins with Lakṣmī is to be $j\bar{n}\bar{a}na$ in the $P\bar{a}rameśvara~Samhit\bar{a}$. The four-armed deity must be understood again to

- 251. The four are thus mentioned in LT. 20.34b.
- 252. The six consorts are mentioned in LT. 8.23b-24a.
- 253. See under 251.
- 254. See under 252.
- 255. The eight are mentioned in LT. ibid. 25.
- 256. The twelve are mentioned in LT. 8.26
- 257. Halayudha is the reading in the text but Māyā seems to be the correct reading.
- 258. This differs slightly from LT. 8.23b.24a.
- 259. This differs from LT. 8.25.
- 260. Vide Param. S.

किन्तु वै शङ्ख्विचक्रे द्वे वामहस्तद्वयेन तु । जगत्यस्मिन् हि यच्छन्तं शान्तिमाद्येन शाश्वतीम् ॥ ४०६ ॥ प्रोद्वहन्तं द्वितीयेन त्वपसव्येन वै गदाम् ।

[कमलादीनां परस्परव्यत्यस्तधारणेन चतुर्भुजरूपं द्वादशधा सम्भवति]

भूय: करचतुष्केन पूर्वोक्तेन क्रमेण तु ॥ ४०७ ॥ चतुर्णामब्जपूर्वाणामन्योन्यत्वेन धारणात् । धत्ते द्वादशधा रूपं निश्शक्तीकं च केवलम् ॥ ४०८ ॥

[प्रत्येकं लक्ष्म्यादिशक्तिभेदै: रूपं षोढा भवति]

पुनर्द्वादशकं तच्च सह शक्तिद्वयेन^{१३}° तु । स्थितमेकाधिकेनैव षोढा कमललोचन ॥ ४०९ ॥ एवं चतुर्भुजेनैव वपुषा बहुधा स्थितम् ।

[षड्भुजाद्यान् अष्टादशभुजान्तान् सप्तरूपभेदान् विवृणोति]

सप्तधा षड्भुजाद्येन भुजाधिक्येन वा पुन: ॥ ४१० ॥ स्थितस्त्वनेकधा देवो यथा तदवधारय । षड्बाहुरष्टबाहुश्च दशद्वादशबाहुधृक् ॥ ४११ ॥ द्विसप्तषोडशकरस्तथाष्टादशभूषित: । केवलादिश्च सर्वेषां प्राग्वद्भेदस्तु सप्तधा ॥ ४१२ ॥

[षड्भुजादीनामायुधभेदा:]

तन्मे शृणु यथावस्थमस्त्रविन्यासिचिह्नितम् ।
षड्भुजो दक्षिणैर्धत्ते निस्त्रिंशं कमलं गदाम् ॥ ४१३ ॥
सशरं कार्मुकं शङ्खं वामैरस्त्रोत्तमं त्रिभिः ।
गदामुसलचक्रासीनष्टबाहुस्तु दक्षिणैः ॥ ४१४ ॥
शङ्खमङ्कुशपाशैश्च वामैस्तु सशरं धनुः ।
खङ्गबाणगदापद्मशक्तियुक्तास्तु दक्षिणाः ॥ ४१५ ॥
दशबाहोर्धनुश्शङ्खचक्रखेटाश्च^{१३१} साभयाः ।
षण्णां दक्षिणहस्तानां द्विषट्कभूजभूषितः ॥ ४१६ ॥

१३०. चयेन - पा १३१. खङ्गाश्च - पा have seven kinds, holding the conch and discus in the two left hands, offers in this world permanent calmness by the first and holding the mace by the second left hand.

(The four handed form becomes twelve for Kamalā and others by holding them on a mutual reverse way)

407b-408. Again the group of four arms hold, in the order stated above, the four beginning with the lotus on a mutual basis by bearing (each other) and have twelve-fold forms simply without power.

(The form for each kind of Śakti beginning with Lakṣmī becomes six)

409-410a. It becomes again twelve with two powers, O lotus eyed! and are six with one more. Thus the form remains as many with four arms only.

(The seven kinds beginning with the six arms upto eighteen hands)

410b-412. The Lord remains with seven forms with the six arms to begin with or with one more and then in many kinds. Understand that the beautified six, eight, ten, twelve, fourteen, sixteen and eighteen, all have seven kinds as stated before.

(Weapons for the six-armed)

413-434a. Listen to me, as they are marked by the position of weapons according to their position, the six armed Lord holds the sword, 261 lotus and mace with the right hands and bow with arrows, conch and discus (the best). with these thought. The eight arms and conch, goad, noose and bow with arrows with the left arms. The ten-armed Lord holds sword, arrow, mace. lotus and spear with the right hand and bow, conch, discus, lance and security. The deity ornamented with twelve arms holds lotus, sword, discus, arrow, mace and goad with the six right hands and conch, mace, security, spear, pestle and bow with the left hands. The Lord with fourteen arms holds in His left seven arms conch, mace, goad, snare, pestle, hammer and ploughshare and staff, lotus, thunderbolt, discus, sword, spear and one (with the right arms). God has conquered the world who has sixteen hands, holding hammer, security, lotus, sword, spear, staff, arrow and goad with the main (right) hands and conch, discus, mace, thunderbolt, plough, bow and boon (giving) with the left hand. The Lord who has eighteen hands holds lotus, sword, mace, thunderbolt, discus, arrow, boon (giving), goad and staff with right hands and conch, security, plough, spear, hammer, pestle, bow,

261. nistrimśa: sword, which is more than thirty inches long.

सन्धत्ते कमलं खङ्गचक्रबाणगदाङ्कशान्। शङ्खपाशाभयं शक्तिं सव्यानां मुसलं धनु: ॥ ४१७ ॥ चतुर्दशभुजो धत्ते वामे तु भुजसप्तके । शङ्खं गदाङ्कशौ^{१३२} पाशं मुसलं मुद्गरं हलम् ॥ ४१८ ॥ दण्डाब्जकुलिशं चक्रं खङ्गशक्तिपरश्वधान् । बिभयात्षोडशभुजो मुख्यहस्तै: समुद्गरान् ॥ ४१९ ॥ अभयं कमलं खङ्गं शक्तिदण्डशराङ्क्रशान्^{१३३} । शङ्ख चक्रगदावज्रपाशलाङ्गलकार्मुकान् ॥ ४२० ॥ वरं कराष्ट्रकेनैव धत्ते सव्येन विश्वजित्। पद्मखङ्गगदावज्रचक्रबाणवराङ्कशान् ॥ ४२१ ॥ दण्डं दक्षिणहस्तैस्तु धत्तेऽष्टादशबाहुधृक् । शङ्खाभयौ^{१३४} हलं शक्तिं मुद्ररं मुसलं धनुः ॥ ४२२ ॥ कुठारमतुलं पाशं विभुवीमभुजैरमून् । बिभर्ति दुष्टशान्त्यर्थं साधूनां पालनाय च ॥ ४२३ ॥ भूयो विशेषरूपाणि एतान्येव विशेषत:। सद्भक्रद्वयमात्रेण नयत्यमितविक्रम ॥ ४२४ ॥ सिंहतेजोऽसिंहष्णूनां पितृयानरतात्मनाम् । अङ्गनादिकसंसारभीतानां वै हिताय च ॥ ४२५ ॥ अमृते वै गृहे भागे तैजसे नित्यदक्षिणे । वामदिक्षणवक्ताभ्यां कुर्याद्वै व्यत्ययं प्रभुः ॥ ४२६ ॥ वृद्धयेऽपि च शान्त्यर्थं तेजस: पद्मलोचन: । हेतुना तेन भगवान् बहिरन्तर्गतेन वै ॥ ४२७ ॥ अग्नीषोमौ समीकृत्य त्वास्ते साधारणात्मना । व्यक्तिं वागीशवक्त्रन्तु नीत्वैवं शिरसोपरि ॥ ४२८ ॥

१३४. शङ्खाभयं - A

१३२. गदाङ्कुशम् - A १३३. वरा - पा

axe and matchless mare with the left arms for controlling the wicked and protecting the good. Again there are the specific forms, borne (by Him). He of unlimited valour bears only two faces. For the benefit of those who could not bear the lustre of the lion, who are bent upon for taking to the way of the manes²⁶² and who are afraid of life in the world from women and others, the Lord causes a transposition of the left and right faces in the northern part²⁶³ and in the southern part.²⁶⁴ O lotus-eyed! for mitigating heat, Bhagavān equalises fire and some external and internal (who is without and within) and remains in a general way. The face of Vāgīša²⁶⁵ shall be manifested and taken over the head and joined with the body having five faces.²⁶⁶ It becomes many from below for those who are intent upon (or devoted to) śabdabrahma and those who meditate (upon god) to accomplish one's own self, to fill up all the worlds from Pātāla. He bears various bodies and moves on with each one of them. He takes a different form of ten kinds white and other (colours)

^{262.} pitryāna: course of the manes; people reach heaven (devaloka) after death or pitrloka. The former is called devayāna and the latter pitryāna (vide Garuḍapurāṇa II.16.6).

^{263.} Northern direction which is called *Soma* or *Saumyadik*. Soma is moon. Moon is held to be full of nectar (amnta). Graha: planet; Amntagraha: moon, bhāga: portion or direction, northern direction.

^{264.} taijase nityadaksine. sourthern part which is always lustrous or hot.

^{265.} Vāgīśa: Hayagrīva; the lord of speech; whose head is that of the horse (vide ĪS. XXIV. 250b).

^{266.} pañcavaktreṇa vapuṣā: The body having the face of the lion (cf. Śeṣa. S. XXIX. 19a; Hayasīra. Ādi. XXII.21b); as head is said to be like that of Varāha (cf. Hayaśīrṣa. Adi. XXII.17a). The lion is called Pañcavaktra, as its face is broad.

पञ्चवन्त्रेण वपुषा त्वामूलाद्यात्यनेकधा ।
शब्दब्रह्मरतानां च ध्यायिनामात्मिसद्भये ॥ ४२९ ॥
आपातालाच्च सर्वेषां लोकानां पूरणाय च ।
नानावपुर्धरो भूयस्त्वेकैकेनैष याति च ॥ ४३० ॥
भेदेन रूपमाश्रित्य दशधा च सितादिकम् ।
विना वक्त्रैर्नृसिंहाद्यैः सर्वज्ञमिहमान्वित ॥ ४३१ ॥
बिभर्ति रूपाण्येतानि त्वनिरुद्धस्तु ताक्ष्यर्कम् ।
एवमाक्रम्य गरुडं प्रद्युम्नो बिभृयात्तनुम् ॥ ४३२ ॥
नानात्वमिप चाभ्येति सङ्कर्षणः सुपर्णगः ।
देवस्सत्योमरुत्^{१३५} स्थित्वा विश्वात्मा यात्यनेकधा ॥ ४३३ ॥
सुरसिद्धमनुष्यादिभूतानां दुःखशान्तये ।

[वासुदेवाद्युक्तं वर्णचतुष्टयं शक्त्यात्ममूर्त्यन्तरेष्वपि सम्भवति]

चतुर्णां ये निजा वर्णास्ते तु मूर्त्यन्तरेषु च ॥ ४३४ ॥

[ध्वजद्वयभेदेन मूर्तिभेदः]

चतुर्भुजस्यादिमूर्तेर्विष्णोर्मूर्त्यन्तरस्य च । वर्णलाञ्छनतुल्यत्वे भेदकृत्सध्वजद्वयम् ॥ ४३५ ॥

[सर्वत्रैवं तद्दक्षिणभागस्थध्वजेन मूर्तिभेदो ज्ञेय:]

अपसव्यस्थितेनैव तत्तालाख्यध्वजेन तु । स्वरूपभेदमाप्नोति स्वमूर्त्या सह सर्वदा ॥ ४३६ ॥

[हेतुप्रदर्शनम्]

यस्मात्कार्यवशेनैव मूर्तीनामिप पाणिगाः। चतुः पद्मादयश्शान्ता मूर्ताऽमूर्तास्तथोद्यताः॥ ४३७॥ इत्येवं भगवद्भ्यानं सर्वमूर्तं मुनीश्वराः। दिव्यायुधानां केषाञ्चिद्भ्यानमुक्तं पुरैव तु ॥ ४३८॥ without the faces of Nṛṣiṃha and others and having the eminence of being omniscient. Aniruddha takes these forms and has Tārkṣya as His vehicle. Pradyumna mounts Garuḍa and takes various bodies. Saṃkarṣana takes Suparṇa. Lord, who is the soul of the universe, mounts Satya and becomes many for mitigating the misery of gods, siddhas, human beings and beings.

(The four colours stated for Vāsudeva and others are applicable to the forms Śaktyātman and others)

434b. Those colours which are natural to them are applicable also to other forms.

(Difference in the forms of idols on the difference between the two flags)

435. When colour and marks are common to the first $m\bar{u}rti^{267}$ having four arms and also to other forms, difference (among them) is due to the two (different) flags.

(Difference in the form is to be known in every case on the flag on the right side)

436. He acquires difference in form always with His form from the flag called $t\tilde{a}la^{268}$ which is to His right.

(Cause is shown (for this difference))

437-438. Since lotus and others which are four and which are in the palm of the forms are due to same work, (the forms) are being calm, having concrete forms and also not having the concrete. O lordly sages! thus all meditations upon God's concrete form. Meditation upon some divine weapons was stated before.

[लाङ्गलाद्यायुधानां ध्यानम्]

शेषाणामायधानान्त ध्यानं वक्ष्येऽधना द्विजा:। सन्ध्याजलदसङ्काशं लाङ्गलं भीमलोचनम् ॥ ४३९ ॥ क्षामाङ्गमुन्नतांसञ्च वज्रकायं बलोत्कटम् । स्वरश्मिखचितं ध्यायेत्रत्यमानं च नन्दकम् ॥ ४४० ॥ शरदाकाशसङ्काशं दशन्तं^{१३६} दशनावलिम् । सूर्यमण्डलसङ्काशं खेटकं सौम्यमूर्तिकम् ॥ ४४१ ॥ ग्रसन्तमस्त्रपुगानि स्ववक्त्रेणानिशं बलात । बद्धमृष्टिं^{१३७} स्मरेदण्डं रक्ताङ्गं रक्तलोचनम् ॥ ४४२ ॥ क्रोधमृतिं स्वदशनैर्दशन्तमधरं स्वकम् । शक्रकार्मुकवर्णञ्च परश्ं भीमविग्रहम् ॥ ४४३ ॥ द्रवत्कनकनेत्रञ्च ज्वलज्ज्वालाजटाधरम् । मुद्गरं शतधामाभं पीनांसं पृथुविग्रहम् ॥ ४४४ ॥ जटाकलापधुक्सौम्यं पुण्डरीकनिभेक्षणम् । वज्रं वज्रोपलाभन्तु स्थितं^{१३८} दीर्घनखाङ्कितम् ॥ ४४५ ॥ दंष्ट्राकरालवदनं ज्वलत्कनकलोचनम् । सौदामिनीप्रभां शक्तिं शान्ताग्निवदनेक्षणाम् ॥ ४४६ ॥ घनघर्घरनिर्घोषमृद्गिरन्तीं मृहर्मृह:। अन्यत्सर्वन्तु पूर्वोक्तं ध्यानमेषां मुनीश्वरा: ॥ ४४७ ॥

[लाङ्गलादीनामधिष्ठातृदेवताः]

अधिष्ठातृक्रमस्त्वेषामोषध्यो लाङ्गलं द्विजाः। नन्दकं सर्वशास्त्राणि खेटकं वसुधा स्मृता ॥ ४४८ ॥ ज्ञेयो हि दण्डो नियतिर्वेराग्यं परशुःस्मृतः। मुद्ररस्तु परिज्ञेयो ह्यहङ्कारो मुनीश्वराः॥ ४४९ ॥ विज्ञानममलं^{१३९} वज्रं समाधिः शक्तिरुच्यते।

१३६. दर्शन्तं - पा

१३७. बल - A

१३८. सितं - पा

१३९. मण्डलं - पा

(Meditation on plough and other weapons)

439-447. O brahmin, I now tell the (way of doing) meditation upon the remaining weapons. The plough is like the cloud at twilight and has fearful eyes. The body of adamantine stone is great with strength with the emaciated limbs and raised shoulders. Nandaka (sword) is to be meditated upon as dancing inlaid with its rays. The shield (Khetaka) is like autumnal sky biting the rows of its teeth and is like the orb of the sun and has a calm form. The staff must be thought of as (always with mist) swallowing forcefully the groups of arrows (of the enemies) with its mouth, forming the fist, having red limbs and red eyes. The axe is anger personified, tilting its lower lip with its teeth, of a colour of Indra's bow and a dreadful form. The hammer has the eyes resembling liquefied gold, matted hair like blazing flames, having the colour of Visnu, 269 stout shoulders and huge body. The thunderbolt wears huge matted hair, is calm, has eyes resembling lotus, having the colour of the diamond and stands featured with long nails. The spear has a face dreadful with large teeth, eyes like blazing (heated) gold, has the brilliance of lightning and mouth and eyes like the extinguished fire, often releasing the loud sound of ghar-ghar of cloud. O lordly sages! Meditation upon these have all been said before.

(Presiding Gods over plough and others)

448-450a. O brahmins! this is the order of three, medicinal herbs for plough, all śāstras for Nandaka (sword) shield has earth, destiny is to be known as the staff, detachment is fame, O lordly sages! hammer is to be known as ego. Pure knowledge is thunderbolt and contemplation is said to be spear.

269. Śata: hundred; dhāman: forms of Visnu.

[चिन्तादिदेवीनां वर्णध्यानक्रमः]

भिन्नरूपस्य च विभोर्य उक्तः सुन्दरीगणः ॥ ४५० ॥ साधारश्चाप्यनाधारस्तासां ध्यानं क्रमाच्छुण् । चिन्ताऽऽखण्डलचापाभा लक्ष्मी रक्ताम्बुजप्रभा ॥ ४५१ ॥ पृष्टि: कनकगौरा च कीर्ति: कुमुदपाण्डरा । जयाऽर्ककान्तिसदृशी^{१४०} मायाऽञ्जननिभा स्मृता ॥ ४५२ ॥ शुद्धिः किंशुकसङ्काशा कुन्दाभा १४१ तु निरञ्जना । बन्धुजीवोज्ज्वला नित्या ज्ञानशक्ति: सिताऽरुणा ॥ ४५३ ॥ फुल्लेन्दीवरवर्णा च परिज्ञेयाऽपराजिता । रक्तोत्पलाभा प्रकृति: सितपीता सरस्वती ॥ ४५४ ॥ सर्वकामप्रदा सिद्धिस्त्विन्द्रनीलसमप्रभा^{१४२}। सिन्दूरपुञ्जवर्णाभा विज्ञेया प्रीतिवर्धनी^{१४३} ॥ ४५५ ॥ यशस्करी च दुग्धाभा शान्तिदा विद्रमोज्जवला । तुष्टिस्तुहिनसङ्काशा दया वैडूर्यसन्निभा ॥ ४५६ ॥ निद्राऽयस्कान्तसदृशी क्षमा पीतारुणप्रभा। कान्तिदर्पणसङ्काशा धृतिर्गोरोचनोज्ज्वला ॥ ४५७ ॥ मैत्री बन्ध्रकपुष्पाभा रतिगैरिकसन्निभा । मतिर्मरकताभा वै सर्वा: प्रमुदितागुणा:^{१४४} ॥ ४५८ ॥

[देवीनां सर्वासामपि सामान्यं लक्षणम्]

दिव्यमाल्याम्बरधरा नानालङ्कारभूषिता:। दिव्यस्रग्वेष्टनोपेता वीक्षमाणा: स्वकं पतिम् ॥ ४५९ ॥

१४०. सदृशा - B, D

१४१. गुञ्जाभा - पा

१४२. प्रभाम् - पा

१४३. वर्धिनी - पा

१४४. तानना: - B. D

(Colour and meditation upon Cintā and other goddesses)

450b-458. The host of beautiful women (consorts) is stated for the different forms of the Lord. Meditation upon them is with reference to support and without it. Listen, Cinta is of the colour of the bow Indra. Laksmī has the colour of red lotus. Pusti is of the colour of gold. Kīrti is white like the lily. Jayā has splendour similar to that of the sun. Māyā is considered to be like collyrium. Śuddhi is similar to Kimśuka (red flower). Nīrañjanā is of the colour of Kunda (a kind of jasmine). Nitya is splendid like Bandhujīva (red flower). Jñanaśakti is whitish red. Aparajita is to be known as having the colour of blossomed Indivara (blue lotus). Prakrti is of the colour of red lily. Sarasvatī is whitish yellow. Siddhi who grants all the desires is to be known as of the radiance of the mass of the colour of red lead. Yasaskari has the colour of milk. Śāntidā shines like coral. Tuşţi is like snow, Dayā is similar to cat's eye (Vaidūrya). Nidrā is similar to the magnet. Dhrti shines like gorocana (bright yellow pigment). Maitrī is of the colour of the Bandhuka flower. Rati is similar to Gairika (red chalk). Mati is of the colour of emerald. All have delightful faces.

(Characteristics common to all goddesses)

459. They (goddesses) wear divine garlands and garments, bedecked with various ornaments, have divine garland as girdles²⁷⁰ and are looking at their husband.

^{270.} veṣṭana: Anything that is used to wrap the body or parts of the body like waist. Here it means girdle.

[लक्ष्म्यादिशक्तिचतुष्टयस्य हस्तव्यापाराः]

चतस्तः शक्तयो यास्तु विभोः शयनगस्य तु । प्रागुक्तास्तत्र पूर्वाशावस्थिता वीजयन्त्यजम् ॥ ४६० ॥ त्रयं यद्दिक्त्रयस्थं तु तत्संवाहनतत्परम् ।

[लक्ष्मीमात्रविषयम्]

यत्रैका श्रीर्विभोस्तत्र सन्निवेश: पुरोदित: ॥ ४६१ ॥ यत्रैका श्रीविभोस्तत्र वामे वा दक्षिणेऽपि वा ।

[श्रीपुष्टिद्विकस्य लक्षणम्]

श्रीपुष्ट्याख्यद्वयं यत्र तत्र तद्दक्षिणोत्तरे ॥ ४६२ ॥
पद्मासनेनोपविष्टं पिक्षपक्षद्वये स्थिता^{१४५} ।
निलनीनालहस्ताद्याऽमृतकुम्भकराऽपरा ॥ ४६३ ॥
अग्नीषोममयो देह आद्यो यः सर्वगस्य च ।
तस्य शिक्तद्वयं तादृगिमश्रं भिन्नलक्षणम् ॥ ४६४ ॥
भोक्तृशिक्तः स्मृता लक्ष्मीः पृष्टिर्वे कर्तृसंज्ञिता ।
भोगार्थमवतीर्णस्य तस्य लोकानुकम्पया ॥ ४६५ ॥
उदितं सह तेनैव शिक्तद्वितयमव्ययम् ।
नानात्वेन हि वै यस्य परिणामः प्रकाशितः १४० ॥ ४६६ ॥

[लक्ष्मीकीर्त्यादिशक्तिचतुष्टयलक्षणम्]

दिक्पत्रचतुरन्तःस्थं यद्वै देवीचतुष्टयम् । शक्तिः परशुपाशास्त्रमङ्कुशं तत्करे क्रमात् ॥ ४६७ ॥

[श्द्यादिदेवीलक्षणम्]

षट्कं केसरजालस्थं तत्र प्राक्पश्चिमे द्वयम् । द्वयं द्वयं सौम्ययाम्ये तासां वामकरेषु च ॥ ४६८ ॥ शङ्खचक्रगदासीरिमष्वस्त्रं नन्दकं सितम् ।

१४५. द्वयेन ते - A १४६. मृदु - A १४७. प्रकीर्तित: - पा (Activities with the hand for the four powers beginning with Laksmī)

460-461a. The four powers of the Lord who is in lying posture, which were mentioned before, fan the unborn (Lord) by remaining in the eastern direction. The group of three which stay in the (other) three directions shampoo Him.

(On Laksmī alone)

461b-462a. Place of Śrī who is the only one there is stated already. Her place may be to the left or right to the Lord when she is alone.

(Direction for Śrī-Pusti)

462b-466. Where there are two Śrī and Puṣṭi, there they have to be in the right and left (north and south) when seated in the padmāsana, she is on the two wings of the bird (Garuḍa). The (Puṣṭi) has the pitcher with nectar in the hand, while the former has the lotus-stalk. The former (first one) has the body made of fire and moon. He who is present everywhere has two powers (śakti), not mixed up with the others and having different marks. Lakṣmī is considered to be the power of the enjoyer (Lord) and Puṣṭi as doer (kartṛ) for Him who has descended for sport with sympathy for the world. The two imperishable powers have risen along with Him; whose change is said to be varied.

(Marks of the four Lakṣmī and others powers)

467. The four goddesses (powers) who are within the four petals (placed) in the directions and are powers have in their hands axe, snare, arrow and goad respectively.

(Marks of Śuddhi and other goddesses)

468-469a. There is the group of six in the cluster of filaments; two are in the east and west, two and two in the north and south. They have in their left hands conch, discus, mace, plough, quiver and the sharp sword.

[शक्त्यष्टकलक्षणम्]

पत्रमध्यनिविष्टन्तु यत्कान्ताष्टकमुत्तमम् ॥ ४६९ ॥ तस्य वामकराणाञ्च विज्ञेयं त्वादितोऽष्टकम् । श्रीफलं चाक्षसूत्रं स्नग्दर्पणं पुष्पमञ्जरीम् ॥ ४७० ॥ विष्टरं किङ्किणी शास्त्रसञ्चयः कमलेक्षण ।

[लक्ष्म्यादिद्विषट्कलक्षणम्]

विज्ञेयः शक्तिदः^{१४८} पाणिर्द्वादशानान्तु साभयः ॥ ४७१ ॥

[सर्वसाधारणं लक्षणम्]

अन्तरान्तयोगेन सर्वाश्चामरलाञ्छिताः । स्वस्तिकेनोपविष्टाश्चाप्यन्तर्मुदितमानसाः ॥ ४७२ ॥

[शक्तीशवत् शक्तीनामपि बहुधा भेदाः]

द्व्यादिकस्यास्य सङ्घस्य द्वादशान्तस्य लाङ्गलिन् । सितादिकेन वर्णेन लाञ्छनव्यत्ययेन तु ॥ ४७३ ॥ तुल्यलाञ्छनयोगेन तिन्नरासे च वै सित । वराभयाभ्यामन्योन्यपाणिभ्यामथ^{१४९} केवलात् ॥ ४७४ ॥ बहुधा भेदवृन्दं तु परिज्ञेयं तु पूर्ववत् । शेषं भवोपकरणदेवानां निचयो हि य: ॥ ४७५ ॥ सुप्रसिद्धो महाबुद्धे किं त्वब्जाद्यैस्तु पूर्ववत् । ध्यातव्या लाञ्छिताः^{१५०} सर्वे पाणिपादतलेषु^{१५९} च ॥ ४७६ ॥

[एतेषामर्चनफलम्]

भिक्तश्रद्धाव्रतपरः सर्वेषां यः सदैव हि । ध्यात्वैवमर्चनं कुर्याद् भोगैः सांस्पर्शपूर्वकैः ॥ ४७७ ॥ सोऽचिरान्मोक्षनिष्ठन्तु फलमाप्नोत्यभीप्सितम् ।

१४८. शान्तिद: - B १४९. पाणित्वादथ - A १५०. लाञ्छना: - A १५१. तलादिषु - A (Marks of the eight powers)

469b-471a. The best group of the eight consorts placed amidst the petals is to be known to be in (their) left hands. The groups of six are from the beginning, Bilva fruits, rosary garland, mirror, bunch of flowers, seat, small bell (group of weapons), O lotus-eyed one!

(Marks of twelve (goddesses beginning with Laksmī)

471b. The twelve arms of these are to be known as offering tranquility and security.

(General marks for all)

472. All are marked with chowries in between them. They are seated in the $svastika^{272}$ posture and joyous in their hearts.

(Powers are different in many way like Śaktīśa)

473-476. O Lāngalin! host of differences in many ways are to be known as before for the group beginning with the two and ending with the twelfth, through the white and other colours transposition of the marks, accosiation with marks and when this is not there having the offering of boon and of security on a mutual basis. The many differences are to be known as before. O great wiseman! the remaining group of deities useful for worldly life is very well-known. Yet, all are to be meditated upon as marked by lotus and others as before in the hands and feet.

(Resut of worshipping these)

477-478a. He, who is filled with devotion, faith for observances shall meditate upon them all and worships them with enjoyable services like $s\bar{a}mspar\acute{s}ik\bar{a}$ and others²⁷³ would get in a short time the desired fruit that is based on moksa.

^{271.} sragdarpana: a mirror decorated with garland.

^{272.} See introduction

^{273.} sāṃsparśikā: upacāras, services, attendances. These are pleasant, charming offered with pādya, arghya and āsana (vide LT. XXXVI. 89b-90a).

[करीटादिपरिवारध्यानैः सहितं रहितं वाऽर्चनं कार्यम्]
किरीटाद्यस्त्रनिष्ठेन परिवारेण चावृतम् ॥ ४७८ ॥
भक्त्या ह्यभीप्सितं रूपमर्चनीयमथापि वा ।
निर्मक्तपरिवारं वा स्वेन ध्यानेन लक्षितम् ॥ ४७९ ॥

[स्वेच्छानुसारेण यथाशक्त्यार्जितैभींगै: बिम्बाद्येष्वर्चनं कार्यम्]

विदधात्यर्चनां नूनं स्वं पदं फलसंयुतम् । ज्ञात्वैवं साधकः कुर्याद् यथाभिमतमर्चनम् ॥ ४८० ॥ आत्मशक्तिसमैभोंगैरिखलैः शुद्धविग्रहैः १५२ । हृदि वेद्यां बहिर्मूर्तौ प्रासादे स्वगृहे तु वा ॥ ४८१ ॥ बहुप्राकारनिर्मुक्ते धूमदाहादिनोज्झिते । शरणे रमणीये च निस्सम्पर्के तु भाविते ॥ ४८२ ॥

[॥ इति श्रीमौञ्ज्यायनकुलतिलकस्य भगवच्छास्त्रपारीणस्य यदुगिरीशचरणकमलार्चकस्य श्रीयोगानन्दभट्टाचार्यस्य तनयेन अळशिङ्गभट्टेन विरचितायां सात्वतार्थप्रकाशिकाख्यायामीश्वरतन्त्रव्याख्यायां चतुर्विशोऽध्याय: ॥]

॥ इति श्रीपाञ्जरात्रे ईश्वरसंहितायां मुद्रालक्षणभगवद्भ्यानादिप्रकारो नाम चतुर्विशोऽध्याय:॥ (Worship is to be done with or without meditation upon the retinues like crown and others)

478b-479. The form that is desired is to be worshipped with devotion as surrounded by the retinue relating to the crown, arrows and others.

(Worship is to be done for the idols and others with services according to one's ability and following one's desire)

480-482. Worship does indeed offer His feet²⁷⁴ along with result (desired). Knowing this, the adept with his pure body shall do worship according to one's liking. With all enjoyable services consistent with his capacity, in his heart, alter, external idol, temple or one's house in a beautiful house²⁷⁵ which does not have many enclosures which is free from smoke and fires and made to have no contact.²⁷⁶

Thus ends the twenty-fourth chapter called Mudrālakṣaṇabhagavad-dhyānaprakāra in the Īśvarasaṁhitā of Śrī Pāñcarātra.

^{274.} svam padam: His place, mokṣa.

^{275.} śaranam: grham, shelter, house.

^{276.} nissamparka: having no contact; samparka: contact, connection, that is, not connected with impure objects or situations.

पञ्चविंशोऽध्याय:

हवि:पाकविधानम्

[कुण्डलक्षणम्]

नारद: -

अतः परं प्रवक्ष्यामि कुण्डादीनां च लक्षणम् । शृणुध्वमवधानेन चेतसा मुनिपुङ्गवाः ॥ १ ॥

[कुण्डक्षेत्रस्य विभागक्रमः]

पुरामण्डलसिद्ध्यर्थं यथा क्षेत्रं विभाजितम् । तथैव भाजितात् क्षेत्राच्चतुरश्रान्महामते ॥ पूर्वोद्दिष्टानि धिष्णयानि यथा कार्याणि तच्छृणु ।

[शङ्खकुण्डलक्षणम्]

पञ्चमं ब्रह्मकर्माद्यं मर्म प्राग्दिश्यवस्थितम् ॥ अंश दीर्घेण तत्स्थेन कुर्यात्सूत्रेण लाञ्छनम् ॥ २ ॥ अर्धचन्द्रसमाकारं भागयुग्मस्य चान्तरे । दक्षिणोत्तरभागाभ्यां तदधस्तत्समं तथा ॥ ३ ॥

अथ चरमाध्यायोक्तं कुण्डलक्षणिमह व्याख्यास्यते ।

आदौ कुण्डक्षेत्रस्य सूत्रपातैर्विभागक्रममाह — पुरा इति सार्धेन । पुरा पूर्वं महोत्सवप्रकरणे 'मण्डलिसद्भ्यर्थ' - अब्जनाभभुवनाख्यमण्डललेखार्थं 'यथा' - अष्टादशपङ्किरूपेण, 'क्षेत्रं विभाजितम्' - सूत्रपातैर्विभक्तं तथैव इहापि अष्टादशपङ्किरूपेण विभजितात् चतुरश्रात् क्षेत्रात्कुण्डस्थानात् 'पूर्वोद्दिष्टानि' - प्रतिष्ठाप्रकरणादिषूक्तानि । 'धिष्ण्यानि' - विह्नगृहाणि कुण्डानीति यावत् । यथा कार्याणि तत्प्रकारं, शृण्विति सङ्कर्षणं प्रति वासुदेवोक्ति: ।

प्रथमं शङ्खुकुण्डलक्षणं दर्शयन् तत्कुण्डक्षेत्रमध्ये खातस्य शङ्खाकारतासिद्ध्यर्थं परितो लाञ्छनक्रममाह— पञ्चमम् इत्यारभ्य 'धिष्ण्यः शङ्खाकृतिर्भवेत्' इत्यन्तम् । 'ब्रह्मकर्माद्यम्' – मध्यमर्मप्रारम्भकमित्यर्थः । 'मर्म' – प्राक्पश्चिमायतसूत्रस्य दक्षिणोत्तरायतसूत्रस्य च सन्धिस्थानमित्यर्थः ।

CHAPTER XXV

Cooking the oblations

(Characterestic (marks) of the Kuṇḍa (fire pit))

1. Nārada: I will tell about the characterestics of the fire-pit. O eminent sages! listen with an attentive mind.

(Classification of the places for building the fire-pits)

O wise man! just as the ground was divided formerly¹ for drawing (accomplishing) the *maṇḍala*, similarly, regions, enumerated as before, are to be created from the site in the square or rectangle, which is already² divided.³ Listen (to it).

(Features of Śankhakunda)

2-9. The fifth joint, which begins the joins at the centre⁴ and which lies in the eastern direction, shall be marked with the string which is there long by a part.⁵ Two markings shall be made in between the pair of parts below that and equal it, through (with) the parts in the south and north so that its form shall be like half moon. These shall have a horizontal formation, so that the twelve parts shall become one (having unity or harmony). The fourth middle joint shall have the number as before. Its joint is one and is produced by the string which is brought in by the two strings which are on the sides that are separated by the joints. A second joint arises above it from the middle. The fourth joint shall be marked as before to get a circle, with the string that is there, which shall be divided into three parts from it on both sides. The

- 1. purā: formerly, while dealing with Mahotsava.
- 2. purvoddiṣṭāni: enumerated before in the chapter on Pratiṣṭhā XVII.
- 3. Divided into eighteen lines.
- 4. Brahmā: middle or centre of a diagram.
- 5. amśa: part (while calculating the proportions) while drawing a diagram.

लाञ्छनिद्वतयं कुर्यात् तिर्यक्संस्थानसंस्थितम् ।
भागद्वादशकस्यैक्यं स्यात्पङ्किद्वितयाद्यथा ॥ ४ ॥
ब्रह्मकर्मचतुर्थं यत् संख्यामानं च पूर्ववत् ।
मर्म तस्य च पक्षस्थावेकं मर्मान्तरीकृतौ ॥ ५ ॥
ताभ्यामवस्थितेनैव सूत्रेणैतत् प्रजायते ।
पुनर्मध्याद्द्वितीयं यद् कर्म चोध्वें प्रवर्तते ॥ ६ ॥
तस्माद्वै त्र्यन्तरीभूतं चतुर्थं पक्षयोद्वयोः ।
मर्म तत्स्थेन सूत्रेण वृत्तार्थे पूर्वविल्लखेत् ॥ ७ ॥
ब्रह्मकर्मणि षष्ठस्य प्रत्यग्दिक्संस्थितस्य च ।
मर्मणोऽप्यथ वै सूत्रं कृत्वा तत्सम्प्रसार्य च ॥ ८ ॥
यावद्वत्तार्धबुध्नस्थं शृङ्गकोटेस्तु सित्रिधिम् ।
एवं सूत्रद्वये दत्ते धिष्ण्यः शङ्काकृतिर्भवेत् ॥ ९ ॥

[शङ्काकारमेखलानिर्माणप्रकार:]

तस्य भागसमा कार्या लाञ्छनैर्मेखला बहि:।
पूर्वोक्तमर्मगै: सूत्रैर्यधा तदवधारय ॥ १० ॥
द्वयंशदीर्घेण सूत्रेण नवचन्द्रकलासमम् ।
चतुर्णामन्तरेशानां प्राग्दिकुर्याच्च लाञ्छनम् ॥ ११ ॥
ईशविह्नपदाभ्यान्तु वृत्तातुर्यांशसंस्थिते ।
द्वे लाञ्छने समे कुर्यादेकभागाधिके ततः ॥ १२ ॥
तत्समे ह्यपरे द्वे वै यत्तदा लाञ्छ्य लाञ्छनै:।
दिक्षणोत्तरभागाभ्यां पक्षात्सूत्रद्वयं क्षिपेत् ॥ १३ ॥
कृत्वा सप्तकमर्मस्थं पूर्वोद्दिष्टक्रमेण तु ।

तत्खातस्य बहि: शङ्खाकारमेखलानिर्माणप्रकारमाह - तस्य भागसमा इत्यारभ्य पूर्वोद्दिष्टक्रमेण तु इत्यन्तम् ।

१. मर्म - पा

२. प्लव - A

मर्मणि - पा

sixth joint, in the middle joint, remains (is formed) in the western direction. The string shall be used for it and stretched till the string at the bottom⁶ of the circle to be formed, gets at the curved end at the top.⁷ When two strings are used, the place (fire-pit) will be having the form of the conch.

(Formation of the cords for the śankhākāra pit)

10-14a. The cord shall be made outside it (fire-pit) with markings to be equal to the parts (of the fire-pit). Understand that as (done) with the strings forming the joints stated before. A mark is to be made in the eastern direction for the lords of the four parts with the string long by two parts $(a\dot{m}\dot{s}a)$ so as to be the same as digit of the new (rising) moon. Two equal markings are to be made to have one more part $(bh\bar{a}ga)$, so as to make them remain the fourth part $(a\dot{m}\dot{s}a)$ from the circle with the positions of Siva (north-east) and Agni (south-east). Two strings shall be placed from the side with the parts in the south and north so as two other equal parts would be marked. It shall be placed in the seventh joint.

^{6.} budhna: bottom, lowest part.

^{7.} śringa koți: śringa— elevated part; koți— curved edge.

[योनिनिर्माणप्रकारः ओष्ठनिर्माणप्रकारश्च]

जीवस्त्रस्य पाश्चात्ये भागे पार्श्वद्वये स्थितम् ॥ १४ ॥ भागद्वयं द्वयं लाञ्छ्यं योन्यर्थं चार्धवृत्तवत् । तच्छृङ्गकोटिगे सूत्रे कृत्वा ते सम्प्रसार्य च ॥ १५ ॥ खातभूभागपर्यन्तं तत्पादाद्वटपत्रवत् । जायते सर्वकुण्डानां योनिरेवंविधा शुभा ॥ १६ ॥ भागार्धमानसूत्रेण योनेरभ्यन्तरे पुनः । अर्धवृत्तद्वयं दद्यात् तद्वत् सूत्रद्वयान्वितम् ॥ १७ ॥ खातस्यान्तर्गतो वर्ज्यश्चतुर्थांशस्तु कोष्ठकात् । ओष्ठार्थं निखनेच्छेषं तत्समं वा पुरोदितम् ॥ १८ ॥ देर्घ्यात्पादाधिका कार्या योनिवें पृष्ठतोत्रता । गजोष्ठसदृशी चाग्रात् स्पृशन्ती दशनच्छदम् ॥ १९ ॥

तद्विहि: पङ्किमारभ्य खातपर्यन्तं प्रागादिषु योनिनिर्माणप्रकारं, खातस्य परित: कोष्ठचतुर्थांशेनौष्ठनिर्माण-क्रमञ्चाह — जीवसूत्रस्य इत्यारभ्य स्पृशन्ती दशनच्छदम् इत्यन्तम् । 'जीवसूत्रस्य'-मध्यसूत्रस्येत्यर्थः । 'पार्श्वद्वये' - मध्यसूत्रस्य दक्षिणवामभागयोरित्यर्थः । 'तत्समं निखनेत्' - खातभूभागविस्तारायामतुल्यं खातं कुर्यादित्यर्थः।अथवा पुरोदितं 'त्र्यंशेनार्धेन वांशेन खाताद्व्यासो विधीयते 'इति नित्याग्निकार्यप्रकरणोक्तं वा । एवमेवोक्तं पारमेश्वरेऽपि —

''खातार्थमन्तरावृत्तादन्तरं निखनेत्समम् ॥ त्रिपादमर्धपादं वा''। इति । 'दशनच्छदम्' – ओष्ठमि-त्यर्थ:।

[खातार्थम्, ओष्ठार्थम्, मेखलार्थञ्च सूत्रत्रयनिर्माणक्रमः]

पुरोभागचतुर्थांशं योनेरग्राद्विसृज्य तु । दद्यात्प्राक्सूत्रसम्बन्धं सूत्राणां द्वितयं परम् ॥ २० ॥

[ओष्ठाद्यङ्गानां क्रमेण सङ्कोचप्रकार:]

अनुपातेन वै ताभ्यामग्रात्सङ्कोचमाचरेत् ।

- ४. कोटिके A
- ५. स्पृशन्ति A
- ६. रदन पा

(Building the yoni 8 and building the ostha9)

14b-19. Two parts¹⁰ each are to be marked for *yoni* like a semi-circle so as it would stay on the western part of the two sides of the string in the middle. Making into two strings reach the two curved edges of the elevated part,¹¹ it shall be stretched upto the region of the earth dug (for the purpose) from its base¹² to resemble the banyan leaf. Thus is formed the auspicious *yoni* for all fire-pits. Two semi-circles are to be laid within the *yoni* with the string half the size of that part. Thus it gets two strings (for marking). The fourth part, which is within the position dug shall be avoided from the enclosed part.¹³ The remaining part shall be dug as stated before or equal to it. The *yoni* shall be made to be longer by a quarter¹⁴ (measurement) and raised in the bottom, touching the lip which resembles the lip of the elephant.¹⁵

(Three strings are to be used for digging and formation of the lip and cords)

20. Other two strings relating to (connected with) the string in the east shall be used, leaving a fourth part in the eastern part ($bh\bar{a}ga$) for yoni in the front.

(Closing up the limbs of lip and others in due order)

21a. Closing 16 up is to be begun from the front by placing those two.

- 8. yoni: vulva.
- 9. ostha: lip.
- 10. bhāga: equal part.
- 11. śriga: top, elevated part. koti: curved edge.
- 12. pada: base, foot.
- 13. kostha: enclosed part.
- 14. pāda: quarter.
- 15. Measurements for digging the ground are contained in the Param. S. See com.
- 16. sankoca: closing up, contracting, shrinking.

[मेखलात्रयनिर्माणविधि:]

भागपङ्कित्रयेणैव मेखलात्रितयं बहि: ॥ २१ ॥ सम्पाद्य चतुरश्रं तु शङ्खं तित्रतयोपरि । आशङ्खान्मेखलनान्तु प्रोन्नतत्वं सिवस्तृते: ॥ २२ ॥

[चक्रकुण्डलक्षणम्]

मेखलानान्तु शङ्खस्य तन्मध्येऽश्रचतुष्टयम् । तच्चक्रचिह्नितं कुर्यात् तल्लक्षणमथोच्यते ॥ २३ ॥ ब्रह्मकर्मनिरुद्धेन चतुर्भागसमेन तु । खातार्थं प्राग्भ्रमं दद्यात् क्षेत्रमध्ये महामते ॥ २४ ॥ बहिर्भागसमानाभिस्तद्बहिद्वर्यंशविस्तृतम् । अरक्षेत्रञ्च तस्यापि नेमिर्भागसमा बहि: ॥ २५ ॥ भागेन तद्बहिस्त्वेका चतुरश्रा च मेखला । भ्राम्य मध्यादरक्षेत्रं वृत्तेनैकेन वै पुन: ॥ २६ ॥

पूर्वोक्तलाञ्छनानुसारेण खातार्थमेकं, तद्बहिरोष्ठार्थमेकं, तद्बहिर्मेखलार्थमेकं सूत्रत्रयं दद्यादित्याह — पुरोभाग इति ।

ओष्ठाद्यङ्गानां क्रमेण सङ्कोचमाह — **अनुपातेन** इति । एवमुक्तं पारमेश्वरेऽपि — ''मेखलाविधपर्यन्तं नीचान्यङ्गानि मीलयेत्'' इति ।

मेखलात्रयनिर्माणमाह — भागपङ्कित्रयेण इति सार्धेन ।

अथ चक्रकुण्डलक्षणमाह — मेखलानान्तु शृङ्खस्य इत्यारभ्य शिष्टं पुरोदितं सर्वम् इत्यन्तम् ।

तत्र सूत्राष्टकं दद्याद्दिग्विदिक्संस्थितं पुरा । तस्य चान्तर्गतं पश्चादष्टकं पातयेत्परम् ॥ २७ ॥ ततस्तेषां समापाद्यं अरत्वममलेक्षण । अन्तर्वृत्तं निरुद्धेन प्रतिसूत्रस्य पक्षयोः ॥ २८ ॥ सूत्रेण लाञ्छनं कुर्यात्राभिनेमिभ्रमावधेः । एकांशादर्धमानं च नेमिवृत्तस्य चान्तरे ॥ २९ ॥ द्वाभ्यां द्वाभ्यामराभ्यान्तु मध्ये कुर्यात्प्रथिं प्रथिम् । विस्तारप्रोन्नता नाभिः कूर्मपृष्ठोपमाऽरका ॥ ३० ॥ नेमिर्दर्पणवत्कार्या त्वीषन्निम्नावसानतः ।

७. मर्म - पा

८. अन्तर्वृत्तनिरोधेन – पा

(Three cords are to be built)

21b-22. Three cords are to be formed outside with the three lines of the part. A conch, square ¹⁷ in form, is to be placed above those three. The cords shall be elevated according to the expanse from the conch. ¹⁸

(Features of cakrakunda)19

23-31a. Marking of that discus with four corners shall be made amidst the cords of the conch. Its features are now stated. The string must be rotated in the east amidst the spot for digging, which (string) shall be of one-fourth part in between the central joint. The region for the spokes of the wheel shall have the navel equal to the external part and wide (or spread out) outside by two parts (amsa). The rim of it (wheel) shall be equal to the part outside. The cord, which has four corners shall be on the outside by one part. One of the circles shall be rotated from the middle of the region of the spokes. Eight strings are to be used at first to be placed in the proper directions and intermediate directions. Eight (enclosures) are to be formed within that, O you having spotless eyes! Spokes are to be formed with them. Every string shall have the marking with the string which is within the inner circle. Upto the rotation from navel to the rim, each²⁰ felly shall be made by each spoke within the circular rim to the measurement of half a part (amśa). The navel shall be broad and raised, with the spokes comparable to the back of tortoise. The rim shall be made slightly depressed at the end to resemble the mirror. 21

- 17. caturāśrama: having four corners, it may be a square or rectangular.
- 18. A detailed description of śankhakunda is contained in Ch. XVII of the Paus. S. It is treated in SS. XI.43b-64a.
- 19. Each refers to two spakes and two fellies.
- 20. This is treated in SS. XI.64-72a. Paus. S. offer an extensive treatment under the heading Cakrābjamandala with several lotuses and cakras in Ch. VIII.
- 21. It is the concave mirror that is meant here which has depression within.

[पद्मकुण्डलक्षणम्]

शिष्टं पुरोदितं सर्वमथ पद्माकृतिं शृणु ॥ ३१ ॥ भागार्थं भ्रामयेत्राभेर्बिहः केसरसिद्धये । भ्रामयेदपरं चार्धमरक्षेत्रस्य बाह्यतः ॥ ३२ ॥ नीत्वा लोपमनेनैव विधिना नेमिमण्डलम् । अरसूत्रभ्रमं कुर्यादन्तः पद्मदलाष्टकम् ॥ ३३ ॥ केसरभ्रमरुद्धेन सूत्रेणार्धेन्दुलक्षणम् । तच्छृङ्गकोटिसंस्थेन परिधेर्बाह्यकेन तु ॥ ३४ ॥

अत्र प्रतिसूत्रसूत्रपक्षयोः सूत्रेण लाञ्छनं कुर्यादित्यरलक्षणमुक्तम् । पारमेश्वरे — ''मत्स्यवल्लाञ्छनं कुर्यात्'' इति व्यक्तमुक्तं ज्ञेयम् ।

पद्मकुण्डलक्षणमाह — अथ पद्माकृतिम् इत्यारभ्य शेषं पूर्ववदाचरेत् इत्यन्तम् ।

सूत्रद्वयेन पत्राग्रं कुर्याद् बाह्यभ्रमावने: १°। निरन्तराणामामूलात् केसराणां महामते ॥ ३५॥ कर्णिकरोच्छ्रायतुल्यानां विभागं जनयेत् स्फुटम्। शङ्खकोणचतुष्के तु शेषं पूर्ववदाचरेत्॥ ३६॥

[वृत्तचतुरश्रकुण्डयोः लक्षणम्]

योनिरेकेन^{११} भागेन चतुर्भिर्मेखलागणम् । खातं पूर्वसमं किन्तु वृत्ते वृत्तास्तु मेखला: ॥ ३७ ॥ चतुरश्रे तदाकारा इत्युक्तं कुण्डपञ्चकम् ।

९. सूत्राश्रितम् - पा

१०. ब्रह्म - पा

११. योनिमेकेन - पा

(Features of padmakunda)

31b-36. All the remaining has been stated before. Then listen to the form of lotus (padma). The string shall be rotated to get the part (equal part) outside the navel to get the filament. The other half shall be rotated outside the region of the spokes²² to make the circular rim by reduction according to this method. Eight petals of the lotus shall be made within by rotating the string of the spokes. Markings of the form of semi-circle shall be made with the string that is in the circle of filaments. The edges of the petals shall be marked with the two strings that are outside the circle of the petals (circles) that are at the curved end of the elevations. O wise man! division is to be made clearly between the filaments which are equal to the elevation of the pericarp which are close to each other from the root in the region of the external circle. Remaining things, (namely, four conches) are to be drawn in the four corners.²³

(Features of circular and rectangular fire-pits)

37-38a. The portion that is dug shall have one part for *yoni* and four for the cords. The cords would be circular²⁴ in the circular fire-pit and would be rectangular²⁵ in the four cornered (rectangular fire-pits). The five *kuṇḍas* have been mentioned.

^{22.} Spoke is marking with the string opposite the string (already there) and in its two sides. It resembles the form of a fish (vide commentary).

^{23.} śańkhakonacatuska: in the four corners outside the circle at the tip of the petals.

^{24.} P. 4, fig. 14 in the charts for the fire-pits in Pad. S. Carya, ibid.

^{25.} See p. 1, fig. 1, ibid.

[होमाधिक्यानुसारेण कुण्डविस्ताराभिवृद्धिः]

कालमाहुतिसङ्ख्यां च होमद्रव्यप्रभूतताम् ॥ ३८ ॥ ज्ञात्वैवमेकहस्तातु कुर्यादष्टकरावधि ।

वृत्तचतुरश्रकुण्डयोर्लक्षणमाह — योनिः इति सार्धेन ।

होमाधिक्यानुसारेण कुण्डविस्ताराभिवृद्धिमाह— कालम् इति । अत्रैकहस्तादारभ्याष्टहस्तपर्यन्तमेकै-काङ्गु लवृद्ध्या नवषष्ट्युत्तरशतसंख्याकमानभेदा ज्ञेया: । पारमेश्वरे द्वादशाङ्गु लमारभ्याष्टहस्त-पर्यन्तमेकाशीत्यधिकशतसंख्याकमानभेदा उक्ता:—

आद्वादशाङ्गुलान्मानादेकैकाङ्गुलिवर्धनात् । द्विचतुर्हस्तपर्यन्तमेकाशीत्यधिकं शतम् ॥ एतेष्वेकतरं प्रोक्तमन्येषामेवमेव हि । इति । एवं द्वादशाङ्गुलमारभ्य कुण्डमानाभिवृद्धिरवश्यमपेक्षिता । यतोऽत्र प्रतिष्ठाप्रकरणे — ह्वासादङ्गुलयुग्मस्य यावद्वै षोडशाङ्गुलम् । स्यात् षट्करे गृहे कुण्डं कार्या वा मेखला-धिका ॥

इति षोडशाङ्गुलकुण्डमप्युक्तम् । एवमेतावत्संख्याकहोम एतावन्मानिमतं कुण्डिमिति व्यक्तमुक्तं जयाख्ये — शतार्थसंख्याहोमे च कुण्डं स्याद् द्वादशाङ्गुलम् । होमे साष्टशते चैव मुष्ट्यरिलसमं भवेत् ॥ होमे सार्धशते चैव सारिल: सकिनिष्ठिक: । हस्तं सहस्रहोमे तु अयुताख्ये द्विहस्तकम् । लक्षहोमे चतुर्हस्तं कोटिहोमेऽष्टहस्तकम् ॥

इति । द्वादशाङ्गुलादिकुण्डानां मेखलाप्रमाणमपि तत्रैव स्पष्टमुक्तम् — प्रमाणं मेखलानाञ्च यवद्वादशसंमि-तम् । द्वादशाङ्गुलमानस्य कुण्डस्य परिकीर्तितम् ॥ विस्तारतुल्यमुच्छ्रायो मेखलानां महामते । मेखलात्रितयं चैवमेकीकृत्य तु जायते ॥ विस्तारस्तु ततोच्छ्रायः सार्धं तु चतुरङ्गुलम् । रिलमात्रस्य कुण्डस्य मेखला द्व्यङ्गुलाः स्मृताः ॥ अङ्गुलं सकिनष्ठस्य कुण्डस्यार्धोत्तरं द्वयम् । त्र्यङ्गुला हस्तमात्रस्य कुण्डस्य समता स्मृता ॥ द्विहस्तस्य द्विजश्रेष्ठ मेखलाश्चतुरङ्गुलाः । चतुर्हस्तस्य कर्तव्याः सर्वाश्चैव षडङ्गुलाः ॥ अष्टाङ्गुलिश्च कुण्डस्य अष्टहस्तस्य कीर्तिताः । इति ।

तथा चैवं कुण्डिनर्माणप्रकार: - कुण्डस्थानं पूर्वं मण्डलोक्तप्रकारेण सूत्रपातैरष्टादशधा विभज्य तत्र मध्यमान्मर्मस्थानात् पञ्चमं प्राक्दिक्स्थं यन्मर्म तत्संस्पर्शानामेककोष्ठदीर्घेण सूत्रेण कोष्ठद्वयेऽर्धचन्द्राकारं लाञ्छनं कृत्वा तदध: पङ्किद्वये कोष्ठद्वादशकस्यैक्यसिद्ध्यर्थं तद्वादशकात् बिहर्दक्षिणकोष्ठद्वये तदुत्तरकोष्ठद्वये च पूर्ववदर्धचन्द्राकारं लाञ्छनद्वितयं तिर्यग्विलिख्य मध्याच्चतुर्थं यन्मर्म तद्दक्षिणभागस्थमर्मद्वयावस्थितेन सूत्रेण च पूर्वं विलिखितमर्धचन्द्राकारलाञ्छनत्रयञ्चेकीकृत्य पुनर्मर्मस्थमध्यात् द्वितयमूर्ध्वस्थं यन्मर्म तस्मात् त्र्यन्तरीभूतं चतुर्थं दक्षिणपार्श्वस्थं वामपार्श्वस्थञ्च यन्मर्म तदवस्थितेन सूत्रेण पूर्ववत् दक्षिणकोष्ठद्वये वामकोष्ठद्वये च अर्धचन्द्राकारं लाञ्छनद्वयं तिर्यग्विलिखेत् । एवं कृते पूर्वोक्तभागद्वादशकस्याध: पङ्किद्वये

1609

(Increase in the expanse of the fire-pit according to the increase in the number of homas) 38b-39a. It (the expanse of the fire-pit) is to be increased from one cubit to eight cubits. Knowing the time, the number of offerings (in the fire) and also abundance of the articles for the homa.

विभागद्वादशकस्यैक्यं भवति । अथ पश्चिमदिशि मध्यात् षष्ठस्य मर्मणस्सूत्रद्वयं प्रसार्य पूर्वोक्तयोर्दक्षिणोत्तर-भागस्थार्धचन्द्राकारलाञ्छनयोः शृङ्गाग्राभ्यां सह योजयेत् । एवं कृते शङ्खाकारता सिद्ध्यति ।

एवं खातार्थं परितो लाञ्छनं कृत्वा तद्वहिस्तथैव शङ्खाकारैकभागमिति मेखलासिद्ध्यर्थं प्राग्दिशि कोष्ठद्वयदीर्घेण सूत्रेण कोष्ठचतुष्टयेऽर्धचन्द्राकारं लाञ्छनं कृत्वा तथैवैशान्यकोण आग्नेयकोणे च कोष्ठपञ्चके लाञ्छनद्वयं कृत्वा तदधः पार्श्वद्वयेऽपि कोष्ठचतुष्टये पूर्ववद् द्वे लाञ्छने विलिख्य पूर्वोक्तरीत्या पश्चिमभागस्थसप्तममर्मणः सूत्रद्वयं प्रसार्य पूर्वोक्तलाञ्छनद्वयोः शृङ्गाग्राभ्यां सह योजयेत् । एवं कृते मेखलारूपं सिद्ध्यति ।

अथ पाश्चात्त्ये भागे योनिसिद्ध्यर्थं मध्यसूत्रस्य दक्षिणभागकोष्ठद्वये वामभागकोष्ठद्वये चार्धचन्द्राकारलाञ्छनद्वयं विलिख्य दक्षिणलाञ्छनस्य दक्षिणशृङ्गाग्र एकं सूत्रं वामभागस्थलाञ्छनस्य वामशृङ्गाग्रेणैकं सूत्रं संयोज्य तद्द्वयमि वटपत्रवत् खातभूभागपर्यन्तं प्रसारयेत्। एवं कृते योनि: सिद्ध्यित। इयं योनिर्वक्ष्यमाणकृण्डानामिप साधारणा।

पुनस्तद्योनेरभ्यन्तरे मध्यसूत्रस्य दक्षिणकोष्ठे वामकोष्ठे च कोष्ठार्धमानसूत्रेणपूर्ववदर्धचन्द्राकारं लाञ्छनद्वयं विलिख्य पूर्ववत् तयोः शृङ्गाग्राभ्यां सूत्रद्वयं प्रसारयेत् । अथ खातस्य परित ओष्ठसिद्ध्यर्थं खातस्यान्तः परित एकं कोष्ठं चतुर्धा विभज्य तेष्वेकं भागं विसृज्य शेषं सर्वमिप खातभागविस्तारसमं तत्त्र्यंशमर्धं वा निखनेत्। पूर्वोक्तयोनिदैर्घ्यात् सपादकोष्ठद्वयमिता पृष्ठतोत्रता गजोष्ठसदृशी पूर्वोक्तमोष्ठं स्पृशन्ती सती कर्तव्या । एवञ्च खातप्रदेशे परितो योन्यग्रे पूर्वोक्तरीत्या कोष्ठचतुर्थांशं विसृज्य खातार्थं शङ्काकारं सूत्रं पूर्ववद्तत्वा तदनन्तरमोष्ठार्थमेकं सूत्रं मेखलार्थमेकं सूत्रञ्च दद्यात् । ऊर्ध्वे ओष्ठं तदधो मेखला यथा स्यात् तथा तत्सूत्रयोः पात्रं सङ्कुचितं कुर्यात् । तद्वहिः परितः पङ्कित्रयेण चतुरश्रं मेखलात्रयं कुर्यात् । शङ्कान्तानां मेखलानामौत्रत्यन्तु कुण्डविस्तारसमं कुर्यात् । इति शङ्ककुण्डलक्षणम् ।

अथ चक्रकुण्डलक्षणमुच्यते — पूर्वोक्तप्रकारेणाष्टादशधा विभक्ते चतुरश्रे क्षेत्रे मध्ये मर्मस्थाने सूत्रं संस्थाप्य मध्यात् पञ्चमरेखास्पर्धिना तेन सूत्रेणैकं मण्डलं विलिख्य पुनः षष्ठरेखास्पर्शिना सूत्रेणैकं वृत्तं कृत्वा पुनरष्टमरेखास्पर्शिना सूत्रेणैकं वृत्तं मण्डलं खातार्थं, द्वितीयं नाभिस्थानं, तृतीयमरस्थानं, चतुर्थं नेमिस्थानमिति ज्ञेयम् । तद्विहः पङ्कौ चतुरश्रा एकैव मेखला कर्तव्या । पूर्वोक्तमर्मस्थानं मध्यात् पुनरेकेन वृत्तेन परिभ्राम्य तत्र प्रागादिदिक्ष्वाग्नेयादिविदिक्षु च सूत्राष्टकं दत्वा तेषामरत्विसद्ध्यर्थमन्तर्वृत्तिनरुद्धेन सूत्रेण प्रतिसूत्रस्य पक्षयोर्नाभिवृत्तपर्यन्तं नेमिवृत्तपर्यन्तञ्च मत्स्यवल्लाञ्छनं कृत्वा नेमिवृत्तस्यान्तरे द्वयोर्द्वयोररयोर्मध्ये एकैकं प्रधिं कुर्यात् । अत्र नाभिः कुण्डविस्तारसदृशोच्छ्राया कूर्मपृष्ठसदृशी कार्या । नेमिदर्पणसदृश्यग्रे ईषित्रम्ना च कर्तव्या । अन्यत्सर्वं पूर्ववत्कुर्यात् । इति चक्रकुण्डलक्षणम् ॥

अथ पद्मकुण्डलक्षणमुच्यते - तत्रापि चक्रकुण्डवत् प्रथमं मण्डलं खातार्थं कृत्वा द्वितीये नाभिमण्डले भागार्धं कर्णिकासिद्ध्यै अपरार्धं केसरसिद्ध्यै द्वेधा मण्डलीकृत्याऽरक्षेत्रस्य बहिरेव नेमिमण्डलं द्वेधा कृत्वा प्रथमभागमरक्षेत्रेण सहैकीकुर्यात् । उत्तरभागं पत्राग्रसिद्ध्यै स्थापयेत् । अरक्षेत्रेऽष्टदलसिद्ध्यर्थं प्रागाद्यष्टदिक्ष्विप केसरमण्डलरुद्धेन सूत्रेणाऽर्धचन्द्राकारं लाञ्छनद्वयं परस्पराभिमुखं कृत्वा तच्छृङ्गाग्रसंस्थितेन दलमण्डलबाह्यगेन सूत्रद्वयेन पत्राग्रं कुर्यात् । आमूलान्निरन्तराणां कर्णिकोच्छ्रायतुल्यानां केसराणां व्यक्तं यथा तथा विभागं जनयेत् । पत्राग्रमण्डलाद्वहिश्चतुष्कोणेषु शङ्खचतुष्टयं कुर्यात् । शेषं पूर्ववत् । इति पद्मकुण्डलक्षणम् ॥

अथ वृत्तचतुरश्रयोर्लक्षणमुच्यते — पूर्वोक्तरीत्याऽष्टादशशः विभक्ते क्षेत्रे मध्ये पूर्ववच्चतु:षष्टिकोष्ठानि खातार्थं विहाय तद्वहिरेकया पङ्क्या योनिकल्पनं, चतुर्भिः पङ्किभिर्मेखलाचतुष्टयकल्पनञ्च कुर्यात् । किन्तु खातं मेखलाश्च वृत्ते कुण्डे वृत्ताकाराश्चतुरश्रे तदाकारा इति ज्ञेयम् । ओष्ठं योनिं चानयोः कुण्डयोरिप पूर्ववदेव कुर्यात् । इति कुण्डपञ्चकलक्षणम् ॥

[स्रुक्स्रुवयोर्लक्षणम्]

ततः सुक्सुवयोरद्य लक्षणं चोच्यते द्विजाः ॥ ३९ ॥ स्वबाहुदण्डमानेन मन्त्रज्ञः कल्पयेत्पुरा । दैवीसुक्सिद्धये काष्ठविस्ताराच्य षडङ्गुलम् ॥ ४० ॥ दैर्घ्याद्भागद्वयेनाथ दण्डमष्टाश्रमुच्यते । सार्धद्वयङ्गुलमानन्तु कृत्वा शेषं तु शोधयेत् ॥ ४१ ॥ कमलं^{१२} दण्डमूले तु कुर्यात्पद्माननं शुभम् । कणिंकास्थो यथा दण्डो भवेद्वै मुनिसत्तम ॥ ४२ ॥ त्रिवलिं त्वथ वा शङ्खं यथादण्डस्तदास्यगः । कृत्वाग्रस्थं द्विधा भागं समांशेन प्रयत्नतः ॥ ४३ ॥ द्वयङ्गुलं चाथ भागस्य वैपुल्यं चाग्रतः क्रमात् । दण्डावस्थस्य भागस्य त्र्यङ्गुलं परितस्समम् ॥ ४४ ॥ दत्वा भ्रमं ततः कुर्यात् निम्नं खातं सुलक्षणम् । तन्मध्ये पङ्कजं कुर्यात्प्रफुल्लं चोध्वपल्लवम् ॥ ४५ ॥ आज्यकोशं तु तं विद्धि सप्तपञ्चफलोपमम् । पद्ममध्ये निमग्ना च कर्णिका वै सकेसरा ॥ ४६ ॥ पद्ममध्ये निमग्ना च कर्णिका वै सकेसरा ॥ ४६ ॥

सुक्सुवलक्षणं हवि:पाकविधानञ्च सुगममेव ॥

द्वादशारं बिहश्चक्रं पद्मस्याष्टदलस्य च। पद्मबाह्ये तु कर्तव्यं शङ्खं कोणचतुष्टये ॥ ४७ ॥ ततोग्रभागस्य मुने पार्श्वयोरुभयोरिप। एकैकमङ्गुलं शोध्यं संविभज्य त्रिधा ततः ॥ ४८ ॥ कर्णमेकेन भागेन मध्ये त्वास्यौ द्वयेन तु। विच्छित्रं वक्त्रमंसाभ्यां मध्यमेकाङ्गुलेन तु॥ ४९ ॥ विस्तारं कर्णतुल्यन्तु वर्जयित्वा ततः पुरा। कर्णदेशात्समारभ्य शेषन्तु परिशोधयेत् ॥ ५० ॥ (Marks of sruk and sruva)

39b-57a. O brahmins! marks of sruk and sruva are now stated. He (the priest) who knows the mantras, shall at first make arrangement with the measurement of his arm. ²⁶ The width of the wood²⁷ (to be used) shall be six angulas for making the divine sruk. The handles (danda) shall have eight corners (sides) in length of two parts. Making it to assume the size of two and a half angulas, the remaining portion may be cut off. An auspicious and stainless face of the lotus shall be made (carved) at the root of the handle: so that, O good sage! the handle shall be at the pericarp. The mouth of the handle shall be made to have three lines or (folds) or conch (figure). The front (tip) portion shall be divided carefully into two equal halves, of which the frontal part shall be wide by two angulas. The girth of the portion in the handle shall be three angulas. Making it turn round, a deep rent (pit) of good features shall be made. A lotus, blossomed and shouts facing upwards is to be made (carved) amidst it. The cup of (to contain) ghee is to be understood as measurable by seven or five phalas.28 The pericarp with the filaments lies deep amidst the lotus. A conch is to be made (carved) in the four corners outside the lotus with an external wheel having twelve spokes

^{26.} svabāhumānena: this comes under dehalabdhāngula, a measurement based on that particular part of one's own body; see Bruno Dagens: Mayamata P. 9.

^{27.} The wood shall be *khadira*, or *yājñika* (fig tree) (*Puruṣottama*), *kata* and may be made of gold, silver, patasa, copper or brass (Viṣṇu-Tantra 8.3-5) from fig tree (Viṣvaksena 2-52b).

^{28.} Phala: five or seven fruits.

क्रमागतेन सूत्रेण स्याद्वाराहाननं यथा।
ततः पुष्करपर्णातु मुखाग्रं यावदेव हि ॥५१॥
कुर्यादाज्यप्रणालं तु समन्यूनाङ्गुले मुने।
ईषद्वै क्रमसूक्ष्मञ्च नाज्यं याति यथा द्रुतम्॥५२॥
हस्तमात्रं ततः कुर्यात् स्रुवं विप्र मनोरमम्।
विस्तारं द्वयङ्गुलं काष्ठं वैपुल्याच्च तदर्धतः॥५३॥
विस्तारमानादग्रे स्यादृत्तं कुर्याद्द्विरङ्गुलम्।
क्रमात्तं निम्नखातञ्च गोलकेनैव मुद्रितम्॥५४॥
मध्ये मृगपदाकारचिह्नेन तु विराजितम्।
विस्तारस्य त्रिभागेन ग्रीवा साग्रात्रिरङ्गुला॥५५॥
मूले चोभयतः कुर्यात्स्विस्तकं द्वयङ्गुलायतम्।
विचित्ररचनायुक्तदण्डं श्लक्ष्णं तु वा भवेत्॥५६॥
स्रुवमेवंविधं कुर्याद्धोमकर्मणि साधकः।

[हवि:पाकविधि:]

ततस्तु प्रापणादीनां साधनं शृणुत द्विजा: ॥ ५७ ॥

[शाल्यादयः ग्राम्याः सप्त हविषि ग्राह्याः]

शालिमुद्गयवा माषा गोधूमाश्च प्रियङ्गव: । तिला:सप्त इमे ग्राह्या ग्राम्या वै चरुकर्मणि ॥ ५८ ॥

[वेण्वादयः वन्याः सप्त हविषि ग्राह्याः]

वेणुश्यामाकनीवारा जर्तिलाश्च गवीधुका: । कर्कटा:^{१३} कनका: सप्त विज्ञेयास्तु वनोद्भवा: ॥ ५९ ॥ for the eight petalled lotus. O sage! one angula on each of the two sides in the front portion is to be left off (cut off). Dividing that into three of which one is (to be used) for (carving) the ear and the two for the mouth in the middle. The face (mouth) is to be (left) from the shoulders in the middle by one angula. Its (face) expanse which shall be equal to that of the ear is to be left off and the remaining portion from the region of the ear is to be left off; so that the face could be that of a hog with the string. The front portion of the face shall be made from the leaf of the lotus. O sage! the pipe to hold ghee shall be equally less by two angulas so that even a small part of the ghee will not flow (out of it). O brahmin! an attractive sruva shall be made to the (measurement) of a cubit, the handle shall be broad and expansive by two angulas. A circular portion of two angulas in the front of expanse, the deep rent shall be of the measurement of the golaka, 29 the middle portion shall be attractive with a mouth of the shape of the feet of a deer. The neck shall be expansive, with three parts to the measurement of three angulas at the tip. A svastika, 30 two angulas in length, shall be made at the root on both sides. The handle, which is of variegated arrangements, may also be smooth. The adept shall make sruva too for the homa.31

(Cooking of the oblation)

57b. O brahmins! listen then to the means of food-offerings.

(Sāli and other seven of the village corns are to be fit for offering)

58. Rice, green gram, barley, black gram, wheat, *priyangu* (panic seed) and seasamum — these seven grown in the village are to be taken in the work of preparation of *caru*.

(Bamboo and other forest products are to be taken for oblation)

59. Bamboo, śyāmāka, nīvāra (wild gram) jartila, gavīdhuka, karkaṭa, and kanaka are the seven which grow in the forest.

^{29.} golaka: two angulas, see XVII. 94b.

^{30.} See under XXI.80.

^{31.} For a detailed treatment of this see JS. 15.78b-105; Pād. S. Kriyā 25.74-96a; Paus. S. 29.131-144.

[वन्येषु शाल्या: श्रेष्ठ्यं तदभावे अन्ये]

शालयस्तेषु मुख्याः स्युस्तदन्यास्तदभावतः ।

[दशविधशालयः तदवान्तरभेदाश्च]

रक्तशाल्यो महाशाल्य: कलमा गन्धशालय: ॥ ६० ॥

श्वेतशाल्य: सशूकाश्च हेमाभा गर्भशालय:।

सुकुमाराश्च सूक्ष्माश्च दशैते शालयास्स्मृताः ॥ ६१ ॥

[मुद्रानां सप्तविधित्वम्]

अन्तर्भेदाश्च बहवः सप्तमुद्रा उदाहृताः ।

मुद्रा: कृष्णाश्च हेमाश्च श्वेता: पीता महत्तरा: ॥ ६२ ॥

अञ्जनाभश्च सप्तेते अन्तर्भेदा उदाहृता:।

[तिलानां पञ्चविधत्वम्]

श्वेता: कृष्णाश्च पीताश्च वन्याश्चेव महातिला: ॥ ६३ ॥ तिलानां पञ्चभेदास्तु ग्राह्या: स्यु: परिकीर्तिता: ।

गिरामा नश्चनपारपु प्राच्याः रचुः नारनगारा

[शालिमुद्रादिभेदानामवघातप्रकारः, मन्त्रादयश्च]

उपाहतानि केदारादैवीयाच्च कृषीवलै: ॥ ६४ ॥

शालिमुद्रादिभेदानि कर्मण्यान्यर्चने हरे: १४।

अवपन्नादिभिर्दोषैरष्टभिर्वर्जितानि च ॥ ६५ ॥

आनयेदवघातार्थं अवघातगृहे पुरा ।

गोमयेन समालिप्ते सुधाद्यै: परिमण्डिते ॥ ६६ ॥

शोधिते शतधारेण पवित्रेण कुशाम्बुभि:।

स्थले प्रणवमुच्चार्य प्राङ्मुखो वाऽप्युदङ्मुख: ॥ ६७ ॥

दीक्षितैर्नियतैर्विप्रैर्धृतचक्रादिलक्षणै:।

सुस्नातैर्लोहदार्वश्ममृण्मयानि समन्ततः ॥ ६८ ॥

स्थापियत्वोलूखलानि क्षालितै: खादिरैर्दृढै:।

मुसलैरवहन्यास्ते द्वादशाक्षरविद्यया ॥ ६९ ॥

(Among the products of the forest, $\dot{sali}$ is the best. Others are to be preferred in the absence of others)

60a. Śāli is important among them. Others are to be taken in its absence, or that of others.

(Ten kinds of śāli and their inner varieties)

60b-61. Red rice, large rice, kalamā, rice with good smell, white śāli, sharp edged rice, rice appearing like gold, garbhaśāli, sukumāra and sūkṣma rice are the ten śālis.

(Seven kinds of green gram)

62-63a. Inner varieties are many. Green gram is stated to be of seven kinds. They are black, golden, white, yellow, very big and having colour of collyrium. These seven are stated to be (its) inner varieties.

(Five kinds of seasamum)

63b-64. Five kinds are stated as fit to be taken, white, black, yellow, produced from the forest, and big seasamum.

(Method of threshing the kinds of śāli and green gram and the mantras for them)

64b-73a. The kinds of Sāli, green gram and others, which are brought from the field belonging to God^{32} by the cultivators, are good (fit) for worshipping (with the preparations made with them) Lord Viṣṇu. They are to be free from the eight³³ defects of those which have fallen down. They shall be brought at first to the place of threshing to be threshed. The place for the purpose shall be smeared with cow-dung, adorned with mortar, cleaned with śatadhāra³⁴ and sanctified with kuśa water.³⁵ He (priest) shall utter *Praṇava* and face east or north. He shall place there mortar made of iron, wood, stone or mud on all sides along with those Brahmins who have

^{32.} daivīyāt divine, belonging to God; perhaps, this word means the place attached to temple in which case, this may be treated as a separate word.

^{33.} What these eight defects are not known. Pād. S. Caryā XII.38b-40a enumerates twelve defects; SKS. Śivarātra V. 9-12 gives 22 kinds of defects.

^{34.} śatadhāra: an instrument having hundred edges.

^{35.} kuśāmbu: water in which darbhas are soaked.

निस्तुषात्रिष्कणान् कृत्वा तण्डुलान् शूर्पकोटरै: । तैस्तावदवहन्तव्या यावन्मुक्ताफलप्रभा: ॥ ७० ॥ अखण्डिताश्चानणव: कृष्णिबन्दुविवर्जिता: । मुद्रभेदास्तथा कार्या: सारवन्तश्च निस्तुषा: ॥ ७१ ॥ साध्वीभिर्ब्राह्मणीभिर्वा दीक्षितानामभावत: । शूद्रैर्वा दीक्षितैर्देवदासीभिर्देवसद्मनि ॥ ७२ ॥ हवि:पाकादिकर्मार्थं कार्याऽवहननक्रिया ।

[तण्डुलग्रहणयोग्यगृहाः]

वैष्णवानां गृहे शुद्धे दीक्षितानां गृहेऽपि वा ॥ ७३ ॥ तण्डुलांस्तु प्रगृह्णीयाद्विधिक्षुण्णांस्तु देशिक:।

[तण्डुलस्य दोषाः]

अकणानतुषानेव क्रिमिहीनानिप क्रमात् ॥ ७४ ॥ केशपाषाणहीनांस्तु प्राण्यङ्गरिहतांस्तथा । भस्माङ्गारिवहीनांस्तु अभग्नानलघूनिप ॥ ७५ ॥

[तण्डलदोषाणां प्रत्येकं फलानि]

कणैस्तु भवति व्याधिस्तुषैर्दारिद्र्यकं भवेत् । कृमिभि: पुत्रनाशस्स्यात् केशैर्दारिवनाशनम् ॥ ७६ ॥ पाषाणैर्मरणं विद्धि अशन्या विह्ना जलै: । प्राण्यङ्गेर्व्याधय: प्रोक्ता भस्मना कलहो ध्रुव: ॥ ७७ ॥ अङ्गारैर्विह्नना बाधो भग्नै: भङ्गस्तु विग्रहे । प्रवासो लघुभिश्चेव तस्मात्तान्परिवर्जयेत् ॥ ७८ ॥

[अवधातगृहात्तण्डुलादीनामानयनप्रकार:]

सम्भारानिखलानेवं प्राक्सङ्कल्पितसम्मतान् । संभृत्य देशिकस्सार्धं साधकै: पाचकैरिप ॥ ७९ ॥ अवघातगृहं प्राप्य तत्रस्थं तण्डुलादिकम् । 'ब्रह्मशुक्रमिवे' त्युक्त्वा नेत्रेणैवावलोकयेत् ॥ ८० ॥ undergone initiation, abiding by regulations, well-bathed and having the marks of discus and others. They (grains) are to be threshed at first with pestles made of *khādira* wood and washed, uttering the twelve-syllabled mantra. The rice are to get freed from chaff and free small particles with the (cavities) winnowing fans. They shall not be broken or reduced to minute (in size) and free from black dots (or particles). The varieties of green gram are also husked so as to have their essence (well developed forms) and free from husks. The act of threshing shall be done for cooking the oblation in the temple by chaste Brahmin women, in the absence of the initiated, or by Śūdras or by the initiated nautch-girls.

(Abodes or apartments which are fit to place the rice)

73b-74a. The priest shall take the rice which are duly pounded in the pure house of the Vaiṣṇavas or the house of the initiated.

(Defective rice)

74b-75. The defects of rice are that they are to be free from pieces, chaff, worms, hair, and (shall) stones, parts of the body of creatures, ashes and charcoal, not broken and not light.

(The results accruing on account of each of the defects)

76-78. Disease will be the result if particles are there, poverty if husk is there; loss of son if worms are there; loss of wife when hairs are there; death when stones are there, through lightening (thunderbolt) fire or water; diseases are stated when parts of the body of creatures are there, strife is certain if ashes are found; afflication by fire, if there is charcoal; breaking of the (limbs) of the body, if they are broken and life abroad; if they are light. Hence, they (the defects) should be avoided.

(Method of bringing rice and others from the threshing place)

79-82. All the materials according to the arrangement already made are to be collected. The priest shall go to the threshing place with the adepts and cooks. He shall look at with eyes³⁶ the rice etc. kept there with the mantra 'Brahmaśukramiva'.³⁷ They are to be cleaned as before in broad vessels made

^{36.} This is to purify the rice.

^{37.} Brahma śukramiva.

प्राग्वत्संशोधयेत्तानि दहनाप्यायनादिभिः। पैत्तलादिषु^{१५} शुद्धेषु पात्रेषु विततेष्विप ॥ ८१ ॥ पचनार्थं समुद्धृत्य तत्सर्वं तण्डुलादिकम्। तत्तत्पात्रसमुद्धारे निपुणैः परिचारकैः॥ ८२ ॥ सुस्नातैश्च सुवेषेश्च वस्त्रेणाच्छादिताऽऽननैः।

[आनीतानां महानसे निवेशने स्थानानि]

आनयेत् पचनागारं शङ्खतूर्यादिमङ्गलै: ॥ ८३ ॥ द्वारस्योत्तरपार्श्वे तु गोमयेनोपलेपिते । प्रदेशे निक्षिपेतानि भाजनानि यथाक्रमम् ॥ ८४ ॥ गुलोपदंशपूर्वाणि लवणादिरसानि च ॥ ८५ ॥ विन्यसेद् वायुदिग्भागे^{१६} दिधक्षीरघृतानि च ॥ ८५ ॥ निदध्यात्रैर्ऋते भागे होमोपकरणान्यपि ।

[तण्डुलानां क्षालने संख्या, मन्त्राश्च]

चतुर्भिर्व्यापकैर्मन्त्रैर्वस्त्रपूतेन वारिणा ॥ ८६ ॥ क्षालयित्वा चतुर्धा वै यथा स्यात्तण्डुलादिषु ।

[हविषो लक्षणम्]

शिलाशकलिर्मुक्तं निस्तुषं निष्कणं यथा ॥ ८७ ॥ अपक्वब्रीहिविहिततण्डुलेनैव साधितम् । गव्यदुग्धाज्यसंसिक्तं^{१७} गुडखण्डफलान्वितम् ॥ ८८ ॥ अक्षारलवणोपेतं देवानां हिवरुच्यते ।

[परमान्नसाधनक्रम:]

तदेव परमात्रं स्यात् क्षीराज्यगुडपाचितम् ॥ ८९ ॥ घृतसिक्तं तु शुद्धात्रमभावे^{१८} हविरुच्यते ।

[तस्यैव कर्मविशेषे अतिदेश:]

अक्षारलवणं सिद्धं गुडक्षीरफलान्वितम् ॥ ९० ॥ शान्तिके व्रतयज्ञे च संसाध्यं हिवरुत्तमम् ।

१५. वैदळादिषु - A

१६. द्वार - A

१७. संपृक्तम् - पा

१८. सिद्धात्र - A

of brass by burning and filling. The entire rice that are to be taken for cooking shall be placed in the respective vessels by the skilled cooks, who have taken their bath, wear good dress and have their mouths covered with cloth.

(Places in the kitchen where those, which are brought are to be placed)

83-86a. They are to be brought to the place of cooking with the auspicious sounds of conches, tabors and others. The vessels are to be placed in the order in places on the northern side of the entrance, smeared with cow-dung. Jaggery and spices are to be placed at first and then salt and other tasty materials (preparations). Curds, milk and ghee are to be placed in the north-west quarters. The materials for doing *homa* are to be placed in the south-west quarter.

(Number of times for washing rice and the mantras for it)

86b-87a. Rice and others are to be washed four times with the water purified with cloth uttering the four *vyāpakamantras*. 38

(Features of the oblation)

87b-89a. The oblation (to be offered) for gods is stated to be made free from (small) pieces of stones, chaff, small particles, prepared out of rice grains that are unbaked, coated or soaked in cow's milk, and ghee, mixed up with fruits and pieces of jaggery and not having artificial salt.

(Preparation of Paramānna)39

89b-90a. That is $param\bar{a}nna$ which is cooked with milk, ghee and jaggery. It is $\hat{s}uddh\bar{a}nna^{40}$ when it is sprinkled over with ghee. In its absence it is stated as oblation.

(Application of it to specific acts)

90b-91a. The best oblation is to be prepared when $\hat{santika}^{41}$ and $\hat{vratayajna}^{42}$ are done, with artificial salt mixed up with jaggery, milk and fruits.

- 38. Four vyāpakamantras: praņava, aṣṭākṣara, ṣaḍakṣara and dvādaśākṣara.
- 39. paramānna: cf. Pād. S. Caryā 12.52-53a.
- 40. Vide: निवेद्ये चैव होमो च शूद्रात्रां तु विधीयते । SKS. Śivarātra 9.78a.
- 41. śāntika: propitiatory rite, done for peace. This is one of the kāmya rites performed to attain a particular objective. There are various rites of this kind, the śāntikarma being one. Others are māraņa, uccāṭana, vaśīkaraṇa, ākarṣaṇa, pauṣṭikakarman and vidveṣaṇa.
- 42. vrātayajāa: a sacred rite performed as an observance (4.24b).

[देवसम्मतस्य हविषोऽष्टविधत्वम्]

पायसात्रं गुडात्रं च मुद्रात्रं केवलोदनम् ॥ ९१ ॥ दध्यत्रं च तिलात्रं च निशात्रं सर्वमिश्रितम् । इत्यष्टधा समुद्दिष्टं हिवर्देवस्य सम्मतम् ॥ ९२ ॥

[पाकाग्नेरानयनस्य अपादानस्थानम्]

प्रारभेत हवि:पाकं वक्ष्यमाणेन वर्त्मना । आहृत्योदनपाकाग्निं कुण्डादौपासनानलात् ॥ ९३ ॥

[शुद्धान्नसाधनप्रकारः]

चुल्यां निधाय तारेण 'सप्त तेऽग्न' इतीरयन् । इन्धनानि विनिक्षिप्य यज्ञदारुमयानि च ॥ ९४ ॥ क्रिमिकीटादिहीनानि 'ज्योतिरात्री' तिमन्त्रत: । प्रज्वाल्य व्यजनेनैव ततः स्थालीश्च ताम्रजाः ॥ ९५ ॥ प्रक्षाल्य तिन्त्रिणीतोयै: केवलैर्मृन्मयांस्तत:। प्रक्षाल्य द्वादशार्णेन वीर्यमन्त्रेण मन्त्रवित् ॥ ९६ ॥ घृतेनालेपयेत्तासामन्तरं व्यूहविद्यया । तण्डुलान्प्रक्षिपेत्तासु गायत्र्या विष्णुपूर्वया ॥ ९७ ॥ 'अम्भस्यपार' इति च मन्त्रेण स हृदा पुन: । जलेनापूरयेद्ध्वें तण्डुलान्प्रतिपात्रकान् ॥ ९८ ॥ तण्डुलाढकमानस्य षट्प्रस्थम्दकं भवेत्। कर्मारम्भेण ताःस्थालीश्चल्यामारोपयेत्ततः ॥ ९९ ॥ चक्रमन्त्रेणापिधानैस्तास्सञ्छाद्य यथाक्रमम् । पाककाले समुद्धाट्य वीर्यमन्त्रेण तद्भनिम् ॥ १०० ॥ निरीक्ष्य नेत्रमन्त्रेण दर्व्या 'मूलं' समुद्धरन् । चतुर्धावर्तयेचैव चक्रेणाच्छादयेत्पुन: ॥ १०१ ॥ पक्वे जलमविस्राव्य द्वादशाणं समुच्चरन् । विद्रावितेन गव्येन हविषा चाभिघार्य च ॥ १०२ ॥ शुचीन् सित्क्रयतेत्यादि मन्त्रेणाधारपृष्ठत:। शोधिते भूतले वाथ व्रीहिभिर्वा प्रसारिते ॥ १०३ ॥

(Oblation is of eight kinds and is agreable to God)

91b-92. Pāyasānna, guḍānna, mudgānna, kevalodana, dadhyanna, tilānna, niśānna, a mixture of all. The eight divisions of oblation is admissible to God. 43

(Preparation of what is brought from the fire and for cooking)

93. Cooking the oblation shall be undertaken (begun) in the way stated (below). The figure which is used to cook rice (is to be placed) from the fire used for aupāsanā.

(Preparation of śuddhānna)

94-107a. Fuels of yajñadāru (fig tree) are to be placed in the fire place uttering Pranava and the mantra 'sapta te'gna'.44 The fire is to be made glow with the fan (made of palm leaf) after making the fuel free from worms. insects and others uttering the mantra 'jyotirātri'. The cooking vessels made of copper shall be washed with water mixed up with tamarind and then with water mixed with mud by the priest who knows the mantra uttering the twelve syllabled mantra and viryamantra. 46 The interior of them (vessels) shall be smeared with ghee uttering the vyūhamantras. 47 Rice shall be put in them with visnugāyatrī. 48 They are to be filled with water, where there is rice in every vessel uttering the mantra 'ambhasyapāra' and hrdayamantra. 50 Water shall be six prasthas⁵¹ in quantity for rice of adhaka⁵² in quantity. When the work (cooking) is to begin, those vessels are to be placed on the fire place. They (vessels) are to be covered with lids uttering cakramantra. 53 At the time of cooking (when the time has arrived when the articles are understood to have been cooked), they (lids) are to be opened. The sound (of getting cooked) is to be noted (observed) using vīryamantra.⁵⁴ The portion of the

- 43. Pād. S. Caryā mentions only four, kevalānna, mudgānna, pāyasānna and guḍānna. Vide: Ibid 54-55 for a description of guḍānna, mudgānna and kevalanna
- 44. sapta te' gna.
- 45. jyotiratri.
- 46. vīryamantra see under XXI.108.
- 47. vyūha mantras.
- 48. visnugāyatrīx:
- 49. am bhasypāra:
- 50. hrdayamantra see under XXI. 11.
- 51. prastha: 1/4 āḍhaka, 16 palas.
- 52. ādhaka: 4 prasthas, 64 palas.
- 53. cakramantra
- 54. See under 46

एवं हवींषि सिद्धानि पाणिभ्यामवरोप्य च।
अस्त्राभिमन्त्रितेनैव बहि: प्रक्षाल्य वारिणा ॥ १०४॥
तन्मन्त्रितेन शुद्धेन वस्त्रेणावर्तयेत्तत:।
भस्मना मिथतेनाद्भिर्वासुवेवादिवाचकै:॥ १०५॥
तर्जन्याद्यङ्गुलीभिश्च कुर्यादिक्षूर्ध्वपुण्ड्रकम्।
समाच्छाद्य पिधानैश्च वसनै: क्षालितैस्तत:॥ १०६॥
इत्युक्तं साधनं सम्यक् शुद्धात्रस्य विशेषत:।

[अन्येषां साधनकथनप्रतिज्ञा]

अन्येषां साधनं वक्ष्ये परमात्रपुरस्सरम् ॥ १०७ ॥

[पायससाधनक्रमः]

तण्डुलस्य तु तुर्यांशं पायसे मुद्गसारकम् ।
तन्मानं घृतमुद्दिष्टं तच्चतुर्गुणितं पयः ॥ १०८ ॥
नालिकेरोद्भवं वापि तत्समं कथितं पयः ।
चतुर्गुणं तण्डुलाच्च खण्डचूर्णसमन्वितम् ॥ १०९ ॥
साधयेदुक्तमार्गेण समन्त्रं केवलोदने ।
'हंसः शुचिषद्' इत्यत्र गोक्षीरस्य निषेचनम्^{१९} ॥ ११० ॥
तदभावे नियोक्तव्यं नालिकेरोद्भवं पयः ।
'अब्जागोजेति' तत्क्षेपः स्याद्भव्यप्रतियोजने ॥ १११ ॥

rice at the bottom is to be taken with the ladle uttering netramantra⁵⁵ and must be turned round and round four times and the lid is to be placed with cakramantra.⁵⁶ Without⁵⁷ sprinkling little water all round when it (contents in the vessel) is cooked uttering the twelve-syllabled mantra. It shall be smeared with liquified ghee. It shall be placed on the ground that is cleaned, cleansing the botton (of the vessels) with the mantra śucīn satkriyatā⁵⁸ or (on the ground) with grains spread over it. Thus the oblations become ready (cooked) and the vessels are to be brought down from the fire place with two hands. They (vessels) are to be washed without (outside) with water sanctified by astramantra⁵⁹ and are to be rotated with pure cloth consecrated. by it (astramantra). Ūrdhvapunḍras have to be marked (outside the vessels) with ashes crused (or turned into a paste) with water, using the forefinger and others and uttering mantras that denote Vāsudeva. They shall be covered with the lids and washed clothes. Thus is stated well the means of (preparing) śuddhānna in particular.

(Mention of stating the means for (preparing) others)

107b. I shall tell the means for (preparing) other oblations after preparing paramānna.

(Method for preparing pāyasa)

108-111. Rice shall form one fourth part of $p\bar{a}yasa^{60}$ and shall contain the essence of the green gram. Ghee shall be of the same quantity (one-fourth part). Milk shall be four times that (rice) or the water of the coconut shall be (of that quantity) there. Powder of sugar shall be added of (a quantity) four times the rice. This shall be prepared in the way stated (above) with the mantra for preparing rice-food. Cow's milk is to be sprinkled with the mantra. 'hamsah śucisad', 61 water of the coconut shall be used in its (cow's milk) non-availability. Milk shall be made pure there with the mantra $abj\bar{a}$ $goj\bar{a}$. 62

- 55. netramantra See under XXI. 166.
- 56. cakramantra.
- 57. The reading avisrāvya seems to be incorrect. visrāvya must be the reading which means tricking a very small quantity of water all round the cooked food.
- 58. śucin satkriyata.
- 59. astramantra see under XXI. 168.
- 60. pāyasa: Porridge prepared with the ingredients stated here. Milk is the dominant ingredient and hence the name pāyasa. This name shall also denote pāyasānna which is rice and milk boiled together.
- 61. haṃsaḥ śuciṣad hṛdayamantra.
- 62. abjā gojā.

[गुडान्नसाधनक्रम:]

गुडात्रपाचने क्षीरमपहायैक्षवं रसम् । कथितं गुडखण्डं वा क्षीरमानानुसारत: ॥ ११२ ॥ क्षीरप्रक्षेपमन्त्रेण गुडादीनि नियोजयेत् ।

[मुद्रान्नसाधनक्रम:]

मुद्रान्ने तण्डुलं सम्यक् मुद्रसारं नियोजयेत् ॥ ११३ ॥ शुद्धान्ने तु पुरा प्रोक्तं विशेषेण घृताप्लुतम् ।

[दथ्योदनसाधनक्रम:]

दध्योदनं दिधक्षेपं क्षीरार्धपरिसम्मितम् ॥ ११४ ॥

[कृषरान्नसाधनक्रम:]

कदलीपनसाम्रादिगुडखण्डसमन्वितम् । खण्डचूर्णसमोपेतं कृसरान्ने तु मुद्रकम् ॥ ११५ ॥

[हरिद्रान्नसाधनक्रम:]

आढकस्य हरिद्रान्ने निशापिष्टं पलं भवेत् । मुद्रसारसमोपेतं शुद्धखण्डादिसंयुतम् ॥ ११६ ॥

[मिश्रान्नसाधनक्रमः]

मिश्रान्ने योजयेत्किञ्चित् क्षीराज्यघृतसंप्लुतम् ।

[कामानुरोधेन पायसादीनां विनियोग:]

शान्त्यर्थे पयसा मिश्रं पुष्ट्यर्थे गुडमिश्रितम् ॥ ११७ ॥

(Method for gudānna)

112-113a. The juice of the sugar is to be used in the place of milk while preparing guḍānna. The piece of jaggery that is boiled to the quantity of milk or jaggery etc. shall be used with the mantra of placing (pouring) milk.

(Method for mudgānna)

113b-114a. Rice, and essence of green gram shall be used for mudgānna, according to what was stated for śuddhānna, particularly melted with ghee.

(Method for dadhyodana)

114b. Using curds in (the preparation) dadhyodana to half the quantity milk (to be used).

(Method for kṛṣarānna)

115. Plantain fruit, jack fruit, mango fruit, pieces of jaggery and powdered jaggery with green gram are to be used (in preparing) in kṛṣarānna.

(Method for haridrānna)

116. The crushed turmeric⁶⁴ shall be of a quantity of *pala*⁶⁵ in *haridrānna* of one *āḍhaka*. It shall have the essence of green gram with pure jaggery.

(Method of miśrānna)

117a. A little milk and ghee⁶⁶ shall be melted and mixed up in (preparing) miśrānna.

(Use of pāyasa etc. according to one's desire)

117b-119. The oblation is intended to bring about peace when it is mixed

(Astādhyāyī 6.1.75) and

(Asṭādhyāyī 6.4.14). Thus the word ājya means that which manifests the food or anything to which it is added. The word ghṛta is from the root ghṛ to sprinkle with the suffix ktaaccording to ahjigrsibhyaha (Uṇādisūtra 3.89). Ghṛta means that which is used to sprinkle, the difference seems to be functional.

^{63.} kṛṣarānna: food prepared with seasamum and grains (such as rice, peas and spieces).

^{64.} niśā: turmeric (haridrā).

^{65.} pala.

^{66.} $k\bar{s}\bar{i}r\bar{a}jyaghrta$ are used together. Ghrta and $\bar{A}jya$ mean ghee. A difference between them could be shown by taking their derivative sense. The word $\bar{a}jya$ is derived from the root $a\bar{n}ju$ meaning to manifest. The suffix kyap is added to this root when it is preceded by the preposition a, in which case n is elided, by the $v\bar{a}rttika$.

वश्यार्थे मुद्रसारोत्थमाकृष्टौ दिधिमिश्रितम् । कृसरात्रं तु प्रीत्यर्थे मारणोच्चाटनेऽपि च ॥ ११८ ॥ स्तम्भने च हरिद्रात्रं मिश्रात्रं मोहने भवेत् । साधारणं तु शुद्धात्रं यात्रासु मृगयादिके ॥ ११९ ॥

[दध्यन्नस्य विशेष:]

विशेषेण तु दध्यत्रं हेमराजतपात्रगम् ।

[उपदंशसाधनक्रम:]

मरीचिशुण्ठीलिकुचितिन्त्रणीरसिमिश्रितम् ॥ १२० ॥ चूर्णेन^{२°} जीरकोत्थेन संस्कुर्याद्रसवस्तुभिः^{२१} ।

[उपयोज्यशाकाः]

रसभेदसमुत्थानि पनसद्वितयोद्भवम् ॥ १२१ ॥ चूतभेदसमुत्थानि नातिपक्वानि कालतः । बृहत्युर्वारुवार्ताककूष्माण्डप्रभवानि च ॥ १२२ ॥ कारवल्ली लतोत्थानि^{२२} कार्कोटप्रभवानि च । पटोलद्वितयोत्थानि कोशातक्युद्भवानि च ॥ १२३ ॥ अलाबुकर्करीनिम्बभेदोत्थं तिन्त्रिणीफलम् । क्षुद्रकन्दसमेतञ्च वल्लीकन्दद्वयं तथा ॥ १२४ ॥ सूरणद्वयकन्दञ्च तथा पिण्डारकद्वयम् । पद्मोत्पलसमुत्थञ्च हिवर्योग्यं विशेषतः ॥ १२५ ॥

[सामान्यतः तेषां दोषाः]

उच्छिष्टं कृमिदुष्टञ्च शिवाद्यैर्दशितं तथा । घ्रातं लालाजलस्पृष्टममेध्यस्थलसम्भवम् ॥ १२६ ॥ पादस्पृष्टमकालोत्थमाहतं चाशुचिस्थले । भुक्तशेषं तथाऽस्पृश्यस्पृष्टं दत्तावशेषकम् ॥ १२७ ॥ परीक्ष्य बहुधा मन्त्री वर्जयेत्पाककर्मणि ।

२०. जीर्णेन - पा

२१. द्रव - A

२२. रसो - A

up with milk, nourishment with jaggery, subjugation with the essence of green gram, to attract (another towards one's self) with curds, to please (another) with kṛṣarānna, and also for slaying another or expel another (from a particular place) to paralyse (another) with maridrānna and to infatuate with miśrānna. Generally śuddhānna is to be used during travel, hunting and other activities.

(Speciality about dadhyanna)

120a. Dadhyanna (anna mixed up with curds) is especially to be placed in golden or silver vessels.

(Method of preparing the spices)

120b-121a. Food is to be dressed with juicy things, with the powdered jīraka mixed up with the juice of pepper, dry ginger, vinegar and tamarind.

(Vegetables that are fit for use)

121b-125. Those that are produced with different tastes, the two kinds of jack fruit, different kinds of mango not very ripe, big cucumber, $v\bar{a}rt\bar{a}ka$, pumpkin, those that are produced from the creeper $k\bar{a}ravall\bar{a}$, karkataka; two kinds of patola, kośataki, bottle-gourd, $karkar\bar{a}$, neem, fruit of the tamarind, those that are small bulbous roots, two bulbous roots of $vall\bar{a}$, two bulbous roots of $vall\bar{a}$, two bulbous roots of $vall\bar{a}$, two kinds of $vall\bar{a}$ are particularly fit for oblation.

(General defects among them (vegetables))

126-128a. He who knwos the mantras shall examine the following and avoid them for cooking, remnants of food, defective with worms, bitten by jackals etc., smelts, along with saliva, produced from impure places, touched by the foot, produced out of season, brought from impure place, remnant of ghee is eaten, touched by those who are unfit to touch and remnant of what is given by another.⁶⁸

^{67.} Vide: Pad. S. Caryā 12.36-45.

^{68.} Cf. Pad. S. Carya 12.38b-40a. almost the same in this text.

[उपयोज्यशाकाः तेषां संस्कारक्रमश्च]

जीवन्तीं वास्तुकं शाकं कारवल्लीदलं तथा ॥ १२८ ॥
तुम्बीदलञ्च पिण्डीञ्च चमूमुद्गदलानि च ।
शाकिनीं शतपर्वाणां तथैव श्वासमर्दितम् ॥ १२९ ॥
आगस्त्यं पाचयेच्छाकं विहितं ब्राह्मणस्य च ।
एकमूलानि^{२३} चान्यानि गृह्णीयादनिषेधने ॥ १३० ॥
छेदियत्वा लिवत्रेण वीर्यमन्त्रं समुच्चरन् ।
निरीक्ष्य कृमिकीटादीन् प्रक्षाल्य बहुधा जलैः ॥ १३१ ॥
प्राग्वत्स्थालीषु निक्षिप्य प्रत्येकं वाऽथ मिश्रितम् ।
सौन्धवैः समरीचेश्च सर्षपैर्जीरकैरिप ॥ १३२ ॥
श्रीपर्णीदलसंमिश्रैः पयोभिर्नारिकेलजैः ।
तत्फलैरिप सङ्घृष्टैर्मधुभिर्घृतमिश्रितैः ॥ १३३ ॥
मस्रमाषनिम्बादिमुद्गभेदसमन्वितम् ।
सयुषान् मुद्गभेदादीनयूषान् लवणादिभिः ॥ १३४ ॥

[सूपलक्षणम्]

रसभेदैस्समेतांश्च साधयेत्तदनन्तरम् । त्वचो व्यपोह्य मुद्गोत्थैः सारैः क्षीरेण पाचितैः ॥ १३५ ॥ मरीचिजीरलवणैर्घृतयुक्तैश्च मर्दितैः । दर्व्यादिभिश्च^{२४} संस्कुर्यात् कुल्माषं सरसं यथा ॥ १३६ ॥

[उपदंशानां भर्जनक्रमः]

स्थालीशरावपूर्णेषु पाचितानि पुरैव तु । कदलीपनसादीनि नालिकेरफलानि च ॥ १३७ ॥ कूष्माण्डबृहतीपूगकारवल्लीफलानि च । क्षुद्रकन्दसमेतानि वल्लीपिण्डारकानि च ॥ १३८ ॥ अम्बरीषादिपात्रेषु विततेषु समन्ततः । घृतलिप्तेषु तप्तेषु समारोप्य प्रसार्य च ॥ १३९ ॥

२३. शाक - A

२४. दध्यादि - A

(Vegetables that are fit for use and the method of preparing them)

128b-134. Jīvantī (a plant), vāstuka vegetables, the petals (or leaves) of kāravallī, that of tumbī, pindī, petals of camū and green gram, śākinī of bamboo and crushed (affected) by breath; the vegetable āgastya which is enjoined (for food) for the Brahmin shall be cooked. Others that have a single root are to be taken if they are not prohibited. They are to be cut with a knife or sickle uttering vīryamantra, ⁶⁹ shall notice the (presence of the worms), insects and wash them (vegetables) many times, with water. They are to be kept as before, in cooking vessels, either alone or mixed up with each other with salt, pepper, mustards, jīraka, leaves of śrīparnī, water, waters of the coconut, their fruits and grinded with honey mixed up with ghee, together with pulses, black gram, neem and varieties of green gram with soups. Kinds of green gram and others without soup but with salt and others.

(Marks of soup)

135-136. This must be produced then with things of different tastes. It must be dressed with the essence of green gram after removing their covering, cooked with milk, pounded with pepper, jīraka and salt with ghee using the ladles just as sour gruel is prepared.

(Roasting the spices)

137-141. Plantain fruits, jack fruits, coconuts, fruits of pumpkin, bṛhatī arecanut, kāravallī those having small bulbous roots, vallī and piṇḍaraka, which are already cooked, filling the cooking vessels and dishes are to be kept in all broad frying vessels. They are to be placed on vessels smeared with (within) ghee, are hot and are to be spread out there. They which are heated and made greasy with powdered peppers, jīraka and ghee are to be stired

चूर्णीभूतैर्मरीचैश्च जीरकेण घृतेन च । प्रतापितानि स्निग्धानि दर्व्याऽऽलोड्य पुन: पुन: ॥ १४० ॥ स्थापनीयानि भाण्डेषु छादितान्यम्बरादिभि: ।

[तिन्त्रिणी सारयुक्तव्यञ्जन संस्कारक्रम:]

आम्रादीनि च शुष्काणि अशुष्काणि फलानि च ॥ १४१ ॥ तिन्त्रिणीगुडमिश्राणि मरीचैर्जीरकैरपि । नालिकेरोत्थपयसा सर्षपै: पेषितैरपि ॥ १४२ ॥ स्थापयेदाम्रसारोत्थं^{२५} लवणेन समन्वितम् ।

[शृङ्गिबेर संस्कार:]

शृङ्गिबेरञ्च लिकुचं दलितं हरितञ्च वा ॥ १४३ ॥ वासितं लवणोपेतं लिकुचोत्थरसेन तु ।

[कदल्यादीनां संस्काराभाव:]

कदलीपनसाम्राणां केवलानि फलानि च ॥ १४४ ॥

[अपूपसाधनक्रम:]

गोधूमशालिजै: पिष्टैर्गुडपाकेन लोलितै:। पाचितैर्मुद्रसारेश्च शकलैर्नारिकेलजै:॥ १४५॥ जीरकै: समरीचैश्च घृतेऽपूपानि पाचयेत्।

[अपूपविशेष साधनप्रकार:]

सुवृत्तान्याम्रतुल्यानि धात्रीफलसमानि च ॥ १४६ ॥ न्यग्रोधफलतुल्यानि लिकुचाद्याकृतीनि च । अन्तर्निक्षिप्तमुद्गानि रसवन्ति समन्ततः ॥ १४७ ॥ गुडिपष्टेन बद्धानि नालिकेराकृतीनि च । नानाभेदसमुत्थानि घृतेऽपूपानि साधयेत् ॥ १४८ ॥

[पृथुकसाधनक्रम:]

शालिब्रीहिसमुत्थांश्च शालिषु स्फुटितानि च। लघूनि वहितप्तानि गुडपाकान्वितानि च॥ १४९॥ चूर्णितैश्च मरीचैश्च जीरकै: खण्डितरपि। नालिकेरफलै: शुष्कै: पृथुकानि च साधयेत्॥ १५०॥ again and again with ladle. They are to be kept in vessels covered with clothes etc.

(Dressing the spices that have the essence of the tamarind)

141b-143a. The preparation from the essence of the mango shall be placed with salt, that are from mango, dried up or otherwise, their fruits also and mixed up with tamarind and jaggery even when grounded with pepper, *jīraka*, water of coconut and mustards.

(Dressing śṛṅgibera)

143b-144a. Vinegar, which is cut or perfumed hash with salt and juice of likuca is śringibera.

(No dressing for plantain etc.)

144b. Mere fruits of plantain, jack fruit and mango are to be used.

(Preparation of the cake of flour)

145-146a. Cakes of flour are cooked with ghee, shaken to and fro with the paste of wheat and śal along with the cooked jaggery, cooked with the essence of green gram and pieces of coconut pulp and jīrka and pepper.

(Preparation of a special kind of apūpa)

146b-148. These cakes of flour are to be prepared to be circular (or round) like mango fruits, resembling the fruits of *dhātrī*, like the fruits of banyan, of the size of likuca, having green gram placed within them tasteful, in all parts, bound in paste of jaggery and of the form of coconuts and of different kinds.⁷⁰

(Preparation of pythuka (flatened rice))

149-150. *Pṛthuka* is prepared out of śāli or grains rent in śāli light and heated in the fire along with cooked jaggery. They are to be mixed up with powdered pepper, pieces of jīraka and dried coconut pulp.

^{70.} apūpa: preparation of (cf. Pād. S. Caryā 12.63-74).

[सक्तुसाधनक्रम:]

भर्जितैश्शालिपिष्टैश्च मिश्रितैर्जीरकादिना । लोलितैर्गुडपाकेन पिण्डीभूतै: पृथक् पृथक् ॥ १५१ ॥

[तिलपिण्डसाधनक्रम:]

सक्तु स्यात् साधितं तद्वत्तिलै: पिण्डं सुभर्जितै: । तिलपिण्ड इति ख्यात: सदा देवस्य सम्मत: ॥ १५२ ॥

[रसालसाधनक्रमः]

सुभृतञ्च घनीभूतं खण्डचूर्णसमन्वितम् । क्षीरञ्च मधुसर्पिभ्यां संवृतं सुघनं दिध ॥ १५३ ॥ तरुणै: शकलीभूतैरुर्वारुसहकारयो: । रूक्षसर्षपसम्मिश्रं समरीचं तथा दिध ॥ १५४ ॥ पृथक्पात्रगतं शुद्धं गालितं माक्षिकं मधु । द्राक्षापनसरम्भाम्रसमुत्थैर्मिर्दितै रसै: ॥ १५५ ॥ लोलितं गुडखण्डेन जीरकादिसमन्वितम् । रसालमेतिद्वज्ञेयं दिधिमिश्रन्तु पानकम् ॥ १५६ ॥

[पानकादिसाधनक्रम:]

केवलं दिधसिम्मिश्रं वारिणा तत्समेन तु । मिथतं समरीचं च लवणैश्चाधिवासितम् ॥ १५७ ॥ खण्डचूर्णसमोपेतं पानकं शमशान्तिकृत् ।

[अन्नव्यतिरिक्तानां संस्कारे मन्त्रविकल्पाः]

अन्नानामिप संस्कारो पुरा मन्त्राः प्रकीर्तिताः ॥ १५८ ॥ तदन्येषां तु संस्कारो द्वादशार्णेन वा हृदा । साङ्गेन मूलमन्त्रेण सर्वं संसाधयीत वा ॥ १५९ ॥ विष्णुगायित्रया वाऽथ पञ्चोपनिषदाऽथ वा । संसाध्य परमान्नाद्यमुपदंशान्वितं क्रमात् ॥ १६० ॥ (Preparation of flour)

151. Roasted patties of $\dot{sali}$, mixed up with $\bar{\jmath}iraka$ and others, shaken in baked jaggery and rolled into mass, all to be kept separated (from each other).

(Preparation of the balls of seasamum)

152. Flour is to be prepared. Balls are to be got with roasted seasamum. These (when mixed up) are *tilapiṇḍa*, back of seasamum and are acceptable to God.

(Preparation of rasāla)

153-156. (This is prepared thus): milk, which is thick and kept in good condition, is to be mixed up with powdered jaggery. Curds are to be got thickened with honey and ghee; (all these are to be mixed up) with *urvāru* and mango fruits, fresh and cut to pieces and to be mixed up with dried mustard and pepper. Curds kept pure in a separate vessel, distilled honey got from the bees — these are to be shaken with the fluids got from the grapes, jack-fruit, plantain fruit and mango (fruit all) crushed. They shall be taken along with pieces of jaggery and $\bar{y}raka$. This is called $ras\bar{a}la$. It is $p\bar{a}naka$ when mixed up with curds.

(Preparation of pānaka etc.)

157-158a. Pānaka is prepared with more curds, mixed up with equal quantity of water, crushed (grinded) pepper and scented with salt and powdered jaggery. It produces calmness and peace.

(Different mantras in the preparation of those other than rice)

158b-160. Mantras were stated for the preparation of rice-food. The twelve syllabled mantras, hṛdayamantra, mūlamantra with its parts and all shall be used for other (foods). Or Viṣṇugāyatrī, Pañcopaniṣad are to be used for the preparation of paramānna with spices.

[महानसात् हविरादीनामानयनक्रमः]

फलकादिषु^{२६} संस्थाप्य चोर्ध्वपुण्ड्राद्यलङ्कृतम् । महानसद्वारभूमेरालयद्वारपश्चिमम् ॥ १६१ ॥ गोमयेनानुलिप्तेन सुधाचूर्णेन शोभिना । पथास्त्रमन्त्रसंजप्तवारिधारापुरस्सरम् ॥ १६२ ॥ शङ्खतूर्यादिघोषेण तथा मङ्गलगीतिभिः । प्रदीपच्छत्रयुक्तैश्च हविःपालनतत्परैः ॥ १६३ ॥ वेत्रपाणिभिरन्यैश्च नास्तिकोत्सारणोद्यतैः । स्नाताः शुक्लाम्बरा दक्षाः कृतपादावनेजनाः ॥ १६४ ॥ स्वाचान्ताः कुशहस्ताश्च मृदा वा चन्दनादिना । धृतोर्ध्वपुण्ड्रा नियताः मनोवाक्कायकर्मभिः ॥ १६५ ॥ सितकञ्चकधर्तारः स्थिगतानननासिकाः । बलमन्त्रेण भाण्डानि वहेयुः परिचारकाः ॥ १६६ ॥

[आनीतानां स्थापने स्थानानि]

मूलालयाग्रदेशस्थे मण्टपे वित्तेऽथ वा । प्रथमावरणे धाम्नो दक्षिणे मालिकावनौ ॥ १६७ ॥ सुगुप्ते सुवितानाढ्ये दीपमालाद्यलङ्कृते । प्रदेशे वस्त्रसञ्छन्ने स्थाप्यानि फलकादिके ॥ १६८ ॥

[संस्कृतानां हविरादीनां स्थालीषु विन्यासक्रमः]

हिव:प्रमाणतुल्याश्च हेमराजतताम्रजा: ।
स्थालिकाश्च यथालिप्ता: प्रक्षाल्यास्त्रेण वारिणा ॥ १६९ ॥
पाणिना दक्षिणेनैव परामृश्य^{२७} च तेन च ।
तारेण तासु निक्षिप्याधाराऽज्यस्य समन्तत: ॥ १७० ॥
स्थालीभ्य: समुपाहृत्य दर्व्या होमादिक्लृप्तया ।
तद्ध्वें निक्षिपेन्मौनी पायसादीन्यनुक्रमात् ॥ १७१ ॥

२६. फलतादिषु - A

२७. परामृश्याथ - A

(Bringing the oblations etc. from the kitchen)

161-166. The oblation shall be placed on the plants (the vessels) are to be ornamented with $\bar{u}rdhvapundra$ and others. They shall be taken through the way to the entrance of the temple, from the entrace to the kitchen. The way shall be smeared with cow-dung and beautified with the powedered mortar; water is to be spinkled continously for which japa is already done with astramantra. With the loud sound of conch, tabor and others and auspicious songs, lamps and umbrella, with those (people) are bent upon guarding the oblation, others who hold canes in their hands, who attempt in driving out the atheistes, attendants who have taken bath, wear white garments, desteran who have washed their feet, who have done $\bar{a}camana$, hold darbhas in their hands, who have put $\bar{u}rdhvapundra$ with (white) mud or sandal-paste⁷¹ who are regulated in life in acts of thought, word and body, wearing white overcoats and who have covered their mouths and noses. These shall bear the vessels uttering balamantra. The

(Places where those which are brought are to be placed)

167-168. They are to be placed in a broad pavilion in front of the main shrine, in the first enclosures of the temple or region of the $m\bar{a}lik\bar{a}$, which is well protected, having canopies, decorated with lamps and garlands, which is covered with cloth.

(Placing the dressed oblation in cooking vessels)

169-173a. They (oblation) are to be placed in vessels which are consistent with *pramāṇa* (measurement) made of gold, silver or copper and which are smeared (probably with ghee) and they shall be washed with water. They are

- 71. White mud and sandal-paste are given here for using them to put *urdhvapuṇḍra*. The Pāñcaratra texts enjoin the use of either of them for use, while some text, enjoin white mud alone to be used. For a discussion on this and the imperative use of white mud see Vedāntadeśika's Saccaritrarakṣā PP. 66-68, (P. B. Annangaracharya's edn).
- 72. balamantra see under XXI. 112.
- 73. mālikāvanan: in the region of the Mālikā. Mālika (m) is one who wreathes garland of flowers (Amarakoṣa 2.10.5). The commentator Bhānujidīkṣita gives the word as mālikā (f) and takes it as saptasalaputri. Female figure placed where there are seven enclosure. It is a white washed upperstoried house (vide M.M. Williams: Sanskrit English dictionary, P. 813).

घृतेनाप्लाव्य मधुरव्यञ्जनानि समन्ततः । दिधक्षीरादिपूर्णानि चषकाण्यूर्ध्वतो न्यसेत् ॥ १७२ ॥ सिद्धान्यपूपभेदानि पृथुकादीनि यान्यपि ।

[पानीयसंस्कारानयनादिक्रमः]

पानकानि विचित्राणि पृथक्पात्रगतानि च ॥ १७३ ॥ कर्पूरचन्दनक्षोदप्रसूनैश्चाधिवासितम् । शीतलं वस्त्रसञ्छन्नं पानीयं करकादिषु ॥ १७४ ॥

[साङ्गस्य ताम्बूलस्य द्रव्याणि, तत्पात्रलक्षणञ्च]

एलालवङ्गतकोलजातीपूगफलान्वितम् । कर्पूरतैलसम्मिश्रं खण्डितञ्च क्षुरादिभिः ॥ १७५ ॥ नागवल्लीदलोपेतं सचूर्णं चेन्दुसंयुतम् । ताम्बूलञ्च प्रतिष्ठाप्य पात्रेष्वब्जाकृतीषु च ॥ १७६ ॥

[गन्धमाल्यादीनां स्थापनादि]

चन्दनादीनि गन्धानि तथा नानाविधास्स्रजः । स्थापयित्वा यथास्थानमाराधकमुखेन तु ॥ १७७ ॥ विज्ञापयेयुर्देवस्य तत्तत्कर्माधिकारिणः ।

[देवस्य हविरादिनिवेदनक्रमः]

भोज्यासनाधिरूढस्य देवस्याराधकस्स्वयम् ॥ १७८ ॥ अर्घ्याद्यै: प्राग्वदभ्यर्च्य साध्वबीजावसानकै: । द्वारस्थाभ्यन्तरगते देवस्य पुरतः स्थले ॥ १७९ ॥ शोधिते चास्त्रतोयेन चन्दनाद्येश्च मण्डिते । मण्डले तु परिस्तीर्य तण्डुलानि यथारुचि ॥ १८० ॥ क्षालितं वस्त्रखण्डन्तु तदूर्ध्वे सम्प्रसार्य च । अत्राधारं प्रतिष्ठाप्य तदूर्ध्वे लोहनिर्मितम् ॥ १८१ ॥

to be touched only with the right hand. They (oblation) are to be touched only with the right hand. They (oblation) are to be placed there uttering Praṇava (tāra). Ghee is to be brought (collected) that is in the vessels used for cooking. He (attendant) shall be silent and place on it a ladle made of gold and other metals. He shall eat Pāyasa and others with ghee and place on all round the sweet seasoning shall be placed above them in cups filled with curds, milk and others. The kinds of apūpa, prthuka and others (shall be placed) there.

(Dressing materials like water are to be brought there)

173b-174. Various kinds of $p\bar{a}naka$, kept in different vessels are to be perfumed with powdered camphor, sandal and flowers, and cold water covered with cloth is to be placed in small water-vessels.

(Ingredients for tāmbula with its parts and the marks for them)

175-176. Tāmbula shall contain cardamom, clove, takkola, jātī, arecanut and others, mixture of the oil of camphor, and cut by knife and other (instruments). It shall have nāgavallī petals and powder of camphor. This shall be kept in vessels which resemble lotuses.

(Getting sandal-paste and garlands ready (for use))

177-178a. Perfumes like sandal-paste, various kinds of garlands, are to be placed in their places through the priest and those who are in charge of their use shall represent to God.

(Offering the oblations to God in their order)

178b-183. He, who attends to worship, shall himself adore. God who occupies bhojyāsana with arghya and others ending with the (offering of) nuts (bīja). He shall spread, as he likes the rice in the maṇḍala which is cleared

ऊर्ध्वतो वसनाबद्धं तदूर्ध्वे स्रोतसंप्लुते । विन्यसेत्परमात्रादिपात्राण्येकैकशः क्रमात् ॥ १८२ ॥ तर्पणं तु प्रतिष्ठाप्य हस्तप्रक्षालनाम्भसा । कुर्यादक्षकरे दैवे प्रागुपस्तरणार्हणम् ॥ १८३ ॥

[अष्ट्रविधान्नादीनां निवेदने पौर्वापर्यः]

ततो देवादिमूर्तीनां हवींषि विनिवेदयेत्^{२८} । प्रथमं पायसं पश्चात् गुडान्नं मुद्रभेदितम् ॥ १८४ ॥ शुद्धान्नं तिलसंमिश्नं निशान्नं दिधिमिश्रितम् । मिश्रान्नं च क्रमाद्द्यादपूपानि तदन्तिमे ॥ १८५ ॥ पृथुकानि च सक्तूनि तिलपिण्डान्वितानि च । कदलीपनसादीनि फलानि विविधानि च ॥ १८६ ॥ रसभेदसमेतानि पानकानि च तर्पणम् ।

[हस्तप्रक्षालनादिकम्]

नालिकेररसं चैव हस्तप्रक्षालनं तत: ॥ १८७ ॥

[तत्र कश्चिद्विशेष:]

उपस्पर्शञ्च ताम्बूलं दत्वा प्रागुक्तमाचरेत्। राजभिर्हिविषो नित्यं प्राचुर्ये कल्पिते सित् ॥ १८८ ॥ आधारेषु प्रतिष्ठाप्य वितते गर्भमिन्दिरे । निवेद्यानि यथायोगमन्यथा सङ्कटे भुवि ॥ १८९ ॥ तदेकस्मिन् दृढाधारे वस्त्रच्छन्ने यथाक्रमम् । निधाय विनिवेद्याथ तथा तमपनीय च ॥ १९० ॥ प्रोक्षिते चाऽस्त्रमन्त्रेण निक्षेप्यं हिवरन्तरम् । निवेदयेद्यथापूर्वं विशेषोऽत्र समीरित: ॥ १९१ ॥ with the water of the astra (mantra) and decorated with sandal and others which is within the entrance and front of the Lord. He shall spread above it a piece of washed cloth. A support made of iron (or a metals) shall be placed above it for (placing the) food. It shall be tied above with a cloth. The vessels (containing) of paramānna and others are to be placed one by one in due order on it melted with water. After placing water (to worship God) he shall do, for the right hand of God, at first, upastaraṇārhaṇā⁷⁴ with the water used for washing the hand.

(Priority and posterity while offering the eight kinds of food)

184-187a. Then the oblations are to be offered to the idols of God and others. ⁷⁵ Pāyasa must be offered first, jaggery food mixed up with seasamum, niśānna mixed up with curds and their miśrānna. Apūpa and others are to be offered at the end. Pṛthuka flour with man (balls) of seasamum, plantain fruits and others and various fruits, pānaka and others which have different tastes and tarpaṇa (are to follow in this order)

(Washing the hands)

187b. Coconut water and then the hands are to be washed.

(A speciality in this)

188-191. Offering water for ācamana,⁷⁶ tāmbula is to be given. If huge offerings are arranged always (by kings) the offerings are to be placed supports in the broad sancturm sanctorum and offered, as they are applicable. If otherwise the place (or area) is narrow (or contracted) they shall be placed in due order on a single firm support that is covered with cloth and are to be offered. Removing that (vessel containing one oblation) that (support) is to be sprinkled with astramantra. Another offering is then to be placed there and offered as before. This is the special feature that is stated.

^{74.} upastaraṇārhaṇam: upastaraṇa: substratum, arhaṇa: apośanam-apāṃ aśanam: drinking or sipping water; this is to be done before taking food (vide Āśvalāyana Gṛhyasūtra I.24.12).

^{75.} Goddesses and others who are with the main deity are meant by $\bar{a}di$ in the word $dev\bar{a}di$.

^{76.} upasparśa: ācamana, sipping water.

[हविषः मन्त्रक्रियाविहीनत्वाद्येकत्रिंशद्दोषदुष्टत्वे जलेत्यागः]

मन्त्रक्रियाविहीनञ्च गन्धदुष्टं विवर्णकम् ।
अतिपक्वमञ्च विस्नावितजलं तथा ॥ १९२ ॥
अदीक्षितैश्च पिततैरीक्षितं प्रतिलोमजै: ।
अत्युष्णमितशीतं च प्रमाणरिहतं तथा ॥ १९३ ॥
समुद्भृतञ्च निश्शेषं मुखवातादिदूषितम् ।
व्यञ्जनादिविहीनं चाप्यपात्रस्थमगोपितम् ॥ १९४ ॥
अन्तस्तण्डुलसंयुक्तं भिन्नभाण्डगतं तथा ॥
अनाधारं परस्पृष्टं श्वसितापहतं तथा ॥ १९५ ॥
अङ्गारतुषसंयुक्तं केशपाषाणसंयुतम् ।
कृमिलोष्टादिभिर्जुष्टं प्राण्यङ्गादिसमन्वितम् ॥ १९६ ॥
अपूर्णपाकमाघाररिहतं व्यञ्जनोज्झितम् ।
गव्याज्यदिधनिर्मुक्तं काङ्कितं चेतरैर्जनै: ॥ १९७ ॥
अपिधानिविनिर्मुक्तं देवतान्तरसिम्मतम् ।
एवं दुष्टं हिवर्बुध्वा प्रक्षिपेज्जलमध्यत: ॥ १९८ ॥

[दुष्टस्य निवेदने दृष्टप्रत्यवायः प्रायश्चित्तञ्च]

मोहात्त्यक्तं हिवर्विष्णोर्यदि दद्यात्तदर्चनम् । निरर्थकं स्यात्कर्तॄणां विनाशं च भवेद्धुवम् ॥ १९९ ॥ तस्मात्तदैव मूलस्य सहस्रं जपमाचरेत् ।

[आश्रयादिदेवानां निवेदनम्]

ततस्तत्राश्रयाणाञ्च स्थापितानां विधानतः ॥ २०० ॥ विभवव्यूहमूर्तीनां मण्डपे गोपुरादिषु । स्थापितानाञ्च मूर्तीनां प्रादुर्भावात्मनामपि ॥ २०१ ॥ पूजितानां यथान्यायं सत्यादीनां खगात्मनाम् । कुमुदादिगणेशानां द्वास्स्थीनामपि सद्मनि ॥ २०२ ॥ प्रतिष्ठितानां भक्तानां प्रागुक्तानां विधानतः । तत्तन्मन्त्रेण विधिवत्सिद्धानि च पृथक् पृथक् ॥ २०३ ॥ (The oblation shall be thrown into water, as it will be defiled by thirty-one defects like not having (acting in) mantra, act and others)

192-198. The defective oblation that is offered without the (utterance) of the mantra and acts, of defective smell, having loss of colour, much cooked not (well) cooked with water flowing (from it) looked at by them uninitated and fallen (degraded) and pratilomas, very hot, very chill, devoid of pramāṇa taken out leaving nothing, defiled by the air blown from the mouth, devoid of conditments, kept in the wrong vessel, not protected having rice (uncooked) within, kept in a broken vessel, having no support (to rest) touched by another (other than the qualified), destroyed (defiled) by brath, having charcoal and chaff, having hairs and (small) stones, having worms, clods of earth, having the limbs of the living being (generally other than the human beings) not fully cooked, without being sprinkled with ghee, benefit of conditments, benefit of milk, he and curds, desired by other (not belonging to the people concerned in the context) people benefit of lids, of the same quantity (intended) and for deities other than Viṣṇu. Finding the oblation thus as defiled shall be thrown into water.

(A direct sin, when the defective (oblation) is offered and the atonement for it)

199-200a. If oblation (intended) for Viṣṇu is given up due to confusion, or given (to others) or used for worship, then these acts would serve no purpose. There will certainly destruction for the agents (of these acts). Hence one lakh of japa of mūlamantra is to be done then itself.

(Offering to the deities of support and others)

200b-204a. Pāyasa and others, which are duly prepared, are to be offered separately and in due order for the idols of vibhava and vyūha, installed according to the rules and the supports for them in the pavilion, towers and

^{77.} pratiloma: person born of a woman of higher case than that of the father.

^{78.} pramāna: authority according to which the quantity and quality are fixed.

^{79.} gavyā: any product got from the cow, it is milk in the conberds as ājya and curds are mentioned together.

हवींषि पायसादीनि क्रमेण विनिवेदयेत्र ।

[बल्यर्थहवि: साधने मन्त्र:]

गारुडेनेव मन्त्रेण बल्यर्थं साधयेद्धवि: ॥ २०४ ॥

[अन्येषां हवि:साधने मन्त्रः]

अन्येषां प्रणवेनैव सिद्धमत्रं निवेदयेत् ।

[अग्निकार्ये हविस्साधनप्रकार:]

अग्निकार्यहिवस्साध्यं यथा मूलालयाकृते: ॥ २०५ ॥ सर्वाण्यपूपभेदानि नाग्निकार्ये हितानि वै । अन्यानि पायसादीनि नित्यनैमित्तिकादिषु ॥ २०६ ॥ होतव्यानि विशेषेण फलानि विविधानि च ।

[भूतक्रूराख्यबलि:]

भूतानां बिलदानेषु पायसादीनि नित्यशः ॥ २०७ ॥ अपूपानि च सक्तूनि पृथुकानि फलानि च । तिलपिण्डसमेतानि मिश्रितान्यथवा पृथक् ॥ २०८ ॥ दातव्यानि यथान्यायं तेषां तृप्तिकरं यतः । तेन क्रूरादिभिर्ब्रह्मन् उत्सवादिषु कर्मसु ॥ २०९ ॥ तत्र तत्रोक्तविधिना बिलद्रव्याण्युपाहरेत् ।

[बलिद्रव्यस्याभावे बलिदानक्रमौ]

अभावे सर्ववस्तूनां सोदकं केवलोदनम् ॥ २१० ॥ तण्डुलं वोदकेनैव दातव्यं मन्त्रवित्तमै: । इति सम्यक् समाख्यातं हिवषां साधनादिकम् ॥ २११ ॥ other places, of the idols installed for the manifestation (prādurbhāvas) also for Satya and other (of the kind) of birds, worshipped according to the principles; the leaders of groups (gaṇeśa) like Kumuda; those that are stationed at the entrance in the temple of devotees who are stated before and installed according to rules, uttering the respective mantras.

(Mantra for the preparation of the oblation to be offered as bali)

204b. Oblation is to be prepared for baliand with the mantra of Garuda.80

(Mantra for the preparation of oblation for other (deities))

205a. The food that is got ready (siddhānna) is to be offered for other deities is to offered only with praṇava.

(Method of preparing the oblation while worshipping or doing rituals in fire)

205b-207a. All the kinds of apūpa that are made for the idol in the main shrine are not good for worshipping the fire. Others like Pāyasa are to be expecially offered in the acts that are obligatory and are done under conditions as also various kinds of fruits

(Bali called bhūtakrūra)81

207b-210a. While offering bali to the spirits (or living being) pāyasa and others should be offered daily as also apūpa, flour, pṛthuka and fruits, with the mass of seasamum or mixed up or separately, as these would delight them. O brahman!⁸² the prepared bali shall be offered according to rule during festivals and others with the cruel over.⁸³

(Method of offering bali, when the things to be offered are not available)

210b-211. When all the things (for bali) are not available, mere cooked rice with water (may be offered) or rice or water alone shall be offered by those who know the mantras best. Thus the preparation of the oblation have been properly stated.

^{80.} garudamantra: om kham kagānanāya namah.

^{81.} bhūtakrurabali see under XVI. 34.

^{82.} Brahman — this address must be to Brahman, the Ultimate Reality. This does not suit the contexts where the sages addressed as brahmins are the listeners.

^{83.} krūra: cruel.

[निगमनम्]

इत्येवं मुनिशार्दुल भवद्भिर्यद्यधितम् । तत्सर्वं विस्तरेणैव यथावत्प्रकटीकृतम् ॥ २१२ ॥ सर्वोत्तमा संहितैषा सात्त्वतार्थप्रकाशिका । नाख्येया दृष्टबृद्धीनां अभक्तानां जनार्दने ॥ २१३ ॥ गर्वात्सच्छास्त्रसद्वस्तुनिन्दकानां विशेषत:। शास्त्रापकर्तृणामन्यदर्शने भावितात्मनाम् ॥ २१४ ॥ देवसंसक्तबुद्धीनां स्वधर्मनिरतात्मनाम् । संसारभयभीरूणां प्रपन्नानां महात्मनाम् ॥ २१५ ॥ समाख्येयमिदं शास्त्रं दीक्षां कृत्वा यथाविधि । शास्त्रार्थश्चानुवक्तव्यो मन्त्रार्थेश्च समन्वित: ॥ २१६ ॥ एतच्छास्त्रोक्तविधिना योऽर्चयत्यच्यृतं विभूम् । सोऽचिराल्लभते स्वेष्टान् सर्वार्थांश्च द्विजोत्तमा:^३° ॥ २१७ ॥ ॥ इति श्रीपाञ्चरात्रे ईश्वरसंहितायां कुण्डस्नुक्स्नुवलक्षणहवि:पाकविधानं

नामपञ्जविंशोऽध्यायः ॥

[॥ इति श्रीमौञ्ज्यायनकुलतिलकस्य भगवच्छास्त्रपारीणस्य यदुगिरीशचरणकमलार्चकस्य श्रीयोगानन्दभट्टाचार्यस्य तनयेन श्रीयदुगिरिनायक्यम्मण्यम्बागर्भसम्भवेन नारायणसंयमीश्वर-कटाक्षाभिवृद्धबोधेन सरसकविशार्द्लेनयदुकुलपय:पारावारपूर्णचन्त्रीकृष्णराजसार्वभौम-सभामध्यसम्प्राप्तश्वेतच्छत्रोभयचामरान्दोलिकामुक्तासरमणिकुण्डलहेमोपवीत-विद्वद्वलयाद्यनेकविरुदावलिनाऽलशिङ्गभट्टेन विरचितायां सात्वतार्थप्रकाशिका-ख्यायामीश्वरतन्त्रव्याख्यायां पञ्चविंशोऽध्याय: ॥1

> ''शालिवाहशकाब्दानां षट्पञ्चाशत्समुत्तरे । ससप्तशतसाहस्रे गते मन्मथवत्सरे ॥ वृश्चिकाद्धनुषस्थानं श्वो गमिष्यति भास्करे । कृष्णाष्ट्रम्यां भानुवारे दिवा प्रथमयामत:॥ योगानन्दनृसिंहस्य कृपापूर्णकटाक्षत:। सम्पूर्णेयं खलु व्याख्या सात्वतार्थप्रकाशिका''॥ ॥ समाप्तम् ईश्वरतन्त्रव्याख्यानम् ॥

३०. द्विजोत्तम: - A

(Conclusion)

212-217. O eminent brahmin! all that which you have asked has been made clear in detail. This samhitā is the best among all (texts) and makes clear the matters related to the Sāttvata system. It shall not be narrated to the evil minded, to those who are not devoted to Janārdana⁸⁴ and particularly to those who censure the matter of the good śāstra (Pāncarātra) out of hangness, who do wrong to (this) śāstra and whose minds are set (devoted to) in other systems. This must be narrated (or taught) to those who have set their minds on God, devoted to (do) their work, dreading worldly existence, who are great souls and have surrendered them selves (to god) after initiating them according to rules. O eminent brahmins! The matters of the śāstra shall be taught together with the meaning of the mantra. He who worships Lord Acyuta according to the rules laid down in this śāstra, gets quickly whatever he desire and all things.

Thus ends the twenty-fifth chapter called the features of *sruk* and *sruva* and the method of cooking the oblations in the *Īśvarasamhitā* of Śrī Pāncarātra.

श्लोकार्धानुक्रमणी

अ

अंशदीर्घेणतत्स्थेन २५-२ अङ्करानिप तान् त्यक्त्वा १९-४७६ अङ्क्रुरानर्पयित्वा तु ततः १५-१८, १८-४१ अङ्कुरानर्पयेद्रात्रौ १०-१०९ अङ्करानर्प्य विधिवत् १९-७५९ अङ्करान् श्यामळान् १०-२१९ अङ्करान् सहदेव्याश्च १५-३१३ अङ्करारोपणं कृत्वा १२-२७, १८-५२३ अङ्करारोपणदिनात् ११-१८१ अङ्कुरार्पणपूर्वं तु ७-६७ अङ्कुरार्पणपूर्वं तु द्रव्यै: १९-६३७ अङ्करार्पणमारभ्य ११-३८३ अङ्कुरावापनस्थानमण्डपम् १०-१०३ अकणान तुषानेव २५-७४ अकण्टकद्रुमोत्थाश्च २२-२५ अकलङ्कसुसम्पूर्णशरत् ९-११ अकस्मादुपपन्नानाम् २२-४४ अकस्माद्दीपनिर्वाणे १९-३९१ अकस्माद्धामपतने तदूर्ध्वे १९-२९७ अकाममूलं निर्दाहम् २१-६९ अकामानां तु भक्तानाम् १८-४८७ अकारपूर्वो हान्तश्च २-८९ अकारस्त्वप्यये चैव २१-४३४ अकाराक्षरनाळन्तु २४-१११ अकाराक्षरमूलं तु नित्यम् २४-११० अकारादिक्षकारान्तम् ७-१०१, १६०, २०-१४६ अकाराद्या विसर्गान्ता: ७-१०२ अकाराद्यो विसर्गान्ताः २३-६६ अकृते गर्भविन्यासे १६-२१८ अकृते पर्वतादौ तु १९-७२६ अकृते वा कृते खाते १६-८६ अकृते स्थापने शान्तिपूर्वम् १९-७२२ अकृत्वांकुरयागं तु तथा १९-६९९ अकृत्वा देवयजनं कुर्यात् १९-३७६ अकृत्वा ध्वजविश्लेषम् १९-५० अकृत्वा भूतसंशुद्धिम् १९-३७५ अकृत्वैवं गते पश्चात् १९–३४ अक्रमेण तु देवस्य १९-६६० अक्रमेण समुद्धारे १९-६८५ अक्षरसूत्रधरं वाऽथ ९-२२० अक्षस्थं नाभिपूर्वं च २३-१५१ अक्षस्थं परमात्मानम् ७-१९५ अक्षस्थबीजं तदनु द्वितीयम् २३-२०९ अक्षस्थमक्षरं नाभे: २३-१५५ अक्षस्थमुद्धरेत्पूर्वम् २३-७२ अक्षस्थं षोडशनाभे: २३-१९८ अक्षाद्दक्षिणदिक्संस्थम् २३-२८७ अक्षाधारा तु वै नित्याम् ७-११० अक्षान्तर्गतमादाय २३-१६२ अक्षारलवणं सिद्धम् २५-९० अक्षारलवणोपेतम् २५-८९ अक्षिणी चापि गायत्री १०-३८९ अखण्डित: सन्ततश्च ९-२६५

अखण्डिताश्चानणव: २५-७१ अगर्वपामार्गयोश्च १५-३०६ अगालितैश्च सलिलैस्तथा १९-६८२ अग्नावनन्तमन्त्रेण १२-१३० अग्निकार्य हविस्साध्यम् २५-२०५ अग्निकार्योपयोग्यानि ५-५० अग्निगेहेऽथ संस्कृत्य २१-१११ अग्निदाहे तथा कुम्भे १९-६७५ अग्निदाहे समुत्पन्ने १९-५४१ अग्नि: पूषा कृशो भानु: १९-८२१ अग्निप्रतिष्ठाकर्मादौ १९-४२० अग्निमध्यस्थितं देवम् १९-८३१ अग्निरायुष्ममन्त्रेण ११-१३ अग्निस्थस्य विभोर्दद्यात् १४-२२९ अग्निस्थेऽपि तदा कुर्यात् १४-२६४ अग्निस्वरूपमजितम् २०-७७ अग्नीशरक्षो वायव्य: ८-३७ अग्नीशरक्षोवायव्यदलेषु ४-७५ अग्नीशरक्षोवायव्यबहि: १६-१०८ अग्नीषोममयी मूर्तिम् २४-२८१ अग्नीषोममयो देह: २४-४६४ अग्नीषोमौ समीकृत्य १८-३९८, २४-४२८ अग्ने: कुण्डप्रमाणेन १४-१४० अग्ने: पूर्णाहुतिम् ५-१७३ अग्नेरुपादद्यात्सर्वम् २१-१७६ अग्नेर्वर्णाश्च गन्धाश्च ५-२२६ अग्नेवैं जातकर्मार्थम् ५-१५३ अग्नेर्होमोऽथ ५-१४५ अग्नौ निवेदयेद्विप्रा: १४-२३० अग्नौ सन्तर्पणं कुर्यात् ११-१७५ अग्नौ सन्तर्पयेत्साङ्गम् १८-३०५ अग्नौ सन्तर्पयेद्देवम् १३-२०२

अग्रगन्धोऽभिचारे तु ५-२३० अग्रत: पीठतो बाह्ये ४-७९ अग्रतो देवदेवस्य ३-१९०, ४-२११ अग्रतो देविबम्बस्य १८-१३३ अग्रतो निक्षिपेद्विष्णो: ५-३८ अग्रतो मूलदेशाच्च १७-२९३ अग्रतो वाऽपि तन्मध्ये ३-२९ अग्रतो वैनतेयस्य १०-२८२ अग्रतो ह्रासमायाति १७-१८६ अग्रदेशेऽथ बिम्बस्य १८-३५८ अग्रदेशे प्रकुर्वीत ८-६ अग्रपर्वार्धमानेन कार्या १७-१२५ अग्रमण्टडपभूभागे भद्रपीठे १२-२२ अग्रमण्डपभूमिष्ठे ६-५२ अग्राङ्गलिस्तु लाजानाम् ५-२२३ अग्रालाभे तदन्यत्र १४-१६ अग्राह्यमपरिच्छेद्यम् १९-७७६ अग्राह्येण वपुषा २१-२२१ अग्राह्यो वायुदिग्भाग: ९-६१ अग्रे नित्योत्सवाचार्या: ६-३३ अग्रे पीठद्वयच्छिद्रे १०-३४९ अग्रे माङ्गल्यकलशम् १८-४८ अङ्गद्वयं तु पाश्चात्यम् ६-७७ अङ्गनादिकसंसार: २४- ४२५ अङ्गभावगतत्वाच्च १६-२७८ अङ्गमन्त्रस्थितिं कुर्यात् १८-४२० अङ्गमात्रसमाधाने १९-२९ अङ्गलाञ्छनभूषाणाम् २३-७ अङ्गाङ्गिभावगुणवद्दुषदाम् १७-७३ अङ्गानि कथितान्येव १५-२२६ अङ्गानि चैव विन्यस्य ८-१९२ अङ्गानि पञ्चगव्यस्य १५-२१६

अङ्गानां भूषणानां च १४-११६ अङ्गान्येतानि चैवाष्टौ १५-२१९ अङ्गारतुषसंयुक्तम् २५-१९६ अङ्गारराशिसदृशम् ७-२०७ अङ्गाराण्यर्चिषश्चैव ५-१६४ अङ्गारैर्विह्नना बाधो २५-७८ अङ्गलं ग्रन्थिमानं तु १५-६७ अङ्गुलत्रयहीना वा १०-८७ अङ्गुलादष्टभागो य: १७-९५ अङ्गुली त्रितयेनैव २४-५७ अङ्गुलीयकरूपं च ५-१४० अङ्गुलीर्वामहस्तातु २४-३१ अङ्गुल्या मृदमादाय २१-२९७ अङ्गुष्ठाग्राच्च गुल्फान्तम् १८-५३५ अङ्गुष्ठादिकनिष्ठान्तम् ७-१६२, १७३, ८-१२०, 28-55

अङ्गुष्ठाद्दक्षिणादादौ २-६० अङ्गुष्ठद्वितयम् २-५६ अङ्गुष्ठाऽनामिकाभ्यां तु ५-६२ अङ्गुष्ठाभ्यामङ्गुलीनाम् २-५५ अङ्गुष्ठायामतुल्याथ १७-१५४ अङ्गुष्ठमङ्गुलं चाग्रात् १७-१२७ अङ्गुष्ठविस्तरोत्सेधा १५-२६० अङ्गुष्ठौ दण्डवत्कृत्वा २४-७० अङ्गुष्ठौ विरलौ स्पष्टौ २४-६६ अङ्गुष्ठौ सङ्गतौ लग्नौ २४-३० अञ्जनं सशलाकं च ४-१८१ अञ्जनाद्रिप्रतीकाशम् ४–१०४, २४–१२५ अञ्जनाभं परं चैव १०-१७४ अञ्जनाभाश्च सप्तैते २५-६३ अच्छिद्रकरणीं पूर्णाम् ५–२७३ अच्छिन्नधारया युक्तम् १०-३७५, ११-३६८

अच्छिन्नाग्रा ह्यभग्नाश्च ५-२०९ अच्छित्राग्रैस्तत: ५-७४ अजस्यनाभावित्यादि १८-३२६ अजस्यनाभावध्येकमन्त्रेण १६-१७८ अजादिक्षीरदध्यात् १९-३३४ अजारूढं स्मरेद्रक्तम् ९-९१ अजाविमहिषोष्ट्राज्यै: १९-३३३ अज्ञातजातिभिश्चोरै: १९-१५३ अज्ञानखण्डनपदम् २३-४२२ अज्ञानगहनेनैव १८-२९५ अज्ञानव्यापकत्वं च २१-१४० अज्ञानादिह कुर्यात् १०-११३ अज्ञानात् ज्ञानतो वाऽपि ५-४१ अणिमादिगुणैर्युक्तम् १४-२८६ अणिमाद्यष्टकं चैव २४-१७७ अणिमाद्यष्टकोपेताः २०-१०० अत ऊर्ध्वं न वै कुर्यात् १८-१३० अत ऊर्ध्वे च संछन्नम् २१-१२१ अत ऊर्ध्वे तिर्यगाभि: १६-१६६ अत ऊर्ध्वेषु कालेषु ९-३४३ अत एव द्विजश्रेष्ठा: ३-१९२ अत एव मुनिश्रेष्ठः ३-८१ अत एव हि भोक्तृणाम् ८-१६५ अतन्द्रित: सदा कुर्यात् २२-५ अत: परं प्रवक्ष्यामि १२-१,९३,१३-१४७, २१२, १८-१, १९-४६९, २५-१०३

अत: पुरोदितेनैव २१-१२० अत: प्रणालं विहितम् १७-३०३ अत: शिष्यस्य वै कुर्यात् २१-२८३ अत: श्रेयोऽर्थिना कार्य: ८-१६७ अत: समाचरेद्यत्तद्येन १७-२०६ अतस्तदनुकम्पार्थम् ४-४ अतस्तद्रक्षणीयं च २१-२५८ अतस्तु यद्यत्संवेद्यम् २१-२२४ अतस्सव्यभिचारं तु ६-१४ अतस्साक्षादीश्वरोक्तः १-६९ अतसी कुसुमश्यामम् ९-१४७ अतसी कुसुमश्यामौ ९-४९ अतसी कुसुमश्यामकौशेय: ९-१६८ अतसीपुष्पसङ्काशः २४-२६२ अतसी पुष्पसङ्काशवासोभृत् २४-१२१ अतसी पुष्पसङ्कशवासोमाल्य ९-१४४ अतसीं शतपुष्पां च १५-३०२ अतिक्रान्तोत्सवं कुर्यात् १९-५७७ अतिक्रान्तोत्सवान् कुर्यात् १९-५८० अतिक्रान्तोत्सवान् कृत्वा १९-६३७ अतिपक्वमपक्वं च २५-१९२ अतिवृष्टावनावृष्टौ १९-२६६, ८४५ अतिशूरभटास्तत्र मध्ये १३-२५८ अतीत उक्तकाले तु १९-६५६ अतीतप्रार्थिते काले १९-३३ अतीवशान्तवेषं तु १०-२४१ अतुलो दुष्टहार्चिष्मान् ९-१७९ अतुष्टेषु ब्राह्मणेषु १९-६३३ अतुप्तमशनं कुर्यात् २१-१५ अतो दिव्यात् परतरम् १-६४ अतो देवेति मन्त्रेण १५-३५४ अतोऽधस्संस्थिताः सर्वे १८-१२ अतोऽधिदैवतान्यत्र ९-२३७ अतो निषिद्धः पापानाम् ८-१६९ अतोऽन्यथा न दोषोऽस्ति २२-३१ अतोऽन्यथा यदुद्दिष्टम् २३-२७३ अतोऽन्यथा समाश्रित्य १७-२०४ अतोऽन्यमस्तका कीर्ति: १७-६०

अतो न्यूनं न कर्तव्यम् १०-९७ अतोऽन्ये दुढमुलाश्च १७-६ अतोऽन्येषां तु भक्तानाम् २१-३३६ अतोऽन्येषामगर्भं च १४-१५८ अतो ब्रह्मपदादीषत् १८-४०३ अतो य आश्रय: क्ष्माद्यस्त् २१-१४४ अतो रामप्रिय इति २०-२४२ अत्युष्णं चातिशीतं च १९-३६७ अत्युष्णमतिशीतं च २५-१९३ अत्र चित्रमयं विद्धि १७-३ अत्रानुक्तं तु सकलम् १२-९३ अत्रानुक्तं तु सकलम् १८-५१६ अत्रापि पूर्वमेवोक्तम् २४-८४ अत्रापि पूर्ववद्रष्ट्या १७-१३२ अत्रापि वेष्टनाद्वित्तः १७-१४६ अत्रायं हि विशेष: स्यात् १९-६० अत्रैकेका परिज्ञेया: २१-४३६ अत्रैवं बलिदानादौ ७-८० अत्रोपायं समाचक्ष्व २०-१२८ अथ ऊर्ध्व इदं चोक्त्वा २१-४८४ अथ कर्मकरा दक्षा: १६-७२ अथ कार्पासकं वापि १०-२२९ अथ चन्द्रोपरागेण १३-१५५ अथ चाग्रयणाख्यस्य १२-१४३ अथ चानन्तकलशम् १५-२३४ अथ चाश्वयुजे मासि १३-९१ अथ चासनमन्त्राणाम् २४-४७ अथ चूर्णितकपूरम् ४-१३८ अथ ज्वालाजटाधारे ५-१७७ अथ डोलोत्सवविधिम् १२-१६१ अथ तेषां क्रमात्कुर्यात् ६-११ अथ दक्षिणदिग्भागे १८-१०

अथ दर्शकशब्दं तु २३-३७८ अथ दीक्षाविधिं वक्ष्ये २१-२९ अथ देवगृहं गत्वा ११-१९२ अथ द्वितीयं दशमादाय २३-९७ अथ द्वितीयं नवमात् २३-१९४ अथ द्वितीयं नवमात्राभितुर्यादिना २३-७४ अथ द्वितीयं दशमात्केवलम् २३-१२८ अथ ध्यानं भूषणाऽस्त्र४-१०९ अथ नाभितृतीयेन २३-१२६ अथ नाभिद्वितीयेन २३-११७, २०८ अथ नाभिद्वितीयेन युक्तम् २३-१४२ अथ नाभेर्यदादिस्थम् २३-१३० अथ नारायणं देवम् २४-३३४ अथ नारायणो देव: १-८ अथ नित्यार्चनादीनाम् १९-२९९ अथ निद्रायमाणं तु १८-३३३ अथ पाणिद्वयेनैव ५-१४, १४-१८४, २१-९४ अथ पुनरेव नारायण: १२-६६, ६७ अथ प्रणवपूर्वेण २-८० अथ प्रत्येकतेजोंशादुद्भूतम् २४-१५२ अथ प्रागुक्तमन्त्राणाम् २४-७२ अथ प्लवोत्सवविधिम् १२-११० अथ बिम्बस्य पीठादे: १७-१ अथ भूषणपात्रस्य १४-२०२ अथ मण्डपमध्येषु १८-४३० अथ मण्डलदृष्टस्य २१-४६४ अथ मन्त्रचतुष्कं तु २३-९२ अथ मन्त्रत्रयं वक्ष्ये ७-१४० अथ मन्त्रान् केशवादि २३-२२६ अथ मार्गद्वयं त्यक्त्वा २१-३४७ अथ मुद्राविधिं वक्ष्ये २४-१ अथ मुनिभि: पृष्टो नारद: ८-१७९

अथ यन्नवमं नाभे: २३-३३२ अथ योऽच्छित्रशाखानाम् १८-५३९ अथ लाञ्छनमन्त्राणाम् २३-४०९ अथ वक्ष्ये नृसिहंस्य २३-४२८ अथ वा कर्मादिवसात् १८-८२ अथ वा चौत्सवं बिम्बम् १७-२४५ अथ वा तु त्रिभिर्दभैं: १८-१३९ अथ वा तु द्विभुजा एते ९-६५ अथ वा द्विभुजावेतौ ९-७८ अथ वा पञ्चनव वा ११-३२९ अथ वा पाद्यपूर्वं तु १५-१७२ अथ वा पुरुष: सत्य: ३-१५९ अथ वा बलिपीठस्य १०-३३८ अथ वा भद्रपीठं तु ११-१२८ अथ वा भ्रामयेत् कुम्भम् ४-२४० अथ वा मन्दिरे देवम् १४-३१२ अथ वा मूर्तिपीठस्थम् १८-४३९ अथ वा यागसदने १८-१४६ अथ वार्चागतं विप्रा: १४-२५१ अथ वार्धाङ्गुळा ग्रन्थिरग्रम् १५-६८ अथ वा वामदक्षाभ्याम् ९-७२ अथ वा वाहनारूढा १७-२६६ अथ वा विनियुक्तानि ४-२३६ अथ वा विनियोगातु ४-२३८ अथ वा वैदले भाण्डे १४-१६२ अथ वा वैष्णवाः शूद्रा ११-२२२ अथ वा षोडशांशेन १६-२५१ अथवा सर्वकर्माणि १५-२१२ अथ वा हीनताम्रोत्थम् १९-१८ अथ वा हृदयादीनाम् ५-२५९ अथर्वणजलं स्वच्छम् ५-४ अथवेशानदिग्भागात् ११-१२५

अथ व्यक्तिनिरस्तं च २१-३६० अथ शुद्धाशयत्वेन २४-१३४ अथ शुद्धे तु भूभागे २१-२३८ अथ श्रियं त्विगनमध्ये ७-७२ अथ श्रीनरसिंहस्य २०-३१० अथ षष्ठेन बै नेमे: २३-१९६ अथ षोडशसंख्यम् २३-१५७ अथ संस्कारचक्रस्य २१-१९६ अथ सूत्राद्विनिष्क्रम्य २१-३५५ अथाक्षरं नाभिपूर्वम् २३-२०७ अथङ्करार्पणं कुर्यात् १०-७८ अथाखिलाध्वरूपा २४-१७ अथग्रमण्डपद्वारे ७-३९ अथाग्रमण्डपद्वारशाखा ९-२९ अथार्घ्यपात्रमादाय ५-२८१ अथार्घ्यपुष्पभृत् १८-५९ अथार्घ्यादीन् समादाय ३-१०० अथार्घ्यादीनि पात्राणि ३-१९ अथाज्यं दशसंस्कारै: ५-११० अथात: सम्प्रवक्ष्यामि १०-२, १९-७९२, ८४३ अथातीतेऽर्धरात्रे तु २१-२५२ अथात्र पञ्चदशमम् २३-१५६ अथादाय च तस्यान्ते २३-१९३ अथादाय च नेमे: २३-३०३ अथादाय दृढं शुभ्रम् ११-११२ अथादाय स्नुचं तत्र ५-१९७ अथादायाक्षगं बीजम् २३-१८४ अथादायारूणं सूत्रम् २१-१८४ अथाद्यमष्टमाद्वर्णम् २३-११२ अथान्यो दीक्षितो विप्र: ४-२२७ अथापरस्मिन् भाण्डे ८-८४ अथाप्यं देहमासाद्य २१-३८६

अथाभित्रतनोर्मन्त्रम् २३-१३५ अथारषष्ठसंरुद्धम् २३-३०० अथावभृथकार्यस्य ११-३१७ अथावरं महामन्त्रम् २३-१०४ अथाष्टमं नाभिदेशात् २३-३०६, ३१६ अथाष्टाक्षरबोजानि ११-४११ अथास्त्रमन्त्रेण पुरा १८-१९१ अथास्त्रोदकशुद्धेन १७-८६ अथार्हणजलं स्वच्छम् ५-४, ११-२४६ अथास्मितां प्राप्य गुरू: २१-३९६ अथेशकोणमासाद्य १६-१५० अथोच्छायं त् वै १६-२३० अथो तृतीयं बाह्यातु २३-१८६ अथोत्तरं चाक्षदेशात् २३-२९९ अथोत्तरस्थमक्षाच्च २३-३२७ अथोत्थाय नमस्कृत्य २१-३२६ अथोत्पातस्य शान्तिं तु १९-२६३ अथो दलं तु दृग्द्रोणे: १७-१८० अथोर्ध्वकुण्डे विधिवत् १९-८११ अथोनाभिचतुर्थस्य २३-३०९ अथोनियोजयेद्रेफम् २३-२३० अथो निष्ट्यावितस्त्यां तु १२-७० अथो नेमेर्द्वितीयेन २३-२०६ अथोपचर्यमाणं तम् ४-५३ अथोपविश्य वै दार्भे २-३० अथोपहारैर्विविधै: १३-५५ अथोमुखास्तु तानेव १५-५६ अदत्वा तु बलिं काञ्चित् १०-२१८ अदितिर्वास्तु नाथश्च १९-८२३ अदीक्षितानां पूजादौ २१-१ अदीक्षितैरन्यतन्त्र १९-१३३ अदूरं समनुप्राप्य १०-१३०

अद्भिगन्धेस्तथा १०-२४
अद्भिः संप्लाप्यताम् १८-११३
अद्मप्रभृतिदेवेशम् १-१७
अद्म मे सफला दृष्टिः २०-२६६
अद्मापि राजते तत्र २०-३२८
अद्माहं यष्टुमिच्छामि २०-१८६
अधमं द्वादशधनु १४-१९
अधमाधमकुम्भास्तु १५-४८
अधमाधममार्गेण १०-२८२, १९-१६५, ३०९, ४४३, ५२२, ५३२
अधमाधममार्गेण स्नाप्य १९-२२४, ३४०

अधमाधम संज्ञं च १९-१४४ अधमाधम संज्ञं च १९-१४४ अधमोत्तममार्गेण १९-१६४, २१३, २२०, २४४, २५६,३१३,३३५,४०५,४२८,५०७,६०५,

अधमोत्तममेतत् १५-१८७ अधमोत्तमसंज्ञं च १९-७४४ अधमोत्तमसंज्ञं तु १५-४२९ अधरोत्तरनिष्ठाभ्याम् ९-२८४ अधरोत्तरयोगेन २४-७ अधरोत्रवक्त्रे द्वे ४-१६२ अधरोष्ठं परिज्ञेयम् १७-१८४ अधः क्रमोदितैः कुम्भैः १८-२२० अधस्तादङ्गलानान्तु १०-८४ अधस्तान्मण्डलोध्वंस्थम् २१-१५४ अधिकारमनादीयम् ९-३०९ अधिकार्यं चतुर्दिक्षु १६-२२७ अधित्यकायां तस्याद्रे: २०-२३० अधिदैवस्वभावं च तत् २१-३४२ अधिभूतमयं सूत्रे २१-३४२ अधिभूताधिदैवाख्यम १६-५९ अधिवासदिनात्पूर्वदिने २१-७५

अधिवासदिने कुर्यात् १४-१६९, १८-१६४ अधिवासदिने पूर्वं कृत्वा २१-७५ अधिवासश्च कुम्भानाम् १५-६ अधिवासादिकं सर्वम् १४-१६९ अधिवासितकुम्भस्थ १९-६८४ अधिवास्य यथान्यायम् १६-२९५ अधिश्रवणमत्रात् ५-११० अधिष्ठातुकमस्तेषाम् ७-२१५ अधिष्ठातुक्रमस्त्वेषाम् २४-४४८ अधिष्ठातृन् क्रमाच्च ४-१३२ अधिष्ठानोपरिस्तम्भम् १४-२३ अधिष्ठिते च श्वानाद्यै: १९-२०८ अधिष्ठितेषु बिम्बेन १९-५५६ अधीता: सकला वेदा: २१-५२८ अधीत्य साम्प्रतम् १-१६ अधीयानैर्द्विजश्रेष्ठै: १३-१८० अधोऽनेकदलं पद्मम् १०-२३४ अधोभागादेवमेव १७-२७९ अधो भागे क्रमात् ध्येया: ३-१५३ अधोमुखं तु ब्रह्माण्डम् ३-५७७ अधोमुखान् न्यसेत्पृष्ठे १५-२६७ अधोमुखांस्तु तानेव १५-५६ अधो वा नाभिपूर्वेण २३-३३६ अध्यक्षेण स्वरूपेण २४-१७४ अध्यर्धशतजैर्व्यासात् १४-९९ अध्यापयामास यतस्ततः २१-५३२ अध्वनां भुवनाध्वादि २०-१४१ अध्वषट्कमये चक्रे ७-२०३ अध्वादनिषु सर्वासु २०-१०० अध्वादिभूतमूर्तं तु १८-३२६ अनन्तं कल्पयित्वोर्ध्वे १८-१०८ अनन्तं च तदाधारे ११-२८६

अनन्तकलशं नाम्ना १५-३२ अनन्तताल इत्येते ११-७९ अनन्तभुवनं नाम १६-२६४ अनन्तमव्ययं कविम् १२-६९ अनन्तविहगेशान: २०-१३६ अनन्तवेष्टस्य विभो: २४-१९० अनन्तशक्तये सर्वव्यापिने २३-३५२ अनन्तशयनं देवम् १६-६६ अनन्तशयनारूढम् २४-३५७ अनन्तशशिसङ्काशम् ४-३६ अनन्तः शुक्लवर्णाभः १०-२५५ अनन्त: शुद्धये चाऽस्तु १०-३४ अनन्तसरसि क्षार्णे २४-११० अनन्ताचिन्त्यविभवाः ९-२२६ अनन्तादि द्वादशकम् १०–१७६ अनन्तार्दीश्च नागेशान् ८-३१ अनन्तायपदं दद्यात् २३-३४५ अनन्ताद्यं च षट्त्रिंशत् १०-१७८ अनन्ताद्यं च षट्त्रिंशत् १०-१८१ अनन्तासनमाद्यं च १७-२७२ अनन्तासनमुद्रेयम् २४-४९ अनन्तेशं स्मरेन्मध्ये ४-२१ अनन्तो भगवान् देव: ३-१५४ अनन्तो वामकटको १०-२५२ अनभिव्यक्तशब्दास्ते ३-८० अनभिव्यक्तिरूपेण ३-१७१ अनर्चने च कुम्भानाम् १९-६८५ अनर्थकमसम्बद्धम् २३-२७ अनर्प्य त्वङ्कुरं मोहात् १९-४७७ अनलं पूजियत्वा तु ५-२७३ अनाकुलाभ्यां नेत्राभ्याम् ९-२८ अनाचान्तो ध्यानहीन: १९-३०२

अनादित्वमसंख्यं च २०-११० अनादिवासना रूपाम् २१-१६५ अनादिवासनोत्थानाम् २१-१२७ अनाद्यन्तो ह्यनिधन: २१-४०० अनाधारं परस्पृष्टम् २५-१९५ अनामयोर्मध्यमयो: २४-६८ अनामाऽङ्गृष्ठयुग्मेन ५-११८ अनामामूलदेशाभ्याम् २४-३९ अनावृष्टौ च सर्वत्र १०-६ अनाह्तामराणां च ८-७९ अनिमीलित नेत्र: २४-३१६ अनिरुद्धगतिर्वीरो २४-३९४ अनिरुद्धान्मया प्राप्तम् २०-२०६ अनिवर्ती महावृत्ति: ९-२४८ अनिवर्ती महावृत्तिर्दर्पहा ९-२४६ अनिवारितमन्नाद्यम् १५-४२१ अनिर्वाणं यथादीपम् १०-२२७ अनिर्वाणस्य दीपस्य १९-३९२ अनिर्वाहकमाद्योक्ते: २३-२७ अनिशं भगवद्धिम्बस्य २१-१० अनुक्तमत्र यत्किञ्चित् १८-१४१ अनुक्तानां च सर्वेषाम् ११-२११ अनुकल्पविधाने तु १५-२४४ अनुकल्पे तदर्धं वा १५-१३९ अनुकल्पे तु जप्यान्तम् ९-३४६ अनुकल्पे तु तत्कुर्यात् १२-९ अनुकल्पे तु तन्मध्यम् १५-४२६ अनुकल्पे तु ह्रन्मन्त्रम् ३-८८ अनुकल्पेऽथ चण्डादीन् ९-२९९ अनुकल्पेषु यागेषु ९-३४८ अनुग्रहधियाचार्य: २१-७६ अनुग्रहपरस्त्वास्ते २४-३८३

अनुग्रपरस्त्वास्ते लोकानाम् २०-४८ अनुग्रहपरास्तस्य २१-४२७ अनुग्रहार्थं भक्तानाम् २३-१५० अनुग्रहार्थं वर्णानाम् १-४९, २१-५४८ अनुग्रहार्थमिह हि ३-७८ अनुज्झितस्वभावं च २४-३११ अनुज्झितस्वरूपस्तु २४-८१ अनुज्ञया वा तत्पुत्र: १०-२२४ अनुज्ञां प्रार्थयेत् तेभ्य: ४-४८ अनुतिष्ठन्ति सर्वेऽपि २१-५४२ अनुतिष्ठन्ति साहाय्यम् ४-२४४ अनुद्यतेन वपुषा २४-१६९ अनुपातेन वै ताभ्याम् २५-२१ अनुपादेन चामूलात् १७-२९३ अनुभुङ्के फलं यागात् ८-७० अनुयागं च विधिवत् ७-७९ अनुयागं तत: कुर्यात् १३-६२ अनुलोमजसंस्पर्शे १९-१४५ अनुवेधक्रिया प्रोक्ता २३-९ अनुष्ठानातु नान्येषाम् २२-६३ अनुष्टप्छन्द: १-५४ अनुष्ट्रप्छन्दोबन्धेन २१-५४९ अनुसन्धानयोगे तु ४-१९ अनुसन्धाय सम्पाद्य: २१-१७३ अनुसन्धीयते तत्र १४-२८३ अनुसन्धीयते बद्ध्या ५-१७७ अनेककोटि मार्ताण्ड २०-१३६ अनेकदर्भमुच्चं यत् १४-२८५ अनेकभुजवक्त्रास्त्र १७-८९ अनेकभेदभिन्नं तु २४-३९५ अनेकभेदभिन्नास्तु २१-२०० अनेकभेदभिन्नेषु ३-१०२

अनेकमूर्तिपूजायाम् ४-२४२ अनेकरत्नखचित ४-९३ अनेकरत्नखचितिकरीट २०-१६९ अनेकवक्त्राङ्घिनयनम् २४-२२० अनेकशक्तिभूतानाम् २१-२५ अनेकशतसङ्ख्यातैः ११-२२९ अनेकस्तम्भसंयुक्तम् १२- १२४ अनेकानि सहस्राणि १-३९, २१-५४५ अनेकैर्भूषणै: रम्यै: १५-४०९ अनेत्रैरस्त्रपर्यन्तै: ८-१२ अनेन कुमुदाक्षं तु ११-५१ अनेन पुण्डरीकाख्यम् ११-५४ अनेन मन्त्रेणावाह्य ११-४७ अनेन विधिना दद्यात् १४-२१५ अनेन विधिना पूर्वम् २-६१ अनेन विधिना मुद्राम् २४-७१ अनेन स्वामिनो देहात् ८-१४७ अनेनावाह्य सगणम् ११-६३ अनौपम्येन वपुषा २-९१ अनौपम्येन वपुषा ह्यमूर्तो २४-७५ अन्तः करणयागादि ६-७० अन्तर्गर्भगृहे विष्णो: ४-१९३ अन्तर्गूढो यथा काष्ठात् २१-४०४ अन्तर्जन्तु शवात्कूपात् १९-३४३ अन्तर्दधाति सर्वोऽयम् १-२८ अन्तर्दधाति सर्वोऽयं वेद २१-५४० अन्तर्दयोपयुक्ताश्च ४-४१ अन्तर्निक्षिप्तमुद्रानि २५-१४७ अन्तर्निविष्टभुवनम् २४-३१९ अन्त: प्रविश्य प्रासादे १८-१४२ अन्तः प्रवेशमेकेन १७-२८७ अन्तर्बहिस्थं सर्वेषाम् १६-३१८

अन्तर्बिहिस्स्थितिवशात् १७-२७८ अन्तर्बीजात्मभावेन ५-१३० अन्तर्बोधस्वरूपं यत् २-७२ अन्तर्भेदाश्च बहव: २५-६२ अन्तर्मण्डलदेशे तु ३-१९० अन्तराऽन्तरयोगेन ४-१५७, ५-११९, १४-२१२,

१५-७५, २४-४७२ अन्तरालगणं गार्भम् १४-१५९ अन्तरावरणस्थानाम् १५-९७ अन्तरावरणस्थैस्त् १२-८० अन्तरर्वृत्तं निरुद्धेन २५-२८ अन्तर्वेद्यां चतुर्था यस्तु २४-२३६ अन्तश्शवं चेद्गामाद्यम् १९-२०४ अन्तश्शवेऽपि नैवाऽस्ति १९-२०५ अन्तश्शवोषिताद्वापि १९-३४५ अन्तश्शवोषिते कूपे १९-३४९ अन्तश्छिद्रविनिर्मुक्तम् १७-११२ अन्त: संवेदन सममस्ति ११-१६८ अन्तस्तण्डुल संयुक्तम् २५-१९५ अन्तस्तिर्यक्छवात्कृपात् १९-३४२ अन्तस्सारश्चन्दनादिः १०-३४२ अन्तस्सारो बहिस्सारः १०-३४१ अन्त:सिद्धार्थकान् ४-२०७ अन्तिमे तु दिने कार्यम् १२-११७ अन्ते महोत्सवं कुर्यात् १९-१७५ अन्ते सहस्रकलशैः १९-७४९ अन्नाधारं प्रतिष्ठाप्य २५-१८१ अन्नानामपि संस्कारे २५-१५८ अत्रै: प्रभूतैरन्यैस्तु १८-४५३ अन्नैर्भक्ष्यफलोपेतै: ५-१७१ अन्यच्च सकलं विप्राः १८-१३३ अन्यत्सर्वं त् गङ्गोक्तम् ९-१३८

अन्यत्सर्वं त् पूर्वोक्तम् २४-४४७ अन्यत्सर्वं भवेत्प्राम्वत् १०-१५५ अन्यत्सर्वोपकरणम् १८-५२९ अन्यद्यद्रपयोगि स्यात् १५-३२७ अन्यत्र क्रमशः कुर्यात् १९-६९६ अन्यत्र तदलाभे त् १८-४ अन्यत्र भोगपुजायाम् ४-५४ अन्यत्र मण्डपे नीत्वा १०-४०७ अन्यत्र रजनीपिष्टै: ४-२०८ अन्यत्रैवं दृष्टहवि: कल्पने १९-३७३ अन्यथाकरणार्थां तु ३-१७४ अन्यथाकरणे देवम् १९-५७४ अन्यथाकरणे विप्रा: १९-१०९ अन्यथा चेदिदं कर्म १९-६९६ अन्यथा चोत्सवे क्लृप्ते १९-५७२ अन्यथा दृष्टमात्राद्वै ११-१६७ अन्यथा यदि दोषस्स्यात् १९-५०६ अन्यथा वैजगत्यस्मिन् २०-१०९ अन्यनैमित्तिकार्थं तु १४-८१ अन्यस्मिन् पञ्चगव्यन्तु १५-१२० अन्यस्मिन् लौकिकं स्थाप्य १४-१६३ अन्यार्णमिवमुक्तं तु ७-११७ अन्यारामोद्भवै: पृष्पै: १९-३२३ अन्यांश्च वैष्णवान् १५-४२१ अन्यांश्चैव यथाशक्ति ११-४३५ अन्यान् लाञ्छनमन्त्रास्तु १८-२८० अन्यान् विमानदेवांस्तु ७-३८ अन्यानि कर्मबिम्बानि १७-२६० अन्यानि चैव योग्यानि १२-९६ अन्यानि पायसादीनि २५-२०६ अन्यानि भूषणादीनि १८-४२१ अन्यानि मन्त्रयोग्यानि १४-१८६

अन्यानि सर्विबम्बानि ४-१९७ अन्यासां मन्त्रमूर्तीनाम् २३-५ अन्ये चतुर्मुखमुखा ११-९० अन्ये तु केवलं स्वार्थ २१-५१२ अन्ये तु दीक्षामात्रेण २१-५०९ अन्येद्युरिप तत्रैव ११-१८७ अन्ये तु न स्पृशेयुस्तम् १२-१३४ अन्ये तु मनवस्तत् २३-५४ अन्येन गुरुणा यद्वा १०-२९५ अन्ये परभृताभास्तु ९-२५७ अन्ये यथा न गच्छेत् १८-३९२ अन्ये वर्णसमोपेता ७-११९ अन्येष्वप्युत्सवेषु १९-६५३ अन्येषां तालपूर्वाणाम् ९-२७२ अन्येषां धर्मशास्त्रांच २२-४२ अन्येषां परिवाराणाम् ६-३२ अन्येषां प्रणवेनैव २५-२०५ अन्येषामङ्गबिम्बानाम् १४-२२६ अन्येषां मण्डलाङ्गानाम् १४-११८ अन्येषामपि शास्त्राणाम् १-३७ अन्येषां यागगेहस्य १८-१४३ अन्येषां वक्ष्यते षण्णाम् ८-२६६ अन्येषां सर्वदेवानाम् ११-८६ अन्येषां सर्वबिम्बानाम् १४-१५६ अन्येषां साधनं वक्ष्ये २५-१०७ अन्येषु षड्भुजाद्येषु १८-२८१ अन्येषु सर्ववाद्येषु ११-२६ अन्यैर्दुर्गन्धजैश्चैव १९-३३७ अन्यैरतिप्रभूतैश्च १०-२९७ अन्थैरनुपदिष्टैश्च ९-२०० अन्यैराभरणैर्दिव्यै: १०-२५० अन्यैश्चविविधैभौंगै: १८-३०४

अन्यैश्च सङ्करद्रव्यै: १९-६८२ अन्यैश्चसुसितैर्वस्त्रै: १५-२४१ अन्योन्यं लोपयेत् पङ्किम् १५-२५९ अन्योन्यत्वं प्रपद्येत ५-२३३ अन्योन्यसन्निवेशाच्च १७-२७४ अन्योन्यानुगतत्वं तु १६-२८४ अन्योन्यानुगतेनैव २४-२११ अन्वेषमाणो विमलम् २०-३१२ अपे ब्रीहिविहित २५-८८ अपनीताम्बरै: कुम्भै: १८-४६९ अपनीय च माल्यादीन् १४-२५२ अपनीय गुरोर्भक्त्या १४-२५३ अपनीय तु तत्कार्यात् ३-१६ अपमृत्यु जयार्थाय १०-४०३ अपरस्मिन्दिने प्राप्ते १८-८५ अपरस्मिन् न्यसेत्कुम्भे १५-१३० अपरस्मिन् स्नुचि ५-१८९ अपरस्मिन् स्नुवे ज्ञेयम् ५-१३४ अपरस्य विभेदांस्तु १५-१४२ अपरे दक्षिणे चक्रम् १८-२८० अपरे पद्मनाभं तु २१-३१७ अपरेऽहिन वै कुर्यात् १४-२७६ अपरैर्बलमन्त्रेण १८-३२८ अपवास्य जलं पात्र ५-२७९ अपसव्यस्थितेनैव २४-४३६ अपस्मारी तथोन्मत्तः १९-३१२ अपां पतिवैं कमलम् ४-१३० अपानादिसमीराणाम् ८-४७ अपानादिसमीराणाम् २४-२७६ अपास्य गोगणं तत्र १६-३२ अपास्य च तत: कुर्यात् २३-३३६ अपास्य दोषसङ्कीर्णाम् १७-२३

अपि चेत्पौरुषं वाक्यम् २३-३१ अपिधान विनिर्मुक्तम् २५-१९८ अपिधाय क्रमेणैव १५-७२ अधिसंसारिणो जन्तो: २४-३६२ अपूपान् पृथुकांश्चापि १०-३७८ अपूपानि च सक्तूनि २५-२०८ अपूपानुपहारांश्च ११-२५१, ३७८ अपूर्णपाकमाधार २५-१९७ अपूर्वकल्पनाज्जीर्णः १९-१२७ अपूर्वाभरणैर्माल्यै: ११-३१५ अपूर्वोद्यानयानाद्यै: ११-३१६ अपौरुषेण रूपेण २४-३१२ अपौरुषेयं सद्भह्य २१-५६२ असत्वं पदसंयुक्तम् २१-३८८ अप्ययाख्येन विधिना २४-१०९ अप्ययावसरे प्राप्ते २३-२०३ अप्रतर्क्यस्त्वनुह्रङ्ग्य ९-१९७ अप्रबुद्धे सधूमे च ५-२३९ अप्रमाणे पवित्रे तु १९-६५५ अप्रयत्नेन वै तावत् ६-८४ अप्ररूढान् मुनिश्रेष्ठाः १०-२२० अप्ररूढेषु मरणम् १०-२२१ अप्राकृतं हि तत्स्थानम् २०-२१० अप्राप्तेरस्य कालस्य १४-१३ अब्जागोजेति तत्क्षेप: २५-१११ अभयं कमलं खङ्ग २४-४२० अभयं वरदं चैव ३-६० अभावाच्च प्रभूतेन ५-२४७ अभावे काष्ठसमिधाम् १९-४१६ अभावे कृष्णबिम्बस्य १३-८६ अभावेप्यस्य बिम्बस्य ११-३२० अभावे बलिबिम्बस्य ६-५६

अभावे सर्ववस्तूनाम् २५-२१० अभिगच्छाभयं ध्यायेत ९-३६ अभिजाततनुर्य: २१-१० अभिधान लताढ्ये तु २४-३०७ अभिध्यान समाधानात् १६-६९ अभिनन्द्य शुभं स्वप्रम् १७-६७ अभिन्न: पदभेदेन २३-१०२ अभित्रपूर्णषाङ्गुण्य ४-९९ अभिन्नपूर्णषाङ्गुण्यविभवेन २४-९२ अभित्रपूर्णषाङ्गुण्यविभवेनोप २०-१७५ अभिन्नलक्षणोवाच्यम् २३-२४२ अभिमन्त्र्य तदस्त्रेण ४-९ अभिवाद्यार्ध्यगन्धाद्यै: १०-२६६ अभिषिक्त: स्वभक्ताय २०-२३८ अभिषिच्य च चूर्णेन १२-३३ अभिषिच्य च तान् सर्वान् २१-५५५ अभिषिच्य विशेषेण १२-६० अभिसङ्गम्य तोताद्रौ २१-५२० अभीतिमुद्रासंयुक्तः ९-८३ अभीप्सामि रमाकान्त २०-२७२ अभीप्सितं कि भवतो २०-२७० अभीष्टव्रतमाश्रित्य १२-२०९ अभुक्तमथवा भुक्तम् १६-१९ अभुक्ताऽहतसुश्चेत ४-१८४ अभुक्तेनाहतेनैव २१-२३७ अभेदेन च मन्त्रादि १६-१७४ अभेदेनादिमूर्तेवैं २४-१३५ अभोज्यं गुरुदेवाग्नि २२-१८ अभ्यङ्गोद्वर्तने पूर्वम् २-११० अभ्यन्तरे विमानस्य ४-८०, ७-४८, २०-१५६ अभ्यर्चयेत्स्वहृदये २-१०६ अभ्यर्च्य देवदेवेशम् १३-१६७

ŚLOKĀRDHĀNUKRAMANĪ

अभ्यर्च्य देवमर्घ्याद्यै: ११-३३१, १९-८०८ अभ्यर्च्य श्रमशान्त्यर्थम् ६-५४, ११-२१२ अभ्यर्च्यार्घ्यादिनावेष्ट्य २१-१८८ अभ्यर्च्याऽर्घ्यादिभिर्देवान् ३-१०१ अभ्यार्चयद्विशेषेण २०-१९३ अभ्यासाद्भगवद्योगी ६-८८ अम्बरं परमाणूनाम् २१-४२० अम्बरीषादिपात्रेषु २५-१३९ अम्बुजानि सुगन्धीनि २२-२८ अम्बुना पञ्चगव्येन १५-७८ अम्भस्य पारे इति च २५-९८ अम्भस्येति च मन्त्रेण १८-१:२२ अमत्या यदि कुर्वीत १९-६४७ अमत्या वा समत्या वा १९-६६७ अमद्यपान्वयोत्थस्य २१-३३२ अमन्त्रसंस्कृतं चान्नम् १९-३७१ अमरेशविरूपाक्षौ ९-२०७ अमरेशो विरूपाक्ष: ९-२०४ अमलं दण्डमूले तु २५-४२ अमलं शान्तसंज्ञं वै १६-३१६ अमर्षी च महाभूतश्च ९-१९७ अमावास्यां पौर्णमास्याम् १२-२ अमीषां गणनाथानाम् ८-१५१ अमूर्त ईश्वरश्चात्र ११-१६५ अमूर्तं द्वादशारन्तु १८-५०४ अमूर्तस्य खगेशस्य ६-३१ अमृतं क्षुत्तृषादीनाम् २४-२७१ अमृता क्षीरसंयुक्ता ५-२०९ अमृताध्मातमेघाभम् २४-२६७ अमृताहरणश्चास्तु १०-३८ अमृता हरिणी छाया ७-३४ अमृतीकरणं नाम ५-१२६

अमृते वै गृहे भागे २४-४२६ अयनद्वयमध्यस्थ १५-४२७ अयनद्वितये चापि १२-४ अयने विष्वे चैव १५-४२५ अयन्ते वरुणश्चेति १८-२२४ अयं विंशतिभिर्वर्णै: २३-३८६, ४०२ अयं सौदर्शनो मन्त्र: ७-११८ अयस्कान्तं चेन्द्रनीलम् १५-२७१ अयाज्ञीयै: कोद्रवाद्यै: १९-३६९ अयुग्मपूर्वकं स्निग्धम् १०-३४४ अयुग्मा मानुषे १०-१०० अयुतं नियुतं लक्षम् १९-२७६ अयुतायुतवह्नीनाम् ७-२०३ अयोग्यजनसंस्पृष्टे १९-३९७ अरक्षेत्रञ्च तस्यापि २५-२५ अरतुल्यं तृतीयं १४-१३९ अरषष्टासनाः सर्वे २३-३११ अरसूत्रभ्रमं कुर्यात् २५-३३ अराच्चतुर्दशं त्वक्षात् २३-२८२ अरात्त्रयोदशं चोर्ध्वे २३-३१७ अरात् षष्ठं च तस्याधः २३-३१९ अरात् षष्ठस्य चोर्ध्वे तु २३-३०५ अरात् षष्ठस्य चोर्ध्वेऽथ २३-३३० अरात् षष्ठासनं कुर्यात् २३-३२३ अरात् षष्ठासनं पूर्वम् २३-३३३ अरादेकादशात्पूर्वम् २३-९४ अरान्ताद्यं विना यस्य २३-३३५ अरान्ताद्येन वै मूर्ध्ना २३-३३४ अरुणस्योदयात्पूर्वम् १३-२२४ अरुणाम्भोजपत्राभ २०-२५२ अर्कमण्डलमध्यस्थम् १८-१९९ अर्घमानसमं मुख्यात् १८-१८

अर्घ्यगन्धादिनाऽभ्यर्च्य ५-१८४,१०-३०८,३५७, ११-४२६,१६-२०९,१८-१३७

अर्घ्यदानं तयो: कृत्वा ११-१२६, २१-१०३ अर्घ्यदानं विशेषणं कुर्यात् १३-४१

अर्घ्यपात्रसमूहाच्च २१-४८२

अर्घ्यपात्रात् द्वितीयात्तु ३-९८

अर्घ्यपात्रातु चाऽपूर्य ५-२७६

अर्घ्यपात्रोद्धृतैर्यद्वा ४-२०६

अर्घ्यपुष्पादिना कुर्यात् ४-७२

अर्घ्यपुष्पादिनाभ्यर्च्य २१-१०९

अर्घ्यपुष्पैस्तथा गन्धै: १४-२११

अर्घ्यप्रदानपूर्वं तु ५-१८१

अर्घ्यलेपनमाल्यानि ११-४७

अर्घ्यस्रग्गन्धधूपैश्च ११-२९१

अर्घ्यं गन्धं तथा माल्यम् ११-२०९

अर्घ्यं निवेदयेद्भूय: २-१२८

अर्घ्यं पाद्यं तथाचामं ६-९१,१०-३७७,११-२४५,

२५९, ४०२, १२-१७

अर्घ्यं पाद्याचमे दद्यान् ५-३

अर्घ्याचामे तदन्यस्मिन् ८-२५

अर्घ्यादिखलभोगानाम् २-९६

अर्घ्यादिद्रव्यनिचय: १५-२१३

अर्घ्यादिद्रव्यनिचयम् १५-३२०

अर्घ्यादिना यजेदेतान् ४-३५

अर्घ्यादिना समभ्यर्च्य १०-३१७

अर्घ्यादिभि: समभ्यर्च्य १३-२४, ३२, २०१

अर्घ्यादि सर्वपात्राणि १८-५३०

अर्घ्यादीन् परिकल्प्य १८-८५५

अर्घ्यादीनर्हणं चापि १३-११५

अर्घ्यादीनां द्रव्यलोपे १९-३७८

अर्घ्याद्यैर्दक्षिणान्तैस्तु १८-२३५

अर्घ्याद्यैर्देवमभ्यर्च्य ११-२९६, १२-३२

अर्घ्याद्यैर्धूपपर्यन्तै: ७-२६, ८-२६

अर्घ्याद्यै: पूजियत्वा तु १०-१८८

अर्घ्याद्यै: पूजियत्वाथ ११-३४०

अर्घ्याद्यै: प्राग्वदभ्यर्च्य १२-२३, २५-१७९

अर्घ्याद्यैरखिलैरन्यै: ८-१०५

अर्घ्याद्यैरर्चियत्वा तु ११-२२,१२-८१

अर्घ्याद्यैश्च समभ्यर्च्य ११-३५३

अर्घ्यानुलेपनाद्यैस्तु ६-१२

अर्घ्यालभनधूपैस्तु ४-१६

अर्घ्यालभनपृष्पैश्च १०-६७, १५-७१

अर्घ्यालभनमाल्याद्यै: १८-३८६

अर्घ्यालभनमाल्यानि ४-२१३

अर्घ्यालभनमाल्यैश्च ३-१८९, ११-१९३, १५-

१५७

अर्घ्यालेपनमाल्यैश्च ११-१११

अर्घ्याद्यैस्तु समभ्यर्च्य १२-१२०

अर्घ्येण गन्धपुष्पाभ्याम् १२-२१५

अर्घ्योदकथैकस्मिन् १५-१३३

अर्घ्योदकेन साऽस्त्रेण ५-१००

अचिन्त्यात्माथ भगवान् २०-७१

अच्युताराधनपरै: ९-८८

अर्चयामास विधिवत् २०-२४१

अर्चियत्वाऽर्चियत्वा च २१-१६३

अर्चियत्वा तु मूलेन ११-३२९

अर्चियत्वा नमस्कृत्य १८-३३४

अर्चयेद्देवदेवेशम् २३-३८

अर्चयेद्विविधैर्भोगै: १६-९०

अर्चा: कार्यास्त्विमा १७-२३९

अर्चान्तरन्तु यत्प्रोक्तम् २०-२२५

अर्चान्तरमिदं मेऽपि २०-१९०

अर्चामितेति ऋग्वेदान् १६-१९०

अर्चामितेति मन्त्रं वै १८-२३६

अर्चायां विष्टरे यन्त्रे ७-१५५ अर्चारूपेणावतीर्य २०-१७ अर्चितं परितश्चाष्टौ १८-१२९ अर्चितां ध्यानसंयुक्तम् ३-७२ अर्थीन् सन्तोषयद्भिश्च १३-७६ अर्धचन्द्रललाटस्थ ७-५० अर्धचन्द्रसमाकारम् २५-३ अर्धमर्धांशसंयुक्तम् ५-२०२ अर्धमानेन वा कार्या ९-२८८ अर्धवृत्तद्वयं दद्यात् २५-१७ अर्धहीनं तु तन्मानम् १०-९६ अर्धाङ्गलं चोत्तरोष्ठम् १७-१०३ अर्धाङ्गलाग्रतोन्यूना १७-१२७ अर्घाधिकैस्त्रिभि:प्रस्थै: १५-४१ अर्धेन च त्रिभागेन १६-२७८ अर्धेन तोरणायामात् १४-७० अर्धेन वालुकापीठम् १८-२१ अर्धोत्तरेण वा विप्रा: १५-४२ अर्यमायेति तद्भेरीम् ११-१४ अर्हणं पृथुकापूप १२-१३८ अर्हणं मधुपर्कं च ४-१३७, ११-३०५ अलक्तरञ्जितं सूत्रम् २१-६७ अलङ्कारासनं नीत्वा १०-७६, १२-१२, १३-३१,

२१३, १५-४०२ अलङ्कारासनाद्यं च ९-३४४ अलङ्कारासनान्तं च १०-२९३ अलङ्कारासनान्ते ४-२०५ अलङ्कारासनेऽभ्यर्च्य ११-४,१२-१०५,१३-१३४ अलङ्कारासने मूल १४-२३७ अलङ्कारेरलङ्कृत्य १३-१३५ अलङ्क्वादिवदेवम् १२-१९७ अलङ्क्वादिशेषेण ११-२०३, १३-२३३ अलङ्कृतं च भूभागम् २०-९६
अलङ्कृतं च विविधै: १२-१२६
अलङ्कृतं तथास्त्रैद्यम् १३-१२८
अलङ्कृतं विशेषेण ११-२१८
अलङ्कृतमसन्दिग्धम् १-२१
अलङ्कृतां वितानाद्यै: ११-१०१
अलङ्कृतां वितानाद्यै: १९-१०
अलङ्कृतामलङ्कारै: ९-१०
अलङ्कृतासु सिक्तासु १३-७२
अलङ्कृते धान्यपीठे १५-३९८
अलङ्कृत्य च देवेशम् १३-२१४
अलङ्कृत्य च सौवर्णै: १४-१५९
अलङ्कृत्य च सौवर्णै: १४-१५९
अलङ्कृत्य विशेषेण ११-२१७, ३३३, १२-१५,
१७१, १७४, १३-१३०, २१५, २५२, १४-

अलङ्कृत्य समारोप्य १५-४१० अलाबुकर्करीबिम्ब २५-१२४ अलाभे सति लाभे वा २१-३६ अलाभे हविषान्येषाम् १९-४१७ अलुप्तांशं च विहित १७-२६९ अल्पक्षतं च सौवर्णै: १९-५३ अल्पतेजोऽल्परूपश्च ५-२३८ अल्पतोये श्मशानान्ते १८-९३ अवकुण्ठनमेदद्धि ५-१२२ अवकुण्ठ्याथ तर्जन्या २-९ अवतारदिनेष्वेवम् १२-३ अवतारो नगाद्वक्षात् २१-२७५ अवतार्य ज्वलद्रूपम् १६-३६ अवतार्य तदूर्ध्वे तु ५-९५ अवतार्यामृतैर्भोगै: ७-२४, ८-२२ अवतीर्य रघोर्वंशे २०-२२७ अवतीर्य स्वसत्वाच्च २०-७३ अवतीर्याम्भसो मध्यम् १४-३००

अवघातगृहं प्राप्य २५-८० अवपतन्तीरित्यनेन १५-३७२ अवपन्नादिभिर्दोषै: २५-६५ अवरोप्य ध्वजं पश्चात् १९-६२८ अवरोप्य पवित्राणि १४-२४९ अवरोप्य रथाद्देवम् १९-६०७ अवलम्ब्य समास्ते वै २१-१७० अवलोकामृतीकारौ ५-११३ अवलोक्य च नेत्रेण १८-१२४ अवलोक्य समादाय १४-२०३ अवलोक्य स्मरन्मूलम् १४-९५ अवलोक्याखिलं तत्स्थम् २१-८९ अवलोक्यमलन्देवम् २४-९३ अवशिष्टं कुम्भतोयम् १९-७८३ अवशिष्टैस्त्रिभश्चान्ते १२-८० अवशिष्टैस्तु तत्काण्डै: १४-२९० अवश्यकार्याण्येतानि २२-८ अवष्टभ्य गदामुध्वे ८-१२९ अवाङ्मुख: करवशात् २४-८६ अविघ्नमनिघ्नं चाऽस्तु १०-५२ अविद्धा कृत्तिका युक्ता १३-१४९ अविद्धा यदि लभ्येत १३-८ अविद्धायां नवम्यान्त् १३-९२ अविद्याख्या च या नेमि: २४-२८५ अविद्यादलनीह्येष्या २४-२० अविद्या विकृतानां तु २४-२१८ अविनाशी सखंकारो २३-२५१ अविसुनां क्रमादन्ते ७-१२७ अवैष्णवैर्वा संस्पृष्टे १९-१३६ अवैष्णवैश्च संस्पृष्टः १९-३६२ अव्यक्ताश्च तदन्तः स्थाः ५-१५२ अशक्तिविग्रहं ब्रह्म २१-४७५

अशीति युक्तं कम्भानाम् १५-१५५ अशुभा परिशुद्धा तु १७-१७४ अश्भेन निमित्तेन १७-३२ अशेषाणि च तीर्थानि १४-३०१ अशोधितार्घ्यपात्राद्यै: १९-३२६ अशोभनं भवेद्राष्ट्रम् १०-११३ अश्वत्थं च वटं धेनुम् २२-१२ अश्वत्थपल्लवैस्त्रिग्भः ४-२०७ अश्वत्थप्लक्षन्यग्रोधम् १९-८६४ अश्वरत्ने समारोप्य १३-२५४ अश्वारोहं तत: कुर्यात् ११-३१२ अष्टकं चाऽङ्गलानाम् १८-१६ अष्टकुम्भधराश्चाऽन्ये १८-३९३ अष्टके केशवाद्यांश्च १०-१८२ अष्टके वासुदेवादीन् १०-१८४ अष्टकेषु च शुद्धानि १५-२८६ अष्टदिक्षु च विन्यस्त १०-१८६ अष्टधान्यानि गाश्चैव १८-२१२, २१३ अष्टधान्यानि परित: १८-२०४ अष्टपत्राम्बुजे पीठे ४-७४ अष्टबन्धं पुन:कृत्वा १९-८१ अष्टबाहुं चतुर्बाहुम् ७-२१९ अष्टबाहुर्विशालाम् २४-२१२ अष्टबाह्वादिकं वाऽपि ४-१०१ अष्टमन्त्रैर्म्निश्रेष्ठाः १५-३६४ अष्टमं च तदूर्ध्वे तु २३-१०१ अष्टमं तु तद्देशात् २३-१८८ अष्टमं नाभिदेशाच्च २३-२८१ अष्टमं सप्तमं नाभे: २३-३२० अष्टमस्याथ वै नाभे: २३-३२९ अष्टमात्त् द्वितीयस्य २३-९७ अष्टमादपरं वर्णम् २३-९६

अष्टमादपरं शुद्धम् २३-१६६, १७० अष्टमीसहिता वापि १३-६ अष्टमेहि तु तद्रात्रौ ११-३१२ अष्टम्यां वा नवम्यां वा १३-७ अष्टलोचनमायामात् १७-१७५ अष्टलोहमयं चक्रम् १८-३७७ अष्टहस्तोच्छ्रितं ऊर्ध्वम् १८-१४ अष्टाक्षरमिमं मन्त्रम् २०-१३० अष्टाक्षरादि मन्त्राणाम् २३-५६ अष्टाक्षरादिमन्त्रेण १५--२०५ अष्टाक्षरेण जुहुयात् १९-८६५ अष्टाक्षरेण जुहुयात् १९-८६५ अष्टाक्षरेण मन्त्रेण १०-१९८, ३२३, १५-६०,

अष्टाङ्गुलं तदुदरम् १७-२१७ अष्टाङ्गुला च सौवर्णी १८-२०३ अष्टाङ्गुलात्समुत्सेधात् २१-४३ अष्टाङ्गुलायतं यद्वा २१–३०२ अष्टाङ्ग्लस्तदुच्छ्राय: १०-८१ अष्टाङ्ग्ले तु हनुके १७-१७६ अष्टाङ्गुलोच्छ्रित जङ्घे १७-२१८ अष्टाङ्गेन नमस्कुर्यात् ६-६९ अष्टाङ्गेन नमस्कृत्य ६-८०, ११-१९३ अष्टाङ्गेनाथ विज्ञाप्य १८-२४७ अष्टाङ्गेनार्चियत्वा तु २१-४७२ अष्टादशधनुर्मानम् १४-१८ अष्टादशाक्षरे ह्येष २३-१३२ अष्टादशाङ्गुला चैव १७-११९ अष्टाधिकशतांशो य: १७-९४ अष्टाधिकानि कोष्ठानि १०-१५० अष्टाधिकेन सूत्रेण १४–१४३ अष्टाभिरष्टदिक्संस्थै: १५-३८३ अष्टावष्टौ तु पूर्वादि १५-२०२

अष्टाविंशतिदर्भोत्थम् १८-१३६ अष्टाविंशति संख्यन्तु १५-३४४ अष्टासु तत्र कुम्भेषु १८-२६४ अष्टासु तानि व्यस्तानि १५-३१५ अष्टासु पृष्टिं तद्वाह्ये १५-३४१ अष्टाश्रमथवा वृत्तम् २१-४२ अष्टाष्ट्रकस्तदर्थै: ८-१६२ अष्टाष्ट्रपरसंख्यातै: १५-१८४ अष्टोत्तरशतं जप्त्वा १९-३२७, ३८०, ४३०, ४७९, ५४० अष्टोत्तरशतं हुत्वा १५-७४, २६३, १९-६१२ अष्टोत्तरशतं हुत्वा १५-७४, २६३, १९-६१२

अष्टोत्तरशतग्रन्थि १४-११२ अष्टोत्तरशतादधै: १४-१४१ अष्टोत्तरसहस्रं तु १९-५६६ अष्टोत्तरसहस्राख्य १९-८१२ अष्टोत्तरेण सूत्राणाम् १४-१०७, १३७ अष्टौ चतुः सकृद्वापि १०-१९२ असङ्कल्पितसालोक्त ९-३२० असङ्ख्येयमसङ्ख्यानाम् २३-२६० असङ्गशक्त्या भगवान् २४-३४१ असन्धेये रथे देवम् १९-५९५ असन्निधाने तेषाम् ९-४६१ असन्निधेश्च यो भोग: ५-१७ असम्प्रोक्ष्यार्चनम् कुर्वन् १९-७५७ असम्भवे जलद्रोण्याम् १८-९२ असमिद्धे हुतेऽग्नौ १९-४२३ असंलग्नं तु निक्षिप्य २४-६५ असामाऱ्या: फलेप्सूनाम् १७-९ असुरै: राक्षसैश्चैव २०-७ अस्ति कल्याणतीर्थम् २०-२९० अस्ति ते विमलाभक्ति: २०-२७३ अस्त्रं तदङ्गमापाद्यम् १६-३९

अस्त्रजप्तै: कृशाकाण्डै: ५-६४ अस्त्रमन्त्रं त तन्मध्ये २१-९९ अस्त्रमन्त्रेण धरणीम् १०-१३१ अस्त्रमन्त्रेण सम्प्रोक्ष्य १८-९७ अस्त्रमन्त्रेण संशोध्य २-३३ अस्त्रविग्रहरूपं च ११-१२० अस्त्रसम्पटितेनैव १८-३४२ अस्त्राणां भूषणानाम् १४-२२४ अस्त्राभिमन्त्रितं कृत्वा २१-९० अस्त्राभिमन्त्रितेनैव ५-६५ अस्त्राभिमन्त्रितेनैव ५-९२ अस्त्राभिमन्त्रितेनैव बहिः २५-१०४ अस्त्राम्बुना प्रोक्षितेन १०-१३२ अस्त्रेण पूर्ववत्कुर्यात् २१-१२६ अस्त्रेण प्रोक्षयेत् पश्चात् ११-३०, १३-१६० अस्त्रेण बन्धयामीति ७-१३४ अस्त्रेण वस्त्रयुग्मं तु ११-१२७ अस्त्रेणैव विदिग्बन्धम् २-३८ अस्त्रेणैव समीकृत्य ५-६३ अस्त्रैर्मन्त्रैर्ध्वजै: ३-१८२ अस्त्रोदकेन सम्प्रोक्ष्य १९-३७४ अस्थाने स्थापिते बिम्बे १९-७५ अस्नातो देशिकश्चैवम् १९-१३० अस्नातोनूर्ध्वपुण्ड्रश्च १९-३०० अस्पृश्यैर्यदि संस्पृष्य १९-४३८ अस्पृश्यैश्चापि संसृष्टे १९-६७७ अस्माकमिह कल्याणम् २०-२२१ अस्माद्दिनात्समारभ्य १०-४०१ अस्मान्मन्त्रत्रयाद्विद्धि २३-१५८ अस्मिन् कालेऽर्हणाद्यम् ५-४५ अस्मिन् क्षेत्रचतुष्के तु २०-११३ अस्मिन्मात्राद्यमुक्तानि २१-२०६

अस्मिन् धर्मश्च कामश्च १-३७
अस्य कर्माख्यतत्त्वस्य २१-१७९
अस्याधरोत्तराभ्याम् १७-२०८
अस्यैकार्णं पदं पूर्वम् २३-१०९
अस्यैवाऽथो नियोक्तव्यम् २३-१९९
अस्वातन्त्र्यादसामर्थ्यात् १०-२७६
अस्वातन्त्र्यादुलिं तत्र ८-२१४
अस्वातन्त्र्यालये ग्राम १९-५५२
अहङ्कारस्तदुत्थास्तु २१-१९९
अहं सतारकेणैव ८-१८४
अह्वादायामराणां च १४-२७८
अहोरात्रं प्रतिदिनम् ११-१७७
अहोरात्रोषितो भूत्वा २१-११

आ

आकर्कटक सङ्कान्ते: १४-११ आकर्णयितुमिच्छाम: २०-२९१ आकराद्येश्च षड्दीर्घै: ८-९४ आकारा: सन्निवेशाश्च २०-१०९ आकारास्त् विभोस्सम्यक् ३-१८१ आकाशं शिखरस्थम् ३-११३ आकाशे ग्रहयुद्धे च १९-२६९ आकुञ्च पृष्ठलग्ने तु २४-४८ आकृतौ जलनाथस्य ९-१६६ आकोट्य पौन: पुन्येन १६-८० आक्रान्तमनलेनैव ८-९१ आक्रम्य जाग्रदादित्य २४-३२० आक्लिष्टकर्मा देवेश २४-२९० आखुर्द्रमीना हि १७-५५ आगच्छत पितृगणाः ११-५२ आगच्छत यक्षगणा: ११-६४ आगच्छत यातूगणाः ११-५५ आगच्छत सिद्धगणाः ११-७०

आगच्छताधरगणाः ११-७२ आगच्छतामरगणाः ११-४५, ४९ आगच्छता हि प्रथमाः ११-५८ आगच्छ पदमन्त्रेण ४-६२ आगच्छ मे कुरु दयाम् १८-२३४ आगमश्रितिमूलत्वम् २३-१३ आगमाध्ययनं कुर्यात् ६-८० आगमार्थं च देवानाम् २-३० आगस्त्यं पाचयेत् शाकम् २५-१३० आग्नेय्यां दक्षिणस्यां वा १५-४ आग्नेयादिविदिक्षु १८-३०७

२००

आग्नेयादौ तु ४-२२ आग्नेय्यां भार्गवो राम: १८-२६७ आग्नेये दक्षिणे भागे १०-१४४ आग्नेयैकोनपञ्चाचाशत् १५-२८७ आघृष्टे सोपला बाला १६-७३ आचम्य च प्रविश्यान्त: २-५ आचम्य च बलिं दत्त्वा १८-४६८ आचरेच्छान्तिहोमं च १९-१३१, ४९३ आचरेत्क्रमयोगेन १५-४२० आचरेत्पूर्ववद्विप्राः १०-१४७ आचरेत्सरसि प्रोक्त १९-३५५ आचरेदुत्सवं प्राग्वत् १९-६५४ आचरेदुत्सवं लक्ष्म्याः १३-९५ आचरेद्देवदेवस्य १२-४ आचरेद्रत्नविन्यासम् १६-२९८ आचर्तव्य इहाज्ञानात् २२-४७ आचाङ्घिगोचरास्सर्वे ८-४२, २४-३७१ आचाङ्घेर्जानुपर्यन्तम् १८-३२१ आचांसाद्दक्षिणे भागे २-७५

आचामं गन्धमाल्ये च ११-३०४ आचामं वासितं गन्धम् १८-१०९ आचार्यं पूजयेत्पश्चात् १२-६१ आचार्यं पूजयेत्प्राग्वत् १२-२०४ आचार्यं वरयेत्पूर्वम् १६-६ आचार्य ऋत्विगादींश्च १९-८४१ आचार्य एव प्रविशेत् १०-२१७ आचार्य: कोणदेशस्थै: १८-३१७ आचार्यत्वं तथार्त्विज्यम् १९-४५७ आचार्यदक्षिणादीनि १८-५२८ आचार्यदक्षिणाहीनम् १९-६३० आचार्यदक्षिणाहीने १९-६२९ आचार्य: प्रविशेत्सार्धम् १०-११९ आचार्य: प्राङ्मुख: स्थित्वा ११-७६ आचार्य: साधकश्चापि ११-३०७ आचार्य: साधकश्चैव १२-१३२ आचार्यस्त्वनुतापार्तः १९-१२१ आचार्यः स्वयमादद्यात् १०-३३३, ११-४१८ आचार्य: स्वयमादद्यादेकांशम् १३-५६ आचार्याणां साधकानाम् १५-११ आचार्यादीननुज्ञाप्य १०-१९७ आचार्यानुमता: सर्वा: २१-२४९ आचार्यानुवाताश्च २०-२०१ आचार्यान् गुरुपूर्वांश्च १०-२०८ आचार्यांश्चतुरो विप्रा: १५-७ आचार्यान् साधकांश्चैन १५-४२० आचार्योऽपि समादाय ११-३७४ आचार्यो ब्राह्मणै: सार्धम् १४-१९५ आचार्यो मूर्तिपै: १०-३६९ आचार्यो मूर्तिपैर्मन्त्रान् १८-१२० आचार्यो मूर्तिपै: सार्धम् १०-३६०, ११-३१७, \$८0, १४-१७0, १८-८~~३~~

आचार्यो यजमानश्च १२-१४६, १६-७ आचार्यो यजमानेन ११-३१८ आचार्यो वैष्णवान् २१-२८५ आच्छादयित्वा वसनै: १०-२०५ आच्छाद्य नववस्त्रेण १५-७३ आच्छाद्य वाससा पश्चात् १४-१६४, १८७ आच्युते वामनेत्रे तु २०-७६ आजगाम गिरिश्रेष्ठम् २१-५२२ आजलान्तं कृते खाते १६-९४ आजानुपादौ प्रक्षाल्य २-५ आजानुबाहुं श्रीमन्तम् ८-११२ आजानोर्दक्षिणस्य २४-३८९ आज्यं च गुडतोयाद्यम् १५-१७३ आज्यकोशं तु तं विद्धि २५-४६ आज्ययुक्तैस्तिलैश्चान्तिः ५-२१३ आज्यस्थालीचतुष्कं च ५-९८ आज्यस्थालीमथाऽऽदाय ५-११५ आज्यस्थाल्यादिपात्राणाम् १९-४१४ आज्यस्य दैवतं देव: १५-१९२ आज्याक्तया तया वापि १८-२०७ आज्याकैरक्षतैस्तद्वत् ५-२०२ आज्यादिना प्रभूतेन १८-३१८ आज्यात्रै: पद्मबीजैश्च ५-२१८ आज्येन वा केवलेन ५-१७३ आज्येन सिक्तै: कुसुमै: ५-१४७ आज्येनोभयत: सिक्तम् ५-१८६ आज्ञाप्रतीक्षकाश्चास्या ८-१८० आज्ञाप्रतीक्षकेनैव २४-२०५ आढकानां कुलुत्थानाम् १५-३११ आढकस्य हरिद्रान्ने २५-११६ आढकादिमितै: प्राक् १०-१६१ आ तदुक्तानुयजनात् २३-३३८

आतपत्रै: सिताद्येश्च ६-४५ आतपे शोषयेत्पश्चात् १२-१५३ आत्मतृल्येन देहेन २४-२०९ आत्मध्यानपराय २३-३९१ आत्मन: प्राग्वशाद्वायु: ४-३२ आत्मनश्चोत्तरे कुर्यात् १६-१४३ आत्मनश्चोपकाराय १८-५३४ आत्मनोऽग्रेस्त् विश्वेश: ५-१६५ आत्मनो वामभागे तु ५-२७८ आत्मन्यासं क्रमात्कृत्वा १८-१२३ आत्मशक्तिसमैभींगै: २४-४८१ आत्मसत्यं समाश्रित्य २१--१३९ आत्मानं प्रोक्षयेत्पश्चात् १०-५७ आत्मानं सर्वगन्ध्यात्वा १८-१११ आत्मानं ससुतं दारान् २-१२३ आत्मामृतमनौपम्यम् २४-२७२ आ त्वा हर्षेति सह वै १८-४२५ आ त्वा हर्षेति सूक्तं तु १६-१८६ आदर्शनात्पलायन्ते १७-२०५ आदाय कुम्भं तैश्चुर्णै: ११-३३ आदाय तत्तोयकुम्भम् २१-४९४ आदाय नेत्रमन्त्रेण १३-१७६ आदाय पुण्डरीकाक्ष २३-३६९ आदाय प्रणवं पूर्वम् ३-५२ आदाय भाविनो बन्धान् २१-१९४ आदाय लोहजे पात्रे १०-१९३ आदाय वाञ्छितपदम् २३-४१० आदाय शिरसा मन्त्रि १७-२०६ आदाय संयमास्त्रोयम् २४-२९४ आदाय सोदकं चाऽथ ५-१०४ आदायाऽद्य पदस्थस्य २४-१७५ आदायाक्षगतं बीजम् २३-९३

आदायाक्षस्य मध्यस्थम् २३-१०५ आदायादौ यदक्षस्थम् २३-१२३ आदायाध्यात्ममन्त्रांश्च २१-३५४ आदायाभ्यां नियोक्तव्यम् २३-१२७ आदायामृतमूर्ते वै २३-३६८ आदायैतदुद्वयं कुर्यात् २३-१२५ आदायोत्तानपाणिभ्याम् ४-१८८ आदावन्ते च तन्मन्त्र: २३-६० आदावन्ते च देवेशम् १२-११६ आदित्यायृतदीप्तेन २-३८ आदिदेवादयश्चैते २०-९७ आदिमध्यावसानेषु १७-७८, २३-१४६ आदिवत्पाणियुगलम् २४-१२६ आदिष्टोऽहं भगवता १-१६ आदिसिद्धि समूहं तु ४-३४ आदेयमेकयुक्तं च १७-१६५ आदेवालयभूभागात् १८-४८२ आदौ नारायण: श्रीमान् २०-११९ आदौ नियोजितां शक्तिम् १२-२३ आदौ निवेशितां शक्तिम् ६-५४ आद्यं करचतुष्कं यत् ९-१६५ आद्यं नारायणाष्टार्णम् २३-५२ आद्यं नित्योदितं व्यूह: २१-५६१ आद्यन्ते तारशक्त्याद्यै: ७-१७२ आद्यं भागवतं धर्मम् १-२६, २१-५४२ आद्यं मार्गत्रयं कृत्वा ३-१८ आद्यं षडक्षरं ज्ञेयम् २३-१९० आद्यं सनातनतनुम् १८-२३१ आद्यं ह्युदुम्बरस्योध्वें २०-१४८ आद्यमेकादशाद्वर्णम् २३-७६, २०४ आद्यमेकायनं वेदम् २१-५१५, ५३१ आद्यवामगतं सर्वम् ९-१६२

आद्यस्य चातुरात्म्यस्य २३-२७२ आद्यस्य नासिकांशस्य १७-१०४ आद्याच्चतुर्थभागेन १४-१४४ आद्यात्पूर्वमथादाय २३-१२६ आद्यान् दिक्स्थेषु कुम्भेषु १५-३३८ आद्यायां कमलं पाणौ २५-१६४ आद्येन वा द्वितीयेन ८-१८४ आद्येन सह कीणस्थै: १६-२७० आधारदानमाज्येन २१-११८ आधारनिलयं त्राम्ना ९-६२ आधारशक्तिं तस्योध्वें ४-२१ आधारादिक्रमोयेते १८-२१९ आधारादिध्वजी^{ग्रान्त}म् १८-४११ आधाराद्भगवद्घिम्बात् २२-३९ आधाराधेयभावे २१-१३८ आधारेषु प्रतिष्ठी^{प्य} २५-१८९ आधारोपरिपात्राणि ३-२६ अधोमुखस्य वामस्य २४-४७ आधेयचरणाक्रान्तः २४-३८१ आधेयचरणाधरस्थम् २४-३८२ आधेयचरणाधस्य्थसव्य २४-३७७ आधेयपद्मविन्यस्त ४-४३ आधेयोल्लिङ्गितीकारम् ५-१६६ आध्मातं वायुना यत् २४-२४३ आध्यात्मिकाधिदेवैस्तु १८-११४ आनन्द: पीतवर्णस्तु ९-१८८ आनन्दमयमध्यस्थम् २०-२६० आनन्दमयसंज्ञम् २०-१५४ आनन्दसुन्दरपदम् २३-३७१ आनन्दाख्यं हि सामर्थ्यम् ५-१३६ आनन्दामृत सम्पूर्णवत् २४-२७८ आनन्दाम्बुधिसम्पन्नान् २१-५२५

आनन्दो नन्दनश्चैव ९-१८६ आनयेत्पचनागारम् २५-८३ आनयेदवघातार्थम् २५-६६ आनयेयुर्विभोरग्रे ४-२३९ आनाभिजानुदेशाच्च १८-३२१ आनाय्य वा पृथक्पीठाम् १७-७२ आनाय्या देवभागम् १७-८८ आनीतस्यालयक्षेत्रे १९-७२६ आनीता व्यक्ततां येन २३-८६ आनीय सह सूत्रेण २१-१८७ आनीय स्थापयेत्पार्श्वे १८-२०५ आनुकूल्यं गवेष्टव्यम् २२-५० आप उन्दन्तु मन्त्रेण ११-८ आपर्वतान्त: सञ्चारो १७-८२ आपातालाच्च सर्वेषाम् २४-४३० आपादनेऽपि प्राणार्थम् १८-३१९ आपादाग्राच्छिखान्तम् २१–३४५ आपादन्नाभिदेशान्तम् २१-२१४ आपादान्मन्त्रहस्तेन २१-२८२ आपाद्य वा प्रपामात्रम् १५-२३७ आपूर्य पाणियुगलम् ५-२८२ आप्तकाम: स भगवान् २४-१८५ आप्तवद्भद्यनिष्ठस्य २१-३३३ आप्तैराराधिते देवे ६-३९ आप्नोत्याराधक: शश्वत् १८-२५९ आप्यदिक् साग्रहस्ता २१-४५ आप्यायनार्थं भूतानाम् १४-२७९ आप्यायनार्थं मन्त्राणाम् १८-३२० आप्यायनार्थी पूर्वाह्ने १९-६२२ आप्यायस्वेति मन्त्रेण १५-१६६ आप्येन सूत्रस्कन्धेन २१–३८७ आबृहत्स्नपनात्पूर्वम् १८-७६

आब्रह्मभवनं शश्वत् ९-१५३, २५९ आब्रह्मभूवनं सर्वम् २४-३१२ आब्रह्मरन्ध्रात् पादान्तम् २-६२ आभीरकुलजैर्युक्तै: १३-८० आभोगं तदध: शेषम् १६-१९८ आभ्यां शान्तस्वरूपत्वात् २३-२४५ आमध्याप्रथिपर्यन्तात् २३-७० आमृर्त्याह्वादयत्याशु १७-१६७ आमूर्धतोङ्किपर्यन्तम् २४-१८२ आमूर्ध्न: क्रमशो दत्वा १४-२३७ आमुर्ध्नः पीठपर्यन्तम् १४-१०४ आमुर्ध्नो मुलमन्त्रं तु १८-२१७ आमूलाच्च मरुच्छक्त्या ५-२५१ आमूलात्कर्णिकाग्रं च २४-९६ आमुलात् ध्वजपर्यन्तम् १८-४५८ आमूलात्सर्वमन्त्राणाम् ४-७१ आमूलान्नखपर्यन्तम् २४-६ आमोक्षात्सर्वसिद्धीनाम् २१-५०२ आमोक्षात्सर्वसिद्धीनाम् २४-३९० आमोक्षादङ्गभावं च २५-२२६ आम्रायोद्धोषणपरै: १८-१२१ आम्नायोद्धोषणपरैर्भक्तै: १०-१२८ आम्रं च सहकारं च १५-२७८ आम्रकल्केन तोयेन २-२५ आम्रादीनि च शृष्काणि २५-१४१ आयतं नवभिर्हस्तै: १०-२३० आयशुद्ध्यादिहीने वा १९-७१९ आयसा गृलिकाश्चैव १५-३२७ आयान्तं विन्यसेच्चक्रम् ७-१३५ आयान्तु गन्धर्वगणा: ११-६१ आयान्तु पिशाचगणाः ११-६७ आयामार्धेन विस्तीर्णम् १०-२३१

आयुधानां तथैवोक्तम् १०-३८१ आयुधानामथध्यानम् ७-२०५ आयुधानि च दिव्यानि ११-४१२ आयुधानि समभ्यर्च्य १३-१३९ आयुधान्यर्चयेत्तद्वत् १३-१३२ आयुरारोग्यमैश्वर्यम् २०-३०७ आयुर्द: पद्मगन्ध: स्यात् ५-२३० आयुष्कामी मध्यमया २१-२९९ आयुष्यारोग्यमेधानाम् १०-४९ आयुष्यारोग्यमैश्वर्यम् १३-१२६ आरं कांस्यं च विन्यस्य १५-३१८ आरण्यं लौकिकं वाऽथ ५-८३ आरब्धपूजनं शीघ्रम् १९-२०० आरब्धे पूजने विप्रा: १९-२०० आरभ्य दक्षिणाऽशायाम् ५-६६ आरभ्य प्रस्तरोद्देशात् ३-१०५ आरभ्यमाणे प्रासादे १६-८९ आरभ्यवक्त्रवलयात् १०-८२ आरभ्य सङ्क्रमादेवम् १३-२२३ आरम्भदिनमारभ्य १२-११५ आरम्भदिवसे रात्रौ ११-२१३ आरम्भस्त्रपने हीने १९-५२८ आरम्भादेव जातानाम् १८-३१९ आरम्भे चावसाने च १२-१८८, १३-९९, २३१ आरम्भे सर्वकार्याणाम् ३-९१ आराधकस्य च गुरो: १४-१५७ आराधकस्य च गुरो: कुर्यात् १४-१३० आराधनं हि तस्यैव २१-२६ आराधनविधिं वक्ष्ये २-१ आराधनाङ्गवैकल्ये १९-८४६ आराधनार्थं विहित: २३-२४० आराधार्थतो विप्रा: १८-३५८

आराधने च विच्छिन्ने १९-७५४ आराध्य गरुडं पूर्वम् ११-२० आराध्य मन्त्रनाथेन १४-२८४ आराध्यस्याग्रत: स्थित्वा १४-१९८ आराध्यस्यग्रतो विप्रा: ६-२ आराध्यायाथाऽरोप्य ३-११ आराध्यो भगवान्भक्त्या १६-१५ आरोग्यभोगकैवल्यप्राप्तये १७-२०१ आरोपयित्वा प्रागास्यम् ५-२ आरोप्य शिबिकायानम् १२-१४६ आरोहणे न दोषोऽत्र १९-४९६ आरोहेति च सामज्ञान् १८-५०८ आर्द्रं नवमृजुं स्निग्धम् १०-३४३ आर्द्रमासान्यलङ्कारः १७-३९ आर्द्रवक्षस्य पतने १९-२७० आर्द्रायां प्रतिमासं तु ८-६३ आर्षे कोटिगुणं प्रोक्तम् २०-१२ आलम्भनवशात्कुर्यात् २१-२१२ आलयं चापि संशोध्य १९-१६१ आलये जनने वापि १९-१९० आलेपयेदगोमयेन् १५-२३ आवाहनार्घ्ये धूपे च ३-८३ आवाहने तथाऽर्चायाम् ७-१४९ आवाहने विशेषोऽयम् ८-२२२ आवाहने सन्निधाने ३-८९ आवाहयान्यमरवृन्द १८-२३१ आवाह्य तोषयित्वा तु ११-७२ आवाह्य तोषयेत्प्राग्वत् ११-७४ आवाह्य मन्त्रनाथस्य ११-११७ आवाह्यार्घ्यादिनाभ्यर्च्य १८-१२८ आविरास जगन्नाथो २०-१२३ आविरासीत्तनो दिव्यम् २०-१३५

आविर्भविष्यति पुर: २०-१३१ आविश्याऽस्ते स मात्रेण २४-२९३ आविश्वप्रभवात्कालात् २०-१०१ आविष्कृतस्य भेदे १८-२९४ आवृतिक्रमयोगेन १५-४२७ आवृतिष्वपि सर्वासु ११-४२ आशङ्खान्मेखलानान्तु २५-२२ आशास्वष्टा सुमध्ये १०-१४३ आशीर्वादं ततः कुर्यात् ११-३६३ आशोर्वादं पुरा कृत्वा ११-३४७ आशौचं गृहमात्रस्य १९-२०२ आशौचमाचरेद्विप्रा: १९-४५३ आशौचवद्भिमंनुजै: १९-७४८ आशौचवद्धिः संस्पृष्टः १९-३०६ आशौचवान्वा पतित: १९-३१३ आश्रमे वैष्णवानां तु २१-९ आश्वत्थं ब्रह्मवृक्षोत्थम् १७-५ आषाढपञ्चदश्यास्तु १४-१० आषाढशुक्रद्वादश्याम् १२–२०५ आषाढे पूर्वफल्गुन्याम् १२-१४४ आसनं हृदि सङ्कल्प्य ७-१८३ आसनार्घ्ये तत: पाद्यम् ९-३४८ आसनाद्यैश्च संस्पर्शै: ७-२१७ आसनेष्वासनं चैव १९-२५७ आसमाप्तिक्रियां चैव २२-३९ आसमाप्तिं भज विभो ११-१२३ आसमाप्तेर्भज विभो २१-१०१ आसादय क्षमस्वेति ७-१५१ आसादयाऽऽशु ४-१४१ आसाद्य देवसदनम् १९-८७५ आसाद्य मण्डलं कृत्वा २२-५५ आसाद्य यां समायान्ति २१-२४७

आसाद्य शयनं ब्रह्मन् २०-५५ आसाद्य सूकरक्षेत्रम् २०-६८ आसीनानामथाऽसीनान् ४-१०८ आसीनेत्वथ चाऽसीनम् ५-१८२ आस्तिक: सत्यसन्धश्च १६-६ आस्ते त्युत्पत्तिपूर्वाणाम् १८-५२ आस्थानमण्डपं नीत्वा १०-३१०, ११-३, २९५,

३८८, १३-२४८ आस्थानमण्डपं नीत्वा देवम् १३-८३ आस्थानमण्डपं सम्यक् १५-४१० आस्थानमण्डपे भद्र १३-२०१ आस्फोटयतु स्वकरौ ७-२०९ आस्यनासाललाटार्थम् १७-१०० आस्वाद्य नवनीतं च १३-७९ आहरन्तु बलि तुष्टा: २१-११० आहतीनां शतं हत्वा २१-३९४ आहुत्यष्टोत्तरशतं हुत्वा १०-३०३ आह्त्यामृद्धतायां च ५-१४३ आहृतव्यास्तु तै: ११-९२ आह्तोपविशेद्यत्र ४-२६ आहतामृतकुम्भाय १०-३८७ आहत्य सर्वाण्येकत्र १२-९७ आहृत्यैवं विधं स्तम्भम् १३-१९० आह्रत्योदनपाकाग्निम् २५-९३ आह्लादजननीं शक्तिम् २४-३२१ आह्वानार्थमशेषाणाम् १०-३९९ इ

इच्छा प्रीती रितश्चैव ७-३२ इच्छा प्रीती रितश्चैव २३-२३३ इच्छारूपधरैश्चैव २४-२०१ इच्छाशक्तिं मनस्तत्वम् ७-१९३ इडामायेति सामज्ञान् १६-१०२

इत: परं च श्रोतव्यम् १४-३१३ इत: परं यच्छ्रोतव्यम् २०-२८९ इतरस्यायुग्मयुक्त्या १६–३५० इतरेण करेणैव ९-७२ इतिकर्तव्यतामुग्धो २०-१२२ इति कर्तव्यता शास्त्र २१-४४३ इति कृष्णायार्घ्यादानम् १३-५२ इति चन्द्रं नमस्कृत्य १३-४५ इति चन्द्रायार्घ्यदानम् १३-४८ इति ज्ञात्वा यथावच्च ३-१८६ इति डोलोत्सवविधि: १२-२०५ इति तद्वचनं श्रुत्वा २१-५२७ इति ते गरुडव्यूह: ८-५७ इति दिग्बन्धनमन्त्र: ७-१३४ इति देवै: प्रार्थितोऽयम् २०-३०० इति नानाविधै: स्तोत्रै: २०-३२२ इति नारायणस्यास्य २०-२८८ इति पञ्चकमन्यस्मिन् १५-१२९ इति पावित्रकं सम्यक् १४-३१३ इति प्रणम्य देवेशम् १९-७१५ इति भक्त्या प्रपन्नानाम् २१-१६ इति मन्त्रेण चावाह्य ११-१६ इति लाञ्छनसञ्चारो १७-८२ इति लोकेश्वरेषूक्तम् ९-१०५ इति विज्ञाप्य चाज्ञाप्य २१-३८३ इति विज्ञाप्य देवेशम् ५-४३, १०-३०७, ४०६,

११-३७७ इति विज्ञाप्य देवस्य ११-३८७, १४-१८३ इति विज्ञाप्य पक्षीन्द्र १०-४०३ इति विंशतिभि: कुम्भै: १५-११३ इति वैभवदीक्षाया: २१-४४८ इति सङ्कीर्तिता: सम्यक् १३-२६५ इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तो १२-६२ इति सम्पातहोमे वै २१-१७६ इति सम्प्रार्थितो देवः २०-२७३, २१-५२९ इति सम्प्रार्थितो ब्रह्मा २०-१८७ इति सम्प्रोक्षणं प्रोक्तम् १९-७८९ इति सम्यक् समाख्यातम् ७-२२३, ८-६४, १७०, २२७, २५-२११ इति सर्वं समाख्यातम् १९-८८० इति सामान्यसन्धानम् १८-४१२ इतिहासपुराणज्ञाः १-३ इतिहासपुराणानि १२-१७८,१३-२३८ इतोऽन्यच्छ्रोतुमिच्छा८-१७४,९-३५०,१३-२६५, १८-५६०, २१-५८७

इत्थं दीक्षाधिवासाय २१-२४६ इत्थं दीक्षाविधि: सम्यक् २१-४६४ इत्थं य: कारयेद्भक्त्या १३-९० इत्थं रूपधरं देवम् ८-१२२ इत्थं हि वीरलक्ष्म्यादि १८-५१७ इत्यध्वषट्कमुद्दिष्टम् २१-४१६ इत्यष्टधा समुद्दिष्टम् २५-९२ इत्यादिशत्ततस्ते वै २१-५१७ इत्यादौ सर्वसामान्यः २१-६२५ इत्यावाह्य गणेशं तु ११-५७ इत्यावाह्य यजेत्प्राग्वत् ११-६० इत्युक्तं योगिनां श्रेष्ठाः १४-२७४ इत्युक्तं लेशतस्तीर्थ २०-३१० इत्युक्तं लेशतो बिम्ब १७-२६१ इत्युक्तं साधनं सम्यक् २५-१०७ इत्युक्त: स चतुर्वक्त्रो २०-१८० इत्युक्तो देवदेवेन २०-२७६ इत्युक्तो परभेदानाम् १५-२२९ इत्युक्तो बलभद्रोऽयम् २०-२७१

इत्युक्तो ब्रह्मणा देवो २०-१२९ इत्युक्तो रघुशार्द्रल २०-२३७ इत्युक्त्वा च ततो दद्यात् १४-२७१ इत्युक्त्वाथ मुनीन्द्राय २०-१९६ इत्युक्तवाऽध्याप्य १-२२ इत्युक्त्वाऽन्तर्दधे १-१०, २०-१३३, २१-५४१ इत्युक्त्वा नारदो योगी १-७१ इत्युक्त्वा भगवान् देव: २०-१९२ इत्युक्त्वा भाजनम् १६-२१६ इत्युक्त्वा मुनिशार्दूला: २१-५५६ इत्युक्त्वा सोदकं पश्चात् ५-३७ इत्येकाशीतिकलशा १५-१५७ इत्येतत्साधकस्योक्तम् १८-४८० इत्येते कुमुदादीनाम् ११-८३ इत्येवं केशवादीनाम् २३-२३४ इत्येवं देवतावृन्दम् १६-३५१ इत्येवं पीठलक्ष्माऽपि १७-३०७ इत्येवं बिम्बपूर्वाणाम् १८-५६० इत्येवं भगवद्ध्यानम् २४-४३८ इत्येवं मण्डपादीनाम् १६-३३९ इत्येवं मुख्यपूर्वाणाम् २४-१९४ इत्येवं मुनिशार्दुला १९-१२८ इत्येवं मुनिशार्दूला भवद्धिः २५-२१२ इत्येवं वैनतेयादि ८-१७३ इत्येवमपरं प्रोक्तम् १५-१९१ इत्येवमभिषेकस्तु २१-५०३ इत्येवमर्चनविधिः ९-३५० इत्येवमादि: सर्वेषाम् २४-१८४ इत्येवमाद्यैर्विविधै: १४-६० इत्येवमुक्तं देवस्य १२-२३३ इत्येवमुक्ता नियमा २२-६७ इत्येवमूर्ध्वपुण्ड्रस्य २१-३१७

इत्येव विष्णुदीपस्य १३-१९७ इदं पार्थिवं तत्त्वम् २१-३७७ इदं वच: पर्जन्याय १५-३६२ इदं विष्णुर्विचक्रम: १८-६६ इदं विष्णुरित्येतेन १५-३५५ इदं हि सात्वतं तन्त्रम् २०-२०५ इदमभ्यचर्येद्देवम् ११-१२२ इदमभ्यर्च्य भगवान् २१-१०० इदमुक्त्वा च तदनु २१-१०९ इदानीमपि मां यष्टुम् २०-२७५ इध्ममूलादथाऽक्रान्तम् ५-१८८ इध्माष्टकं समादाय ५-१८६ इन्द्रकोपकसङ्काशः ५-२२८ इन्द्रनीलमयश्चैव १८-३६९ इन्द्रयवं वेणुयवम् १५-३०० इन्द्रश्चेन्द्रपदाख्यश्च १६-११९ इन्द्रवल्ल्यङ्करं पद्मम् १५-२२८ इन्द्राग्निमध्योपद्वार ९-१९८ इन्द्रादि लोकपालानाम् ९-८९ इन्द्रादि लोकपालांस्तु ८-२०१, १०-२८७, १६-१३५ इन्द्रादि लोकपालास्ते ९-२९८ इन्द्रादीशानपर्यन्तम् १८-१२६, १८० इन्द्राविष्णु हंहितेति १५-३५९ इन्द्रियारिगणं जित्वा २४-२९५ इन्धनानि विनिक्षिप्य २५-९४ इमां महोपनिषदम् १२-७७ इमां महोपनिषदमिति १८-५१४ इमां विद्यान्महाबुद्धि: १४-३०५ इयन्तं कालमीशोऽयम् २०-१८५ इरावतीति मन्त्रेण १५-३५४ इष्टोपदेश: कर्तव्य: २२-४५

इष्ट्वा कुम्भस्थितं देवम् १९-८७२ इष्ट्वा चाऽर्घ्यादिभिभींगै: १५-४०६ इष्ट्रा ध्वजेषु सावित्री १२-१८० इष्ट्राऽलङ्कत्य विविधै: १५-३९१ इष्ट्रा हत्पुण्डरीके तु ८-१३७ इष्ट्रैवं कोणपद्मेषु १६--११५ इष्ट्रैवं देवता: प्राक् १६-१३९ इष्ट्रैवं विबुधव्रातम् १६-१२६ इह ते प्राप्य चाभीष्टान् १२-२०१ इह नारायणस्यैव २०-११६ इह भुक्त्वाऽखिलान् १३-२२७ इहलोके सुखं प्राप्य ११-४३९, १३-२०६ इहलोके सुखं भुक्त्वा १३-२६४ इह सर्वाभीष्टसिद्ध्यै १३-५३ इहानेनैव रूपेण २०-२९९ इहार्चनविधानं तु ७-१५२ इहाश्रितात्मने तुभ्यम् १७-८५ इहेप्सिंतार्थान् सम्पाद्य १३-९० इहैव शीघ्रं विप्रेन्द्र २३-४४ इहैवाऽनुग्रहं कर्तुम् २१-५२९

ई

ईकारानुस्वारयुक्तम् ३-३३ ईक्षमाणं विभोर्वक्त्रम् १८-५५७ ईशकोणात्समारभ्य १६-१०२, १८-१६३ ईशकोणादि तत्सूत्रम् १६-५३ ईशकोणे गदां न्यसेत् ४-७८ ईशकोणेऽथवा सौम्ये २१-२८० ईशपूर्वाग्निदिग्भागे ५-१६० ईशवह्निपदाभ्यान्तु २५-१२ ईशश्चैववाऽथ पर्जन्यो १९-८२० ईशादिवह्निपर्यन्तम् १०-६६, १५-३३०

ईशानदिक्स्थितेनैव १५-३६२ ईशानपदपद्मातु १६-१०९ ईशानसोमदिङ्मध्ये ८-९६, १३२ ईशानादिषु कोणेषु ८-१५१ ईशानेकोनपञ्चाशत् १५-२९० ईशान्ये कुम्भसंयुक्ताम् ११-१०१ ईशाब्जनाभरुद्धेन २१-११९ ईश्वरं तपनं चैव १६-११० ईश्वरप्राग्वशादेव २-२९ ईश्वराख्यामिदं तन्त्रम् १-७० ईश्वरेच्छानुविद्धानाम् २१-४२३ ईश्वरेच्छावशेनैव २१-४०२ ईषत्तिर्यक् क्षितिन्यस्त १७-२०३ ईषदूर्ध्वं तथा तिर्यक् ८-११७ ईषद्रोमय युक्तेन १७-२५ ईषद्वलयवन्नाभे: १६-३२१ ईषद्वै क्रमसूक्ष्मं च २५-५२ ईषद्वै डोलयेत्पश्चात् २४-१० ईषन्निम्नतलं चैव १७-१२७ ईषन्नायाति वैषम्यम् २१-२५७ ईषल्लब्धरसानां च २४-३०३ उक्तं यत्र प्रतिष्ठायाम् २३-२३ उक्तं सर्वं समभ्यूह्य १०-२२५ उक्तदिग्द्वितयस्यैकदेशे १७-६४ उक्तदोषविमुक्ताथ १७-१९ उक्तागर्तीश्च ये चान्ये २०-९३

उक्तानेतान् क्रमेणैव ९-१८३ उक्ताभावे तु सर्वत्र १८-३०९ उक्ताभ्याम् उग्रशान्ताभ्याम् ८-१२६ उक्ते दिनेऽङ्कुरारोपम् १५-२३८ उक्तोपद्वारपालानाम् ९-२१७

उक्त्वा व्योमात्मने स्वाहा २१-१९४ उग्रं वीरेश्वरं रम्यम् ९-२२१ उग्रां वा शान्तरूपाम् ८-१०७ उग्रगन्धा ह्यकर्मणि २२-२६ उग्ररूपिममं ध्यायेत् ८-१२३ उच्चं गर्भसमं पीठम् १६-२२९ उच्चरन् मूलमन्त्रं वा ३-१४ उच्चाग्रविततां पीताम् ११-१५५ उच्चार्यमूलमन्त्रं तु ५-१६९ उच्चार्यार्घ्यादिनाभ्यर्च्य २३-७१ उच्चैरुद्धष्यमाणैश्च ११-२५७ उच्छ्रायात् त्र्यङ्गले १७-११४ उच्छायादथ विस्तरात् १०-८३ उच्छिष्टं क्रिमिदुष्टं च २५-१२६ उच्छिष्टादीनि सर्वाणि १०-२१८ उड्पारोहणदिनेऽपि १२-१२१ उड्डीय पुण्यभूभागे २०-७१ उत देवा अवहिता १८-५५ उत्कृष्टतत्तज्जातीय १९-२० उत्कृष्टद्विजरूपेण २४-३०८ उत्कृष्टधातुसम्भूतान् १६-१५३ उत्कृष्ट: परशब्दोऽयम् २१-५०८ उत्कृष्टलोहजातानि १९-६६ उत्कृष्टानां हेमतारताम्र १९-१५ उत्क्रम्यात्मैकतां कृत्वा १८-११२ उत्तमं देवदेवस्य १२-१६० उत्तमं स्नपनं कृत्वा १९-५५९, ६६३ उत्तमं स्यात्रिभिर्युक्तम् १७-२४१ उत्तमां दक्षिणां दद्यात् ११-४३२ उत्तमस्नपनं कुर्यात् १९-९९, ६१९ उत्तमस्नपनं कृत्वा १९-३६, ७३६ उत्तमस्नपनं होमम् १९-६११

उत्तमादि विभेदेन १५-३१ उत्तमादीनि कर्माणि १४-११४ उत्तमोत्तममार्गेण १९-१६२, २५३, ३१४, ६२१, ६३९

उत्तमोत्तममार्गेण स्नपनम् १९-५९२ उत्तमोत्तममार्गेण स्नापयेत् १९-२११, ३४१ उत्तमोत्तममार्गेण स्नाप्य १९-३३० उत्तानयेत्रिवृत्या तान् १५-२६८ उत्तानितेतरकरं कुण्डलाद्यै: ९-२७ उत्तानौ संहतौ पाणी २४-६७ उत्तिष्ठेति द्विषट्कार्णम् १८-२६१ उत्थाप्य बिम्बम् १८-१५३ उत्थाप्य मूर्तिपाद्यैस्तु १८-७४, ३९० उत्थाप्य मूर्तिमन्त्रेण १८-३८९ उत्थाप्योत्सवबिम्बादीन् १९-७७९ उत्पद्यतेऽन्यथात्वं च १४-२९२ उत्पलावर्तके देशे २०-६६ उत्पलैर्वश्यकामस्तु ५-२१९ उत्तराधरयोगेन ७-१६६ उत्तरायणकाले वा १२-१६१ उत्तरायणपूर्वेषु १२-७ उत्तरे ध्वजपीठस्य १०-३४० उत्तरे मणिभद्रं च ७-८४ उत्तरोत्तरतां बुध्वा २१-२० उत्सवं कर्मबिम्बे तु १८-२७१ उत्सवं देवदेवस्य १३-६८ उत्सवं देवदेवस्य कुर्यात् १४-२४७ उत्सवध्वजभङ्गेन १९-५०३ उत्सवभ्रमणं कृत्वा १२-१५ उत्सवं मृगशीर्षे वा १३-१३ उत्सवाङ्गतया कलृप्त १९-२०७ उत्सवाग्नौ यथाशास्त्रम् १९-६५०

उत्सवादीन् कर्तुकामम् २०-२७८ उत्सवार्चां तदुच्छ्रायम् १७-२४३ उत्सवार्चादिबिम्बानाम् १९-७६६ उत्सवान्ते तु कुम्भादि १३-२४९ उत्सवान्ते ध्वजे नष्टे १९-६२६ उत्सवारम्भदिवसात् १२-२७ उत्सवारम्भदिवसादारभ्य १२-२८, १३-२३० उत्सवारम्भदिवसे १५-४२८ उत्सवारम्भपूर्वेद्यु: १२-११४,१६४,१३-९८,२२९ उत्सवेषु विशेषेण ८-६४ उत्सवोऽनुष्ठित: काम्य: १०-९ उदक्पश्चिममध्यस्थे २४-१३१ उदक्स्थमक्षरं चाक्षात् २३-२७९ उदक्यासृतिकाद्यैश्च १९-४२२ उदगायतसूत्राणि १०-१३८ उदग्दिक्षण वक्त्राणाम् १७-३०६ उदिग्दिङ्मध्यतो दाम्ये ५-१६१ उदयार्कसहस्राभम् ९-१२५ उदरे दक्षिणे पार्श्वे २१-३१५ उदितं सह तेनैव ४-१२७, ७-६, २४-४६६ उदिते तु निशानाथे १३-२८ उदीच्याग्नौ हरिद्रान्नम् १८-३१२ उदुत्तमं हि ऋग्वेदान् १८-२२३ उदेति दक्षिणस्यां वै २४-९९ उद्धारं एवं कथित: १५-३८७ उद्धारं चानयो: कुर्यात् १५-१३८ उद्धरेत्प्रणवं पूर्वम् २३-५७ उद्धृत: स सवो यस्मात् १०-३ उद्धृतां कृतखातां च २१-३७ उद्धृत्य तानि पात्राणि ४-२२३ उद्भृत्य विष्णुगायत्र्या १५-२१० उद्धृत्य हृदयेनाथ १८-३८८

उद्धत्याहुतियोगेन २१-१२२ उद्धृत्योत्तरत: कृत्वा २१-२३६ उद्धृत्योद्धृत्य हस्तेन ५-१०५ उद्धत्योत्सवशेषं तु १९-५५५ उद्यज्जानुमनेकास्त्रम् ७-२०० उद्यानवनिताराम २१-२६५ उद्यानोपवनस्थांश्च १९-८२५ उद्वर्त्तयेत्ततो देवम् १५-३८० उद्वास्य देवतास्तत्स्था: १८-१५४ उद्वास्य द्वारदेवांश्च १९-७७४ उद्वासनबलिं दद्यात् ११-४२७ उद्वासनबलेर्लोपे १९-६२८ उन्नतश्चोत्रतांसश्च ९-१३ उन्नताङ्गलवृद्ध्या तु १८-७ उन्नता शिखरार्धेन १६-२४७ उन्नम्य दक्षिणं जानुम् ९-५६ उन्मत्तकुसुमाकारम् १०-८६ उन्मत्तकुसुमाकारसदृशीम् ११-२६९ उपकुम्भाष्टकं चैव १०-३७४ उपकुम्भाष्टके चैव १२-१८३ उपकुम्भाष्टके नैव १०-३८१ उपचारमयैभींगै: ८-७३ उपदिश्य तदर्थांश्च २०-१९६ उपदिश्याथ मुसली २१-५५० उपदेष्ट्रमतोऽन्येषाम् ३-६६ उपद्रष्टा चतुष्कोणे १६-४५ उपद्वारेशसदृशम् ९-२२३ उपधानानि चित्राणि १८-१७० उपपीठस्य संलग्नात् २१-४४ उपयोज्यं प्रतिष्ठायाम् १८-१४७ उपरिष्टातु पद्माभ्याम् १७-२७७ उपरिष्टातु भागेन १६-२४०

उपरिष्टान्म्निश्रेष्ठाः १८-५७ उपर्युपरि निक्षिप्य १८-१७४ उपर्युपरि योगेन २१-१५२ उपलिप्तमथास्त्रेण २-२० उपलिप्ते तु संलिख्य २३-४२९ उपलिप्याथ भूभागम् ११-१३४ उपलिप्यास्त्रजप्तेन २१-४७ उपविश्य यथान्यायम् ११-१०७ उपविश्याऽऽसने ४-१२ उपविश्याऽऽसने पश्चात् १०-२७७ उपविश्याऽऽसने शुद्धे २१-२९४ उपवीतं सोत्तरीयम् ४-१७८ उपवीतं सोत्तरीयम् २१-६० उपवीतादिसंयुक्तम् ११-२९ उपवीतानि चान्येषाम् १४-२५६ उपशोभं तु तं विद्धि ११-१४८ उपसंहतवामाङ्गि: २४-३८८ उपसंहत्य तं चापि २४-५२ उपसंहत्य तु तथा ५-२७९ उपस्पर्शं च ताम्बूलम् २५-१८८ उपस्पृश्य यथान्यायम् ८-१९ उपहारान्निवेद्याथ ११-४०२ उपाङ्गभङ्गे सन्धानम् १९-५ उपाङ्गानि मुनिश्रेष्ठा १९-९ उपाधिश्रयणं नाम ५-११४ उपानहौ सितं छत्रम् ४-१८६ उपार्जितं पुरा यद्वै ३-५ उपासकानां भक्तानाम् २४-१७३ उपाहृतानि केदारात् २५-६९ उपेन्द्र: पूर्वदिग्भागे ९-५९ उभयत्र समानं स्यात् २०-१५ उभयत्रापि सङ्कान्तौ १३-१५२

उभयो: क्रान्तिवेधश्चेत् १३-१३ उभयोरन्तरे रेफम् २३-२१५ उभयोर्हस्तयोर्विप्र: २४-२५ उभाभ्यां चैव हस्ताभ्याम् १०-१९४ उभाभ्यामपि पाणिभ्याम् ८-१२८ उल्काशन्यादिपाते च १९-२६४ उवाच करुणं वाक्यम् २१-५२५ उवाच बलभद्रं तम् २०-२६९ उवाच भगवान् रामम् २०-२३५ उवाचामृतवर्षिण्या २०-३२३ उशीरं कुङ्कुमं चैव १५-२८० उशीरं कुष्ठमगरः १५-२२५ उशीरवंशकूर्चेन ३-१४ उष्ट्रादिभि: सूतिकभि: १९-५४६ उष्णाम्भसः सङ्कर्षणः १५-१९२ उष्णीषं च तदुर्ध्वे तु १७-२८५ उष्णीषघटजङ्घानाम् १७-२८९ उष्णीषमध्वभूमेस्तु १६-२४४

ऊनाधिक्योपशान्त्यर्थम् १०-२१२ ऊरुद्वचात्रयेत् हासम् १७-२३१ ऊरुमध्ये निषण्णे तु २४-१४ ऊरुमानं परिज्ञेयम् १७-१४३ ऊरुमूले मनस्तत्त्वम् ७-१८० ऊरुमूले वैनतेयम् १८-२७८ ऊरुयुग्मस्य जङ्घाभ्याम् १७-१४८ ऊर्ष्युग्मस्य जङ्घाभ्याम् १७-१४८ ऊर्ष्वात्तर्यामृताङ्गः ९-२५४ ऊर्ध्वणा जानुदेशाच्च १७-५९ ऊर्ध्वण्वालागणालीढ ७-१९९ ऊर्ध्वतो वसनार्थं तत् २५-१८२ ऊर्ध्वाधः कौमुदीमाला १५-५०

ऊर्ध्वपाती तदारूढ: २१-३^{७९}

कथ्वंपुण्ड्रं ककुद्देशे २१-३०८ कथ्वंपुण्ड्रं कण्ठदेशे २१-३०४ कथ्वंपुण्ड्रं च हृदये २१-३०३ कथ्वंपुण्ड्रं चु पूर्वोक्त २१-३०४ कथ्वंपुण्ड्रमृजुं रम्यम् २१-३०० कथ्वंऽधोमेखलानाम् ५-७१

ऋ

ऋक्पूतं हतमादाय ८-७८ ऋक्सामपूर्वान् वामे तु १८-६५ ऋक्सामपूर्वैर्विधिवत् १८-२२२ ऋगाद्यध्ययनं कुर्यु: ४-२३० ऋग्भि: पुरुषस्कतस्य १५-१७२ ऋग्यज्स्सामपूर्वाणाम् १८-३५ ऋग्यजुस्सामपूर्वेस्त् १८-४६ ऋग्यज्: सामवेदांस्त् ११-२३१ ऋग्विग्धिर्ण्यगर्भेति १८-४६३ ऋग्वेदाद्यांश्च चत्रः १९-८१५ ऋग्वेंदाद्याश्च चतस्रः १६-४३ ऋग्वेदाद्यांस्तु चतुर: १६-१४९, १८-२४२ ऋग्वेदान् पाठयेद्धक्त्या १६-१७० ऋङ्मयं पौरुषं सुक्तम् १८-३०० ऋचोऽघमर्षणीस्तत्र २०-२३२ ऋजुभूतं शिशुं कृत्वा २१-३४० ऋजुस्थितान्यथाशोभम् ८-१८० ऋजो: सुसमपादस्य १७-१६८ ऋज्वाख्यमविकारं च १७-९२ ऋते वेदविदो विप्रा: २१-४१० ऋत्विगाचार्ययोर्वाऽपि १९-७४२ ऋत्विग्भि: परिचारैश्च ११-४२९ ऋत्विजश्च तथाभूता १९-४८५ ऋद्धये पृष्टये सन्तु १०-४६ ऋषभस्तु स्वर: प्रोक्तो ११-८८

ऋषयस्तपसायुष्मत् २१-२५६ ऋषिदेव पितृभ्यश्च १८-५४५ ऋषिबीजं च विन्यस्य १५-३०३ ऋषिभर्मनुजैर्वाऽथ ४-५७ ऋषिभर्मृनिभिस्सिद्धैः ३-६३ ऋषिभस्सामरैः सिद्धैः २०-९१

ए एकं दिनं समारभ्य १९-४२८ एकं द्वे त्रीणि वा दद्यात् १४-२६४ एकं वै सोदकं पात्रम् ८-८८ एकं सङ्गृह्यमानेषु १४-२२ एक एकार्णरहितः २३-१५९ एक एव जगन्नाथ २४-१९६ एक एव तदूध्वें तु १८-४३६ एक एव नारायणः १२-६५ एक एव नारायण इति १५-३८६ एककालं द्विकालं वा ३-३९१ एकत्र दीक्षितस्तन्त्रे १९-४५५ एकत्रिपञ्चरात्रं वा १८-९५ एकत्रिपञ्चसप्ताख्याः १६-२२३ एकत्रिपञ्चसप्तादि १४-२४ एकत्रिपञ्चसप्ताऽपि ४-२२१ एकत्रिषड्द्विषट् २४-३३८ एकदिग्वीक्षमाणम् १६-२८२ एकदेशं समासाद्य २०-७० एकद्वारं चतुर्द्वारम् १४-२५ एकद्वारां चतुर्द्वाराम् ११-९६ एकद्वित्रिचतुःपञ्च १९-४२६ एकद्वित्रिचतुर्वर्षम् १९-६१० एकद्वित्रिदिनं विप्राः १९-६३५ एकायनांस्तदन्ते तु १८-६७ एकायनैरभिज्ञाभिः १८-४७४

एकांशदर्धमानं च २५-२९ एकाशीतिघटैर्देवम् १३-३० एकाशीतिं च कोष्ठानि १५-२५० एकाशीति पदे याम्ये १५-२८१ एकाशीति पदोपेताम् १६-१०६ एकाशीतिभिरावर्तै: १४-१४० एकाशीतिषु दिक्स्थेषु १५-३३३ एकाशीति स्थितानां तु १५-२०० एकाशीत्या च कुम्भानाम् १५-१८५ एकाशीत्या च कुम्भानां १५-१८७ एकाशीत्या च् वारूण्या १५-३६५ एकासव्ये दक्षिणे वा १८-३६१ एकाहमर्चनाहीने १८-५३२, १९-४०३ एकाहमुत्सवं ब्राह्मम् १३-९६ एकोकृत्यात्मना सार्धम् १४-२०६ एकेन कर्णिका कुर्यात् १५-१०२ एकेन चरणं जङ्गा १७-२८३ एकेन युक्तमधमम् १७-२४१ एकेन वाऽपि तच्चूर्णम् १५-३९९ एकेन सर्वसामान्यम् २१-४६२ एकैकं तोरणं वाऽत्र १४-७० एकैकं नवधा भूय: १५-२४८ एकैकं पूजयेद्देवम् १६-१३८ एकैकं प्राक्क्रमेणैव १५-२९५ एकैकं बहिरष्टासु १५-३०३ एकैकं भगवद्रुपं २४-८९ एकैकं लक्ष्मभेदेन १७-२७१ एकैकं वाऽपि विप्रेन्द्रा: १५-१४० एकैकं सप्तधामन्त्र्य १५-९८ एकैकं हृदयादीनाम् ५-४० एकैकमङ्गलं शोध्यम् २५-४८ एकैकशः स्थिताः शूराः ९-१९८

एकैकस्मिंस्तु भोगेऽपि ५-१३ एकैकस्य तु विस्तारम् १५-३८ एकैकेन तु कुम्भेन ४-२४३ एकैकेन तु भागेन २४-१०७ एकैव स्वर्णवर्णा च १४-६४ एको द्वो बहवो वाऽपि १५-२४ एको ह्यत्र निषेधं च ९-१६० एतं द्विरष्ट शोभास् ९-२२३ एतच्चतुर्विधं वित्त १७-२५८ एतच्छास्त्रोक्तविधिना २५-२१७ एतज्जानीहि तत्सर्वम् २३-२४ एतत्तन्त्रयोक्तेन १-६७ एतत् तु त्रिविधं विद्धि १-५७ एतत्सर्वं समभ्यूह्य १८-५०२ एतदागमसिद्धान्तम् २१-५६५ एतदादाय मानं तु १७-२३५ एतदावरणद्वार ९-१५४ एतदुक्तं समस्तं वा १५-३२८ एतदुक्तविधानेन २०-२०८, २१-५३५ एतदुत्तममानं तु १०-९५ एतदेव पुरा पृष्टो २२-२ एतदेव मुनिश्रेष्ठाः १०-९६ एतदेवाब्जनाभस्य २३-२८० एतद्दोषं जहि जहि १९-८६२ एतद्विम्ब प्रतिष्ठानात् १६-२६३ एतद्विंशति संख्यं च २३-३४६ एतद्वै कुमुदाक्षस्य ९-३८ एतयोरन्तरं यद्वै ५-१९२ एतस्मादेक वर्णातु १६-२३६ एतस्य सन्निधौ विप्रा: १४-१७४ एतानि पाद्यस्याऽङ्गानि १५-२१४ एतानि हेमरत्नाद्यै: १४-४२

एतान्युक्तानि सर्वाणि ३-१८७ एतान् सूक्ष्मस्वरूपेण ९-२७४ एताभिरङ्गुलीभिस्तु २१-२९९ एतावता महाबुद्धेः २१-१८१ एतावता लक्षणेन २४-८७ एतावदर्चनात्तेषाम् ४-७ एतावदर्थनान्मुक्तम् १६-२३ एतावदुक्तं सामान्यम् १६-६४ एताश्च देवता विप्रा: ९-१७१ एतांस्तु स्वस्वनाम्नैव १९-८२४ एते एकान्तिधर्मस्य १-३० एते गणेश्वरास्त्वष्टौ ९-२०६ एते गणेश्वराह्यष्टौ ९-८५ एते चतुर्भुजा: सर्वे ९-१०० एते तु नायका: सर्वे ९-१७६ एते तु शक्तिभिस्सर्वे ३-१६१ एते नृत्तविशेषाश्च ११-८५ एते पूर्वादिके योगेन ३-१४७ एते भगवतो विप्रा: ९-४३ एतेऽवताराः कथिता २०-८८ एतेषां क्रमशो ध्यानम् ९-११८ एतेषां गर्भगेहान्तः १९-१३२, १३४ एतेषां गर्भगेहान्तः प्रवेशे १९-२४३ एतेषां च लयं विप्र ५-२६९ एतेषां भेदने छेदे १९-४१५ एतेषामथवा पूर्वम् १८-५८ एतेषामन्तरे भूय: १६-१३३ एतेषामर्चनं कुर्यात् ८-१६१ एतेषां विहिता ग्रीवा १७-१९५ एतेषां सात्वतं शास्त्रम् १-९ एतेषु दिव्यशास्त्रेषु १-६८ एतेष्वपि च सर्वेषु १८-४१९

एतेष्वेकतमं कुण्डम् ५-५८ एते सर्वे सदा देवा: १०-४५ एतेऽस्त्रनायकास्सर्वे ४-१२१, ७-२११ एते स्फटिकवर्णाभाः ९-६२ एते ह्यावृतिदेवानाम् ११-८५ एतैर्गर्भगृहाभ्यन्तः १९-१४३ एतैर्गर्भगृहाभ्यन्तः प्रवेशे १९-२२६ एतै: प्रविष्टे गेहान्त: १९-१३७ एतै: प्रविष्टे धामान्त: १९-१४१ एतै: प्रासादसंस्पर्शे १९-२१२, २३७ एतैरष्टोरगैराद्यै: १०-२५४ एतैराशौचवत्पूर्वै: १९-१६० एतैरेव समस्तैस्तु १५-३६५ एतैर्मन्त्रैर्द्विजश्रेष्ठाः ५-१६३ एतैस्तु गर्भगेहान्तः १९-१५२ एतैस्तु गर्भगेहान्तर्दूषिते १९-२३३ एतैस्सर्वेरङ्गबिम्बै: १७-२४० एतौ गणेश्वरौ न्यसेत् ९-७७ एत्य कृष्णाय तद्वत्तम् २०-२८१ एधोभिर्ब्रह्मवृक्षोत्थै: ५-२०८ एधोभिश्च शुभैर्होमो ५-२२० एभि: क्षितितलं व्याप्तम् २०-८८ एभिर्मूर्त्यन्तरै: सार्धम् २०-३१ एभिर्वयमुरुक्रमस्य १२-८४ एभिर्वयमुरुक्रमस्येति १८-५०९ एभ्य: पादादिकं कुर्यात् १६-२६९ एभ्यश्चतुर्भुजस्त्वत्र ९-१०४ एभ्यो मध्यात्त्वथैकेन २३-२४१ एलाकर्पूरचूणैश्च १२-१०३ एलालवङ्गतकोल २५-१७५ एवं कथितमेकस्मिन् १९-४६५ एवं कालत्रये कुर्यात् ९-३३७

एवं कालद्वये कुर्यात् ११-२१३ एवं कुम्भं परिभ्राम्य ४-२१५ एवं कुम्भार्चनं कृत्वा १०-१८७ एवं क्म्भेऽपि दोषाणाम् ११-१९० एवं कृते ततः कुर्यात् १४-८२ एवं कृते तत: पश्चात् १४-७२ एवं कृते तु कोष्ठानि १५-११५ एवं कृते दीपदण्डे १३-१९६ एवं कृते भवन्त्यत्र १५-३८ एवं कृते शुचौ कुण्डे ५-५७ एवं कृते सित तदा १४-२७४ एवं कृत्वाङ्करारोपम् १०-२२६ एवं कृत्वा घृतारोपम् १०-१९६ एवं कृत्वा ततो देवम् १३-१९८ एवं कृत्वा ततो लक्ष्मीम् १३-१२० एवं कृत्वाथ देवस्य १९-६१३ एवं कृत्वाधिवासं तु १८-३३९ एवं कृत्वाधिवासादि १८-४२९ एवं कृत्वाऽऽध्वकीम् ३-१११ एवं कृत्वा ध्वजस्तम्भम् १०-३५० एवं कृत्वा पवित्राणि १४-१६१ एवं कृत्वा लयाख्यं तु २-१०५ एवं कृत्वोत्सवं पश्चात् १३-११३ एवं क्रमात्समासाद्य ४-२२६ एवं क्रमाद् द्रव्ययुक्तम् १५-८९ एवं क्रमाद्बलिं दत्वा १८-४६२ एवं क्रमेण कुण्डांस्तु १८-२४३ एवं क्रमेण संप्रोक्ष्य १०-३८२ एवं क्रमेण संस्थाप्य ११-१९ एवं क्रमेणावलोक्य २०-१५५ एवं क्रीडारतैर्भक्तै: १३-८२ एवं क्षेत्रवरे दिव्ये २०-२०

एवं क्षेत्रस्थिता मूर्ति २०-१११ एवं गणाधिपश्चण्डो ९-१८ एवं गन्धरसरूप २१-१६२ एवं गुरौ व्याधिते वा १९-४९० एवं ग्रामं परिभ्राम्य ११-९२ एवं ग्रामबलिं कृत्वा ११-२१० एवं चतुर्भुजस्योक्तम् ८-१२५ एवं चतुर्भुजेनैव २४-४१० एवं चानश्वरं भाव्यम् २४-२७१ एवं चाभिमतं चक्रम् १६-३२४ एवं चाऽस्याऽचले पीठे ४-२८ एवं जयन्त्यां रामस्य १३-१४ एवं जलाधिवासन्तु १८-१४६ एवं ज्ञात्वा पुरा तत् १८-५२२ एवं ज्ञात्वा पुरा सम्यक् ५-१६५ एवं ज्ञात्वा यथाकालम् ८-१८ एवं डोलां तु संस्कृत्य १२-१८७ एवं तदा प्रकुर्वीत १५-१५ एवं तद्दिनमारभ्य १८-४६६ एवं तद्विग्रहे सूक्ष्मे २१-३६६ एवं तदीया विप्राश्च ९-४८ एवं तस्मिन्पदाब्जे १६-१११ एवं तु दशधा विप्र: १५-१४२ एवं तेजोमयं देवम् ४-६५ एवं तेनैव चाऽन्येषाम् १४-३०७ एवं त्रिंशद्दिनं कुर्यात् १३-२२८ एवं त्वभिनवं कृत्वा १४-७१, १८-३८ एवं दशदिनं कुर्यात् १३-२४९ एवं दशायां कर्तव्यम् १३-१४६ एवं दशावशिष्टान्तै: १८-२२१ एवं दिग्द्वारभवनद्वाः ९-२७९ एवं दिनचतुष्कं तु २१-१३

एवं दिवा रजन्यां च ११-२१४ एवं दिव्यादि शास्त्राणाम् २३-३१ एवं दिव्यादि शास्त्रस्य २३-५१ एवं दिव्यानि शास्त्राणि १-५२ एवं दीक्षा चाभिषेक: २१-५५७ एवं दीक्षात्रयं चापि २१-४६० एवं दुष्टं हविर्बुध्वा २५-१९८ एवं दुष्टपवित्राणाम् १९-६५९ एवं दुस्स्वप्नशान्तिन्तु १८-३४४ एवं देवं परिभ्राम्य ११-२४४ एवं द्रव्याणि विन्यस्य १५-३१९ एवं द्वयं द्वयं विद्धि १७-६ एवं द्वयोज्झितम् बिम्बम् १७-१६५ एवं द्वादशपुण्ड्राणि २१-३०९ एवं द्वादशवारं तु ११-४०४ एवं द्वाविंशकं व्यस्य ७-१६२ एवं द्विजप्रदानान्तम् १५-४०४ एवं धृते ह्यर्ध्वपुण्ड्रे २१-३१२ एवं ध्यात्वा यथान्यायम् १८-११९ एवं ध्यात्वाऽर्चयेत् ३-६५ एवं ध्यात्वा विष्णुभक्तम् ८-२१२ एवं ध्यात्वा श्रियं देवीम् ७-६२ एवं ध्यात्वा समभ्यर्च्य ४-४७ एवं ध्यानविशेषेषु ८-१३० एवं ध्वजाधिवासं तु १०-३०४ एवं नत्वा ततो ४-८० एवं नानाविधै: स्तोत्रै: २०-२६९ एवं नारायणगिरे: २०-३२९ एवं निगदित: सम्यक् ११-४३९ एवं नित्योदिताख्यस्य २१-५६४ एवं निर्जगतीकं च १६-२२६ एवं नीराजनं कुर्यात् ४-२३९

एवं नीराजनं प्रोक्तम् ४-२४१, २४४, २४५ एवं नृसिंहं रामम् १३-८७ एवं नेत्रे समुन्मील्यम् १८-२१६ एवं न्यस्तेषु तत्त्वेषु ३-११८ एवं पटहुमार्थं तु १७-११ एवं परिगृहीते तु १६-७३ एवं पवित्रकं तावत् १४-८९ एवं पीठादिभङ्गेऽपि १९-७५ एवं पुरा परिज्ञाय १७-६२ एवं पुष्ट्यादिदेवीश्च ७-९० एवं पूर्वदिने रात्रौ १९-८७१ एवं पूर्वमलङ्कत्य १३-२३ एवं प्रणम्य विज्ञाप्य १८-४५७ एवं प्रतिदिनं कुर्यात् १३-१२१ एवं प्रदक्षिणान्तं च ४-१९९ एवं प्रवेश्य तद्धिम्बम् १८-८२ एवं प्रासादभेदे तु ३-१९१ एवं प्लवं तु संस्कृत्य १२-१३१ एवं प्लवोत्सवविधि: १२-१४३ एवं बहुषु कालेषु २०-१८२ एवं बालगृहे विष्णौ १६-९२ एवं बिम्बं प्रतिष्ठाप्य १८-४८९ एवं भगवदाकारै: २०-८ एवं मन्त्रमयं देहम् २४-९५ एवं मन्त्रमयाद्यागात् ८-७८ एवं मया पुराऽधीत: १-२९ एवं महानसे वाऽपि १९-१९४ एवं महोत्पातदोषशान्ति १९-२९९ एवं मानुषिबम्बस्य १९-४९ एवं मासं तु मासाद्वै १९-१७० एवं मासद्वये याते १२-२२३ एवं मुने प्रतिष्ठाप्य ५-३४

एवं मूल श्रुतेरर्थान् १-३६ एवं य: कारयेद्भक्त्या १३-२०६ एवं रागविभागेन १४-६३ एवं लक्षणयुक्तास्तु १५-४८ एवं वर्णविहीनेऽपि १९-५८ एवं वर्धननिष्ठं च २१-३२५ एवं वाणीद्वयेनैव ३-३४ एवं वामे हरीशं च ९-१५९ एवं वा सङ्कटे कुर्यात् १८-३३ एवं विज्ञाप्य भगवन् १४-२९६ एवं विधां यागशालाम् ११-१०२ एवं विशाखोत्सवस्य १२-११० एवं विषमपादस्य १७-१७२ एवं विसृज्य मन्त्रेशम् ५-२६८ एवं वैडूर्यपूर्वन्तु १८-३७२ एवं व्याप्तिमयैभींगै: २५-२२९ एवं शयनयुग्मं तु १८-१८४ एवं शयनमासीनम् ४-१०० एवं शिल्पिवरेणैव १०-२६० एवं शिष्यस्योध्वंपुण्ड्रम् २१-३१८ एवं श्रियादि देवीनाम् १८-४९१ एवं श्रियादि शक्तीनाम् १८-२१६ एवं श्रोत्रादिकान् पञ्च १४-२८८ एवं षोडशसङ्ख्याताः १०-१३९ एवं संज्ञात्मनः स्वप्नवृत्तेः २३-२६९ एवं संपातहोमम् १६-१७३ एवं संस्कारशुद्धस्य ५-१५६ एवं संस्कारसंशुद्धम् २१-३३८ एवं संस्थाप्य विधिवत् १८-५०९ एवं संस्नाप्य विधिवत् १५-३९२ एवं संवत्सरान्तं स्यात् १९-६४३ एवं संशुद्धदोषाणाम् २१-२५

एवं सप्तदश प्रोक्ताः १५-१५० एवं समाप्य होमान्तम् ५-२८५ एवं सम्प्रोक्ष्य विधिवत् १९-७८४ एवं सम्यग्विचार्याथ १३-१५७ एवं सर्वं समापाद्य ९-३२१, १०-१६९, २६२, १८-१९०

एवं सर्वं समापाद्य यावत् १३-२६ एवं सर्वत्र वै कुर्यात् ४-२३२ एवं सर्व परीवारान् ७-८८ एवं सर्वाणि कोणानि ११-१६३ एवं सर्वेषु यागेषु १०-२२४, १५-११ एवं सर्वेषु योगेषु १०-५७, ३३४ एवं सश्द्धदेहोऽथ २-५० एवं सामान्यत: प्रोक्त: १८-५२८ एवं सिद्धान्तभेदश्च २१-५८७ एवं सुत्रद्वये दत्ते २५-९ एवं स्नानगृहाणां तु १८-१६ एवं रमृत्वा ततस्ताम् ३-७२ एवं स्वप्नपदस्थस्य २३-१६१ एवं हवींषि सिद्धानि २५-१०४ एवं हि चित्रपूर्णाणाम् ४-१६४ एवं हि चित्रपूर्वाणामन्येषाम् १८-७८ एवं हि देवदेवस्य ११-४३९, १३-२६३, ^{१४-}

२३६

एवं हि बिलदानान्तम् ९-३३६
एवं हि भूमयो वस्त्र १७-८
एवं हि मण्डपे साले १९-९६
एवं हि यामिनकटे १८-३४
एवं हि विततो व्यापी ५-१७६
एवं हि शयनान्तम् १३-६२
एवं हि सर्वदेवानाम् १८-४१६, १९-११७
एवं हि सर्वसम्भारान् १४-१६५

एवं हि सर्वसामान्यम् १७-२७३
एवं हि साऽन्तरात् १६-१५८
एवं हि स्नानकलशान् १८-१६६
एवं हि ह्यधोगतेनैव १७-२७७
एवमन्तर्भ्रमेणैव १६-२२३
एवमन्यासु देवीषु ७-८
एवमन्येऽपि भूताद्याः ९-४७
एवमन्येष्वद्धतेषु १९-२७२
एवमन्येश्च विविधैः १२-२००
एवमप्यययोगेन १६-१४८, १८-२४१, १९-

८१५ एवमभ्यर्थ्य तेभ्यस्तु १९-१९४ एवमभ्यूह्य कर्तव्यम् १९-४६७ एवमर्णानि विन्यस्य ७-१७४ एवमर्थ्यो हि भगवान् १८-२४९ एवमव्यपदेश्या या १८-२९२ एवमष्टाक्षरन्यासम् २-६८ एवमष्टाङ्गयजनम् ६-७० एवमस्त्वित वक्तव्यम् १४-२५८ एवमाक्रम्य गरुडम् २४-४३२ एवमाग्रयणाख्यं हि १२-१६० एवमादाय वै सर्व २१-३५० एवमादिषु चान्येषु १९-६४९ एवमादिषु दुष्टेषु १८-९५ एवमादीनि चान्यानि २१-२७७ एवमादीनि चान्यानि विद्धि २१-२७० एवमादीनि दिव्यानि १-६५ एवमादेय वाक्यार्थ २३-१४ एवमाद्येषु चान्येषु १५-३४१ एवमाद्यैरनन्तैश्च १४-५४ एवमाद्यैरलङ्कारै: ६-४७ एवमापाद्य कुम्भानाम् १५-२५९

एवमायतनानां च २०-११० एवमाराधनाधारम् ३-१० एवमालेख्य दृष्ट्या तु १६-२३९ एवमावरणेशानाः ९-२८८ एवमावरणेशानान् ९-२८२ एवमावृतिदेवानाम् ९-३३४ एवमावृतिदेवाश्च ६-४७ एवमास्फाल्य सूत्राणि १०-१६० एवमाह्य देवेशम् ४-६८ एविमष्ट्रा ततः १०-१८५ एवमुक्तं भगवता २०-११३ एवमुक्तो मुनिवर: २०-२१८ एवमुक्तो मुनिश्रेष्ठा: ७-९० एवमुक्तो रौहिणेय: २०-२८० एवमुक्त्वा नमोऽन्तस्तु २१-४७४ एवमुक्त्वा समभ्यर्च्य १४-२४१ एवमुच्छ्रायमानं च १४-३५ एवमुत्सवतीर्थार्थ १९-७०६ एवमृक्षादिकं ज्ञात्वा १२-१० एवमेकतमस्यापि १७-९१ एवमेकोऽपि भगवान् २३-१४९ एवमेव क्रम सर्व १५-३४९ एवमेव च संस्कृत्य १६-१६३ एवमेव निरस्तास्त्रम् २४-३१० एवमेव बृहद्धिम्बम् १७-३०० एवमेव विजानीयात् २१-२२७ एवमेव विभोर्दद्यात् १४-२२५ एवमेव समुच्छाय: १८-३२ एवमेव सुवर्णस्य २४-३७८ एवमेव स्वयंव्यक्तम् ७-२१८ एवमेव हि बल्यर्चाम् १०-३५९ एवमेव हि सङ्कान्ति १३-११

एवमेव हि सर्वेषु १५-४२२ एवमेव हि हन्मन्त्रम् ४-१०३ एवमेवाद्यमन्त्रस्तु २१-४५५ एवमेवैष भगवान् २४-१०६ एष एकायनो वेद: १-४३, २१-५३४ एष कार्तयुगो धर्म: २१-५३८, ५६६ एष कालात्मनो विष्णो: ७-११९ एष प्रकृतिधर्माख्यो १-२२ एष विंशतिभिर्वणै: २३-३५० एष वैभवदीक्षायाम् २१-२१३ एषां प्रधानपूर्वाणाम् १५-३३ एषां प्रवेशे तत्स्थानम् १९-२४५ एषा घण्टाभिधा शक्ति: ३-८१ एषा चोड्डीयमानानाम् १७-२३४ एषा द्रुतिर्हि मन्त्राणाम् ३-७४ एषा बुद्धि: सप्तधेति १८-३०१ एषा विभवदेवानाम् २४-१५ एषा सांमुख्यमुद्रा २४-६९ ऐ ऐक्षवं तु रसं हृद्यम् ४-१५२ ऐन्द्रं दुर्भिक्षनाशार्थम् १३-९७ ऐन्द्रादि पञ्चविंशत्सु १५-२९१ ऐन्द्राद्युत्तरपर्यन्तम् १५-१४९ ऐन्द्री दक्षिणत: पञ्च १५-३४० ऐन्द्रेण नवकेनादौ १५-३५८ ऐशान्यां डुड्डुकां झल्लीम् ११-१७ ऐश्वर्यं शिरसो देशे २-६९ ऐश्वर्यधर्मवैराग्य २४-२९४ ऐश्वर्यमुपचारे तु १४-८९ ऐश्वर्येण च वीर्येण २४-८२ ऐश्वरी दिक्क्रमेणैव ९-१४०

ऐश्वरेण तु बीजेन २१-३९२

ऐश्वरेणाथ बीजेन १८-२८४ ओ ओं अर्घ्यं कल्पयामि ३-२७ ओङ्कारं पूर्वमुद्धत्य ३-४७ ओङ्कारादि पवित्रान्तै: १२-८९ ओङ्काराद्यं पवित्रान्तम् १०-२६, १६-१९० ओङ्करान्ते पदं दद्यात् २३-२३८ ओङ्कारो वेदमात्रेऽथ २३-२३७ ओं क्ष्त्रों नमश्चेति १९-८६१ ओजो बलात्मना यद्वत् १८-२९१ ओदनं दिधलाजाज्य २१-५० ओदनादंशमुद्धृत्य ८-८५ ओं नमस्सकलकल्याण १-१ ओं नमो पुण्डरीकाक्ष १९-७१४ ओं नमो ब्रह्मणेऽभीक्ष्णम् १८-४२६ ओं नमो भगवते नारसिंहाय १९-८६१ ओं नमो भगवते नारसिंहायेत्यनेन २३-४^{३६} ओं नमोऽस्तु नमश्चाऽन्तो १८-४२६ ओं पूर्व पुरुषायेति ७-१३३ ओं भगवानिति तद्ज्ञांस्तु १८-२३६ ओं हीं क्रियायै स्वाहा ८-१४७ ओं हुं अदन्यै हुं स्वाहा २१-१८८ ओमच्युत जगन्नाथ १०-४०५ ओमादीश जगन्नाथ २१-२४४ ओमिति प्रथमं नाम १२-७७ ओमित्येवं प्रतिब्रुयुः ११-३६३ ओषधीश्शालिदुर्वाश्च २-११५ ओषधी: शालिपूर्णाश्च ५-७ ओषध्य इति मन्त्रेण १५-१६७ ओषध्यश्चैव पशव: ३-१४१ ओषध्यश्चैव पशवो यज्ञाः ९-१८५ ओष्ठार्थं निखनेच्छेषम् २५-१८

औ

औत्सवं बिम्बमादाय ११-३९८
औत्सुक्यादिशवध्वंसि २१-२७८
औदुम्बर: प्रकृतिको ९-१९३
औपचारिकभोगानाम् ४-१८९, १४-७
औपचारिकसांस्पर्श १९-३८८
औपदौवारिकं तु ९-१९३

क

क एषोऽतुलवीर्यो हि ८-७५ ककारे च क्षकारं च २३-२२० ककारादीनि भान्तानि ७-१०३ कक्षान्तर्वेष्टनं वित्तम् १७-१३७ कचोदकापकर्षार्थम् ४-१६२ कटाक्षै: करुणापूर्णै: ७-५१, २०-२६८ कटिमालम्ब्य वामेन ९-१७७ कटुके च कषाये च १८-९३ कणैस्तु भवति व्याधि: २५-७६ कण्ठकूपधरारूढम् २-८२ कण्ठवीथीमथैकेन १७-२८४ कण्ठेषु पालिकादीनाम् १०-६३ कथं परार्थयजने २१-५१२ कथं प्राप्तो गिरिवरम् २०-११७ कथमत्र त्वहं चासम् २१-३७८ कथमप्रतिबुद्धैस्तै: १-४६ कथितं गुडखण्डं वा २५-११२ कथितं विरतानां च २१-१६ कथितं हि त्वया पूर्वम् २०-११६ कदम्बकुसुमाकारम् ५-१७५ कदम्बपुष्पसदृशात् २४-११४ कदलीजम्बुजम्बीर १३-२० कदलीपनसादीनि २५-१३७ कदलीपनसादीनि फलानि २५-१८६

कदलीपनसाम्राणाम् १५-२७५, २५-१४४ कदलीपनसाम्रादि २५-११५ कदलीबिम्बचुताश्च १५-२१८ कनिष्ठिका तु साङ्गुष्ठा २४-४९ कनीयसौ तदङ्गुष्ठौँ २४-४५ कनीयोङ्गुलिमूलाच्च १७-१५१ कन्दमूलफलादीनि १३-१३७ कपिला गोघृतेनैव १९-३३८ कपोतप्रतिसंयुक्तम् १४-२३ कपोलपरिधिं कुर्यात् १७-११५ कबिन्दुनो वाब्जपत्रम् २१-३७४ कमण्डलुं समादाय २१-२५२ कमण्डलुकरं ध्यायेत् २४-३३५ कमण्डलुस्थितेनैव ६-८५ कमलं चाक्षसूत्रं च २४-२५१ कमलं भ्रमसिद्ध्यंथम् २१-२५६ कमलद्वितयं चापि ७-४७ कमलाङ्कं तृतीयं तु १७-२७२ कमलादित्रयेणैव २४-१५९ कमलालय हेतीश २४-२७३ कम्पने च तथा विप्रा: १९-७५४ कम्बुतुल्यमथैकं वा १६-१५६ कम्बुग्रीवं चतुर्बाहुम् ८-१५४ कम्बुग्रीवं पीवरांसम् ४-८९, २०-१६५ कम्बुग्रीवं बृहद्वाहुम् १०-२४२ कया त्वनुपपत्त्या तु १५-३९५ करं तु तर्जनीयुक्तम् ९-७८ करकं कुम्भसंयुक्तम् २१-९८ करकं वारिसम्पूर्णम् २१-४८९ करकास्त्रं समादाय ११-३६८, १९-७८० करकास्त्रगतां शक्तिम् ११-३७१ करकास्त्राद्यर्चनं तु ११-४०१

करण्डमकुटाक्रान्तपुष्पा १०-२४४ करद्वयं समुत्तानम् २४-६१ करद्वयमसंलग्ने २४-५० करद्वयेन शङ्खं वा ९-७३ करन्यासं पुरा कुर्यात् ७-१७१ करन्यासं विना तत्र ४-६० करयुग्मं सगर्भं तु २४-१३ करयो: पद्मनाभीयम् २१-८६ करशुद्धिं च दिग्बन्धम् ७-२०, ८-२० करशुद्धिं तत: कुर्यात् २-३२ करशुद्धिं तत: स्थानशुद्धिम् ७-१५७ करशुद्ध्यादिकं सर्वम् १९-८०७ करशुद्ध्यादि पूर्वोक्तम् १०-२७७ करशुद्ध्यादि सर्वं तु १८-५२ करस्थं कौतुकं चाथ १९-७८४ करस्थमथ भोक्तव्यम् १८-४०४ करस्थे देशिकादीनाम् १९-४८१ करस्थो विजयस्तु स्यात् ७-१२५ कराणामनयो: कार्यम् ९-१६८ करादिशुद्धिपूर्वं तु ११-१०७ कराला लेलिहा चैव ५-१६० करावङ्मिगतौ कृत्वा १८-२५२ करिकुम्भोपमौ पीनौ १७-१४० करीषचूर्णैरुपरि १०-१६५ करुणापूर्णहृदयम् ४-९८, २०-१७४ करुणापूर्णहृदयाः २४-१०५ करुणाविष्टबुद्धिम् २४-३०१ करे तु मूलमन्त्रेण १०-३३० करैश्चतुर्भि: सुसमा ९-६४ करोति योजनान्तस्य २१-२४९ करोति सेचनं दोषदग्धानां २४-२४२ करोत्यमूर्तामखिलाम् ४-५६

कर्कटा: कनकास्सप्त २५-५९ कर्कन्धुमात्रा गुलिका ५-२२४ कर्णदेशात्समारभ्य २५-५० कर्णमेकेन भागेन २५-४९ कर्णादुर्ध्वं नयेत्सूत्रम् १६-२३७ कर्णादुर्ध्वगतं नाभि १४-१३३ कर्णाऽवतंसके पुष्पे ४-१८२ कर्णिकाऽन्तर्गतं न्यस्य १६-११९ कर्णिकामध्यगं तस्य ८-१४३ कर्णिकाग्रं समाश्रित्य २४-९४ कर्णिकास्थं हतभूजम् ४-२४ कर्णिकास्थो यथा दण्डो २५-४२ कर्णिकास्थो यथा स्तम्भ: १०-३५६ कर्णिकोच्छ्रायतुल्यानाम् २५-३६ कर्णिपीठनिविष्टं च २४-२१३ कर्णोच्चं गोप्रोच्चं वा १०-३४७ कर्तव्यं धूपधर्तारम् ३-४२ कर्तव्यं स्नानभोगान्ते ४-२०५ कर्तव्यो मन्त्रमाहात्म्यात् २१-१७७ कर्ता वै ब्रह्मणो विप्र: १८-४८४ कर्तु: कारयितुश्चैव १९-८४५ कर्तुमहिंसि भक्त्या त्वम् २०-२८० कर्त्रे नम: पदं पश्चात् २३-१०१ कद्रद्रायेति मन्त्रेण ११-३२ कद्रं तथामृतं कुम्भम् ८-५१ कर्पूरचन्दनक्षोद २५-१७४ कर्प्रचूर्णयुक्तेन ११-२७१ कर्पूरचूर्णसम्मिश्रम् २-११३, ४-१६४, १८५, ५-२४ कर्पुरतैलसम्मिश्रम् २५-१७५ कर्पूरधूसरैर्दिव्यै: ४-८५ कर्पूरधूसरैर्दिव्यै: २०-१६१

कर्पूरादिसमायुक्तम् १०-३७९ कपूरैश्च समालिप्य १२-१७० कर्मणां पूरणार्थाय १४-२७० कर्मणां मोक्षदं शश्वत् २३-९३ कर्मणां स्नपनादीनाम् १९-४५९ कर्मणा भक्तियुक्तेन ३-१ कर्मणा मनसा वाचा ९-४४ कर्मणामवसाने तु २१-३६६ कर्मणामात्मलाभार्थम् २१-४१५ कर्मणामेवमादीनाम् २१-५७६ कर्मणि स्नपनादौ वा १९-४८४ कर्मण्यधिकृताश्चेत्तैः १९-१७३ कर्मण्यधिकृतौ तैस्तु १९-७५१ कर्मनिष्फलतां याति १९-७४२ कर्मबिम्बं विनाऽन्येषाम् १८-७९, १९-७६८ कर्मिबम्बसमोपेतम् १७-२५६ कर्मबिम्बाङ्गभङ्गे तु १९-३१ कर्मबिम्बादि षट्कं च १७-२४६ कर्मिबम्बान्वये योग्यम् १७-२५७ कर्मबिम्बेषु सर्वेषु १९-२० कर्ममध्येऽपि वा शौचम् १९-४८७ कर्ममध्ये स्नानमात्रम् १९-४८६ कर्मयागगृहे शश्वत् १८-२८ कर्मवृक्षस्सुविततो २४-२९२ कर्मशेषं द्विजश्रेष्ठाः १९-४९१ कर्मस्वन्येषु सर्वेषु १०-१०३ कर्महानिर्भवेत्तस्य ५-२४० कर्महोमचयं कृत्वा १६-२६३ कर्महोमाऽवसाने च ५-२४७ कर्मारम्भं च पठतः १८-६४ कर्मारम्भेण तास्स्थाली: २५-९९ कर्मार्चयापि देवीभि: १७-२५०

कर्मार्चा चोत्सवार्चा च १७-२३८ कर्मार्चादिषु बिम्बेषु ६-१०७ कर्मार्चादीनि बिम्बानि १७-२४४ कर्मार्चाद्यङ्गबिम्बेषु १९-३८३ कर्मार्चामथवा कूर्च १९-७६५ कर्मार्चायां विष्टरे वा १८-४०९ कर्मार्थमङ्कुरं कृत्वा १९-४७६ कर्मार्थमङ्कुराण्यादौ १०-२२३ कर्मावसानं हवनम् १६-१४८ कर्माहाद्वासरे विप्रा: १८-१५२ कर्मिणामुपकारार्थम् ९-२३४ कर्मेन्द्रियाणि तदनु १४-२८९ कलनाद्देहभृत्काल: २३-६८ कलयापि चतुर्दश्या १२-२५ कलयापि ह्यविद्धा या १३-५ कलर्ध सुषिरे घ्राण १७-१७६ कलशं चाऽमृताधारम् ८-३२ कलशं तद्वदैशान्याम् ३-२८ कलशं पञ्चमे व्यस्तै: १५-२९९ कलशं वर्धनीयुक्तम् ११-१२६, १३१ कलशस्थलबिम्बानामेकांशम् ११-२०० कलशस्थापनार्थं चेन्न १९-६६६ कलशाकृतिरूपेण २४-२७९ कलशानां चतुष्कं तु १५-१०३ कलशानां तु गरुड: १५-२०३ कलशानां द्विषट्कम् १५-८० कलशांश्चक्रमन्त्रेण १५-९८ कलशान्मण्डलात् १८-४६७ कलशे मण्डले चैव १६-३०८ कलशेषु च शेषेषु १५-२९० कलशेऽष्टासु च व्यस्तम् १५-३१९ कलशोक्तक्रमेणैव १४-२१७

कलशै: पृष्ठभागस्थै: १८-४४३ कलशैर्यद्भवेद्धीनम् १५-१८४ कलशै: स्नपनं यत् तु १५-१७९ कलाऽध्वा तु गलान्तम् ३-१११ कलामूर्त्यंऽभिधानात्मा २४-२८० कलायामसमं दैर्घ्यात् १७-१०५ कलार्धमानं दीर्घं च १७-२२८ कलार्धेन तु तच्छिद्रम् १७-१११ कलार्धेन तु विस्तार: १७-१०२ कलार्धेनादिकं बिम्ब १७-२२६ कलार्धेनोल्बणं वृत्तम् १७-२१० कलाविप युगे भूय: २०-२७५ कलाहीनं तदैवाग्रात् १७-१५२ कलौ कृष्णं सितं रक्तम् २४-१४३ कलौ युगेऽपि तत्रत्या २०-२१४ कल्की विष्णुश्च भगवान् २०-४६ कल्पनीयानि वा मन्त्राः १९-२८३ कल्पयित्वा ततो देह ८-१९८ कल्पयित्वा प्रयत्नेन ८-२१८ कल्पयेच्छयनागारम् १२-२१० कल्पयेत्तत्र चाऽपि १५-२५२ कल्पयेत्पार्श्वतो वीथ्यै १५-२५१ कल्पयेद्गर्भरचनाम् १४-१५७ कल्पयेदाद्यपूर्वाणि १४-१०९ कल्पयेद्देवदेवस्य १३-२३२ कल्पयद्भवजपीठोध्वें १०-४०८ कल्पयेद्धूषणारोपम् १४-२६३ कल्पान्तपावकाकारम् ९-१०८, १२६ कल्पान्तानिलघोषाय २३-४१९ कल्पावसानसमये २४-३१४ कल्पितस्य शिलादारु ८-९८ कल्मषस्य विघातार्थम् २१-२५

कल्याणतीर्थमाहातम्यम् २०-२९२ कल्हारस्य कशेरोच्च १५-३०९ कवचेन तु तर्जन्या २-३९ कवचेनावकुण्ठ्याथ ७-१५९ कवर्गं दक्षिणे बाहौ ७-१६७ कवाटद्वितये पूज्यौ १६-३४३ कवाटबन्धनं कुर्यात् ६-११५ कवाटयोऽस्त कालाग्निम् २०-१४८ कवाटोद्घाटनं कुर्यात् ८-१८८ कवाटोद्घाटनं कृत्वा ७-१५४ कषायोदकमन्यस्मिन् १५-१२२ कस्तूरीकुङ्कुमाद्यैश्च १२-१९५, १३-६० कांस्यं सराजपाषाणम् १८-३७१ कांस्यामि वाऽपि ४-२२० काकगृद्धादिभि: स्पृष्ट: १९-३०७ काकादीनां शवै: स्पृष्टे १९-२४६ काकैगृद्धैस्तथाघुकै: १९-२४२ काण्डान्यष्टौ तु साग्राणि २१-६७ काणो वाऽन्धश्च मूको १७-१३८ काणो वाऽन्धोऽपि मूको १९-३१२ काण्वीं शाखामधीयानान् २१-५३७ कादयो नेमिगा: सर्वे २३-२७७ कादिभान्तोऽप्यरांज्ञस्थः २३-६७ कान्तागणैशच लक्ष्म्याद्यै: २१-५८० कान्ताभिगीयमानं तु २१-४७० कान्तारकुट्टिमं पृष्ठ ११-८४ कान्तारूपधरश्चैव २०-६१ कान्तिदर्पणसङ्काशा २४-४५७ कान्त्याद्युत्रतिपर्यन्तम् १५-२०१ कापिलीं मूर्तिमासाद्य २०-७३ कामधेनुमयीं मुद्राम् २-१२४ कामार्थावृद्धन्तं च २४-२४८

काम्यैरवश्यफलदै: ५-२०४ कारणं सर्वमन्त्राणाम् ७-१०२ कारयित्वा द्विजवरै: १६-३३३ कारियत्वा धान्यभारान् १२-१५० कारयेदवघातं तु ११-३२७ कारयेद्यजमानस्तु १९-१२६ कारवल्लीलतोत्थानि २५-१२३ कारिभ्यो वैष्णवेभ्यश्च १२-१०७ कारुशालां प्रविश्याथ १०-२६३ कार्तिके मासि विप्रेन्द्रा: १३-२०८ कार्तिक्यां पौर्णमास्याम् १३-२०७ कार्पासं सुदृढं सूत्रम् १६-४९ कार्मुकं हेमगौरं च ७-२०९ कार्यं तदर्घ्यदानं च ३-९२ कार्यं वै स्नानकर्माथ १८-४७१ कार्यं शिखरपीठं तु १६-२३४ कार्या दशनपाली वै १७-२०९ कार्या मध्ये स्थला तेषाम् १८-५ कार्यारम्भे तथा मध्ये २४-१६८ कार्या शिखरपीठोध्वें १६-२४७ कार्यास्त्वाकुञ्चिता २४-३७ कार्योऽत्रवयवानां २१-४५० कार्यो ब्रह्मशिलाहोम: १८-३२५ कालं तं वैष्णवं विद्धि १४-१२ कालं तमष्टपक्षं च १४-११ कालं पाद्याऽर्घ्यदानान्तम् ४-५२ कालं भोगक्षयान्तं च २१-३५२ कालकर्त्रेऽथ चक्राय २३-४१४ कालचक्रं जगच्चक्रम् ७-१०८ कालत्रयं प्रधानं स्यात् ९-३३८ कालप्रकृतिनामानां ८-१५८ कालप्रकृतिसंज्ञश्च ८-१४९

कालमाहुतिसंख्याम् २५-३८ कालयोर्विपरीतश्चेत् १९-६१७ कालरूपमधिष्ठाय ७-१०७ कालवैश्वानर: साक्षात् २३-६९ कालवैश्वानराख्याया ८-७६ कालवैश्वानरो देवो ३-१३५ कालश्चक्राधिपो ४-१३१ कालाऽग्निरूपाय पदम् ३-४८ कालाऽग्निहृदयोत्था सा ३-४५ कालादिवसुधान्तांश्च २०-१५० कालाद्यमष्टकं नित्यम् ९-३१३ कालाध्वा तु गलान्तं च १६-२०४ कालानामाश्रयो व्योम २१-२०५ कालानुकूलमाश्रित्य २४-३४० कालान्तरेण जीर्णेऽस्मिन् १९-४२ कालान्तरेण व्यक्तीनाम् २०-१०४ कालाभ्यासं यथाशक्तिः २-४४ काले तस्मिन् बलिं दद्यात् १९-५५१ कालेन केनचित्स्वर्गात् १-५ कालेन वर्णोत्कर्षेण २१-१९ काले यागावसानाख्ये ८-७१ कालेष्वेतेषु कर्तव्यम् ८-२१६ कालो वियन्नियन्ता च ३-१३८, ९-१७२ कावेर्या उत्तरे भागे २०-२१० काश्मीरमण्डले पुण्ये २०-७९ काष्ठजं सुदृढं स्निग्धम् १८-१७४ काष्ठलोहमणीनां च १७-७४ किं किं भुवि स्वयंव्यक्तम् २०-२ किं पुनर्यत्रभगवान् १४-३०२ किं पुनर्योऽनुतापार्तः २१-२४ किं पुनयोऽफलाराङ्क्षी १७-१६ किं पुनर्विषये यत्र ७-१२५

किं वर्ण्यतेऽस्य १-६९ किं शुकाद्यं तु निस्सारम् १०-३४३ किं स्वार्थं च परार्थम् २१-५०५ किङ्किणीजालयुक्तेन २-१२० किङ्किण्यो या: स्थिता ३-४४ किञ्चित्तदुर्ध्वदेशाच्च १४-२९१ किञ्चिदाकुञ्चयद्धस्तम् २४-६६ किञ्चिदायतवृत्ताक्षम् १०-२४० किञ्चिदारक्तगोक्षीर ४-८७ किञ्चिदारक्तगोक्षीरशुद्ध २०-१६३ किञ्चिदावाहनं कार्यम् ४-६३ किञ्चिदावाह्यतं चापि १०-३५८ किञ्चिदावाह्य तदन् १२-१४ किञ्चिन्यूनं तु तं पीठम् १९-७८ किन्तु क्रमेण वै १६-१७३ किन्तु तत्प्राप्त्युपायम् २१-४१८ किन्तु तत्र विमानाङ्ग ३-१६९ किन्तु तद्यानवादित्र १४-३०५ किन्तु तद्वामहस्तं तु ९-८१ किन्तु तात्कालिकं तत्र ४-२६ किन्तु दण्डगदाहस्तौ ९-१६४ किन्तु द्वितीयमूर्तेवैं २४-८४ किन्तु पादोज्झितौ १७-२३४ किन्तु पाशकरावेतौ ९-२११ किन्तु प्रवेशनियासौ १६-२३४ किन्तु वै तत्र योक्तव्यम् २१-४५४ किन्तु वै दक्षिणं हस्तम् २४-१९ किन्तु वै वालुकापीठै: १८-१७ किन्तु वै शङ्खचक्रे हे २४-४०६ किन्तु सव्यापसव्याभ्याम् ९-२० किन्त्वङ्गानां च सर्वत्र ८-१४९ किन्त्वेकवचनेनात्र २१-२५७

किन्त्वेषां वैभवीमुद्रा २३-३३९ किमर्थमाह भगवान् ८-६६ किमस्त्यभीप्सितं नाथ २०-२७२ किरीटं कौस्तुभं मालाम् ७-१७८ किरीटं दक्षिणे हस्ते २-५७ किरीटं मुर्ध्नि विन्यसेत् २-७३ किरीटं वनमालां च ७-२१, ४६, ६२, ८-३०, ^{३६} किरीटं शिरसो देशे १८-२७५ किरीटं श्रीवत्सकं च ४-७७ किरीटपतने चाऽपि १९-४४६ किरीटमकुटाक्रान्तै: २०-१६१ किरीटमकुटाक्रान्तैश्शोभितम् ४-८५ किरीटमकुटै रम्यै: २४-१२८ किरीटमन्तिमे पञ्चविंशतौ १५-३४३ किरीट: सौम्यवदन: ४-११० किरीटाख्य सुरेशस्य १४-२१९ किरीटाद्यस्त्रनिष्ठेन २४-४७८ किरीटे कौस्तुभे चैव १८-५१८ किरीटो हुतभुग्वेद्यः ४-१२९ कीर्तिकान्तिं श्रियारोग्य ६-६१ कीर्तितं चक्रगायत्रीम् ७-१३६ कुङ्कमक्षोदयुक्तेन ११-२७१ कुङ्कमागरुकपूरै: २-२१ कुङ्कमागरुकस्तूरी १३-२१ कुङ्कुमाञ्जन सङ्काशौ ९-२०८ कुङ्कुमेन समालभ्यम् १४-७५ कुङ्कुमेन समालिप्य ११-२७४ कुञ्चितो वामपादस्तु १०-२४० कुटिलभ्रुकुटीभङ्गम् १०-२४२ कुटिलभुकुटीभङ्ग ७-१९८ कुटिलभूलतायुक्तौ ९-६९ कुटिलभूसुवृत्ताक्षम् ८-४६; ९-२२; २४-३७५

कुटों वा तत्र कुर्वीत् १८-१४३ कुठारमतुलं पाशम् २४-४२३ कुण्डं चतुर्मेखलं वा ५-५३ कुण्डं तत्रानलं चापि ११-१७४ कुण्डं प्रकल्पयेद्यद्वा १९-८५२ कुण्डं संस्कृत्य तत्राऽग्निम् १९-८५९ कुण्डं सलक्षणं कृत्वा १०-३०२ कुण्डभित्तिगणं सर्वम् ५-७५ कुण्डमग्निं च संस्कृत्य ११-४०७ कुण्डमध्यं तु सन्धाय २१-३८५ कुण्डमापूरयन् सर्वम् ५-१७६ कुण्डलाद्यैरलङ्कारै: ९-८ कुण्डस्थं मण्डलस्थं च ११-३६६; १९-७७३ कुण्डस्य दक्षिणे पार्श्वे १९-८५२ कुण्डस्य योनिनिकटे ६-४ कुण्डस्याऽरम्भकाले तु ५-६० कुण्डादुल्मुखमादाय ५-१२१ कुण्डाष्टकान्तरस्थं च १६-१४१ कुण्डे तु सकलम् १६-३१० कुण्डे पुष्पाञ्जलिं क्षिप्त्वा ५-२७४ कुण्डे मन्त्राऽस्त्रदिक्पूते १६-४१ कुण्डे द्रोणांशमात्रं तु ५-७४ कुण्डे वा स्थण्डिले वा १०-१८९ कुण्डे वा स्थण्डिले वाऽग्रौ १२-४६, १८४; १६-

३३७
कुण्डेषु दशसंख्येषु १९-२७४
कुण्डेषु मध्यपूर्वेषु १९-२७७
कुण्डेषु वा स्थण्डिलेषु १८-५२७
कुतपं योगपट्टं च २१-६२
कुतपे दर्भशय्यायाम् २१-२४३
कुन्दावदातं कमलम् ४-११६
कुन्दावदातं मुसलम् ९-२७

कुन्देन्दुकान्तिदशनम् ८-११८ कुन्देन्दुकान्तिवसनम् ९-१४६ कुन्देन्दुस्निग्वकान्तिं च २४-२३२ कुमारीक्रथितं तोयम् १५-९५ कुमारी च गुलूची च १५-२९४ कुमुदः कुमुदाक्षश्च ९-३२ कुमुदाख्यगणेशस्य ९-३५ कुमुदादिगणांश्चापि १९-८१७ कुमुदादिगणेशानाम् ६-३२; ११-७९; २५-२०२ कुमुदादिगणेशानाः ९-३१८ कुमुदादि गणेशानान् ९-३१; ११-२९२ कुमुदादि बलिं दद्यात् १९-८३९ कुमुदाद्यन्तरङ्गं च ९-२९२ कुमुदाद्यावृतीशाना ९-३१६ कुमुदाद्यास्ततो बाह्ये ८-५८ कुमुदाद्यै: परिवृतम् २०-१३७ कुमुदोत्पलयोश्चापि १५-३०९ कुम्भं च मृण्मयं रम्यम् ११-११२ कुम्भं प्राग्वत्समभ्यर्च्य ४-२२९ कुम्भं संशोध्यभूयोऽपि ११-१९१ कुम्भं संस्थाप्य तत्रेष्ट्रा १८-५२६ कुम्भतोयेन सम्प्रोक्ष्य १३-१२४ कुम्भन्यासादिकं सर्वम् १५-५९ कुम्भपार्श्वं समासाद्य ११-३९९ कुम्भपूर्वं क्रमेणैव ११-३६५ कुम्भपूर्वाणि पात्राणि ४-२३४ कुम्भप्रोक्षणपूर्वं तु १९-४२५ कुम्भप्रोक्षणलोपे तु १९-६२० कुम्भमण्डलपूजायाम् १९-७३३ कुम्भमण्डलयोरिष्ट्रा १५-३९० कुम्भमण्डलवह्न्यादीन् १९-५४७

कुम्भमध्ये विभो: पश्चात् ११-११८

कुम्भमेवं परिभ्राम्य ४-२३३ कुम्भयोग्यानि चैकस्मिन् १४-१८५ कुम्भस्थं देवदेवं तु १९-८२७ कम्भस्थं मण्डलस्थं च १३-५८ कुम्भस्थमन्त्रमूर्ते: १४-९९ कुम्भसम्प्रोक्षणादींस्तु १३-२०४ क्म्भस्य पार्श्वे विलिखेत् १०-२३५ कुम्भाधारोपलान्तः ३-१०७ कुम्भाधिवासपूर्वन्तु १५-१९१ कुम्भानां तु सहस्रं वा १९-३५६ कुम्भानां नवकं त्वेतत् १५-८४ कुम्भानां विहितं कर्म १५-३९४ कुम्भानां स्नपनं ह्येतत् १५-१७८ कुम्भान्तरं समापाद्य १९-३९८ कुम्भार्चनं विना वापि १९-८७९ कुम्भार्चने श्रियं देवीम् १३-१०२ कुम्भावशिष्टतोयेन १९-७८३, ८३५ कुम्भाष्टकं तु तद्वाह्य १५-९३ कुम्भे गरुडमावाह्य १०-२८६ कुम्भे च करके चैव १०-२८५, २९२ कुम्भे च मण्डले कृष्णम् १३-२९ कुम्भे च मण्डले चैव ११-१८६, १८७ कुम्भे च मण्डले बिम्बे १३-८८, १०१ कुम्भे देवं समावाह्य १९-५३६ कुम्भेन सेचियत्वा तु १८-२२७ कुम्भेऽन्यस्मिन् समारोप्य १९-५१२ कुम्भेऽन्यस्याष्टके व्यस्तम् १५-३१७ कुम्भे प्राग्वत्समावाह्य १९-५३५ कुम्भे मध्यस्थितेऽष्टासु १५-३०६ कुम्भे यजेद्वासुदेवम् १५-३२९ कुम्भे विशाखयुपं तु १८-१२७ क्मभे विसुज्य तद्वेदीम् १९-५३७

कम्भे सोमात्मकं देवम् १०-१८६ क्म्भै: षोडशभिर्विप्रा: १५-३४९ कृम्भै: संस्नाप्य विधिवत् १८-५२५ क्म्भोपक्म्भक्ण्डानाम् ३-९३ कुरुते पश्चिमस्थेन २४-२०७ कुर्यात्किनिष्ठिकादिभ्य: २४-७१ कुर्यात्कलार्धमानं तु १७-११५ कुर्यात्कुम्भप्रतिष्ठानम् १६-१३९ कुर्याच्चेल्लक्षणादीनाम् १९-६८ कुर्यात्ततोऽध्वसन्धानम् १६-३१५ कुर्यात्तत्स्थस्य देवस्य ४-२० कुर्यात्तदनु वै नाम ५-१५५ कुर्यात्तद्दोषशान्त्यर्थम् १९-६३८ कुर्यात्तद्गन्थिनिचयम् १४-१५० कुर्यात्पद्मदलाकारम् १७-१०६ कुर्यात्पवित्रनिचयम् १४-१२८ कुर्यात्पादप्रतिष्ठाम् वै १६-७१ कुर्यात्पूर्वोदितां शान्तिम् १९-२९५, ^{२९८} कुर्यात्प्रणयनादानम् ३-९० कुर्यात्प्रणवपीठस्थम् २३-२४४ **'कुर्यात्प्रवेशपूर्वं तु १८-८०** कुर्यात्प्रासाद एकस्मिन् ४-२०२ कुर्यात्प्रासादपीठस्य १८-३९५ कुर्यात्तन्मूर्तिमन्त्रैश्च ६-२५ कुर्यात्सतोरणानां च १८-५४ कुर्यात्सम्प्रोक्षणं चापि १९-१८१, ४११ कुर्यात्संशयविच्छित्तम् २२-७ कुर्यात्सम्यग्विधानेन १०-१११ कुर्यात्सरसि कूपोक्त १९-३५४ कुर्यात्सर्वत्र होमं च १९-१४८ कुर्यात्सव्यापसव्याभ्याम् १७-२०१ कुर्यात्सुधावलिप्तम् १४-५५

कुर्यात्स्नपनिबम्बस्य १०-३२९ कुर्यात्स्नपनमात्रं तु १४-१७७ कुर्यात्स्वकृत्यं जुहुयात् १७-६७ कुर्यातादृग्विधं बन्धम् २४-५१ कुर्यातु गर्भरचनाम् १४-१५३ कुर्यादन्तकसादृश्यौ ९-१६३ कुर्यादभ्यूह्यतत्सर्वम् १५-१४१ कुर्यादाज्यप्रणालं तु २५-५२ कुर्यादाराधनं विष्णो: ३-१९३ कुर्यादीशानकोणाद् वै ५-२७७ कुर्यादुत्सविबम्बस्य १४-१०८ कुर्यादुत्सवमन्यत्र १०-१३ कुर्यादुत्सवशेषं तु १९-५८४ कुर्याद्रलप्रवेशस्य १७-२८८ कुर्याद्धण्टारवं तत्र २-३१ कुर्याद्दक्षकरे दैवे २५-१८३ कुर्याद्वाहुद्वयं विप्र २४-२९ कुर्याद्भावान्वितो मन्त्री १८-१११ कुर्याद्वयर्धगुणं चैव १६-२३१ कुर्यान्नित्ये विधौ विप्रा: १५-४२४ कुर्याद्यदिधकारेण २१-८० कुर्याद्वा यदि सम्मोहात् २३-४२ कुर्याद्वै मन्त्रनाथस्य १४-३११ कुर्याद्वै शङ्खसदृशम् १७-२९५ कुर्यात्रिरीक्षणं भूमे: १६-९९ कुर्यात्रेत्रश्रुतिच्छिद्रे १७-१०४ कुर्यान्मण्डपमुक्तं वा १६-२५० कुर्यान्मानादिकं सर्वम् १५-५ कुर्युः कुशोदपानम् १९-३६० कुर्वन्तः स्वस्ववंश्यांश्च २१-५५३ कुर्वत्रभ्यर्चनं तत्र १९-२७ कुर्वीत वह्निनक्षत्रे १९-६५२

कुलालेनाऽथवा मन्त्री १०-२६१ कुलिशं क्षुरिका चैव २४-३२५ कुलुत्थमुद्गनिष्पावयव १०-११७ कुशकाशतृणैस्तेषाम् १०-१६४; ११-३९५ कुशदूर्वाऽक्षतांश्चैव २-२१ कुशालाध्वनिविष्टस्य २१-१३२ कुशाग्रमर्घ्यस्याङ्गानि १५-२१५ कुशाग्रेण सबाह्लीकम् ३-२२ कुशानुपरि संस्तीर्य १५-५६ कुशोदकं तदस्त्रेण २१-९३ कुशोदक समायुक्तम् ११-१८२ कुशोदकेन सम्प्रोक्ष्य १९-४३७ कुशोदीच्येक्षुकाशानाम् १५-३०५ कुष्ठं मांसी हरिद्रे द्वे १५-२३० कूटशालासु पूर्वोक्त ११-२८९ कूपात्समुद्धतैस्तोयै: १९-३४१ कूर्चांस्तु प्रक्षिपेत्तेषु १५-२०७ कूर्चानां तु परं ब्रह्म १५-२०३ कूर्चेन वाऽन्यबिम्बेन १९-४४५ कूर्चेन वाऽन्नमूर्त्या वा ६-५७ कूर्चे वस्त्रे तथा कोष्ठे १९-६८६ कूर्चे वा देवमावाह्य १२-२१६ कूर्मवक्त्रश्च भगवान् २०-३८ कूर्मवच्चतुर: पादान् ६-६८ कूर्मात्मा कूर्मवद्देव: २४-२६० कूर्मादिकं द्वादशकम् १०-१७६ कूर्मादीन्द्वादश तथा ११-२९० कूर्मानन्तौ तु मीनस्य १८-३८० कूलेषु निम्नगानां च १६-११ कूष्माण्डबृहतीपूग २५-१३८ कूष्माण्डव्रीहिदानं च १३-२५३ कृच्छ्रचान्द्रायणादीनाम् १४-७

कृच्छातिकृच्छुपूर्वेस्त् २१-७ कृतं न्यस्य सताम्बूलम् १०-३१५ कृतं श्वभ्रं पञ्चगव्यै: १६-२१३ कृतं स्वर्णादिभिर्द्रव्यै: ४-२०६ कृतदीक्षेण यल्लब्धम् १६-३८ कृतमोक्षपुटैर्बद्धै: ६-१६ कृतस्य कमणोच्छिद्र २१-३२७ कृताकृतं च प्रष्टव्य २१-६ कृतातिथ्यो मुनिगणै: २०-२२९ कृताभिर्वा यथायोगम् १२-१७५ कृतावासो नरहरि: २०-३२८ कृताह्निकोधिवासार्थम् १८-४३ कृतेन येन भक्तानाम् ६-३६ कृते सम्पातहवने २१-१७८ कृत्वा क्षेत्राङ्गुलानाम् १६-२२१ कृत्वाग्रस्थं द्विधा भागम् २५-४३ कृत्वा चालयसंशुद्धिम् १९-१७४, ३६० कृत्वा चूर्णाभिषेकान्तम् १२-५० कृत्वा चोत्सवशेषं तु १९-४३९ कृत्वा छायाधिवसनम् १८-५२४ कृत्वा जपावसानं तु ११-५ कृत्वा ततस्त्वतिक्रान्तम् १९-६०६ कृत्वा तदनु तद्बन्धम् २४-५४ कृत्वा तदन्यत्सकलम् १९-४६६ कृत्वा तद्भस्मसात्सम्यक् २४-२४५ कृत्वा तिलोदकान्तम् ६-२० कृत्वा तु देशिक: पश्चात् १८-४६४ कृत्वा तु पादपतनम् २१-५०२ कृत्वात्मनो वामभागे २१-३१९ कृत्वाथ जपयज्ञान्तम् १३-३८ कृत्वाथ तत्तन्मुद्राश्च ४-६१ कृत्वाथ स्विष्टकृद्धोमम् १९-८६७

कृत्वा देवस्य पुरतः १३-१७४ कृत्वा देवस्य विधिवत् १९-२९५, ३६१ कृत्वादौ नाममन्त्रस्य २३-२४३ कृत्वा द्वारार्चनान्तम् ११-१८६ कृत्वा द्विर्दशधा पीठम् १७-२८३ कृत्वा धियार्जितं दद्यात् २१-४४७ कृत्वा ध्यात्वाऽथवाऽन्यस्य ९-४० कृत्वाऽनलस्य जिह्वानाम् ५-१५८ कृत्वा नित्यार्चनान्तं तु ११-३८० कृत्वा निर्व्याकुलं चित्तम् ८-७२ कृत्वा निष्कण्टकां पृथ्वीम् २०-२३७ कृत्वा नीराजनान्तम् १३-३१ कृत्वा नीराजनान्तं तु ११-३६१ कृत्वा नेत्रेण नेत्रस्थान् १६-२६१ कृत्वाऽन्तर्बलिदानं तु २१-४८३ कृत्वा पद्मध्वजारोहम् ८-२२४ कृत्वा पर्णपुटे तोयम् ८-८३ कृत्वा पाषाणभिन्नम् १७-२४ कृत्वा पुण्याहघोषं च ११-२१९ कृत्वा पुण्याहघोषं तु १०-३२३; ११-३४२ कृत्वा प्राङ्मस्तकं शिष्यम् २१-२३९ कृत्वा प्रातिष्ठिकं कर्म १९-४४४ कृत्वा बालगृहं तत्र १९-२८ कृत्वाऽभिषेचनं प्राग्वत् १९-१७१ कृत्वा मन्त्रगणान्तं वै २१-१३७ कृत्वा महाभिषेकाद्यम् १९-७३२ कृत्वा मानसयागान्तम् ११-४००; १९-८५४ कृत्वा मूर्तस्य नयने १८-५२५ कृत्वा यथाक्रमेणैव १०-४०८ कृत्वा यथोक्तविधिना १६-८८ कृत्वा रजस्वलाभिस्तु १९-२१८ कृत्वार्चनं यथोदिष्टम् १८-३६५

कृत्वा विसर्जनं पश्चात् ११-४२३ कृत्वा वै साम्प्रतम् २१-२६ कृत्वा शुद्धिं मन्दिरस्य १९-१७१ कृत्वा शुभेन शारीरम् २१-८५ कृत्वा सद्गन्धदिग्धौ ५-२७ कृत्वासनादिभिर्भोगै: १९-८५७ कृत्वा सन्तर्पणं चाग्ने: १०-१८९ कृत्वा सन्तर्पणान्तम् १०-३१२ कृत्वा सप्तकमर्मस्थम् २५-१४ कृत्वा सप्तसमिद्धोमम् १३-३९ कृत्वा समुत्किरेच्छेषम् ६-४९ कृत्वा सम्पूजयेद्देवीम् ७-७२ कृत्वा सम्पूजनं विप्रा: १०-२९४ कृत्वा सम्प्रोक्षणं पश्चात् १९-२५१; ५६१ कृत्वा सम्प्रोक्षणं पूज्यम् १९-८५ कृत्वाऽस्त्र परिजप्तानि २१-९६ कृत्वाऽस्त्र सन्निधिम् १६-३२७ कृत्वा हेमादिभि: ८-१०६ कृत्वैवम् अनुसन्धाय ११-१६१ कृत्वैवं करविन्यासम् ८-१९३ कृत्वैवं करशुद्धिम् २-३३ कृत्वैवं च तदा दिक्षु १८-३३१ कृत्वैवं तु तत: पश्चात् २-७७ कृत्वैवं दर्शयेदेषा २४-३५ कृत्वैवं द्वारयागं तु ४-८; ७-४०, १९० कृत्वैवं भूतशक्तीनाम् २१-३५३ कृत्वैवं मङ्गलार्थं तु २१-५२ कृत्वैवं मानसं यागम् ७-१८६ कृत्वैवमुत्सवं नित्यम् १२-२०३ कृत्वैवं वर्णकै: पूतै: ११-१५४ कृत्वैवं व्यापकन्यासम् ७–१६१, १७५; ८-१९४ कृत्वैवं स्थूलसंशुद्धिम् १९-१८८, ८००

कृत्वोपरिष्टात्तद्रोणीम् १२-४४ कृपया गुरुणा देयम् २२-६२ कृशाङ्गं दीर्घबाहुं च ७-२०६ कृशोदरं च मुसलम् ७-२०७ कृष्ण: श्रिय: पतिं देवम् २०-२४६ कृष्णजन्मदिनं तु १३-१ कृष्णिबम्बं समानीय १३-२३ कृष्णमिन्दीवरश्यामम् २४-३३७ कृष्णाजिनोत्तरीयाश्च २४-३३९ कृष्णानि सर्वशोभानि ११-१५९ कृष्णाभो वीरसेनस्तु ९-१८९ कृष्णाय शब्दं तदन् २३-३९५ कृष्णायार्घ्यं ततो दद्यात् १३-४९ कृष्णाश्वेऽश्वशिरा देव: २०-३७ कृष्णेषु मानसी पीडा १०-२२१ कृष्णैणचर्मवसनम् २४-३४२ कृष्णोपरश्चतुमूर्ति: २०-५१ कृसरात्रं तु प्रीत्यर्थे २५-११८ कृसरैर्दाक्षिणाग्नौ १८-३११ केकराक्षस्तु ताक्ष्यों वै ८-४४, २४-३७३ केतकीमल्लिकाजाति १५-२३२ केतुदण्डैर्विचित्रैश्च १०-३६३ केतुदण्डैश्च विविधै: ११-२२६ केदारं जलपातैस्तु १८-५५० केनचिद्गन्थयो विप्राः १४-२६८ केवलं जलयुद्धं तु १२-४० केवलं तद्विधानेन २३-५० केवलं तल्पमात्रं वा १८-१७६ केवलं दिधसम्मिश्रम् २५-१५७ केवलं द्वितयं बाह्यात् २३-१४०, २०७, २०९ केवलं द्वितयं ह्येतत् २३-२१० केवलं नेमिपूर्वं तु २३-१८०

केवलं पञ्चमं नेमे: २३-१७७ केवलं बलिदानेन ८-१०० केवलं मनुजैर्यतु १-६३ केवलं यत्र वै बीजम् २३-२५७ केवलं वाऽथ होमान्तम् ८-८२ केवलं वा प्रपामात्रम् १४-२६ केवलं सार्घ्यपुष्पेण ४-२१२ केवलं ह्यथ तेनैव २३-१९२ केवलस्य हि बीजस्य २३-२५८ केवलं स्वविकल्पोक्तै: १-६३ केवलादिश्च सर्वेषाम् २४-४१२ केवला पुष्पवृष्टिर्वा १४-२१४ केवला लघुमाना च १७-१४ केवला वाऽपि सौवर्णी १८-२०४ केवला च यागेन २-१०४ केवला तु मन्त्रेण २-४० केवलेनाथ वाक्येन १८-३४३ केवलेनोदकेनाथ १५-१०० केवलेनोदकेनापि १५-८१ केवले बिम्बके वापि १४-२६२ केवले वा शुचौ देशे १०-१३० केवलै रत्नदण्डैश्च ११-२२६ केशपाषाणहीनांस्तु २५-७५ केशप्रसादकृत्कूर्चम् ४-१७७ केशभूमेः समुद्भूतम् १७-११४ केशव: केशिहा लोके २०-२१ केशव: प्रथमो वाच्य: २३-२२४ केशवादिविभागेन २४-१५९ केशवादिष्वधिष्ठातृ १४-९६ केशवाद्यष्टकं पूज्यम् १६-३४९ केशवाद्वामनान्तं च १५-१५८ केशश्मश्रु च रोमाणि १९-८

केशान्ते वक्त्रवृत्ते च ७-१६५ केशास्थिलोष्टचीरासुक् १९-३०५ केशास्थिलोष्टसंस्पृष्टे १९-६७४ केशास्थिशवादिभि: १९-३३० केशास्थ्याद्यश्चिस्पृष्ट १९-१३० केशास्थ्याद्यश्चिस्पृष्टै: १९-३२७ केसरित्रतयं कुर्यात् ११-१५६ केसरभ्रमरुद्धेन २५-३४ कैर्द्रव्यै: केन विधिना ८-६७ कैर्लिङ्गेर्मुनिशार्द्ल १७-२४८ कैवल्यदं शमाच्चैव १८-२ कैवल्यफलदा ह्येका २१-२५८ कैवल्यभोगफलदम् २४-१३९ कैवल्यसिद्धये शश्वत् ९-३०७ कोकामुखे वराहन्तु २०-३९ कोटिकोटिगुणं दिव्ये २०-१३ कोणं तद्दक्षिणे स्थाप्य ११-२३ कोणभागस्थपद्मानाम् १६-१२४ कोणस्थाभ्यां च साम्मुख्यम् १६-२७५ कोणस्थेषु चतुष्केषु १५-३३९ कोणात्कोणातु वै शेषम् १६-२२८ कोणानि कल्पयेद् यत्नात् १५-२५५ कोणानि केसराभानि ११-१६० कोणेन ताडयेन्मूर्ति ११-३१ कोणे प्रदीपसंयुक्तम् १८-१०५ कोणेषु पालिका न्यस्य १८-१२९ कोणेषु वैनतेयं वा ७-१३ कोदण्डस्थे दिनकरे १३-२१२ कोष्ठं मांसीं हरिद्रे ३-२५ कोष्ठकानां नवशत १५-१४३ कोष्ठेषु पीठिकां कुर्यात् १५-४० कोष्ठेषु विन्यसेत्तानि १०-१६६

कौतुकं देशिकेन्द्रस्तु १०–३३० कौतुकाङ्क्ररपूर्वं तु १९-६६८ कौरवाणां विनाशाय १३-५१ कौलस्थ: कोद्रव: कृष्ण: २२-३७ कौशेयं धूतकेशं तु ५-९७ कौशेयविष्टरस्थांश्च ५-७१ कौशेयानि पवित्राणि २१-६१ कौस्तुभं दक्षिणतले २-५८ कौस्तुभं वनमालां च ४-७७ कौस्तुभं हृदये न्यस्य २-७४; १८-२७६ कौस्तुभागच्छ रत्नानाम् १४–२२१ कौस्तुभेनोरिसस्थेन ४-९३; २०-१६९; २०-२५५ क्रम उक्तस्त्वथेदानीम् २१-२१३ क्रमणीयं न पादेन २२-१० क्रममाणे निमित्तं च १७-१४३ क्रमशोऽथ चतुर्णां वै २३-१६२ क्रमागतेन सूत्रेण २५-५१ क्रमाच्चतुर्दशानान्तु २३-४२८ क्रमाच्चतुर्विंशतिभिः १४-१२९ क्रमात्तं निम्नखातं च २५-५४ क्रमात् पूर्वोत्तरे कोणे ९-३१४ क्रमात्प्रदक्षिणीकृत्य १०-१२९ क्रमात्सञ्चोदितै: २१-१४ क्रमात्सप्तपदस्थानाम् १६-११२ क्रमात्सर्वफलावाप्तिः ७-१३२ क्रमादत्रैरष्टविधै: ५-१० क्रमादर्चान्तरं कृत्वा १९-६४ क्रमादष्टविधात्रानि १३-३५ क्रमादुच्चार्यमाणै: २४-१८३ क्रमादुद्धत्यतान् सर्वान् १०-२०९ क्रमाद् द्वन्द्वप्रयोगेण १३-१०७; १५-२७९ क्रमान्नियोजनीयानि ७-११४

क्रमान्निरन्तरैर्भोगै: २४-१०८ क्रमान्मूलास्त्रनेत्रेण २१-१२३ क्रमाल्लाच्छनमन्त्रांस्तु १८-२७७ क्रमुकादिर्बहिस्सार: १०-३४२ क्रमेण चातुरात्मीयै: ६-८ क्रमेण तेषु कोष्ठेषु १५-१४६ क्रमेण पूजयित्वा तु ११-५५ क्रमेणभावयेत् तत्र ६-६ क्रमेण भूषणं दत्वा १४-२२९ क्रमेण योजयेच्चैव २३-३२१ क्रमेण वक्ष्याम्यन्येषाम् २३-१५५ क्रमेण व्यक्ततां नीतः २४-९२ क्रमेण सघृतानां च २१-१७३ क्रमेण सप्तमाद्वर्गात् २३-२२८ क्रमेणाधीशसङ्घं तु २१-१६३ क्रमेणानेन हुत्वा तु १८-२८८ क्रमेणावाहयेद्विप्रा १४-२१९ क्रमेणाष्टाङ्गुलान्मानात् १८-३१ क्रव्याशिनः क्रूरिधयः ११-५६ क्रिमिकीटपतङ्गाद्यै: १९-३६५ क्रिमिकीटपतङ्गास्थिदन्त १९-३२० क्रिमिकीटादिके वापि १९-७१० क्रिमिकीटादिभिर्द्ष्ट १९-३१५ क्रिमिकीयदिहीनानि २५-९५ क्रिमिभि: पुत्रनाश: २५-७६ क्रिमिलोष्टादिभिर्जुष्टम् २५-१९६ क्रियाख्यां तेजसीं शक्तिम् ८-१४५ क्रियाऽङ्गत्वात्र दोषोऽस्ति ५-४१ क्रियाङ्गानां च सर्वेषाम् १४-२५८ क्रियामन्त्रोपदेष्टा च १९-७३९ क्रियावशातु किं त्वत्र २३-२५५ क्रियाशक्तिः समुद्दिष्टा ७-१०७

क्रीडते सततं तत्र २१-३१२ क्रीडया वापि तच्चूर्णम् ११-३४१ क्रुद्धो विघ्नायुतानाम् ९-१९ क्रोडात्मा बडबावक्त्रो ३-१५५; २३-२९१ क्रोडात्मा शुद्धये चाऽस्तु १०-३६ क्रोधमूर्तिं स्वदशनै: ९-१२१; २४-४४३ क्रोधरक्तेक्षणं दैत्यदान ९-१०६ क्लीबो न विद्वान् १६-२०० क्लृप्तं वा मण्डपं पूर्वम् १३-१७ क्लृप्तानां गोपुराद्येषु १९-११८ क्लृप्तेषु पूजाकालेषु १९-४०१ क्लेदयेच्च त्रिसप्ताहम् १७-२६ क्वचित्पिण्डं क्वचिद्धीजम् २३–२५० क्षकारं हृदयाकाशे ७-१७० क्षणाद् भुवनसंहार ९-१८३ क्षता अशनिपाताद्यै: २२-२७ क्षन्तव्य सुप्रसन्नेन २१-४९८ क्षन्तुमर्हसि देवेश १९-७१५ क्षत्रियो यजमानस्तु १८-४८५ क्षत्रैर्वेश्यैस्तथा शूद्रै: १९-१४२ क्षपयेत्तद्विजेन्द्र २१-२१ क्षमस्वावतरान्यत्र १७-८६ क्षमाङ्गमुत्रातांसं च २४-४४० क्षयकृद्धिघ्नजालानाम् ४-१० क्षयत्यायु: कृते ३-१७५ क्षयवृद्ध्या विधानं तु १६-२४१ क्षहसित्रतयं ह्येतत् २३-२२७ क्षान्त्वा चैव नमस्कृत्य ५-२७५ क्षान्त्वा पूर्वोक्तविधिना २१-४८१ क्षान्त्वा स्थलस्थितं देवम् २१-२३८ क्षामाङ्गमुत्रतां सन्तु ९-१२७ क्षार्णेन चिन्तयेद्व्याप्तम् १६-१९७

क्षार्णेन चिन्तयेद्व्याप्तिम् ३-१३० क्षालनं चार्घ्यकलशात् ४-१५८ क्षालनार्हाणि प्रक्षाल्य १८-५३१ क्षालियत्वा चतुर्धा वै २५-८७ क्षालियत्वा जलै: शुद्धै: १८-१९५ क्षालियत्वा ततः कुर्यात् ६-८१ क्षालियत्वा शुद्धजलै: १२-१५४ क्षालितं वस्त्रखण्डं तु २५-१८१ क्षालितेऽस्त्राम्बुना लिप्ते १८-३६४ क्षितौ समुद्रबन्धेब्धे: २०-६७ क्षिपंस्तु चाहरस्त्वेवम् २१-२०७ क्षिपद्भिश्च हसद्भिश्च १३-७६ क्षिपेत्सूत्रगणं तत्र ११-१४० क्षिपेदञ्जलिषु ध्यात्वा १०-३९३ क्षिपेयुरुदितेनैव १०-३३७ क्षिपेयुर्द्वारबाह्ये वा ४-२३५ क्षिप्रकर्मप्रसिद्ध्यर्थम् ८-१६३; ११-९७; १४-^{२७} क्षिप्रमुद्धत्य तद्बध्वा १९-५०४ क्षीरं च मधुसर्पिभ्याम् २५-१५३ क्षीरं दिधघृतञ्चैव १५-८६ क्षीरं दिधविनिक्षिप्य १५–२८८ क्षीरकुन्दावदातौ ९-७५ क्षीरप्रक्षेपमन्त्रेण २५-११३ क्षीरयुक्तैश्च दिधिभि: १९-६८१ क्षीराद्यै: पञ्चविंशद्भि: १९-७६४ क्षीरार्णवं समावाह्य १२-१२९ क्षीरिकामलके चैव १५-२७७ क्षीरेण चन्दनेनैव १४-७६ क्षीरेण नवमं विद्धि १५-१०९ क्षीरेण स्नाप्य देवेशम् १९-३२५, ३९३ क्षीरोदकक्षितिक्षेत्रे २०-५९ क्षीरोदधौ पद्मनाभ: २०-५३

क्षीरोदार्णवतुल्यम् १६-३१९ क्षीरोदार्णवसम्भृत १३-४७ क्षरो हरेति वै साम १६-३१२ क्षद्रकन्दसमेतं च २५-१२४ क्षन्द्रकन्दसमेतानि २५-१३८ क्षद्रपर्वं च पनसम् १५-२७८ क्षेमकुच्छिवकृत्प्राज्ञो ९-१९१ क्षेत्रक्षेत्रज्ञयुक्त्या तु ७-१२० क्षेत्रज्ञबीजपिण्डात्मा २३-२६८ क्षेत्रतीर्थाब्धिशैलेभ्यः १५-२९२ क्षेत्रत्वमवशिष्टानाम् २३-२५८ क्षेत्रदेशं समासाद्य १२-१४७ क्षेत्रमर्घ्यादिनाऽभ्यर्च्य १२-१४७ क्षेत्रमानमथादाय १६-५२ क्षेत्रब्रह्मपदे स्थित्वा १६-५८ क्षेत्रसङ्घोचविस्तारौ १४-२८ क्षेत्रेशं द्विभूजं ध्यायेत् ९-19 क्षेत्रेषु केषुचिद्देव: २०-५ क्षेत्रेषु तीर्थतीरेषु २०-१०२ क्षेत्रेषु पुष्कराद्येषु २०-४, १६ क्षेत्रेष्वन्येषु च तथा २०-२० क्षेत्रेष्वेतेषु योगीन्द्राः २०-१११ क्ष्वेलितास्फोटितै: १०-३६६ क्षोणिं य: सस्यसम्पूर्णाम् १८-५४९ क्षोण्यां कृतावतारा ८-१७६ क्षौमं वा पट्टजं वापि १४-९३ क्षौमवस्त्रं न्यसेन्मध्ये १८-१७८ क्ष्माजलानलबाडवाख्य २३-१२ क्ष्मातत्वस्याथ साध्यस्य २१-३^{७०} क्ष्मातत्वान्तर्गतं कुण्डे २१-३६२ क्ष्मादीनां बुद्धिनिष्ठानाम् २१-१३८ क्ष्माद्यमाधारमाश्रित्य २१-१४२

क्ष्माद्यध्वानं तु बुध्यन्तम् २१-१४७ क्ष्मापरिग्रहकाले तु १९-७०७ क्ष्मापरिग्रहपूर्वं तु १६-३४० क्ष्मापरिग्रहपूर्वाणाम् १६-१४ क्ष्माबीजं च दलाग्रेषु २१-१४९ क्ष्माभेदजलवेगाद्यैः १९-११४ क्ष्मामण्डलिमदं सर्वम् २-३६ ख खगानां कारणत्वाच्च ८-५७ खगेशं वा हनूमन्तम् १०-३२१ खगेशविष्वक्सेनादि ६-३० खुगेशविष्वक्सेनादीन् १९-७८२ खगोक्तेन विधानेन १८-४३९ खट्वातूले विसृज्याथ १८-१७७ खट्वासंज्ञितपर्यङ्कम् १८-१७५ खङ्गं चक्रगदाबाणम् २४-२९७ खङ्गचक्रगदादण्ड २४-३२४ खङ्गधारासमाकारौ २४-७० खङ्गबाणगदापद्म २४-४१५ खङ्गमुद्ररहस्तौ च ९-१६७ खण्डचूर्णसमोपेतम् २५-११५, १५८ खदिराश्चत्थयोश्चापि १५-२१७ खननं तीक्ष्णशस्त्रेण ५-६१ खनित्रेण खनेद्धूमिम् १०-१३३. खप्लुतम भावयेद्देवम् ४-१७१ खरोष्ट्रं चोत्कटं हास्यम् २१-२७३ खलरिका प्रदेशे वा ४-१९६ खातपूर्वसमं किन्तु २५-३७ खातप्रदेशे प्रासाद १९-७१६ खातभूभागपर्यन्तम् २५-१६ खातस्यान्तर्गतोवर्ज्यः २५-१८

खातार्थं प्राग्ध्रमम् २५-२४

खात्वा तु मृद्धिर्नव्याभिः १९-२१७ खात्वा पुरुषमात्रन्तु १२-४२ खात्वा मृदं समृद्धृत्य १९-१८५, २०९, ७९६ खात्वा वैभवमुद्धृत्य १६-७७ खेगतेन त्रिदण्डेन २४-३२३ खेचरैरङ्गनायुक्तैः १४-५३

ग गगनं हि विभुं पूषा १६-११४ गगने गमनारम्भ १०-२३९ गङ्गां च यमुनां चैव ९-१३२ गङ्गां भगवतो मूर्धि २-९६ गङ्गा च यमुना गोदा ९-२७४ गङ्गाद्या: सकला नद्यो २०-३०३ गङ्गायमुनयोरुक्तम् ९-२७६ गङ्गा समुद्रसंयोगे २०-६४ गङ्गा सरस्वती गोदा १८-३१० गङ्गास्नानफलं चूर्णम् ११-३४१ गङ्गास्नानफलं प्राप्य १२-५६ गच्छेयुः परिस्तेषाम् ४-२२६ गच्छेयुर्भगवद्भक्ताः ४-२२४ गजं रथं वराश्वं च १८-५५३ गजगोवृषभशृङ्ग १५-१०७ गजाननो जयत्सेनो ८-१४८ गजाश्वधेनुयानानि २-१२२ गजाश्वयो रथे चैव १८-५२१ गजोद्धतिच्छलेनैव २०-६३ गजोष्ठसदृशी चाग्रात् २५-१९ गणत्रिकन्तु वामेन ९-६६ गणनाथं विना ४-४६ गणनाथादिकांश्चाथ ७-४२ गणनाथादिकांश्चैव ७-१९१

गणयत्रक्षसूत्रीयान् २४-३३३ गणराजेश्वरांश्चेते ८-१४७ गणराजेश्वराह्येते ८-१६० गणषोडशकं त्वेतत् ९-२१७ गणिकादेवदासीभि: ६-४६; १२-३८ गणिका देवदास्यश्च १२-१९,५५ गणित्रकं च मन्दार ८-३२ गणित्रकं रथाङ्गं च ९-६३ गणित्राभयहस्ताश्च ४-४६ गणेश: पूजनीयो वा ८-५९ गणेशाद्यर्चनं कुर्यात् ४-३१ गणेशायुतलक्षेस्त् ९-८८ गणौ चण्डाकृतिधरौ ९-५० गणौ धातृविधातारौ ९-३१ गत्यागति प्रयोगेण १६-३१४ गत्वा कुण्डसमीपं तु १३-१७३; २१-२८५ गत्वा चाभ्यर्ध्य कुम्भेशम् २१-३३९ गत्वा नारायणगिरिम् २०-२४८ गत्वा प्रदक्षिणं ग्रामम् १०-१३६ गत्वा बिम्बसमीपं तु ११-२०२ गदां वामतले न्यसेत् २-५९ गदां हेमाद्रिसङ्काशम् ४-११७ गदाखङ्गास्त्रसंयुक्ता: ९-२६१ गदाग्रोपरिविश्रान्तम् ९-७९ गदाग्रोपरिविश्रान्तमुख्य ९-२०२ गदाङ्कशौ च मुसलम् ७-२०० गदाचंक्रं च तद्विद्या २-१५७ गदाद्यं लाञ्छनं यत्तु २-१०० गदाद्यैश्चक्रपर्यन्तै: ५-५० गदापद्मगदाशङ्खः २४-१५८ गदामन्त्रस्त्वयं प्रोक्त: २३-२३७ गदामुद्रेति विख्याताम् २४-३६

गदामुसलचक्रासीन् २४-४१४ गदाविरहितं वाथ ८-१२७ गदोद्यतकरो विप्रा: ९-६ गदोपरिष्टाद्विश्रान्त ९-८२ गन्धं माल्यं तथा दीपम् ९-३४९ गन्धदिग्धौ करौ कृत्वा २४-५ गन्धद्वारेति मन्त्रेण ११-८; १५-१७० गन्धपुष्पप्रधूपैश्च ३-९९ गन्धपुष्पाक्षतफले १५-२१४ गन्धमाल्यालङ्कताङ्गः १६-२११ गन्धर्वेशचापि यक्षेशच २०-६ गन्धर्वो भृङ्गराजश्च १९-८२१ गन्धसर्वोषधीरत्न १०-१६९ गन्धाखुर्जम्बुकश्चैव १७-४८ गन्धाङ्गानि च चत्वारि १५–२२४ गन्धाम्बुमिश्रितं चान्ये १५-९२ गन्धाम्भसाऽष्टमे युद्धम् १२-३७ गन्धार्घ्यपुष्पैस्सम्पूर्य ४-५९ गन्धै: स्रग्भिरलङ्कारै: २-३ गन्धैर्बीजैस्तथा धान्यै: १६-१५९ गन्धोदकं च तदनु ४-१५५; १५-८८ गन्धोदकेन पूर्णानाम् १५-१३६ गम्भीरनाभिं त्रिवली ७-६९ गरुडं प्रस्तरस्योध्वें ३-१४६ गरुड: काञ्चनाभस्तु ८-४३; २४-३७२ गरुड: परिवारत्वे ८-५३ गरुड्ध्वजमारोप्य ७-८९ गरुडध्वजहस्तौ च ९-३९ गरुडप्रमुखानां च ८-१ गरुडस्थानमासाद्य ११-२०, ९३ गरुडस्य द्वयं विद्धि २४-३७९ गरुडस्याग्रत: प्राग्वत् १०-२७९

गरुडाय नमस्तुभ्यम् १०-३८५ गरुडो मूर्तयो वाऽन्या २-१०१ गर्त प्रवेशो दध्यत्रम २१-२७२ गर्भं त् मण्डपादीनाम् १६-३४० गर्भगेहं प्रविश्याऽथ १०-३२२ गर्भगेहे सम्प्रविश्य ८-२०३ गर्भ द्विगुणविस्तीर्णम् १६-२२४ गर्भन्यासं पुरा कुर्यात् १६-२०६ गर्भन्यासस्त्वयं विप्रा: १६-२१७ गर्भन्यासेऽपि न कृते १९-७१९ गर्भाऽधानं तु तद्विद्धि ५-१४८ गर्भाऽधानादि संस्कारान् ५-१४७ गर्भाग्रमण्डपे पीठे १०-३१५ गर्भोक्तं तित्रभागेन १६-२२५ गर्भोच्छ्रायावधिर्यावत् ३-११०; १६-२०३ गर्भोत्थक्षेत्रसंज्ञा च १६-२६८ गवां च लोकमातृणाम् १०-११२ गवाक्षकान्वितं चैव १४-२७ गवाक्षे चक्षुषी स्यातां ३-११५ गर्वात्सच्छास्त्रसद्वस्तु २५-२१४ गर्वितेन तु वर्णेन ५-२३४ गव्यं प्रभूतं स्नानार्थम् ४-१५१ गव्य दुग्धाऽज्य संसिक्त: २५-८८ गव्यमाऽज्यं समापूर्य १३-१६९ गव्याज्यदिधनिर्मुक्तम् २५-१९७ गव्येन पयस सम्यक् १०-१८७ गव्यैर्वा चामरैर्वालै: ३-८ गलन्तममृतप्रख्यम् २३-७२ गलितास्तत्रतत्तीर्थम् २०-२९४ गाः कन्यकाः श्भाकाराः १८-२०५ गाङ्गे शुभजले कूले २०-३५ गानैर्नृतैर्विनोदैश्च १३-२८

गानैर्नृत्तैस्तथा हास्यैः १३-६५ गान्धाररागः कौलाख्यः ११-८१ गापयन् कृष्णमाहातम्यम् १३-२७ गापयेद्वैष्णवैस्तत्र १३-२४६ गायकैर्गणिकाभिश्च १०-१२८ गायद्भिरग्रे देवस्य ११-२३६ गायत्रीभिस्तदर्धं च १८-३२५ गायत्र्यन्तं समुद्धार्यम् ७-१३८ गायत्र्या क्षालियत्वा तत् १५-२६६ गायत्र्या चैन्द्रषट्केण १५-३७४ गायत्र्याऽन्तर्गतैर्विप्राः १५-९९ गायत्र्यावर्तयेद् बाह्ये ७-१८१ गायत्र्या वा ततो द्वार १५-२६३ गायेत्तु भगवद्गाथाम् २२-२१ गारुडं पुष्परागं च १५-२२२ गारुडं विन्यसेन्मन्त्रम् २-६१ गारुडेनैव मन्त्रेण १०-३७७; २५-२०४ गात्राद् गात्रान्तरे न्यसेत् ११-२८८ गात्रसाम्यं समापाद्यं १७-१७३ गात्रेषु गात्रपदेषु ११-२८७ गालितेनाऽम्भसा ३-६ गालितेनाऽम्भसाऽपूर्य ३-१९ गालितेन तु तोयेन १५-२६९ गालितोदकसम्पूर्णम् ११-११४ गिरोच्चयात्विमं मन्त्रम् १०-२६९ गिरौ गोवर्धनाख्ये तु २०-४९ गिरौ रैवतके विप्र २०-३० गीतकैर्विविधैर्नृतै: ४-१९०; ११-२४३ गीतकैर्विविधैर्वाद्यै: १०-३६४ गीतैश्च विविधैरन्यै: १०-२६४ गृग्गुलाज्यैर्द्विजारोग्यम् ५-२१७ गुग्गुल् मृष्टधूपं च २१-६५

गृग्गुलेनाऽऽज्यम् ५-२०६ -ग्डोदकं चेक्षुरसम् १५-१५३ गुणद्वयद्वयेनैव २४-८९ -गुणमात्रैर्विभिन्नम् २१-२२० गुणषट्कस्वरूपेण २४-३२९ गुप्तां कृत्वा प्रयत्नेन २४-१४ गुप्तिं कृत्वा तु योज्यैषा २४-११ गरं च तोषयेद्वित्तैः १०-२०९ गुरुं देवं नमस्कृत्य ६-८६ गुरुपूर्वक्रमादित्थम् ५-२७० गुरुयागमत: कुर्यात् २१-४९६ गुरूवद्वरुवर्गश्च २२-४ ग्रूणां दीक्षितानाम् २१-४२३ गुरून् परमसंज्ञांश्च ४-३३ गुरोर्वा गुरुपुत्रस्य १८-४७९ गुर्वर्चनं तत: कुर्यात् २१-४४४ गुर्वादि त्रितयस्यैषा २४-६० गुर्वादीनां चतुर्णां तु १४-१२२, १२८ गुर्वादीनां तु विहितम् ५-२६९ गुर्वी हद्या शुभा स्निग्धा १७-५७ गुलखण्डाञ्चितैर्भक्ष्यै: ५-९ गुलिपष्टेन बद्धानि २५-१४८ गुलमुद्गपयोमिश्रै: ५-९ गुल्फजानुकटीवक्ष: २१-१९८ गुलात्रपाचने क्षीरम् २५-११२ गुलीपदंशपूर्वाणि २५-८५ गुलूचीक्षोदमन्यस्मिन् १५-९४ गुह्यकान् गृहदेवांस्तु १७-१७ गूढो यथैव दहनो १८-२३३ गृहस्थब्रह्मचारिणाम् १४-१२३ गृहाण मानसीं पूजाम् २-१०७ गृहाणार्घ्यं मया दत्तम् १३-५१

गृहाणार्घ्यं शशाङ्कदम् १३-४८
गृहाणाऽस्मिन् जपं नाथ ५-३७
गृहाणेति शिरोऽन्तोयम् ७-१४९
गृहीतं भावयेत् तेन ५-२८५
गृहीतमुसलाः सर्वे ९-२५६
गृहीत्वाभगवद्धिम्बम् २२-१९
गृहीत्वाऽङ्गुष्ठपूर्वेणा ४-८
गृहीत्वा चार्घ्यपात्रं तु १८-४५९
गृहीत्वा चैकदेशात् तु ५-६२
गृहीत्वा दक्षिणां मन्त्रः १८-३३३
गृहीत्वा पान्तु नस्तृप्ताः ११-४६, ५०, ५३,

५६, ५९, ६२, ६५, ६८, ७१, ७३ गृहीत्वा मूलमन्त्रेण १०-१३४ गृहीत्वा वैष्णवक्षेत्रात् २१-२९३ गृहीत्वा शिरसा ताम् ४-४८ गृहे गृहे तथा कुर्यात् १३-२०० गृहे पवित्रयागे तु १४-२७२ गृहे संयमपूर्वं वा २२-५६ गृह्णन्ति मनसा श्रेय: ४-६ गृह्णन्तु भगवद्भक्ताः १८-४६१ गृह्णाति शबलं रूपम् २४-१३५ गृह्णीयाच्छाकुनं चिह्नम् १७-४४ गेयनृत्तेषु हीनेषु १९-५२७ गेयमङ्गलवादित्र १९-६८८ गेहादि ग्राममध्यान्तम् १२-३७; १९-८२७ गोकुलात्पूर्ववत्पात्रे १०-१३५ गोक्षीरं घृतसंयुक्तम् १३-३३ गोगजाश्वद्विजा: कन्या १७-३८ गोगणं वासयेत्तत्र १९-१६९ गोघृतेन स्नाप्य देवम् १९-३७० गोदानं शूद्रजातेर्वे २१-३३३ गोदानादींस्तथा १९-१५७

गोधूमशालिजै: पिष्टै: २५-१४५ गोपनीं दक्षहस्तेषु २४-३२८ गोपनीमुद्रयावाथ ८-१२८ गोपनीयं प्रयत्नेन ८-२२७; २३-२१३ गोपुरस्य प्रतिष्ठां तु १६-३४१ गोपुरस्य भवेद्यास्ये १६-३४१ गोभूतिलादिकं दत्वा १९-४८९, २५१ गोभूतिलादिकं दद्यात् १९-२८८ गोभूदानादिकं कृत्वा १९-६११ गोभूहेमतिलादीनाम् १९-५०२ गोभूहेमतिलान्नानाम् १९-२८४ गोभूहेमादिकं दत्वा १९-७८५ गोभूहेमादिकं दद्यात् १९-५५८, ८४१ गोभूहेमादिकानाम् १९-१२४ गोमयादिविलिप्तेषु ९-२८७ गोमयाम्भोभिरालिप्य १९-२१७ गोमयालेपनैश्चैव १९-२१९ गोमयेन समालिप्ते २५-६६ गोमयेनानुलिसेन २५-१६२ गोमयेनोपलिप्याथ १३-४२; १९-१६८, १८७ गोमहिष्यव्यजाद्यैस्तु १९-२३२ गोमूत्रेण द्वितीयन्तु १५-१०६ गोरूपां हिमशैलाभाम् ३-३२ गोलकं चिबुकं वित्त १७-१०३ गोलोमी सिंहलोमी च १५-१२३ गोविन्द: पञ्चगव्यस्य १५-१९६ गोविन्द: शुद्धये चाऽस्तु १०-३० गोष्ठागारादिके वापि १९-८५१ गोसम्भवानि वै पञ्च २१-५७ गोसस्यशालि सुभगे १६-९; २१-३२ गोहिरण्यादि दानैश्च १०-५८ गौणवामकराद्यं तु ९-२१८

गौरिकं शारिकात्रैव १८-३७३ गौलीभिश्चापि खद्योतै: १९-२२२ ग्रथनीयमथोवक्त्रम् १४-२८७ ग्रथितौ द्वौ करौ कृत्वा २४-४४ ग्रन्थविस्तरसंयुक्तम् १-६० ग्रन्थिपल्लववार्येव ४-१५३ ग्रन्थिकृतत्वगेलाद्यै: ४-१८४ ग्रन्थिपल्लववार्येव ततस्तु १५-६४ ग्रसन्तमस्त्रपूगानि २४-४४२ ग्रस्तां पीठेन मुक्त्यर्थम् १८-३६७ ग्रामं प्रदक्षिणी कृत्य १२-९८, ११८; १८-१५७ ग्रामं वा नगरं वापि १८-१०१ ग्रामं सम्प्रोक्षयेद्विप्राः १९-८३६ ग्रामप्रदक्षिणं कृत्वा १३-८२ ग्रामप्रदक्षिणं कृत्वास्व १२-२३० ग्रामप्रदक्षिणं देवम् १२-१४१; १३-१४५ ग्रामप्रदक्षिणं नीत्वा १३-२६१; १९-६०७ ग्रामप्रदक्षिणं नीत्वाऽऽलयम् १३-१३१ ग्रामप्रदक्षिणं काले १९-५०७ ग्राममध्ये गतो यावत् १९-१९७ ग्रामशान्तिं प्रकुर्वीत १९-७९५ ग्रामशान्तिविधिश्चापि १९-७४५ ग्रामशान्तिविधस्त्वेष १९-८४३ ग्रामस्य तावदाशौचम् १९-१९८ ग्रामस्य यजमानस्य १०-४०२ ग्रामस्यैन्द्रादियोगेन ११-२०६ ग्रामादावग्निना दग्धे १९-५७१ ग्रामादि वास्तुदेवानाम् ९-२८६ ग्रामादि वास्तुनिष्ठानाम् १९-६२५ ग्रामादौ तु नदीतीरे ७-९५ ग्रामादौ ब्रह्मवर्णस्य १९-१९७ ग्रामाश्रितांस्तथा देवान् १९-८२४

ग्राम्याश्चौषधय: सप्त १५-१३१
ग्रामे च विह्नना दग्धे १९-७९३
ग्रामे चावाहितान् पूर्वम् ११-४२८
ग्रामे बहुब्रह्मवधे १९-७९४
ग्रामे वा नगरे वाऽपि ११-२२३; २१-५०७
ग्रामे शूद्रादिमरणम् १९-२०१
ग्रामयैर्धान्यैस्तथारण्यै: १८-५४१
ग्रासार्धमानमञ्जानाम् ५-२२२
ग्राह्येतु ध्वजस्तम्भम् १०-३४४
ग्राह्यां पर्वकालमात्रम् १३-१५०
ग्राह्यां कदापि विद्धा १३-८
ग्रीवोदेशाविधर्यावत् ३-११३
ग्रीष्मो हेमन्तमन्त्रेण ११-९

घ

घटवद्भषयेच्छुक्तिम् १७-२९० घटाधारशिलाध: २०-१४३ घटाधारोपलस्याऽधस्तु ३-११९ घटान्तरं तु द्रव्याणाम् १५-३९७ घटिका: पञ्चवक्त्रा: १०-८८ घटिका: षोडशन्यस्त्वा १०-१४८ घटिका वारुणे ब्राह्मे १०-१४४ घटोद्देशात्समारभ्य १८-४१६ घण्टाक्षसूत्रपूर्वाणाम् १४-१२१, २२७ घण्टाचालनपूर्वं तु ३-३९ घण्टानादसमेतेन ६-४१ घण्टाभि: फलभारैश्च १२-१६९ घण्टाभिरर्धचन्द्राद्यै: १४-५६ घण्टायां चालयमानायाम् ३-७१,८० घण्टायाश्चार्घ्यपात्रादे: १९-३९९ घण्टाशब्दगतं सर्वम् ३-८३ घण्टाशब्दमृदङ्गैश्च १०-३९६

घण्टाशब्दसमोपेतम् ४-१३४ घण्टासम्पूजनं कुर्यात् ३-५१ घण्टास्तनितमूलास्ते ३-७६ घनकुञ्चितनीलालि ४-८४ घनकुञ्चितनीलालिदलिता २०-१६० घनघर्घरनिर्घोषम् ९-१२०; २४-२४७ घृतं लालाजलस्पृष्टम् २५-१२६ घृतमुष्णोदकं चैव १५-१४७ घृतयुक्तं तु तत् ५-२४९ घृतलिप्तेषु तप्तेषु २५-१३९ घृतसिक्तं तु सिद्धात्रम् २५-९० घृतसिक्तां चतु:सङ्ख्याम् ५-१९३ घृतस्य कार्षिको होम: ५-२२१ घृतादिकैर्महदीपै: ४-१३६ घृतादिमन्त्रयेत्पश्चात् १८-२०३ घृतेन चैकादशमम् १५-११० घृतेन पयसा दध्ना ५-२१३ घृतेन स्नापयेत् १५-१७१ घृतेनाप्लाव्य मधुरव्यञ्जनानि २५-१७२ घृतेनालापयेत्तासाम् २५-९७ घृतेनाष्टोत्तरशतम् १३-२०३ घृते निमज्य चाग्राणि १०-१९४ घोणाग्रेणागरन्तं च २४-२४५ घोरं प्रयाति नरकम् २३-४४ घोरं प्रेतासनं ध्यायेत् ९-९३ घोरशार्दूलवदनम् २०-२५१ घोषयेद् गारुडं तालम् ११-८९ घ्राणन्तु शुकनासा ३-११५ घ्राणरन्ध्रद्वये गण्ड ७-१६६ घ्राणरन्ध्रश्च वक्रोक्ते १७-१९३ घ्राणवंशस्य पक्षौ द्वौ १७-१७९ घ्राणाग्रमलकानां च १७-१७२

च

चक्रं खङ्गं गदां बाणम् २४-२८८ चक्रं खङ्गं शरं चैव १०-२५७ चक्रं तच्चक्रहृदयम् ३-४३ चकं तदन्तभूमीनाम् ३-१३०; १६-१९७ चक्रं तद्रध्वें सामर्थ्य २०-१४३ चक्रं संस्थापयेत्तत्र १८-५०४ चक्रघातादिना तिर्यक् १९-५९९ चक्रचापनिभः श्रेष्ठः ५-२२८ चक्रज्वालावलिं विप्रा: ७-१८१ चक्रदण्डद्वये मायाम् ११-२८५ चक्रद्वितयमध्यस्थम् १४-४८ चक्रद्वितयमध्यस्थः ९-२९६ चक्रपक्षीशसीराणाम् ९-२७१ चक्रपाणिस्तु भगवान् २०-८० चक्रमन्त्रं न्यसेत् १६-३१४ चक्रमन्त्रणापिधानै: २५-१०० चक्रमामलसारस्य १६-३१२ चक्रमुद्रां प्रदर्श्य १८-१३८ चक्ररूपिणमीशानम् ७-१९६ चक्रलाङ्गलहस्तं च ३-४२ चक्रवचास्त्रमन्त्राणाम् २३-४२७ चक्रशङ्खगदा: पद्यम् ७-२०५ चक्रशङ्खाऽम्बुजाकारम् ५-४९ चक्रशङ्खौ क्रमद्भोगै: १०-१८२ चक्रशङ्खौ गदापद्मे ३-१४४ चक्रशङ्खौ पद्मे गदे ९-१७३ चक्रशङ्खौ पाणितल ८-१९३ चक्रशङ्खौ समध्यर्च्य २१-२८६ चक्रसंस्थापनात् १८-४९३ चक्रसंस्थापने कश्चित् १८-५०३ चक्राकारास्तु विहिता १७-२८१

चक्रादिवज्रपर्यन्तम् १५-३३९ चक्राद्यस्त्रवरैश्च २१-५८० चक्राद्यायुधवृन्देन २४-३५८ चक्राद्यायुधसङ्घं च २०-१५१ चक्राद्यायुध सङ्घरच १९-९ चक्राधारादिभिर्यद्वा १५-५१ चक्राधारोपरिस्थास्तु १५-४९ चक्राब्जे द्वादशार्णेन १९-२७८ चक्राम्बुजाभ्याम् १७-२७५ चक्राम्बुरुहकुण्डे तु १९-७४० चक्राम्बुरुहचिह्नेन १४-६१ चक्राम्बुरुहपूर्वेषु १९-२७४ चक्रायेति पदं षोढा ७-१२८ चक्रास्त्रमन्त्रितैः १८-६० चक्रिका: स्थापयेत् १५-२०८ चक्रे या या अराख्या: ३-४३ चक्ष: श्रोतं तथा नासा १९-८ चण्डं चैव प्रचण्डं च ७-१८९ चण्डप्रचण्डसदुशौ ८-१३९; ९-३० चण्डप्रचण्डौ धाता च ९-८४ चण्डादिष्वप्येवमेव ९-८४ चण्डादीनां बलिं दत्वा ११-२९४ चण्डाद्यं च गणम् ८-२७ चण्डाद्यं च सुभद्रान्तम् ११-२९२ चण्डाद्याश्च सुभद्रान्ताः ९-२४४, २९५ चण्डालपतितोदक्या १९-३१८ चण्डालपतितोदक्या सूतिका १९-२०७ चण्डालपूर्वै: स्पृष्टं तु १९-३३२ चण्डालशबराद्यैस्तु १९-७९४ चण्डालश्वपचादीनाम् १९-७५० चण्डालश्वपचाद्यास्तु १९-१७३ चण्डालसूतिकोदक्यागर्दभ १९-५४५

चण्डालस्तिकोदक्याशबरै: १९-३५७ चण्डालसृतिकोदक्यास्पृष्टा १९-३४० चण्डालस्तिकोदक्यास्पृष्टै: १९-३२९ चण्डालादि प्रवेशे वा १९-१९४ चण्डालाद्यशुचिस्पर्श १९-३५३ चण्डालाद्यै: स्पृष्टचुल्ल्याम् १९-३६६ चण्डालैर्वा तथा म्लेच्छै: १९-३०९ चण्डालैर्वा सन्निकृष्टे १९-६७८ चण्डालै: श्वपचैर्वापि १९-१६६ चण्डालै: सूतिकोदक्याम्लेच्छै: १९-१५६ चण्डालोदक्यादिभिश्च १९-७४९ चण्डीं चैव प्रचण्डीं च ७-२७; १३-१०८ चतस्रश्शक्तयो यास्तु २४-४६० चतस्रस्तु क्रमेणैव १८-३६२ चतस्रो धेनव: स्थाप्या: १८-३०९ चतस्रो वा ततस्तासु १०-१०० चतस्रो वै परिधय: ५-१०२ चतुः पञ्चदिनं विघ्ने १९-६३८ चतुः पद्मादयश्शान्त २४-४३७ चतुः परिग्रहे सूत्रम् १०-१५९ चतुः प्रणवसञ्जप्तम् ६-६६ चतुः प्रदक्षिणीकृत्य १०-२७३ चतुः शतेन सूत्राणाम् १४-१३२ चतुः सहस्रिकामाद्याम् १३-२४६ चतुः स्तम्भसमायुक्तम् १२-४३,१४३; १८-१०३ चतुः स्थानस्थितं देवम् १४-२००, २४६ चतुः स्थानस्थितस्यापि १४-२३६, २४८ चतुः स्थानार्चनं कुर्यात् १२-२८, ११५,२३०; १३-१६६; १९-१२३ चतुः स्थानार्चनं कृत्वा १९-७७२ चतुः स्थानार्चनं चापि १३-२४८; १४-१९७ चतुः स्थानार्चनयुतम् ७-६८; १२-१८८

चतुः स्थानार्चनार्थं तु ८-१३१ चतुः स्थानार्चनादीनि ७-८९ चतुः स्थानार्चनाहीने १९-५३१

चतुः स्थानावतीर्णस्य ८-१००; ९-२८९; १४-

११२, १४८

चतुरङ्गुलमानेन ५-१९७ चतुरङ्गुलविस्तारम् १०-८९ चतुरङ्ग्लिवस्तीर्णम् २१-३०५ चतुरङ्गुलिकोत्सेधाम् ४-२२३ चतुरभ्यधिकैर्दिव्यै: २४-२२१ चतुरश्रं चतुर्द्वारम् १८-३,८ चतुरश्रं समं वापि १४-१६ चतुरश्रस्थले कुण्डे ५-७० चतुरश्रा: सुवृत्ता वा ९-२८६ चतुरश्रादिपीठानाम् १६-२८३ चतुरश्रायतं चैव १७-२६२ चतुरश्रायते ध्यायेत् १६-६५ चतुरश्रायतां कृत्वा १७-७१ चतुरश्री कृते क्षेत्रे १५-१४३ चतुरश्रे चतुर्मूर्ति १६-६५ चतुरश्रे तदाकारा २५-३८ चतुरात्मानमव्यक्तम् २१-२२० चतुरायतनं ह्येतत् १६-२७० चतुरावरणं कुण्डम् ५-४८ चतुरो वासुदेवादि १८-२४० चतुरो वासुदेवादीन् १०-६६; १५-३३०;

१६-१४७ चतुर्गुणं तण्डुलाच्च २५-१०९ चतुर्गुणितसूत्रेण १८-२८३ चतुर्गुणैश्चतुर्धा तु ५-९३ चतुर्णां तु चतुर्णाम् ११-१४३ चतुर्णां पुरुषार्थानाम् १०-८

चतुर्णां ब्राह्मणादीनाम् २४-२०८ चतुर्णां युगसन्धीनाम् २४-१६६ चतुर्णां ये निजा वर्णा: २४-४३४ चतुर्णामन्तरेऽशानाम् २५-११ चतुर्णामपि कोणानाम् ९-२३० चतुर्णामब्जपूर्वाणाम् २४-४०८ चतुर्थं त्रितयं ध्यायेत् २४-१६३ चतुर्थं विद्धि तद्यस्य २४-१४१ चतुर्थमधुना मन्त्रम् २३-१२२ चतुर्थांशेन हासस्तु २१-१९ चतुर्थांशेन चाऽङ्गानाम् ५-२५८ चतुर्थात् तु यथाकालम् ३-९७ चतुर्थादपरं वर्णम् २३-१९७ चतुर्थावरणद्वारदक्षिण ९-१३१ चतुर्थावरणे चैव ७-८३ चतुर्थी भगवन्माया २४-४०२ चतुर्थे दिवसे प्राप्ते ११-२६१ चतर्थे दिवसे स्नानम् १८-१६५ चतुर्ध्यन्तं विष्णुपदम् २३-५९ चतुर्दर्भ कृतेनैव १८-३१५ चतुर्दशकराच्चैव १८-४ चतुर्दशभुजो धत्ते २४-४१८ चतुर्दशमतो नेमे: २३-२८८ चतुर्दशेन वै नाभे: २३-१७४ चतुर्दशेनाराद्वर्गात् २३-४३४ चतुर्दश्या भरण्याश्च १३-१४८ चतुर्दश्या ह्यविद्धायाम् १२-९५ चतुर्दघ्ट्रं चतुर्बाहुम् ८-१११ चतुर्दिक्पक्षसंलिप्ताः १६-२५२ चतुर्दिक्षु क्रमेणैव ३-१५९ चतुर्दिक्षु चतुर्द्वारम् १०-१०५ चतुर्दिक्षु चतुर्बाणान् १३-१४२

चतुर्दिक्षु महात्मान: १७-२८६ चतुर्दिक्षु महोत्तुङ्गः १२-१२३ चतुर्दिक्षु विधेया वै १६-२३० चतुर्दिग्द्रगगतस्यैव १७-२६९ चतुर्दिग्वीक्षमाणस्य १८-३५३ चतुर्द्वारसमायुक्तम् १३-१८ चतुर्द्वारसमोपेतम् ८-७ चतुर्द्वाराधिदेवानाम् १०-२१४ चतुर्द्वारान्विते गेहे ९-२४२ चतुद्वरि तथा दिक्षु १६-२४९ चतुद्वारेऽत्र भवने १८-३५२ चतुर्धा प्रणवेनाऽथ ५-६८ चतुर्धा भेदभिन्नोऽयम् २१-५६० चतुर्घा रूपमाश्रित्य २०-५४ चतुर्धा वर्मजप्तेन २१-११४ चतुर्धा वा संविभज्य १७-२४२ चतुर्धा वेष्टियत्वा तु २१-२४२ चतुर्धावर्तयेच्वैव २५-१०१ चतुर्धा वा विभज्यैक १७-२४३ चतुर्घा विभजेत् स्तम्भम् १०-३४७ चतुर्भागोनमपरम् १४-१४४ चतुर्भि: पाणिभिश्चैव ९-२२४ चतुर्भिर्द्वादशांशै: १७-२६७ चतुर्भिरष्टभिर्वार्थै: १५-२४० चतुर्भिरेतैर्मन्त्रस्तु १४-२२३ चतुर्भर्वामहस्तेन ५-१३९ चतुर्भिर्व्यापकैर्मन्त्रै: २५-८६ चतुर्भिर्वेष्णवैर्विप्रै: ११-३२६ चतुर्भिश्चातुरात्मीयै: १६-४४ चतुर्भुजं तु विरजो ५-३२ चतुर्भुजं वा द्विभुजम् ९-१०७ चतुर्भुजं विशालाक्षम् २४-१२५

चतुर्भुजं सौम्यवक्त्रम् २४-११७ चतुर्भुजमुदाराङ्गम् ४-९०; २०-१६६ चतुर्भुजश्चतुर्मूर्ति: २०-८१ चतुर्भुजस्य देवस्य १८-२७९ चतुर्भुजस्यादिमूर्ते: २४-४३५ चतुर्भुजां पीवरांसम् ७-५५ चतुर्भुजा: सुपर्णाद्या ८-४५; २४-३७४ चतुर्भुजामुदारङ्गी ७-१४ चतुर्भुजा वा विप्रेन्द्रा: ९-१९० चतुर्मुखं समुत्पाद्य २०-१२० चतुर्मूर्तिमयैर्मन्त्रै: १८-४४७ चतुमूर्तिसमूहं तु २१-२५९ चतुर्मूर्तिस्थितो देवो २०-२१ चतुर्यवं च तत्कोशम् १७-१४२ चतुर्यवाधिकं चैव १७-१२९ चतुर्वक्त्रं सुनयनम् २४-२९६ चतुर्वणं पदं तेज: २३-८३ चतुर्वर्णानि माल्यानि २१–६४ चतुर्विंशतिभिर्वर्णै: २३-१४३ चतुर्विंशति संख्याता: ३-१४२ चतुर्विंशति सङ्ख्यानाम् १०-१५८ चतुर्विशात्यङ्गलान्तम् १४-३४ चतुर्विशाक्षरं मन्त्रम् २३–३६६ चतुर्विशाक्षरं विद्धि २३-३४३ चतुर्विंशाक्षरं मन्त्रस्तु २३–३७९ चतुर्विधेन रजसा २२-५७ चतुर्हीनेन वै विप्रा १५-१८३ चतुर्व्यूहचतुष्के २३-१४७ चतुर्वेदमयोद्धोषै: १०-३६३ चतुश्चक्रे नवद्वारे २-८१ चतुश्चक्रेति तदनु १८-३९७ चतुश्चतुर्यवोनं च १७-१६७

चतुश्चतुश्च पङ्कतीनाम् १०-१४२ चतुश्चतुश्च संस्थाप्य १५-२५४ चतुश्शतब्राह्मणैस्तु १९-२०५ चतुष्कं जाग्रदाद्यम् २१-२०२ चतुष्कं वासुदेवाद्यम् २१-४५५ चतुष्कमथ मन्त्राणाम् २३-१५० चतुष्कमवशिष्टम् २४-९० चतुष्कमेकपीठानाम् १७-२७१ चतुष्कमेतदपरम् ५-९९ चतुष्कमेतदपरे १५-१३२ चतुष्कलं च त्रिकलम् १७-९८ चतुष्कलं ललाटन्तु १७-११३ चतुष्के केशवाद्यांस्तु १०-१८३ चतुष्केण पताकानाम् १४-६९ चतुष्के वासुदेवादीन् १०-१८५ चतुष्टयं क्रमेणैव ११-१४४ चतुष्टयं गणित्रायम् ८-३८ चतुष्टंयं चतुर्दिक्षु १४-४४ चतुष्टयं तु मूर्तीनाम् १०-१७९ चतुष्टयं यत्पद्मानाम् १६-१०८ चतुष्टयं वा कुम्भानाम् १५-१४० चतुष्टय क्रमेणैव ८-३७ चतुष्पञ्चदिनं वापि १९-५७९ चतुष्यथचतुष्केण ११-१३९ चतुष्पथशिवावास २२-२७ चतुष्पात्सकलो धर्मः ३-१३४; १६-२६२ चतुष्पादसमायुक्तम् १८-१७५ चतुष्प्रकारं यन्मन्त्रम् २३-२७२ चतुष्प्रकारमेवं हि १६-२६५ चतुष्वष्टिपदे भूते १६-९६ चतुष्षष्ट्युपचारैर्वा ७-६३; ८-६१ चतुर्ष् कोणेष्वेकोन १५-२५२

चतुर्षु कोणेष्वेकोनपञ्चाशत् १५-३३७ चतुस्तत्त्वमये पद्मे २४-१८७ चतुस्तोरणसंयुक्ताम् १०-४०९ चतुस्त्रिंशाक्षर: सोयम् २३-१९० चतुस्त्रिंशाक्षरो मन्त्र: २३-४०५ चतुस्त्रद्वयिष्रपरितः १७-१७४ चतुस्त्रिद्वयेकभाारैर्वा ११-१२९; १४-१८९ चतुर्हस्तं त्रिहस्तं वा १५-१०१ चतुर्हीनेन वै विप्रा: १५-१८३ चत्वरेषु च सर्वत्र १३-१९९ चत्वारश्चातुरात्मीया: १६-४२ चत्वारिशत्समायुक्तम् १५-१३६ चत्वारि शृङ्गा इति १६-२६२ चत्वारो मनवश्चाऽन्ये ४-३५ चन्दनं कुङ्कमं मांसी १५-२२५ चन्दनं मुखलेपार्थम् ४-१५०; १५-३२४ चन्दनक्षोदसंयुक्ते २३-२७५ चन्दनं श्रमशान्त्यर्थम् ११-२४१ चन्दनागरुकर्पूर १३-१६२ चन्दनादीनि गन्धानि २५-१७७ चन्दनाद्यनुलिप्तं च ११-११४ चन्दनाद्या हि गन्धा १६-२६० चन्दनाद्युपलिप्तं च १०-२३ चन्दनेन समालभ्य १४-७३ चन्द्रमण्डलमध्यस्थम् ५-१२४; १८-२०० चन्द्ररश्मिप्रतीकाश ९-३५ चन्द्रसूर्योपरागे च १९-६९१ चन्द्रार्कमण्डले पूर्णे २४-२२९ चन्द्राऽकौ वारिवसुधे ३-१४२; ९-२०३ चन्द्रादित्यावुदग्याम्य ९-३१५ चन्द्रादयेऽन्धकारे च १९-२६७ चन्द्रोदयेऽष्टमीयुक्ता १३-२

चपलं कर्म चक्रं तत् २१-१४१ चमसं कुस्मञ्चार्घ्य २१-४७८ चमर्सी च खलीं चैव १५-३२३ चम्पकैर्मुरमांसीभ्याम् १५-३२४ चमुषच्छयेन इति च १८-५०६ चरणं पवित्रं विततम् १२-८६ चरणं पवित्रमुच्चार्य ११-७ चरणं विधिना तेन १७-१५२ चरस्थिरविभागेन ८-१७८ चरं पुरुषसुक्तेन १९-८६७ चरुं संश्रापयेत् ११-१९९ चर्मविच्छेदने चैव १९-५२३ चलिद्द्वरेफपटल ७-४९ चलने स्नानवेद्याश्च १९-७०२ चलिबम्बस्य पीठेऽपि ४-२५ चलस्थिरविभागेन ७-२१९ चलानां वाऽथ हेमाद्यै: ८-१७१ चातुरात्मीयतत्त्वानाम् २१-२०४ चातुरात्मीयमन्त्राणाम् २३-२१९ चातुरात्म्यं तदाद्यं वै २४-१३६ चातुरात्म्यं तु तद्विद्धि २४-१३८ चतुरात्म्यं तृतीयं तु २४-१४० चातुरात्म्यव्यपेक्षायाम् १४-९५ चातुरात्म्य समूहातु २४-३६७ चातुरातम्य स्वरूपेण २३-४ चातुरात्म्यादि देवानाम् १५-४२५ चातुरात्म्यार्चने योज्या २४-९ चातुरातम्येन रूपेण २४-२०९ चातुर्मास्यस्य वाऽप्राप्तिः १४-५ चातुर्मास्ये तु देवस्य १९-६६४ चातुर्मास्ये त्वन्यतमे १४-१६६ चातुर्वर्ण्यभवाः सर्वे १२-५५

चामरैस्तालवृन्ताद्यै: ११-२५५ चारूरुयुगलम् ४-९१; २०-१६७ चालापाण्यभिधो रागो ११-८२ चित्तं बुद्धौ विनिक्षिप्य २-७९ चित्तजा अपि ये चान्ये २१-१९९ चित्तनुं विद्धि सामान्यम् २१-१४६ चित्तोपशमनार्थं तु २-४३ चित्रकौशेयवसनम् ८-११६ चित्रध्वजपताकाभि: १०-१२७; १३-७१ चित्रबिम्बादिकं चापि १९-१५९ चित्रमृत्काष्ठजानाम् १७-२९६ चित्रमृत्काष्ठशैलोत्थम् १७-१ चित्रमृण्मयिबम्बं तु १९-१५८ चित्रमृण्मयिबम्बानाम् १९-२३ चित्रयेत्तु यथापूर्वम् १९-६० चित्रवस्त्रवितानाढ्यै: १३-६९ चित्रश्चैवापवत्सश्च १९-८१९ चित्रस्थ एवं दद्यात् ४-१६७ चित्रस्थाद्भगवद्धिम्बात् ३-१५ चित्रीकृत्य तदुद्देशात् २१-२२८ चित्रेण कटिसूत्रेण २-१११ चित्रोदितेन विधिना १४-५१ चिन्तयन्तः परं तत्त्वम् ९-१०० चिन्तयेद् देवदेवस्य २-१२० चिन्तां जिह महाबुद्धे २०-१८९ चिन्ताऽखण्डलचापाभा २४-४५१ चिन्तामणीमयो न्यास: १८-४१७ चिरकालवशात्किञ्चित् १९-११० चिन्त्यमव्यक्तपद्मं च ४-४४ चिन्त्यौ मुद्गफलश्यामा ९-४२ चिन्वान: स्कन्दवृन्देन २१-१५० चित्सामान्या नित्यशुद्धा २०-९९

चुचुन्दर्यादिजन्तूनाम् १९-३५१ चुल्लीष्वग्निं प्रतिष्ठाप्य १८-४४१ चुल्यां कृत्वा समारोप्य २१-११४ चुल्यां निधाय तारेण २५-९४ चुल्यां वा मल्लके वाऽपि ५-५८ चूतदेशसमुत्थानि २५-१२२ चूर्णस्नानं तु विधिवत् ११-३३९ चूर्णाधिवासनं प्राग्वत् १२-३१ चूर्णितैश्च मरीचैश्च २५-१५० चूर्णीभूतैर्मरीचैश्च २५-१४० चेतसा चातुरात्मीया ६-६४ चेतसा भक्तियुक्तेन ४-१३९ चेतसाऽमृतसङ्काशै: २४-१४८ चैतन्यायपदं दद्यात् २३-८१ चैतन्येनानुविद्धः यः २४-४ चैत्रे तु शुक्लद्वादश्याम् १२–६३ चैत्यवृक्षसमीपे च १८-९४ चैत्यवृक्षादिभिश्चापि १९-३०८ चोरनद्यादिवेगाद्यै: १९-११५ चोरभूतो ब्राह्मणो वा १९-१४९ चोरैरपहृतं बिम्बम् १९-३७ चोरैरपहृतं बिम्बं पुनः १९-८४

छ

छत्रं च फणभृत्पाशम् २४-२९८ छत्रं तद्वामहस्तेस्य२४-३१९ छत्रं तु शिखरे कुर्यात् १०-२३४ छत्रं निवेदयेत् २-११३ छत्रं वस्त्रं ध्वजो यानम् १७-४० छत्रचामरपूर्वाणाम् १४-२२८; १९-५६६ छत्रचामरपूर्वेश्च १०-३६२; ११-३०१ छत्रचामरशङ्खादि ११-३३६ छत्रदीपसमायुक्तम् ११-४३८ छत्रध्वजपताकाद्यै: १३-१३० लत्रध्वजपताकाभि: १३-७४ छत्रकाणां समुत्पत्तौ १९-२५५ छत्राद्यैश्च समायुक्तम् १०-३०९ छत्रं दुकूलतूलोत्थम् ५-२ छन्नं वितानकेनोध्वें १४-२८ छन्ना तरुवरेणैव १७-५८ छविं विहाय शुद्ध्यर्थम् १७-२१ छादयित्वा समन्ताच्च १८-१४० छादयेन्नववस्त्रेण १८-३८३ छायाधिवासमात्रम् १८-१३९ छिनत्ति दूषकान् जन्तून ७-१२४ छिनत्ति बन्धमूलान्य: २४-३४१ छिन्ने भिन्नेऽग्निना १९-४९३ छेदयित्वा लवित्रेण २५-१३१ छेद्यमानं न तं पश्येत् २२-५४ छोटिकां मन्त्रसंयुक्ताम् ५-१३ जगज्जयोदयार्थम् २४-३९३ जगज्जलेन्धन पदम् २३-३५७ जगत्यस्मिन् हि यत् २४-४०६ जगत्यायतनाख्यायाम् २०-१०४ जगत्सूत्रं तु तद्विद्धि १४-८७

जगज्जयोदयार्थम् २४-३९३ जगज्जलेन्धन पदम् २३-३५७ जगत्यस्मिन् हि यत् २४-४०६ जगत्यायतनाख्यायाम् २०-१०४ जगत्सूत्रं तु तद्विद्धि १४-८७ जगत्सूत्रां सहाक्षेस्तु २४-३२८ जगदाप्यायकृच्चन्द्रः ५-१३५ जगदाप्यायनार्थं त १८-८८ जगदेकार्णवं कृत्वा २०-५७ जगन्मयाय तदनु २३-३५२ जगन्मूलस्य वेदस्य १-२५ जघन्याभ्यां तु हस्ताभ्याम् ७-१५ जङ्घाकाण्डोच्छ्तेः १७-२३१ जङ्घामूले परिज्ञेये १७-१४५ जङ्घायामंशयुग्मेन १६-२३३ जङ्घाग्रे केशवादीनाम् २०-१५० जङ्गावसानदेशाच्च १७-१५१ जङ्घोरुजानु चान्यानि १९-११ जटाकलापधृक्सौम्यम् २४-४४५ जटाकलापधृत्सौम्यम् ९-१२५ जटाधराणां बिम्बानाम् १७-९७ जटावसानमायामम् १७-२३७ जडरूपा च या सूक्ष्मा ५-१५९ जन्तुभक्षितपुष्पाद्यै: १९-३२३ जन्तोरेकान्तिस्तद्वै ४-३ जनलोकं च तद्वेद्याम् ३-१०५ जनानामपि सर्वेषाम् ११-२७५ जनार्दनाख्यया ब्रह्मन् २०-८७ जनने मरणे चैव १९-२३५ जन्मग्रहमनेनैव २१-३३० जन्मान्तं वा जगत्यन्तम् १७-३०४ जन्मान्तस्सहस्रोत्थान् १८-२४९ जन्माष्ट्रमीजयन्तीति १३-२ जन्मोत्सवं च कृष्णस्य १३-१ जपं कृत्वा यथाशक्ति: ६-८३ जपकालं तथा होमे ५-२०३ जपन लोचनमन्त्रं तु ३-४ जपन् वै नेत्रमन्त्रम् ४-२१५ जपन वै मूलमन्त्रम् ११-३४८ जपत्रष्टाक्षरं तिष्ठन् १६-२९ जपत्रस्त्रं सचक्रं च १६-५१ जपन्मन्त्रवरं वौषट् १७-८७ जपमानं परं मन्त्रम् २१-४७१ जपमानो मूलमन्त्रम् २०-१३३ जपयज्ञं तत: कुर्यात् १३-११७ जपयज्ञ क्रियादीनाम् २४-२८६

जपयज्ञविद्यानेन ५-२९ जपस्तुत्यवसानाभ्याम् ३-८४ जपस्तोत्रादिभिश्चैव १३-५५ जपहोमादिका संख्या १४-१४९ जपान्तं चैवमभ्यर्च्या २-१३१ जपान्तं पूजयेद्देवीम् ७-६४ जपान्तं वापि होमान्तम् ८-२१४ जपान्तं हवनान्तं वा ६-२५ जपेत् द्वादशनामानि ११-१८३ जपेत्कलशदैवत्यम् १९-६७२ जपेत्सहस्रवारं तु १९-३०४ जपेत्सहस्रवारं तु १९-३६८ जपेदष्टाक्षरमनुम् १९-१८१ जपेदष्टोत्तरशतम् १९-५४५ जपेदस्त्रायुतं मन्त्री १९-६४९ जपेन्मूलसहस्रं तु १९-४३६ जपेन्मूलायुतं मन्त्री १९-४२६ जप्तं सन्तर्पितं भक्त्या १६-३२३ जप्त्वा गारुत्मतम् १९-५२४ जप्त्वा मूलायुतम १९-६६५ जयं च विजयं नाम्ना ९-५१ जयन्ती नाम सा प्रोक्ता १३-७ जयन्तो भयकृन्मानी ९-२४७ जयन्त्यां तत्र कृष्णस्य १३-१५ जयशब्दसमोपेतम् १८-४२७ जयशब्दैश्च गीताद्यै: १८-१२३ जयां च विजयां चैव ७-८५ जयाख्ययोज्जयिन्याम् २०-७९ जयार्ककान्तिसदृशी २४-४५२ जलनिर्गममेतद्वै १७-२९५ जलनिर्मिथितेनैव हि ५-२८० जलक्रीडां तु देवस्य १२-२५

जलक्रीडानुसारेण १२-२६ जलक्रीडापुरस्कं तु १२–५७ जलक्रीडाविधानं तु १२-४१ जलद्रोणीं कटाहं वा १८-१३४ जलद्रोणीं समासाद्य १२-४७ जलद्रोण्यां तु १२-४९ जलद्रोण्यादिकं पात्रम् १०-२८० जलद्रोण्यादिके पात्रे १८–१४४ जलधेरूर्मयोयद्वत् २०-९८ जलनिर्मिथितेनैव ५-२८० जलमध्यं समासाद्य ११-३४७ जलस्थलादि निलयान् ८-१०५ जलादुत्थाप्य तद्भिबम् १८-८५ जलाद्भयविनिर्मुक्ता २१-३५ जलाधिवसनं चैव १८-४९७ जलाधिवासदेशं तु १८-१५३ जलाधिवासनविधिम् १८-८७ जलाधिवासे स्नपने १९-७३२ जलाश्रयाणि चाश्रित्य २३-१४८ जलाशयेषु पुण्येषु २०-९२ जलाशये ह्यगाधे वा १९-१४ जलेन पूरयेदूर्ध्वे २५-९८ जलेन सेचियत्वाथ २१-२९६ जहाति चापमृत्युं च ५-२१६ जात: कंसवधार्थाय १३-५० जातिपुष्पसहस्रेण १९-३३८ जातिपूर्वं पुरस्कृत्य ७-१३६ जातीपूगफलोपेतम् ५-२४ जातीफलं च वै पञ्च १५-३१७ जाते जीर्णादिदोषे तु ३-१८० जात्यादिकमथैकस्मिन् १५-१२८ जानुनी भूगतौ कृत्वा ४-१८८

जानुभ्यामवनिं स्पृष्ट्रा १३-४७ जान्वासक्तभुजद्वन्द्वम् २०-२५४ जायते तत्परं ब्रह्म २१-४२० जायते सर्व कुण्डानाम् २५-१६ जायाया भक्तिनम्राया १४-१२५ जालदेशात्तदर्धेन १७-२३२ जालवन्मन्त्रजालेन २१-१२९ जितन्त इति वै सर्वा: १८-४४९ जितन्तया चतुरश्रे १९-२७९ जितन्ताख्येन मन्त्रेण १०-३२६ जितन्ते कमलाकान्त २०-२६२ जितन्ते पुण्डरीकाक्ष २०-२६१ जितक्रोधो दुराधर्षो ९-१७८ जित्वा ज्ञानबलं भीमम् २४-३१७ जिह्वानिर्लेखनं चैव ४-१४७ जीमूतवल्लकीशङ्ख ५-२३१ जीमृतश्चाखिला नागा: ३-१४० जीमृतस्येति ऋग्वेदान् १८-२८८ जीमूताश्चाखिला ९-१८४ जीरकैस्समरीचैश्च २५-१४६ जीर्णिबम्बगताम् १९-२६ जीर्णवस्त्रैरधौतैश्च १९-३२६ जीर्णाख्यस्य विधे: पूर्वम् १९-४० जीर्णे तत्र स्थिता: सर्वा: १९-९७ जीर्णे देवे पुनस्सृष्टे १९-४८ जीर्णेन जीरिकोत्थेन २५-१२१ जीर्णे पुन: समुद्धारे १९-१०० जीर्णे पुनस्तथा कुर्यात् १९-१०८ जीर्णोद्धारविधिं वक्ष्ये १९-५० जीर्णोद्धारविधि: प्रोक्त: १९-११९ जीर्णोद्धारविधिर्यावत् १८-४९० जीर्णोद्धारविधौ वापि १०-१०१

जीर्णोद्धारस्य काले तु १९-४० जीर्णोद्धारे तु देवीभ्याम् १९-४६ जीर्णोद्धारेऽपि कर्तव्यम् १९-४५ जीव: प्राणस्तरो यज्ञो १६-१३० जीवन्तीं वास्तुकं शाकम् २५-१२८ जीवन्मत्स्या निमित्तं च १७-४१ जीवभूता षडर्णस्य ७-११२ जीवभूतेन चैतेन १८-४२८ जीवग्राहं मृगान् बध्वा १३-२५८ जीवसूत्रस्य पाश्चात्ये २५-१४ जीवारूढं हकारं तु २३-२१६ जुहुयात्तिलमिश्रेण १९-४५० जुहुयान्मूलमन्त्रेण १९-७०५ जुहुयुर्मूर्तिपाश्चापि १८-३०६ जेतुं शक्त्यात्मना ७-१०६ ज्योतिश्शास्त्रेषु कुशलै: १०-९ ज्योतीरूपाय पञ्चार्णम् २३-३४३ ज्योत्स्नांपते नमस्तुभ्यम् १३-४४ ज्वरादिव्याधिदोषेण १४-४ ज्वलज्ज्वालावली युक्तम् २४-३५७ ज्वलत्परशुधृग्राम: १०-४३; २३-२९६ ज्वलत्परशुधृग्रामो ३-१४८ ज्वलदग्निस्फुलिङ्गाभि: २४-६५ ज्वलन्तीं गोसहस्रेण १६-१६४ ज्वलाकोटिसमूकीर्णम् २-३४ ज्वाला ज्वालान्तरे यद्वत् ५-२६३; ६-१०३ ज्वालायुतसहस्राढ्यो २३-७० ज्वालाभ्रमविहीनश्च ५-२३९

झ

. झल्लयां विष्णुमभ्यच्यं ११-२५ झष: सर्वाङ्ग निभृत: ९-२७३ झषकण्डलभृद्रौद्रम् ८-१५९ ज्ञ

ज्ञशक्त्या सह बिम्बेन १८-४३२ ज्ञातं तस्यापि बालत्वम् १६-७५ ज्ञातव्यं तदशेषेण १७-२४९ ज्ञातव्यश्चाङ्कुशः कामो ७-२१५ ज्ञात्वा तस्यार्चितम् २१-५ ज्ञात्वा तु सुप्रसन्नम् २-१०८ ज्ञात्वा दोषबलं सम्यक् २१-६ ज्ञात्वा निर्वाहकं भक्तम् २२-५८ ज्ञात्वा भव्याशयानाम् २१-२८ ज्ञात्वा महत्वं दोषाणाम् २१-१७ ज्ञात्वैवं तस्य माहात्म्यम् ८-८० ज्ञात्वैवं देवदेवस्य १७-७९ ज्ञात्वैवं मन्त्रमाहात्म्यम् ७-१३१ ज्ञात्वैवं यत्नतो मन्त्री ८-९० ज्ञात्वैवं साधक: कुर्यात् २४-४८० ज्ञात्वैवं सावधानेन २२-६१ ज्ञात्वैवमेकहस्तातु २५-३९ ज्ञानं यदमलं शुद्धम् २३-२६८ ज्ञानक्रियात्मकं ध्यात्वा १६-२५७ ज्ञानक्रियात्मके तत्त्वे ३-१३३: २०-१४७ ज्ञानतोऽज्ञानतो वापि १०-४०४ ज्ञानभागानिवसति ३-१२५ ज्ञानभावनया कर्म २-७९ ज्ञानभासादिकानां च २०-१४५ ज्ञानभासा निवसति १६-१७५ ज्ञानमूर्तिर्जगन्नाथ: २०-८६ ज्ञानरागोपरक्तं तु १४-८८ ज्ञानवैराग्यसद्धर्म २४-३०२ ज्ञानात्मनेपदं कुर्यात् २३-३५१ ज्ञानादय: समाश्रित्य २१-१९५ ज्ञानादयो गुणाष्यड्भ्य: २३-४३२

ज्ञानादिगुणवृन्देन २४-३१३ ज्ञानादिगुणसंयुक्तै: २३-६० ज्ञानादिषङ्गुणोपेतै: ४-४४ ज्ञानादिहृदयादीनि ८-१८६ ज्ञानाद्यं गुणषट्कं च २४-१७७ ज्ञानाद्यं वीर्यपर्यन्तम् २-५६ ज्ञानोपदेष्टा भगवान् २०-६७ ज्ञेयं दामोदरान्तानाम् २४-१५६ ज्ञेयः सजगतीकस्य १६-२६८ ज्ञेया किरीटमुद्रेयम् २४-२४ ज्ञेयो हि दण्डो नियति: २४-४४९ ड डोलरज्जून् चतुर्दिक्षु १२-१९३ डोलाचालनवेलायाम् १२-२०१ डोलाया: परितो दिक्षु १२-१८१; १८७ डोलाया: फलकामध्ये १२-१७६ डोलायास्तु पुरोभागे १२-१८२ डोलोत्सवे च मृगयात् १९-६१४ ढ ढकरी संज्ञितस्तालो ११-७८ त तं ज्ञानवाचकेनाथ २१-१९० तं तं कुम्भं परित्यज्य १९-६७६ तं त्यक्त्वाऽन्यं प्रतिष्ठाप्य १९-५१७ तं देवं तत्र संस्नाप्य १३-१३४ तं दृष्ट्रा कमलाकान्तम् २०-१२४ तं दृष्ट्रा सहसोत्थाय २०-१३८ तं ध्यायेत्परमानन्दे १८-११७

तं ध्यायेद्धदयस्थम् २-४२

तं निधाय स्रुवा गर्भे ५-१९८

तं परं प्रस्फ्रस्द्रपम् ५-२६५

तं प्रभुस्तावकं चैव २२-२१

तं मन्त्रविग्रहं स्थूलम् ५-२६३ तं मोचियत्वा बध्वान्यम् १९-५१० तं यज्ञपुरुषं ब्रह्म २९-२३८ तं विना हवनच्छेदो ५-५५ तक्षक: कटिसूत्रं तु १०-१५३ तक्षक: पीतवर्णाभो १०-२५५ तच्च कार्पासकौशेय १७-४ तच्चक्रचिह्नितं कुर्यात् २५-२३ तच्चक्रमवलम्ब्यास्ते २१-१४० तच्चतुर्धांशमानेन १७-१९० तच्चतुर्यवमानेन १७-१०२ तच्चतुर्यवहीनं च १७-१२६ तच्चतुर्यवहीनाच्च १७-१२३ तच्च पीठोपमं कुर्यात् १६-२७९ तच्च मासचतुष्कस्य १४-९ तच्चाग्रतस्त्रिधा कृत्वा १७-२९२ तच्चापि क्ष्मातले कूपे ८-८९, १६८ तच्चापि तं गिरिं प्राप २०-२२५ तच्चूर्णपात्रमादाय १२-४७ तच्छक्तिकांस्तथा मन्त्रान् १८-२८४ तच्छक्त्या योजितां शक्तिम् ६-१०८ तच्छङ्ग: सकजं विद्या २४-१५५ तच्छब्दब्रह्मभावेन २१-४०७ तच्छवैर्दूषिते वापि १९-२३९ तच्छातावर्तितं कृत्वा १८-४४८ तच्छान्त्यै शान्तिहोमं तु १९-४७४ तच्छान्त्यै शान्तिहोमं तु १९-६३१ तिच्छद्रे पूर्वमानाच्च १७-१८३ तिच्छष्टं विग्रहं वर्णे: २३-२५६ तच्छुद्धवारिकलशै: १५-१७५ तच्छ्रत्वा भगवद्वाक्यम् १-१० तच्छ्रत्वा भगवान् कृष्णः २०-२८१

तच्छृङ्गकोटिके सूत्रे २५-१५ तच्छङ्गकोटि संस्थेन २५-३४ तच्छैलशिखरं प्राप्य २०-३१४ तच्छैलाग्रशिलातले २०-३१७ तच्छैलाग्रे संस्थितस्य २०-२९० तच्छोभाष्टकरक्षार्थम् ९-१९६ तच्छोडिशाङ्गलम् १७-११७ तज्जनित्रीं ततः कुण्डात् ५-१६६ तज्जन्मर्क्षादिके कुर्यात् ७-६६ तज्जलै: प्रोक्षयेद्धेरीम् ११-१३ तज्जीवं भगवन्तं च २-१८ तटाकादुद्धतैस्तोयै: १९-३४८ तटाके शवचण्डाल १९-३५४ तण्डलं वोदकेनैव २५-२११ तण्डुलस्य तु तुर्यांशम् २५-१०८ तण्डुलांस्तु प्रगृह्णीयात् २५-७४ तण्ड्लाधिकमानस्य २५-९९ तण्डलै: पीठिकां कृत्वा ११-३२८ तत: कण्ठबिलाच्चैव १०-८४ ततः कदाचिन्मुसली २०-२४७ ततः कल्याणतीर्थम् २०-२२२ ततः कवचमन्त्रेण ५-११२; २१-३३१ ततः काञ्चनजं रेणुम् १६-८४ तत: कुण्डगतं देवम् १०-२१३ ततः कुण्डसमीपं तु ११-१७४ तत: कुण्डानले चक्र २१-२८८ ततः कृम्भचतुष्केण १८-२२२ तत: कुर्याच्च विश्लेषम् २१-१३९ तत: कुर्यात् ध्वजस्तम्भ १०-३३७ ततः कुशो रामपुत्रः २०-२४२ ततः कृष्णमलङ्कत्य १३-६७ ततः खाब्जकमध्यात् २-९५

ततः तस्मात् वै धाम्नो २४-१५१ ततः तृतीयावरणद्वारेषु ९-२६९ ततः पद्मगदाचक्र २-७५ तत: परं द्विजश्रेष्ठा: १६-१३ ततः परमहंसाय २३-३५४ ततः परिगृहीतव्यम् १६-१९ तत: परिगृहीते १६-१९१ ततः पवित्रकं दार्भम् ५-७७ तत: पारशवं स्नातम् ११-२८ तत: पाराशवस्तां तु ११-३३ तत: पिण्डं तद्रध्वें तु १६-३०१ तत: पुण्याहघोषम् १०-२७९ तत: पुरुषसूक्तं तु १०-७३ ततः पुष्करपर्णातु २५-५१ ततः पूजा प्रकर्तव्या ५-१७४ ततः पूर्वोदितां शान्तिम् १९-२९३ तत: प्रच्छादयेद् वस्त्रै: १५-१६१ तत: प्रणवपूर्वं तु २४-११४ ततः प्रतिसरं चेष्ट्रा १०-३२४ ततः प्रतिसरं विप्राः १४-२०८ ततः प्रभवयोगेन १६-१४६; १८-२३९ ततः प्रभात आचार्यः १५-२१ ततः प्रभाते त्वाचार्यः १३-६५ ततः प्रभाते सुस्नातः १०-३३५ तत: प्रभृति कालाच्च १८-४८९ ततः प्रभृति ते सर्वे २१-५५२ ततः प्रविश्य ग्रामं तु ११-४३ ततः प्रवेश्येन्मन्दम् ११-२५४ तत: प्रागादिदिक्स्थेषु ३-१२३ ततः प्राङ्गणभित्यर्थम् ३-१२९ तत: शक्त्या षडणं तु ७-१७० ततः शतगुणं प्रोक्तम् २०-१०

ततः शयनदेशे तु १२-२१८ तत: शयनमूर्तिं च १२-२२८ ततः शुद्धे मुहूर्ते तु १३-१७५ ततः शुभतरं कुर्यात् १६-२४८ ततः शुभमुहूर्ते तु १८-५२७ तत: श्रियं समावाह्य ७-४३ ततः श्रीवत्समुद्रा तु २४-२४ तत: संवेद्य निर्मुक्ते २१-३९३ ततः संश्लेषयेदग्रात् २४-२६ ततः संप्रोक्षणं कुर्यात् १९-७५ ततः संप्रोक्षयेत्पुसा १५-२६७ तत: संस्नाप्य विधिना ११-३३० ततः सङ्गृह्य कलशान् १५-२६२ तत: सनत्कुमारम् २०-१९४ ततः सनत्कुमारस्तु २०-२२२ ततः समन्ताद्धिम्बम् १८-१९७ ततः समर्चयेन्नित्यम् ८-५ ततः समापयेत्कर्म १९-४९० ततः समुद्धरेन्मन्त्रम् २३-७१ ततः समुद्धरेन्मन्त्रान् ७-१०६ ततः सम्पूजयेत्तत्र १८-४२१ ततः सरोमध्यभाग १२-१३७ तत: सर्वगतं देवम् ४-४९ तत: सुगन्धरजसा १५-२६० ततः सुदर्शनं देवम् ७-१९१ तत: सुषुप्तिव्यूहस्य २४-७८ तत: सोमदिशं गत्वा ११-६३ तत: स्नानीयशेषेण ४-१५९ तत: स्वशक्तिपाषाणै: १६-१८४ तत: स्वहृदयाम्भोजे ८-१९६ तत आग्नेयकोणे तु १५-३२०

तत ईशानकोणे तु १५-३२६

तत ऊर्ध्वं तु सर्वेषाम् १०-२३८ तत ऊर्ध्वं यजेद्देवम् १५-१६१ तत एकोनपञ्चाशत् १५-१५८ ततमङ्गुलिषट्केन १५-४५ ततश्चक्रं च शङ्खं च २१-२९१ ततश्च कुट्टयेत्पश्चात् २१-३८ ततश्च देशिकेन्द्रस्तु ११-३४३ ततश्च द्वारदेवेभ्यो १९-८७० ततश्च यागगेहात् तु ११-१८० ततश्च शुद्धिमन्त्रांस्तु १०-२७ ततश्चात्मानुवादं च १०-२७ ततश्चाराध्यमन्त्रं तु १६-१६४ ततश्चार्घ्यादिकैभोंगै: १६-१६१ ततश्चास्त्रवराणाम् ७-१९३ ततश्चैकायनो वेदो २१-५९४ ततश्चोत्तरदिक्कुर्यात् २१-१२४ ततश्चोर्ध्वमयीं व्याप्तिम् ३-१०७ ततस्तिच्छिरसो देशे १८-२६३ ततस्ततस्तोत्रसन्तुष्टः २०-१७७ ततस्तत्तपसा तुष्टः २०-३१६ ततस्तत्परमं ब्रह्म १८-२९० ततस्तत्राश्रयाणाम् २५-२०० ततस्त्रद्रथयानं तु ११-३१० ततस्तत्सदृशं स्थानम् २०-२१५ ततस्तदायुधानां च २३-२३५ ततस्तद्दोषशान्त्यर्थम् १९-६३४ ततस्तस्मिन् विभो: ११-१७० ततस्तस्मै नमस्कुर्यात् १३-४३ ततस्तस्य पुरोभागे ११-३८९ ततस्तिरस्करिण्या १४-७८ ततस्तीरे समारोप्य ११-३५२ ततस्त् कर्मबिम्बेषु १७-२३८

ततस्तु कलशाधार १६-३४७
ततस्तु केशवादीनाम् २३-२१९; २४-१४७
ततस्तु क्षेत्रपालेभ्यो १२-१४८
ततस्तु गरुडाग्रे तु १०-३९४
ततस्तु गृहकाम्याय ७-१४२
ततस्तु गृहकाम्याय ७-१४२
ततस्तु चेतस्वं बिम्बम् ११-३८
ततस्तु चोर्ध्वपुण्ड्राणाम् २१-३१०
ततस्तु चोर्ध्वपुण्ड्राणि २१-२९२
ततस्तु चौत्सवं बिम्बम् ११-९४; १२-१०७, २२९;

१३-२०४; १४-२००; १५-४०९
ततस्तु जाग्रद्वयूहस्य २४-१०९
ततस्तु तत्क्रमाल्लब्ध्वा २०-२४५
ततस्तु दक्षिणांसे तु २१-३०६
ततस्तु दक्षिणे बाहुम् २१-३०५
ततस्तु देवं देवीभ्याम् ११-४२४; १२-२०२
ततस्तु देवतावृन्दम् २०-१४२
ततस्तु देवदेवस्य २-९९; ४-२१६; १४-१५२;

१९-१९९; २०-२८५ ततस्तु देवदेवस्य कुर्यात् १५-३९४ ततस्तु देवदेवस्य शयनम् १३-५८ ततस्तु देवदेवाय १३-४० ततस्तु देवदेवेशम् १-३६४; ११-४१३, ४१९; १२-२१,५९,१२०;१३-१८५,२००,२१६, २४२,२४७,२६०

ततस्तु नवमं नाभे: २३-३०४, ३२९ ततस्तु नवमं नेमे: २३-९५ ततस्तु नाम्ना गोत्रेण ६-८ ततस्तु नेत्रकुम्भस्थे: १८-४०६ ततस्तु प्रस्तराद्देशे ३-१४३ ततस्तु प्रापणादीनाम् २५-५७ ततस्तु बलिबिम्बं तु ११-२१२; १९-८३८ ततस्तु बिम्बस्यास्पृश्य १९-१२९ ततस्तु भगवद्भतान् २१-१०८ ततस्तु मण्टपात्तस्मात् ११-२५० ततस्तु मण्डपे देवम् ११-२७७ ततस्तु मध्यपङ्क्तौ तु १५-६४ ततस्तु मूर्तिपै: सार्धम् १८-३८४; १९-८३० ततस्तु मूर्तिमन्त्राणाम् २३-६२ ततस्तु मूर्तिपै: सार्थम् ११-१७३ ततस्तु मूलदेशस्था: ५-१०१ ततस्तु लक्ष्मणो भूत्वा २०-२७४ ततस्तु वक्ष्यमाणं यत् ११-३, ३८१ ततस्तु वारुणं साम १८-२२३ ततस्तु विविधेर्धुपै: १४-७७ ततस्तु वैष्णवाग्य्राणाम् १३-२२१ ततस्तु शयनागारम् १२-२१८ ततस्तु शिखरोद्देशम् ३-१५२ ततस्तु सर्वमन्त्राणाम् ४-१८ ततस्तु सूक्ष्मसूक्ष्मादि १५-४२४ ततस्तु हृदये ज्ञानम् २-६९ ततस्तु हेमजं पात्रम् १०-३१२ ततस्तृतीयादपरम् २३-१२४ ततस्तृतीयावरणद्वारेषु ९-२६९ ततस्ते ऋषयस्त्वष्ट्रा १-३४ ततस्तेनैव तन्मूलम् १४-२८३ ततस्ते मुनिशार्दूला २१-५२२ ततस्तेषां समापाद्यम् २५-२८ ततस्तोरणदेशस्थम् १८-२६० ततस्त्रीणि पदाद्येन १०-७० ततस्त्रेतायुगस्यादौ २१-५६६ ततस्त्रेतायुगे जाते २१-५४३ ततस्त्रेतायुगे सर्वे १-२७ ततस्त्र्यङ्गुलविस्तीर्णम् २१-३०३

ततस्त्वदधिकारान्ते २०-१३२ ततस्त्वभग्नमूलाग्रै: ५-९२ ततस्त्वभिनवे पात्रे १०-११६ ततस्त्वर्घादिभि: १५-३९० ततस्त्वर्ध्यादिभि: पूज्य १०-३८३ ततस्त्वष्टविधात्रानि १३-२३९ ततस्त्वष्टाक्षरं मन्त्रम् ५-१०५ ततस्त्वीशदिशं गत्त्रा ११-६६ ततस्त्वेकादशात्पूर्वम् २३-१३७ ततस्त्वेकादशादाद्यम् २३-११७ ततस्त्वेकोनपञ्चाशत् १५-१५२ ततस्त्वोम्भगवन्भोगै: १६-१९० ततस्सकलशब्दन्तु २३-३७० ततस्समुद्धरेन्मन्त्रान् ७-१०६ ततस्सर्वगतं देवम् ४-४९ ततस्सुक्सुवयोरद्य २५-३९ ततस्स्वमन्त्रं तद्धिम्बम् २-४९ ततस्सिद्धान्तसाङ्कर्यम् २१-५८४ ततां पर्णकुटीं कृत्वा १६-३० ततो गरुडमन्त्रं तु १०-२८८ ततो गेहं समासाद्य १९-८३७ ततो गोमयकम्भेन १८-१९३ ततोऽग्निपात्रमादाय ५-८८ ततोऽग्ने: सन्निधिं गत्वा २१-१६८ ततोऽग्न्येकोनपञ्चाशत् १५-३७३ ततोऽग्रतः कलामानम् १७-१०१ ततोऽग्रभागस्य मुने २५-४८ ततोऽग्रमण्डपद्वारे ८-२०१ ततो ग्रीवातले ध्येय: ३-१४९ ततो जङ्गासमूहे तु ३-१३७; २०-१४९ ततो दमनिकारोपम् १२-९२ ततो दशगुणं प्रोक्तम् २०-१२

ततो दशगुणं विप्रा: २०-११ ततो देवं विसुज्याग्ने: १३-४० ततो देवमलङ्कृत्य ११-२७८ ततो देवादिमूर्तीनाम् २५-१८४ ततो द्वादशिभिश्चैव १४-१२९ ततो द्वारबलिं दद्यात् ११-१७९ ततो द्वाराधिदेवानाम् ११-३६६ ततो द्विषट्कं बीजानाम् २३-२२७ ततोऽधमाधमं स्नानम् १९-६०४ ततोऽधिकां तु वा ११-४३२ ततोऽधुनधुनादाय २३-४०४ ततो ध्यानं प्रवक्ष्यामि ७-४७ ततो ध्यायेद्विष्णुभक्तम् ८-२०९ ततो ध्वजपटे प्राग्वत् १०-२८८ ततो नाभिद्वितीयस्य २३-३०२ ततो नाभिद्वितीयेन २३-११९, १३९ ततो नाभिद्वितीयेन युक्तम् २३-१०० ततो नारायणाय २३-५७ ततो नारायणाद्रिश्च २०-११२ ततो नीराजनादींश्च १०-७६ ततोऽनुज्ञां समादाय १५-२४४ ततो नेमिद्वितीयं तु २३-१२९ ततो नैर्ऋतकोणे तु १५-३२१ ततोऽन्नामाज्यसंसिक्तम् ५-१९९ ततोऽन्यै: सकलैभींगै: १२-९१ ततोऽपराह्रे सम्प्राप्ते १३-१६२ ततो बहिर्यजेद्देवीम् ७-२४ ततो बहिर्यजेद् देवम् ७-१८७ ततो बहिर्यजेद्भक्तम् ८-१९७ ततो बिम्बं समानीय १८-७१ ततो बिम्बाधिवासार्थम् १८-१७१ ततो बिम्बान्तिकम् ११-१७८

ततो बिम्बान्तरं कुर्यात् १९-१९ ततो बिम्बे समभ्यर्च्य १३-२९ ततो ब्रह्मादयो देवा: २०-२९६ ततो भगवते दद्यात् २३-४०० ततो भगवते शब्दम् २३-३८१ ततो भगवतो विष्णो: ४-७२ ततोऽभिषञ्चेत्सौम्य १५-३६९ ततो भूवं गमिष्यामि २०-१७९ ततो भुवं समीकृत्य १६-८७ ततो भुवन शब्दम् २३-३५५ ततो भूतबलिं दद्यात् १६-५४ ततो भोज्यासने देवो ५-१ ततोऽभ्यर्च्य समूहम् १४-१९२ ततो मण्डपमध्ये तु १०-१३७ ततो मण्डलवेदिम् ११-१३३ ततो मालाद्वयं कण्ठे ८-१९५ ततो मूर्तैर्यजेद्वाह्ये ८-२३ ततो यदूद्वहौ कृष्ण २०-२८३ ततो यागगृहं गत्वा ११-१९८ ततो योग्याय भगवान् २१-५४० ततो रथातु देवेशम् ११-३११ ततो राम: संप्रहृष्ट: २०-२४१ ततोऽर्घ्यगन्धपुष्पाद्यै: ५-२५७ ततोऽर्चयित्वा मन्त्रेशम् १८-३०२ ततोऽर्चयेद्देवदेवम् १३-१४३ ततो लोचनयुगेन ३-४ ततोऽवतारयोगेन ५-१६७ ततोऽवतार्य तन्मध्ये ५-१७९ ततो वराहमादाय ८-९२ ततोऽवशिष्टयाम् १३-६४ ततो वारिधरावारि २३-२२१ ततो विकर्मजात्यं वै २३-३६७

ततो विभवदेवानाम् २४-१६५ ततो विभवमन्त्रैस्त् १८-२२७ ततो विभवमूर्तीनाम् २३-२४९ ततो विमुज्य वस्त्रेण १८-२३५ ततो विमोचयेत्सर्वान् १३-२५९ ततो विविधरलाभे २४-१८८ ततो विविधवर्णं च १६-३२६ ततो विशेषयजनम् २-१२५ ततो विसर्जयेद्देवम् १२-२३१; १३-२०३ ततो विसुज्य देवेशम् १२-२१५ ततो वेदविदे शब्दम् २३-४०१ ततो व्यक्तेतरं रूपम् २०-१०३ ततोऽष्टपत्रपद्मेषु १६-१९८ ततोऽष्टमाद्वितीयम् २३-१५३ ततोष्ठखण्डदेशाच्च १७-१८१ ततोऽस्त्रोदकधाराम् ११-१२४ ततो हवनभूमध्ये २१-१०७ ततो हवनमन्त्रेण १८-३२८ ततो हदादिमन्त्राणाम् २४-२० ततो होमं गृहं गत्वा १४-१७८ तत्कदम्बप्रसूनाभे ४-६६ तत्कर्णद्वयमानेन १७-१८२ तत्कर्णिकावनेर्मध्ये २-८२ तत्कर्णिकोदराकाशे २१-१५९ तत्कान्ति सन्निभं देवम् १०-२०४ तत्कारणाश्रितं कृत्वा २१-१५३ तत्कालं गुरुणा कार्यम् २१-४६६ तत्कालमङ्गभावत्वम् १८-४३३ तत्कालमेव चाहत्य १७-७५ तत्काले तु विशेषेण ११-३७२ तत्काले देवतानृतम् ११-३७ तत्काले देवदेवेशम् ११-२७६

तत्काले देशिकादिभ्यो १३-५४ तत्काले देशिकेन्द्रस्तु १०-३९२ तत्काले देशिकेन्द्रेण ११-८९ तत्काले पुत्रकामानाम् ११-३०६ तत्काले भक्तिबम्बानाम् १३-२४३ तत्काले यजमानश्च १३-२५३ तत्काले यजमानस्तु ११-४३६ तत्काले ये च गायन्ति १३-२११ तत्काले वारवनिता: ११-२७ तत्कालोचित रागोत्थै: १३-२०९ तत्कुम्भं तु समुद्धत्य १०-३७४ तत्कमभस्य चतुर्दिक्षु १०-२३ तत्कोणेषु च धर्मादीन् ४-३०; ७-४१ तत्क्षणात्तद्वहिर्नीत्वा १९-२१४ तत्क्षणात्तत्समुद्धत्य १९-२५५ तत्क्षणे बीजसंस्थं तु २१-३७६ तत्तत्कर्म पुन: कुर्यात् १९-७२१ तत्तत्कर्म विशेषाणाम् १९-४६१ तत्तत्कर्म विशेषार्थम् १७-२६० तत्तत्कर्माङ्गभूतेऽग्नौ १९-८८० तत्तत्कर्मार्थिबम्बे तु १९-४६० तत्तत्कल्पनमन्त्रैस्तु ३-३० तत्तत्कालेषु कुर्वीत ६-७९, ८२ तत्तत्कालोचितैस्सर्वै: ६-१२ तत्तत्कुम्भगतान् मन्त्रान् १८-४०७ तत्तत्कुर्याद्यथा शास्त्रम् १९-५२१ तत्तत्क्षेत्रस्थितान् देवान् २०-१८ तत्तत्छिक्तिसमेतांस्तु २१-३१३ तत्तच्छक्तीस्तत्र तत्र ७-३० तत्तच्छान्तिं प्रकुर्वीत १९-७४४ तत्तच्छास्त्रप्रमेयं तु ११-२३५ तत्तच्छिष्यगणानेव ८-२०३

तत्तज्जन्मदिने कुर्यात् ८-२१५ तत्तज्जन्मदिने सम्यक् १३-८७ तत्तदङ्गतयोदीर्ण १९-७२५ तत्तदङ्गादिसन्धानम् १९-७०७ तत्तदाकारनियतै: ३-१८४ तत्तदाथत्मनाभ्येति २१-२२४ तत्तदावरणद्वार १९-४४९ तत्तदावरणद्वारदेशेषु ९-३३३ तत्तदैवाथ कर्मान्ते १९-७९० तत्तद्रानस्वराणाम् १९-४३५ तत्तद्दोषानुरूपेण १९-५८० तत्तद्धोमं मुनिश्रेष्ठाः ९-३४७ तत्तद्वालगृहं कृत्वा १९-६३ तत्तद्धिम्बगतां शक्तिम् १९-७०३ तत्तद्धिम्बेषु कुर्वीत १९-८७ तत्तद्यागं जपान्तं च ९-३४७ तत्तद्रव्याधिदेवांस्तु १५-२०८ तत्तद्विगुणितैर्द्रव्यैः १९-४२९ तत्तद्भ्यात्वा तु ५-१८ तत्तद्व्यवस्थितैश्चिहः २०-१६ तत्तन्निर्माणकाले ९-३२० तत्तन्मन्त्रादिकात्र्यस्य १८-५२६ तत्तन्मन्त्रानष्टवारं जप्त्वा १९-५३० तत्तन्मन्त्रेण कुर्वीत ८-१७२ तत्तन्मन्त्रेण विधिवत् २५-२०३ तत्तन्मन्त्रै: समध्यर्च्य ११-२८५ तत्तन्मन्त्रैस्तथा तत् १८-५०३ तत्तन्मन्त्रैस्तथा होमम् १८-४९९ तत्तन्मूर्त्यग्रदेशस्थे ६-२६ तत्तत्पात्रसमुद्धारे २५-८२ तत्तत्पीठादिसंस्कारम् १८-४९९ तत्तत्प्रयोगकुशलै: १५-२४२

तत्तत्यक्त्वा पुन: कुर्यात् १९-७३० तत्तत्र निक्षिपेत् ५-११५ तत्तल्लाञ्छनजालस्य १८-४९८ तत्तल्लाच्छनवृन्दम् ३-१८४ तत्तत्संस्थापनं कुर्यात् १८-५२३ तत्तत्सजातिद्रव्येण १९-२४ तत्तत्सजातिद्रव्येण सन्धेयम् १९-२३ तत्तत्सम्पूरणार्थं च ११-३८५ तत्तत्सर्वं समापाद्य १०-१७० तत्तत्सात्रिध्यानुगुणम् १९-१२०, १९३ तत्तत्स्थाने तु बुध्या ३-१६६ तत्तत्स्थानेषु सम्पूज्य ११-२९३ तत्तत्स्थापनकाले तु १८-५०१ तत्तावदस्त्रपृष्पेण ३-१०; ४-१४ तत्तीर्थे सर्वतीर्थानि ११-३४३ तत्त्ल्ये लोचने किं तु १७-१९५ तत् सङ्ख्याविरचितम् १२-६४ तत्तुतीयं च तस्याधः २३-३२२ तत्ततीयं हि यागाङ्गम् ६-७३ तत्त्यक्त्वाऽन्येन निर्वर्त्य १९-४३३ तत्त्यागश्चास्त्रमन्त्रेण २१-३६९ तत्र्यंशकविल्प्ता वा १७-२६८ तत्र्यंशतुल्यं बाहुल्यात् १६-१५५ तत्पक्षगानां सर्वेषाम् १७-१५९ तत्पटं तु समादाय १०-२६३ तत्परं वैनतेयस्य १०-२९६ तत्पत्रमध्ये भगवान् २४-११२ तत्परित्यज्य देवेशम् १९-६५९ तत्पादांस्तत्समान्वापि ११-१३० तत्पादगौ करौ कृत्वा १०-३०६ तत्पादादौ तु चेशान्तम् १६-१३६ तत्पात्रं देवपुरतः ११-४०६

तत्पात्रं धान्यपीठोर्ध्वे १३-१७० तत्पात्रपरितश्चाष्टौ १३-१७१ तत्पात्रपात्रगं कृत्वा १४-२९७ तत्पात्रमृत्तरस्याम् ५-१०९ तत्पारमेश्वरं वाक्यम् २३-१४ तत्पार्श्वयोश्चक्रचिह्नौ १४-४९ तत्पार्श्वयो: स्थितम् ९-२९६ तत्पार्श्वे देवमानीय ११-२७२ तत्पार्श्वे बाहुमध्ये तु २१-३१५ तत्पार्श्वे लोपयेत्पङ्कितम् १५-२५५ तत्पार्ष्णिद्वयमध्यात् १७-१६९ तत्पुनर्भद्रपीठीय १७-३०६ तत्पुत्रस्तस्य शिष्यो वा ११-४४ तत्पूर्वे मण्डलोपेताम् ११-१०० तत्पूर्वे शङ्खानिकरम् ११-१४ तत्प्रभावश्च विदित: १-४५ तत्प्रयुक्तस्य सामान्यम् २१-४४९ तत्प्रवृत्ते तु ये विघ्ना: ८-६९ तत्प्रागपेक्षया कुर्यात् ४-२७ तत्प्राणाण्यातु यत्किञ्चित् २३-१५ तत्प्राप्त्युपाये प्रथमे २३-८५ तत्फलैरपि सङ्घृष्टै: २५-१३३ तत्र कर्तुमशक्यं यत् २३-१० तत्र कल्याणसरिस २०-३१३ तत्र कुम्भस्थापनादि १९-७१८ तत्र कोणचतुष्के तु ११-१२ तत्र गत्वा मुनिवर: १-१३ तत्र चावाहयेदूध्वे ११-६९ तत्र चावाहितां शक्तिम् १३-२०५ तत्र चूर्णं विनिक्षिप्य १२-४८ तत्र तत्र ग्रामवीथ्याम् १३-१९८ तत्र तत्र त्वया प्रोक्तम् १९-७४५

तत्र तत्र नयेदेनाम् ८-१०९ तत्र तत्र विशेषेण १३-२५६ तत्र तत्र विशेषो य: १३-१०१ तत्र तत्रावतीर्णं माम् २१-५१६ तत्र तत्रोक्तविधिना २५-२१० तत्र तद्विघ्नशान्त्यर्थम् २३-८९ तत्र तत्पार्श्वतः स्थाप्यौ ११-३०८ तत्र तापविधानं तु २१-२८४ तत्र तामसमार्गेण २३-४९ तत्र तावत् पवित्राणाम् १४-८३ तत्र तावत्प्रवक्ष्यामि १०-१५; १९-६ तत्र तेन वराहेण २०-३०१ तत्र द्रव्याधिदेवानां १५-२०७ तत्र दक्षिणतः पड्क्ति १०-१४७ तत्र दक्षिणदिक्पङ्क्तौ १५-६२ तत्र दिव्यं परित्याज्यम् २३-४१ तत्र देवं तु सन्तर्प्य १६-३३७; १९-८११ तत्र देवं यथाशास्त्रम् १२-५९ तत्र देवं समभ्यर्च्य १२-१३७; १६-३३६ तत्र देवं समारोप्य ११-३३८ तत्र देवस्य तुरगम् १३-१३१ तत्र देवस्य सात्रिध्यम् ९-३३६ तत्र द्वारार्चनविधिम् १३-१०४ तत्र द्विजा: वक्ष्यमाणम् १३-१८५ तत्र नारायणस्यैवम् २०-२२४ तत्र नारायणाख्यां वै ५-७८ तत्र न्यस्त्वा भद्रपीठम् १०-२७४ तत्र पश्चिमदिक्पङ्क्तेः १५-११५ तत्र पश्चिमवेद्यां तु ११-३६४ तत्र पृष्पार्घ्यधूपाद्यम् १६-३१ तत्र पूर्वं मानुषस्य १९-९०

तत्र पूर्वशिरस्कं च १८-१९७

तत्र पूर्वोक्तविधिना ५-४७ तत्र प्रकल्पिते दिव्ये १२-११९ तत्र प्रतिष्ठिताग्नौ तु १३-३८ तत्र प्राक्ताडनादींस्तु १६-२९७ तत्र प्रागग्ररेखासु ५-६७ तत्र प्राभातिकीं कुर्यात् ६-७६ तत्र भाण्डस्रुतां धाराम् १३-८१ तत्र भूमिं तु चार्घ्याद्यै: १६-२१४ तत्र मण्डलमालेख्यम् ११-१३४ तत्र मध्यमकुम्भेषु १५-१५२ तत्र मध्येऽब्जनाभं च २१-१४७ तत्र मुक्तावितानायै: १०-३१० तत्र राजसमार्गेण २३-४८ तत्र द्रनयाधिदेवानाम् १५-२०७ तत्र वर्णानुरूपांक्ष्माम् २१-३३ तत्र वागीश्वरं देवम् २१-१५९ तत्र वै जुहुयात्पूर्वम् ५-१९२ तत्र वै देवतान्यासे १६-३४२ तत्र वै पायसादीनि १८-४४७ तत्र वै विधिनानेन २३-२४२ तत्र श्रमजयं कुर्यात् ६-८९ तत्र श्रियं प्रतिष्ठाप्य ७-७० तत्र श्रियादिदेवीनाम् ७-७ तत्र श्रीभ्वादिदेवीनाम् ७-३ तत्र सन्निहित: ३-१७९ तत्र सम्पूजयेद्देवम् १८-४५१ तत्र सम्पूजयेद्देवं महता ११-१७३ तत्र सम्पूज्य देवेशम् ११-१८०; १८-४५० तत्र सर्वसमृद्धिः स्यात् ६-५६ तत्र सूत्राष्टकं दद्यात् २५-२७ तत्र स्थितं देवदेवम् ११-१९ तत्रस्थे हवनं कुण्डे १९-७६७

तत्राकाराख्यवर्णस्य २३-२५७ तत्रागत्य वराहन्तम् २०-२९७ तत्रादौ नाभिपूर्वं तु २३-१३४ तत्राद्यं भगवद्रुपम् २४-११७ तत्राद्यमनुसन्धानम् १६-२९९ तत्राधिकारपूर्वं तु २१-३८७ तत्राधिव्याधिदुर्भिक्षः ७-९९ तत्राध्यात्मस्वरूपं च २१-३४१ तत्रानलं च संस्कृत्य १४-१७९ तत्रानलं तु संस्कृत्य १०-३०२ तत्रानन्तं समभ्यर्च्य १३-६१ तत्रात्रसमिधोदाने ५-१९४ तत्रापि च त्वयाऽऽदिष्टम् १४-२९५ तत्रापि नृहरिं देवम् १९-८५९ तत्रापि पञ्चदशमे १५-३४२ तत्रापि पालिकादीनाम् १०-२१० तत्रापि भगवद्गेह १९-२०२ तत्रापि भगवद्गेहे समीपे १९-२०६ तत्रापि मन्त्रोऽत्राध्यक्षः २४-४ तत्रापि राजसेनैव २३-४६ तत्रापि वातुरात्मीया २१-४५८ तत्रापि वामत: किञ्चित् १८-४०२ तत्रापि सात्विकेनैव २३-४७ तत्रापि हासवृद्ध्या तु १६-२२५ तत्राप्यन्यध्वजारोहम् १०-१३ तत्राऽब्जं चार्कमालम्ब्य २-८७ तत्राभिन्नं न्यसेत् २१-४४६ तत्राभिमतमन्त्रेण ७-९४ तत्रायतनतीर्थानाम् १४-३०२ तत्राग्रतो नासिकाया: ३-१५८ तत्रार्चनं विभो: कुर्यात् २१-३९, १०७ तत्रार्चन विधानं तु ७-१००

तत्रार्चयेज्जगन्नाथम् १२-१९१ तत्रावगाहयेद्विप्रा: १२-५३ तत्रावतार्य तं भक्तम् ८-१०५ तत्रावतीर्य देवर्षि: १-६ तत्रावयवसन्धान् २१-३५६ तत्रावरोप्य तद्विम्बम् १५-४०५ तत्रावरोप्य यानाच्च १५-४११ तत्रावलोकनं तेषाम् १८-६० तत्रावाह्य नृसिंह तु १९-८५६ तत्रांशेनागमिष्यामि २०-२३६ तत्राशुभोपशान्त्यर्थम् १८-३४१ तत्राष्टमंस तृतीयम् ७-११६ तत्रासनादिकैरिष्ट्रा १८-४६९ तत्रास्ति पद्मकूटाख्य: २०-२०९ तत्राहं योजयाम्येनम् २१-२४५ तत्रेष्ट्रा वीर्यमन्त्रेण २१-४८९ तत्रैकार्णं पदं ज्ञानम् २३-८२ तत्रैव पूर्वदिक्स्थम् २३-२८७ तत्रैव यद्द्वितीयं तु २३-३०४ तत्रैव वा यजेद्धिम्बम् १५-२४३ तत्रैव सप्तमं यद्वै २३-३१८ तत्रैव सम्पुटाकार २४-३८० तत्रैवापरभागे तु ९-२० तत्रैवामृतचिद्देव: २०-६० तत्रोपरि घृतं दद्यात् ५-२४८ तत्रोपरिष्टात्परिधिम् १७-२९० तत्रोपलिप्ते भूभागे २१-२३२ तत्वकञ्चकनिर्मुक्तम् २१-३९१ तत्वज्ञं भगवद्भक्तम् १६-७ तत्वव्याप्तिश्च तेनैव २१-१९७ तत्ववृन्दसमेतं च २१-३५८ तत्वसत्तां समाश्रित्य २०-९९

तत्वा: कलामया: सर्वे २१-४१२ तत्वानामपि विप्रेन्द्र २३-२१ तत्वेभ्यो निर्गतामन्त्रा: २१-४१३ तत्स्थं मन्त्रसमूहम् २१-३८८ तत्संख्यं चतुरश्रं तु १६-१५५ तत्संख्यं दशमाच्छुद्धम् २३-११५ तत्सङ्खयैः शास्त्रकुशलैः १५-२४१ तत्सिनिधौ तु नान्येषाम् २२-७ तत्सम्धेश्च भवेत्रसी १०-८६ तत्सप्तत्रिंशकं विद्धि २३-३३३ तत्समं सन्ततस्तेन २१-४४४ तत्समस्तं समाहृत्य १५-२७ तत्समाधौ यथापूर्वम् २१-३८६ तत्समेह्यपरे द्वे वै २५-१३ तत्सङ्क्षेपप्रसादेन १-६० तत्सर्वं दक्षिणे कृत्वा ३-६ तत्सर्वं दर्शने श्रेष्ठम् १७-४२ तत्सर्वं देवदेवेन १६-४ तत्सर्वं देवदेवेश ११-३७६ तत्सर्वं पूर्णमेवाऽस्तु १०-४०५ तत्सर्वं मुनिशार्दूल ६-१ तत्सर्वं योग्यमाहर्तुम् ११-१९४ तत्सर्वं विस्तरेणैव १६-२; २०-३, ११७; २१-

५५९; २३-२
तत्सर्वं विस्तरेणैव यथा २५-२१२
तत्सर्वं समुपाहृत्य १८-१४७
तत्सर्वमचिरादेव २०-३०८
तत्साधकत्वात् पूर्वोक्त ९-३११
तत्सार्धं मध्यदेशाच्च १७-१६०
तत्सामर्भ्यानुविद्धानाम् २१-२२३
तत्सालकोपद्वारेषु ९-२१६
तित्सद्धिसूचकं विद्धि २१-२३४

तित्सद्भ्यै देवमभितः ११-२५० तत्संस्थापनकाले १७-३०५ तत्स्थानं पञ्चगव्येन १९-२५८ तत्स्थाने गोमयाम्भोभिः १२-१५३ तत्स्याद्द्वेधा पञ्चरात्र १-६२ तत्स्याद्द्वेधा स्वयंव्यक्त २०-१४ तत्स्राववर्जितान्यानि २१-५८ तत्स्रुतैरमृतौधैश्च ५-१२५; १८-२०२ तत्स्रुतैरमृतोघैश्च कुर्यात् ७-१८५ तत्स्वनाम्नाऽर्चियत्वा १६-२०० तथा ऋड्मयपूर्वेस्तु १६-९८; १८-४५ तथा कवचमन्त्रं च ४-१०५ तथा कार्यं शुभो येन १८-७७ तथाक्रम्याय तस्यैव २-८१ तथाग्रमण्डपद्वारे ७-१८९ तथाऽङ्गुष्ठकनिष्ठाभ्याम् २-६६ तथा च पद्मषण्डोत्था १५-११९ तथा चर्वन्तरस्थैश्च ८-७४ तथा च वैष्णवीभक्त्या ११-२३७ तथा चाद्य: प्रबुद्धानाम् २१-४२१ तथा चाधारभूयिष्ठम् २४-१७५ तथा चानन्तकलशात् ९~३०२ तथा चास्पृश्य संस्पर्शे १९-५३४ तथा चोद्वर्तनार्थम् १५-३२२ तथा जनानां सर्वेषाम् १-४९; २१-५४८ तथा जय जयारावै: ११-३०० तथा तच्छिरसो देशे १८-३८९ तथा तीर्थदिनं चापि १९-६४१ तथा तीर्थदिने वापि १९-६०६ तथात्माऽध्यक्षसंज्ञ: ६-६४ तथादिद्वारकुम्भेषु १३-१०६ तथा दिव्यानि शास्त्राणि १-३५

तथा दीप्तिप्रकाशा च ५-१५९ तथा नीराजने नष्टे १९-३९६ तथानुष्ठीयते मुलम् १-४२ तथान्ये भगवद्भक्ताः ११-९१ तथान्यै: भगवद्भक्तै: २१-५०० तथान्यैर्मदनुज्ञातै: ११-३८४ तथा पड्क्तिचतुष्कन्तु १५-१७९ तथा पर्युषितं वासो १९-३०१ तथा पर्युषितैर्वान्यै: १९-३१७ तथाऽपि दिव्यमार्गाच्च २३-३९ तथाऽपि भक्त्या तृप्तोऽहम् १४-१८२ तथाऽपि वै त्रयस्त्रिंशत् २४-२२१ तथा प्रतिसरं बन्धम् १९-६६६ तथा प्रतिसरान्तैस्तु १४-२४२ तथा प्रदक्षिणीकृत्य २०-१५५ तथा प्रबोधयेत्तं तु ४-५८ तथा प्रसादमभ्येति २२-६६ तथा प्रागाननं यद्वा १४-१७ तथा प्रागाननां यद्वा ११-९६ तथा प्रासाददिग्भागे १३-१८३ तथा बिम्बस्य हसने १९-२८९ तथा भाषाप्रबन्धांश्च ११-२३६ तथा मङ्गलगानाभिः ११-२५७ तथाऽमरेशपूर्वाश्च ९-३१२ तथा महानसे यागगेहे १९-२३९ तथा मूर्त्यन्तराणां च ९-२२९ तथा मूत्रपुरीषादीन् १९-३०५ तथा मौञ्ज्यायनादींश्च २१-५५२ तथा रिपुक्षयार्थी च १९-६२३ तथा रुधिरमांसास्थि १९-३५८ तथार्घ्यगन्धमाल्यानि ११-४१ तथार्चनासनेनैव १७-१३

तथा त्र्यङ्गुलविस्तारम् २१-३०९ तथा वक्त्राङ्गभावित्वे १७-२१३ तथा वर्णाङ्गरागाद्यै: ९-६७ तथा वसन्तोत्सवादीन् १२-१ तथा वामकरे शङ्ख्यम् ९-२५२ तथा विचित्रकुसुम १०-२५३ तथाविधं चतुष्कं तु १४-६७ तथाविधाभ्यां गरुडस्तु ८-५० तथाविधे गदा वामे २४-१२० तथाविधेन वामेन ७-५८ तथाविधेषूपलेषु ३-१३२; १६-१९९ तथा विभवदेवानाम् २४-३६७ तथा विशेष: कर्तव्यो ११-३१६ तथा वै भगवद्भक्ताः ११-४२२ तथाष्टदिनपर्यन्तम् १९-६४० तथा स वैष्णवीं दीक्षाम् २२-४६ तथा सुक्ष्मात्मने चोक्त्वा २१-३४४ तथा स्तम्भमलङ्कृत्य १३-१८९ तथास्त्रैर्विग्रहोपेतै: २१-५७८ तथैकमेखलं वापि ११-९९ तथैव कर्मकतृर्णाम् १०-३३१ तथैव कर्मबिम्बानाम् १९-४५९ तथैव केषुचित्सिद्धै: २०-६ तथैव क्षालनार्हाणि १२-१०१ तथैव क्षेत्रमानार्थम् १९-७०८ तथैव गोपुरद्वार ६-२३ तथैव च क्षतं बिम्बम् १९-४४३, ५६० तथैव चतुरश्रस्य १७-२९७ तथैव चतुरो वेदान् १२-१७८ तथैव च विदिवस्थेषु १६-१४६; १८-२३९ तथैव चित्रबिम्बाङ्गम् १९-५९ तथैव चोत्तरद्वारे १३-११०

तथैव चौत्सवं बिम्बम् ११-३३४ तथैव नखपत्राणि १७-१९८ तथैव नारदाद्येषु २१-५७० तथैव पञ्चमं विद्धि २३-१३३ तथैव परिवारांश्च ११-४१२ तथैव परिवाराणाम् २४-६२ तथैव पात्रेऽभिमते १९-४३३ तथैव पालिकादीनाम् १९-४७९ तथैव प्रतिलोमाद्या: १९-१७६ तथैव बलिवस्तूनाम् १९-४३२ तथैव बालिबम्बे तु १९-९४ तथैव बुधवारेण १३-६ तथैव ब्रह्मरुद्रेन्द्र १-५५ तथैव भगवद्रेहे १९-२१६ तथैव भक्तबिम्बांश्च १३-२१५ तथैव भाजितात् क्षेत्रात् २५-२ तथैव यावत्कालं तु २१-५८३ तथैव रात्राविप च १४-१९७ तथैव वसुधांशे च २०-५१ तथैव वासुदेवादीन् ११-३७२ तथैव विष्वक्सेनादे: १४-११९ तथैव शाकुनं सुक्तम् १८-६७ तथैव सन्धेरूध्वं तु १७-१३२ तथैव समयाचारम् २१-५७५ तथैव स्यात्पुनस्सृष्टौ १९-४८ तथैव सुक्सुवादीनाम् १४-२३१ तथैव हवनं कुण्डे १६-१७२ तथैवात्मानुवादं च १६-१६७ तथैवानुष्टुभं मन्त्रम् २०-३१५ तथैवानेकतीर्थानि २०-२१३ तथैवोत्तरपड्क्तौ तु १५-६५ तदग्रतस्तु संस्थाप्य ११-३२३

तदग्रतोर्घ्यकलशम् २१-४९० तदग्रदेशे हेतीशम् ३-१६४; २०-१५३ तदग्रे वेत्रिणेऽस्पृश्य ४-२२५ तदग्रे शङ्खभेर्यादि ४-२२५ तदङ्ग मुद्राश्चाङ्गानाम् २३-३३९ तदङ्गहुतभुग्यागम् १९-४२४ तदङ्गष्ठावधिं यावत् २१-१८५ तदङ्कि भुजवर्णास्य २४-३६४ तदथश्चोत्तरं चाक्षात् २३-२९९ तदथो मध्यगं च २३-३०६ तदद्धिः शतधारेण १०-५६ तदधश्चतुरश्रं प्राक् १८-९ तद्धिष्ठातुकत्वेन ८-१३६ तदधिष्ठातुमन्त्राणाम् २१-३४७ तदधो दक्षिणे पार्श्वे १०-२५८ तदधो द्वितयं बाह्यात् २३-१३०, २०८ तदधो नवमादन्त्यम् २३-१७५ तदधो नेमिपूर्वं तु २३-३०९ तदधो विनियोक्तव्यम् २३-१६५, १८७ तदनन्तरकाले तु १९-४०२ तदनन्तरमासस्थ १९-६४२ तदनन्तरमासे वा १९-६५४ तदनेक प्रकारं तु २१-१८० तदन्तः पङ्क्तित्रितये १५-२५७ तदन्तः सन्निरोद्धव्यो १६-१९२ तदन्तरं कलाधं च १७-१०९ तदन्तर पदाब्जानाम् १६-१२७ तदन्तरस्थं मन्त्रेशम् ५-१२५ तदन्तरस्थं मन्त्रेशम् १८-२०१ तदन्तर्ब्रह्मभागे तु ७-१३ तदन्तरालानि पुनस्तु १४-१५५ तदन्तरेऽर्धचन्द्रस्थे ८-१३३

तदन्तस्सं विशेदेवम् २१-२५३ तदन्ते कालशब्दं तु २३-२३८ तदन्ते चक्रिणे शब्दम् २३-१६७ तदन्ते तु परं मन्त्रम् १८-२२६ तदन्ते परमात्मानम् ३-५४ तदन्ते विनियोक्तव्यम् २३-३६३ तदन्ते विश्वपतये ततः २३-३५० तदन्यस्मिन् विभो: १९-६६२ तदन्येद्य: दशम्यां त् १३-१२७ तदन्येद्यः देवदेवम् १३-२५४ तदन्येद्य: प्रभातायाम् १०-२२७, ११-३७९ तदन्येषां तु संस्कारो २५-१५९ तदन्येषां तु सर्वेषाम् २४-६२ तदभावे च तान् ४-१६८ तदभावे दर्पणे तु ४-१६७ तदभावे नियोक्तव्यम् २५-१११ तदभावे पवित्रे तु १४-२८१ तदभावे मुनिश्रेष्ठा: ११-३२० तदभिन्नमकामानाम् १७-२ तदभ्यर्च्य यथान्यायम् २१-४९१ तदभ्यर्च्याऽर्घ्यपुष्पाद्यै: ५-६९ तदम्बुधारादानेन २१-४९३ तदम्भसा चाऽर्हणं तु ३-९० तदर्चनमघ: कुर्यात् ५-१७८ तदर्चनेनातितुष्टः २०-२७७ तदर्थं कल्पयेत्प्राग्वत् ८-२४ तदर्थं कल्पयेत्प्राग्वदर्घ्याद्यम् ७-२५ तदर्थं कौतुकं बघ्वा १९-६९५ तदर्थं गर्भगेहं तु १८-३४७ तदर्थं पञ्चपात्राणि ८-१९८ तदर्थं मण्डपं कुर्यात् १९-८४९ तदर्थं वेदिकोध्वें तु १८-१७१

तदर्थमङ्कणक्षेत्रं त्रिधा ९-२८३ तदर्थमर्पयित्वा तु १०-११५ तदर्थमिह सर्वेषाम् १८-५१८ तदर्थमेव वर्णं तम् २३-४३३ तदर्थांश्चोपदिश्याथ २०-२०४; २१-५३३ तदर्थान् सर्वसम्भारान् १५-२३८; १८-४० तदर्धं ग्रासमात्रं तु ६-२० तदर्धं तण्डुलं शुद्धम् १८-१७३ तदर्धं मध्यमां वापि ११-४३३ तदर्धं वा तदर्धं वा १३-१८७ तदर्धं वापि पादम् १८-३१३ तदर्धमृत्विजां दद्यात् ११-४३४ तदर्धविस्तृतामुध्वे ११-२६८ तदर्धाकृतितुल्यानि ११-१६० तदर्धेनोच्छ्रताः सर्वाः ९-२८५ तदर्धेर्वापि तत्पादै: १०-३१३ तदर्पणावसानेऽथ १८-१६७ तदव्यक्ताक्षरं विद्धि २१-४०८ तदशुद्धं जडं नित्यम् २१-४१६ तदष्टदिक्सितांश्चापि १८-३९० तदष्टदिक्षु कुम्भेषु १९-८१० तदष्टमांशतो न्यूना: १५-४७ तदसलग्नकरय देव्या २४–२९९ तदस्मिन् प्रथिभूतम् २३-२७८ तदस्तं सप्तमं चैव २३-२८४ तदस्येति च मन्त्रेण १५-३५१ तदस्त्रोदकथधाराम् २१-१०१ तदाकारैरसङ्ख्यैस्तु २१-२१८ तदा गुरोरभ्यनुज्ञाम् १९-४८८ तदा चाश्रमिण: सर्वे १२-२३१ तदाज्यभावितं शेषम् १२-१२३ तदाज्ञां कर्तुकामोऽथ १-११

तदाज्ञाप्रेक्षकाश्चैव ९-१५२ तदा तत्तदिने तत्तत् १८-१६६ तदा तु मूलबेरस्य १४-२३४ तदा तेषां तु बिम्बानाम् १९-४६८ तदादि कौमुदाख्यस्य १२-२०६ तदा देवस्य देव्योश्च १२-३४ तदा देवा: पुष्पवर्षे: २०-२९५ तदा देवाङ्ग संलग्ना: २०-२९९ तदाद्यमङ्गयागस्य ६-७१ तदाद्योक्तस्तु नहरे: १७-२१३ तदाधारनिवेशं च १८-५०० तदाधारशिलां पश्चात् १६-१६३ तदा न घटितुं शक्तिः १९-१०५ तदाननं चु तन्नालम् १९-९० तदाननस्य विस्तारो १०-८१ तदा नारायण: श्रीमान् २०-१८८ तदानीं तद्विधानं तु ४-२१७ तदानीं तानि बिम्बानि १८-८१ तदानीं तु दिने तस्मिन् १५-२० तदानीं देवदेवाय ११-२५४ तदानीं न तु कुर्वीत १५-१६ तदानीं पूर्वरात्रौ तु १५-१९ तदानीं स्नानपयेत् १९-६९३ तदानीमेव चोद्धत्य १९-७३६ तदानीमेव योगीन्द्रान् २१-५३० तदानीमौत्सवं बिम्बम् १३-१७९ तदानीयोत्सवार्चां मे २०-२७९ तदा नैमित्तिके बिम्बे १४-१७४ तदाऽपि जलवासन्तु १८-१४५ तदाऽपि मूलबिम्बस्य १४-१०९ तदाऽपि विभवव्यूह २१-४६३ तदा पूर्वोदितं दीप १३-१९७

तदा प्रभृति तच्छैल: २०-२८८ तदा प्रभृति ते सर्वे १०-२०७; २१-५४१ तदाऽप्रमेय तु स्नुचो ५-१२९ तदा मुनीन्द्र: शाण्डिल्य: २१-५४४ तदारभ्य ब्रह्मचर्य १९-१२२ तदारम्भ समाप्तिर्वा १९-७९१ तदाराधन सक्तानाम् १८-५६० तदारूढस्य यद्रूपम् २४-३९५ तदाश्रितामविज्ञात १७-८५ तदासनं हि चिद्रूपम् ४-२८ तदा सन्तोषयेल्लक्ष्मीम् १३-१२० तदासौ तप आतिष्ठत् २०-१२२ तदास्ये चोत्तरासंस्थम् १५-१४ तदाहरणहोमं तु १५-६१ तदिच्छयाप्यनुव्रज्य २१-५०१ तदीयतालसङ्गीतनृत्तैश्च ११-४९ तदीयमथ निक्षिप्य २१-४८७ तदीयमर्घ्यपुष्पाद्यम् २१-३३५ तदीयमाशयं ज्ञात्वा २१-२५१ तदुत्तमं च स्नपनम् १९-४५१ तदुत्तमाङ्गं संस्पृष्ट्रा २१-१७४ तदुत्तरसहायानाम् १४-१२६ तदुत्पाटनसिद्ध्यर्थम् २४-२९२ तदुद्देशात् तृतीयं च २३-७८, ३०२ तदुद्देशात्समारभ्य ९-५१ तदुद्धृतेनाऽम्भसा वै ३-३७ तद्ध्वं द्वादशाब्दान्तम् १९-२८ तदूर्ध्वं वेदिकायां तु ३-१४६ तदूर्ध्वसंस्थिता: ३-१२१ तदुर्ध्वस्थस्य पद्मस्य २४-५३ तद्रध्वीम्बुजदिक्पत्रे ९-३२२ तद्रध्वें कमलं ध्यायेत् ४-२३

तदुर्ध्वे चाहतं वस्त्र ११-१३० तद्रध्वें निक्षिपेन्मौनी २५-१७१ तदुर्ध्वे मध्यदेशे तु १०-३५६ तद्ध्वें उमृत गर्भं तु २१-१६१ तदुर्ध्वे विन्यसेत्पीठम् १८-३७७ तद्रध्वें विहिता जङ्गा १६-२३२ तद्ध्वें वेदिकां कुर्यात् १४-३९ तददुर्ध्वे व्यक्तपद्मं च ८-२८ तदूर्ध्वे शाययेदर्चाम् १९-७६९ तद्रध्वें संस्थितम् ३-१२० तदुर्ध्वे सप्तमं चैव २३-३२४ तद्ध्वें हेमजं सूत्रम् १०-३१४ तद्ध्वें होमकुण्डं तु ११-९८ तद्नादिक शान्त्यर्थम् १८-१८७ तदेकतनुतां यातम् १६-१८८ तदेकस्मिन् दृढाधारे २५-१९० तदेकस्य चतुर्वर्णम् २३-१६१ तदेतित्रिविधं वित्तः १७-२५५ तदेतद् मुनिशार्दूल २१-५०५ तदेवं दैवदीर्घेण १०-२४३ तदेवं पार्थिवं बीजम् २१-३६४ तदेव जङ्घामध्यस्य १७-२२१ तदेव दैर्घ्यं द्विगुणम् १७-२७० तदेव दैर्घ्यादर्धेन १७-२२९ तदेव परमात्रम् २५-८९ तदेव बीजं बीजस्थम् २३-२१४ तदेवाधिकसंज्ञं तु १६-२७३ तदेवापाद्यतामर्चाम् १९-३६ तदैवोद्धृत्य तद्धिम्बाम् १९-४४२ तद्गता प्रतिमा जीव: ९-२३७ तद्रमीकृत्य संलिख्य २१-९७ तद्ग्रामे मुनिशार्दूला: १९-७९६

तद्गुणैरपि विस्तीर्णम् १६-१५७ तद्वरुत्वानुगुण्येन १९-७९० तदृहो युज्यते येन २१-४११ तद्दक्षिणेन दर्भेषु १७-६६ तद्दक्षिणोत्तराभ्यां तु ९-२६९ तद्दण्डान् विन्यसेत् १४-४६ तद्दशायतनं तेन १६-२७२ तिद्दयान्तरे दद्यात् ११-१३६ तिद्दने देवदेवस्य १३-१५८ तद्देवताशरीरं तु ११-११५ तद्देशकालानुगुणम् १९-४६२ तद्देशे सर्वसस्यानाम् १०-११२ तद्देहं धारयन्तं च २१-३५२ तद्देहसंस्थिता: सर्वे २-१०२ तद्देहे चाम्मयं बीजम् २१-३८४ तद्दोष परिहारार्थम् १९-६९७ तद्दोषशान्तये कुम्भै: १९-४४१ तद्दोषशान्तये कुर्यात् १९-११२, ३४३, ४४७, ६२४ तद्दोषशान्तये देवम् १९-५३८ तद्दोषशान्तये मन्त्रम् १९-३८६ तद्दोषशान्तये मूलमन्त्रम् १९-३७७ तद्दोषशान्तये विप्राः १९-३०३ तद्दोषशान्तये विप्रेन्द्राः १९-२७३ तद्दोषस्य प्रशान्त्यर्थम् १९-४८८ तद्ध्वंसनाय जुहुयात् २१-२३५ तद्धिम्बं जलमध्ये तु १८-१२१ तद्बहि: कुमुदादीनाम् ८-५८ तद्वहिर्नवकानां तु १५-१५७ तद्वहिर्पदपङ्क्त्या तु ११-१४१ तद्वहिर्परितो वीथ्यै १५-२५४ तद्वहिर्मण्डलं त्वेकम् ११-१५४ तद्वाहुकूर्परौ द्वौ च २४-१०

तद्वाहुमस्तकं वित्त १७-२२५ तद्वाह्यावृतिदेवानाम् ९-३३१ तद्धिम्बन्त् परित्यज्य १९-६ तद्वीजेन तनुं व्याप्य २१-८३ तद्बोधकं प्रणीतं यत् १-५८ तद्भह्माख्यवयो भूय: २१-९१ तद्यथावत्परिज्ञानात् २३-२६१ तद्यागवेश्म सकलम् १४-५५ तद्रक्ताद्यै रथे स्पृष्टे १९-६०१ तद्रथं तूर्यघोषेण १८-२५९ तद्द्रव्येण यथापूर्वम् १९-१७ तद्रात्रौ ध्वजदण्डाग्रात् १९-६२५ तद्रात्रौ पूर्ववत्कुर्यात् १२-६१ तद्रूपी भगवान् देव: ३-१७९ तद्वच्च प्रोक्तदृग्वक्त्र १७-२०३ तद्वच्छिक्तिं तदीयां च २१-३७० तद्वत्कराङ्किताः सर्वे ८-१५२ तद्वत्तदनुगा या च १७-१५५ तद्वदाज्येन सन्तप्य ५-१७० तद्वदेवाऽर्घ्यपुष्पाद्यै: ५-७२ तद्वद्वौषड्वषट्कार २१-११९ तद्बद्भयोग्रसंस्थाभ्याम् २४-१५६ तद्विल्लिखेद्वामभागे १०-२५९ तद्द्वारदक्षिणे पार्श्वे ७-८४ तद्द्वारपार्श्वयो: पुज्यौ ७-८३ तद्द्वारपार्श्वयोश्चैव ७-८२ तद्दवारपार्श्वयोर्वा ३-१३६ तद्द्वारबाह्यत: पश्चात् ९-७७ तद्द्वारशाखानिष्ठौ ९-७५ तद्द्वारान्तरभागेषु ९-२६३ तद्वासरात् समारभ्य १०-४११ तद्वासरानुसारेण १३-९३

तद्विकासः परिज्ञेयः १७-१८५ तद्विकासश्च सार्धेन १७-१९२ तद्विगोलकमानेन १६-२९४ तद्विदित्वा चतुर्वक्तः २०-२३९ तद्विधानं प्रवक्ष्यामि ६-३५; ७-१०; २१-२९३ तद्विधानं प्रवक्ष्यामि देवस्य १३-४१ तद्विधानं विशेषेण ८-२, १०; ११-१३५ तद्विधानं विस्तरेण १०-७९; १४-२; १३-१५७; १८-८६ तद्विधानादिकं सर्वम् १९-७४६ तद्विप्रास इत्यनेन १५-३५७ तद्विभज्याष्टदशभि: ११-१४० तद्विभागाधिकं वित्तः १७-२२० तद्विमानचतुर्दिशु ७-१२ तद्विष्णोरिति मन्त्रेण ११-३१; १५-१६४, ३५६ तद्दृङ्गन्त्रेण बहुशो ८-८६ तद्वत्तमिह वक्ष्यामि २०-२२६ तद्वेकादशादाद्यम् २३-११३ तद्वै विषमपादस्य १७-१६९ तद्व्यक्तं शान्तसंज्ञम् २४-१७१ तद्व्यत्यये विलोपे च १९-६६५ तनुदरो निम्ननामः ९-१३ तनूरुहचये मूर्ध्न ३-१८३ तनूरुहद्वये मूर्ध्नि २४-३६५ तन्त्भिर्विषमैर्विष्णोः १४-९७ तन्तूनां भूषणं कुर्यात् १४-१४९ तन्त्रभेदे च सिद्धान्त १४-४५६ तन्त्रीवाद्यान्यनेकानि २-११९

तन्नक्षत्रानुसारेण १२-११३

तन्नासाग्रेण चाऽवाह्य ४-६५ तन्नास्ति यच्च यच्छन्ति २३-४०८

तित्रधायाथ कुम्भेन २१-१०२

तन्निमित्तमिदं कर्म १४-२४० तित्रवेदितमत्राद्यम् ८-६२, २२६ तन्निवेद्य विभो: पश्चात् ५-३६ तन्निवेदितमन्नाद्यमर्घ्य ८-१६३ तन्निष्ठानामिदं ७-१२२ तत्र्युनाधिक्यदोषे तु १९-५५४ तन्मण्डले तु रोहिण्या १३-४३ तन्मध्यं तु कलामानम् १७-१८८ तन्मध्यमं च स्नपनम् १९-१५१, १५३ तन्मध्यादुद्धरेदादौ २३-२७९ तन्मध्याद्भगवतत्त्वम् २१-२६० तन्मध्ये कृष्णमावाह्य १३-३९ तन्मध्ये च कुशाऽग्रेण ५-६५ तन्मध्ये चिन्तयेद् देवीम् ३-५९ तन्मध्ये तु चतुर्हस्तम् १८-२९ तन्मध्ये देवदेवेशम् ११-१७० तन्मध्ये नारसिंहस्य २१-२९७ तन्मध्ये निष्कलं मन्त्रम् ६-९५ तन्मध्ये पङ्कुजं कुर्यात् २५-४५ तन्मध्ये पुण्डरीकाक्षम् ११-११९ तन्मध्ये वर्तुलौ गण्डौ १७-११६ तन्मध्ये विन्यसेच्छिष्यम् २१-१२५ तन्मध्ये वेदिकां कुर्यात् १९-८०१ तन्मध्ये स्वचतुष्कं तु ५-१९६ तन्मध्ये हृदयाद्देवीम् ७-७४ तन्मन्त्रं विग्रहं स्थूलम् ६-१०३ तन्मन्त्रासनिमत्युक्तम् ४-२० तन्मन्त्रितेन शस्त्रेण १८-२०८ तन्मन्त्रितेन शुद्धेन २५-१०५ तन्मन्त्रेण प्रणम्य ८-१८९ तन्मन्त्रेण समध्यर्च्य ११-२१९ तन्मयान् बलमन्त्रं तु १८-२५५

तन्मात्राण्युपशोभानि ११-१६२ तन्मात्रासंस्थितान्येव १८-११५ तन्मानं घृतमुद्दिष्टम् २५-१०८ तन्मानं चतुरश्रं तु १७-२९२ तन्मानं तु त्र्यवोनं तु १७-१३९ तन्मानेन तु पीठस्य १७-२६४ तन्मासि पौर्णमास्यां हि २०-३०४ तन्मुख्यद्वारशाखास्थौ ९-१८७ तन्मुद्रां दर्शयित्वा तु १०-३७९ तन्मूर्तौ च स्वमन्त्रेण ४-५८ तन्मुर्ध्निशशिबिम्बं तु १८-२११ तन्मूलं विस्तृतौ स्कन्धौ १७-१२० तन्मूलमन्त्रमुच्चार्य ८-८७ तन्मे शृणु यथावस्थम् २४-४१३ तपः कर्मात्मतत्वानाम् ९-५७ तप: स्वाध्यायसक्तानाम् २४-३४९ तपसा योगनिद्रायाः १२-२०६ तपसाराधितुं देवम् २०-३११ तपस्विनां व्रतीनां वा १८-५३९ तपोदानव्रतानां च १४-२७५ तपोयागजपध्यान २४-२३७ तप्तकाञ्चनवर्णाभाम् ९-९ तप्तोपले जलं यद्वत् २३-२५४ तमञ्दलिं क्षिपेन्मूर्ध्नि २-१२८ तमधिष्ठाय सा शक्तिः ७-१०८ तमनादिं जगन्नाथम् २४-२१९ तमर्चियत्वा विधिवत् १६-१६८ तमर्घ्यगन्धस्रग्धूपै: ४-२११ तमर्घ्येणार्चियत्वा च १८-६२ तमभ्यर्चय देवेशम् २०-१३२ तमभ्यर्च्याऽर्घ्यगन्धाद्यै: ६-२२, ५५ तमात्मनोत्तरे भागे ८-८४

तमादाय कराद्देव २१-३१९ तमानीय गिरिश्रेष्ठम् २०-२१९ तमेव द्विभुजं ध्यायेत् २४-३४२ तमेव शान्तिके कुर्यात् ५-२४५ तमेव सकलत्वेन ८-१३८ तमेव स्नाप्य पूर्वोक्त १५-४०८ तमेव हि यवांशेन १७-१७८ तमेवास्त्रार्चितं कृत्वा १८-४३८ तयाक्रान्तमधस्थम् २१-३७३ तया तदमृतीकुर्यात् ३-३२ तया वै बृंहितं मन्त्रम् ५-२५४ तया सञ्चोदितो ह्यात्मा ३-४६ तया समाप्य तद्धिम्बम् १७-२७ तयोरधस्तान्मध्याभ्याम् २४-४८ तयोस्तदन्तरं कुर्यात् १०-३३९ तरुणादित्यसङ्काशो ९-१२ तरुणैश्शकलीभूतै: २५-१५४ तरुपुष्पलताद्याढ्यम् १-१२ तर्जनीं द्विगुणीकृत्य २४-५८ तर्जन्यादित्रयं शेषम् २४-६५ तर्जन्याद्यङ्ग्लीभिश्च २५-१०६ तर्जन्यामूर्ध्ववोऽङ्गष्ठे २४-८ तर्जयन्तं च दुष्टौघम् ४-१२३; ९-१३० तर्पणं चैव ताम्बूलम् १२-१३८ तर्पणं तु प्रतिष्ठाप्य २५-१८३ तर्पणं नालिकेरोत्थ ११-४०३ तर्पणं नालिकेरोत्थरसम् ११–२४७ तर्पणं नालिकेरोत्थरसमाचमनम् १२-१८ तर्पणं सम्प्रतिष्ठाप्य ५-३ तर्पणाम्भश्च ताम्बूलम् ६-९३ तर्पयित्वाग्निमध्ये तु २१-४८७ तर्पयित्वा तु पूर्णान्तम् १८-२३८

तर्पयित्वा तु शान्त्यर्थम् १९-८१२ तर्पयित्वाथ चान्नेन १४-२४२ तर्पयित्वा यथाकामम् १६-१४५ तर्पयित्वा यथान्यायम् २१-२७९ तर्पयेत यथाशक्ति: ५-१७२ तर्पितस्स्थलपद्माद्यै: ५-२१६ तर्पितोऽसि विभो ५-२८३ तलाच्छिखरपर्यन्तम् १४-४७ तलादूनाधिकाच्चैव १६-२१९ तले तले गोपुरस्य १६-३४६ तल्लक्ष्मचोपलं काष्ठम् २२-९ तवास्तु वैभवी सिद्धि: २१-४४८ तस्माच्चैतन्यमावाह्य ८-१९७ तस्माज्जानेऽर्थजाते १-५८ तस्मात्कार्यं श्रियादीनाम् १८-४९४ तस्मात्तत्परिहारार्थम् १९-५०३ तस्मात्तदङ्गभूतेषु ९-२३५ तस्मात्तदैव मूलस्य २५-२०० तस्मात्तद्यागभवनात् १८-४३४ तस्मात् परं स्फुरद्रूपम् ६-१०५ तस्मात्पौराणिकस्थाने १९-६९ तस्मात्प्रदीप्य सहसा १९-३९६ तस्मात्समुद्धरेत् ७-१०९ तस्मात्सम्प्रोक्षणं कुर्यात् १९-७५८ तस्मात्सर्वजनै: सेव्य: २१-५१० तस्मात्सर्वप्रयत्नेन ३-१७५; १०-११०; १६-२१८; **२३-४५**

तस्मात्सर्वेषु मन्त्रेषु २३-५५ तस्मात् स्थानात् समानीय ३-३ तस्मात्स्नपनिबम्बे तु १५-३९१ तस्मात्स्वाभाविकं कृत्वा २४-३ तस्मादनुज्ञामादाय १४-१७१ तस्मादलक्षणाव्यक्तिः १९-७२ तस्मादागमसिद्धान्तात् २१-५६७ तस्मादेकायनं चैनम् २१-५३५ तस्मादेकायनं नाम १-१९ तस्माद्दाति योऽन्येषाम् ८-१६६ तस्माद्दीक्षाविधिम् २१-२ तस्माद्देवं समावाह्य २-९४ तस्माद्भगवतो विष्णो: २४-३८७ तस्माद्वित्तानुगुण्येन ११-४३६ तस्माद्विमानमेतत्वम् २०-२१७ तस्माद्वै त्र्यन्तरीभृतम् २५-७ तस्माद्वै श्राद्धभोक्तृणाम् ६-१७ तस्माद्वै सत्यभित्रं तु २३-२५२ तस्मात्रिरन्तरं देव २०-३२६ तस्मान्मन्त्रैस्तदीयैस्तु ८-१३५ तस्मान्मानादि सर्वेषाम् १०-२७१ तस्मिन् कल्याणसरिस २०-२८७ तिस्मन् कुर्यादनन्ताद्यम् २१-४६९ तिस्मन् गिरिवरे विप्रा: २०-२५९ तिस्मन् गिरिवरे स्वाप्य २०-२१७ तस्मिन् गिरौ मृनिवरा: २०-२१५ तिस्मन् जगत्प्रिये प्रीते १०-१११ तस्मिन् ब्राह्मेऽथ दिव्ये ८-८ तस्मिन् मासि सिते पक्षे १३-९२ तस्मिन् मासेऽप्यतिक्रान्ते १९-६४३ तस्मिन् मासे मुनिश्रेष्ठा: १३-१० तस्मिन् मासे विशेषेण १३-२२६ तस्मिन् रत्नादिसंयुक्ते १६-२९६ तिस्मन् शेषात्मके देव्या २०-२९३ तिस्मन् सङ्कान्तिदुष्टे तु १३-१५२ तिस्मनन्तिहिते देवे २०-१२१ तस्मित्रन्त्ये दशदिने १३-२२८

तस्मित्रवसरे कुर्यात् २१-३२१ तस्मित्राराधितो मन्त्रः १६-३२३ तस्मित्रारोपयेद्देवम् ६-९० तस्मित्रावाह्य तं देवम् ८-१४२ तस्मिन्नेव ति संहृत्य १८-११८ तस्य चाधारभूतानाम् १०-३४८ तस्य चान्तर्गतं पश्चात् २५-२७ तस्य चोद्गीयमानस्य २३-२५० तस्य तस्य तदीयानाम् २१-४५० तस्य तस्य महाबुद्धे १४-५ तस्य तीर्थस्य माहात्म्यम् २०-३०९ तस्य त्यागो विनाशश्च १९-१२ तस्य दक्षिणदिग्भागे २१-४६ तस्य देहगतं पापम् ११-३४२ तस्य ध्यानान्तः स्थस्येति १२-६६ तस्य पार्श्वद्वये विप्रा: ११-३९९ तस्य प्रलयकालेऽपि २०-२१४ तस्य बिम्बसमुत्थेन १७-२१६ तस्य भागचतुष्काढ्यम् ११-१४२ तस्य भागसमाकार्या २५-१० तस्य मध्यमनालं यत् १४-२८४ तस्य मध्ये महानिगनः १२-७१ तस्य वामकराणां च २४-४७० तस्य शक्तिद्वयं तादृक् २४-४६४ तस्य शुद्धिं पुरा कृत्वा १४-९४ तस्य संरक्षणार्थं तु ८-७१ तस्य संशुद्धदेहस्य ५-१६८ तस्य संस्थापनविधिम् १६-२८८ तस्य सन्तर्प्य विधिवत् १२-४६ तस्य स्थापनकाले तु १८-५०५ तस्य स्थूलतरं रूपम् २४-२४७ तस्यां वृषभकाले तु १३-१४९

तस्या: शिखाया: मध्य १२-७२ तस्याधस्तात् स्थले ११-३०८ तस्याप्यथस्तदुद्देशात् २३-३०३ तस्याभिमानिकं रूपम् २४-१९७ तस्यामभ्यर्चनं विष्णो: १३-४ तस्यामुपरि संलिख्य ५-६६ तस्यामुपोष्य रात्र्याम् १३-२०८ तस्यैवाद्यं वामकरम् ९-३७ तस्योद्घाटितनेत्रस्य २१-१३१ तस्योपदिश्य भगवान् २०-१२९ तस्योपरि तदन्तस्थ २३-४३१ तस्योपरिष्टात्संस्थाप्य १०-२७६ तस्योपरिष्टाद्वाहुल्यम् ७-१९१ तस्योपर्यसितं वृत्तम् २१-१५७ तस्योपवीतमपरम् २१-३३१ ता एव देवतास्तासाम् १८-५१९ ताक्ष्य: पश्चिमयोर्नित्यम् ८-५० ताडयेदस्त्रमन्त्रेण ५-६१ ताडयेद्विधिवद्भेरीम् १९-५२४ तादर्थ्येन तु सन्तर्प्य २१-४८१ तादर्थ्येन तु सामान्यम् १७-९२ तादर्थ्येन तु होतव्यम् १६-१७९ तादर्थ्येनाथ चतुरो ६-९ तादात्म्यमवलम्ब्याथ ७-२२ तादृगेव पुन: कुर्यात् १९-१०५ तादृशान् वरयेद्विप्राम् १५-९ तादृशानि भवन्त्येव १९-६६ तानर्चयेद्विषट्कार्ण ३-१८५ तानर्च्यार्घ्यादिना १६-१५२ तान् त्यक्त्वान्येषु १९-४७५ तान् देवाँस्तत्र चावाह्य १२-१८४ तान् पात्राणि विन्यस्य १२-९७

तानि भूषणपात्राणि १४-१८८ तानि भूषण पात्राणि संस्थाप्य १४-१९० तान्यपि स्वानि चिह्नानि १९-७१ ताप: पुण्ड्रस्तथा नाम २१-२८४ तापयत्याशु शत्रूणाम् ५-२४२ तापिन्यामूर्घ्वगो मन्त्र: ५-२४३ ताभ्यामन्याः समानास्तु ९-२७६ ताभ्यामन्योन्ययोगाच्च १७-२७५ ताभ्यामवस्थितेनैव २५-६ तामसेन तु मार्गेण २३-४५ ताम्बूलं च क्रमाद्दत्वा ६-४२ ताम्बूलं च प्रतिष्ठाप्य २५-१७६ ताम्बूलं मुखवासं च १३-२१७ ताम्बूलं रजनीचूर्णम् १३-७७ ताम्बूलं विनिवेद्याथ ११-३०६; १३-१४१ ताम्बूलादीन् समर्प्याथ १०-३३२ ताम्बुलाद्यपचारैश्च १३-८४ ताम्रं मनश्शिला चैव १८-३७५ ताम्रजं पैत्तलं वाऽथ ६-३७ ताम्रजां वा यथालाभम् ११-२६८ ताम्रजाम्बूनदाद्यास्तु १५-१३२ ताम्रजौ मृण्मयौ वाथ ११-१०९ ताम्रपात्रेऽथ वाऽन्यस्मिन् ५-८३ तारकान्तरितं तारम् ९-२१५ तारद्वयं पुरोद्धृत्य ७-१४० तारबीजनमोयुक्तै: २३-२३२ तारहाटकताम्रोत्थम् १७-८ तारादैर्घ्यत्रिभागेन १७-१०६ ताराद्ययोर्द्वयोरेकम् ८-१८५ तारान्ते विष्णुशब्दं च ९-३२६ तारेण तत्र कलशान् १५-५५ तारेण तासु निक्षिप्य २५-१७०

तालं गलावधेस्त्यक्त्वा १७-१३३ तालेन हासवृद्धी तु १७-९९ तालो ध्वज: स्याद्भतादि ९-२७२ तालोन्नते: समारभ्य १८-६ तावद्भिरेव विस्तीर्णम् १०-३५५ तावद्विनोदैर्होमैश्च १८-३८५ ताविदद्वगृणितैर्द्रव्यै: १९-४०६ ताविद्वपुणितैर्द्रव्यै: १९-४०९ तावन्मानांस्तदर्धान्वा ११-१२९ तावन्मानेन विस्तीर्णम् १३-१९३ तावन्यूनाधिकदिनम् १९-६४६ तावामिति च मन्त्रेण १५-३५२ तासां स्थानानि ३-१६९ तासां हि प्रतिकोष्ठं तु १५-४१ तासामङ्गष्ठतः पृष्ठे २४-५० तासु द्वौ द्वौ कुशाग्रौ १५-२६५ तासु संरोधयेत्सम्यक् १६-१९६ तास् स्वहृदयाम्भोजात् १९-७७६ तालादिकै स्ततस्त्वेनम् ११-९३ तिथिभेदे तथा प्राप्ते १२-६ तिथिलोपे ह्यमावास्याम् १३-९३ तिन्त्रिणीगुलिमश्राणि २५-१४२ विर्यक्छवादिभिर्दुष्टे १९-३५० तिर्यगुत्तानपाणिभ्याम् ५-११७ तिर्यग्वाऽधोमुखस्थेन ५-९१ तिलं वनितलं चैव १५-३०२ तिलतण्डुलशालीनाम् १९-७६९ तिलपिण्ड इति ख्यातः २५-१५२ तिलपिण्डसमेतानि २५-२०८ तिलपिष्टं निशाचूर्णम् १६-५४ तिलराशिं समुत्कीर्य १०-२७६ तिलशालियवैर्वेणु १८-३१३

तिलसर्षपनीवारशालि १०-११७ तिलसिद्धार्थनीवार १५-२२७ तिलाज्ययोरभावे १९-४१८ तिलानां घृतसिक्तानाम् ५-१४२ तिलानां च तथाज्यस्य १८-२८९ तिलानां पञ्चभेदास्त् २५-६४ तिलानां शस्यते होमो ५-२२० तिलान्यथ सुरत्नानि ५-२२ तिलासप्त त्विमे ग्राह्या: २५-५८ तिलेन चरुणाज्येन १९-७०४ तिलैर्घृतसमायुक्तै: ५-२०१ तिलैर्घृतेन पयसा ५-२०४ तिलैरितर कुण्डेषु १८-३१४ तिष्ठत: सूक्ष्मरूपेण ९-२२८ तिष्ठत्यनन्तो भगवान् २४-३२० तिष्ठेयु: परितो देवम् १२-१३३ तिस्रोवाच इत्यनेन १५-३६० तीरदेशमनुप्राप्य १८-१२५ तीरमासाद्य देवेशम् १२-१४० तीरे तीर्थवरस्यैतत् २०-२२० तीर्थं निवेदितान्नादीन् १३-२२२ तीर्थतीरं समासाद्य ११-३४६ तीर्थतीरेषु चोद्याने १३-१९९ तीर्थदेशात्रदीतीरात् १७-२२ तीर्थपार्श्वं समासाद्य ११-३३७ तीर्थिबम्बं पुरस्कृत्य ११-३३५ तीर्थिबम्बं समादाय ११-३४५ तीर्थिबम्बं समुद्धृत्य ११-३२१ तीर्थिबिम्बगतां शक्तिम् ११-३५५ तीर्थयात्रानुसारेण १०-१० तीर्थयात्राप्रकर्तव्या १९-६१८ तीर्थयात्राविधानं च १९-४६४

तीर्थान्ते पञ्चदिवसात् १९-६२७ तीर्थे तथाऽष्टतीर्थेषु २०-२४८ तीव्रमन्दादिकं बुद्ध्वा २१-२१२ तुम्बीदलं च पिण्डीम् २५-१२९ तुर्यसंख्यमराद्वीजम् २३-२८६ तुर्यस्यासिवरेणैव २४-८६ तुर्यादिजाग्रत्पर्यन्तः २३-६ तुर्यादिपदसंस्थेषु २३-१४९ तुर्याश्रमथवा वृत्तम् १८-५४६ तुर्याश्रामथवा वृत्ताम् १५-४३ तुलसीनलिनाक्षाणाम् ८-१९२, २१२ तुलसीपत्रयुक्तानि १५-२२७ तुलस्या: कृष्णतुलस्या १५-३०७ तुल्यलाञ्छनयोगेन २४-४७४ तुल्या चेन्द्रकलायुग्म १७-१८७ तुषानपोह्य शूर्पेण १२-१५६ तुषारधूलीधवलम् १४-७५ तुषारपातसद्घष्टिम् २१-२६९ तुषैश्च भस्मलोष्टाद्यै: १९-३२० तुष्टं गृहीतं तत्पूर्णम् ६-९४ तुष्टये पुष्टये चैव १०-४०२ तुष्टाव कमलाकान्तम् २०-१७७ तुष्टाव चेत्थं नृहरिम् २०-३१८ तुष्टाव विविधै: स्तोत्रै: २०-१२४ तुष्टिं पुष्टिं च सावित्रीम् ७-१२, ३९ तुष्टिस्तुहिन सङ्काशा २४-४५६ तुष्टुवुर्विविधै: स्तोत्रै: २०-२९५ तुष्टोऽहं तपसा तेऽद्य २०-१२६ तुहिनाचलसङ्काशम् ४-११९; २४-१९६, २४७ तुहिनाचलसङ्काशौ ९–३३ तुहिनाच्छोपलस्वच्छम् ४-३९ तुर्यनादैश्च विविधै: १०-१२२

तूष्णीं भीसूचकं ध्यायेत् ९-३७ तृतीयं च द्वितीयं च २३-१६४, ३२७ तृतीयं च बहिष्ठेभ्यः २३-१८६ तृतीयं तत्पुनस्त्रेधा ११-१५३ तृतीयं तन्त्रमित्युक्तम् २१-५६१ तृतीयं ताडनं प्रोक्तम् ११-३५ तृतीयं त्रिगुणं कुर्यात् १४-१०१ तृतीयं द्व्यक्षरं चैव २३-१२१ तृतीयं परसूक्ष्मम् १५-२९ तृतीयं रत्नखचितम् ४-१७४ तृतीयं रत्नतोयेन १५-९२ तृतीय: पञ्चम: षष्ठ: ७-११८ तृतीयद्वारसंयुक्तम् ७-१४४ तृतीयमक्षरं बाह्यात् २३-१३८ तृतीयमथ वक्ष्यामि २३-११० तृतीयमथ वै नेमे: २३-१९५, १९८ तृतीयमष्टमाच्चाथ २३-२२९ तृतीयस्याथ वै नाभे: २३-३२८ तृतीयस्वरसंयुक्तम् ७-१४४ तृतीयांशेन वै मध्ये १६-२२८ तृतीयावरणद्वारे ९-१०५ तृतीयावरणादौ वा ७-११; ११-९५; १२-४१ तृतीयावरणे पश्चात् ७-८२; ९-८९ तृतायावरणे वाथ १४-१५ तृतीयावरणे वापि १०-१०४; १५-४ तृतीये चन्द्रबिम्बं च ११-२६१ तृतीये चूर्णयुद्धं च १२-३५ तृतीये पूरियत्वाष्टी १५-२९६ तृतीये वा मुनिश्रेष्ठाः १५-१७ तृप्तं पुष्टं च दृष्टं च ५-२५४ तृप्तये सर्वभूतानाम् ११-७५ तृप्तये ह्यथ सर्वेषाम् ६-६

तृप्तिः कार्या विशेषेण १९-२८४ ते चानलेन सम्भित्रम् ३-५२ तेजश्शक्त्यात्मना सौम्ये २४-८३ तेजसा विघ्नजालानि ९-६४ तेजसा हृदयस्थेन ५-१२३ तेजस्तु सङ्कमय्याय १९-७७८ तेजोधरं विशालाक्षम् ९-२२२ तेजोनिधे पदं दद्यात् २३-३६७ तेजोमयं तद्ध्वें तु २१-१५५ तेजोमयं यत्तद्रुपम् २४-१७२ तेजोमयाय भ्वनधृतेऽथ २३-३६३ तेजोमालिनि चेत्येते २३-४२६ तेजो वीर्यं बलं शक्तिः २३-८३ तेजोसीत्यादिमन्त्रेण १५-३७७ तेजोसीत्यादि यजुषा १५-३७६ ते तत्पाणिच्युतम् ४-५ ते ते पृथक्प्लवारूढाः १२-१३५ ते धतकल्मषा: सर्वे १८-५३३ तेन क्रूरादिभिर्ब्रह्मन् २५-२०९ तेन चाक्रमरवन्दम् २४-१५२ तेन तद्वालुकापीठम् १८-२२ तेन तेषां दलान्तम् २१-१४९ तेन दक्षिणहस्तेन ५-१६ तेन द्वारेषु सर्वेषु १३-१७८ तेन प्रद्युम्न संज्ञस्य २१-५६८ तेन मुद्रा समाख्याता २४-२ तेन वागीश्वराख्यस्य २१-५६९ तेन सम्पूरयेत्सर्वम् २-३५ तेन संस्नापयेद् देवम् ११-४ तेन संस्त्राप्य देवेशम् ११-३८१ तेन स्तुतो जगद्धाता २०-१२५ तेन स्वविग्रहं ध्यायेत् २-४७

तेन स्वविग्रहन्यस्तान् ३-९९ तेनाङ्गसहितेनैव २१-८१, ४६२ तेनाच्युतकरेणैव २१-१३६ तेनाऽवर्तं सकृद्विप्र ५-१२१ तेनेदं मृद्रितं विश्वम् २४-७२ तेनैव क्रमयोगेन १६-१२९ तेनैव ताडयेन्मूर्ध्न २१-१२७ तेनैव पुजयेत्पश्चात् १५-६० तेनैव शान्तिर्भवति १९-६४५ तेनैव शोभां पीतेन १५-२६१ तेनैव विधिना नाभिम् ५-७६ तेनैवोष्णजलै: पश्चात् १५-३७९ तेनोपलिप्य सम्मार्ज्य २१-९० तेऽपि लाञ्छनवृन्दं तु ३-१८२; २४-३६१ तेऽपि स्वार्थे परार्थे च २१-५३७ तेभ्यश्च दक्षिणां दद्यात् १९-८४२ ते मिलित्वा समालोच्य २१-५२० तेषां चैव यथाशक्ति १४-२५५ तेषां तु तपसा तुष्टः २१-५२१ तेषां तु द्विविधं रूपम् १४-८३ तेषां त पश्चिमे स्थाने १०-१६८ तेषां नेत्राणि चोन्मील्य १६-३०५ तेषां पुण्यफलावाप्तिम् १३-२११ तेषां बहि: स्वमन्त्रेण ९-२३१ तेषां बाह्ये तु विप्रेन्द्रा: ११-१७ तेषां मध्यमकुम्भे ३-१२२ तेषां मध्ये वर्तिदीपान् ४-२२२ तेषां मन्त्रावसानं च ५-४४ तेषां यथोक्तसंख्यानाम् १५-९ तेषां विधाननवके ३-१२४ तेषां वै पृष्ठतस्त्वन्ये १८-३९४ तेषां समेखलं चाद्यम् १८-१३

तेषां सारं समुद्धत्य १६-४ तेषां स्नपनभेदं तु १५-४३० तेषां स्वदेशयानार्थम् ११-४२३ तेषामभ्यर्चनिवधि: २-१०५ तेषामसन्निधौ विप्रा: १४-१७६ तेषु क्रमात्पूजयेच्च ५-१०३ तेषु तेषु नियोक्तव्यो २२-५९ तेष्वप्यनुग्रहो जातो २०-२१६ तेष्वाद्यं केसरस्थानम् ११–१५२ तेष्वाद्यं मण्डलं मध्ये ११-१५१ तेष्वेकांशं समादाय १३-११८ ते सर्वेद्यापगच्छन्तु १६-५६ ते सर्वेधूतपाप्मानो ११-२७६ तैजसैरावृतं मन्त्रै: १४-८८ तैजस्तत्तैजसे स्थाने २-७२ तैलं च रजनीचूर्णम् १३-७५ तैलं बहुसुगन्धं च ४-१४८ तैलेनाभ्यर्च्य देवेशम् ११-३३० तैरग्रमण्डपाभ्यन्तः १९-१६३ तैरन्तस्संप्रविष्टे १९-१६५ तैरपि प्रयतै: स्नातै: १६-१८ तैरप्यच्युतलिङ्गैस्तु १६-१४९; १८-२४२ तैराज्यं चतुरो वारान् ५-११८ तैर्थं फलमनायासान् १४-३०४ तैर्दूषिते देवदेवम् १९-२३८ तैर्दूषिते स्थले तत्तु १९-२४८ तैश्चापि मौननिष्ठैस्तु ६-१३ तैश्चापि वैष्णवै: सूक्तै: १९-८१६ तैश्शवैर्गर्भगेहान्त: १९-१८० तैस्तावदवहन्तव्या २५-७० तैस्तु कुण्डादिसंस्पर्शे १९-२४१ तैस्तु गर्भगृहाभ्यन्तः १९-१५४

तैस्त् गर्भगृहाभ्यन्तर्दूषिते १९-२३० तैस्तु प्रासादसंस्पर्शे १९-२४७ तोयतत्वं न्यसेत्पीठे ३-११२ तोयपूर्णान् समान् १८-१८० तोयमादाय पात्रेऽथ ३-३५ तोयाधिवासनविधि: १८-८६ तोयाशयाश्रमक्षेत्रै: २१-३४ तोयेन तत्रयेद्यत्नद्भभागम् १७-३०२ तोयै: कुर्चाग्रसंलग्नै: १८-४०७ तोरणद्वारकलशे १९-७६२ तोरणध्वज पूर्वाणाम् २१-१०६ तोरणानां समुच्छाय: १४-४४ तोरणानि ध्वजांश्चैव १०-१७३ तोरणानि बहि: कुर्यात् १८-२४ तोरणे तोरणे कुर्यात् १४-४९ तोरणेन च निष्क्रम्य १८-३९५ तोरणैश्च समायुक्तम् १४-३९ तोषकृद्देवदेवस्य १३-२०७ तोषयित्वा तत: सर्वान् १३-५७ तोषयित्वा तु तान् सर्वान् १०-२४ तोषयेच्छक्त्यनुगुणम् १९-१२७ तोषयेद्देवदेवेशम् १२-१९९ तोषयेद्वैष्णवैर्देवम् १३-२१९ त्यकं पर्युषितं वापि १९-३६२ त्यक्ता सरित्प्रवाहै: १६-७६ त्यक्तवा तमग्निमन्यन्तु १९-२४१ त्यक्त्वा भागवतं धर्मम् २१-५४३ त्यजन्तमाहरन्तं च २४-३११ त्यजेत्तदष्टभि: सम्यक् १६-२२१ त्रयं त्रयं सिताद्यं च २४-१५३ त्रयं यद्दिक्त्रयस्थम् २४-४६१ त्रयाणामन्तरस्थम् ११-१४७

त्रयाणामपि पीठानाम् १०-३४८ त्रयादौ केशवादींश्च १६-३५१ त्रयाधिकदशैव स्यु: १०-१३९ त्रयीमुद्धोषयन्तश्च २१-२६३ त्रयोदशकरादीनाम् १८-१५ त्रयोदशमिदं विद्धि २३-७९ त्रयोदशाक्षरं विद्धि २३-४१८ त्रयोदशाक्षरो मन्त्र: ३-५६ त्रयोदशाक्षरो ह्येष २३-१५४ त्रयोविंशतिभिर्वर्णै: २३-१२० त्रयोविंशत्यक्षरश्च २३-३८४ त्रातारमिति मन्त्रेण ११-१० त्रिंशचाष्टाविमा देव्य: ७-३७ त्रिंशत्करावसानं वा १४-२१ त्रिंशद्दिने विशेषेण १३-२२७ विकलं चाग्रतश्चैव १७-१४९ त्रिकल: पाणिविस्तार: १७-२२४ त्रिकालं यत्र विधिवत् ६-५५ त्रिकालं वा द्विकालं वा ८-१७२ त्रिकालमर्चयेद् देवम् ७-२२० त्रिकालमर्चयेद् देवीम् ७-१६ त्रिकालमर्चयेत्रित्यम् ८-१९ त्रिकालेष्वेकमष्टाङ्गम् ६-७८ त्रिक्टगिरिपृष्ठे तु २०-६३ त्रिगुणं वा मुनिश्रेष्ठाः १४-१०६ त्रिगुणेन तृतीयं तु १४-१०० त्रिगुणै ग्रन्थिनिचयै: १४-१३६ त्रिचतु:पञ्चरात्रं वा १६-२१७ त्रिचतु:पञ्चवक्त्रस्य १७-१९९ त्रिचतु:पञ्चषड्भागे १६-२५४ त्रिचतुर्गुणितैर्द्रव्यैः १९-४०३ त्रिधा हकारं कृत्वादौ २३-२२०

त्रिपञ्चसप्तशिखरो १७-९८ त्रिभागपृथ्भागेन १६-२४६ त्रिभागमेकभागं वा ९-२८३ त्रिभागीकृत्य तन्मध्य २-१४ त्रिभागेनापि विहितम् १७-१०७ त्रिभागोनं चतुर्थात् १४-१४५ त्रियवं द्विजविस्तारम् १७-१६० त्रियवोनं कलामानम् १७-१३८ त्रिरष्टवर्णसंख्यश्च २३-३६२ त्रिरात्रं वा सप्तरात्रम् १९-१२३ त्रिलक्षणोऽथमाधार: ५-१६४ त्रिवर्गपालिका यद्वा १०-१०२ त्रिवलिं त्वथ वा शङ्कम् २५-४३ त्रिविक्रम: शुद्धयेऽस्तु १०-४२ त्रिविक्रमन्तु तत्स्कन्धे २१-३१६ त्रिविक्रमाख्यो मधुन: १५-१९७ त्रिविक्रमायाथ पदम् २३-३९० त्रिविक्रमो वामनाख्यः २३-२२५ त्रिविधं स्थूलभेदं तु १५-१३९ त्रिविधानि च पात्राणि १०-७९ त्रिविधै: पालिकाद्यैश्च १०-१२७ त्रिवृत्कृतैस्तु कार्पास १०-३७१ त्रिशूलायुधहस्तं च ९-९७ त्रिषु त्रिषु समादेया: ८-५५ त्रिष्वप्येषु व्यापकेषु २३-५६ त्रिसन्ध्यं नित्य पूजायाम् ८-८१ त्रिसन्ध्यमर्चनं कुर्यात् १०-४११ त्रिसन्ध्यमेव देवानाम् ९-३१९ त्रिसप्तकरपर्यन्तम् १४-२० त्रिस्थानादिषु देवानाम् ११-३३ त्रिहस्तपरिता वीथी १६-१४२ त्रिहस्तैरुच्छ्रितां वापि १०-३५५

त्रीणि त्रीण्यथा वा सम्यक् १४-४१ त्रीणि पञ्चाक्षराण्यन्यत् २३-२०२ त्रीणि पदेति मन्त्रेण १५-३५५ त्रेताग्नि भस्मत्वपरे १५-१२० त्रेताग्नि भूमिना विष्रा: १५-१०७ त्रेतादौ मन्दसञ्चारो २१-५३८ त्रेतायुगादौ सर्वेऽपि २१-५३९ त्रेधा विभज्य कोष्णनाम् १०-६१ त्रैलोक्यपूरकं ध्यायेत् २४-३२२ त्रैलोक्यमोहनपदम् २३-४२३ त्रैलोक्यद्राविणी घण्टाम् ३-७३ त्रैलोक्यविस्मयकरम् २४-२७७ त्रैलोक्यैश्वर्यदेनाऽथ ३-५३ त्रैलोक्यैश्वर्यदोपेतम् ८-९१ त्रैलोक्योद्धृतिदक्षेण २-९०; २४-७४ त्र्यङ्गलं त्र्यङ्गलं ज्ञेयम् १७-९७ त्र्यङ्गलं पार्ष्णिदेशाच्च १७-२२२ त्र्यङ्गलं पादपीठं १०-९५ त्र्यङ्गलान्तरिता देया: १४-१११ त्र्यङ्गलेन च तद्दैर्घ्यात् १७-१५३ त्र्यंशं तूर्ध्वे षोडश १३-१८८ त्र्यंशेन वेष्टानाद् ज्ञेयम् १७-१५७ त्र्यंशेनार्धेन वाऽंशेन ५-४९ त्र्यहोत्सवे नालिकेर १२-४० त्वं विष्णुरिति मन्त्रेण १५-१६८, १७३ त्वक्सारं तु कषायम् १५-२१८ त्वगेलाद्यचयं सर्वम् ३-२४ त्वगेलाद्यन्वित: ५-१९ त्वचो व्यपाह्यमुद्गोत्थै: २५-१३५ त्वत्तेन्यो नास्ति मे लोके २०-१८५ त्वत्प्रासादेन सम्प्राप्ता १-४४ त्वमर्चान्तर्गतो देव १८-४५६

त्वमेव तीर्थं भगवन् १४-२९४ त्वमेव सर्वं जानासि १४-२३९ त्वमेव वियोजितोऽहम् २०-१२७ त्वया यथा तु कथितम् १०-२७० त्वया वत्स कुतस्त्वेवम् २०-१२६ त्वया हतो महादैत्यो २०-२९८ त्वयेवाधिष्ठितं सर्वम् १४-२९५ त्वां विनाहं क्षणमपि २०-३२६ त्वामद्यवासरे यष्टुम् ११-३८६

द

दंष्ट्राकरालवदनम् ८-१८९; ९-१९, ९३, १०७, ११४; २४-४४६

दंष्ट्राकरालवदना ९–१९१ दंष्ट्राकरालवदन: ९-१४ दंष्ट्रातर्जननिर्मुक्तम् ८-१२३ दंष्ट्रानिष्ठ्यूतघोराग्नि ७-१९७ दक्षयोस्तत्सुभद्रस्य ९-८० दक्षशिष्यात्मपूजार्थम् ३-९४ दक्षिणश्चाक्षसूत्रेण २४-३७७ दक्षिणस्य तु हस्तस्य २४-५४ दक्षिणां च यथाशक्ति: १८-३३२ दक्षिणां तर्जनीं विप्र: ४-१० दक्षिणां दिशमाश्रित्य २०-३० दक्षिणां द्विगुणां दद्यात् १९-६३२ दक्षिणाङ्घे रथाङ्गष्ठ २-४६ दक्षिणादिक्रमेणाथ २४-१२६ दक्षिणादुत्तरान्तं च १५-११६ दक्षिणाऽनामिकायाम् ५-१४० दक्षिणायनपूर्वेषु १२-८ दक्षिणावर्तनिम्नेन ८-११२ दक्षिणाशावधियांवत् १४-६४

दक्षिणे करकस्याथ १०-२८१ दक्षिणे उदग्वक्तानि ११-१०३ दक्षिणे तर्जनीमुद्रा ९-१३८ दक्षिणे तत्प्रचण्डस्य ९-२१ दक्षिणे तद्भवेदस्य ९-११६ दक्षिणे तु भुजे विप्र १२-७५, ८३; १८-५१२ दक्षिणेन करेणैव ५-८८; ९-५, २७, ९१ दक्षिणेन तत: सम्यक् ११-३४ दक्षिणेन तु मार्गेण १६-३६ दक्षिणेन तु शास्त्रार्थम् २४-३४७ दक्षिणेन तु हस्तेन २४-१५० दक्षिणेन सुधाकुम्भम् ८-५१ दक्षिणेनात्मनो दार्भ २१-१६९ दक्षिणेन पूर्ववद्देवम् १६-१४४ दक्षिणे भूजयुग्में तु ९-१०८ दक्षिणे मण्डपस्याथ १९-७६८ दक्षिणे मध्यत: पद्मम २-५८ दक्षिणेऽमृतकुम्भस्तु २४-३८० दक्षिणे लोकपालीयम् ९-६६ दक्षिणे विहगेशस्य ८-३८ दक्षिणे शयनं सौम्ये १८-८ दक्षिणे स्फटिकाभं तु १४-६८ टक्षिणे ह्यात्मनो विप्रा: १८-५१ दक्षिणै: पाणिभि: सर्वे १९-१४९ दक्षिणोत्तरङ्गं सूत्रपञ्चकम् १०-१४६ दक्षिणोत्तरगं सूत्रत्रितयम् १०-१५५ दक्षिणोत्तरगं सूत्रपञ्चकम् १५-३७ दक्षिणोत्तरपाणिभ्याम् २४-१५३ दक्षिणोत्तरपार्श्वस्थौ ११-३०९ दक्षिणोत्तरभागाभ्याम् ११-१३७; १६-२५८; २५-३, १३

दक्षिणोत्तरमध्ये तु १०-१४१

दक्षिणोत्तरयोगेन ३-१३६; ८-१४६, २०८, २९५; ८०१-६१ दक्षिणोत्तरयोर्द्वे ५-६८ दक्षिणोत्तरयोरंसे ७-१७९ दक्षिणोत्रवक्त्राभ्याम् १७-१९९ दक्षिणोत्तरसंस्थेन २४-२३४ दक्षिणोत्तरसूत्राणाम् १५-११४ दक्षिणोत्तरसूत्राणि १०-१४९, १५४ दक्षिणोत्तरहस्ताभ्याम् ३-३० दक्षेतरक्रमेणैव ७-१६१ दक्षे महाप्रभं चक्रम् २-५९ दक्षोक्तं वज्रनाभस्य ९-१६१ दग्धवस्त्रधरो वापि १९-३०१ दग्धे पुनर्नवीकृत्य १९-५८९ दण्डं कमण्डलुं दर्वीम् २४-२५३ दण्डं प्रतिग्रहच्छत्रम् २१-६३ दण्डदक्षिणहस्तैस्तु २४-४२२ दण्डवत्प्रणिपातैस्तु २२-१३ दण्डवत्सन्निवेशेन २१-४३७ दण्डाब्जकुलिशं चक्रम् २४-४१९ दण्डावस्थस्य भागस्य २५-४४ दत्तशिष्टैर्यजेत् २१-४८६ दत्ताभयो मुनीनाम् २०-२३५ दत्वा कृत्वा घृतारोपम् १८-११० दत्वा घृतेन वै पश्चात् १८-३२३ दत्वा तदर्थं पूर्णां तु १८-१८९ दत्वा तद्दोषशान्तत्यर्थम् १९-५९३ दत्वा तया पार्थित: २०-२४३ दत्वा देवस्य शिरसि १३-१४० दत्वा पूर्णां स्वयं कृत्वा १६-१८० दत्वा पूर्णाहुतिं ध्यान् १७-६५ दत्वा पूर्णाहुतिं पश्चात् ११-२०२

दत्वा पूर्णाहुतिं प्राग्वत् १८-२८९ दत्वा भोज्यावसानं तु ९-३४९ दत्वा भ्रमं तत: कुर्यात् २५-४५ दत्वाऽर्घ्यं पुष्पमुपरि ५-१५ दत्वाऽर्घ्यं गन्धस्रम्धूप १८-२५० दत्वाऽर्हणं ततश्चात्रम् ६-४२ दत्वा समालभेत्पश्चात् ६-९१ दत्वैवं कलशस्थस्य १४-२१५ ददते पदमात्मीयम् ३-७९ ददाति देवदेवस्य १८-५५९ दद्याच्छिरसि वै शेषम् ५-२७८ दद्यात्तत: प्रजाशब्दम् २३-३६५ दद्यात्तदन्त: सास्त्रेण २१-४९२ दद्यात्तदन्वरात्षष्ठम् २३-३३० दद्यात पूर्णाहुतिम् ५-१४५ दद्यात् पूर्वप्रयोगेन ५-२०० दद्यात्प्राक् सूत्रसम्बन्धम् २५-२० दद्यात्समस्तमन्त्राणाम् १४-२१६ दद्यात्सूत्रत्रयं चैव १-१४९ दद्यादग्नौ चतुष्कं तु ५-१९८ दद्यादभीप्सिते चैव ५-२४४ दद्यादस्यावसाने तु ३-५३ दद्यादाचमनान्तेऽर्घ्यम् ४-२१२ दद्यादाहुतिकाश्च २१-१७४ दधाद्गरुडशब्दन्तु २३-४०३ दद्याद्विवारजन्यां वा १०-२१५ दद्याद्देवस्य सन्तुष्ट्यै: १३-५४ दद्याद् यथाक्रमं सर्वम् १५-१७७ दद्याद्विदितशब्दं वै २३-३८८ दद्याद्विशदशब्दं वै २३-३९८, ४०१ दद्याद्वै पाद्यकलशात् ४-१४४ दद्यान्ने वेद्यवत्सर्वम् ६-१८

दधानमतुलं वीरम् ७-२०२ दधानामुख्यदक्षादि: ९-६३ दधानाश्चैव चत्वार: ९-२५७ दिधक्राव्ण्ण इत्यृचा १५-३७५ दिधक्राविण्णमन्त्रेण १०-७१; १५-१६६ दिधिक्षीरं मधुघृतम् १०-६३; १५-८३ दिधक्षीरं मध् तथा १५-१५० द्धिक्षीराज्यकुम्भांश्च १५-१२६ दिधक्षीरादि पूर्णानि २५-१७२ दिधक्षीरोदकेनैव १६-१२६ द्धिभाण्डान्वितैश्च १३-७० दिधिमिश्रै: सर्पिमिश्रै: ५-१० दध्ना घृतेन मधुना १५-७८ दध्यत्रं च तिलात्रम् २५-९२ दध्यादिभाण्डान् भिन्दद्भिः १३-७८ दध्यादिभिश्च संस्कुर्य २५-१३६ दध्योदनं दिधक्षेपम् २५-११४ दध्योदनं पायसं वा १२-१४९ दन्तकाष्ठं च तदन् ४-१४७ दन्तकाष्टादिकं कर्म २१-२४२ दन्तज्योत्स्नाजिता २४-३०९ दन्तज्योत्स्नावितानैस्तु २४-१०२ दर्पणं चामरो हारो १७-४० दर्पणं दर्शयित्वा तु ६-१०५ दर्पणं धुपपात्रं च २१-६५ दर्पणं पूर्णचन्द्राभम् ४-१४६ दर्पणं स्वस्तिकं मत्स्य १८-१८३ दर्पणे तु तत: पश्चात् १०-२८३ दर्पणैर्दीपमालाभिः १३-२१ दर्पणैश्चामरैर्वस्त्रै: १४-५६ दर्पणैश्चामरेश्चैव १२-१२६ दर्पणोदरसङ्काश ७-५२

दर्पप्रशमकत्रे तु पञ्चार्णम् २३-४२५ दर्पहा सर्वजिच्चैव ९-२४८ दर्भकाण्डचतृष्कं तु ५-११७ दर्भकाण्डचतृष्केण ५-१९६ दर्भमञ्जरिजं त्वेवम् १४-२९३ दर्भमञ्जरिजे कुर्चे १४-१७७ दर्भमालापरिक्षिप्तम् १०-१०६ दर्भमुद्रां प्रदश्यीथ १५-५७ दर्भमृष्टिं तद्ध्वें तु १०-३४९ दर्भाजिनं ततश्छत्रम् २४-२२८ दर्भाजिनं मेखलांश्च २४-२५२ दभै: स्पृशस्तु कलशम् १०-२५ दवीं कमण्डलं हैमम् २४-२२७ दर्शनं परतत्त्वस्य ७-१२१ दर्शनं स्पर्शनं नैव २२-२० दर्शने वालमीनस्य १९-२६८ दर्शयेच्चक्रमुद्रां च १८-१३० दर्शयेदावृतीशानाम् ९-३२८ दर्शयेद्देवदेवस्य देवतानाम् ११-३८ दर्शयेदेवदेवस्य संमुखम् १०-२६७ दलशब्दं तु विततम् २३-३९६ दलान्तरालमसितम् ११-१५६ दलानां तु ततो विप्रा: १५-१०३ दलाष्टकयुतं चैव १६-१०७ दलादिग्बन्धमन्त्राणाम् ७-१३३ दशनावलिबाह्यस्थे १७-१५८ दशबाहोर्धनुश्शङ्ख २४-४१६ दशभि: सप्तभि: कुम्भै: १५-१०१ दशमादपरं वर्णम् २३-११३, १३८, १९८ दशमादपरं शुद्धम् २३-१४१ दशमे मध्यमेऽष्टासु १५-३०८ दशम्यां देवदेवस्य १३-१३३

दशम्यां पूर्ववत्सर्व १२-२७५ दशप्रकारे यच्छब्दे १३-६७ दशाक्षरं तृतीयं तु २३-१८४ दशाङ्गलस्तद्विस्तारः १०-८५ दशार्धेगव्यपूर्वं तु १६-१५१ दशानां कुमुदादीनाम् ११-२०८ दशेन्द्रियाननं घोरम् २४-३४३ दहनाप्यायनाख्येन २३-१३ दहनाप्यायनाभ्यां च १२-१२८ दहनाप्यायसंशुद्धम् १४-१८० दहनाप्यायने कुर्यात् १०-२६८; १८-२१७ दातव्यः सम्प्रदेयश्च २२-१५ दातव्यानि यथान्यायम् २५-२०९ दातुमर्हिस देवेश त्विति २०-३२७ दानधर्मरतानाञ्च २४-३४९ दापयेदेशिकादिभ्यः १०-३०१ दाप्यानि लक्षहोमे तु ५-२१२ दामोदरस्तु भगवान् २०-३१ दामोदरोऽधिदैवं तु १५-१९८ दारयन्तं स्थितं हार्दम् २४-२६४ दारुजे लोहजेष्वेवम् १९-५५ दारुणा दारुणाचारा: ११-५३ दारुलोहशिलादीनाम् १९-७२२ दारुलोहशिलमृतस्ना १९-७२४ दारुलोहशिलोत्थानाम् १८-१३१, १४४ दासस्य मम दीनस्य ५-४२ दिक्कुण्डेषु विनिक्षिप्य १६-१४५; १८-२३८; १९-८१३ दिक्रमेणोदितं ध्यायेत् २४-११५ दिक्त्रयेऽभिमता या दिक् १४-१९ दिक्त्रयेऽभिमते कुर्यात् ४-१९६ दिक्पत्रचतुरन्तस्स्थम् २४-४६७

दिक्पालकत्वादासृष्टे: ९-३०५ दिक्सिद्धये दशत्वम् ९-३१० दिक्स्थानां नवकानां तु १५-३२९ दिक्स्थतान् मूर्तिपान् १८-३३७ दिक्स्थितानां च कुम्भानाम् १६-१६८ दिक्षु चैकोनपञ्चाशत् १५-१८०, १८५ दिक्षु लक्ष्माणि पीठानाम् १७-७२४ दिगग्रमण्डपद्वार ९-२४७ दिगष्टकं समाश्रित्य २४-१११ दिगष्टके च ग्रामादे: ११-२४३ दिगीश्वरगणं दिक्षु २१-१०५ दिगौघं प्रज्वलन्तं च २-३५ दिग्बन्धं चैव सायामाम् ८-१९० दिग्बन्धवह्रिप्राकार ७-१३१ दिग्विदिक्षु न्यसेत्प्राक् ३-१२९ दिङ्मुखी चोभयकरी १७-५० दिङ्मुखे निर्मले सिद्धिः १७-४५ दिङ्गूर्तिनां तथाऽङ्गेषु १६-३०७ दिनान्ते सर्वभोगार्थी १९-६९१ दिने कर्मदिनात्पूर्वे १८-४१ दिनेपराह्नसमये १८-४७ दिवसेत्वङ्करारोपम् १६-२९३ दिवापि वॉ रजन्याम् १२-१०४ दिवारात्र्युत्सवं कुर्यात् १९-६१७ दिवा सङ्क्रान्तियोगश्चेत् १३-१२ दिवा समुद्धरेत्तोयम् १९-३५६ दिव्यं कल्याणतीर्थम् २०-३०५ दिव्यं वर्षसहस्त्रं तु १-३३ दिव्यं सच्छास्त्रजालम् १-५१ दिव्यगन्धं तु देवाय १२-१९५ दिव्यगन्धानुलिप्ताङ्गम् ४-९२; २०-१६८, २५७ दिव्यगन्धानुलिप्ताङ्गी ७-६०

दिव्यदुन्दुभयो नेदुः २०-२९६
दिव्यधूपैर्धूपितासु १३-७३
दिव्यप्रशान्तागारं तु २-४८
दिव्यभागफलावाप्तिः १८-३५६
दिव्यभोगफलेप्सूनाम् २१-७६
दिव्यमन्त्रक्रियोपेतम् २१-५३१
दिव्यमानुषपैशाचाः १८-३५२
दिव्यमानुषपेशाचाः १८-३५२
दिव्यमार्गण पूजाद्यम् २३-४१
दिव्यमाल्याम्बरधरम् २४-२९६
दिव्यमाल्याम्बरधरा २४-४५९
दिव्यस्तप्थराश्चैव ९-१०१
दिव्यस्तप्थराश्चैव १-१०१
दिव्यस्तप्थराश्चैव १-१०१
दिव्यस्तप्थराश्चैव १-१२; २०-१६८, २५७;

दिव्याद्यायतनानाम् १८-२५७ दिव्याद्यायतने चित्रे ७-९४ दिव्याद्युत्पातनिर्मुक्तः १७-४६ दिव्याद्युत्पातसंशुद्धे १६-९४ दिव्याभरणदिग्धाङ्गा ९-१०१ दिव्यायुधानां केषाम् २४-४३८ दिव्यार्घ्यपाद्याचमनै: ३-१२ दिव्ये तु कुञ्जरे वाऽश्वे १३-६७ दिव्यैर्बलादिकैर्मन्त्रैः १-२१ दिव्यैराभरणैर्युक्ताः ९-१३० दिशं प्राचीमुदीची वा १०-१२९ दिशन्तम् स्विधया सम्यक् २४-२७० दिशि दिश्युत्तराऽऽशान्तम् ५-९३ दिशो दशद्योतयन्तम् ४-११३; २४-१९१ दिश्युत्तरस्यां च ततो ११-१०४ दीक्षाकाले तु शिष्याणाम् २१-२२७ दीक्षाधिवासवत्कृत्वा १९-७६३

दीक्षापूर्वं हि मन्त्राणाम् २३-३४० दीक्षितस्य तु विप्रस्य १०-११९ दीक्षितान् वैष्णवांश्चापि १०-३३३ दीक्षितानां ततो विप्रा: १०-२७२ दीक्षिता: सुविनीताश्च ४-२१८ दीक्षितैर्नियतै विप्रै: २५-६८ दीपं कुर्यात्प्रतिपदि १३-१५० दीपं रात्र्यन्तरे कुर्यात् १३-१५६ दीपकम्भं त पाणिभ्याम् ४-२१३ दीपपात्रं समादाय १३-१६९ दीपयेद् बिम्बतोऽन्यत्र ४-६२ दीपान् प्रज्वाल्य नेत्रेण १३-१७३ दीपान् प्रदीपयेत्तत्र १०-४१० दीपान् बहूननिर्वाणान् १०-२१२ दीपानानाविधाकारा: १३-१८२ दीपारोपं तदा कुर्यात् १३-१८४ दीपेष्वेकतमो दीपो १९-३९४ दीपोत्सवं तु मासान्त १३-१५१ दीपोत्सवं प्रकुर्वीत् १९-६५३ दीपौ सुशोभनो कुर्यात् १०-२३५ दीप्तिमद्भिरमूर्तेस्तु २-९३; २४-७७ दीप्यच्चामीकारकारम् ९-५३ दोर्घघण्टारवप्राप्यम् २-१२६ दीर्घेराद्यैस्त्रिभश्चान्त्यै: ७-११३ दीव्यच्चामीकराकारम् ४-१२८ दुकूलं मृदुतल्पं च १८-१७६ दुकूलपट्टं देवाङ्गम् १०-२२८ दुग्धैस्तदीयैशश्रपणम् १८-३१० दुन्दुभीर्विविधाकारा १८-१२२ दुरतिक्रमं दुर्गहं च ९-२१६ दुराचारोऽपि सर्वांशी २१-२२ दुर्गन्धः पीतवर्णश्च ५-२४०

दुर्निमित्तोदये चैव १९-७२३ दुर्निरीक्षाश्च दुर्धर्षा ९-२१३ दुर्भिक्षे व्याधिते राष्ट्रे १०-५; १९-२६५ दुर्लभं यत्प्रबुद्धानाम् २४-२४६ दुर्विज्ञेयो दुष्करश्च १-४३ दुष्कृतं हि तदन्ते वै २३-३६८ दुष्टदोषनिरासार्थम् ९-२८९ दुष्टप्राणिविनिर्मुक्ते १६-१२ दुष्टे वा शिवनिर्माल्यैः १९-३५२ दुष्टैस्संस्नापिते देवे १९-६८० दुष्टीघं तर्जयन्तश्च ९-१७७ दुस्स्वपादौ दुर्निमित्ते १९-८४६ दूरात्प्रदक्षिणी कुर्यात् २२-१२ दूर्वाकाण्डानि विप्रेन्द्रः ५-२२५ दूर्वाकाण्डैरभग्नाग्रै: ५-२०८ दूर्वाकुशेन्द्रवल्लीनाम् १५-३०४ दूर्वाङ्करैश्च होमेन ५-२१९ दूर्वां च विष्णुक्रान्तां च ३-२३ दूर्वामश्वत्थपत्रं च १५-३२१ दूषिते ध्वजमुत्सृज्य १९-४९४ दूषिते पञ्चगव्यैस्तु १९-५७० दूषिते प्राङ्गणक्षेत्रे १९-१८५ दूषिते वाग्निना दग्धे १९-६५७ दृगस्त्रं कवचं शैखम् २३-८४ दृग्दानं शयनस्थानम् १८-३५ दृग्दानभवनं कुर्यात् १८-१९ दृगृष्टिबुद्धिमार्गाणाम् २३-९० दृढव्रतादि सदृशम् ९-१९४ दृढव्रतो बहुशिरा ९-१७८ दृढां समां तदाकाराम् १४-३० दृढीकृत्य तत: श्वभ्रम् १६-२१६ दृढीकृत्य विशेषेण ११-२२१

दृप्तयेथ पदं दद्यात् २३-३९७ दृश्यं भोगाम्ये चैव १६-२६१ दृश्यरूपमदृश्यं वा ८-२१९ दृष्टादृष्टफलेप्सूनाम् १६-२८६ दृष्टा प्रहष्टहृदय: २०-१७६ दृष्ट्वा जलं समभ्यर्च्य १६-७८ दृष्ट्वा नारायणं देवम् १-६; २०-२२१, २६० दृष्ट्वाब्जसम्भवं प्रीत्या २०-१८९ दृष्ट्वा श्रिया समोपेतम् २०-१८३ दृष्ट्वा सम्यक् ततो ४-२३४ दृष्ट्वा दृष्टतनूरुहो २०-३१७ देयं निष्पुंसनार्थं तु ५-६ देयमाचमनं भूय: ४-१७५ देयमुद्धर्तनार्थं तु ४-१४९ देवं ग्रामादिवीधीषु ११-२३९ देवं नरहरिं दृष्ट्वा २०-२५८ देवं प्रणम्य विज्ञाप्य १८-४५६ देवं प्रदक्षिणीकृत्य १२-२०; १८-४५८ देवं प्रदक्षिणीकृत्य प्राग्वत् १८-४३५ देवं प्रपूज्य विधिवत् ११-३१८ देवं याने समारोप्य १२-१८९ देवं विश्वेश्वराख्यम् २०-८३ देवं वैष्णवगायत्र्या १५-१६४ देवं संस्नापयेत्पश्चात् १९-५६९ देवं संस्नापयेल्लुप्ते १९-५२९ देवं संस्नाप्य विधिवत् १९-४०४, ५७२ देवं संस्नाप्य शान्त्यर्थम् १९-४८९ देवं सन्तर्प्य विधिना १९-८३० देवं हत्कमलाकाशे ३-२ देवं आचमनीयस्य १५-१९५ देवं आम्रदलाभश्च २४-२८९ देवं आस्तेऽज्ञतां हित्वा ११-१६७

देवं एकार्णवशय ३-१५५ देव एकार्णवशय: १०-३७ देव एकार्णवशय:कूर्म: २३-२९२ देवगेहं समासाद्य ११-२९४; १२-१५२;

१९-८०४, ८३४ देवगेहं पुरोभागे १९-८०० देवताधारभूतेषु ३-१६५ देवतान्तरनिर्माल्य १९-३३९ देवतान्तरनिर्माल्यदुष्टात् १९-३४४ देवतानां त्वधिष्ठानम् १८-३२७ देवतान्यसने त्वेष ७-२८ देवतायतनं ग्रामम् १९-७५७ देवतावाहनं कुर्यात् ११-४४ देवतावाहनार्थं तु १९-५१९ देवतावाहिनीं गाथाम् ११-३६ देवताव्यत्यये जाते १९-४७८ देवताश्चान्तरे पूज्या: १६-१३२ देवताह्वानवेलायाम् ११-३६ देवदक्षिणगाक्ष्णोवै २०-७५ देवदेवं समभ्यर्च्य १९-८०४ देवदेव जगन्नाथ २०-६९, २९७ देवदेवस्य कल्याणम् ११-४२२ देवदेवो हषीकेश १५-१९८ देवदौवारिकाख्यश्च १६-११८ देवप्रतिष्ठाकाले वा १८-४९४ देविबम्बे तु संस्पृष्टे १४-७४९ देवमर्घ्यादिनाभ्यर्च्य १०-२२६, ३३२;

११-४१६; १३-१७६; १९-७८५ देवमभ्यर्च्य विधिवत् १६-२१० देवमभ्यर्च्य विधिवत्सहस्रम् १९-४०९ देवमर्णवशाय्याख्यम् २४-२५८ देवमश्वे समारोप्य १३-१३५ देवमानीय देवीभ्याम् १२-५१ देवमाराध्य विधिवत् १९-४०६ देवमारोप्य देवीभ्याम् १३-२३६ देवमृत्थाप्य विधिवत् १३-६६ देवमुत्सविबम्बस्थम् ११-३८७ देवमेवार्चयेद्भक्त्या १३-८६ देवयात्रासमेतं तु ९-३२१ देवर्वाध्वविज्ञानम् २१-४३० देवव्रतं च सामज्ञान् १६-२०१ देवव्रत निरातङ्कम् ९-२२१ देवर्षे श्रोतुमिच्छामो ७-३ देवसंसक्तबुद्धीनाम् २५-२१५ देवस्य कर्णिकायां तु ४-७९ देवस्य त्वेति मन्त्रेण ११-९ देवस्य दक्षिणं पादम् ४-२१४ देवस्य दक्षिणे पार्श्वे ११-६; १३-२७; १८-१६३ देवस्य दक्षिणे हस्ते १८-२७६ देवस्य दक्षिणे हस्ते धान्यम् १२-१५२ देवस्य नित्यपुजादौ १९-४५३ देवस्य पादयो: पुष्पम् ११-४१०, ४१३ देवस्य पुरतः कुर्यात् २१-४६८ देवस्य प्रतो भूमिम् १०-६१ देवस्य मधुपर्काद्यै: १०-३०१ देवस्य श्रमशान्त्यर्थम् १२-१६ देवस्य सित्रिधं गत्वा १०-५८, ११-२ देवस्य सन्निधौ दत्त्वा ११-२९७ देवस्याभिमुखं स्थाप्य १३-२३६ देवस्यैशानभागे तु १३-२५ देवस्योत्सवकाले तु १९-५६५, ५६८,५८१,५६९ देवस्योत्सववेलायाम् १३-१८२ देवस्योत्सवसेवार्थम् ११-९०, ४२० देवस्सत्यो मरुत् २४-४३३

देवागारं परिभ्राम्य १०-३७६; ११-३६० देवागारं बहिश्चान्त: १४-१९१ देवाङ्गिनिकटोद्देशे १८-२७० देवादि पुजिते वापि १९-६२ देवानार्घ्यादिभिभोंगै: १९-८२९ देवानां पूजनं प्रोक्तम् ९-१ देवानां स्थितिसंहार २४-३६६ देवान्तं क्षत्रियाणां च २१-३२३ देवायतं निवेद्याथ २-१७ देवाय मधुपर्काद्यम् २२-३४ देवाग्रे चतुरोवेदान् ११-२५२ देवालयवशादन्यत् १६-६४ देवालये तथाऽष्टाश्रे १६-६८ देवास्त्वन्यत्र नोद्वाह्या: १९-१०१ देवीद्वादशकं चैव २४-१६१ देवीभिस्ताभिरेवायम् १९-४९ देवीभ्यां सहदेवेशम् १२-३३, ५०, १३२ देवीयं वनितावृन्दम् २१-२६१ देवी समन्वितं यत्र १८-३६० देवेन सह तत्काले ११-३४९ देवेशं नवभि: कुम्भै: १३-१४५ देवेशस्याग्रत: स्थित्वा ११-३८२ देवेशस्याग्रतो वाऽपि २-२९ देवे: सुस्तूयमानां च ३-६३ देवो गुणत्रयातीत: २४-१८ देवो वामनदेहस्तु ३-१४७; २३-२९५ देशं कालं तथा वित्तम् १०-२२५ देशकालवशाच्चैव ५-५४ देशकालानुसारेण १८-९६ देशदोषप्रशान्त्यर्थम् १४-२४९ देशान्तरगतानां वा ८-२१९ देशिकं देववत् स्मृत्वा ११-४३८

देशिक: स्वयमादाय ११-३५३ देशिक: स्वयमादद्यात् १०-३०० देशिकस्तार्क्ष्यमन्त्रेण १०-३५१ देशिकस्त्वथ नैवेद्य १४-२४४ देशिक: स्वेज्यया कुर्यात् ६-७८ देशिकस्य हृदारोप्य १४-२३२ देशिकस्याभिजातस्य २१-५८३ देशिकेन्द्रस्तथा चान्यै: १५-३८८ देशिकेन्द्रस्तु पूर्वेद्यः १५-२३९ देशिकेन्द्रो विधानेन १८-१३६ देशिकै: सह सर्वेंस्त १८-४२७ देशिको मूर्तिपै: सार्धम् १८-२६२ देशिको मूलमन्त्रस्य १९-७७१ देशिको वाहयेद्विप्रै: १०-१२६ देशे डोलोत्सवार्थं तु १२-१६६ देहजां भावयेज्वालाम् २-४८ देहवक्त्राकृतैस्तुल्या: ९-८६ देहविन्यस्तमन्त्राणाम् ७-१८८; १०-१७२ देहविन्यस्तमन्त्रोऽथ १०-५९ देहसन्यासकाले तु १३-२६५ देहसान्यासिकं मन्त्रम् १८-२८७ देहान्तं गन्धतन्मात्रम् २१-३८१ दैर्घ्याद्भागद्वयेनाथ २५-४१ दैर्घ्यात्पादादिका कार्या २५-१९ दैर्घ्यात्प्रवेशशिष्टात् १८-२६ दैर्घ्यादुद्वादशमांशेन १६-३२७ दैर्घ्येण सार्धतालं च १७-१८९ दैवज्ञं पूजियत्वा तु १०-३९५ दैवमानुषपेशाचा विज्ञेया १८-३५० दैवमानुषभागाच्च १८-३५७ दैवाद्वा मानुषाद्धेतो १९-६३५ दैवीस्रक्सिद्धयेकाष्ठ २५-४०

दोषं जिह जहीत्येवम् १८-३४३ दोषाणामेवमादीनाम् १९-७४३ दोषानपनयाखण्डान् १०-३९० दोषाय कल्पते राज १९-४५७ दोषैरुपहतं ज्ञात्वा १९-७५६ द्यावापृथिव्योरन्तः २४-२१९ द्युसिन्धुं सद्वैजयन्तीम् २४-३२३ द्रवच्चन्द्रोपमं ध्यायेत् ५-२४९ द्रवच्चामीकराक्षं च ८-१५६ द्रवत्कनकनेत्रं च २४-४४४ द्रवत्कनकनेत्रस्तु ८-४४; २४-३७३ द्रवत्कनकपिङ्गाक्षम् ८-११३ द्रवत्कनकवर्णाभम् २४-३५३ द्रवत्कनकवर्णाभस्व २४-२६० द्रव्यन्यासक्रमेणैव १५-७६, ८९ द्रव्यन्यासक्रमोद्धारः १५-१३५ द्रव्यन्यासादिसंस्कारम् १९-३७९ द्रव्यमूर्तिगतानां च ९-३३३ द्रव्यशुद्धिर्भवत्येवम् २-२८ द्रव्यसम्पातहोमेऽथ २१-१२१ द्रव्याणां निचयश्चाथ १५-२३० द्रव्याणि षोडशैतानि १५-२७३ द्रव्याणि संस्पृशेत् २४-४३ द्रव्याणि संस्पृशेतेन २४-४४ द्रव्यान्तरेण वा कुर्यात् १९-८४ द्रव्याभावे द्विजश्रेष्ठा १४-२६५ द्रव्ये न्यूनेऽधिकेवापि १९-६८६ द्रव्यै: पूर्वोदितैश्चापि १९-८७२ द्रष्टुं नरहरि भूय: २०-३१६ द्राक्षाखर्जूरकादीनि १२-९६ द्राक्षापनसरम्भाम्र २५-१५५ द्रामिडस्तुतिगीतानि ११-२५६

द्रामिडीं वा यथेच्छात: ११-३७ द्रावयन्ति च दोषाणाम् २४-२ द्रमाणां पावनानाम् १५-१२७ द्रमै: पत्रलतायुक्तै: ३-१६२ द्रोणीनिकाशसदृशम् १७-१३६ द्वन्द्वद्वन्द्वप्रयोगेण ५-९५ द्वयं च कुण्डानलयोः १४-१२० द्वयं चतुष्कं वा शिष्टम् १५-१९० द्वयं देवी परिणये २४-२७३ द्वयं द्वयं सौम्ययाम्ये २४-४६८ द्वयं विमृज्य वीथ्यर्थम् १५-१४५ द्वयोरह्नो: सङ्गतिश्चेत् १३-१४९ द्वयोश्च कल्पनीयानि १७-२६१ द्वात्रिंशत्करविस्तारम् १५-२३६ द्वात्रिंशत् स्तम्भसंयुक्तम् १२-१६६ द्वात्रिंशद्दलपद्माख्ये १२-२७९ द्वात्रिंशदुपचारैर्वा ८-२१३ द्वात्रिंशद्धस्तमानं वा १३-१९१ द्वात्रिंशद्भिस्तु कलशै: १५-१८८ द्वात्रिंशार्णो ह्ययं मन्त्रः २३-२०१ द्वादश द्वादश स्थाप्या: १०-१४३ द्वादशश्च बहिष्ठेभ्यः २३-२८५ द्वादशाक्षरपूर्वेस्तु १६-१४ द्वादशाक्षरमन्त्रेण १६-१६०; १८-१६८; १९-८६५ द्वादशाक्षरमन्त्रेण प्राक् १५-३७७ द्वादशाक्षरमन्त्रेण भूय: १६-१८९ द्वादशाक्षरमन्त्रेण स्वनाम्ना १६-१०३ द्वादशाक्षरमन्त्रेण स्मृत्वा २३-४३६ द्वादशाक्षरसंख्यस्तु २३-४२४ द्वादशाक्षरसंयुक्तम् १६-१८७ द्वादशाख्याद्विशेषोत्थात् १८-३७८ द्वादशाङ्गलमानं तु १६-१९१

द्वादशाङ्गलविस्तीर्णान् १६-१५४ द्वादशार्णाख्यमन्त्रेण १५-३७८ द्वादशानां तु नवकम् १०-१६७ द्वादशान्तेऽथ मन्त्रेशम् २-४५ द्वादशायतनं ह्येतत् १६-२७३ द्वादशारं बहिश्चक्रम् २५-४७ द्वादशैश्च चतुर्भिर्वा ९-४९ द्वादश्यां देवदेवस्य १४-१६६ द्वादश्यां शुक्लपक्षस्य १२-२२३ द्वादश्यां शुक्लपक्षस्य कार्तिके १२-२२५ द्वादश्यादिषु कर्तव्यम् १२-१० द्वादश्यादिषु कर्तव्यमुत्सवम् १२-२४ द्वादश्यादिषु तत्सर्वम् १९-६४८ द्वापरस्य युगस्यान्ते १-४०; २१-५४६ द्वाभ्यां चाभिमताभ्याम् १६-२७५ द्वाभ्यां द्वाभ्यां कराभ्याम् ९-३८ द्वाभ्यां द्वाभ्यां तथा १५-३८३ द्वाभ्यां द्वाभ्यामरभ्याम् २५-३० द्वाभ्यां नाभिद्वितीयम् २३-१९७ द्वाभ्यामाद्यात्तथान्ताच्च २३-२४७ द्वारकुम्भादिकांस्तत्र १९-८०५ द्वारदक्षिणवामस्थौ ९-२०९ द्वारदिग्वीक्षमाणं तु १६-१८३ द्वारदेवान् विसृज्य १९-८३२ द्वारद्वयान्विते साले ९-२२७ द्वारपालगणन्यासे ९-२४३ द्वारपालगणानां तु ९-३२८ द्वारपालगणास्त्वेते ९-३१७ द्वारपालार्चनं कृत्वा १०-१७२; १८-४६ द्वारमध्यं न सन्त्याज्यम् १८-३९९ द्वारमासाद्य तत्रस्थो २-८ द्वारयागं तत: कुर्यात् ८-१९९; ११-१११

ŚLOKĀRDHĀNUKRAMAŅĪ

द्वारशोभाग्रनिर्मुक्ते ८-१३३ द्वारस्थान् सकलान् १५-४१७ द्वारस्थानखिलान् देवान् १८-४४० द्वारस्याभ्यन्तरगते २५-१७९ द्वारस्योत्तरपाश्वें तु २५-८४ द्वाराणां बाह्यतो विप्राः १४-४१, ४७ द्वाराणामपि कोणानाम् १५-२५८ द्वाराण्यनन्तायतने १६-२७६ द्वाराद्यस्तदीयाश्च ९-२८० द्वाराद्वाह्यो यथाशास्त्रम् २-४ द्वारान्तर्युग्मयुक्त्या ९-२९३ द्वारात्पश्चिमभित्त्यन्तम् १८-३४८ द्वारावरणदेवांश्च १९-७८२ द्वारावरणदेवांनाम् ४-१; ६-४८; ८-१७, १७१;

9-3, 334 द्वारावरणदेवानाम् बलिम् १९-८३९ द्वारावरणदेवानां सर्वेषाम् १४-२२८ द्वारावरणरथ्यासु १९-५२६ द्वारे द्वारे प्रतीहार ९-१६१ द्वारेषु केवलान्यस्य ९-३०० द्वारोपद्वारपालानाम् ९-३३१ द्वारोपद्वारशोभेशान् ९-२०२ द्वारोर्ध्वाच्च त्रिरन्तानि १७-२६५ द्वारोर्ध्वोदुम्बरद्वन्द्व ९-२४५ द्वार्स्थतोरणकुम्भादि १०-२७८ द्वार्स्थदेवार्चनं कृत्वा ३-१८८ द्वाः स्थानां यागगेहस्य १९-५३० द्वार्स्थादीनां पुरोक्तानाम् १८-२४४ द्वार्स्थादध्यादिधूपान्तै: ६-४१ द्वार्स्थाभ्यर्चनपूर्वं तु १५-२४६ द्वा: स्थास्त्रिलोकपालानाम् ५-२७० द्वाविंशतिधनुर्मानम् १४-१८ द्वाविंशार्णो ह्ययं मन्त्रः २३-८१ द्वावेतौ चम्पकामौ तु ९-४१ द्वासुपर्णेति तदनु १८-३०० द्विकलं तु चाग्रत: रमश्रु: १७-२१० द्विकलं तु यवार्धोनम् १७-१५६ द्विकला च परिज्ञेया १७-१२३ द्विकले च तथा जङ्गे १७-९६ द्विगुणं चोन्नतत्वेन १६-२५४ द्विगुणं तु बलिं दत्वा १९-६२९ द्विगुणं हवनं कुर्यात् १९-४२७ द्विगुणान् सति सामर्थ्ये १६-१५४ द्विगुणैर्ग्रन्थिनिचयै: १४-१३५ द्विचतुर्भि: द्विहस्तांशै: १८-१७ द्विचतुष्कोणसंवीत १५-१४९ द्विजप्रदानपर्यन्तमग्नौ १५-४१३ द्विजप्रदानशिष्टैस्तु ८-७४ द्विजभोजलोपेऽपि १९-६३३ द्विजातिकं रुतं स्निग्धम् १७-५० द्विजानां दक्षिणान्तम् २१-४० द्विजानां भोजनं कृत्वा १९-६१० द्विजेन्द्राणाम् १४-१४५ द्विजेन्द्रा द्विजमुख्यानाम् १४-१४२ द्विजोत्तमादिवर्णानाम् १४-१२३ द्वितयं चाथ वैकस्मिन् ८-२४ द्वितयं द्वितयं पार्श्वे १०-१४२ द्वितयं द्वितयं वापि १४-११५ द्वितयव्यत्ययाच्च १७-२७८ द्वितलं त्रितलं वापि १२-१२५ द्वितीयं केवलं नेमे: २३-१०१, २०५ द्वितीयं केवलं बाह्यात् २३-१३७, १९५ द्वितीयं च चतुर्थं च २३-२२९

द्वितीयं तदय: कुर्या २३-३२० द्वितीयं त्र्यक्षरं प्रोक्तम् २३-१४४ द्वितीयं दशमान्छुद्धम् २३-१७५ द्वितीयं दशमाद्वर्णम् २३-११६, १७८ द्वितीयं दशमाद्वर्णात् २३-८० द्वितीयं दशसंख्याच्च २३-७३, १०७, १५२ द्वितीयं द्व्यक्षरं चान्यत् २३-११० द्वितीयं नवमाद्वर्णम् २३-११५ द्वितीयं नाभिदेशाच्च २३-२८८, ३०८ द्वितीयं मण्डलं त्रेधा ११-१५२ द्वितीयं विष्णुगायत्र्या ७-१३७ द्वितीयगोपुरद्वार ९-६७ द्वितीयतुर्यषष्ठाष्ट २३-२१८ द्वितीयतुर्यषष्ठैश्च २३-४३३ द्वितीयमथ वै बाह्या: २३-११९ द्वितीयमपि तस्याथ: २३-३१६ द्वितीयमपि वै बाह्यात् २३-१८२ द्वितीयमंसयोर्यावत् १४-१०३ द्वितीयमष्टमाद्वर्णम् २३-७५, ९५, १२५,

द्वितीयस्याष्टमं नाभेः २३-३१८ द्वितीय स्वरसंयुक्तम् २३-१७०, १८७, १९९, २०५, २१५

द्वितीयात्प्रथमं चाथ २३-२१० द्वितीयात्प्रथमं वर्णम् २३-९८ द्वितीयादपरं वर्णम् २३-१०६ द्वितीयावरणक्षेत्रम् ९-५२ द्वितीयावरणस्थेस्तु १५-९९ द्वितीयावरणादौ तु १९-२१४ द्वितीयावरणादौ वा १३-२३१ द्वितीयावरणे चैव १६-१२९ द्वितीयावरणे पश्चात् ७-८१

१२७, १२८

द्वितीयावरणे वापि ११-४१९ द्वितीयावृत्तिमारभ्य १९-१६४ द्वितीये दिवसे प्राप्ते ११-१८४ द्वितीये दिधमध्वाज्य ३-२२ द्वितीये न तत: कण्ठम् १६-२४५ द्वितीये मध्यमे कुम्भे १५-२९४ द्वितीयो मानुषो भाग: १८-३४९ द्वित्रिरष्टांशकैर्मध्ये १८-७ द्विदर्भं तु विशां कूर्चम् १५-७० द्विदशारं गतं वर्णम् ७-१४१ द्विदिनादौ च पक्षान्ते १९-४०५ द्विदिनादौ च मासान्तम् १९-४५० द्विद्वादशकरं यावत् १६-२२० द्विद्विकेनाङ्गुलानां तु १४-३२ द्विद्वयात्मना द्वयात्मना १७-२७६ द्विधा कर्ता गणोपेतो २०-६२ द्विपर्वा च स्मृतोऽङ्गृष्ठः १७-१२४ द्विबाहव:परिज्ञेया: ९-२६१ द्विबाहवस्तु संस्मर्या: ९-२५६ द्विभुजं तुहिनाभं तु ९-२५ द्विभुजस्तुहिनाभश्च २४-३७१ द्विभुजस्तुहिनाभस्तु ८-४२ द्विभुजस्य चतुर्हस्ताम् ८-१०८ द्विभुजस्य त्विदं रूपम् २४-३९७ द्विभुजां सौम्यवदनाम् ९-१३४ द्विभुजा: सर्व एवैते ९-२५० द्विभुजास्त्वथ वा चान्ये ९-१०४ द्विमेखलं तथा चैकम् ५-५३ द्वियव: कण्ठपरिधि: १७-११० द्विरष्टकं वा षट्त्रंशद्विभवे १०-९८ द्विरष्टवर्षवत्कान्ताम् ४-११७ द्विरेकादशधा कुर्यात् १६-२३१

ŚLOKĀRDHĀNUKRAMANĪ

द्विरेफपटलाक्रान्त २४-२७९ द्विवारं वा चतुर्वारम् १२-२१ द्विवाहवस्तु संस्मर्या: ९-२५६ द्विविधं धातुजालं तु १६-२५९ द्विशीर्षजन्तुप्रसवे १९-२७१ द्विषट्कं धारणानाम् २१-४२७ द्विषट्कं मूर्त्यङ्कितम् २१-३२३ द्विषट्कमेकशृङ्गाद्यम् १०-१७७ द्विषट्क मेतत्कुम्भानाम् १५-८२ द्विषट्कमेवं बीजानाम् २३-२२१ द्विषट्कं वैभवे २४-४०४ द्विषट्षोडश वा यद्वा ४-२२१ द्विषट्केणाहुतीनाम् १८-३२० द्विषड्यवं नेत्रकोशम् १७-१०८ द्विसप्ततिकसंख्येषु १५-२७४ द्विसप्तभुवनं विश्वम् २१-२०१, ४१५ द्विसप्तभेदभिन्ने तु २१-२११ द्विसप्तषोडशकर: २४-४१२ द्विसप्ताङ्गलकं मध्ये १७-१४६ द्विसहस्रं ततो मध्ये १५-२४९ द्विहस्तं वा समापाद्य १५-१०२ द्विहस्तमेकहस्तं वा १९-८५१ द्वीपाचलवनोद्यानै: १४-५२ द्वे अङ्गले कलानेत्रम् १७-९४ द्वे तले हस्तपृष्ठे द्वे २-३२ द्वे लाञ्छने समे कुर्यात् २५-१२ द्वी द्वौ तु पूर्वं कलशौ ११-१०९ द्वौ द्वौ संस्थाप्य कलशौ १५-२६४ द्वौ परस्परवक्त्रौ तु १६-२७६ द्व्यक्षरं च तृतीयं तु २३-१६० द्वयक्षरं तु पदं पूर्वम् २३-२०२ द्व्यक्षरं पञ्चमं विद्धि २३-१०४

द्वयङ्गुलं चाथ भागस्य २५-४४ द्वयङ्गुलं तु ललाटोक्तम् १७-२१६ द्वयङ्गुलं घ्राणवंशम् १७-१७७ द्वयङ्गुलेनोत्रतः कर्ण १७-२१७ द्वयङ्गुलौ वृषणौ दैर्ध्यात् १७-१४२ द्वयंशदीर्घेण सूत्रेण २५-११ द्वयदिकस्यास्य २४-४७३

ध

धत्तेऽर्चा तु समायाम् १७-२६४ धनधान्यादिगेहेषु १३-१८४ धननागेति मन्त्रेण ११-११ धनुर्बाणान् समादाय १३-१४१ धनुष्कोट्या कृते खाते २०-२३१ धरणीहननं कृत्वा २-१६ धरातले नृसिंहाख्ये २०-८५ धरादि पुरुषान्तं च २०-१४१ धराधरे चित्रकूटे २०-४३ धराधरे ध्वजाख्ये तु २०-२९ धराम्बुह्तभुग्वात २४-१८६ धर्मं पाहि ततो दद्यात् २३-४०४ धर्मं सामान्यममलम् २४-२४६ धर्ममूर्तिर्महात्मा वै २०-४७ धर्मशास्त्राण्यनेकानि १-३६ धर्मांशुरश्मिसन्तप्त २४-९९ धर्मादीन् चतुर: पीठ ८-२०४ धर्मादीनामष्टकं च २०-१४६ धर्मादेश्चाप्यधर्मादे: २४-५३ धर्माद्यं चाग्निकोणात्तु ३-१२७ धर्माद्यनन्तपर्यन्तम् ८-१४१ धर्माद्यावरणादूर्ध्वम् ९-३२९ धर्माद्याश्चाग्निकोणात्तु १६-१९३ धर्माधर्मे क्षणे ध्यायेत् २४-२३३

धर्माध्यक्षनिन्यत्रीशौ ९-१६२ धर्मेस्थूलतरैर्म्क्तो २४-१८ धाता याता ध्रव: काल: १६-१३० धातुजे वितते भाण्डे १४-१६२ धातुपुष्पसमाकीर्णे १४-२२२ घातुभि: कुङ्कुमाद्यै: ४-१८० धातुमुच्छैलदारूत्थो १९-४ धातुशैलोत्थितानाम् १७-३०१ धात्रीफलप्रमाणं वा ५-२२४ धात्रीफलादिदशकम् १५-८६ धात्रीफलैश्च सरसै: ५-२०७ धात्रीफलोदकं चैव ४--१५२ धात्रीफलोदकं चैव १५-६३ धात्रीफलोदकं पूर्वे १५-९४ धान्यपीठं प्रकल्पयाथ १६-३३५ धान्यपीठादिकं कृत्वा १०-६२ धान्यपीठे महाकुम्भम् १२-१८२ धान्यराशौ तु विन्यस्य १६-२०९ धान्यराशौ निधायाग्रे १८-१९८ धान्यागारादिकं सर्वम् १६-३३२-धान्यानां लवनं कुर्यात् १२-१५० धान्यान्युलुखले न्यस्य १२-१५५ धामत्रयस्य मुद्रैषा २४-५५ धामन्देवोत्सवं कुर्यात् १९-५७४ धाम प्रदक्षिणं कृत्वा १२-२०२ धाम प्रदक्षिणं नीत्वा १३-२४७ धाम प्रदक्षिणीकृत्य २-६; १०-१२४; १२-१९0

धामेत्यवस्थितं चार्थ ७-१४१ धारणा द्वितयेनाऽथ ७-२० धारणा पञ्चकेनैव २३-१२ धारयन्तं ततोऽन्येन ९-१०९

धारयन्तं तथारुक्म ९-१५८ धारयेत्पूर्ववद्धारामथ २१-४९५ धारयेदूर्ध्वपुण्ड्रं तु २१-३०२ धारयेद्रजनीचूर्णम् २१-३११ धाराधरश्च मत्संज्ञ: १६-१२३ धावन्ति समयस्थस्य २२-६० धियादोषगणं सर्वम् २४-१७१ धिया नमस्कृतिं कुर्यात् ४-१९२ धिष्णयद्वयं मध्यवेद्याम् १९-२८१ धी: पद्मं तदधिष्ठाता ११-१६४ धीमहीति तदन्ते नो ७-१३८ धीस्तारावारुणीशक्ति: ७-३३ धूपं ततोऽर्हणजलम् ११-४०३ धूपं तथाऽर्हणजलम् १२-१७ धूपं दत्वाऽथ पात्राणाम् ३-८७ धूपं दत्वा प्रणम्याऽथ ५-४१ धूपं दद्याद् यथाकाले ३-८८ धूपं नीराजनं चैव ११-२४६ धूपं भगवतो दत्त्वा २-११४ धूपधूमशिखायां च ३-६९ धूपधूमाश्रितं विद्धि ३-७१ धूपपात्रं च घण्टां च ३-३९ धूपपात्रादिके भग्ने १९-४०० धूपपात्रस्य घण्टाया: ३-४० धूपाधिवासितं कृत्वा ११-१२७ धूपानुलेपनादीनि २१-२३५ धूपार्थं गुग्गुलु: साज्यो २२-३५ धूपेन च ततोऽनुज्ञाम् १५-२४५ धूपेन च समभ्यर्च्य १०-७४; १५-१७६ धूपै: प्राण्यङ्गसमिश्रै: १९-३३७ धूमधूसरवर्णाभा ३-४५ धूमनिर्गमनोपेतम् ११-९८; १४-८०

धूमायमानं सिद्धार्थै: ४-१४१, १६१ धृतोर्ध्वपुण्ड्र: काल्योक्त २-३ धृतोर्ध्वपुण्डू: कुसुमै: ७-१५३ धृतोर्ध्वपुण्ड्: कृतचक्रेति १२-८५; १८-५०७ धृतोर्ध्वपुण्डू: परमेति १२-७५ धृतोर्ध्वपुण्ड्र इति च १८-५१२ धृतोर्ध्वपुण्ड्रनियता २५-१६५ धृष्टधूपसमायुक्तम् ४-१८५ धैवतश्चैव निषादो ११-८० धौतवस्त्रं करण्डं च १५-३२६ ध्यातव्या लाञ्छनास्सर्वे २४-४७६ ध्यातव्यास्तु निराकार: ३-१६८ ध्यातृज्ञेयविभागेन ६-८७ ध्यात्वा त्रेताग्निरूपं तु २४-१६ ध्यात्वाऽथ पूजनं कुर्यात् ७-६३; ८-२१३ ध्यात्वाऽथ भावनाजातै: २-१०६ ध्यात्वा देवं ज्वलद्रूपम् २-३४ ध्यात्वा नारायणम् २-१२७ ध्यात्वाभ्यर्च्य ततोऽर्घ्याद्यै: ११-२९३ ध्यात्वा मन्त्रेशमभ्यर्च्य १८-२०० ध्यात्वा युगान्तहुतभुक् २-४७ ध्यात्वाऽर्चियत्वा पात्राणि १०-२०५ ध्यात्वाऽर्चियत्वा संस्थाप्य ५-१०७ ध्यात्वाऽर्चयेतु विधिवत् २४-२३५ ध्यात्वा शिलान्त: संरुद्धम् १७-६४ ध्यात्वैवं द्वादशार्णेन १६-६८ ध्यात्वैवमर्चनं कुर्यात् ८-६०; २४-४७७ ध्यात्वैवमर्चनं तन्मन्त्रै: ९-३२७ ध्यानं पातालनिलय २४-१९५ ध्यानकर्मस्वरूपं तु १४-२०७ ध्यानमस्य प्रवक्ष्यामि ८-११०

ध्यानमेषां पृथग्भृतम् ८-१५३

ध्यानमेषां विशेषेण ८-४१ ध्यानयुक्तं द्विजश्रेष्ठ ३-५७ ध्यानयुक्तो धिया सम्यक् १८-२३० ध्यानेन पूजितेनैव ७-२२२ ध्यानोत्थं निष्कलं सम्यक् १४-२०४ ध्यानोत्था: पीठदेशेषु ९-२८२ ध्यानोत्थानां त्वसञ्चारे ९-३३२ ध्यानोपेता द्विजश्रेष्ठ ५-२५५ ध्यायेच्चन्द्रप्रतीकाशम् ९-१४० ध्यायेच्च हृदयादीनि ७-२०४ ध्यायेतत्प्रसरघ्नं च २४-२८६ ध्यायेत्तदन्तः सूर्याभम् २१-१५८ ध्यायेत्तद्वन्महादीप्तम् २४-२४४ ध्यायेत्तमेव हस्वाङ्गम् २४-३१८ ध्यायेत्कमलगर्भाभम् २४-२७२ ध्यायेत्समीरणं देवम् ९-९५ ध्यायेतु वज्रनाभाख्यम् ९-१५५ ध्यायेद्रजाननमतो ८-१५५ ध्यायेदभयपाणिन्तम् २४-२१७ ध्यायेद्वराश्वगं तम् २४-३५२ ध्यायेद् द्वाराग्रदेशे तु ९-२२ ध्यायेदेकत्वमापन्नम् ५-८९ ध्यायेदेवं विधं देवम् ७-२०४ ध्यायेद्वै सूकरात्मानम् २४-२३८ ध्येयं परं सकलतत्त्वविदाम् १८-२३२ ध्येयं स्वकं स्वकं चिह्नम् ४-१२४; ७-२१४ ध्येय: परो जगन्नाथ: २४-७३ ध्येय: स एव विश्वात्मा २४-३४४ ध्येयमस्य भुजे षष्ठे २४-२५५ ध्येया: स्वरुचिसंयुक्ता ४-१०७, १२०; ७-२११ ध्येयान्याकारवर्तीनि ७-१३० ध्येया भगवती माला ४-११५

ध्येया मुद्रा विभो: पञ्च २४-३२७ ध्येयाश्चतुर्भुजा: सर्वे ९-२०६ ध्येयो गर्भगृहद्वार ९-१९ ध्येयौ वा स्थापनीयौ वा ९-२८१ ध्रियमाणं गदां गुर्वीम् ४-९६; २०-१७२ ध्रुवस्तु सर्वतो व्यापी ३-१५६ ध्रुवाय दद्यात्तदन् २३-३४४ ध्वंसकृद्विघ्नजालस्य २४-३०८ ध्वंसयन्तं च विघ्नानाम् ११-१२१; २१-९९ ध्वंसयन्ति च विघ्नौघम् ९-३०८ ध्वंसाय मोक्षविघ्नानाम् २१-३८३ ध्वंसिने पदमादाय २३-४२० ध्वजं तु गरुडाकारम् १०-२३६ ध्वजतोरणकम्भानाम् १९-५३९ ध्वजतोरणपूर्वाणाम् १९-५४० ध्वजदण्डं ध्वजपटम् ११-४१८ ध्वजपीठं समानीय १०-३७० ध्वजपीठसमीपं तु ११-३२२ ध्वजपीठस्थिते गर्ते १०-३५१ ध्वजप्रतिष्ठायामिदानी १०-११ ध्वजलाञ्छनसंज्ञं च २१-३२४ ध्वजस्तम्भसमीपं तु १०-३९९ ध्वजस्तम्भे खगेशस्य १९-५१८ ध्वजस्तम्भेऽग्निना १९-५१४ ध्वजस्तम्भे तु चाण्डाल १९-५१६ ध्वजस्थानं समासाद्य ११-४१६ ध्वजस्य न कृते कुर्यात् १९-६२७ ध्वजस्य रज्जुविच्छेदे १९-४९७ ध्वजस्य शिखरं विप्रा: १०-३७३ ध्वाजग्रशिखराग्रं तु १६-३२६ ध्वजाद्यैरप्यलङ्कारै: १५-२३६ ध्वजाद्यैरुपचारैश्च ९-३०७

ध्वजाधिवासपूर्वेद्यु: १०-१५ ध्वजारोहणकाले तु १९-५१३ ध्वजारोहेऽपि सुव्यक्तम् ८-१७ ध्वजे निपतिते छिन्ने १९-५०५ ध्वजैश्च विविधेरम्यै: ११-२८१; १२-१६९

न

न कर्माऽर्चादिकं तत्र ६-२६ न कश्चित्प्रविशेत्तत्र १०-२१७ न कांस्यपात्रे भोक्तव्यम् २२-३४ न कार्या कण्टकैलोंहै: २२-४० न किञ्चिदप्यनिष्टम् १९-५०० न कुर्यात्कर्मबिम्बानाम् १७-२९६ न कुर्याच्छास्त्रसाङ्कर्यम् २३-३३ न कुर्यात्तच्छवे ग्रामात् १९-१९८ न कुर्याद्देशिकेन्द्रस्तु १९–११७ न कुर्याद्देशिकोऽन्यत्र १९-४५६ न कुर्याद्राजराष्ट्रादे: १८-३६३ नक्तं वा परिपीठं च २१-३३७ न कृते पुष्पयागेऽस्मिन् १९-६२४ नक्षत्रभेदे सम्प्राप्ते १२-५ नखान्तं मणिबन्धादि ७-१७२ नखान्तं मणिबन्धाद्यम् ८-१९१ न गच्छेद्वाह्यतो मन्त्री १९-६९९ नगरापणवीथीनाम् २२-२० नगस्त्रक्चन्दनाद्यानि २१-२६४ नगादाद्यन्तमध्येभ्यो १५-११७ न गृहे करवीरोत्थै: २२-३० नगोत्तमे महेन्द्राख्ये २०-४२ नग्नो वा ह्येकवस्त्रो वा १९-३०० न च कालत्रयात्र्यूनम् ९-३३७ न च सर्वज्ञमन्त्राणाम् २२-५०

न चाङ्गहोमाः स्युः १६-५७ न चाराधनकाले तु २२-३८ न जहात्यच्युतं लिङ्गम् २४-३६३ न ततश्चाग्रत: स्थाप्यम् १८-४०० न तथा पद्मबीजानि २२-५३ न तत्र तेषां भवति १६-२७७ न तत्रस्थेन मन्त्रेण २१-४७२ न तिथिर्न च नक्षत्रम् १९-७८७ नितप्रणवगर्भेण १६-१०३ नतिप्रणवमार्गेण २१-१९२ नितप्रणवसंयुक्तः ९-३२५ न तु द्रव्यान्तरं चैव १९-६७ न तु पर्युषितै: पुष्पै: १९-६२३ न ते विष्णोरित्यनेन १५-३५३ नर्तकानग्रत: स्थाप्य ११-१८ नर्तनं रथविध्वंस: २१-२७३ नत्वन्यरूपता कार्या २४-२६५ नत्वा तत्पादकमले २०-२६१ नत्वा स्तुत्वा च देवेशम् ६-५८ नत्सन्धेश्च भवेन्नाहम् १०-८६ न ददाति यदा भेदम् १४-३८ नदन्ती वर्णजं नादम् २-८८ नदन्नादमनाख्येयम् २४-२६४ नदीषु दीर्घिकायां वा १८-९१ नदी समुद्रश्रीवृक्ष १५-५१ न देयं कस्यचित्प्राज्ञै: ८-१६४ नद्यम्भसा स्नापयित्वा १५-३६७ नद्यश्चतुर्थसालस्य २-२७५ नद्यां समुद्रगामिन्याम् १४-२७७ न द्वितप्ताः सुतप्ताश्च १५-५२ नन्दकं शङ्कमनयेन ९-२५० नन्दकं सर्वशास्त्राणि २४-४४८

न पर्युषितदोषोऽस्ति ११-१८८; १९-६८४ न पश्यामि जगन्नाथ २०-२६७ नपुंसकेति सा ज्ञेया १७-७९ न प्रीणाति सदा तत्र १०-११० न बाधन्ते जनान् ७-९९ न बालगेहिबम्बाद्यम् १९-६१ न भूय: सह काष्ठेन २१-४०४ नभोऽनिलात्मना चैव २४-१९४ नभो मनसि संहत्य १८-११५ नमः पारिषदेभ्यश्च ११-२११ नम: प्रणवसंज्ञाढ्या २३-३३७ नम: प्राणादि वायूनाम् १०-३९० नमः सकलकल्याण १-१ नमयित्वोत्रता चैका ८-१२० नम: स्वाहादिनेत्रान्तै: ७-१२९ नम: स्वाहादिर्भिश्च ८-९५ नम: स्वाहावषट् ७-११४ नम: स्वाहा समायुक्तम् ३-४९ नमस्कारपदान्तेन ३-१८९ नमस्कारेण मन्त्राणाम् २१-३३४ नमस्कुर्याज्जगन्नाथम् ५-२८१ नमस्कृत्याभ्यर्च्य गुरुम् १९-७४३ नमस्ते जगतां नाथ २०-३१९ नमस्ते पररूपाय २०-२६४ नमस्तेऽर्चावताराय २०-२६४ नमस्ते रोहिणीकान्त १३-४४ नमस्ते श्रीनृसिंहाज २०-३१८ नमस्तेऽस्तु हृषीकेश १८-३८७ नमान्तेनोब्जसम्भूत ८-१६२ नमो नम: पदयुतो २३-१०८ नमोन्ता: प्रणवाद्याश्च २३-३३५ नमोऽन्तवर्णमेतद्वै २३-४३२

नमोऽस्तु विष्णवे तुभ्यम् २०-२६३ नमो नमस्ते पक्षीन्द्र १०-३८६ नमो भगवते कृत्वा २३-३४६, ३६६ नमो भगवते दद्यात् २३-२५६ नमोस्त्वच्युतभूतेभ्य: २१-४८४ नम्यमानां स्मरेत् सम्यक् ३-६४ न यत्र बीजं पिण्डम् २३-२५५ नयनोन्मीलनं कुर्यात् १०-२८३ नयनोन्मीलनार्थं तु १८-१६७, १९६ नयन्तं पूर्वविधिना १८-२९७ नयन्ति कर्मिण: सम्यक् २१-४२४ नयन्त्यप्ययतां सम्यक् २१-४२७ न यागगेहनिर्माणम् १८-४९५ न यागयज्ञधर्माद्यै: ८-६८ न यानपादकारूढो २२-१३ नयेतेनाभिमुख्यं च २३-२४३ नयेत्सामान्यभासित्वम् १७-१० नरनाथाय शब्दं तु २३-३९१ नरनारायणाभ्याम् १-४२ नरभुक्तैर्वस्त्रखण्डै: १९-३३६ नरसंजो जगन्नाथ: २०-४८ न रात्री प्रतिमाशस्ता १७-१३ नराद्यं कृष्णपर्यन्तम् १५-१६० नराद्य: कृष्णनिष्ठश्च २४-३३१ नरो नारायणश्चैव ३-१४८; १५-१९९;

२३-२९५ नर्मदाख्यं हि चाक्रम्य २०-२७ न लक्षणादिकं कुर्यात् ३-१७३ न लक्षणान्तरं कुर्यात् १९-६७ निलनीतालहस्ता च ४-१२५ निलनीनालहस्ताद्याः २४-४६३ न लोपयेत्प्रयत्नेन १९-६४८ नवकाष्टकक्मभेष १५-२७९ नव किं वरुणाकारे: ८-११४ नवखण्डे समिन्धाने ५-१५९ नवगर्तसमायुक्ताम् १६-२०८ नवदूर्वाङ्कराभं च ८-११० नवधा संप्तधा वाऽत्र १५-१९० नवधोष्णीषकं कृत्वा १६--२४६ नवनीतं च दिध च १३-७५ नवमं चापि तन्मुध्रि २३-३१२ नवमं चापि तस्योध्वें २३-३३४ नवमं नाभिदेशाच्च २३-३१५, ३१९ नवमं नाभिवर्णेभ्य: २३-४३१ नवमं सप्तमं नाभे: २३-३२६ नवमद्वादशाभ्यां तु २३-२३० नवमीदिवसे प्राप्ते १३-१२२ नवमेऽवभृथं कुर्यात् ११-३१४ नवम्यामेव देवस्य १३-१२८ नवयौवनलावण्य ९-१३३ नववस्त्रधरा: सर्वे १५-२५ नववस्त्रेण संवेष्ट्य ११-३२५ नववस्त्रोत्तरीयाश्च १५-२५ नवाक्षरिमदं विद्धि २३-४१५ नवाङ्गलोन्नतावूरू १७-२१८ नवाङ्गलोन्नतेस्तावत् १४-३३ नवांशेनोर्ध्वभागातु १६-२४३ नवानां परिपूर्णानाम् १५-१४१ नवाहं दैविकं प्रोक्तम् १०-१४ नवाहं वैष्णवं प्रोक्तम् १३-९५ नवाहोत्सवपूर्वेषु १९-६४५ न विक्षिप्तमना भूत्वा २२-१४ नवीकृत्य यथापूर्वम् १९-१७२ न वेत्ति यत्र संलीन: २१-३९३

नवेन वाससाऽऽच्छाद्य १०-१२६ नवो नेत्रचयश्शुक्लम् २१-२६८ न व्याख्यावसरे कुर्यात् २२-१४ न शङ्खनक्रपद्माङ्के २२-९ न शास्त्रार्थस्य शास्त्राणाम् २२-४७ न शून्यमूलबिम्बत्वात् १९-११६ न षाङ्गण्यकलोत्था २१-४११ नष्टे कौतुक सूत्रे तु १९-४८२ नष्टे स बिम्बे सदने १९-११५ न समात्पञ्चरेहस्तानाम् १८-२५ न सम्पाद्यमतोऽन्येन १९-४३ न स्थापिते मुहूर्तेऽस्मिन् १९-७३७ न स्थापिते शिखाकुम्भे १९-७२० न स्थापितेषु स्वस्थाने १९-५२० न स्नायात्र स्वपेत् २२-४० न हि तत्सन्निधानात् १७-२०७ न होमो न बलि: ८-२१७ न हासमाचरेस्तेषाम् १८-२५ न हासष्षट्कारान्तानाम् १८-१५ नाक्रम्या गौरवीच्छाया २२-४ नाख्येया दुष्टबुद्धीनाम् २५-२१३ नागकन्यासहस्राढ्यम् ९-९४ नागनाथसमोपेतम् १६-७८ नागरोदकमन्यस्मिन् १५-९५ नागवल्लीदलोपेतम् २५-१७६ नाचर्तव्यं विशेषेण ६-२७ नाङ्गैक्यमभिसन्धानम् २१-१७२ नादावसानगगने २-८९ नानया तु विना कार्यम् ३-८७ नानाकाराणि तन्तूनि १४-११० नानाकुसुमाल्येश्च १२-१६८ नानागन्धविलिप्ताङ्गौ ९-३४

नानाण्डबीजसंरुद्धाम् २१-३५० नानात्वं नाममन्त्राच्च २३-२६३ नानात्वमपि चाभ्येति २४-४३३ नानात्वमुपयातस्य १८-२९३ नानात्वेन हि वै यस्य ७-६; २४-४६६ नानात्वेनाप्यनन्तो यः २४-१९६ नानापक्षिगणाकीर्णम् १-१२ नानापुष्पफलोपेतम् १८-५४८ नानाफलवशेनापि १६-२८५ नानाब्जवनपुष्पोत्थम् २-७४ नानाभरणदिग्धाङ्गौ ९-३३ नानाभाषाविरचिता: ११-२३४ नानाभेदसमुत्थानि २५-१४८ नानामन्त्रमयीं विद्याम् २४-२०४ नानामन्त्रस्वरूपेण ३-६७; २३-१४६ नानामहार्घवासोभि: ९-२१४ नानामाल्याञ्चितौ चैव ९-३४ नानामुद्रास्त्रयुक्तेन २४-३२२ नानारत्न प्रभाढ्यानि १८-५३२ नानारूपं च निशितम् ७-२०८ नानालभनवस्त्रस्रक् ४-५३ नानावपुर्धरो भूयस्तु २४-४३० नानावर्णस्रगुष्णीष ९-१९५ नानावस्त्रास्त्रगुष्णीष ९-२५३ नानाविधानि पुष्पाणि १५-२४७ नानाविधानि भक्ष्याणि १३-२१७ नानाविधाम्बरस्रग्भि: ९-२०० नानाविधैर्भोगजालै: २०-२७६ नानाविधैस्तु कुसुमै: १८-३९१ नानाविधोपचारैश्च ११-२५८ नानाविनोदै: सन्तोष्य १२-१४० नानाविशेषरूपैश्च २०-८

नानाविशेषविज्ञान २४-२६३ नानाशस्त्रास्त्रकुशलः ९-२२६ नानास्थानकसंयुक्तम् ९-२१९ नानास्रगम्बरोष्णीष ९-२२५ नानास्त्रगणसंयुक्तम् ४-१०२ नानास्रगन्धवस्त्राढ्यमनौपम्य ८-१५५ नानास्वरूपभूतात्मा २४-२०७ नानिलाशनिदावाग्नि १७-८३ नानिशं युज्यते यस्मात् ११-१३२ नानेन सह सम्बन्ध: २२-४६ नान्यं नैमित्तिकं काम्यम् १२-२०८ नान्यदस्ति फलं देव २०-१२७ नान्यधावत्पुरा ज्ञात्वा १६-३१५ नापक्वान्नं न मांसम् २२-३८ नापूजितं समुद्धाट्यम् २२-१६ नाभक्तानां तु मूर्खाणाम् २२-१५ नाभिचक्रे तु हत्पद्मे २२-५१ नाभित्यंन्तिमद्वाभ्याम् ७-१११ नाभित्रयं क्रमेण स्यात् ११-१५७ नाभित्रयोदशोपेतम् २३-११४, ११८ नाभिदेशस्थितम् २-४० नाभिदेशाद्वितीयम् २३-३१५ नाभिद्वितीयबीजेन २३-१६३ नाभिद्वितीयमस्यैव २३-१२९ नाभिद्वितीयमादाय २३-३२८ नाभिद्वितीयेनाक्रान्तम् २३-७३,७७ नाभिपञ्चमसंयुक्तम् २३-१६३ नाभिपूर्वं ततो वर्णम् २३-२८५ नाभिमेड्रपदं चैव १९-७ नाभिरन्ध्रं सुविस्तीर्णम् १७-२२३ नाभिरन्ध्रोद्भवम् विष्णोः १६-६७ नाभिर्बिहिर्मण्डलयो: ११-१५३

नाभेरष्टमबीजं यत् २३-२९८ नाभेराकण्ठत: क्षीरम् १८-३२२ नाभेरेकादशाक्रान्तम् २३-१८८ नाभेश्चतृर्थं तस्योध्वे २३-३१७ नाभेश्चतुर्थमादाय २३-३११ नाभेस्त्रयोदशोपेतम् २३-७४ नाभेस्तृतीयं तदनु २३-२८४ नाभेस्तृतीयं तस्योध्वें २३-३२२ नाभेस्तृतीयसंयुक्तम् २३-१४२ नाभ्यष्टममथादाय २३-३०१ नाभ्यादि हृदयान्तस्तु २-६४ नाभ्युद्देशे परो वाम २४-३७८ नाभ्येकादशयोपेतम् २३-९८ नाभ्येकादशसम्भिन्नम् २३-१०८ नाभ्येकादशसंयुक्तम् २३-१४१ नामकुर्याच्च शिष्यस्य २३-३१८ नामतो मारुतं पश्चात् १८-४०० नामभि: केशवादीनाम् २१-३१३ नामानुरूपचारित्रा: ९-१८२ नाम्नां सङ्कीर्तनं कुर्यात् २-२ नाम्नाब्जनामभुवनम् ११-१६९ नारङ्गं चापि जम्बीरम् १५-२७७ नारसिंहेन मन्त्रेण १९-७११, ७२३, ८७० नारसिंहेन मन्त्रेण दद्यात् १९-८६८ नारसिंहेन वक्त्रेण २४-२०६ नारायणं जगन्नाथम् २०-१८७ नारायणं तपस्यन्तम् १-४ नारायणं द्रष्टुकाम: २०-१३४ नारायण: शुद्धयेऽस्तु १०-४२ नारायण: सुरेशोऽपि १०-५५ नारायणगिरिं प्राप्य २०-२२९ नारायण दयाम्बोधे २०-२७१

ŚLOKĀRDHĀNUKRAMANĪ

नारायणनमस्तेऽस्तु २०-२६२ नारायणपदप्राप्ते: १-१८ नारायणपदाम्भोज १-२ नारायणपरं ब्रह्म १२-६८ नारायणमपां मूर्तिम् १६-३२ नारायणममुं द्रष्टुम् २०-२१६ नारायणस्तु मन्त्रात्मा १५-१९३ नारायणांशमादाय २०-२४० नारायणाचलं प्राप्य २०-३१२ नारायणाचल इति २०-२२४ नारायणाचलस्थस्य २०-११८ नारायणाद्रिमाहातम्यम् २०-११५ नारायणाय शब्दं तु २३-३८०, ३९२ नारायणी हरिप्रीति: ७-३६ नारायणोऽत्र सततम् १-१४ नारायणो मुनिश्रेष्ठा: २०-२२ नारायणोऽस्तु विश्वेश: १०-२९ नारिकेलजलैर्युद्धम् १२-३६ नालाऽऽत्मना तदस्त्रं च ५-१३५ नालिकेरजलैर्युक्तम् १०-३७८ नालिकेरफलैश्शुष्कै: २५-१५० नालिकेररसं चैव २५-१८७ नालिकेरै: पुगफलस्तबकै: १२-१२७ नालिकेरोत्थपयसा २५-१४२ नालिकेरोदकादीनि १३-२४० नालिकेरोदकोपेतै: ५-१९ नालिकेरोद्भवं वापि २५-१०९ नावलेपात्र मोहाच्च १४-२३९ नाविकं मधुपर्कार्थे २२-३७ नाशमायाति वै क्षिप्रम् १४-१५९ नाशिनी सर्वदु:खानाम् २४-३४ नासने तत्समक्षं च २२-६

नासाग्रग्रासनिर्मुक्तम् १७-१०२ नासाग्रेण तु मन्त्रे २-४२ नासाचतुष्कस्थानेषु २०-१५१ नासादितैर्द्रव्यहीनै: १९-६७१ नासावंशं यथापूर्वम् १७-१९४ नासावंशं प्रदेशस्था २४-५७ नासिकासन्धिमार्गेण ५-२५२ नासिकान् भिन्नमर्यादान् १८-१५० नास्ति त्वन्तोऽधिका लोके २०-३२० नास्त्यात्मादधिकं स्थानम् २०-३१३ नास्त्रैर्वस्त्रैर्ध्वजैर्येषाम् २४-३६० नाहं सकच्छपीयानि २२-५३ नाहर्त्ं युज्यते दग्धम् १४-२३१ निकृष्टं सन्त्यजेद्विद्वान् १९-४२ निकेतनाय तदनु २३-३८६ निचयं ह न वीप्सात: २३-४०६ निचिक्षेप सुषणम् १२-८३ निजलक्ष्मोपेतं १७-१२८ निजाट्टहासमन्त्रस्य ७-२०२ निजानन्दमयैभींगै: १४-१८२ नित्यं तत्सन्निधानात् १७-२०५ नित्यं तदुर्ध्वतस्तेषाम् ८-१६५ नित्यं नित्याकृतिधरम् २४-१३८ नित्यं प्रतिष्ठितं बिम्बम् ६-१०१ नित्यं प्रभातिके कुर्यात् ९-३४१ नित्यञ्च लक्षणै: शुद्धै: २१-३५५ नित्यकर्माणि निर्वर्त्य १३-१६ नित्यकर्माणि निर्वर्त्यं गत्वा १९-८२८ नित्यदीक्षाद्वयस्यास्य २१-४५८ नित्यदीपांस्ततोज्ज्वाल्य २-१३ नित्यनैमित्तिकस्नाने १७-२५७ नित्यनैमित्तिकाद्युक्त १७-२५४

नित्यपूजादिकं सर्वम् ११-४३० नित्यपूजादिलोपे च १९-२ नित्यमेव प्रयुञ्जीत ३-८६ नित्यश: क्रियते तत्र ३-१९२ नित्यशद्धमनौपम्यम् १९-७७७ नित्यसन्निहितं शेष २४-१९९ नित्यसम्पूजनं प्रोक्तम् २३-१९ नित्यस्नपनिबम्बे तु १४-२८० नित्यादि सकलस्नान १७-२५० नित्यादि सर्वस्नानार्थम् १७-२५२ नित्याधिकारिणश्चाऽऽप्तान् ४-३४ नित्याभिषेकमात्रं तु ६-२८ नित्यार्चनं पुरा कृत्वा १२-१४१, २१४, २२७ नित्यार्चनं विभो: कृत्वा १०-३३५; ११-१८५ नित्यार्चनादिकं सर्वम् १०-१ नित्यार्चनावसाने तु १०-१९ नित्येनाव्यक्ततत्त्वेन २१-७७ नित्ये स्वात्मनि सम्बन्धे २१-४२८ नित्योत्सवं ततः कुर्यात् ६-३४ नित्योत्सवपरेबिम्बे १४-२८१ नित्योत्सवविधानं च १९-४६३ नित्योत्सवविधानेन १९-८३८ नित्योत्सवार्थं बिम्बम् ६-३७ नित्योत्सवार्थं बिम्बस्य ९-३३४ नित्योत्सवार्थं बिम्बे तु १४-१७६; १७-२४८;

१९-४४२ नित्योदितं यथाक्षस्थम् २३-६५ नित्योदितमनौपम्यम् ३-६६ नित्योदितस्य व्यूहस्य ८-५२ नित्यो नित्योदितो नूनो २१-३९९ नित्यो नैमित्तिक: काम्य: १०-४ निदध्याद्धद्रपीठं तु २१-१०४ निदध्यात्रैऋते भागे २५-८६ निद्रामोहमलं येन २१-२५४ निद्रायस्कान्तसदुशी २४-४५७ निधाय कुण्डस्यैशान्ये ५-८४ निधाय दक्षिणस्यां च ५-१८७ निधाय विनिवेद्याथ २५-१९० निधीशौ शङ्कपद्माख्यौ ३-१३७ निधीशौ शङ्खपद्मौ तु ९-६८ निधे चाखिलद:खेति २३-३७० निपुणै: शिल्पिभ: कार्यो १९-१११ निबोध तु महाबुद्धे २०-३२ निमग्नजनसन्ताप २४-१०५ निमज्जेद्धक्तिसंयुक्तो ११-३४८ निमज्जेयुस्तदा सर्वे ११-३४९ निमित्तस्नपनार्चा च १७-२३९ निम्नं हृद्रोलकार्थेन १७-१३४ नियतं पञ्चकस्यास्य २२-६३ नियन्ता कालतत्वान्ते ९-३१३ नियन्त्रे पदमुद्धत्य २३-३७६ नियमस्थास्तु बहव: १५-२६ नियमा उपदेष्टव्या: २२-१ नियमाश्रयाय तद्दद्यात् २३-३८० नियम्यकरणग्रामम् ७-१८२ नियुज्य देवस्तदनु १०-४०० नियोक्तव्यश्चतुर्वर्णः २३-३४९ नियोक्तव्यो मिते पूर्ते २१-८ नियोज्य तत्र रक्षार्थम् ६-११६ नियोज्य तत्समाधौ २१-३६३ निरङ्गं तीक्ष्णाधारम् १६-३१९ निरङ्गानां तु मन्त्राणाम् २१-४५३ निरन्तरं कृते वासे १९-१६७ निरन्तरं त्वेकमासम् १९-७५०

निरन्तराणामामूलात् २५-३५ निरन्तराभ्यां शाखाभ्याम् २४-२१ निरर्थकं स्यात्कर्तृणाम् २५–१९९ निरस्तदोषं कृत्वा २१-२०८ निरस्तपापमाकृष्य २-४१ निरस्तसूत्रं तं विद्धि २४-३८३ निरस्तानेकदैत्येशाः ९-२२७ निराकारो निरङ्गश्च २३-८५ निरीक्षणमिदं विप्र ५-१२३ निरीक्षणादि शुद्धेन ९-२३३ निरीक्षणादि संशुद्धान् १५-५९ निरीक्षितमयोग्यैश्च १९-३७२ निरीक्ष्य क्रिमिकीटादीन् २५-१३१ निरीक्ष्यतं दृशा चाऽस्त्र २१-१८४ निरीक्ष्य ताड्य संप्रोक्ष्य २१-२८१ निरीक्ष्य नेत्रमन्त्रेण २५-१०१ निरीक्ष्यान्यतुतन्त्राख्यम् १-३५ निरूप्यावयवानां च १७-९३ निरोदकेऽथ प्रासादे १८-४७१ निरोधं सार्चनं तेषाम् २१-१०५ निरौदकात्स्वमन्त्रेण ५-१७९ निर्गतां वैषयात्सर्वान् २१-१६६ निर्गत्य द्वारबाह्ये तु ३-१०० निर्गत्य नगराद्ग्रामात् १७-४३ निर्गम: स्वदलेनैव १७-२८५ निर्जटानां ललाटोर्ध्वे १७-९९ निर्णिक्तालयवक्त्रस्य १६-१४० निर्णुदन्तं प्रपन्नानाम् २४-२४० निर्णेजितं खलीयुक्तम् १०-२३३ निर्दिष्टं तामसं नाम २३-२६ निर्दोषं विद्धि तं जन्तुम् २१-२३ निर्दोषतां प्रयान्त्याशु २२-३३

निर्दोषादासनात्तस्मात् १९-७९ निर्धूमाङ्गारकूटाभम् १७-६९ निर्धूमाङ्गारवर्णाभम् २४-२१६ निर्धूमाङ्गारसदृशम् ४-१०६ निर्बीजमजमक्षोभ्यम् ५-१३३ निर्मलीकृत्य कूर्चेन ५-१२८ निर्माणे स्नपनं कुर्यात् १९-३३ निर्माय तत्र देवं तु १९-७१६ निर्माय लक्षणोपेतम् १९-८३ निर्माय च विधानेन ८-१८१ निर्मितानि सुवर्णाद्यै: १८-५३३ निर्मिता प्रतिमा शीघ्रम् १९-७३० निर्मुक्तपरिवारं वा २४-४७९ निर्मुक्ताचित्फलो येन २१-१४५ निर्यासो दशमांशेन १६-२५१ निर्वजीकरणं कुर्यात् २१-४९२ निर्वर्तनीयं पूर्णान्तम् १८-७७ निर्वर्त्य नित्यं प्रत्यूषे २१-२५८ निर्वर्त्य नित्यं विघ्नेश १६-२५ निर्वहणीयं विधिवत् २२-५६ निर्वाहकाणां भक्तानाम् १९-११०; २२-५८ निर्वाहणीयोऽप्यपर: १४-१३ निर्विषण्णं युगान्तांशम् ९-२२२ निवर्तनेन तद्बन्यात् १७-३३ निविष्टा हृदये कार्या २४-८ निवृत्या चोन्मुखीकृत्य १५-५८ निवेदनीयं देवस्य १९-३९० निवेदयेच्च देवाय १३-२२५ निवेदयेच्चेदन्नाद्यम् १९-३६४ निवेदयेत् ततो विप्राः ५-१७ निवेदयेद्यथापूर्वम् २५-१९१ निवेदयेन्मण्डलादिषु ४-१६८

निवेदितं तु यद्ग्व्यम् १३-११८ निवेदितस्य यद्दानम् ६-७३ निवेदितान्नभक्ष्यादीन् १३-५६, २१८, २४१ निवेद्य च क्रमेणैव १४-१८१ निवेद्य चान्तरा तानि २-१२२ निवेद्य तर्पणादीनि १२-१९३ निवेद्य तानि तदनु १२-१५८ निवेद्य देवदेवाय ४-१७७; ६-९३; ११-२४८;

१२-१०६, १३९; १३-३७, २४१ निवेद्य देवदेवेशम् ११-२५९ निवेद्य प्रणवो मुर्ध्ना २-१२३ निवेद्य भूषणं दद्यात् १४-२६९ निवेद्य विविधं शुद्धम् २-११६ निवेद्य विष्टरे तत्र ११-३६१ निवेद्याचमनं चार्घ्यम् १८-२५० निवेद्यानि यथायोगम् २५-१८९ निवेशनीयमित्येव १६-२९८ निवेश्य चोभयोर्मध्ये ११-४२४ निवेश्य चौत्सवं बिम्बम् ११-३६९ निवेश्य तत्र तीर्थार्चाम् ११-३३८ निवेश्य तां समापूर्य ११-२७० निवेश्य ध्वजदण्डाग्रे १६-३२८ निवेश्य नेमिपूर्वं तु २३-३२३ निवेश्य प्राङ्मुखं देवम् १२-२१९ निवेश्य प्राङ्मुखं वापि ११-४२० निवेश्य मध्यवेद्यां तु १४-५०; १८-४० निवेश्य विष्टरे हैमे १०-३६९ निवेश्य स्नानबिम्बं तु ११-३२३ निवेश्याथर्ववेदज्ञान् ११-१०५ निवेश्यो देहपातन्तम् २१-४०३ निशागमेर्चनं कुर्यात् १७-६५ निशामुखे प्रवृत्ते तु ११-१; १९-८०३

निशायां सर्वशान्त्यर्थी १९-६२२ निशारोचनया वापि १४-२६७ निशितारं ज्वलद्रूपम् ४-९ निश्चयीकृत्य कालज्ञै: १९-७५९ निश्शल्यमनुकूलं च १६-२० निश्शेषदोषशान्त्यर्थम् ५-१४१ निश्शेषबीजैरभ्यृत्थाम् २१-१६५ निश्शेषभुवनानाञ्च २४-३५६ निश्शेषमन्त्रवृन्देन १६-१८३ निश्शेषयागभोगानाम् १४-२७६ निश्शेषशक्तिगर्भं तु १६-१६५ निश्शेषस्योपसंहारम् ६-५७, ११४ निषण्णं दृढकाष्ठोत्थ १८-६९ निषण्णं भोगिशय्यायाम् २४-२५८ निषण्णमीषदुत्तानम् २४-३१० निषिद्धंभगवद्धिम्बम् १७-७६ निषिद्धं शाकमूलानाम् १९-३६९ निषेधकृच्चपापानाम् ९-२२५ निषेधकृत्तथाऽन्येषाम् ९-२२० निष्कलं मन्त्रनाथं तु ५-२५० निष्कामे यदि कैवल्य १३-४ निष्कासायामविस्तार १७-२०२ निष्कास्य ग्रामवीधीस्तु १९-६०३ निष्कास्य तच्छवं पश्चात् १९-२०३ निष्टप्तकनकप्रख्यम् ८-१५७ निष्टप्तकनकाभं च २०-२५० निष्ठाङ्गेन महाबुद्धे २१-३९० निष्ठीवनास्थिमांसाद्यै: १९-२११ निष्ठीवादियुतश्चापि १९-३०३ निष्पन्दबोधभावेन २४-२८२ निष्पन्नस्य च ते सर्वे ५-६० निष्पुंसनं सपात्रं च ४-१३७

निष्प्रभवं प्रयातस्य १८-२९४ निस्तरङ्गमयो भूत्वा २१-३९५ निस्तरन्त्यचिरेणैव २४-२७६ निस्तुषात्रिष्कणान् कृत्वा २५-७० निस्त्वक्करणयोग्यानि १२-१०० नि:सृतं वायुमार्गेण २-४१ नि:सृतस्य च वै गर्भात् ५-१५४ निस्सृता ब्रह्मरन्ध्रेण २-८४ नीते रङ्गाधिपे तेन २०-२३९ नीतोसि चाभिमुख्यं तु १८-४५७ नीत्वा गिरिवरं तत्र २०-२८४ नीत्वा तीर्थान्तिकं तत्र १४-२९८ नीत्वा प्रदक्षिणीकृत्य १३-१३८ नीत्वा महामण्डपं तु १२-३० नीत्वा महाहविर्दिव्यम् १२-१९२ नीत्वालयं तत्र देवम् १९-५९६ नीत्वा लोपमनेनैव २५-३३ नीत्वा वै मण्डलस्थस्य २१-२३० नीत्वा समानतां सर्वम् २१-३९३, ३९४ नीत्वा सम्पूर्णभावं च २१-१२४ नीत्वा सम्यक्पृथग्भावम् २१-३२९ नीत्वा स्वनाम्न आद्यर्णम् २१-१४८ नीत्वैकधा ततो विप्रा: १०-३२० नीत्वैवं व्यक्तिभावेन २१-४३८ नीरदाय पदं दद्यात् २३-३६१ नीरसंचोरिणिं भूतम् २१-१४४ नीराजनं तु त्रिविधम् ४-२०० नीराजनार्थकुम्भे वा १९-३९९ नीराजयेद्देवदेवम् ४-१९९ नीराजीकृत्य तत्पश्चात् ५-१२२ नीरूपं रवं तदूर्ध्वे तु २१-१५८ नीलं वसानं वसनम् ९-२४

नीलकौशेयवसनम् ९-२८ नीलकौशेयवसनौ ९-१६६ नीलजीम्तसङ्काशम् ९-७ नीलतोयदमध्यस्था १२-७२ नीलतोयदसङ्काशम् ९-९५ नीलनीरदवर्णाभै: ९-७६ नीलनीरदवर्णाभम् २४-२८३ नीलपीतजपाश्याम ९-१९९ नीलरक्तसितापीत ९-१२८ नीलशाद्वलसम्मिश्रम् २१-६४ नीलाङ्गरागवसनाम् ९-१३३ नीलाम्बरधरं नीलमाल्यम् ९-१४१ नीलाम्बरधरं नीलवार १०-२५१ नीलोत्पलदलश्याममिषु ७-२०८ नीहार उल्कापातश्च २१-२७२ नूतनेनाम्बरेणैव १५-२३ नूतनैर्वस्त्रखण्डैर्वा १३-१७० नूनं कालुष्यमुक्तानाम् २२-६६ नूनं वर्णाश्रमाचार ७-१२३ नूनमाशागणं सर्वम् ८-१६६ नूनमुत्पाटयत्याशु २४-३५१ नृत्तगीतादिकं सर्वम् ११-२१० नृत्तगेयादिसंयुक्तम् ९-३३५ नृत्यन्तं मदमत्तं च ९-१०७ नृपविट्छूद्रजातीय २१-२१ नृपश्चार्हति वै नित्यम् १७-१५ नृसिंहं पूजयेत्तत्र २१-१५६ नृसिंहकपिलक्रोड २१-५७९ नृसिंहमन्त्रैर्जप्तेन १५-९६ नृसिंहस्य मुखे वित्तः १७-१८१ नृसिंहोक्षततोयस्य १५-१९४ नृहरि: कृतशौचे तु २०-३८

नेतव्यास्तानवं सर्वे २२-४४ नेत्रं केसरजालस्थम् ४-७६ नेत्रकर्माणि हृद्वीजम् २१-४५२ नेत्रयोर्न्यसनीयानि ७-१७७ नेत्रवस्त्रैरलङ्कारै: १६-१६० नेत्रसूत्रैस्त्रिभागोनै: १४-१३६ नेत्राभ्यां पदमादाय ७-१३७ नेत्रेण योजयेदेवम् २३-६१ नेत्रेण वाऽग्निमन्त्रेण १३-१७५ नेमि: दर्पणवत्कार्या २५-३१ नेमिर्द्वितीयं तस्याधः २३-१२४ नेमिर्द्वितीयसंख्यम् २३-१३१ नेमिपञ्चमवर्णम् च ७-१४३ नेमिपूर्वं च तदन् २३-९९ नेमिपूर्वमतो नाभे: २३-२८२ नेमिपूर्वमथादाय २३-१८५ नेमिपूर्वमथो नाभे: २३-१५२ नेमिवर्गाद द्वितीयं वै २३-२८१ नेम्यन्तं बिन्द्संयुक्तम् ७-१४८ नेम्यन्तमास्वरोपेतम् ७-१४४ नेम्याद्यं षोडशारस्थम् ७-१४५ नेमे: षष्ठमथादाय २३-१०० नेमे: सप्तममादाय २३-३२१ नेमेराद्यं द्वितीयं च २३-३२५ नेमेराद्यन्तमूर्ध्वे तु २३-३०८ नेमेरेकादशं चाथ २३-२८३ नेमेर्द्वितीयं तदधो २३-११६ नेमेर्द्वितीयं तदनु २३-७८, १४३ नेमेस्तृतीयं तदथ २३-११२ नेमेस्तृतीयं तदनु २३-१४० नेमेस्तृतीयवर्णस्य २३-७६ नेमेस्तृतीयस्योर्द्वे २३-११८

नेमेस्तृतीयेनाक्रान्तम् २३-१६९, १७७ नेमेश्चतुर्थसंज्ञप्य २३-३१२ नेमेस्तु पूर्वभाग: स्यात् ११-१५७ नेमेस्त्रिदशमादाय २३-३१० नैर्ऋते तु महाकर्मा ९-६० नैर्ऋते मध्यनवके १५-२८८ नैऋतैकोनपञ्चाशत् १५–३७६ नैमित्तिकानि काम्यानि ७-२२० नैमित्तिकान्मासि १२-२०७ नैमित्तिकेषु काम्येषु १९-४२४ नैवेद्यं कबलोकृत्य १०-३९२; ११^{-३०७} नैवेद्यं चार्पयेत्सर्वम् १०-७५ नैवेद्यधूपपात्राद्यै: ५-२७ नैवेद्यप्राशनं पूर्वम् ११-१८३ नैवेद्यमुपीठे तु २१-४५ नैवेद्यशेषभुग्वाम १७-३४ नैवेद्यशेषमश्नीयान् १७-६६ नैवेद्याचमनार्थं तु ५-२१ नैवेद्याद्भागमादाय ८-८५ नैवेद्यान्तं समभ्यर्च्य १४-२३४ नैवेद्यैर्मधुपर्काद्यै: ८-७३ नोक्तशेषकराणाम् ९-४३ नोचित: स्यात्परित्याग: १९-१६ नोच्छिष्टं संस्पृशेत् २२-४१ नोत्सृजेत्परिधीन् ११-१७६ नोपभोगं यथा याति ८-१६८ नो याति म्लानताम् १४-१५२ नो यान्ति निश्चयम् २१-४०९ नौबन्धनगिरावेवम् २०-३६ नौरूपां विततां क्षोणीम् २४-३१५ न्यग्रोधप्रभवाश्चैव १८-३०८ न्यग्रोधफलतुल्यानि २५-१४७

न्यग्रोधशायिनं चैव २०-५८ न्यग्रोधशायी भगवान् ३-१५२; १०-४१;

२३-२९४ न्यग्रोधविटपाकारो २४-२९१ न्यग्रोधाश्वत्थजान् १५-२९७ न्यग्रोधाश्वत्थजाश्चापि १५-२३२ न्यग्रोधोटुम्बराश्वत्थ १५-२९५ न्यसनीया: क्रमेणैव ९-२४४ न्यसेच्छब्दादि तन्मात्राम् ३-११४ न्यसेज्जङ्घासमूहे १६-३४३ न्यसेत् कमलपत्राणाम् ४-७५ न्यसेत्कूर्चं कुशं दार्भम् १५-६७ न्यसेतु पालिकादीनि १०-१५३ न्यसेत्प्राङ्गणमित्यर्थम् १६-१९६ न्यसेदनन्तं चक्रस्य १८-३७९ न्यसेदभिनवं पश्चात् १८-१७७ न्यसेदष्टाक्षरं प्राग्वत् १८-२७४ न्यसेदाचमनीयाख्यपात्रे ३-२४ न्यसेद्भृदादिषण्मन्त्रान् १८-२७४ न्यसेद्विभवदेवांस्तु १८-४१५ न्यसेद् विद्रुमजालं च १५-१३३ न्यसेन्मङ्गलगानार्थम् ११-१८५ न्यसेन्मध्येऽष्टमेऽष्टासु १५-३०५ न्यस्तदेहेऽथवा मध्ये १९-७३८ न्यस्तमन्त्रैर्यथान्यायम् १९-२८३ न्यस्तव्यं पूर्ववर्णाच्च ३-१२८; १६-१९४ न्यस्तव्यमासने कौम्भे १६-३५ न्यस्त्वास्त्रमासने यायात् ५-४६ न्यस्य पूर्णान्तिकं कृत्वा १८-३८१ न्यस्य भद्रासनं मूलात् ४-१३ न्यस्य भद्रासनाद्यन्तम् ३-१७ न्यस्यात्मन्यर्घ्यपुष्पाद्यै: २१-४८८

न्यस्या विभवदेवाश्च १६-३४५
न्यस्येद्युग्मप्रयोगेण ९-१५४
न्यस्येवमर्चनं कुर्यात् ९-२३२
न्यासं कृत्वा त्रिराचार्यो २-१२
न्यासद्वयं च सङ्गृह्य ६-११३
न्यासमुद्दीप्य विधिना १०-१७१
न्यूनं विंशति नेमेऽस्तु २३-३२४
न्यूनविंशत्यक्षरश्चैव २३-३५४
न्यूनविंशात्यक्षरश्चैव २३-३६०
न्यूनविंशारगोर्ध्वं तु ७-१४५
न्यूनाङ्गुले: कला सार्धा १७-१२६
न्यूनातिरैकशान्त्यर्थम् १८-४६५
न्यूनाधिकानां शान्त्यर्थम् १०-५५
न्यूनाधिकानां शान्त्यर्थम् १०-५५

П

पक्के जलमपि स्राव्यम् २५-१०२ पक्षं मासं तु वा १३-८५ पक्षमासोपवासांश्च २४-३३८ पक्षाङ्कुराञ्चितोरस्कम् ९-५४ पक्षिराजस्य मुद्रैषा २४-४१ पक्षीशमुद्रां बध्वाथ ८-४ पक्षीशमुद्रां सन्दर्श्य ८-३३ पक्षीशाधिष्ठिते कुम्भे १९-५११ पक्षे पक्षे च द्वादश्याम् १२-२ पक्षौ यस्य बृहत्साम् १०-३३८ पक्ष्मकस्वेदहृद्वस्त्रम् ५-१०० पङ्कयश्चापि कोष्ठानाम् १५-२४९ पङ्कित्रये पश्चिमादि १५-६२ पङ्किद्वये तु द्वाराणाम् १५-२५६ पङ्कीनामष्टकेनात्र १५-१८६ पचनार्थं समुद्धत्य २५-८२ पचनालयतोऽन्यत्र १९-३७१

पचनालयमुत्सृज्य २१-११२ पञ्चकं त्वथ भूतानाम् १४-२८९ पञ्चकं पञ्चकं कोणात् ११-१४८ पञ्चकालप्रसक्तस्य १४-२५३ पञ्चकालविदां चैव १८-५३८ पञ्चकालविशुद्धानाम् १०-५१ पञ्चकाले भवेत्र्यास: ९-३४३ पञ्चगव्यं तत: प्राग्वत् २१-९३ पञ्चगव्यं समापाद्य १६-३१ पञ्चगव्यदधिक्षीर १५-८० पञ्चगव्यमथापादा २१-१२ पञ्चगव्यादिनाभ्युक्ष्य १६-४७ पञ्चगव्यादिना स्नानम् १८-८९ पञ्चगव्ये चरौ दन्त २१-२३३ पञ्चगव्येन चाभ्युक्ष्य १९-१८७, ७९८ पञ्चगव्येन तदन् १८-१९४ पञ्चगव्येन सम्प्रोक्ष्य १९-१६२, ४३८, ६०१ पञ्चगव्येन सास्त्रेण २-२० पञ्चगव्यैस्तत: प्रोक्ष्य १८-१४९ पञ्चगव्यैस्तु सम्प्रोक्ष्य १९-४०१, ५१८ पञ्चगव्यै: स्नापयित्वा १९-३०७ पञ्जगव्यैश्च सम्प्रोक्ष्य १९-२४० पञ्चत्रिंशत्करं क्षेत्रम् १८-२९ पञ्चत्रिंशत्करं ह्येष २३-४०७ पञ्चदक्षिणसूत्राणि १०-१५७ पञ्चधा भाजिते क्षेत्रे १५-८५ पञ्चपार्श्वे तु शोभार्थम् १५-२५६ पञ्चभारप्रमाणेन १८-१७३ पञ्चभारमितान् शालीन् १८-१६९ पञ्चभिर्मधुराद्यैश्च १९-२७५ पञ्चमं च बहिष्ठेभ्यः २३-१०७, १५३ पञ्चमं नाभिदेशाच्च २३-२८३

पञ्चमं ब्रह्मकर्माद्यम् २५-२ पञ्चमं स्यात्सूक्ष्मपरम् १५-३० पञ्चमश्च क्रमेणैव ११-८१ पञ्चमूर्तेऽस्तु चत्वारो १०-२३७ पञ्चमे क्षीरयुद्धं स्यात् १२-३६ पञ्चमे दिवसे प्राप्ते ११-२६२ पञ्चमे नाथ वै नामे: २३-१६५ पञ्चमेनान्वितं नाभे: २३-१६८ पञ्चरात्रविदस्तद्वत् २१-४९८ पञ्चरात्रविदां चैव १८-२५७ पञ्चरात्रविदो विप्रा २१-२६३ पञ्चरात्रोक्तमार्गेण १९-४५८ पञ्चलोहमयं चक्रम् २१-६२ पञ्चवक्त्रेण वपुषा तु २४-४२९ पञ्चवर्णेलिखेदेवम् १०-२५७ पञ्चवर्णेस्तु पुष्पाद्यै: ११-३९० पञ्चविंशतमो ज्ञेय: ३-११८ पञ्चविंशतिकुम्भांस्तु १२-६५ पञ्चविंशतिकुम्भैर्वा १३-३० पञ्चविंशतिकोष्ठानि १५-२५८ पञ्चविंशतिभि: कुम्भै: ४-१५१; १२-१०५; १५-३९९; १९-३६७ पञ्चविंशतिकोष्ठानि १५-९० पञ्चशुद्धिं क्रमात्कृत्वा १९-५९८ पञ्चस्थानगतो ज्ञेयो ३-६८ पञ्चहस्तात्समारभ्य १४-१९ पञ्चहस्तानि चार्धेन १८-२४ पञ्चाक्षरं तृतीयं तु २३-१३३, १९१

पञ्चाक्षरं द्वितीयं तु २३-१७२

पञ्चाक्षरं पञ्चमं वै २३-१६० पञ्चाक्षरं पदं दद्यात् २३-१७९

पञ्चाक्षर इति ख्यातो ८-१४

पञ्चाक्षरो महामन्त्र: ८-११ पञ्चाङ्गानि यथापूर्वम् ८-१४ फञ्चाङ्गलं तु सुदृढम् २१-६६ पञ्चाङ्गल: परिज्ञेय: १७-१५३ पञ्चात्मकस्य प्राणस्य ८-४०; २४-३७० पञ्चाध्वकोशमुक्तस्य २१-४३१ पञ्चानां च परिज्ञेया १७-२३५ पञ्चापि पृथगेकैक २१-५३२ पञ्चायतनपूर्वं तु १६-२२ पञ्चायुधांशास्ते २१-५१९ पञ्चार्णं पञ्चमं विद्धि २३-१९१ पञ्चार्णं वासुदेवाय २३-१५४ पञ्चाहं त्वैन्द्रकं प्रोक्तम् १३-९६ पञ्चाहं वा त्र्यहं वापि १२-२६, ११३, १६३ पञ्चाहमधमं विद्यात् १०-१४ पञ्चाहमुत्सवे कुर्यात् १२-३९ पञ्चोपनिषदा मन्त्री १५-२०६ पटं विचित्रयेद्विद्वान् १०-२३३ पटमध्ये तु गरुडम् १०-२३८ पटस्थस्यापि नैवेद्यम् १०-२९९ पटहं ह्रस्वपटहं सोमे ११-१६ पटहेषु श्रियं देवीम् ११-२६ पटोर्ध्वे ह्यभये पार्श्वे १०-२५८ पटोलद्वितयोत्थानि २५-१२३ पट्टजं पञ्चभि: सूत्रै: १०-३१४ पट्टजैर्विविधेश्चापि ११-२२५ पट्टवस्त्रं तु शूद्राद्यै: १९-३३२ पट्टिमद्यन्तलं पञ्च १७-३०४ पठद्धिः शाकुनं सूक्तम् १८-१२० पठद्भिर्बाह्मणेर्भक्तै: ११-२३४ पठन्तमनिशं शास्त्रम् २४-३३६ पतित्रचरणास्सर्वे ८-४५; २४-३७४

पतत्रीशमृगेन्द्रैस्तु १६-२६६ पतनाशङ्किबुद्धेर्वै ४-३८ पतने प्रजपेन्मन्त्रम् १९-५०० पतने बलिवस्तूनाम् १९-४३१ पतने भ्रमणे चैव १९-७५३ पतने भ्रमणे स्वेद १९-२९० पतने वापि दीपस्य १९-५६५ पतन्तमम्बराद्वेगात् २-९७ पतये शब्दमुच्चार्य २३-३७२ पताकाभिश्चामरैश्च ६-४५ पतिं विश्वस्यात्मेश्वरम् १२-६८ पतित: पातकी वापि १९-१३८ पतिते तत्पुनर्याने १९-५०७ पत्रपुष्पफलाद्यन्नम् १९-३७९ पत्रपुष्पफलोपेत १५-१२७ पत्रपुष्पादिभिश्चैव १९-३१९ पत्रपृष्पोदके चैव ४-१५५ पत्रमध्यनिविष्टं तु २४-४६९ पत्रमस्य द्वयं शेषम् २४-३८१ पत्रमेलात्वचं चैव १५-३१६ पत्रोदकं तत: पश्चात् १५-८७ पदं कृत्वा तु जुहुयात् २१-३४३ पदं चतुर्मृर्तये वै २३-३९९ पदं चाखिलदु:खेति २३-३७१ पदं जगत्प्रियायेति २३-१८४ पदं तु द्व्यक्षरं षष्ठम् २३-१४५ पदं पदवदादाय २३-३६० पदं प्रकाशाययाय २३-३५१ पदं ब्रह्मनयायाथ २३-३८७ पदं रसनिधे कुर्यात् २३-४१६ पदं वेदविदे विश्व २३-३४९ पदं सनत्कुमाराय २३-१८९

पदं सहस्रार्चिषे च २३-३८९ पदत्रयेण तेनैव २३-१५७ पदद्वयं तु सर्वेषाम् २३-१५९ पदप्राप्तिचतुर्वर्णम् २३-३४४ पदभेदविनिर्मुक्तम् २३-२१२ पदमङ्गृष्ठनिकरात् १७-१५० पदमप्रतिमेत्यादौ २३-३७७ पदमादाय तदनु २३-३५५ पदमासाद्य वै कुर्यात् १६-२१ पदमिन्द्रियकोशाय २३-४१८ पदमेकादशाणं तु २३-१७२ पदसक्ताय तदनु २३-३९३ पदार्थै: कल्पनीयं च १४-९१ पदेषु पालिकादीनाम् १०-१६० पदै: पूर्वोक्त संख्यैस्तु २३-१२० पदैरोङ्कारसंरुद्धैः २१-३९७ पद्मं गदाध्वनिचक्रम् २४-१५७ पद्मं स्वेनात्मनात्मानम् २१-१६१ पद्म: पद्मसमानाभो १०-२५६ पद्मकं कुन्दरेणुं च ३-२३ पद्मकं शङ्खपुष्पं च २१-५६ पद्मकुम्भकरां लक्ष्मीम् ९-११ पद्मखङ्गगदावज्र २४-४२१ पद्मगर्भप्रतीकाशाम् ३-६१ पद्मगर्भप्रतीकाशौ ९-२९ पद्मचक्राङ्कितं दिव्यम् ३-४० पद्मचम्पककुन्दैश्च १५-२९९ पद्मचम्पककुन्दोत्थाः १५-२३३ पद्मच्छदान्तरस्थाश्च ८-१४४ पद्मनाभस्तदृथ्वें तु ३-१५६ पद्मनाभस्तू देवेश: २०-२९ पद्मनाभस्त भगवान् १५-१९९

पद्मनाभादयश्चापि ७-३० पद्मनाभादयो देवा: २३-२९० पद्मनाभादयो विप्रा: १५-३३४ पद्मनाभादिमूर्तीनाम् ८-५५ पद्मनाभाय विश्वव्यापिने २३-३४२ पद्मनाभो ध्रुवोऽनन्त: २३-२९० पदाबाह्ये तु कर्तव्यम् २५-४७ पद्ममध्ये निमग्ना च २५-४६ पद्मरागद्यति: श्रेष्ठो ५-२२७ पद्मरागप्रवालाग्नि: ४-४० पद्मरागसमानेन २४-९८ पद्मरागाचलाकारम् ४-११३ पद्मरागाचलाकारमारक्तम् ४-१०३ पद्मारागारुणशुचिम् ५-१८३ पद्मरागोपलाभश्च ५-२३२ पद्मविष्टरमध्ये त ८-१८०, २१० पद्माकारौ करौ कृत्वा २४-६४ पद्मादीनां चतुर्णां तु २३-२३९ पद्माद्यं चात्रात्मीय २४-२२६ पद्मासनादिकं बध्वा २-७८ पद्मासनादिना चैव २४-३८४ पद्मासनादिना मार्गे २१-८० पद्मासनेनोपविष्टम् २४-३०१, ४६३ पद्मासनेनोपविष्टाम् ३-६१; ७-१४, ४८; ९-१२

पद्मास्त्रमन्त्रसञ्जस २५-१६२ पद्मे नैऋतकोणस्थे १६-११७ पद्मेनोर्ध्वगतेनैव १७-२७६ पद्मोत्पलसमुत्थं च २५-१२५ पद्मो दक्षिणकर्णे तु १०-२५३ पयस्वतीरोषधय: १५-३७४ पयोमधुघृतैश्चैव १९-२९२ परं तु दशधा प्रोक्तम् १५-२८ परं व्यूहं वैभवं वा ४-१०१ पर: प्रणवबीजेन २४-११३ परण्डं चापि विन्यस्य १५-३१५ परण्डकस्य चोच्छाय: १६-२७९ परतो निशियोगे तु १३-१२ परत्रैवोत्सवं कुर्यात् १३-१० परब्रह्मसमेतं च २३-३७६ परमध्यात्मरूपं च १६-६३ परमत्रादिभिश्च १८-३०३ परमेश्वरकान्तास् ५-२६० परमेष्ट्यादिभिर्मन्त्रै: २३-२१ परव्यूहादिभेदेन २१-५७७ परव्यूहादिरूपस्य ८-१०७ परशब्दोत्थिता शक्ति: ३-७६ परस्त्रीगमनासक्तः १९-३११, १३९ परस्त्रीगमनासक्तै: १९-३६१ परस्परं च सिञ्चेयुः १२-५६ परस्परं सम्मुखं तु २४-३२ परस्परमुखा: सर्वे ९-८७ परस्परमुखौ कुर्यात् १६-२७४ परस्परमुखौ शिलष्टौ २४-१९ परस्माद्भगवत्तत्वात् ७-१८३ परस्मिन् भगवतत्त्वे २०-९७ परस्य ब्रह्मण: सोऽयम् ५-८७ परस्वरूपं मन्त्राणाम् ३-६७ पराक्रमाय शब्दं तु २३-४२५ परागतिर्गुरुर्यस्मात् २१-५०३ पराङ्मुखं च सुस्पष्टम् २४-६ परात्परपरव्यूह ८-५६ परानन्दप्रकाशाभ्याम् ५-१६७ परापरविभेदानाम् १५-३२

पराय पदमादाय २३-३९४ परार्थस्सूर्यसदृश: २१-५०८ परिकल्प्य च तन्मध्ये १०-१९० परिकल्प्य द्वितीयं च १४-१३४ परिग्रहाय प्रणवम् २३-३८२ परिचारकहस्ते तत् १३-१७७ परिचारैस्तु कर्तव्यम् २-२३ परिचिन्त्य ऋतुस्नातम् १६-२१४ परिच्युतमलस्स्नात: २-२ परिच्युतेषु तत्कुर्यात् १९-७२५ परिच्युतौ च भोगानाम् १९-३८९ परिज्ञानाद्भवेत्किन्तु २३-२६३ परिज्ञाय परां मूर्तिम् १७-३५ परिज्ञेयम् कलाहीनम् १७-१२२ परिज्ञेयं शुभं कुर्यात् १७-८८ परिज्ञेयमतस्तस्मात् १४-८५ परितः कर्णवर्जं तु १६-१५७ परितः कल्पयेत्कुण्डान् १९-८०२ परितः कृतसोपाने १२-१२२ परितः पङ्किकाजाले ११-२८७ परितः पालिकादीनाम् १०-२१५ परितश्चित्रकौशेय १३-१९ परितस्तेऽपि गच्छेयु: १८-३९३ परितस्सूर्यसन्तप्तम् ४-१०४ परितोङ्गुलमानासौ १७-१४१ परितो द्व्यङ्गुलं वित्तः १७-१४३ परितो लोकपालांश्च १२-४८ परितो वासुदेवादीन् १९-८०९ परितो विहितं वीथे: १८-३२ परितो वीथय: पङ्कि १५-२५० परितोंशद्वयेनैव १७-२८७ परित्यक्तं तु तद्धिम्बम् १९-१९

परित्यक्तं तु वा द्रव्यम् १९-१७ परित्यक्तानि बिम्बानि १९-१४ परित्यज्य परं धर्मम् १-४८; २१-५४७ परिधाय ततो विप्रा: १८-१९६ परिधि: कटिदेशस्य १७-२२० परिधि: नाभिमध्ये तु १७-१३९ परिधींश्चेध्मनिचयम् ५-९६ परिधेर्द्वादशकला १७-११९ परिभ्राम्य च देवेशम् ११-४१५ परिवर्तं करोत्यग्निः ५-२३४ परिवारं विनामन्त्रै: २-१०२ परिवारवयुतस्तिष्ठ १४-२२० परिवारवशेनैव १७-२६८ परिशुद्धे शृते क्षीरे २१-११५ परीक्ष्य केशकीटादीन् १४-३७ परेद्य: प्रातरुत्थाय १९-८७१ परेद्यर्दशनाडी चेत् १२-५ परेद्युश्चेत्कलामात्रम् १२-७ परे प्रागुक्तरूपं तु ५-२६४ परे प्रागुक्तरूपे तु ६-१०४ परो मात्रेतिमन्त्रेण १५-३५३ पर्यग्निकरणं चापि १८-१४८ पर्यग्निकरणं चैव १६-३३२ पर्यग्निकरणं पञ्च १९-२९४ पर्यग्निकरणं विप्रै: १९-७९७ पर्यङ्केऽनन्तमावाह्य १२-२२० पर्यटन् परितश्शैलम् २०-२३३ पर्यटेल्लांच्छ्यमानम् १६-२३८ पर्येष्टिकद्वैष्णवानाम् २२-२३ पर्वण्येव मृनिश्रेष्ठाः १३-१५३ पर्वतं च स्वमात्मानम् १७-६८ पर्वताग्रे च तन्मध्ये १६-९

पर्वताग्रे नदीतीरे २१-५०६ पर्वदक्षिण तर्जन्या: २-५३ पर्वद्वयं कृत्तिकाभि: १३-१५३ पर्वद्वये तु सम्प्राप्ते १३-१५१ पर्वान्तं वामतर्जन्या २-५३ पर्वोत्सवेषु लुप्तेषु १९-६५६ पलाशखदिराश्वतथ १५-१२१; १८-३१६ पलाशबिल्ववकुल १५-२३१, २९७ पलाशवृक्षखदिरबिल्व १८-३०७ पलाशसमिधोऽन्यत्र १८-३०८ पल्लवै: फलमूलैश्च ५-२१५ पवित्रकं तदाकारम् १४-३०७ पवित्रकं तु तन्मध्ये ५-१०४ पवित्रकं स्थापयित्वा १४-२५० पवित्रकगणं कुर्यात् १४-११९ पवित्रकगणं विप्रा: १४-१५२ पवित्रकत्रयं शुभ्रम् १४-२१६ पवित्रकाणि कार्याणि १४-९८, १३० पवित्रकेणाथ ऊर्ध्वे ५-२७७ पवित्रच्छेदसंमूलम् १४-१६० पवित्रन्तेति मन्त्रेण २१-२८९ पवित्रन्ते विततामिति १८-५०८ पवित्रन्ते हि यत्साम १८-२२५ पवित्रमन्त्रं तदन् १८-२२६ पवित्रमाद्यसदृशम् १४-११३ पवित्रमित्यग्निरिति १२-८५ पवित्राणां त्रयं दद्यात् १४-२७३ पवित्रारोपणं कार्यम् १४-१ पवित्रारोहणं कार्यम् ६-२९; ७-६६ पवित्रारोहणं कुर्यात् २३-२३३ पवित्रारोहणादीनि ७-८८ पवित्ररोहणान्तं च १९-९५

पवित्रारोहवत्कुर्यात् १२-६३ पवित्रावर्तितैरद्धिः १९-७६१ पवित्रावर्तितैरेवम् १८-४४६ पवित्रे केशपाषाण १९-६५७ पवित्रेण वितानेन १४-६१ पवित्रे देवदेवस्य १९-६६३ पवित्रेश्शीतलैस्स्वादु ५-११ पशुं च विविधं मूर्तम् २-११५ पश्चाच्चेद्रोहिणी विद्धा १३-११ पश्चाच्छताष्टसंख्यम् १८-२३७ पश्चाच्छरीरयात्रार्थम् ६-६१ पश्चात् षोडशनाडी १२-८ पश्चात्करद्वयेनापि ९-८२ पश्चात्तममलन्थाम २४-१४९ पश्चात्सन्तोषयेद्रम्यै: १४-४८ पश्चात्स्वदेहशुद्ध्यर्थम् १०-२१ पश्चादिप च तत्कुर्यात् १९-७२८ पश्चादंभ्यर्थयेत्कालम् १९-३४ पश्चादाचम्प विधिवत् ९-३२४ पश्चादुत्सविबम्बं तु १४-२४३ पश्चादेकादशारार्ण ७-११७ पश्चाद्गामं तु सम्प्रोक्ष्य १९-५६८ पश्चाद्दक्षिणहस्ताभ्याम् ७-८७ पश्चाद्दक्षिणहस्तेन ४-९६; ७-५७; २०-१७२ पश्चान्निवेदितं सर्वम् १२-१५९ पश्चान्मध्यस्थनवके १५-१५६ पश्चाद्वहिस्स्थितान् ४-१९८ पश्चिमे कलशस्थानात् १५-५४ पश्चाद्धागेऽपि वा कुर्यात् १०-३३९ पश्चिमांशं विना सर्व ११-१५९ पश्चिमे घटिकास्थानात् १०-१७१ पश्चिमे दीपसंयुक्ताम् ११-१००

पश्चिमे वैनतेयं चापि १३-१९५ पश्चिमे शार्ङ्गमकरौ ९-२७० पश्यन्नारायणं देवम् २०-२३४ पश्येच्छिलां गुणवर्ताम् १७-५३ पश्येत्पङ्कितनिविष्टं च २१-२६० पश्येत्स्वयं स्वशक्त्या २४-९४ पश्येद्विभौ शिशुं सूत्रे २१-३४१ पाककाले समुद्धाट्य २५-१०० पाकस्थानात् तदर्थं तु ४-२१७ पाकस्थानात् तु वै ४-२१० पाकस्थानादाहृतेषु ४-२२८; १९-३९४ पाकालयं समासाद्य ४-२२२ पाययेच्च ततो विप्रा: १८-४४२ पाचयेत्रालिकेराणाम् १२-१०२ पाचेन्मूलमन्त्रेण २१-११५ पाचितैर्मुद्रसारैश्च २५-१४५ पाञ्चजन्यवलिग्रीवा: १५-४९ पाञ्चजन्यविशेषा हि ९-२५५ पाठद्भि: शान्तिसूक्तानि १९-८३३ पाठयेच्चतुरो वेदान् १४-२०२ पाठयेच्च सपुण्याहम् १०-२६; १६-१०१ पाठयेच्चातुरात्मीयम् १६-१६९ पाठयेत् द्वारपालीयम् १८-५८ पाठयेत्तत्र कूष्माण्डान् १८-१९२ पाठयेत्सर्पसामादि १८-१८६ पाठयेदस्यवामीयम् १८-२५४ पाठयेदृङ्मयं मन्त्रम् १८-२५२ पाठयेद्द्राविडीं चापि ११-२५२ पाठयेद्बह्वचान् पश्चात् १८-५०७ पाठयेद्वाह्मणान् तत्र १६-१६७ पाठयेद्बह्मणान् धातरि १८-२९९ पाठयेद्वाह्मणांस्तद्वत् १८-४३७

पाणिद्वये चक्रपद्मे ९-२५२ पाणिना तत्समाहृत्य ३-७ पाणिना तोयपूर्तन ६-११३ पाणिना दक्षिणेनैव २५-१७० पाणिनादाय चाम्नेति २१-१३० पाणिनाप्यथ कुर्चेन ४-१४ पाणिभ्यां शङ्कचक्रे २१-८८ पाणिभ्यामञ्जलिम् २४-६९ पाणिभ्यामालभेद् देहम् ७-१७५; ८-१९४ पाणिभ्यामुक्तमन्त्रेण ७-१५७ पाणियुग्मं यथा वै ५-२६ पाणीनां क्षालनार्थं तु ४-१४६ पाणौ कृत्वा तमेकस्मिन् ४-१६० पाण्डवानां हितार्थाय १३-५० पाण्ड्रारुणकौशेयम् ९-१४७ पाण्डुराणि दुकूलानि २१-६० पाण्यन्तं धरनिष्ठं वा २१-३२४ पातालदिग्गतं ध्यायेत् ९-९८ पातालदिङ्गमहामेघ २४-२२४ पातालशयनाख्यं तु १५-३३६ पातालशयनायेति २३-४०६ पाति यस्मात्सदोषं हि १४-२६० पात्रं संस्थापयेत् पश्चात् ५-३० पात्रद्वयं तु विन्यस्य १०-३२२ पात्रद्वयं दीक्षितयोः १०-३१७ पात्रशिष्टेश्च देवात्रै: ८-२३ पात्रशुद्धिं च तैरेव २-२४ पात्रस्कन्धत्रिके विप्राः १०-१७५ पात्राणां पालिकादीनाम् १९-४८० पात्राणि तानि संशोध्य १९-५४८ पात्राणि शोधयत्वैवम् २-२८ पात्रे कृत्वाऽथ मात्रार्थम् ५-२३

पात्रे पात्रे पृथक्स्थाप्य १४-१८७ पांस्भिर्वर्षनीहारै: १९-५८१ पादं पञ्चकलायामम् १७-२२२ पादं वापि तदर्धं वा १९-३५२ पादं वापि सम्द्धत्य १९-३५७ पाददेशाच्च वा मध्यात् १७-७१ पादनुपुरपर्यन्तम् ४-१७८ पादपीठं तु सामान्यम् ४-१३३ पादपीठमधोत्सेधात् १०-८५ पादपीठस्य विस्तारम् १०-९२ पादमर्धं तु हस्तं वा १४-३५ पादस्पृष्टमकालोत्थम् २५-१२७ पादादि तन्मयेनैव १८-२८५ पादादि द्वादशाङ्गेषु १८-२८३ पादादिमूर्धपर्यन्तम् २-६४ पादादिश्च शिरोन्तस्तु ७-१७६ पादाधस्ताच्चेतनस्तु ८-१९६ पादाम्बुरुहनालम् १८-३९८ पादुकायां वैनतेयो १८-५२० पादुके पादपीठं च २१-४७८ पादुके रत्नखचिते ११-२३० पादुके विनिवेद्याथ ११-२९९ पादे जालं परिज्ञेयम् १७-२३३ पादेनैकेन तिष्ठन्तम् २४-३३७ पादेषु चैव धर्माद्यम् १२-१७७ पादोदकं समादाय ६-५८ पादौ प्रक्षाल्य चाचम्य ८-१८८ पाद्यं पादोदकाकर्षम् ४-१३५ पाद्यदानं तृतीयात्तु ३-९६ पाद्यप्रतिग्रहं हैमम् ४-१३४ पाद्यमर्घ्यं तथाचामम् १०-६२, ८३, १४८ पाद्यस्य केशवो देव: १५-१९५

पाद्याचमनमर्घ्यार्थम् २१-५९ पाद्याधैर्मङ्गलान्तैस्तु १५-१६२ पाद्यार्घ्यपुष्पधूपैश्च १८-२६० पाद्यार्घ्याचमनं दत्वा १८-३९६ पाद्यार्घ्याचमनाम्भोभि: ६-५३ पाद्यार्घ्याचमनीयार्थ १५-११७ पाद्मी ह्येषा भवेन्मुद्रा २४-३० पानकानि विचित्राणि २५-१७३ पापयोगयुतानन्यान् १८-१५१ पायसं द्रोणमानं तु ११-४१ पायसादीन् तथा १३-२०२ पायसात्रं गुडान्नं च २५-९१ पायसान्नं पुनस्तोयम् ११-४८ पायसेन तु सिद्धान्नै: ५-२१४ पायुभ्यां जलनिर्याणम् ३-११६ पारतन्त्र्याद्वलिं तत्र ७-६५ पारतन्त्र्येऽपि वै लक्ष्म्या ७-६७ पारतन्त्र्ये विधिरयम् ७-६९ पारमेश्वर आद्यस्तु ३-१३३ पारमेश्वरवाक्यार्थै: २३-२९ पारमेश्वरवाक्योक्तम् २३-१७ पारावतश्काब्जाभा १७-५६ पारिजातहरश्चास्त् १०-४० पारे कल्याणतीर्थस्य २०-२३३ पार्थिवं पादमाक्रम्य २१-३४९ पार्थिवेन च पीठेन २१-४१ पार्श्वतो नासिके श्रोत्रे ३-११४ पार्श्वदेशे तु कुण्डानाम् १८-३३२ पार्श्वे समुपविश्याथ ८-१९० पार्ष्णी द्विगोलकतले १७-१४९ पालनं समयानाञ्च २२-६५ पालयन्तश्च तद्भक्तान् ८-६०१

पालयन्ति च भक्तानाम् ९-३०८ पालाशं खादिरं चैव १९-८६३ पालाशपूर्वा: सिमध: २१-७२ पालाशो वापि चैकस्मिन् १४-१६३ पालिका: षोडशपुरो १०-१४८ पालिका घटिकाश्चेति १०-८० पालिकादिषु भिन्नेषु १९-४७१ पालिकादीनि पात्राणि १०-१६२; ११-३९३ पालिकाद्यधिदेवानाम् १०-१९१ पालिकानां द्वादशके १०-१७५ पालिकानामथोच्छाय: १०-८० पालिकावसधे चैव ९-३१८ पालिकोत्सेधतुल्यास्तु १०-८७ पावनै: पानकैस्स्वच्छै: ५-१८ पावनैर्यज्ञकाष्ट्रेश्च १४-४० पावनैर्विविधैर्द्रव्यै: १४-१५४ पावित्रिकी क्रिया यस्मात् १४-९७ पावित्रिकी तीर्थयात्रा १९-६६२ पाशं गुणगणाकीर्णम् ९-१२२ पाशं फणिगणाकीर्णम् ७-२१० पाशाङ्कुशौ मुद्गरं च ३-१४५ पाशो मायेति विज्ञेय: ७-२१६ पाषण्डप्रतिलोमाद्यै: १९-३०८ पाषण्डिनो हीनवृत्तीन् १८-१५१ पाषाणैर्मरणं विद्धि २५-७७ पिङ्गाक्षं पिङ्गकेशाढ्यम् ७-१९६ पिण्डमन्त्रगणं मत्तः २३-२९८ पिण्डयन् स्वाङ्कियुग्मेन २४-२०२ पिण्डादिभगवन्मन्त्र २३-२६२ पिण्डिका चतुरश्रा तु ५-५६ पिण्डिकायां तथा सूक्ष्मम् १८-४१३ पितामहमुवाचेदम् २०-१७८

पितामहस्तदादाय २०-१९३ पितामहाद्देवदेवम् २०-२१८ पिता माता ज्येष्ठपुत्रो १९-४८७ पितृदौवारिकश्चैव १९-८२२ पितुवाक्यापदेशेन २०-२२७ पितृणां संविभागं च ६-७७ पितृणां संविभागस्य ६-१ पित्रर्थमल्पं वा भूरि ६-२१ पिधाय चक्रिकाभिस्तु १५-३४५ पिपीलिकादेर्गव्यादौ १९-६७५ पिपीलिकाद्यैर्बिम्बस्य १९-२२३ पिबद्धिः क्षीरदध्यादीन् १३-७९ पिशाचाग्निमुरुच्छैल २४-२२३ पिष्टचूर्णेरलङ्कत्य चतुर्दिक्षु १५-४० पिष्टमामलकं चैव १५-३२५ पीठं प्रदक्षिणं नीत्वा ६-५० पीठं वायतनं कुर्यात् ९-२८४ पीठगोपुरयोर्मध्ये १३-१९२ पीठभङ्गे तथाऽन्यस्मिन् १९-८० पीठभङ्गे तु तं पीठम् १९-७८ पीठस्थं भोगयेन १८-४२२ पीठस्य च पवित्राणि १४-२२५ पीठादिदेवतामन्त्रम् १९-३८२ पीठाद्येषु शिखान्तेषु २०-१४० पीठाद्विनिर्गतां किञ्चित् १८-३६६ पीठानामष्टकमिदम् १७-२८० पीठार्चनमकृत्वैव १९-३८२ पीठार्थं भिन्नवर्णां च १७-७३ पीठिकासु बलिं दद्यान् ११-२०७ पीठे तु स्नानकुम्भानाम् १८-१६० पीठे पात्रान्तरे न्यस्येत् १०-३१६ पीठे पुष्पाञ्जलिं कृत्वा १८-३७३

पीठेऽवतार्य गगनात् ८-९९
पीठेऽवतार्य संवेष्ट्य १८-२१९
पीठे वा पचनावासे १९-१०७
पीठोक्तालयपीठस्य १६-२२९
पीठोपरिदलाद्वाह्ये ८-२०८
पीठोपर्यथ वा देवम् १८-३५९
पीठोध्वें तु मुनिश्रेष्ठाः १८-४१५
पीठोध्वें विष्णुभूतानाम् ६-४९
पीठोपरि दलाद् बाह्ये ४-७६, ७-४६
पीठोपरि हरेरग्रे ४-५९
पीतं कृष्णं सितं रक्तम् २४-१४३
पीतकौशेयवसनम् ४-९०; २०-१६६;

२४-११८ पीतकौशेयवसनौ ९-१६३ पीतनीलसितारक्त ९-१७४ पीतरक्तं कृतान्ते त् २४-१४५ पीताम्बरधरं ध्यायेत् २४-२६८ पीताम्बरधरं पीतम् ९-१४८ पीतोष्णीषधरौ रौद्रौ ९-५० पीत्वा तीर्थं प्रसादं च १३-३२३ पुंप्रधानेश्वरो विष्णु: १८-५१३ पुंसूक्तमुच्चरन्पश्चाम् ११-३७० पुंसूक्ताद्यैर्देवदेवत् १२-१९४ पुंसूकेन प्रोक्षयेत्तम् १९-८३४ पुंस्कतेन महाकुम्भ १४-८७५ पुंस्त्रीनपुंसकोत्थाभि: १७-७५ पुटीकृतेन ताराभ्याम् ७-१७१; ८-१९१ पुण्डरीकसमानाभ ९-६ पुण्डरीकाक्ष विश्वात्मन् ५-३६ पुण्डरीको वामनश्च ९-३९ पुण्डक्षेत्रे महातीर्थम् २२-५४

पुण्यक्षेत्रेषु सर्वेषु २०-२६७
पुण्यगन्धौषधीभिस्तु १४-७७
पुण्यतीर्थसिरत्तोये ४-१५६; १५-८८
पुण्यदेशेऽनुकूले च २१-३१
पुण्यानामणिमादीनाम् १०-४९
पुण्याहं वाचियत्वा तु १०-६५, १७३, ३७६;

११-१०८; १२-१७६; १३-१७२; १४-८०७; १६-२९, ३३५

पुण्याहं वाचियत्वाथ १९-१६८, ३५०, ८४५ पुण्याहं शुद्धये चास्तु १०-५३ पुण्याहं स्वस्ति ऋद्धिम् १०-५६

पुण्याहजयघोषेण १८-२५१

पुण्याहपाठराहित्ये १९-५२१ पुण्याहपूर्वकं चेष्ट्रा १९-६७९

पुण्याहवाचनं पञ्च १९-२१८

पुण्ये देशेऽनकूले च १६-८

पुत्रमित्रकलत्राणाम् १०-४७

पुत्रार्थी पुत्रमाप्नोति ७८-४८७

पुत्रो वा देशिकेन्द्रस्य १९-७३९ पुन: कुम्भादिकान् १९-५४९

पुन: कुम्भे स्थितं देवम १९-८६९

पुन: कृतं विमानाद्यम् १९-१०५

पुनः कृत्वाङ्कुरारोपम् १९-४७२

पुनः पुनः प्रयोक्तव्या २४-६३

पुन: पीठार्चनं कृत्वा १९-३८३

पुन: प्रतिष्ठां कुर्वीत १९-३५, ३७, ८५,

११०, १५८, १८०

पुन: प्रदीप्य सहसा १९-३९७

पुनः शुद्धं मुनिश्रेष्ठाः १९-३३९

पुन: समाहिते रक्तम् १९-७९३

पुन: सम्पूजनं कुर्यात् १९-३०४

पुन: सर्वपदाभ्याम् ११-१४५

पुनः स्वसिद्धैर्युक्तानाम् २१-२११ पुनरग्निं प्रतिष्ठाप्य १९-१९६, ५४३ पुनरन्यं समापाद्य १९-४१६ पुनरन्यं समुत्पाद्य १९-५०६ पुनरप्यचियेत्रीत्वा २१-१३७ पुनरप्यवयोगेन २४-१३० पुनरप्युत्सवं कुर्यात् १९-५७६, ६४२ पुनरभ्यर्चनं कृत्वा १९-३८८

पुनरभ्यर्चनं कृत्वा १९-३८८ पुनरर्धसमं दिक्षु ११-१३८

पुनराचमनं चैव ४-१४८

पुनरादाय कृत्वाऽग्रे ५-११६

पुनराधाय संस्कृत्य १९-४२०

पुनरापादयेत्सर्वम् १९-५२८

पुनरारोपयेन्मूले ६-१०९

पुनरारोप्य तद्दीपम् १९-३९३

पुनरुद्दीप्य शान्त्यर्थम् १९-३९२

पुनरेवानिरुद्धादि २४-१०७

पुनरेवाम्भसाऽपूर्य ५-१०७

पुनर्देवं समारोप्य १९-५९२

पुनर्द्वादशकं तच्च २४-४०९

पुनर्मण्डलमालिख्य १९-५३७

पुनर्मध्याद्वितीयं यत् २५-६

पुनर्मन्त्रशरीरेति ७-१४६

पुनर्यथापुरं स्थाप्य १९-५८६

पुनर्वर्णक्रमेणैव १७-३

पुनर्विधिवदापाद्य १९-४२१

पुनश्चतुर्भुजस्यैवम् २४-४०५

पुनश्च नमसा युक्तो ७-१४७

पुनस्तत्ताडनं कुर्यात् १९-५२२

पुनस्तमेवोपविष्टम् ४-५४

पुनस्तृतीयं तुर्यं च २३-२२८

पुनस्संशोध्य देवाय १९-३३१

पुमानिति शिला सा १७-७८ पुंप्रधानेश्वरो विष्णु: १२-७६ पुरं पद्माङ्कितं स्मृत्वा २१-१५४ पुरग्रामाद्यङ्गतया १९-२०४ पुरत: स्थण्डिलं कृत्वा ११-३२४ पुरतश्चक्रगरुडौ ९-२७० पुरतोस्त्रं स्मरन्यायात् १८-६५ पुरस्कृत्य जगद्योनिम् १८-५५९ पुरस्तात्तिष्ठतश्चास्य ८-३६ पुरस्तात्सर्वकर्मार्थम् १९-४६९ पुरस्तादङ्करानप्यं १९-६६७ पुरा कृतयुगस्यादौ २१-५१३ पुरा गर्भगृहद्वारि ६-४० पुरा तोताद्रिशिखरे १-३८ पुरा धिया विचार्येवम् २१-२५१ पुरा ध्यानक्रमेणैव ५-८१ पुरा नारायण: श्रीमान् २०-२२६ पुरा निक्षिप्तवान् सा २०-३०२ पुरा नित्यार्चनं कृत्वा १२-११ पुरा नित्योऽसवरिधौ ९-१ पुराऽनेन विधानेन ३-१ पुरा प्रकल्पितं वाऽथ १४-७२ पुरा प्रधानमूर्ते वैं ७-१ पुरा भगवदाज्ञप्त: २०-१११ पुरा मण्डलसिद्ध्यर्थम् २५-२ पुरावज्जीर्णतां यातम् १९-४४ पुरावराहो भगवान् २०-२९२ पुरासम्प्रोक्षणदिनम् १९-७५८ पुराहृतैर्यथाशक्ति २१-८३ पुरुषोत्तमाय शब्दं तु २३-३७४ पुरुषो ह वै वासुदेव १२-७८ पुरैवं भगवानेव १-४७

पुरैव कारयित्वा तु १८-१०६ पुरोभाग चतुर्थांशम् २५-२० पुर्यष्टकं यदमलम् १६-६७ पुलकाञ्चितसर्वाङ्गः १-७ पुष्करं क्षेत्रमाश्रित्य २०-१९ पुष्णाति सर्वभूतानि २४-२०६ पुष्पगन्धसमोपेतम् ३-३६ पुष्पपानीय शाले च १६-३३१ पुष्पपूर्णाञ्जलौ पृष्ठे २१-१३६ पुष्पपूर्णानि गर्भाणि १४-२६८ पुष्पपूर्वं समादाय ११-१९४ पुष्पमण्डलमध्ये तु ११-३९८ पुष्पवर्षेविंनोदैश्च १२-१३६ पुष्पस्तबकसम्पूर्णम् ९-५६ पुष्पस्तबकसम्पूर्ण २४-३७९ पुष्पस्नग्व्यजनं दिव्यम् २४-२२९ पुष्पाक्षताञ्जलिं पूर्णम् १८-४२४ पुष्पाङ्करं ततः कुर्यात् ११-३९२ पुष्पाङ्करं ततः कृत्वा १३-१६५ पुष्पाङ्कुरं निधायाथ १३-२४ पुष्पाङ्करपुरस्कन्तु १९-७८७ पुष्पाञ्जलिं ततः कृत्वा ११-३७५ पुष्पाञ्जलिधरा: सर्वे ८-४८ पुष्पाञ्जलिपुटं वाऽथ १०-२३९ पुष्पाभरणवस्त्राढ्यम् २४-१५० पुष्पार्घ्यगन्धपूर्वाणाम् ६-५९ पुष्पैरभ्यर्च्य कोष्ठानि १५-२६४ पुष्पैर्धूपेन दध्ना च ५-१७१ पुष्यरागं स्फाटिकं च १५-२७१ पुष्टाकनकगौरा च ४-१२५ पुष्टिं गुल्फावसाने २-७६ पुष्टि: कनकगौरा च २४-४५२

पुष्टिप्रदेनाङ्गष्ठेन २१-२९८ पुष्टिमुत्रतिसन्मेधाम् १७-६१ पुष्ट्यन्तेन श्रियाद्येन २४-४०० पुष्ट्यासु वामहस्ते तु १०-३२८ पुलकाङ्कितसर्वाङ्गा २१-५२३ पुलकाञ्चितसर्वाङ्गः २०-१३९ पूजनं कारयेत्सम्यक् १०-२९५ पूजनं कुमुदादीनाम् ८-१७० पूजनं चार्घ्य पुष्पाद्यै: ६-७१ पूजनं तु समुद्दिष्टम् २३-२० पूजनं देवदेवस्य १८-४६६ पूजनं मुख्यकल्पं स्यात् ८-९८ पूजनं विधिवत्कार्यम् ८-१०२ पूजनं विभवेनैव १९-७६३ पूजनं सर्वमाख्यातम् ८-१७३ पूजनं स्नपनं कार्यम् १९-७६६ पूजनं हवनं भूत १७-३० पूजनात्परमेशत्वम् २४-१८४ पूजने देवदेवस्य १९-३४४ पूजने सित देवस्य १९-३१७, ३२१, ३४७ पूजने सर्वबीजानि १९-३८९ पूजयन् कतिचिन्मास २०-२३४ पूजयन् स्वसुताम् २०-२४३ पूजयन्तं स्वमात्मानम् १४-२०९ पूजयामास तं देवम् १-८ पूजयामास विधिवत् २०-२७७ पूजयामास विधिवद्भोगै: २०-१८१ पूजया सम्पुटी कुर्यात् १४-२१२ पूजयित्वा जगन्नाथम् १०-३११, ३५८ पूजियत्वा जगन्नाथं निवेद्य २१-४४१ पूजियत्वा तत: कुम्भै: १५-३९६ पुजयित्वा तत: पश्चात् ६-१२३

पूजियत्वाथ देवेशम् १४-२७२ पूजियत्वा यजुर्वेदांश्च १८-३७६ पूजियत्वा यथान्यायम् ५-२७२ पूजियत्वाऽर्घ्यगन्धाद्यै: ५-१३८; १०-२८६: १४-२९४; १८-२६८; २१-४६९ पूजियत्वा विधानेन १६-१२५ पूजियत्वा समुद्धाट्य १४-२०३ पूजयेज्जपयज्ञान्तम् ११-१७२ पूजयेत्सावधानेन ३-१७० पूजयेदर्घ्यगन्धाद्यै: १५-४१८ पूजयेद्वहाकुम्भेषु १५-१५९ पूजयेद्यदि देवेशम् १९-३१० पूजयेद्विधिवन्मन्त्री ८-१०३ पूजयेदिद्वजा तत्रापि २३-३६ पूजयेदि्द्वत्रिकालेषु १९-४०२ पूजयेन्मङ्गलान्यष्टौ १८-२६४ पूजां क्रमेण वै कुर्यात् ९-३४५ पूजाकालं विनाऽन्यत्र ३-८६ पूजाकाले तु घण्टाया: १९-३८६ पूजाकाले तु सर्वत्र ११-२५८ पूजाकाले धूपपात्रे १९-३९८ पूजादि सर्वकार्याणाम् २-५१ पूजाद्यमुपसंहत्य २१-४८५ पूजाधिकारिणो विप्रा २१-५५५ पूजायां दीपदानाग्रे ४-२०१ पूजायां वर्तमानायाम् १९-६१, ४१३ पूजार्थं कर्मबिम्बादौ ६-११० पूजार्थमस्त्रमन्त्रेण २२-२४ पूजालोपे तु देवस्य १९-४०८ पूजालोपोदितं प्राग्वत् १९-५१९ पूजावसाने देवस्य १५-४१९ पूजास्थानगतान् विघ्नान् ७-१५८

पूजितं वाससाच्छन्नम् २१-१०३ पूजितश्चार्घ्यपाद्याद्यैः १-१३ पूजितानां यथान्यायम् २५-२०२ पूजिता विधिना यत्र २१-५८१ पूजिता विधिना शश्वत् ८-१३४ पूजितेष्वथ मन्त्रेषु ८-१३२ पूज्यस्सपादपीठं वै ५-१ पूज्या नवकयुक्त्या तु १५-३३५ पूतान्त:करणं बुध्वा २१-१३३ पूरकेण समाकृष्य २१-३५९ पूरकेषु च सर्वेषु ६-३० पूरणादंशशेषे तु १६-९५ पूरियत्वाम्भसा पाणिम् २१-४४५ प्रयेदस्त्रमन्त्रेण १६-१८५ पुरयेद्रन्धतोयेन १८-१३५ पूरयेन्मधुसर्पिर्ध्याम् १८-२०९ पूरितं मृदुतूलेन ४-१८१ पूरितं हृदयान्तं च २१-२१५ पूर्ण आभरणै: सर्वै: २४-७८ पूर्णं ग्राम्यैस्तथारण्यै: २४-२५४ पूर्णं शशाङ्कुबिम्बं च ५-१९० पूर्ण आभारणै: सर्वै: २-९४ पूर्णचन्द्रप्रतीकाश ७-५४ पूर्णचन्द्रानना: सर्वा: २४-१६१ पूर्णचन्द्रायुताकारा २४-१०३ पूर्णस्तु रक्तवर्णाभः ९-१८८ पूर्णां दत्त्वा तत: कुम्भान् १५-३४५ पूर्णाङ्गं केसरिस्कन्धम् ८-१११ पूर्णात्पूर्णेति वै मन्त्रम् १८-४७६ पूर्णात्सार्धाधिकात् १७-४४ पूर्णान्तं तर्पणं कुर्यात् २१-१०८ पूर्णान्तमखिलं कृत्वा १६-३११

पूर्णाभरणै: सर्वे: २-९४
पूर्णान्तमथ सम्पूर्य १५-६१
पूर्णाहुतिं च कृत्वाथ १९-८७६
पूर्णाहुतिं ततो हुत्वा १५-७४
पूर्णाहुतिप्रदाने तु ३-८४
पूर्णाहुत्यादिकं कृत्वा ७-७६; १०-२१३;
११-४०८; १२-१८५
पूर्णाहुत्यादिकं सर्वम् ११-१७६; १९-७७३;
१९-८३१

पूर्णेन्द्वयुततुल्याभाम् ७-६१ पूर्वं कृत्वा यथाशास्त्रम् १०-१० पूर्वं क्षीराम्भसापूर्णम् १५-९१ पूर्वं दशम्येकादश्यो: १४-१६७ पूर्वं नेमेस्तु तस्यैव २३-१०६ पूर्वं विमानं यद्गुव्यम् १९-१०४ पूर्वं विष्णोर्नुकम् १५-३४७ पूर्वं संस्थापितं बिम्बम् १९-३९ पूर्वं समर्पितैर्द्रव्यै: १९-३२१ पूर्वं स्वगुरुणा दत्तौ २१-२८६ पूर्वं क्लृप्तोपचारे तु १९-३८७ पूर्वतुल्यस्तृतीयस्तु २३-२१२ पूर्वदक्षिणसूत्राणाम् १०-१५८ पूर्वनेम्यन्तिमद्वन्द्वम् ७-११० पूर्वं तु पञ्चगव्येन १५-१०४ पूर्वपत्रं समारभ्य १६-१११ पूर्वपत्रात्समारभ्य १५-१०५ पूर्वपश्चिमसूत्राणि १०-१५६ पूर्वबीजं हि यच्चास्य ८-९३ पूर्वभागे रजन्यां वा १९-६१८ पूर्वमन्त्रानुसारेण २३-१५६ पूर्वमागमसिद्धान्तम् २१-५६० पूर्वमेकाक्षरं विद्धि २३-१२१

पूर्वमेकादशाच्छुद्धम् २३-९९ पूर्ववच्च ततोऽभ्यर्च्य १८-१९४ पूर्ववच्च स्मरेद्वह्निम् ५-१९४ पूर्ववच्चानिरुद्धाद्यान् १६-१६९ पूर्ववच्चानुसन्धानम् १४-२०८, २१८ पूर्ववच्छ्रावयित्वा च २१-३८९ पूर्ववच्छ्रतिघोषैश्च १८-१०० पूर्ववत्कर्मशालायाम् १८-७२ पूर्ववत्कारयेत्तत्ततीक्ष्ण १९-७४ पूर्ववत्कौतुकं बध्वा १८-९९ पूर्ववत्तां प्रतिष्ठाप्य १९-५६२ पूर्ववत्तोरणाद्यैस्तु १६-१४० पूर्ववत् द्वारयागं तु ५-४७ पूर्ववत् ध्वजमुत्थाप्य १९-६२० पूर्ववत्तु बलिं दद्यात् १८-४६० पूर्ववत्पाणिनान्येन ९-१९० पूर्ववत्पूजनं कुर्यात् १४-१७२ पूर्ववत्पूजियत्वा तु १५-७३ पूर्ववत्पूजयेन्मन्त्री १९-८३ पूर्ववतप्रतिकुण्डे तु १६-१४३ पूर्ववत् सकलं कुर्यात् ७-७९ पूर्ववत् सकलं कृत्वा ११-१२० पूर्ववत् सकले कृत्य ११-१९२ पूर्ववत्समुपाहत्य ७-११५ पूर्ववत्सूत्रपातः १०-१५९ पूर्ववत्स्नपने होमे १९-७३७ पूर्ववत्स्वप्नलाभार्थम् १७-६७ पूर्ववद् द्वारयागं तु ५-४७ पूर्ववद्भृतिना कृत्वा २१-४४० पूर्ववद्यागगेहे तु १९-२८६ पूर्ववद् ब्रह्मरन्ध्रेण ५-४० पूर्ववद्विष्टरं कृत्वा १८-१३५

पूर्ववद्विस्तृतं श्रोत्रम् १७-१८७ पूर्ववद्वेदिकाग्रीवा १६-३४५ पूर्ववित्रिर्मितां पीठे १९-८० पूर्ववन्मण्डपं कुर्यात् १५-२३५ पूर्ववन्मण्डलस्थं तु १८-४७८ पूर्ववामकरे शङ्ख्यम् ९-१८ पूर्वसङ्ख्यं तु चास्त्रेण २१-३७१ पूर्वाख्यो रुद्रदासश्च १६-१२२ पूर्वाग्रमुत्तराग्रं वा १०-३४१ पूर्वाग्रनुत्तराग्रांश्च १५-५५ पूर्वादिक्रमयोगेन ९-११७ पूर्वादि दिक्चतुष्के तु १५-२५१ पूर्वादिपश्चिमाशान्तम् १८-१६१ पूर्वादिमध्यपर्यन्त १५-३५८ पूर्वादीशानपर्यन्तम् ९-१७०; १५-२७३, ३४८ पूर्वाद्युत्तरपर्यन्तम् १४-५३; १५-१५९ पूर्वापरविरोधेन २४-१६ पूर्वापराणि सूत्राणि १०-१५० पूर्वामुखं च तद्यानम् १४-२९८ पूर्वारब्धं प्रकुर्वीत् १९-६९५ पूर्वाह्ने वाथ मध्याह्ने १०-३९८ पूर्वे च वह्निदिग्भागे ९-३२ पूर्वेद्युर्विघ्निते पश्चात् १५-१९ पूर्वेकाशीतिमध्यस्थ १५-२७४ पूर्वोक्त: परभेदानाम् १५-२१२ पूर्वोक्तक्रमयोगेन ११-३९६ पूर्वोक्तगणसादृश्यौ ९-७६ पूर्वोक्तद्रव्यसंयुक्ताम् ११-११६ पूर्वोक्तमर्मगैस्सूत्रै: २५-१० पूर्वोक्तलक्षणानां तु २३-१५८ पूर्वोक्तलक्षणे नेत्र १८-२६३ पूर्वोक्तलक्षणो ज्ञाता २१-३

पूर्वोक्तविधिना कुर्यात् १३-२५५; १८-५३ पूर्वोक्तविधिना पश्चात् ११-१९८ पूर्वोक्तविधिना विप्रा: १५-३९२ पूर्वोक्तस्त्वधिकैर्युक्त: १८-४९ पूर्वोक्तां चित्तशुद्ध्यर्थम् १७-५२ पूर्वोक्ताज्यादिभिर्देव १९-३३५ पूर्वोक्तात्पादहीना तु १०-९३ पूर्वोक्ताद्विहितात्कालात् २१-१८ पूर्वोक्तानां गवादीनाम् १९-२३४ पूर्वोक्तानां च भोगानाम् २१-७४ पूर्वोक्ता वासुदेवाद्या: २१-४१३ पूर्वोक्तेन विधानेन १८-३६५ पूर्वोक्तेषु निमित्तेषु १९-८४८ पूर्वोक्तैर्ब्रह्मसूक्तस्थै: ११-७९ पूर्वोत्तरे वर्धमान: ९-६१ पूर्वोदितं स्थूलपरम् १८-१६० पूर्वोदितान् क्रमेणैव १८-४४० पूर्वोदितानां द्वार्स्थानाम् १८-४६० पूर्वोदितेन मन्त्रेण १५-३७९ पूर्वोदितैरलङ्कारै: १८-३९ पूर्वोद्दिष्टानि चान्यानि १८-५५६ पूर्वोद्दिष्टानिधिष्णयानि २५-२ पूर्वोपकरणोपेतम् १६-१४१ पृथक्चूर्णाधिवासं तु १२-४५ पृथक्पात्रगतं शुद्धम् २५-१५५ पृथक्पीठस्य वै कुर्यात् १४-१०५ पृथक् पृथक् क्रमेणैव २१-३५१ पृथक् पृथक् च पात्रेषु १५-३२५ पृथक् प्रस्थ सहस्रेस्तु १९-२९२ पृथक् संस्थापने कुर्यात् १८-५०२ पृथगष्टाहुतीर्हुत्वा १२-१८५ पृथगुद्धत्य कलशान् १५-५८

पृथग्वर्णात्मना याति २१-४०९ पृथग्वाप्युत्सव: कार्यो ८-२१६ पृथङ्न्यासो यदा प्रोक्त: १४-२१८ पृथिव्यां तु पितृक्षेत्रे २०-८७ पृथिव्यादि प्रकृत्यन्तो २३-६८ पृथुकादींश्चोपहारान् १३-३३, ११६ पृथुकाद्यं पानकं च ११-३०५ पृथुकानि च सक्तूनि २५-१८६ पृथुकान्नालिकेरे १३-२४० पृथुदंष्ट्रं पृथुघ्राणम् ९-५३ पृथ्दरं दीर्घपुच्छम् ९-११३ पृथूदरं निम्नाभिम् १०-२४३ पृथ्व्यादि बुद्धिनिष्ठं तु ९-२३६ पृष्ठगाभ्यां तु पाणिभ्याम् ९-२०७ पृष्ठगे ह्यपरिसमंस्तु २४-११९ पृष्ठतः कलशं भ्राम्य ११-१२५ पृष्ठदक्षिणवामाभ्याम् ८-१२५; ९-२०१ पृष्ठे त्वष्टाङ्गलायामम् २१-३०८ पृष्ठे नाभौ च हृदये ७-१६९ पृष्ठे वाप्यङ्गपट्टे वा १९-७१ पोतयानं ध्वजच्छत्र २१-२७५ पौन: पुण्येन सर्वेषाम् २३-२२२ पौरुषस्य तु वक्त्रस्य २४-२२२ पौरुषेण तु सूक्तेन १५-३८४ पौरुषेणैव सूक्तेन १२-५२ पौरुषैर्गारुडैर्मन्त्रै: १०-३९३ प्रकल्पयेत् तत्सदृशम् १४-११५ प्रकल्पितं प्लवं दिव्यम् १२-१२४ प्रकलप्य भूतले शुद्धे २०-२१ प्रकारं चित्रकुस्मै: ४-१८३ प्रकाशनीयं तल्लोभात् २२-१७ प्रकाशनीयं भक्तानाम् ८-२२७

प्रकाशयति सन्मार्गम् २४-१७२ प्रकाशयध्वं सर्वेषाम् २१-५१६ प्रकाशयन्तं कृपया २१-३७६ प्रकाशयत्रनादित्वम् २४-२७४ प्रकीर्णपत्रं सुसितम् ३-५८ प्रकृतिं स्वामधिष्ठाय २४-१४१ प्रकृति: सुन्दरी षट्कम् २४-४०३ प्रकृत्यन्त: समास्ते य: २४-२५७ प्रकृत्या सहसाभ्येति २१-४६० प्रक्षालितं समारुह्य ९-३२२ प्रक्षालिताङ्किस्त्वाचान्त: २१-१११ प्रक्षाल्य गन्धतोयेन ५-२६ प्रक्षाल्य तिन्त्रिणी तोयै: २५-९६ प्रक्षाल्य द्वादशार्णेन ३-९; २५-९६ प्रक्षाल्य पाणिपादौ च ७-१८ प्रक्षाल्य पाणिपादौ वा ८-१३५ प्रक्षाल्य पादावाचम्य ७-१५३ प्रक्षाल्य पालिकादीनि ११-३९४ प्रक्षाल्य शुद्धतोयैश्च १५-३८१ प्रक्षाल्य सलिलेनैव १७-२१ प्रक्षेपयेत्तथा सार्घ्यम् २१-३२० प्रक्षेपयेद्देवधाम्नि २१-१३१ प्रक्षेप्तव्या त् बहुशो १४-२१४ प्रच्छादनाम्बरं चैव ५-८ प्रजप्य द्वादशाणं तु १८-२४६ प्रजानां परिवाराणाम् ११-३६२ प्रजानामपि सर्वेषाम् १२-५८ प्रजापतिसमूहस्तु ३-१३९; ९-१७२ प्रजापालनशीलेन १९-२८५ प्रज्वाल्य व्यजनेनैव २५-९५ प्रणवं तु पताकासु १२-१८० प्रणवं पूर्वमादाय २३-४३०

प्रणवं पूर्वमुच्चार्य ७-१६, १४८, १५०; ८-१० प्रणवं प्राक् समुद्धृत्य ७-१३५ प्रणवं वास्तुनाथाय १६-१२५ प्रणम्य दण्डवत्तत्र ११-३१९ प्रणम्य दण्डवद्भुमौ १९-६३१ प्रणम्य देवदेवेशम् १४-१८० प्रणम्य प्राञ्जलिस्तिष्ठन् २०-१८४ प्रणम्य प्राञ्जलिस्स्थित्वा २०-१३९ प्रणय: कलहश्च स्यात् ११-३१३ प्रणर्तन्तस्तुवन्तश्च २१-५२४ प्रणवद्वयमध्यस्नानेवम् ७-१६३ प्रणवद्वितयेनैवबुद्ध्या २४-१०८ प्रणवध्वनिगर्भं तु ४-९७; २०-१७३ प्रणवादिनमोऽन्तैस्तु १४-२८८ प्रणवादीनि चैतानि ७-११३ प्रणवाद्या नमोन्ताश्च २३-२८९ प्रणवाद्यैर्नमोन्तैश्च ७-१०४ प्रणवाद्यैर्नमोन्तैस्तु ११-२०८ प्रणवाद्यैर्नमोन्तैस्तै: २३-२२३ प्रणवाद्यो ह्ययं मन्त्र: ८-९३ प्रणवाधारयुक्तानि ८-१८६ प्रणवान्तं पदं ब्रूयात् ५-१४४ प्रणवान्ते त्वथादाय २३-१७४ प्रणवान्तेऽध्वनिर्ह्येषा ३-७५ प्रणवान्ते नमः शब्दम् २३-५८ प्रणवालङ्कतास्सर्वे २३-४०७ प्रणवाष्टकंजप्तं वा ८-८८ प्रणवासनविश्रान्तम् २१-३६१ प्रणवेन तु विन्यस्य २१-२९५ प्रणवेन तु सूत्राणि १५-२१० प्रणवेन पदं चास्य २३-१४४ प्रणवेन प्रयोज्येयम् २४-१५

प्रणवेन समध्यर्च्य २१-१६७ प्रणवेन समारोप्य १८-११२ प्रणवेन स्वनाम्ना च १६-१३८; २१-१०६ प्रणवेन स्वनाम्नाऽथ ४-१६; ८-९४ प्रणवेनार्चियत्वा तु १४-१९० प्रणवेनोक्तसङ्ख्येन ५-११९ प्रणवैस्तु प्रतिष्ठानम् ५-६९ प्रणवो विनियोक्तव्य: २१-४५३ प्रणालभागादपरम् ४-१६९ प्रणालमग्रगं मूर्ते: १७-२९७ प्रणिपत्य च गायत्र्या ७-१५४ प्रणिपातगणं कुर्यात् ४-१९३ प्रणीतापात्रयुगलम् ५-९८ प्रणीते चापरस्मिन् ५-१०८ प्रणीते पूज्यमाने तु १९-४१ प्र तत्ते विष्णुवारा इति १५-३५० प्रतद्विष्ण्रित्यनेन १५-३५० प्रतापितानि स्निग्धानि २५-१४० प्रतिकुम्भं तु वसनै: १५-७२ प्रतिक्षणोपयोगार्थम् २१-५८ प्रतिग्राह्यमतोन्योन्य २१-५८५ प्रतिद्रव्यं तु मन्त्रेण १५-१७५ प्रतिद्रव्यं तु वस्त्रेण १०-७४ प्रतिपादकता सिद्धा १-२५ प्रतिमां धातुपाषाण ३-१२ प्रतिमा चैव तत्पीठम् १९-७६ प्रतिमाधान्यपीठादे: १९-५३९ प्रतिमानुगुणम् १८-१०७ प्रतिमापीठयोरष्टबन्ध १९-८१ प्रतिमौपीठयोरष्टबन्धने १९-७४८ प्रतिमामन्त्रमूर्तीनाम् १७-२१५ प्रतिमामुद्वहन्तो ये १८-३९२

प्रतिरात्रं बलिद्रव्य १९-५५० प्रतिलोमजचण्डाल १९-१८१ प्रतिलोमजसंस्पर्श १९-३५३ प्रतिलोमजसंस्पष्टे १९-१४७ प्रतिष्ठाकर्मकालादौ १९-७४१ प्रतिष्ठादिवसात्पूर्वम् १८-९६ प्रतिष्ठादिवसेत् कुर्यात् १८-१६५ प्रतिष्ठाप्य समभ्यर्च्य १६-३२४ प्रतिष्ठाप्याथ दण्डाग्रम् १९-४४५ प्रतिष्ठामन्त्रबिम्बस्य १६-१ प्रतिष्ठामारभेत्पश्चात् १८-३४० प्रतिष्ठार्थक्रियारम्भात् १८-८९ प्रतिष्ठालिङ्गशब्दौ च १८-४०१ प्रतिष्ठास्नपनं कृत्वा १९-७०१ प्रतिष्ठास्नपनादीनाम् १९-८४७ प्रतिष्ठितं रथं पूर्वम् ११-२७९ प्रतिष्ठितस्य वै पश्चात् ५-३५ प्रतिष्ठितानां बिम्बानाम् ७-२ प्रतिष्ठितानां भक्तानाम् २५-२०३ प्रतिष्ठिताश्च विधिवत् २०-९३ प्रतिष्ठितेन विप्रेन्द्रा १८-४२८ प्रतिष्ठितेषु गेहेषु ६-३१ प्रतिष्ठितेषु विधिवत् ६-१०८ प्रतिष्ठितेषु शोभार्थम् ६-२३ प्रतिसंवत्सरं त्वेवम् १३-२६३ प्रतिसूर्यप्रदर्शे च १९-२६७ प्रतिस्कन्धं घृतारोपे १०-१९५ प्रतिस्कन्धोपरिष्ठातु १०-२०३ प्रतीक्षित्ं न युज्येत् १७-५१ प्रतीक्षेल्लग्नकालं तु १८-३८४ प्रतीच्यां श्रीधरो देवो १८-२६६ प्र ते विष्णो अब्जचक्रे १२-८४

प्र ते विष्णो इति ऋचा १५-१६५ प्रतोलीपक्षगेनैव १६-२७२ प्रत्यक्षदर्शनार्थं तु २४-३८७ प्रत्यग्दक्षिणमध्यस्थे २४-१३२ प्रत्यग्भागगतं तोयम् ९-३१५ प्रत्यग्रेण तथा नद्या: १०-१३४ प्रत्यङ्गोक्तैरलङ्कारै: १४-२४ प्रत्यभिज्ञापयद्यद्यत् २३-१७ प्रत्यष्टकं मध्यमम् १०-९९ प्रत्यहं कर्मिबम्बानाम् ४-६३ प्रत्यहं चतुरो वारान् २१-१३ प्रत्यहं चापि मध्याह्ने १२-११७ प्रत्यहं चापि युद्धान्ते १२-६० प्रत्यहं तद्विना तत्र १७-३०० प्रत्यहं धारयेदग्निम् ११-१७७ प्रत्यहं नित्यपूजान्ते १३-१०० प्रत्यहं भोजयेद्विप्रान् ११-३५४ प्रत्यूहकारिण: सर्वे १६-९२ प्रत्येकं देवतामन्त्रम् १९-५२७ प्रत्येकं पालिकादीनाम् १०-९८, १४५,

१५४, १७७, १७९
प्रत्येकं शतमष्टौ च १८-३१२
प्रत्येकदेशात्संयुक्ता १७-१९६
प्रत्येकबन्धे संलग्नम् २४-५२
प्रत्येकमष्टाहुतिभिः १९-८१८
प्रत्येकस्मिन् पदे कुर्यात् १६-१०७
प्रत्येकस्मिन् हि नियमे २२-३
प्रत्येककं हि यागाङ्गम् २१-७७
प्रथमं त्वेकमूर्तेवै २४-७३
प्रथमं देवदेवस्य १०-३२४
प्रथमं पञ्चगव्येन १५-१०६
प्रथमं पद्ममानेन १४-१३९

प्रथमं पादचक्रेषु ११-२८४ प्रथमं पायसं पश्चात् २५-१८४ प्रथमं मण्डपं चाग्य्रम् १६-३३० प्रथमं लक्षणं विद्धि २१-५६५ प्रथमं वामहस्तेन ११-३४ प्रथमं विष्णुगायत्र्या १०-६९ प्रथमं शङ्खनादं तु ११-३५ प्रथमं शेषरूपो मे २०-२७४ प्रथमं सात्वतं शास्त्रम् १-५३ प्रथमात्प्रथमं चाथ २३-१८० प्रथमावरणादौ तै: १९-२३१ प्रथमावरणादौ वा १८-४९२ प्रथमावरणाद्येषु १३-१८१; १९-२६२ प्रथमावरणाद्येषु हि १९-२४४ प्रथमावरणाभ्यन्तः १९-२२७ प्रथमावरणे तैस्तु १९-२१३ प्रथमावरणे धाम्नो २५-१६७ प्रथमावरणे पूज्या: ७-८० प्रथमावरणे वाऽथ ८-९६ प्रथमावरणे वाऽपि ४-१९५; ७-११; १०-१०४, २७३, ३३७; ११-९५; १२-१६५; १४-१५: १५-३ प्रथमावृतिमारभ्य १०-३६७; ११-२०४, ३०१; १९-१८४ प्रथमे गन्धयुद्धं तु १२-३५ प्रथमे शिबिकायानम् ११-२६० प्रदक्षिणं च कुर्वन्त: २१-५२४ प्रदक्षिणं परिभ्राम्य १०-३१९; ११-३३६ प्रदक्षिणं वा कुर्वन्ति २०-३०५

प्रदक्षिणं विशेषेण १७-५०

प्रदक्षिणं क्रमात् सार्धम् ४-२३५

प्रदक्षिणक्रमेणैव ५-९१; ११-२०५, २२३, ३०२

प्रदक्षिणक्रमेणैव प्रासादम् १४-२४४ प्रदक्षिणक्रमेणैव प्रासादाभ्यन्तरम् १५ ४०५ प्रदक्षिणक्षितेर्बाह्यात् ११-१४३ प्रदक्षिणत्रयं कुर्यात् १२-१३६ प्रदक्षिणप्रणामान्तम् ११-१९७; १४-१७३ प्रदक्षिणसमेतेन ६-६९ प्रदक्षिणीकृत्य तदा १३-२१९ प्रदक्षिणेव तच्चापि २१-२४१ प्रदक्षिणेन प्रारभावात् ११-१२४ प्रदक्षिणै: प्रणामैस्तु २१-२३१ प्रदद्यात्प्रणतश्चान्ते ५-२५ प्रदद्याद्देवदेवाय ११-२४१ प्रदद्याद्देशिकेन्द्राय १८-२१३ प्रदद्यान्मूर्ध्निदेवस्य १५-४०० प्रदर्शयंस्तथा मुद्रा ४-७० प्रदर्श्य देवदेवाय १३-१७७ प्रदर्श्य सर्वतोदिक्षु ९-२४० प्रदानं यज्ञशीलानाम् ७-७८ प्रदानमम्बुसिक्तानाम् २२–३२ प्रदाने सर्वभोगानाम् ७-१४७ प्रदापयेत्तत: पूर्णाम् १८-४७५ प्रदिक्ष्वप्यविरुद्धानि २-११८ प्रदीपं मल्लके कृत्वा ४-२१० प्रदीपच्छत्रयुक्तैश्च २५-१६३ प्रदीपमालाविततम् १०-१०७ प्रदीपशतसंयुक्तम् १३-१४४ प्रदीप्तेनेष्टकेनाथ १६-८३ प्रदीप्ते लेलिहानोऽग्नौ ५-२३७ प्रदेशे निक्षिपेत्तानि २५-८४ प्रदेशे वस्त्रसञ्छन्ने २५-१६८ प्रदोषे दीपपात्राणि १३-१७२ प्रद्युम्न: प्रीयतां नित्यम् १०-५४

प्रद्यम्नाख्येन सम्प्राप्तम् २०-२०६ प्रद्यम्नो भगवान् रूपे ६-६५ प्रधानं प्रथमं विद्धि १५-२९ प्रधानदिनपूर्वस्याम् १९-७६२ प्रधानदिवसात्पूर्वम् १८-४२ प्रधानदेवताध्यानम् २४-३५९ प्रधानदेवतावृन्दम् २१-१३५ प्रधानपुरुषेशाद्य ८-१८३ प्रधानमेतत् कथितम् १५-७७ प्रधानशूलं यत्तत्र १९-१० प्रधानादिक्रमेणैव १५-४२३ प्रध्पयित्वा गुरुभि: १६-३३४ प्रणामण्डपपात्राणाम् १९-५४१ प्रपायां तु जलाभ्यर्णे १८-१०२ प्रपायां देवदेवशम् ११-३३७ प्रपुज्य पूर्ववद्विप्रा १४-२६९ प्रपुज्य सर्वबीजानि १०-१९६ प्रफुल्लविकसच्छिद्रम् १७-१८३ प्रबन्धप्रतिपन्नानाम् २४-२९० प्रबुद्धं यजमानं तु १८-३४० प्रबुद्धस्तस्य संरोधम् २१-१४३ प्रबुद्धोत्पलविस्तीर्ण ७-५१ प्रबोधनं च वै कर्म १८-४०९ प्रबोधनं तत: कुर्यात् १२-२२४ प्रबोधलक्षणै: स्तोत्रै: २-८ प्रब्रूयुर्मूर्तिपाद्या वै १८-४२३ प्रभया चित्रकुसुमै: १०-३६१ प्रभवाप्ययबुध्या त् १४-९६ प्रभवाप्यययोगेन ९-२९७; १०-१८०; १३-१०३, १६-१७०; १८-५५, १८५, १८८; २१-४३३ प्रभवाप्ययरूपाणाम् ९-२२९

प्रभवेद्वादशान्तस्तु २१-४३४

प्रभातायां तु शर्वर्याम् १८-३६९; १९-७७२ प्रभाते तु कृतस्नान: १५-३८८ प्रभादीनां च शक्तीनाम् १५-३४२ प्रभापीठास्रवस्त्राङ्गभेद १९-७०२ प्रभाभङ्गो यदिभवेत् १९-७७ प्रभामूर्तिगतो मन्त्र: ५-२४१ प्रभाय षोडशार्णं तु २३-४१९ प्रभायां तु प्रभा देवी १८-५१९ प्रभावायपदं दद्यात् २३-३९० प्रभूतदीप्तिच्छ्रितम् ५-२८३ प्रभूतमथ नैवेद्यम् ११-५ प्रभूतिमन्धनं शुष्कम् २१-७२ प्रभ्तानां च भूतानाम् १८-४६१ प्रभूतात्रं निवेद्याथ १०-४०७ प्रभृतैस्तु तथोद्दिष्टै: १०-२०८ प्रभूतैस्तु महाज्वालै: ४-१८३ प्रमत्त प्रौढवेषःश्च ९-२७७ प्रमाणं दुग्गताल्लक्ष्यात् १७-२१२ प्रमाणपरिशुद्धं च ५-४८ प्रमाणरहिते धान्य १९-६८७ प्रमाणरहिते वंशे १९-४९१ प्रमाणात्प्राक्प्रणीतात् १७-१८२ प्रमादादुत्सवाग्नेस्तु १९-५४२ प्रमादाद्बद्धि पूर्वाद्वा १८-३६२; १८-४९० प्रमादाद्वातवेगाद्यै: १९-३९५ प्रमादाद्व्यत्यचेव जाते १९-४६८ प्रयच्छति सदाश्रेयः ५-२१५ प्रयत्नेन विनाऽज्ञान ४-८४ प्रयत्नेन विना ज्ञाननाश २०-१६० प्रयत्नेनाप्ययोग्यत्वे १९-१६ प्रयान्तितृप्तिमत्लाम् ६-३ प्रयुञ्जेदस्त्रमन्त्रेण १३-१४३

प्रयोजनं विना काचित् १७-२९८ प्ररोहणं तथा सर्वान् १८-६३ प्रलम्बकर्णपाशान्त १०-२४९ प्रलम्बमानजठरम् ९-२६ प्रलम्बलोलश्रवण: ९-१५ प्रलयद्वादशादित्य ८-११७ प्रलयानलसूर्याभः २४-२११ प्रलयाम्बुधिनिर्घोषम् २०-२५३ प्रव: पान्तमित्यवेन १५-३५२ प्रवक्ष्यामि शृणुध्वम् २०-३ प्रवर्तयामानभुविसर्व १-५१ प्रवर्तिते वेदघोषे ११-१०५ प्रवर्तते कृतयुगे १-२३ प्रवहत्यमला नित्यम् २०-२१२ प्रवादीकरणं ह्येतत ५-११६ प्रवालाभाम्बरधरम् ९-१४२ प्रवासो लघुभिश्चैव २५-७८ प्रविश्य कलशस्थानम् ११-१०६ प्रविश्य गर्भभूभागम् १६-२१३ प्रविश्य तु ततो देव्या ७-७७ प्रविश्य देवसदनम् १०-१८ प्रविश्य देवसदनम् कृत्वा १४-१९९ प्रविश्य भगवद्गेहम् १४-१९६ प्रविश्य मण्डपं सार्धम् १५-२१ प्रविश्य यागसदनम् ११-१८५ प्रविश्य विधिवत्क्षेत्रम् १७-५२ प्रविश्याचम्य तदनु १८-४७७ प्रविश्याभ्यन्तरं मूल १०-२६५ प्रविशेद्यजमाने १०-२७४ प्रविष्टं भावयेत् सूक्ष्मे ५-२६४ प्रविष्टं भावयेत् सूक्ष्मे हि ६-१०४ प्रविष्यं भगवद्गक्ते ५-३९

प्रविष्टेन तु मन्त्रेण ५-२६७ प्रविष्टे यागगेहान्त: १९-५४६ प्रवीणांश्च बहुत्वे तु १५-८ प्रवृत्तं नाभिपूर्वं तु १६-३२२ प्रवृत्तमनुजानीहि ११-३८६ प्रवेशत्रितयोपेतम् १६-२४९ प्रवेशयेत्ततस्तस्मात् २१-५३ प्रवेशयेतु प्रासादम् १५-४१५ प्रवेशश्चेद्देवदेवम् १९-२२८ प्रवेशाभिनयाख्येन ९-१५९ प्रवेशाभिनयाङ्कं च ९-२१९ प्रवेशे धामसंशुद्धिम् १९-१६३ प्रवेश्य देवसदनम् ११-४१५ प्रशंसकं यत्सिद्धीनाम् २३-१८ प्रशस्ते विजने गुप्ते २३-६२ प्रशान्तमानसैर्विप्रै: १४-५४ प्रष्टव्यो भगवद्भक्त: २२-४८ प्रसन्नवदनाः सौम्याः ९-१५१ प्रसादस्यापि परितः १६-२९० प्रसादाभिम्खेनाथ ६-९७ प्रसादीकरणं चैव ५-१११ प्रसादीकरणं हि ५-११६ प्रसार्य संहितं कृत्वा २४-३९ प्रसार्या वाममुत्तानाम् २४-३६ प्रसिद्ध आर्जवे वृद्धो २२-४८ प्रसिद्धप्राक्रमेणैव ९-३१२ प्रसिद्धप्राग्वशेनैव ९-३०५ प्रसिद्धार्थमुपादाय २३-३० प्रस्थेन वा तदर्धेन १५-४३ प्रस्फुरत्रासिकावंश ७-५२ प्रस्वाप्य शयने प्राग्वत् १८-२७२ प्रह्लादा तेऽद्य तपसा २०-३२३

प्रह्लादश्चैव सुग्रीवो ८-१७७ प्रह्लादस्स्वतप: फलम् २०-३१७ प्रह्लादानुग्रहार्थाय २०-३२७ प्रह्लादो नृहरेर्म्कः २०-३११ प्राकारं पचनावासम् १६-३३१ प्राकारद्वारदेवानाम् ६-३५ प्राकारमण्डपादीनाम् १९-७२१ प्राकारसर्वकोणेषु ९-२२८ प्राकारे मण्डपे वापि १९-२५४ प्राकृतं तात्त्विकं वाऽपि २-७० प्राक्कङ्कमादिना लिप्ताम् ५-१९३ प्राक्वाधिवासितं कूर्चम् १८-१५९ प्राक्तनार्चाङ्गभङ्गादि १९-७९ प्राक्तनैरेवेष्टकाद्यै: १९-१०३ प्राक्पदात्तत्पदं यावत् १६-५१ प्राक्पदादलमाक्रम्य ८-१२९ प्राक्पश्चादुपपागस्य १३-१५६ प्राक्पूर्वेषु च पत्रेषु १६-१२१ प्राक्प्रत्यगाननानां च १७-३०५ प्राक्प्रत्यगायतं सूत्र १५-११४ प्राक्प्रत्यगुत्तराग्रौ च ५-१०२ प्राक्प्रान्तै: पूर्वभागाच्च ५-९४ प्राक्शब्दमूर्तये कुर्यात् २३-४१६ प्राक्संख्यमाचरेत् २१-१७५ प्राक्संख्यासु च तिष्ठन्ति २१-२१८ प्राक्सन्निवेशिते भाण्डे ८-८७ प्राक्समालभनैर्वस्त्रै: २१-८४ प्राक्समालेपनोपेतम् ५-७७ प्राक्समुद्रापयाने तु २०-७२ प्राक्सान्तं विष्टरं तत्र २१-१२५ प्राक्सूत्रात्पञ्च १०-१५७ प्राक्स्थितं बहुबेरं वा १९-४४

प्रागखण्डितशब्दं तु २३-४२४ प्राग्गतं प्रत्यगास्ये तु १५-१४ प्रागग्रं दक्षिणाऽऽशादि ५-६७ प्रागग्रानुदगग्रान्वा १८-१६८ प्रागग्रानुदगग्रांश्च १८-१७२ प्रागार्जितेन केनापि ८-७० प्रागादावीशकोणान्तम् ३-१३१; १६-१९९ प्रागादावुत्तरान्तं च ३-१२७; १६-१९३ प्रागादि दिक्चतुष्केषु १८-५६ प्रागादि दिक्षु कुण्डेषु १८-३०६ प्रागादि दिक्ष चत्रो १९-८१३ प्रागादि दिक्षु विन्यस्त १०-६५ प्रागादि दिक्षु विन्यस्तै: १०-७० प्रागादि पद्मपत्रेषु ७-४५; ८-३४, २०७ प्रागादि पुष्पतोयञ्च १५-८७ प्रागादि द्वारकुम्भेषु ९-२९२ प्रागादीशानपर्यन्तम् १५-२७६ प्रागादौ त्वप्यधर्माद्यम् ४-२२ प्रागादौ पञ्चवर्गान्तान् २३-२७६ प्रागादौ प्रभवेनाथ १८-३६८ प्रागाद्युत्तरपर्यन्तम् १०-६३ प्रागायतानि प्रथमम् १०-१३७ प्रागायतानि सूत्राणि १०-१४६ प्रागुक्तं सुक्सुवाद्यं च २१-७३ प्रागुक्तकोणभुभागे ८-९९ प्रागुक्तगुणशौर्याढ्यम् ९-१९६ प्रागुक्तद्वितयं वाथ ८-१२६ प्रागुक्तरूपस्याभावात् १७-५६ प्रागुक्तविधिना कृत्वा १८-८३ प्रागुक्तवृद्ध्या कर्तव्यम् १४-३४ प्रागुक्तास्तत्रपूर्वाशावस्थिता २४-४० प्राग्त्तरादिदिग्भागात् १४-६२

प्रागृङ्मयस्तु तदनु १८-४४४ प्रागेकाशीतिकलशै: १५-३५७ प्रागेव हृदयादीनाम् ७-१२६ प्रागेवाभ्यर्चयेद्देवम् १२-९ प्राग्दद्यात्प्रणवेनाथ २३-२५२ प्राग्दिक्प्रत्यङ्मुखा ११-१०२ प्राग्दिक्षु सिद्धिपूर्वं तु २१-४० प्राग्बिम्बसहितं तस्मात् १९-११४ प्राग्भागादुत्तरं यावत् २४-८० प्राग्भागे तस्य तीर्थस्य २०-३०७ प्राग्भुवनाधिपतये २३-४१७ प्राग्च्छुद्धिमपां कृत्वा १८-१०६ प्राग्वत्कटाहं वा पूर्य १२-४४ प्राग्वत्कुम्भप्रोक्षणान्तम् १२-१४२ प्राग्वत्कुर्यादुत्सवान्ते १२-२०४ प्राग्वत्कूर्चानि विन्यस्य १५-१६० प्राग्वत्कृत्वा ततोऽभ्यर्च्य ११-१०८ प्राग्वत्कृत्वा यथाशास्त्रम् ११-४२५ प्राग्वत् ध्वजं समुत्थाप्य १९-६२६ प्राग्वत्तमधिवास्यादौ १७-८४ प्राग्वतुर्यपदावस्थम् २४-१९१ प्राग्वत् त्रीण्यथवा हे हे १४-११७ प्राग्वत्संशुद्धदेहस्तु १०-२८४ प्राग्वत्संशोधयेत्तानि २५-८१ प्राग्वत्सन्तोषयित्वा त् ११-५२ प्राग्वत्सात्रं तु देवेशम् ११-१३१ प्राग्वत्सृष्टिक्रमं कृत्वा १८-१५५ प्राग्वतस्थालीषु २५-१३२ प्राग्वतस्नानादिकं कृत्वा ७-१५२; ८-१८७ प्राग्वत्स्वदेहिवन्यस्तान् ७-२५; ८-२५ प्राग्वदन्यं प्रतिष्ठाप्य १९-६७३ प्राग्वदन्यत्समस्तं तु १४-१७८

प्राग्वदप्यययुक्त्या तु १८-२८५ प्राग्वदर्चनपूर्वं तु २१-४९ प्राग्वदध्यादिपात्राणाम् ७-१८८ प्राग्वदर्घ्यादि पात्राणि ८-१३८; २१-९२ त्राग्वदाद्यन्तसंरुद्धा २३-४२६ प्राग्वदानन्दधामाच्च ८-१३७ प्राग्वदालयशुद्ध्यन्तम् १९-१७६ प्राग्वद्वामप्रोक्षणान्ते १९-२०१ प्राग्वदेवार्चयेद् विप्रा: १३-१११ प्राग्वद्देव गृहस्याग्रे १८-३ प्राग्वद् द्वादशभि: कुम्भै: १९-३६६ प्राग्वद्विलक्षणैर्भोगै: १६-७० प्राग्वन्निवेशनीयश्च १८-४३६ प्राग्वर्णं दशमात्रेमे: २३-१९६ प्राग्वर्णं पदमन्त्रस्य २३-२५६ प्राग्वर्णं पदं पूर्वम् २३-१०३ प्राग्वल्लक्ष्म्या समेतम् २४-३९८ प्राङ्गणे प्रथमे वाथ ८-६ प्राङ्गणेषु च सर्वेषु ६-२२; ७-२ प्राङ्गणेषु विशालेषु ६-५१ प्राङ्गिर्दिष्टं न्यसेत्तत्र १६-१५१ प्राइमध्ये विधिनानेन १८-३४७ प्राइमुखं चोत्तरस्यां वै १७-६३ प्राइमुखं द्वितयं चैव ६-१० प्राङ्मुखं यतवाक्वित २१-१२६ प्राइमुखं वाऽपि कुर्वीत ७-९६ प्राङ्मुखं समवस्थाप्य १८-१५४ प्राङ्मुख: संस्मरेन्मन्त्रम् ११-१०६ प्राइम्खश्चत्रो वारान् १७-७० प्राङ्मुखान्पश्चिमे भागे ११-१०३ प्राइमुखे मण्डपे भागे १५-१३ प्राङ्मुखो दर्भमादाय १४-२८३

प्राइमुखो वा मुहर्ते तु १०-१९७ प्राङ्ग्लमन्त्रमध्यात् ८-१३ प्राङ्मुख: संस्मरेन्मन्त्रम् १७-३५ प्राचीमुखं समारोप्य ६-४४ प्राच्यां सितेन वपुषा २४-९७ प्राच्यामुदीच्यामैशान्याम् १७-८७ प्राणं पतित्रराड्वद्धि ४-१३१ प्राणयोगाच्च या शक्ति: ५-१४९ प्राणशक्तिवियुक्तं च २१-३२८ प्राणाग्निहवनं नाम्ना ६-७५ प्राणात्मनेऽथ सत्याय २३-४१३ प्राणाधिदैवतं चक्रे ९-२५० प्राणापानं हि यत्साम १८-२२९ प्राणापानसमान ८-३९ प्राणापानादि वायूनाम् ८-५२ प्राणाभिमानदेवं वा १८-३२४ प्राण्यङ्गतुषभस्मास्थि १९-३१६ प्राण्यङ्गसम्भवैस्तैलै: १९-३३३ प्राण्यङ्गैर्व्याधय: प्रोक्ता २५-७७ प्रात: कर्मदिने दद्यात् १०-२१६ प्रातरुत्थाय चिन्वीयात् २२-२४ प्रातर्विशेषयागान्ते १३-१११ प्रादक्षिण्येन धामान्त: १९-७८१ प्रादक्षिण्येन पूर्वोक्त १२-३४ प्रादक्षिण्येन प्राग्भागात् २१-१०२ प्रादक्षिण्येन वै ग्रामे ११-३१० प्रादिशिन्यादितो विद्धि २४-३८ प्रादुर्भाक्तनोश्चापि ८-५६ प्रादुर्भावगणो मुख्य: २३-२९७ प्रादुर्भावसमूहं च २१-२६१ प्रादुरासीज्जगन्नाथ: २०-३१७ प्रादेशमात्रास्समिध: ५-९९

प्राद्वहन्तं हलं चक्रम् २४-१९८ प्राधान्येन त्रयाणां च २३-१४७ प्राधान्येन त्वथैश्वर्यम् २३-८८ प्राप्तं किरीटमत्तुलम् २०-२४६ प्राप्तस्तेनैव मार्गेण २१-५५८ प्राप्तानुज्ञस्तु शिष्याणाम् २१-२४५ प्राप्ते ज्यावसरे नित्यम् २३-२५३ प्राप्ते तु तत्तत्कर्मादौ ६-११० प्राप्तेऽथ सन्ध्यासमये ६-८१ प्राप्तेऽपराह्रसमये १५-२४२; १८-८४ प्राप्ते लग्नोदये विप्रा: १८-३८५ प्राप्ते शुभाशुभे स्वप्ने २१-२७८ प्राप्तेऽहिन चतुर्थे तु १८-४६७ प्राप्नोतिमनसोऽभीष्टम् २४-३६९ प्राप्नोति यत्परिज्ञानात् २१-४३० प्राप्नोति भगवान् धर्म १-४६ प्रायशो मुक्तिभाजांश्च ११-१६६ प्रायश्चित्तं तु कृत्वैव १९-४१२ प्रायश्चित्तं तु वै कुर्यात् १९-७८९ प्रायश्चित्तं तु सर्वत्र १९-७९१ प्रायश्चित्तं द्विजश्रेष्ठाः १९-५९४ प्रायश्चित्तं प्रकुर्वीत १९-१९३ प्रायश्चित्तं प्रवक्ष्यामि १९-३२, १२४ प्रायश्चित्तं भवेदेव १९-१९० प्रायश्चित्तं समभ्युह्य १९-१२० प्रायश्चित्तं हि सर्वेषाम् २१-२० प्रायश्चित्तं निमित्तं त् २१-१८० प्रायश्चित्तमथो वक्ष्ये १९-६५५ प्रायश्चित्तविलम्बे तु १९-७८८ प्रायश्चित्तान्यशेषाणि १९-७४४ प्रायश्चित्तेषु कार्येषु १५-४२९ प्रायश्चित्तेष्वनित्येषु ९-३०३

प्रारभेत हवि: पाकम् २५-९३ प्रारभ्य तर्जनीपर्वकिनष्ठा २-५४ प्रार्थना च तत: कार्या १४-२५७ प्रार्थयेत्सित्रिधं चाथ १०-४०० प्रावृङ्गिरिमिव श्यामम् २४-३०७ प्रावृड्जलदसन्दोह ४-८१; २०-१९७ प्रावृण्णिशासमुदितत्व २४-१२२ प्रासादं तत्र कुर्वीत १८-२१५ प्रासादं तु पुन: कृत्वा १९-९५ प्रासादं तु समासाद्य ११-३६९ प्रासादं दर्भशाखाभि: १८-३४४ प्रासादं देवदेवीयम् २२-११ प्रासादं विग्रहं कृत्वा २-१८ प्रासादं शोधयित्वा तु ११-१९६; १८-४५० प्रासादं शोधियत्वाथ ७-१५५ प्रासादं शोधयेदेवम् २-२२ प्रासादं सम्प्रविश्याथ ७-१९; ११-३१९; १३-१६३; १४-१७९; १५-३८९ प्रासादं स्नापयेत्पश्चात् १६-३०१ प्रासाद एकद्वारे तु १८-३४८, ३५३ प्रासादक्षेत्रमानं च १६-२२६ प्रासादद्वारदेवानाम् १९-३७९, ३८१ प्रासादद्वारदेवेभ्य: ९-३ प्रासादद्वारदेशे तु ११-२५८ प्रासादद्वारबाह्ये तु ९-४ प्रासादद्वारमारभ्य ११-४२; १९-८३५ प्रासादपट्टिकायां तु १६-३०३ प्रासादपरित: कलृप्त १६-३०८ प्रासादपीठपर्यन्तम् ३-१०९; १६-२०२ प्रासादब्रह्मभूभागम् १६-१८१ प्रासादभागमारभ्य १३-१५८ प्रासादमण्डपं वाऽथ ७-९५

प्रासाद लक्षणिमदम् १६-२८८ प्रासादशिखराग्रोच्चम् १०-३४६ प्रासादशोधनादीनि ८-१८९ प्रासादश्चाङ्गसंयुक्तः ९-२३६ प्रासादसंस्थिते वाऽपि १४-२६३ प्रासादस्थस्य तस्याथ ८-१०६ प्रासादस्थपनारम्भात् १६-२९२ प्रासादस्थैर्यासिद्ध्यर्थम् १६-२०५ प्रासादस्य चतुर्दिक्षु १६-३०४ प्रासादस्य च बिम्बस्य १६-२ प्रासादस्य प्रोभागे १२-२१०; १३-१७ प्रासादस्य प्रतिष्ठेत्थम् १६-३२९ प्रासादस्य विशुद्ध्यर्थम् १८-८७ प्रासादस्य शिखाग्रे तु १०-११ प्रासादस्याग्रत: कुर्यात् १४-१४; १५-३ प्रासादस्यग्रत: कृत्वा १६-२८९ प्रासादस्यग्रतो वापि १९-८४९ प्रासादस्याग्रपर्यन्तम् १६-३०६ प्रासादस्याथ वक्ष्यामि १६-२१९ प्रासादस्यापि कुर्वीत १६-३०६ प्रासादस्याष्टदिङ्मूर्ति १८-३६ प्रासादस्येशदिग्भागे १८-२४५ प्रासादाङ्गेषु विप्रेन्द्राः ३-१६५ प्रासादाग्रस्थिते चक्रे १८-५१५ प्रासादादि प्रतिष्ठानाम् १६-२८९ प्रासादादि प्रतिष्ठायाः १६-३५१ प्रासादादे: ततो विप्रा: १९-८९ प्रासादादे: शिलाश्चैव १७-८० प्रासादादेरेकदेशभङ्गः १९-१०१ प्रासादादौ पुराक्लृप्ते १९-९९ प्रासादाद्वहिराद्यत्र १६-२३७ प्रासादान्त: प्रविश्याथ १०-३५७

प्रासादान्त: प्रवेशार्थम् २-१४ प्रासादान्त: स्थिते बिम्बे १९-२९१ प्रासादान्तर्गतस्यापि ८-१०१ प्रासादान्तर्गतायास्तु १९-९३ प्रासादान्त: स्थिताश्चापि ३-१८१ प्रासादाभिमुखं स्तम्भे १०-३९७ प्रासादाभिमुखं स्थाप्य १०-३५३ प्रासादाभिमुखाच्चैव १६-२७४ प्रासादाभिमुखात्र्यस्येत् ९-२६४ प्रासादाभ्यन्तरं विप्रा: १०-१२०, २९४ प्रासादासनदेवानाम् ३-९४ प्रासादे गर्भगेहे वा १९-२५२ प्रासादे चतुरश्रे तु ३-१४५ प्रासादे तु चतुद्वरि १८-३५१ प्रासादे त्वशने: पाते १९-२६० प्रासादे दूषिते तैस्तु १९-१८३ प्रासादे मुनिमुख्यैश्च ४-२०३ प्रासादे वापि तै: स्पृष्टे १९-१४८ प्रासादेषु स्वयं व्यक्तम् ३-१७८ प्रासादेषु स्वयं व्यक्तपूर्वेषु ९-३३८ प्रासादेष्वनुरूपेषु ८-१८१ प्रासादे संप्रवेशं च १८-४१० प्रासादे संस्थितान् ४-१ प्रासादे सर्वतो भग्ने १९-१०२ प्रासादोक्त विधानेन १९-३४६ प्रासादोच्छ्रायमानं वा १३-१८६ प्रासादोद्देशमखिलम् २-२२ प्रासादोपरिविन्यस्ता: ३-१६४ प्रियङ्गवारि तदनु ४-१५४; १५-६५ प्रियङ्गमञ्जरीश्यामम् २४-१६३ प्रियानुरूपां सततम् ८-१४६ प्रीणनं सर्वदेवानाम् १३-४९

प्रीणयेतु विधानेन ७-२१७ प्रीतये परमेशस्य १४-२७८ प्रीतये परमेशाय १८-५४० प्रीयतां भगवान् देवो १०-५४ प्रेरकं चन्द्रसूर्याभ्याम् २३-६५ प्रेरितं ब्रह्मरन्ध्रेण ५-१३१ प्रेरितेन हिनस्त्याशु २४-२०५ प्रेरयन्वै धिया चक्रम् २४-१८१ प्रोक्तं तत्तत्स्वरूपम् २३-३ प्रोक्तं हि मुनिशार्दूल २२-१ प्रोक्तक्रमेण तिष्ठन्ति ९-३१७ प्रोक्षणं देवतानाम् १५-४१९ प्रोक्षणं परिवाराणाम् १५-४२२ प्रोक्षणं यावता कुर्यात् ४-१६९ प्रोक्षणं सर्ववस्तूनाम् ३-९१ प्रोक्षयित्वार्घ्यतोयेन ५-१२८ प्रोक्षयेच्छान्तिसूक्तेन १९-८७७ प्रोक्षयेत्कुम्भतोयेन ११-३७० प्रोक्षयेत्पञ्चगव्येन १५-२४६ प्रोक्षयेत्सर्वदिग्विप्रा: १५-२४ प्रोक्षयेत्स्वासनं स्थानम् ३-३७ प्रोक्षितान् पञ्चगव्येन १६-५० प्रोक्षितान्यन्नपात्राणि ६-७ प्रोक्षिते चास्त्रमन्त्रेण ७-१५६; २५-१९१ प्रोक्ष्य पुण्याहतोयेन ११-२६४, ३९६, ४०६;

१२-१२८ प्रोच्छितं हि सुवर्णाद्यम् २४-२२६ प्रोच्छितां च विशेषेण १४-३१ प्रोच्छितै: कदलीपूगै: १४-५७ प्रोत्थिता विचलन्तश्च ४-१२२; ७-२१२ प्रोद्यतं संस्मरेच्चक्रम् ९-१७ प्रोद्यते दक्षिणो बाहु: २४-५८ प्रोद्वहन्तं च वामेन २४-३९६ प्रोद्वहन्तं द्वितीयेन २४-४०७ प्रोद्वहंस्तु स्ववीर्येण २४-१८९ प्रोन्नतत्वं स्थलानां च १४-३३ प्रोन्नतानि स्थिरास्थीनि २१-६८ प्रोल्लसंस्तद्वजेतत्र २१-३५४ प्रोवाच नियमांस्तांस्तु २२-२ प्लवं तत्कुम्भतोयेन १२-१३१ प्लवं फणीन्द्रमावाह्य १२-११९

फ

फडन्तेनाथ चास्त्रेण २१-१२८ फणीश्वरं समारभ्य ७-१९० फलं भाववशाच्चैव २३-२७३ फलं यच्छति वै नूनम् २३-८८ फलं स्रक्वन्दनादीनाम् २१-४५९ फलकादिषु संस्थाप्य २५-१६१ फलकायामष्टिदक्षु १२-१७९ फलदं स्यात्सकामानाम् २१-७८ फलपत्रमयानां च २-२७ फलपर्यवसाने च ६-१०० फलपुष्पाक्षतकरो १६-२७ फलबीजोषधीसाम्ब २१-२६५ फलमेति च वै येन १४-८५ फलरत्नादिकैर्युक्तौ ११-११० फलानां स्वप्रमाणं च ५-२२३ फलानि च हिरण्यानि ११-२९७ फलानि निक्षिपेत्पश्चात् १५-२७६ फलानि श्रीफलादीनि २१-५४ फलानि सहकाराणाम् १२-१०२ फलाम्भसोऽनिरुद्धस्तु १५-१९३ फलार्थं प्रसवं येन ६-९९

फिलनीत्यादिमन्त्रेण १५-१६८ फलैर्हेमादिकै रत्नै: १५-१५९ फाल्गुने मासि कल्याण २०-३०३ फाल्गुने मासि हस्तर्क्षे २०-२८६ फाल्गुन्यां पौर्णमास्याम् २०-२१९ फुल्लरक्ताम्बुजाभास २४-२७७ फुल्लरक्ताम्बुजाभासम् २४-२१५ फुल्लरकोत्पलदल १०-२५२ फुल्लेन्दीवरवर्णा २४-४५४ फेणके चावटे पीठे १९-४९२

ब

बद्धध्वजपटे स्तम्भे १९-५०० बद्धपद्मासनं शिष्यम् २१-४७० बद्धपद्मासनस्थं च २४-१६० बद्धपद्मासनासीनम् ४-११२ बद्धप्रतिसरे बिम्बे १९-६९४ बद्धब्रह्माञ्जलिं शान्तम् २४-३३९ बद्धब्रह्माञ्जलीकस्थम् २४-२४४ बद्धमुष्टिं स्मरेद्दण्डम् ९-१२० बद्धां सञ्चिन्तयेद्विष्णो: २-१२४ बद्धाञ्जलिपुटं नित्यम् ३-४१ बद्धाञ्जलिपुटं वाथ ८-२१० बद्धाञ्जलिपुटा: सर्वे २१-५२७ बद्धाञ्जलिपुटो भूत्वा २०-३२४ बद्धोष्णीषललाटश्च ९-१६ बध्नीयात्रेत्रमन्त्रेण २१-१२९ बध्वा कामदुघां मुद्राम् ३-३१ बध्वा तदमृतीकुर्यात् ५-१५ बध्वा तु कौतुकं पश्चात् १६-३०३ बध्वा मुष्टिं दक्षिणेन २४-३५ बध्वा स्वष्णीषवत् ११-३७४ बन्धनीयानि सूत्रेण १४-१८८

बन्धयित्वा तु सूत्रेण १४-१६४ बन्धयेच्च तथैवैष् १९-५३ बन्धयेत्कौतुकं सूत्रै: १०-३२५ बन्धयेदथ वा लोह १९-२२ बन्धविच्छेदकर्त्रे वै २३-३९८ बन्ध्जीवोज्वला नित्या २४-४५३ बन्धुभ्रातुसमोपेतः १४-२४५ बन्धुनां भ्रातृपुत्राणम् १४-१२५ बलं चाऽखिलगात्राणाम् २-७१ बलभद्र भवान् भक्तः २०-२७० बलमन्त्रपवित्राश्च १८-४६२ बलमन्त्रेण भाण्डानि २५-१६६ बलमन्त्रेण संरुद्धम् २१-१९३ बलमुष्टिं स्मरेद्दण्डम् २४-४४२ बलसंवलितेनैव २४-८२ बलाकिनीं दक्षिणे तु १३-१०९ बलात्मना स वीर्येण १७-६२ बलाद्दहति षाङ्गण्य २१-४५९ बलाया: खरमञ्जर्या: १५-३१२ बलिं च दत्वा शेषेण १५-४१८ बलिं तु मण्डपे दद्यात् १०-२११ बलिं दत्वाथ तच्छान्त्यै : १९-४३२ बलिं दत्वा विशेषेण १९-४३४ बलिं दद्यादष्टदिक्षु १२-४९ बलिं दुष्टेन दद्यात् १९-४३४ बलिं नित्योक्तविधिना १२-२९ बलिं प्रदाय विधिना ११-४३ बलिं भूयो जलं चापि ११-२०९ बलिकाले तु नृत्यन्त्याः १२-४४७ बलिकाले दीपनाशे १९-४३९ बलिकाले बलिं दद्यात् १०-४१२ बिलदानं च कुर्वीत १४-५७९; १९-६०८ बलिदानं च भूतानाम् ७-७८; १६-१८१ बलिदानं च सर्वत्र ६-२७ बलिदानं ध्वजारोहम् ७-६८ बलिदानं न कुर्वीत १९-५७३ बलिदानक्रमेणैव १५-४१७ बलिदानपुरस्कं तु १०-३६८ बलिदानमशक्यं चेत् ९-३२९ बलिदानविहीने तु १९-४४८ बलिदानादिकं तीर्थम् ८-२२५ बलिदाने तु पूर्वादि ११-७५ बलिद्विगुणितं दद्यात् १९-४४८ बिलपीठं बिह: कुर्यात् १८-५४६ बिलिपीठाधिदेवानाम् १४-१२२ बलिप्रदानकाले तु ३-८५ बलिप्रदानहीने तु १९-४४९, ५२६ बलिबिम्बं ततोऽभ्यर्च्य १९-८४० बलिबिम्बं पुरस्कृत्य १०-३६६ बलिबिम्बपुरस्कं तु ११-३९ बलिभिस्तु तत: सर्वान् १८-४७७ बलिबिम्बमथादाय ११-२०३ बलिबिम्बस्य मुर्द्धस्थ १९-४४५ बलिबिम्बादिकानाम् १०-३२९ बलिबिम्बे विपतिते १९-४४० बलिमण्डलकं कृत्वा २१-४८३ बलिमेकं क्षिपेन्मध्य ११-२१४ ब्रलेन महता क्षिप्त ९-१५२, २५८ बल्यन्तमर्चनं कृत्वा ११-२६३ बल्यन्ते देशिकै: कुर्यात् ११-२१६ बल्यर्चा स्नपनार्ची च २०-२८५ बहवोपि तलास्तद्वत् १७-२८१ बहि: काण्डचतुष्केण १४-२८७ बहि: क्षेत्रस्य चैशान्याम् १६-३०

बहि: पङ्किद्वये दिक्ष १५-२५३ बहि: प्रागादियोगेन १५-८५ बिह: प्राङ्गणाभित्तीनाम् ३-१३१; १६-१९८ बहि: स्थमेवोदकस्थम् २४-२३४ बहिरावरणं यद्वै ११-१६३ बहिरावरणस्थैस्तु १२-७३ बहिरावरणे नास्ति १२-७४ बहिरावरणे नास्तीति १८-५११ बहिरेकोन पञ्चाशत् १५-२०१ बहिर्दिङ्नवकानां तु १५-३३१ बहिर्द्रव्यमयस्त्वेक: २४-२३५ बहिर्नवकशुद्धोदकलशेषु १५-३३६ बहिर्भागसमानाभिः २५-२५ बहिर्वा गोपुरद्वारात् १२-१६५ बहिष्ठेभ्यश्चतुर्थं तु २३-१८२ बहि: स्थप्रतिमादौ तु ३-६९ बहुकालेष्वतीतेषु २०-१२३ बहुधा काण्डसङ्घस्तु १४-२९१ बहुधा भेदवृन्दं तु २४-४७५ बहुना वस्त्रपूतेन ३-९ बहुप्रकारनिर्मुक्ते २४-४८२ बहुबेरं यथायोगम् १७-२५८ बहुबेरादि भेदास्तु १७-२५९ बहुबेरेऽभिषेकार्चाम् १९-६९९ बहुभि: सेचयेद्विप्राः १०-२०३ बहुरूपा बहुज्ञानाः ११-७३ बहुशाखमभग्नाग्रम् १४-२८२ बहुशाखमभग्नाग्रैः ५-१३९ बहुशुष्केन्धनेऽग्नौ ५-२५६ बहूनां परिपीडानाम् २१-७ बह्वक्षरो बहुवदः २३-२५१ बह्वचान् शाकुनं सूक्तम् १६-१०१

बाणकार्मुकमेकस्मिन् ९-१६५ बालचन्द्रप्रतीकाश ४-८६; २०-१६२ बालचन्द्रसमाकारम् १०-२४१ बालबिम्बगतां चापि १८-४०८ बालबिम्बस्य पीठस्था: १९-९४ बालबिम्बे तु जीर्णेऽत्र १९-६४ बालवत्ससमेतं च १६-८१ बालस्थानमकृत्वैव १९-७१३ बालासख्यध्वजवस्त्रम् १०-२३२ बालार्कवर्णोह्तभुक् ५-२२७ बालालये तु प्रथमे १९-३२ बालालये देवदेवम् १६-९० बाहुलं च कलामानम् १७-१५० बाह्ल्येन तु षट्पञ्च १८-३६६ बाह्यं संवत्सरं कर्म १४-२०९ बाह्यतो वेदिकायाऽस्त् १४-६५ बाह्यत्रिसालभूमिष्ठाः ९-३१० बाह्यपङ्किषु पदोषु १६-१०९ बाह्ययाग विधिम् ३-२ बाह्यस्थपदपद्मात् ११-१४७ बाह्यानुतीयं तन्मूर्ध्नि २३-३०७ बाह्यादथाष्टमं नाभे: २३-१७६ बाह्य बाह्यभ्यन्तरे धाम्नो १९-१११ बाह्योपचारैस्तद्विद्धि ६-७२ बाह्रीकं चन्दनं चैव १५-१३१, २२४ बाह्रीकभावितेनैल १४-७४ बाह्लीकारञ्जितारक्त ९-१४५ बिभर्ति दुष्टशान्त्यर्थम् २४-४२३ बिभर्ति बहुभेदोत्थम् २४-३६८ बिभर्ति रूपाण्येतानि २४-४३२ बिभयात्षोडशभुजो २४-४१९ बिम्बं विनाऽन्यत्र ४-५५

बिम्बं सौदर्शनं तत्र ७-९८ बिम्बतुल्या परिज्ञेया १७-२१९ बिम्बद्वये सन्निहिते १९-४६६ बिम्बपीठविमानानाम् १९-७४७ बिम्बपीठशिलादीनाम् १९-७२८ बिम्बपीठाशिलानाम् १८-४०६ बिम्बपीठाशिलानां तु १९-७२९ बिम्बप्रतिसराणां च १४-१०५ बिम्बप्रासादयोर्विप्रा: १६-३२९ बिम्बमर्घ्यादिनाभ्यर्च्य १८-१९१ बिम्बमानानुरूपां त् ११-२७० बिम्बिमच्छिति वै कर्तुं १७-९० बिम्बम्धि क्रमाद्देयम् १८-३१५ बिम्बयोग्यानि चैकस्मिन् १४-१८६ बिम्बषट्कं च देवीभ्याम् १७-२४४ बिम्बसंशोधनं वापि १९-३७६ बिम्बसंस्थापनं चैव १८-५०१ बिम्बसन्निकटस्थेषु १८-४३२ बिम्बस्थं तु समभ्यर्च्य १४-२१७ बिम्बस्थस्य पवित्राणाम् १४-१०२ बिम्बस्थे मण्डलस्थे वा १४-२७३ बिम्बस्पर्शे स्नापयेत् १९-२३३ बिम्बस्य शिरसो देशे १८-१२८ बिम्बस्य हसने चैव १९-७५३ बिम्बस्यास्पृश्यसंस्पर्शे १९-१ बिम्बाकृत्यात्मना बिम्बे ४-५५ बिम्बाख्यं मणिबन्धस्य १७-२३२ बिम्बाख्यं विद्धि च १७-७६ बिम्बाच्च वस्त्राभरण १८-१५९ बिम्बात्मना प्रयातानाम् १८-३१८ बिम्बादीनां च धामादे: १९-१२१ बिम्बादीनां तु बृहताम् १९-१३

बिम्बाधिष्ठितयानस्य १९-५५५ बिम्बानामुपविष्टानाम् १७-२६२ बिम्बान्तरं समापाद्य १९-५८३ बिम्बान्तरस्य करणे १९-३० बिम्बान्तर तदर्थं तु २३-११ बिम्बाभिषेचनं कृत्वा १९-२५० बिम्बे गोमुख संस्पृष्टे १९-२२४ बिम्बे चोरादिभिर्नष्टे १९-३५, ५८२ बिम्बे चोराद्यपहृते १९-८२ बिम्बेत्वशनिसंस्पृष्टे १९-७५२ बिम्बेऽथ पूजनं कुर्यात् ११-४०१ बिम्बेनाधिष्ठिते याने १९-५६३ बिम्बे पश्चात्प्रकुर्वीत १९-११६ बिम्बे प्रतिष्ठां कुर्वीत १९-१८२ बिम्बे प्रासादभागे वा १९-७५१ बिम्बेऽभिषिच्यमाने १९-७०० बिम्बे वल्मीकशिथिली १९-७५२ बिम्बे विमाने प्राकारे १९-१०७ बिम्बेन सहितं पीठम् ४-१९ बिम्बे स्पृष्टे क्रमात्कुर्यात् १९-१४२ बिम्बे स्पृष्टे स्नापयेत् १९-२२५ बिम्बोकसदृशं वित्तः १७-२२१ बिम्बोपकरणादीनाम् १९-८४७ बिम्बोपरिसमृत्सन्ने १९-२५० बिम्बोपर्यशने: पाते १९-२५८ बिम्बोष्ठां सद्विधीर्ह्येवम् १७-२२६ बिलानि तण्डुलैरेव ११-३९५ बिलानि प्रथमं मृद्धिः १०-१६४ बीजं तरुस्वरूपेण १८-२९१ बीजं नेमिद्वितीयं यत् २३-३०० बीजं प्रद्यम्ननाथस्य २३-२१६ बीजं सर्वक्रियाणाम् २४-१३७

बीजतश्चाङ्कुरीभूता ३-१०८; १६-२०२ बीजद्वादशकं प्रोक्तम् २३-२३२ बीजनाथेन शिष्यस्य २१-३९६ बीजपात्रं ततोऽभ्यर्च्य १०-१२१ बीजपात्रं ततोऽर्घ्येण १०-१२० बीजपात्रं प्रतिष्ठार्थम् १०-१४० बीजपिण्डपदाद्येन २३-८ बीजपिण्डपदोत्थानाम् २३-३३८ बीजद्वादशकं प्रोक्तम् २३-२३२ बीजपुरसमाकारम् १४-१५५ बीजभृतं तदन्तस्स्थम् ३-१०८; १६-१८२ बीजभूतां च हन्मन्त्र २१-३४९ बीजमादायमध्यस्थम् २३-१११ बीजमाद्यस्य च विभो: २३-२१४ बीजवच्छिरसा सर्वान् २३-४३४ बीजवत्पण्डमन्त्राणाम् २३-२५९ बीजात्मनस्तुर्यवृत्ते: २३-२७० बीजानां नामधेयैस्तु १०-१८८ बीजानामधिप: सोम १०-१०९ बीजानामप्यलाभे तु १०-२०१ बीजानि द्वादशैतानि १०-११८ बीजानि द्वादशोक्तानि १०-२०० बीजानि विष्णुगायत्र्या १९-८६६ बीजाम्बुफलतोयेन १५-७९ बीजावापे कृतविप्रा: १९-४७३ बीजेनाङ्गेशिशखान्तम् २१-१७० बीजेनान्तर्निरुद्धेन २१-१८१ बीजै: दीर्घस्वरोपेतै: २३-२२६ बीजैर्धान्यैस्तण्डुलैश्च ५-२१४ बुद्धिस्तु पिण्डिका ३-११७ बुद्धौ कमलनाभात्मा २१-२१० बद्ध्यन्तानां धरादीनाम् २१-१९८

बुद्धा चायतनानां च १६-२६९ बुद्धा मण्डपविस्तारम् १४-४२; १७-१६ बुध्वैवं चित्रबिम्बार्थी २-९८ बुसिकां शाटकं पट्टम् २१-६३ बंहितं मुदितं मग्नम् १४-४२ ब्हच्छशकपृष्ठस्थम् ९-९६ ब्रहत्यूर्वारुवार्ताक २५-१२२ बृहद्भिम्बं ततः कुर्यात् १८-७५ बृहद्धिम्बं तु लक्ष्म्यादि १७-२५३ बोद्धव्यः सोऽपि तदनु २१-२२५ बोद्धव्यमधिदेवत्वम् २१-३४६ बोद्धव्याः केशवादीनाम् २३-२२३ बोधमारुतहृतपूर्व २४-३४६ ब्रह्मकर्मचतुर्थं यत् २५-५ ब्रह्मकर्मणि षष्ठस्य २५-८ ब्रह्मकर्म निरुद्धेन २५-२४ ब्रह्मकूर्च समेतं तु २१-१७ ब्रह्मक्षत्रियविट्छूद्र १९-१७७ ब्रह्मजज्ञानमन्त्रेण ११-३२ ब्रह्मण्याधिपतौ विष्णौ १४-९० ब्रह्मतीर्थ चतुष्कं तु २१-१४ ब्रह्मद्वारपदं शैष्यम् २१-३४८ ब्रह्मबीजसमेतेन १६-६१ ब्रह्मभूषाङ्गरागाद्यै: ९-४५ ब्रह्मयूपस्वरूपेण २४-९६ ब्रह्मरुद्रमुखानां तु २३-२५ ब्रह्मरुद्रमुखैर्देवै: १-५६ ब्रह्मरुद्रादयञ्चैव ११-४२१ ब्रह्मरुद्रेन्द्रदक्षार्क २४-२२२ ब्रह्मलिङ्गधरास्सर्वे २४-३३९ ब्रह्मशुक्रमिवेत्युक्त्वा २५-८० ब्रह्मस्थानस्थितं तं च ५-३३

ब्रह्मस्थानेऽथवा दिव्यम् ८-९७ ब्रह्माणं दक्षिणेभ्यर्च्य ११-२२ ब्रह्माणं समुवाचेदम् २०-१२५ ब्रह्मादिभि: परिश्रुत्य १-६१ ब्रह्मादिभि: प्रणीतं यत् १-६१ ब्रह्मादीशानपर्यन्तम् १०-१६७ ब्रह्माद्या: सकला देवा: २०-३२० ब्रह्मामरीचिरत्रिश्च १९-८१८ ब्रह्मिष्ठाय ब्रह्मणे वै २३-३९६ ब्रह्मोपनिषदाख्यं च २१-५६३ ब्राह्मं वै ब्रह्मसिद्ध्यर्थम् १३-९७ ब्राह्मं सांवत्सरं कर्म १४-२०९ ब्राह्मण: क्षत्रियो वैश्य: १६-५ ब्राह्मणस्य चतुर्दर्भम् १५-६९ ब्राह्मणादिशवैर्वापि १९-१८४ ब्राह्मणान् भोजयेत् १९-७८६ ब्राह्मणान् भोजयेत्पश्चात् १९-८४२ ब्राह्मणान् भोजयेन्नित्यम् १९-१२४ ब्राह्मणान् समनुज्ञाप्य १९-६३६, ७१७ ब्राह्मणानां प्रकुर्वीत १४-१४६ ब्राह्मणै: क्षत्रियैर्वैश्यै: ४-२०३; ११-२३७ ब्राह्मणैर्दक्षिणे भागे ११-२३१ ब्राह्मणैर्ध्रियमाणैश्च १०-३६५: ११-२२४ ब्राह्मदैविकभागस्थै: १५-१८१ ब्राह्मदैविकभागाभ्याम् १८-३५४ ब्राह्मभागे तु मोक्ष: १८-३५५ ब्राह्मश्चतुर्थो विज्ञेय: १८-३५० ब्राह्मे मुहूर्ते द्वादश्याम् १२-२२७ ब्राह्मे मुहूर्ते सम्प्राप्ते २-१; ११-४२७; १२-२१४; 909-69 ब्राह्मे वा दैविके वाथ १८-३५४ ब्रूयाद्वै बाढिमित्येवम् २२-३

भ

भक्तप्रणीतगाथाभि: १३-२२५ भक्तप्रणीता गाथाश्च ८-२२५ भक्तिबम्बहृदाम्बोजे ८-२२१ भक्तमन्त्राणलीलां च ११-३१३ भक्तमूर्तीस्समभ्यर्च्य ८-२०० भक्तानां कृतदीक्षाणाम् २२-४२ भक्तानां च निवेद्याथ १३-२१८ भक्तानां मनसोभीष्टाः २२-६४ भक्तानां विघ्नजालस्य ९-८६ भक्तानामथवान्येषाम १८-५४० भक्तानामधिवासार्थम् २१-३१ भक्तानामनुकम्पार्थम् २३-६ भक्तानामपरश्चैव ९-१६० भक्तिनम्रेण शिरसा ४-१४३ भक्तिभावानुविद्धानाम् २१-२४९ भक्तिरग्नौ गुरौ मन्त्रे २२-६२ भक्तिश्रद्धापराणां च २४-२०७ भक्तिश्रद्धावशाच्चापि १५-१३८ भक्तिश्रद्धावशाच्चैव १७-९० भक्तिश्रद्धाव्रतपर: २४-४७७ भक्तिश्रद्धोज्झितम् ४-५ भक्तै: भागवतै: सार्धम् १३-६४, १३६ भक्तैरनुगृहीतैश्च २०-९६ भक्तोज्झित दन्तकाष्ठे २१-२३३ भक्तोत्तमास्ते विज्ञेयाः ८-१७८ भक्त्या च विधिवद्त्तम् १४-९० भक्त्यानया परा योज्या १६-४३ भक्त्या प्रवर्तमानस्तु १७-२९ भक्त्या ह्यभीप्सितं रूपम् २४-४७९ भक्षयित्वा स्त्रिय: पिण्डान् १०-३४९ भक्ष्यं भोज्यं तथा लेह्यम् १३-३६

भक्ष्याण्यपूपपूर्वाणि ६-९२ भक्ष्यभाज्येस्तथा लेहौ: ५-१२ भगवर्च्छक्तिचैतन्य ५-१५० भगवच्छासनज्ञानाम् २२-१० भगवत्त्ववेतृणाम् २१-४६६ भगवर्तुल्यसामर्थ्य ९-५८ भगवत्पदमादाय २३-३६२, ३९७ भगवत्पदिसम्भूताम् ९-१३२ भगवत्प्रितिपत्त्या तु १४-२४१ भगवदृहिमासाद्य १३-१६ भगवद्दर्शनासक्त ११-२३८ भगवद्भितनिरताः १-३ भगवद्धिक्तिनिरतै: २०-९ भगवद्भिवतिष्णातै: १२-२०९ भगवद्भिक्तसंयुक्तम् ११-२९ भगवद्यजनार्थं तु ८-१०४ भगवद्यागवद्भक्त्या २१-४९६ भगवन्तं जगद्योनिम् १०-११६ भगवर्तं समुद्दिश्य २३-२४ भगवर्ता हि मनसा २१-२४४ भगवन्नारदमुने १९-१ भगवन्नारदमुने सर्वज्ञः २३-१ भगवन् पुण्डरीकाक्ष १०-२६९, ३०६; ११-३८३ भगवन् मन्त्रमूर्तीनाम् ९-३०६; २३-२७१ भगवन्मन्दिराग्रे वा १२-१६ भगवन्मन्दिरे विप्राः १९-२५७ भगवन्मन्दिरे विष्णोः ८-१७४ भगवन्मुनिशार्त्ल ७-१; ८-१; १०-१; १६-१; २०-१, ११५; २१-१ भगवन् सर्वशास्त्रज्ञ १-४४; ७-९१ भगवान्थ विज्ञाप्यः ४-१४० भगवान् जगदाधारो ३-१६३

भगवाम् विश्वकर्मात्मा १६-१६ भगवान् श्रीधराख्यस्तु १५-१९७ भगवान् सोमसंज्ञस्तु २०-७७ भग्नांगस्य तु सन्धान १९-२१ भग्ने विमानैकदेशें १९-९० भाने सन्धानमेव १९-५१ भग्नैकदेशं सन्धाय १९-१०२ भचकं भ्रामयन्तं तु ९-९९ भचक्रचक्रधृग्देवम् २४-१९२ भद्रत्वपरिरक्षार्थम् २१-२५६ भद्रपीठं चतुष्पादम् २१-७० भद्रपीठसमीपे तु ६-५ भद्रस्य वामयोर्विप्रा ९-८० भद्रातके महायोगे २०-८४ भद्रासनगते कर्मबिम्बे १७-३०१ भदासनेऽथ वा विप्राः १५-४११ भद्रासने देवदेवम् १२-११९ भद्रासने समारोप्य ११-२६३; १३-२६०; 28-234

भद्रासने समावेश्य १३-१३९ भद्रे चोपवने ह्यद्य १६-१० भयकृच्वैवमानी च ९-२४९ भयविस्मयहृद्वेणी २४-३२६ भर्जितैशालिपिष्टेश्च २५-१५१ भर्जुनों युज्यते येन ६-१०० भवता तत्र तत्रेह २०-१ भवताराधित: सम्यक् २०-१८६ भवत्यनर्थदावश्यम् १७-१८ भवत्यन् करुणातस्य १-१५ भविद्धस्सहसम्बन्धात् १-१५ भवनेऽयं विधानस्यात् ९-२४१ भवन्ति नैवाशुचय: १९-४८५

भवन्ति भक्तिपूतानि २२-३३ भवन्त्यध्वद्वयोर्ध्वस्थ २१-४२४ भवभङ्गपदं चैव २३-३८१ भवभङ्गात्प्रपन्नानाम् ९-३६ भवसन्तारकत्वेन ९-५९ भवान् गुरु: पिता चापि २०-१८४ भवान् गुरु: पिता माता २०-३२५ भवान् हि लोकरक्षार्थम् २०-२६५ भवितव्यं गुरुणाञ्च २२-४९ भविनां भाविनो विघ्ना: ८-६८ भवेत्कण्ठबिलं विप्रा: १०-८२ भवेत्त्रिपादहीना तु १०-९३ भवेत् पुंसवनं चाग्ने: ५-१५१ भवेत्सन्निधिमाहातम्यम् २३-४० भवेत्सर्वपदप्राप्ति: २३-२६४ भवेदशनिपातश्च १९-२६२ भवेद्ररुडतालस्तु ११-८६ भवेन्मध्यमया वापि १०-१०२ भवैवमेवभगवन् २१-३९८ भवोपकरणव्रातम् २१-२६२ भवोपकरणीयानाम् ३-१३८; १८-४१४ भवोपकरणीयाभि: १६-२३३ भस्मना मथितेनाब्धि: २५-१०५ भस्ममिश्रेण तोयेन २-२६ भस्माङ्गारविहीनांस्तु २५-७५ भागद्वयं द्वयं लाञ्ख्यम् २५-१५ भागद्वादशकं पश्चात् १०–१५२ भागद्वादशकस्त्येक्यम् २५-४ भागपङ्कित्रयेणैव २५-२१ भागमानं समावृत्तम् १७-१८८ भागार्थं भ्रामयेत्राभे: २५-३२ भागार्धमानसूत्रेण २५-१७

भागे तु गरुडं विप्रा: ९-५२ भागेन कण्ठसूत्रं तु १७-२८४ भागेन तद्बहिस्त्वेका २५-२६ भाजनं तत्समादाय १६-२१२ भाण्डस्थस्य यदान्यस्य ५-११३ भानु: सत्यो भृगुश्चैव १९-८२० भानुप्रसरसङ्कोच २३-२५४ भाभि: सितादिभि: २४-९३ भाभिराकृतियुक्ताभि: ४-११० भाभिर्नानाप्रकाराभि: २४-२३१ भारमात्रोपक्लप्ते तु १०-२८० भारमानैस्तदधैर्वा १०-३१६ भावतत्त्वगतं चास्य २१-३७८ भावदर्पणसङ्कान्तम् ४-५१ भावध्यानानुविद्धेव २१-३३० भावनाजनितं यागम् ७-१८२ भावनीयं द्विजश्रेष्ठा: ६-९८ भावनीयं शरीरे च १८-४३७ भावयित्वाधिभूतत्वम् १६-६२ भावयेच्च ततस्सम्यक् ५-३८ भावयेच्च पुरा ३-१०६ भावयेत्पञ्चगव्येन १७-२५ भावयेदहमित्यन्तः ७-१८० भावस्थितिं निबध्नाति २४-८७ भाषान्तरगतं वापि १३-२३९ भासयन्तं जगन्नाथम् २४-२३१ भासितं भावयेद्देहम् ५-२६६ भित्तियुक्तमयुक्तं वा १४-२६ भित्तियुक्तामयुक्तां वा ११-९७ भित्तिसंसेचनं कृत्वा १०-२८७ भित्रं नाभिद्वितीयेन २३-१३६, १६३ भिन्नं सितादिभेदेन २४-१३९

भिन्नं प्रेक्षावशान्मध्ये १८-३६३ भिन्नमेकादशात्पूर्वम् २३-१६९ भिन्नरूपस्य च विभो: २४-४५० भिन्नवर्णमय: शब्द: २१-४३२ भिन्नाङ्गमेतदखिलम् १८-२८ भिन्नाङ्गे सति सन्धेयम् १९-८८ भिन्नात्मनां स्वयंव्यक्त २०-१०८ भिन्नेष्वपि च बाहेषु १९-५५७ भीमं भीमाकृतिम् ९-१४६ भीमद्विपेन्द्रवदनम् ८-१५३ भीमा भीममुखारौद्रा: ११-५० भीषणाय तदन्ते वै २३-४१७ भुक्तमध्यदिकं तस्मात् ३-१३ भुक्तशेष तथाऽस्पृश्य २५-१२७ भुक्तानि पत्रपुष्पाणि ६-५९ भुक्तावशिष्टं यच्चूर्णम् ११-३४० भुजद्वयान्विता ह्येते ९-१४८ भुजद्वये यच्चक्रस्य ९-११५ भुजद्वये यच्चण्डस्य ९-२१ भुजाद्यायुधसन्धान २०-९५ भूजाभ्यां मध्यदेशस्य १७-१४७ भुजोपभुजयुग्मं यत् १७-२२५ भुवं परीक्ष्य तत्रादौ १६-१३ भुवनाध्वा पदाध्वा च २१-४१७ भुवनाद्वा यथावस्थो ३-१०९ भुवनाध्वा यथावस्थो १६-२०३ भूगते तु वने रम्ये १६-१० भूगतै: पत्र पुष्पाद्यै: १९-३२४ भूगुप्ते चोद्धृते बिम्बे १९-७५५ भूचरा नकुला: सौम्या: १७-४८ भूतक्रूरबलिं दद्यात् १०-२०६ भूतक्रुरमिति प्रोक्तम् १६-५५

भूततर्पणमित्युक्तम् २१-५० भूतदानवयक्षाश्च १६-८९ भूतले खन्यमाने तु १९-७१० भूतले गोमयाद्येन ११-२०७ भूतले धान्यपीठे तु ११-२६४ भूतशब्दमथादाय २३-३८५ भूतशुद्धं च विधिवत् ८-२० भूतशुद्धिं तत: कृत्वा ७-१५९ भूतसिद्धादिभि: शास्त्र २०-२०१ भृतसिद्धादिभि: शास्त्रपर्यन्तै: २१-५७३ भूतादिदर्शने चैव १९-२६९ भूतादिदेवमन्त्राणाम् २१-१४६ भूतादिदेवरूपत्वात् १७-१५ भूतानां कुमुदादीनाम् १०-२०७, २११ भूतानां बलिकाले तु १९-७०९ भूतानां बलिदानं च २१-३९ भूतानां बलिदानेषु २५-२०७ भूतानामनुकम्पार्थम् २०-२५ भूतानि राक्षसा वापि १६-५५ भूतिना चन्दनाढ्येन २१-११७ भृतिस्त्विमिति मन्त्रेण १८-१९३ भृतै: सिद्धैरनन्तैश्च ९-४५ भूत्वा तदात्मना पश्चात् २१-८९ भूधरेण युतं मूर्ध्ना ३-५५ भूपालाश्रितदेवांश्च १९-८२५ भुभागं सुसमे श्लक्ष्णे १७-९३ भूभागपदमाश्रित्य २०-२३ भूभागेषु च रम्येषु २०-४९ भूमयो भागमानास्तु १६-२४१ भूमिकम्पे दिशां दाहे १०-५ भूमिकाण्डप्रसिद्ध्यर्थम् १६-२४० भूमिभागवशेनैव १६-२८४

भूमिशुद्ध्यादिकं सर्वम् १९-५९९ भूमिष्ठे भद्रपीठे त् १८-७० भूमौ वा निखनेद्विप्रा १९-१५ भूय: करचतुष्केन २४-४०७ भूय: पितामहं मध्ये १६-११४ भूय: पूर्णाहुतिं दत्वा १५-३४६ भूय: संसृष्टियोगेन २१-३५९ भूय: स्वयं तथा कृम्भै: १८-४४५ भूयश्च निष्कलं मन्त्रम् ६-९६ भूयश्च पङ्कित्रितयम् १०-१४१ भूयश्चोत्तरदिक्स्थाप्यम् १०-१५२ भूयश्चोत्तरदिग्भागात् १४-६६ भूयस्तत्केवलं दद्यात् २३-१६७ भूयस्तत्पदकाङ्क्षाणाम् १-४८; २१-५४७ भूयस्तदम्भसा सर्वम् ५-१०६ भूयस्तदवसाने तु २३-१७९ भूयस्तन्निखनेन्मध्यात् १७-२९४ भूयो गन्धोदकेनैव ४-१७१ भूयोऽग्नौ स्रुक्वतुष्कम् ५-१९९ भूयोधामगणात्तस्मात् २४-१५८ भूयोऽप्यर्घ्यं प्रदायास्मै ४-६८ भूयोरात्पञ्चमस्योर्ध्वे २३-३०७ भूयोऽर्घ्यगन्धपुष्पाद्यै: १०-२६८ भूयोऽर्घ्यगन्धपृष्पेण ५-२८ भूयो विशेषरूपाणि २४-४२४ भूराद्यं सत्यपर्यन्तम् २०-१४० भूरिनीरघटै: शुद्धम् ४-१७० भूरिनीरादिना स्नानम् १७-२९९ भूर्भुवस्स्वश्शरीरं च २४-२३९ भूलाभश्चरश्चातु १६-२८५ भूशक्त्या ज्ञानसंरुद्धम् २१-३६० भूषणं सुसमं चैव १४-१४२

भूषणत्रितयं कुर्यात् १४-१४१ भूषणानि च दिव्यानि ११-४११; १८-५३० भूषणानि च माल्यानि १८-१०९ भूषणान्युत्तमादीनि १२-६४ भूषणैर्दिव्यगन्धैश्च १०-३०८ भूषणैर्भूषिता ह्येते ९-१६९ भूषणैर्विविधैर्वस्त्रै: १०-१७; १५-२३९ भूषयेद्गुरुपूर्वांस्तु १८-४७९ भूषयेद् रथयानं तु ११-२८२ भूषितं नीलवसनम् ९-५५ भूषितं विहगेन्द्रेण १६-२४८ भूषितां तु पताकाद्यै: १०-४१० भूषिता भूषणैश्चित्रै: ९-१०३ भूषोपकरणानां तु १८-५१७ भृङ्गराजस्य बिल्वस्य १५-३०७ भृङ्गाख्यो भृङ्गराट्चैव १६-११७ भृङ्गारं दर्पणं तोय १८-५५५ भृङ्गारकरकाकारम् ५-५२ भृत्यानां स्वानुकूलानाम् १४-१२६ भेदः प्रागुदितैर्ज्ञेयः २४-१४६ भेददृष्ट्या यजेत्सम्यक् २१-१५१ भेदभिन्नं द्विजातीनाम् १७-२ भेदभिन्नं समासेन १७-२७३ भेदेच्छेदे तु वा जाते १९-५३३ भेदेन रूपमाश्रित्य २४-४३१ भेदेप्यङ्गे समाधि: १९-५६ भेरीताडनकाले तु १९-५२३ भेरीताडन पूर्वं तु ११-८८ भेरीपटहघोषादि: २-११९ भेरीपटहघोषैश्च ६-४६ भेरीपटहवादित्रनृत्त ११-३०० भेरीपटहवादित्रशङ्ख ११-२७२

भेरीपटहवादित्रशङ्खघोष १२-५१ भेरीपटहवादित्रशङ्खशब्द १८-४५ भेरीमध्ये ततो विष्णुम् ११-२२ भेरीमृदङ्गपूर्वाणाम् १०-३६४ भेरीमृदङ्गशङ्कादीन् ४-२३२ भेरीसंस्थापनार्थं तु ११-६ भेर्यादिसर्ववाद्यानि ११-२७ भेर्युर्ध्वे तानि पुष्पाणि ११-२८ भोक्ता महात्मा भगवान् ६-६५ भोक्तुशक्ति: स्मृता: ४-१२६; २४-४६५ भोक्तुशक्ति: स्मृता लक्ष्मी: ७-५ भोगदैव तृतीया च २१-२४८ भोगभुग्विष्णु लोके १८-४८४ भोगमन्त्रक्रियादीनाम् १९-३८५ भोगमोक्षप्रदो मन्त्रो ३-६८ भोगमोक्षफलावाप्ति: १८-३५६ भोगमोक्षाप्तये वापि २१-३६५ भोगयागश्च कर्तव्यः ७-४४; ८-३४ भोगस्थानगतानाम् च २-१३० भोगस्थानगता मन्त्रा: ५-२६२; ६-१०२ भोगस्थाने यथायोगम् ४-७३ भोगापवर्गदं रूपम् २४-१९० भोगार्थमवतीर्णस्य ४-१२६; ७-५; २४-४६५ भोगेच्छो: पद्मनाभीय २१-४०२ भोगेप्सूनां च वर्णानाम् १८-१ भोगै: क्रमेण सम्पूज्य १३-१४४ भोगै: प्रागुदितै: स्फीतै: ८-२२३ भोगै: प्रावरणान्तैश्च २१-९८ भोगै: सांस्पर्शिकै: १०-७७ भोगै: सांस्पर्शिकै: प्राग्वत् १५-४०३ भोगैरभ्यर्चनं चैव ११-२४९ भोगैरभ्यर्च्य देवेशम् १४-२३८

भोगैरासनपूर्वेस्तु १८-४७२ भोगैरिष्ट्रा जपान्तं च १०-२९८ भोगैर्देवं समभ्यर्च्य १३-२३७ भोगैर्नीराजनान्तं च १२-१९२ भोगोपयोगिनीं भद्राम् १८-५४३ भोजयित्वा द्विजांस्तत्र १९-१७०, ७९९ भोज्यं नैवेद्यपूर्वं तु ६-६२ भोज्यासनं ततो नीत्वा १४-२३८ भोज्यासनाधिरूढस्य २५-१७८ भ्रमणाच्चक्रवत्तौ तु २४-३४ भ्रष्टायां तीर्थयात्रायाम् १९-६१९ भ्रातिभ: सह चाक्षीयात् २१-५०० भ्रामयित्वा चतुर्धा वै ५-८९ भ्रामयित्वा जलोद्देशम् १८-१०१ भ्रामियत्वा तु देवेशम् ११-२०५ भ्रामयेत्क्रमयोगेन ११-४० भ्रामयेत्पूर्ववत्कुम्भम् ४-२२९ भ्रामयेत् प्राङ्गणं वीथीम् ११-२७५ भ्रामयेत्सर्वतोऽङ्गानि ४-२१४ भ्रामयेदपरं चार्धम् २५-३२ भ्रामयेद्गामवीथीषु १२-५८ भ्रामयेद्देवदेवेशम् ११-१५३; १३-१८१ भ्रामयेद्बलिदानं च १८-२५६ भ्राम्य मध्यादरक्षेत्रम् २५-२६ भ्रमध्ये ब्रह्मरन्ध्रे च २२-५१ भ्रयुग्मं नारसिंहोत्थम् १०-२४५; १७-२२७

म

मकरस्थे दिनकरे १३-२५१ मकराद्यो हवर्गान्तः २३-६९ मकराननशेषाभिः १५-५० मकुटाङ्गदचित्राङ्गा ९-१८९ मकुटादिसपादान्तम् १०-२४८

मक्टाद्यैरलङ्कारै: ९-२३, ११५ मक्टाद्यैस्तु विविधै: ९-७१ मक्टेनोन्नते नैव ८-११६ मक्षिकाघुणभृङ्गाद्यै: १९-३७३ मखोपकरणाङ्गश्च २४-२६२ मगधामण्डले विप्र २०-७४ मङ्गलाङ्कररोपे च ९-३०२ मङ्गलानि च गीतानि ४-२३१ मङ्गल्यकुम्भमादाय २६-९७ मङ्गल्यगीतिमधुरा २१-२६६ मणिकङ्कणकेयुर ७-५८ मणिन्पुरभूषाद्यै: ४-९१; २०-१६७ मणिबन्धं समासाद्य २०-७४ मणिबन्धद्वयं कुर्यात् २४-१३ मणिवजादिशैलोत्थम् १७-२५२ मणिबन्धात्रखाग्रान्तम् २-५२ मणिबन्धावधेर्बाह् १७-१३० मणिबन्धावधौ सम्यक् २४-२९ मणिमुक्ता प्रवालाढ्यम् १८-५३५ मणिर्मुक्ताफलं वज्रम् १५-२२३ मणेर्मध्यमशाखान्तो १७-१२२ मण्डपं कल्पयित्वैवम् १०-१०८ मण्डपं कारयेत्पूर्वम् १९-८०१ मण्डपं जलमध्ये त् १८-१०३ मण्डपं तु समीनाय १४-२०१ मण्डपं द्वि: परिभ्राम्य १३-२४५ मण्डपं शोधयित्वा तु १०-१३६ मण्डपं समलङ्कुर्यात् १२-१६७ मण्डपं समलङ्कृत्य ११-३९२ मण्डपस्य चतुर्दिक्षु ११-३९१ मण्डपस्य तु विप्रेन्द्रा: १५-३६ मण्डपस्य पुरोभागे १३-२६

मण्डपस्यैकदेशे तु ११-२६७ मण्डपस्योत्तरे भागे १४-७८ मण्डपादि प्रतिष्ठां च १६-३३० मण्डपादि प्रतिष्ठायाम् १६-३३९ मण्डपानां तु किं त्वत्र १८-१२ मण्डपाभ्यन्तरभुवम् १२-१७० मण्डपे चौत्सवं बिम्बम् १४-२४६ मण्डपे तु खगेशस्य १८-३८२ मण्डपेशानकोणे वा १०-२१० मण्डपेशानदिग्भागे १५-३४ मण्डलं तु पुरोभागे १३-२५ मण्डलं पावनैरागै: १८-१८७ मण्डलं प्रणवेनाथ २१-४४६ मण्डलस्थस्य च विभो: १४-१०२ मण्डलस्य प्रमाणेन १४-१३८ मण्डलस्योत्तरे भागे ११-३९३ मण्डलावरणस्थानाम् ३-९५ मण्डले कुम्भयागे च ११-१७२ मण्डले तु परिस्तीर्य २५-१८० मण्डले पुरियत्वा तु ११-३९० मण्डले पूजियत्वाथ १८-४५१ मण्डले पूर्वनिर्दिष्टे २१-२८० मण्डलेप्येवमादीनाम् १९-५३५ मण्डलेशानभागे तु ११-३९१ मण्डले हस्तमात्रे तु ६-४७ मण्डितं रथमारोप्य ६-५१ मण्डितां दिव्यवसनाम् ७-५९ मण्डुकमृषिकासर्पै: १९-३६३ मत्करैरनुविद्धेयम् २४-२७४ मत्स्यादीनवतारांश्च १४-५१ मत्स्वात्मा भगवानप्स् २०-३३ मितं चक्रे च गम्यानाम् २०-९०

मतिर्मरकताभा वै २४-४५८ मथितं समरीचं त २५-१५७ मदनुग्रह हेत्वर्थम् १८-३८८ मदविह्वलनेत्रञ्च २४-२७६ मद्दलेष्विन्द्मभ्यर्च्य ११-२४ मध्कैटभमाथी च २०-५९ मधुक्षीरादिभि: कार्यम् १९-७६७ मधुक्षीरादिभिर्द्रव्यै: १९-२८७ मधुना सर्पिषा चैव १८-१९९ मधुपर्कं दिधमधु ५-४ मध्पर्कं निवेद्याथ ११-३५९; १३-३२ मधुमाधवमासे तु १२-२४ मध्रानगरीमेत्य २०-२४४ मधुरायां भवदेहे २०-२७९ मधुलवणपानांसु ५-२१२ मधुवर्षे क्षीरवर्षे १९-२९६ मधुवातादिभिर्मन्त्रै: १५-३७८ मधुवातेति मन्त्रेण १०-७१; १५-१६७ मधुसर्पि: प्लुतं चाथ २-११४ मधुसूदनपर्यन्तम् २१-२०९ मध्कबदरद्राक्षा १४-५९ मध्यं ताभ्यां तथा विद्धि १७-१११ मध्यकुण्डेऽपि वा सर्वम् १९-८०२ मध्यकुम्भेषु चैतानि १५-३२० मध्यकुम्भेषु षट्त्रिंशत् १५-३३४ मध्यकुम्भेऽष्टके व्यस्तान् १५-३११ मध्यतश्रशोत्रशुक्ती द्वे १७-१७७ मध्यतस्तर्जनीभ्यां तु २४-२७ मध्यतो गरुडाक्रान्तम् १८-५४५ मध्यतो दक्षिणेनैव २४-२६९ मध्यतो द्वियवे बालचन्द्र १७-१०९ मध्यतो नवकं स्थाप्य १५-२५३

मध्यतो भद्रपीठेन ११-२८१ मध्यदेश चतुर्दिक्षु १६-२५३ मध्यदेशे त गङ्गायाः २०-४१ मध्यदेशे तु पद्मस्थम् १६-१३६ मध्यपीठसमीपे तु १८-४७ मध्यमं स्नपनं कृत्वा १९-६५६ मध्यमक्षान्महाबुद्धे २३-३२६ मध्यमण्डलपीठं तु १८-३३ मध्यमस्नपनान्ते तु १९-४९९ मध्यमाङ्गुलिपर्यन्तम् १७-२२४ मध्यमाङ्ग्लियुग्मं तु २४-४५ मध्यमाधमपूर्वं च १९-१५२ मध्यमाधमसंज्ञं च १९-१४३, १५० मध्यमानामिकान्यूना २४-२५ मध्यमानामिकाभ्यां तु २४-५ मध्यमूलावसानेभ्यो १७-१४७ मध्यमेन स्वरूपेण ३-७० मध्यमेऽष्टासु च व्यस्तान् १५-२९८ मध्यमोत्तममार्गेण १९-२२७, २४३ मध्यमोत्तमसंज्ञं च १९-१४६, १५१ मध्यशुद्धोदकुम्भेषु १५-३३१, ३३५ मध्यसूत्रं समाश्रित्य १५-१३ मध्यस्थस्य खगेशस्य ८-३९ मध्याङ्गुले द्विरष्टांश १७-१५५ मध्यालम्बिक्षीरघटै: १३-७० मध्याहे देवदेवेशम् १३-२३३ मध्याह्ने बलिदानान्ते १२-२९ मध्ये कलार्घहीनं तु १७-१३० मध्ये कृत्वा तु परित: १३-२५७ मध्ये च कुमुदादीनाम् ११-२०६ मध्ये च द्विचतुष्के च ७-१६३ मध्ये तत्कलशं न्यस्य १६-१६५

मध्ये तु यागद्रव्याणाम् १४-१६५ मध्ये पङ्कित्रयं स्थाप्यम् १०-१४० मध्ये पङ्कित्रयं स्थाप्य १५-१४४ मध्ये पद्मं प्रकुर्वीत् ५-५७ मध्ये पद्मावनीं कुर्यात् ११-१४१ मध्ये प्रविलसद्दिव्य १३-२२ मध्ये प्राग्दक्षिणस्याम् २४-१३३ मध्ये मध्यस्थकलशे १५-२८१ मध्ये मध्ये च कुम्भानाम् १८-१८२ मध्ये मृगपदाकारचिह्नेन २५-५५ मध्ये रत्नोपलं पीठे १८-३५९ मध्ये शुद्धोदकं न्यस्य १५-९१ मध्ये शुद्धोदकलशे १०-६७ मध्ये सर्वाणि तदनु १८-३७५ मध्येषु केशवादीनाम् १५-३३७ मध्यैकाशीतिकलशै: १५-३८२ मध्यैकाशीति मध्यस्थ १५-२७०, ३२८ मध्वाक्तां च तया नेत्रम् १८-२०६ मध्वाज्यक्षीरसंमिश्रान् १८-३४२; १९-८६२ मध्याज्यदधिसत्क्षीर १४-५७ मध्वाज्यात्तेन दध्ना च ६-७२ मध्वाज्ये च शलाके च १८-२१२ मध्वम्बुपयसा पूर्णम् २१-४९० मनः प्रसादपर्यन्तम् २१-८ मननान्मुनिशार्दूल ३-७९ मनसा गुरुवंशं च २-१६ मनसा प्रणवाद्येन २-१० मनसा मन्त्रमुच्चार्य ७-१८४ मनसा सह वायूनाम् २४-३०४ मनस्यन्तर्मुखानां यत् २४-२०० मनस्यमुनिदेवानाम् २४-३०३ मनस्यवस्थितं ह्येवम् २१-२१०

मनस्युपरतं कुर्यात् २-७८ मनस्सुवितता वीथी ११-१६४ मनुष्यनिर्मिते स्थाने १९-४, ४११ मनुष्यैर्लङ्कितद्रव्यै: १९-३१९ मनु: स्वायंभुवश्चापि १-३२ मनोजवश्च कल्याणः १६-१३१ मनोऽन्तर्व्योमविज्ञेयम् ३-११७ मनोबुद्ध्यभिमानेन ६-६८ मनोस्थानां सर्वेषाम् १०-४८ मनोवसानं नीत्वैवम् २१-३८९ मनोवाक्वित्तजं कृत्स्नम् १४-८४ मनोवाजिनमाक्रम्य २४-३५१ मनोहारित्वमेकत्रे १७-१६२ मन्त्रं कलशदैवत्यम् १९-६७९ मन्त्रं द्विज समाख्यातम् ३-५० मन्त्रं वै सौरभीयं च १८-२०१ मन्त्रं वै सौरभेयं च ५-१२४ मन्त्र: समाधिविषये २३-८४ मन्त्रकोटि सहस्राणाम् २१-२०३ मन्त्रक्रियाविहीनं च २५-१९२ मन्त्रक्षेत्रज्ञरूपत्वात् २३-२६५ मन्त्रजेन द्विजश्रेष्ठाः २-३६ मन्त्रत्रयं तु सामान्यम् १६-३७ मन्त्रध्यानं प्रमाणं च २३-२६ मन्त्रनाथं तदुर्ध्वे तु ५-१०९ मन्त्रनाथं मध्यकुम्भे २०-१४४ मन्त्रनाथं समध्यर्च्य ३-१२२ मन्त्रन्यासं तत: कुर्यात् २-९५; ७-१९२; १८-४१७ मन्त्रन्यासं तु कृत्वैवम् २-७६ मन्त्रान्यासादिकं कुर्यात् १८-२७२ मन्त्रान्यासादिकं कृत्वा ७-१८४; १६-३८२ मन्त्रबिम्बप्रतिष्ठाया १६-३

मन्त्रमण्डलमुद्राणाम् २१-५७६ मन्त्रमभ्यर्च्य यात्रायाम् १७-३४ मन्त्रमागच्छमानं तु ४-५२ मन्त्रमात्रे पदं चान्यत् ३-५४ मन्त्रमुद्रासमेतेन ५-२६६ मन्त्रमूर्तिप्रतिष्ठानम् १८-४८१ मन्त्रमूर्तिप्रतिष्ठानकाल १०-११ मन्त्रमूर्ते पदं दद्यात् ७-१५० मन्त्रयेत्प्रणवाद्येन ३-३६ मन्त्रराट् कर्णिकामध्ये २-१०३ मन्त्ररूपां तनुं धत्ते १८-२९३ मन्त्ररूपात्मकं विश्वम् ३-८२ मन्त्ररूपानुकारिण्या ६-९९ मन्त्रविद्देवबिम्बस्य १८-२७० मन्त्रसन्निधिशक्तिवै १७-१६६ मन्त्रसिद्धान्तसंज्ञम् २१-५६७ मन्त्रसिद्धान्तसंज्ञं तत् २१-५७७ मन्त्रस्यास्य प्रभावेण २०-१३० मन्त्रस्वरूपमधुना २३-५१ मन्त्रहस्तं ज्वलद्रुपम् २१-२८३ मन्त्रहानौ क्रियाहानौ १९-३८५ मन्त्रा: प्रवर्तिता यत्र २३-९ मन्त्राक्षरं त् सर्वत्र २-६८ मन्त्राक्षराणि २-५५ मन्त्राणां कल्पिता देहा: ३-७७ मन्त्राणां तर्पणं कृत्वा २१-१७९ मन्त्राणां देशिकानां च १०-४७ मन्त्राणामस्त्रसंवादि ९-२३० मन्त्राणामुपदेष्टा च १८-५० मन्त्राणं नवमं ह्येतत् २३-७७ मन्त्रार्णानि सबिन्द्रिन ८-११ मन्त्रात्मन् रूपमात्मीयम् १८-३८६

मन्त्रात्मना स्वतन्त्रत्वम् १८-२९८ मन्त्रात्मा यत्र रक्षार्थम् १४-३०१ मन्त्राध्वा शुकनासान्तम् ३-११०; १६-२०४ मन्त्रानर्घ्यादिपात्रस्थान् ६-११२ मन्त्रान् किरीटपूर्वांश्च १८-२८३ मन्त्रान् विग्रहविन्यस्तान् ७-४४ मन्त्रानिलकराकृष्टम् ५-८६ मन्त्रान्नदानं पूर्वम् ५-१५६ मन्त्रान्तरं न कुर्वीत १९-६८ मन्त्राराधनरूपेण २१-१४३ मन्त्राराध्यं स्वमृर्तिं तु १६-१८९ मन्त्रांश्च पाठयेद्विप्रान् १६-३१० मन्त्रासन पुरस्कं तु १२-१०४ मन्त्रासने ततो देवम् १०-६० मन्त्रास्त्रकलशाभ्याम् १६-३३ मन्त्रास्त्रकुम्भयोर्दत्तम् १०-२९९ मन्त्रास्त्रकुम्भयोर्द्वे वै १४-१२० मन्त्रेणाऽनेन विप्रर्षे ३-४७ मन्त्रेणानेन वै पूर्वम् ७-१८ मन्त्रेणानेन वै भक्तान् ८-१८७ मन्त्रेणानेन सम्पूज्य ३-५१ मन्त्रेणावाह्य सम्पूज्य ११-६९ मन्त्रेशसित्रिधं गत्वा १४-१७० मन्त्रे सन्धाय तत्सूत्रम् १४-२०५ मन्त्रेरन्येस्तु सम्पूज्याः २३-५५ मन्त्रैरेतै: समस्तैस्तु १८-५१४ मन्त्रैरेतैस्त् चाष्टाभिः १२-८७ मन्त्रेश्चत्भिः पुंस्कत १२-८८ मन्त्रैस्त द्वासुदेवाद्यैः २१-१२ मन्त्रोच्चार समेता वै ५-२५५ मन्त्रोद्विरष्टवर्णश्च २३-३७७ मन्त्रौघमुद्गिरन्तीम् ५-६२

मन्दं मन्दं चालयेयुः १२-१९४ मन्दमाले विवैवस्ते २०-४० मन्दराख्यं गिरि चैव २०-२४ मन्दराद्रिकरो देवो २०-६० मन्दारपुष्पस्तबकम् ८-४९ मन्दिरान्त: प्रवेश्याथ ११-३५९; १२-१०९ मन्दिरे त्वेक भित्तीये १६-२२४ मन्दिरे निर्मिते विप्रा १९-७१२ मर्दलेष्विन्दुमभ्यर्च्य ११-२४ मर्दितया मृदा भूय: १७-२० मयुरव्यजनं शुक्लम् २१-४७९ मयुरो भ्रमरश्चक्र १७-४७ मरीचजीरलवणै: २५-१३६ मरीचजीरकैर्युक्तान् १२-१५७ मरीचिरत्र्यङ्गिरसौ १-३१ मरीचिश्णिठलिकुच २५-१२० मरणे जनने वापि १९-१९२ मरणे ब्राह्मणादीनाम् १९-६०३ मरुत्सुखावह: स्निग्ध १७-४६ मर्मणोप्यथ वै सूत्रम् २५-८ मर्मतत्स्थेन सूत्रेण २५-७ मर्मतस्य च पक्षस्थौ २५-५ मलभस्मतुषाङ्गार १७-१७ मलयाचलनिष्ठाश्च १-५३ मल्लकान्यम्बुकुम्भानि २१-६९ मल्लतालो मङ्गलश्च ११-७८ मल्लिकाजातिवकुल १५-२९० मसूरकमधिष्ठानम् १४-३० मसूरमाषचूर्णेन ५-२० मसूरमाषनिम्बादि २५-१३४ मस्तकस्योपरिष्टातु १७-२३७ महत् स्फुलिङ्गसङ्काशम् २४-१५१

महता तपसा चैव १-३२ महता विभवेनैव १०-२९३ महता हविषा चैव १३-८८,१६७ महतो वेदवृक्षस्य १-२४ महत्तराणां दोषाणाम् १९-२७६ महत्तुरङ्गवदनम् ८-१५६ महत्त्यात्मिन तं चापि १८-११६ महत्त्वस्य च कुम्भानाम् १५-३९ महन्त्वममुपायान्तु ११-४६,५१,५४,

५७, ६०, ६२, ६५, ६८, ७१, ७४ महर्षभं प्रभृतं च ९-२१४ महाकुम्भं च पुरतो १९-७७९ महाकुम्भं च विन्यस्य १९-८०६ महाकुम्भं शान्तिकुम्भम् १९-८७४ महाकृम्भगतां शक्तिम् ११-३७१ महाकुम्भस्थगरुडम् १०-३८० महाकुम्भस्थतोयेन १०-३८० महाकुम्भादिकान् सर्वान् १९-८३२ महाकुम्भे मूलबिम्बात् ११-४०० महाकुम्भे योगपीठम् १९-८५५ महागरुडवेगा च १५-१२३ महाङ्गभङ्गे जातेऽपि १९-११ महाङ्गे रत्नबिम्बस्य १९-२५ महाचिन्तापदं दद्यात् २३-४११ महाजयजयारावै: २-७ महातटाके नद्यादौ ११-४२९ महानसद्वार भूमे: २५-१६१ महानसादौ तैर्दुष्टे १९-२४९ महानसादौ निक्षिप्य १२-९९ महानसेऽपि नित्याग्निम् १८-४५५ महानीलञ्च वङ्गञ्च १८-३७४ महानीलागुड्ची च १५-१२४

महान्तं चाथवा दीपम् १८-५५७ महान्तं प्रेक्षते शुद्धिम् १६-७६ महान्यूनाधिके दोष: २१-२५७ महापातकवांश्चापि १९-३१४ महापातिकिभिः स्पृष्टः १९-३१० महापीठस्था भूतानाम् ९-३२५ महापीठस्य पुरतः ११-२५१ महापीठे तु विधिवत् ७-८६ महापीठेऽथवा पूज्या: ८-५९ महापीठे यजेत्सर्व ८-२०३ महापीठोदितानां च ९-३३२ महाबलामहाकाया: ८-४७; २४-३७६ महाबलामहावीर्या: ९-१९९, २१३ महाबलामहावीर्यास्तु ९-१७६ महाभक्तिसमायुक्ता: २०-११४ महाभिषेकं हवनं जपम् १९-५८३ महामण्डपमानीय १३-२३५ महामहिषसंस्थं तम् ९-९२ महामायापदं दद्यात् २३-४२० महामार्यादिरोगेण १९-७९५ महाराजेश्वरश्चापि ९-२०५ महाराजेश्वरो रक्तो ९-२१२ महावनं समानीय १३-१३६ महाविभूतिर्भगवान् २४-२४१ महाविभूते तदनु २३-३७८ महाविभूतेर्देवस्य ९-४१ महाविषा: दन्दश्का: ११-५९ महावीर्यं महाकायम् ९-१४१ महाशक्तिसमूहस्तु १६-१७४ महासुदर्शनज्वाला ७-१२८ महाहवि: पायसादीन १२-१०३ महाहवि: पायसाद्यम् १२-१०६

महाहविर्निवेद्याथ १०-३३६; ११-३५४; १२-१३; १९-८३७ महाहविर्निवेद्याथ कुर्यात् ११-४०५ महाहविर्निवेद्याथ कृत्वा १५-४१३ महाहविर्निवेद्याथ ध्वजस्थम् ११-४१७ महाहविर्विधानं च १५-४२३ महाहविर्विधाने तु १५-४२९ महाहविर्विधाने तु १९-३७० महितद्विपसंस्थं तु ९-९० महिमानं तु निश्शेषम् २४-१७४ महिमेति जगद्धातु: ८-४ महिषोहिर्नर: कृष्ण: २१-२७६ महीसुक्तेन संस्पृश्य १०-१३१ महेन्द्रोपां पतिर्वायुः १६-२१ महोत्सवं च कुर्वीत १९-४५५ महोत्सवं तु विधिवत् २०-२८६ महोत्सवविधिप्रोक्त १४-२४३ महोत्सवाङ्गभूते तु १९-६१४ महोत्सवाद्युत्सवांस्तु १०-२ महोत्सवाद्युत्सवेषु १९-४८४, ८४९ महोत्सवान्तं देवस्य १९-२९१ महोत्सवान्तस्नपने १९-६२१ महोत्सवार्थं देवेश १०-३६७ महोत्सवे प्रतिष्ठायाम् १०-१०१ महोत्सवेषु सर्वेषु ९-३०१ महोत्सवोक्तमार्गेण १९-७८१ महोपनिषदं तन्त्रम् २०-१९७ महोपनिषदन्तस्थानष्ठौ १८-५१५ महोपनिषदन्तः स्थैः १२-८८; १५-३८५ महौजसं महाकायम् ७-१९७ माघमासे तु चित्रक्षे २०-२८३ माघमासे तु पञ्चम्याम् १२-१४४

माङ्गल्यकुम्भमादाय १८-४४ माङ्गल्यकुम्भान् १८-१७० माणिक्यकुण्डलाढ्येन ८-११५ माणिक्यरचितै: शुद्धै: २-११२ मातुलुङ्गफलोपेतम् ५-२५ मातुलुङ्गकेसरयो: १५-२७५ मातुकावर्णभेदेन १६-१२८ मातृणामपि दुर्गाया: २३-२५ मात्राङ्गलवशेनापि १०-३४६ मात्रादानादि हानौ तु १९-३९० मात्राविदं न गृह्णीयात् २२-१९ मात्राक्ति सताम्बूलम् २१-७१ मादिहान्तानिनेमौ तु ७-१०३ माधवं हृदये चैव २१-३१४ माधवश्चैव गोविन्द: २३-२२४ माधवो वेङ्कटगिरौ २०-२२ मानमङ्गृष्ठमूलस्य १७-१२५ मानमात्सर्यकार्पण्य २२-४३ मानवा योग्यभूतास्ते १-२६ मानसं ध्यानमित्युक्तम् १३-२२० मानसेऽनन्तशयने २४-१८७ मानसैकार्णवान्तस्स्थे २४-३०६ मानुषं चित्रबिम्बाद्यम् १९-१७९ मानुषं मृण्मयं बिम्बम् १९-१७२ मानुषाश्रितदैवेन १८-३५५ मानोन्मानप्रमाणानाम् १७-१६८; १८-८८ मा प्रगामेति ऋग्वेदान् १८-२२९ मा भैरित्यभयं यच्छन् ४-३९ मामादाय मुनीन्द्रोयम् २०-१९० मायापद्मासना खर्वा ७-३५ मायामिथतदुग्धाब्धिम् २४-२७० मार्यायेध्वद्वये तस्मिन् २१-४२२

मारुतानलसूर्येन्द् १७-२७ मार्गत्रयं क्रमात्कृत्वा ४-१७३ मार्गशीर्षोत्सवविधि: १३-२५१ मार्जनं प्रोक्षणं चैव १५-२०४ मार्जने भूतिना भूय: १७-२८ मार्जनस्य हयग्रीवो १५-१९४ मार्जनैर्गोमयालेपै: १८-१४८; १९-२३२ मार्जयेत्सर्वतस्तत्र १३-१६० मार्जयेत्सर्वतो विप्राः १५-२२ मार्जालमूषिकाद्यैस्त १९-६७४ मार्जालमूषिकासर्प १९-२२२ मार्जालादिशवैर्बिम्ब १९-२२९ मार्ताण्डकोटि सदृश २०-२५५ मालाकृतिं तु शिरसि १४-१०३ मालाद्वयं तु पूर्वोक्तम् ८-२०८ मालाधराच्युतविभो १८-२३४ माल्यचन्दनसृष्णी १६-४८ माल्याङ्गरावसनै: ९-१०३, १२९ माल्यादींश्च यथायोगम् ११-३७५ माल्यानि पूर्णकुम्भं च १५-३२२ माल्यैर्नानाविधैश्चापि ६-५३ माल्योदपाणिर्वेकुण्ठो २०-७० माल्योपवीतकेयूर १७-२१४ माषनीवारकौ चाङ्गम् १५-२३४ माषनीवारकौ चापि १५-२८५ माषैर्मुद्रैस्तिलयवै: १३-३४ मासनेकादिकान् कालान् २१-२२ मासातीतघृतैर्वापि १९-६८१ मासादर्वाक्समाधाने १९-२७ मासाष्टकं वत्सरं वा २१-२७ मासोर्ध्वं वत्सरादर्वाक् १९-४२९ माहात्म्यं लेशतो ह्यग्र २१-५५७

माहात्म्यं स्यादसंख्यातम् २०-१३ माहात्म्यं स्याद्शगुणम् २०-१० माहिषाजोष्ट्रसम्भूत १९-६८० मित्राख्यो वरुणश्चैव १६-१२० मिश्रात्रं च क्रमात् २५-१८५ मिश्रान्ने योजयेत् २५-११७ मुक्तये खिलजीवानाम् २१-४०८ मृक्तये सर्वभूतानाम् २०-१०१ मुक्तादामसमायुक्तम् १८-१०५ मुक्तादामसमोपेतै: ११-२८० मुक्ताप्रपावितानैश्च ११-२७९ मुक्ताफलं च रजतम् १८-३७० मुक्ताफलद्युतिसमम् ९-९४ मुक्ताफलनिभेनैव २४-३१५ मुक्ताफलाभरदनाम् ७-५३ मुक्तासरैश्च विविध १३-१९ मुखं षडङ्गलोच्छ्रायम् १०-९४ मुखभद्रसमोपेतम् ७-९७ मुखमध्ये तु मन्त्रस्य ५-२५३ मुखवासं सताम्बूलम् ११-२४० मुखवाससमोपेतम् ११-२४७, ४०४; १२-१८, १९८; १३-३७ मुखवासैस्सताम्बूलै: २१-८५ मुखसौन्दर्यनिष्यन्दः ४-८८ मुखसौन्दर्यनिष्पन्दचुबुक २०-१६४ मुखाङ्गनाभिमेदृक्ष्माः १७-९६ मुखे मुखं तर्जनीभ्याम् २४-५१ मुख्यकर्मपरिक्रान्ताः २४-३४० मुख्यकल्पे तथान्यत्र ९–३३० मुख्यकल्पे तु होमान्तम् ९-३४५

मुख्यकल्पेऽथ चण्डादीन् ९-२९९

मुख्यकल्पे विधिरयम् १९-२८६

मुख्यकल्पोक्तविधिना ९-३०३ मुख्यदक्षिणहस्तादि ७-२०१ मुख्यदक्षिणहस्तान्तम् ९-२२४ मुख्यदक्षिणहस्तोन ४-९५; ७-५६; ८-१२४;

९-१५६, २५१; २०-१७१; २४-११८ मुख्यदक्षिणहस्तेऽब्जम् १८-२७९ मुख्यमन्त्रशरीरं च ५-२६२ मुख्यमन्त्रशरीरं तु ६-१०२ मुख्यमेतत्स्मृतं कल्पम् १४-१४३ मुख्यवामकरेणैव ९-१५७ मुख्यहस्तद्वयं चास्य २४-१२४ मुख्यानुवृत्तिभेदेन २१-५७९ मुख्याभ्यां चैव हस्ताभ्याम् ७-१५ मुख्याऽमुख्यार्घ्यपात्रादि ३-२० मुख्यार्घ्यवारिणा प्रोक्ष्य २१-९२ मुख्ये कल्पे प्रकुर्वीत १३-८९ मुख्ये द्वारचतुष्के तु ९-१७३ मुख्येन पाणियुग्मेन २४-१२१ मुख्ये हस्तचतुष्के तु ३-५९ मुख्योत्तमासु स्नपनात् १९-१८९ मुञ्जन्तमनिशं देहात् ४-८३; २०-१५९ मुञ्चन्तु मा शपथ्यात् १५-३७१ मुद्रं कर्मात्मतत्त्वानाम् २४-१ मुदंभेदास्तथा कार्या: २५-७१ मुद्रमाषकनिष्पावशिम्बि १५-३१० मुद्ररं शतधामाभम् २४-४४४ मुद्ररस्तु परिज्ञेय: २४-४४९ मुद्रसारसमोपेतम् २५-११६ मुद्रा कृष्णाश्च हैमाश्च २५-६२ मुद्रात्रं पायसात्रं च १३-२१६ मुद्रान्नपायसान्नादीन् ११-३३३; १३-२२४ मुद्रान्नपायसादीनि १३-११५

मुद्रात्रादीत्रिवेद्याथ १०-३८४ मुद्रान्ने तण्डुलं सम्यक् २५-११३ मुद्रां बध्वा जपेन्मन्त्रम् १८-४७२ मुद्रां बध्वा स्मरेद् ध्यानम् २-७७ मुद्रां मूलादिमन्त्राणाम् ५-२८ मुद्रां सन्दर्श्य २-१२९ मुद्रा: प्रदर्शयेत् सर्वा: ५-२५८ मुद्राणां लक्षणं मूर्ति २३-२ मुद्राध्यानसमायुक्तम् ३-५० मुद्राबन्धं तत: कुर्यात् ५-१७८ मुद्राबन्धे कराभ्युक्षिम् ३-९६ मुद्रामण्डलमन्त्राणाम् २२-४९ मुद्रामन्त्रक्रियाध्यान १९-४३५ मुद्रावसानं कृत्वैवम् २१-८८ मुद्रासमन्वितो मन्त्रो २१-४४३ मुद्रैषा कामधेन्वाख्या २४-४६ मुद्रैषा कौस्तुभस्योक्ता २४-२७ मुनय: सप्तपूर्वेऽन्ये ३-१४०; ९-१८४ मुनयो ह्यत्र तिष्ठन्ति १-९ मुनिमार्गं परित्यज्य २३-४० मुनिमुख्यैस्तु गन्धर्वै: २३-३४ मुनिवाक्योक्तमार्गेण २३-३९, ४२ मुनिसिद्धामरव्रातै: १४-५२ मुनीनां प्रीतिजनकम् १-१४ मुनीनां रक्षणार्थाय २०-२२८ मुने चिरप्रपन्नानाम् १-१७ मुरं च हरिबेरं च १५-२८० मुष्टिकृद्वामहस्तेन ९-८ मुष्टिना ग्राहयेत् २४-३१ मुसलं मुद्गरं भीमम् २४-२८९ मुसलानि चतुर्दिक्षु ११-३२४ मुसलैरवहन्यास्ते २५-६९

मुसलोलूखले गृह्य ११-३२५ मुस्तानागरमुस्ताख्य १५-३०८ मुहीर्तातिक्रमप्राप्त ११-३५१ मुहूर्तातिक्रमेप्येवम् १९-६१६ मुहूर्ते ताक्ष्यमन्त्रेण १३-१९६ मुहूर्ते शोभने प्राप्ते ११-३०, ३४४;

१२-१४५: १९-७७४ मूर्च्छितं सर्वगात्रै: २-७१ मूर्तं निवेदयेत् पूर्वम् २-११६; ५-७ मूर्तं निवेदयेत् पूर्वम् मूर्त चक्रगदाहस्त २४-२०३ मृर्तमङ्कणदेशे त् १८-५०५ मूर्तय: केशवाद्यास्तु ३-१४३; १६-३४४ मृतयेथ पदं चैव २३-३५८ मूर्तयो वासुदेवाद्याः ७-२९ मूर्तामूर्तेन रूपेण २४-२८० मूर्ति: ज्ञानबलाख्या ८-४ मूर्तिदेवस्य वाराहीम् १०-१३२ मूर्तिपादीन्यथान्यायम् १२-६२ मूर्तिपान् वैष्णवानान्यान् १३-५७ मूर्तिपान् समुदायेन १८-२२५ मूर्तिपै: प्रणवाद्याभि: १८-४७४ मूर्तिभेदेन रूपेण १८-२४७ मूर्तिमद्भिर्हलाद्यैस्तु २४-२१० मूर्तिसंसिद्धये न्यासम् १६-१६१ मूर्तीनां केशवादीनाम् २४-११ मूर्तेरासन पूजा तु ९-३४२ मूर्तेरर्घ्यादिभिर्भोगै: ७-१८७ मूर्तैर्ध्वजादिकै: सर्वै: २४-१८९ मूर्तौ वा मण्डलाग्रे तु २१-३३७ मूर्त्यन्तरं केशवाद्यम् २०-१९९; २१-५७२ मूर्त्यन्तरं वामनाख्यम् २०-२६

मूर्त्यन्तरद्वादशकम् १०-१८० मूर्त्यादिशक्तिनिष्ठम् १६-१८८ मूर्धदेशगतानिद्रा २४-३५९ मूर्धादिपादपर्यन्तम् २-६३ मूर्धानमितिमन्त्रेण ११-११ मूर्घ्नः पादावधिर्यावत् १४-१०४ मूर्छः पादतलं यावत् ७-१६४ मूर्ध्नि न्यसेत्स्वरान् ७-१६७ मूर्ध्निमध्यमयाङ्गल्या २-६६ मूर्ध्निवक्रे च हुँदये ७-१७६ मूर्ध्न वा दधते तस्मात् १९-७२ मूर्ध्नि सन्धारणात् ६-६० मूलं कुर्यात् तु विप्रेन्द्राः १५-६९ मूलं स्मृत्वा समानीय ५-८५ मूलकण्टकचर्मास्थि १७-१८ मूलगेहात् त्रिभागोच्चम् ८-८ मूलदेशात्समारभ्य ५-२४८ मूलदेशे तु विच्छित्रे १९-५०१ मूलिबम्बं तथाऽभ्यर्च्य १५-४१६ मूलिबम्बं तु सम्पूज्य १५-२४५ मूलिबम्बं समभ्यर्च्य ४-१९८; १९-८४० मूलबिम्बगतां शक्तिम् ६-३८ मूलबिम्बसमुच्छ्रायम् १७-२४२ मूलिबम्बस्थितस्यापि १०-३०० मूलिबम्बस्य पार्श्वे तु १८-३६० मूलिबम्बस्य पीठे तु १९-१०३ मूलिबम्बस्य पुरतः ११-३२१; १३-१६८ मूलिबम्बाङ्गसन्धाने १९-३० मूलिबम्बे क्रमेणैव १८-४१० मूलिबम्बेऽग्निना दग्धे १९-८६ मूलिबम्बे मुनिश्रेष्ठाः १८-४०८ मूलिबम्बे यथाध्यानम् ५-१८१

मूलिबम्बे यदा कुर्यात् १४-२३३; १५-१५ मूलिबम्बे शयाने तु १७-२४७ मूलबिम्बे समुद्वास्य १९-३१ मूलबेरसमायामम् १०-२३० मूलबेरादिबिम्बानाम् १९-७६१ मूलबेरानुरूपं च ६-३७ मूलबेरे तु यत्तेज: ४-६४ मूलभूतस्तु महतः १-२० मूलमन्त्रं ततो ध्यात्वा १८-४११ मूलमन्त्रं पुन: शुद्ध १९-३२५ मूलमन्त्रं समुच्चार्य २-१२६; ६-९६ मूलमन्त्रमयो भूत्वा २१-३४८ मूलमन्त्रादिताक्ष्यान्त ४-६१,६७ मूलमन्त्रादि सर्वेषाम् १४-९८ मूलमन्त्रायुतजपं कृत्वा १९-५९३ मूलमन्त्रायुतजपं शत १९-७३५ मूलमन्त्रायुतं जप्त्वा १९-५५० मूलमन्त्रावसाने तु २१-३४३ मूलमन्त्रेण चोद्घाट्य २-१३ मूलमन्त्रेण जुह्यात् २१-२८७ मूलमन्त्रेण तदनु १५-७१ मूलमन्त्रेण पीठोध्वे १८-३९९ मूलमन्त्रेण बिम्बस्य १८-१०८ मूलमन्त्रेण सम्प्रोक्ष्य १४-१८५ मूलमन्त्रेण सर्वेषाम् १५-७५ मूलमन्त्रेण सहसा २१-३७२ मूलमन्त्रेण साङ्गेन २-१२ मूलमन्त्रेणाभिमन्त्र्य २१-२९६ मूलमूर्तिं समभ्यर्च्य १२-२१६ मूलमूर्तिगतं देवम् १०-३०५ मूलमूर्तिमनादृत्य २३-१८ मूलमूर्तौ तु सम्पूर्णम् २३-१०

मूलवद् व्यापकत्वेन २-५७ मूलवेदानुसारेण १-५०, ६५; २१-५४९ मूलश्रुतिं यथावच्च १-३३ मूलाग्रपर्वस्वङ्गानि ७-१७४ मूलादिसर्वमन्त्राणाम् ५-१८३ मुलान्यम्भोरुहाणाम् १५-१२६ मूलार्चास्थापनात् १९-७१३ मूलालयगते बिम्बे ८-१५ मूलालयाग्रदेशस्ते २५-१६७ मूलालयार्चया सार्धम् ६-२९; ७-६५ मूलालयोच्चात्रीचे ८-९७ मले चोभयतः कुर्यात् २५-५६ मूलेन शयनस्थस्य १८-२६९ मूलेनाथ गृहीत्वा तत् २१-३६९ मुलै: फलै: पल्लवैश्च ५-२०५ मृषिकाद्यैश्च काकाद्यै: १९-६५८ मूषिकाद्यैश्च दष्टेषु १९-४७२ मृगयां कारयेत्पश्चात् १३-२५६ मृगयाद्युत्सवे प्राप्ते ८-१०९ मृगराड्वदनं विप्रा: ८-१५८ मृगशीर्षं तु वा ग्राह्यम् १३-९ मृगसूकरमांसानि २२-५२ मृगाणां हरिण: सिंहो १७-४९ मृगेन्द्रस्कन्दवदनाः ४-४० मृज्जमेवं सिताद्युत्थम् १७-४ मृण्मयं दारुजं वापि १८-१३४ मृण्मयादौ मूलिबम्बे १५-४०७ मृण्मयाय स पात्राणाम् २२-३५ मृण्मया वाऽनुकल्पे तु १५-५२ मृण्मये भित्तिसंस्थे च १८-१४२ मृण्मये मूलिबम्बे तु १८-२१५, १९-५७ मृत्तिकाशूलरज्वादीन् १९-५८

मृत्पात्राणि परित्यज्य १९-१६१,१९५,१६७,३५९ मृत्पात्राणैर्द्षितं वा १९-३६८ मृदङ्गे रुद्रमभ्यर्च्य ११-२४ मृदङ्गोर्वा समाकारान् १६-५७ मृदादि सर्वरत्नान्तम् १५-३४७, ३८७ मृदा सम्पूर्य तन्मध्यम् १४-३६ मृदुदर्भसमूहं च नीरसम् ५-७३ मृदुमृद्वालुकाभिस्तु १६-१८५ मृदूपधानतूलाढ्याम् १३-५९ मृदैव वा चन्दनेन ९-४८ मृदोपलैश्च सम्पूर्य १६-७९ मृद्दारुजं तु यद्विम्बम् १७-२५१ मृद्दारुजे तु सञ्जीर्णे १९-६३ मृद्धाण्डांश्च परित्यज्य १९-२२० मृद्धिः षष्ठन्तु कलशम् १५-१०८ मृद्वारिफलपुष्पाढ्ये १६-८, २१-३२ मेखलात्रययुक्तं वा ११-९९ मेखलानान्त् शङ्कस्य २५-२३ मेखला परितो ज्ञेया १५-४६ मेढ्रभूस्सोदरस्यैव २४-३८५ मेधो मजातसीतैलम् २२-३६ मैत्रीबन्धूकपुष्पाभा २४-४५८ मोक्षदा च खवक्ता वै १७-५९ मोक्षश्च सूचित: पश्चात् १-३८ मोक्षादिफलसिद्धीनाम् १८-४०४ मोक्षार्थी कुरुते यस्तु ३-१९४ मोक्षार्थी स्नापयेद्देवम् १९-६८९ मोक्षायनाय वै २१-५३४ मोक्षायनाय वै पन्था १-१९ मोक्षेकफलदो धर्म २१-१८२ मोक्षोपायं न जानीमः २१-५२८ मोहमायापदं चैव २३-३४९

मोहात्त्यक्तहर्विर्विष्णोः २५-१९९ मोहादुपेक्षते वाऽपि ८-१६७ मोहेन यदि गृह्णीयात् १५-१२ मौक्तिकरातपत्रैश्च ११-२२४ मौज्ज्यायनं च तं देवम् १-४१ मौज्ज्यायनः कौशिकश्च २१-५१९ म्लानता क्षितिकम्पश्च २१-२७१ म्लेच्छानां तेषु देशेषु २०-९०

य

यं कृत्वा मनुजास्सर्वे २१-२ यं मनीषेति याम्येन १५-३५९ यं यं सङ्कल्पयेद् भोगम् २-९७ यः कारयति विप्रेन्द्राः १३-२६४ य: क्षिपत्यति भक्त्या वै १८-५३६ यः पञ्चकालसक्तानाम् १८-५३८ य उक्तस्ते मयापूर्वम् २४-१६६ य एवं कुरुते भक्त्या ३-१९३ यक्षान्तकाम्बुनागाद्यैः २४-२२५ यच्च किञ्चिज्जगत्यस्मिन् १२-६९ यच्चतु:षष्टिकलशै: १५-१८९ यच्चापि मृण्मयं बिम्बम् १७-२५६ यच्चापि शाश्वतम् १८-४८८ यच्छिक्तर्ब्रह्ममूत्यैव १६-३१८ यच्छन्ति वैष्णवं स्थानम् १६-२८७ यच्छान्तमूर्तौ सम्बन्धम् १६-३२२ यजमानस्तु वरयेत् १५-८ यजमानस्य जन्मर्क्षे १२-११२ यजमानादि जन्मर्क्षे १२-३ यजमानो गुरुं चैव १२-१४२ यजमानो गुरुं पश्चात् १९-८७७ यजमानो गुरुं हैमै: ११-४३१

यजमानोऽथ गुर्वादीन् १२-१०९, २३२ यजमानो दक्षिणाभि: १३-१२५, २०५, २५० यजमानोऽपि वा दद्यात् १३-५३ यजमानो मूर्तिपाश्च १२-५४ यजेत्तदन् देवेशम् ४-१३२ यजेत्तन्मध्यगं विश्व २१-१६० यजेत्त्रकालं प्रयतो ७-९८ यजेत् द्विगुणितैर्द्रव्यै: १९-४०४ यजेत्सेन्द्रां धरां शैलम् १७-११ यजेदर्घ्यादिभि: पश्चात् १०-१७४ यजेद्राक्षसकोणान्तम् १६-११५ यजेन्मसूरकाधारे ७-२९ यज्ञकर्मरतानां च १८-२ यज्ञभुग्भगवान् देव: २०-६५ यज्ञाङ्गचिह्निताङ्घिम् २४-२३९ यज्ञाङ्गदेहमादाय २४-३६४ यज्ञाध्ययनदानादि २४-३५४ यतय: शुद्धसत्वाश्च २१-२६४ यतयो ब्रह्मनिष्ठाश्च १२-५४ यतस्तत्रार्चितो देव: २०-२८७ यतस्सर्वेऽच्युतमया: ४-६ यतीनां बद्धलक्षाणाम् २१-४६७ यतो नारायणस्तत्र २०-२२३ यतो विना भावितोऽत्र २१-१२० यतोऽहमाश्रयश्चास्य २४-२७५ यतो हितार्थं सर्वेषाम् १८-४०३ यत्कर्म क्रियते सर्वम् १९-६३० यत्किञ्चित्पत्रपृष्पाद्यम् ३-७ यत्किञ्चिन्मण्डनम् ८-१६१ यत्कृत्वा देशिकादीनाम् १९-३ यज्ज्ञात्वा न पुनर्जन्म २३-१०५

यज्ज्ञात्वा मनुजो लोके २०-१८ यज्ज्ञात्वा मानसं शुद्धिम् २३-१११ यज्ज्ञात्वा विनिवर्तन्ते २४-३६० यत्तित्सतादिकं रूपम् २४-१४२ यत्तत्रिर्वाहयाम्यद्य १४-२९६ यत् चित्रमयं बिम्बम् १७-२५५ यतु नानाङ्गभावेन १६-३२० यत्पुरा पञ्चधा प्रोक्तं १७-२१५ यत्प्रणीतं द्विजश्रेष्ठ १-५९ यत्र तिष्ठति विश्वेश: १८-५९ यत्र द्वादशकालेज्या ६-७६ यत्र प्रासाददेशे त् ३-१५७ यत्र प्रोक्तं भगवता २०-२०४ यत्र मां द्रुष्टुमनिशम् २०-१९१ यत्र यत्र च तत्तेषाम् २१-२४६ यत्र यत्र पदानां च २३-१३४ यत्र यत्रानुरूपं च ४-२५ यत्र राजसमार्गेण २३-४८ यत्र वा तत्तदिधकम् ३-१६६ यत्र विप्रास्तु सन्तुष्टा: १९-६३४ यत्र शान्ततरं व्यूहम् २०-१९८; २१-५७१ यत्र सा पूज्यते देवी ७-१० यत्र स्थानविभागेन २३-६६ यत्रस्थो धाम चाभ्येति २१-४०१ यत्राणिमादिर्मन्येत २१-४२६ यत्रानुवेदं कुरुते २०-१०६ यत्राऽन्या भगवन्मूर्ति: ७-३७ यत्रापि केवले ब्राह्मे १८-४०२ यत्रैकपिण्डवाक्योत्थ २३-२४१ यत्रैका श्रीर्विभोस्तत्र २४-४६१, ४६२ यत्रोपकरणै: सार्धम् १३-१८०

ŚLOKĀRDHĀNUKRAMAŅĪ

यथर्तुप्रभवै: पुष्पै: १४-६० यथाक्रमं समभ्यर्च्य ५-४४; १५-३९३ यथाक्रमस्थितं ह्येतत् १८-३७९ यथाक्रमेणोचितानाम् २१-१९६ यथाक्रमोदितानन्यान् ९-२१० यथाक्रमोदितानाम् २३-२९७ यथाक्रमोदितेनैव १५-४१२ यथाक्रमोपदिष्टैस्तु ११-१९७ यथा चाष्टाक्षरादीनाम् १-६६ यथा दिक्षु स्थितं कुर्यात् ११-१४६ यथा देहे तथा बिम्बे ८-२०६ यथा नाक्रम्यते पादै: १७-३०३ यथापूर्वं नवं कृत्वा १९-९७ यथापूर्वं प्रतिष्ठाप्य १९-३८ यथापूर्वं समावाह्य १९-५४९ यथाप्रसन्नबुद्ध्या १६-१८ यथाभिमतदिक्स्थानि १६-२७७ यथाभिमतमानैस्तु १४-१२७ यथाभिमतरूपं तु १६-३१३ यथाभिमतरूपवान् १७-१६४ यथाम्बरस्थ: सविता २३-१४८ यथार्किकरणव्रातम् २४-१७८ यथार्हदण्डसहितम् २४-४७९ यथालक्षणयुक्तानि १४-४० यथालब्धं समादाय १४-९४ यथावकाशं वामे वा ८-१८२ यथावत्कथितं सम्यक् १५-४३० यथावत्प्रकटी कुर्यात् १८-२०८ यथावत्प्रणवेनाथ १८-२२८ यथावत्सम्परीक्षेत ३-१७२ यथावत्स्नपनं कुर्यात् १४-२८० यथावदाचरेद्विद्वान् १९-७२७

यथावदुपदेष्टव्यम् २१-४४२ यथावदुपदेष्टव्य: २१-४०६ यथावद्देवदेवेशम् ११-१९० यथावद्रत्नविन्यास १८-७५ यथावन्मन्त्रविन्यासम् ९-३४० यथावन्मूलमन्त्रेण १९-४२२ यथावस्थितरूपेण ५-१४४; १२-१०१ यथावितानुरूपं तु ११-४३३ यथावित्तानुसारेण १०-२२८ यथाविधिसमभ्यर्च्य ८-१०४; ११-३६५ यथाशक्तिजपं कुर्यात् ५-३५ यथाशक्तितथान्येषाम् १८-२१४ यथाशक्त्या त्वनिच्छातः १४-२४० यथाशास्त्रं पुन: कृत्वा १९-७२० यथाशोभमलङ्कत्य ६-४४ यथासम्भवमन्यस्मिन् १८-९२ यथा सर्वगतो वायुः ४-५० यथा सर्वेषु मन्त्रेषु २०-२०७ यथास्थितं परीक्ष्यैव ३-१७७ यथेच्छाकल्पितै: सूत्रै: १४-२६७ यथेच्छामानसंख्योत्थै: १४-११७ यथोक्तं सकलं कुर्यात् ६-११७ यथोक्तमानविस्तीर्णम् १५-३६ यथोक्तमूर्तियुक्ताश्च ४-१२९ यथोक्तलक्षणां डोलाम् १२-१७२ यथोक्तलक्षणोपेतौ ९-२८१ यथोक्तविधिना देवम् २१-२७९ यथोक्ता च यथाभीष्टा २१-४४७ यथोचिता यथाशिकत २२-११ यथोदितक्रमेणैव २४-२३० यथोदितेषु भागेषु १७-१०० यथोद्दिष्टक्रमेणैव २१-३४५

यदग्नेर्होमयेदाज्यम् ५-१५७ यदङ्गभावमभ्येति ४-२ यदङ्गसङ्केतमयै: ६-१५ यदच्छित्रं जगद्योने: १४-८६ यज्ज्ञानात्सकला: १५-१ यदनुस्मरणाद्ध्यानात् २४-३६९ यदप्यपेक्षितं विप्र २३-२९ यदर्थाद्यमसंदिग्धम् २३-४ यदस्य सुरजिद्रूपम् २४-२९५ यदा कर्मदिने विप्रा: १५-२० यदा कवाटौ द्वारस्थ ३-१३५ यदाङ्गलत्रयन्यूनाः १०-९० यदा चतुर्भुजाध्येया: ९-२५१ यदा चोप्तानि बीजानि १०-२१६ यदा तदाच्युताख्या २१-१३४ यदा द्व्यायतनाद्यम् १६-२८१ यदाधारमिदं सर्वम् १०-३८८ यदा पूर्वदिने कुर्यात् १५-१८ यदा शरावा हीना: १०-९४ यदाश्रयत्यध्ववाहे ५-१३२ यदा स्नपनिबम्बादौ १५-१५ यदिमा इतिमन्त्रेण १५-३६९ यद्त्पलदलाकारम् १७-१०५ यदुच्छया ततोऽन्येषाम् १४-१५१ यद्रुपं कथितं पूर्वम् ५-२३३ यदेकायतनं चैव १६-२८० यदेतत् स्नपनं युक्तम् १५-१८० यदेतस्य विधानं तु १५-२३५ यद्वीजलक्षणं मन्त्रम् २३-२६० यद्भजेतानुवृत्तिं च २४-९० यद्भवान् सर्वलोकेशो २०-२६६ यद्यत्कर्मार्थबिम्बं तु १९-४६२

यद्यत्तत्रोपयोग्यं स्यात् १०-११४ यद्यत्स्वलक्षणं तत्त्वम् ११-१६८ यद्यदिष्टतमं लोके २१-५८५ यद्यद्योग्यं भवेद्विप्राः १५-२६ यद्यप्यनेकवदनम् २४-२२० यद्यप्यरूपो भगवान् २४-८३ यद्वा किरीटश्रीवत्स ५-५१ यद्वा कूर्चे पादुकायाम् १२-५३ यद्वा गर्भगृहे विष्णो: १२-२११ यद्वा गुरोरनुमतै: ११-९१ यद्वा जितन्तामन्त्रेण १०-१९८ यद्वा तच्छक्तिभि: सार्धम् ७–३१ यद्वा तत्रापि वै कुम्भम् ४-२४० यद्वा तदङ्गं हैमेन १९-५५ यद्वा तदर्धं पादं वा १४-१०७ यद्वा तदर्धमानं तु १५-४६ यद्वा तदादने काले ३-१७ यद्वा तीर्थदिने विप्रा: १९-६४१ यद्वा द्वादशभि: कुम्भै: ११-३३९ यद्वा द्वारेषु सर्वेषु ८-२०२ यद्वा द्विजास्ततोऽन्यत्र १४-७९ यद्वा द्विषट्कलशै: ४-१५८ यद्वा नराद्याश्चत्वारो ३-१६० यद्वा नैमित्तिके कुण्डे १०–३०४ यद्वा पचनगेहे तु १४-८१ यद्वा परशुरामाद्या: ३-१६१ यद्वा पुरुषसूक्तं तु १८-५१६ यद्वा पुरुषसूक्तीयै: १२-७९ यद्वा पूर्वं कृते विप्रा: १९-८५० यद्वा पूर्वं समानीय १८-७० यद्वा प्रस्थद्वयेनैव १५-४२ यद्वा प्रागुदितेनैव १५-१००

यद्वा प्रागेव पात्राणि ३-२९ यद्वा प्राग्यागभवन ३-१६ यद्वा प्राच्यां तु वाराहो १८-२६६ यद्वा फलेच्छया कार्यम् १३-६३ यद्वा भद्रोदक्षकरे ९-८१ यद्वा मध्वादि सकलम् १८-२१४ यद्वा मृदादिकं विप्रा: १०-१६५ यद्वा यागसमारम्भात् ११-२०० यद्वार्घ्यं पाद्यमाचामम् १५-१७५ यद्वार्घ्यपाद्यमाचामम् १०-७५ यद्वा विध्यन्तरं भूय: १६-१०५ यद्वा शोभार्थबिम्बे १९-४६५ यद्वाष्टाक्षरमन्त्रादौ २१-४६१ यद्वाष्टाक्षरमन्त्रेण १२-९०; १५-३८६ यद्वा समर्चनीयश्च ६-३४ यद्वा सरसि विस्तीर्णे १९-३५५ यद्वा सर्वस्य विशनम् १५-३८५ यद्वा सर्वाणि सम्मिश्र्य १०-२०० यद्वा सुदर्शनोपेतम् १०-३२० यद्वा स्तम्भं गोपुरान्तः १३-१९२ यद्वा स्तम्भाष्टकोपेताम् १०-४०९ यद्वा स्थिते स्थितिन्यासम् १८-४१९ यद्वा स्नानार्थत: क्लृप्त १८-१४५ यद्वा ह्यनवक्लृप्ताङ्गे ३-१६७ यद्विशसंख्यं कं बाह्यात् २३-३१३ यद्वैभ्यो देवयज्ञान्ते ५-४५ यद्वोत्तमं दशकरम् १४-२० यद्वोत्तमोत्तमा विप्रा: १५-४७ यन्त्रस्थभाण्डान् दण्डेन १३-८१ यन्नाभिपद्मादभवत् १२-७४; १८-५११ यन्मयाधिपतिश्चैव १६-१२१ यन्मयानुष्ठितं कर्म ११-३८४

यन्मया ब्रह्मसूत्रं च १४-२७० यमादिनियमैर्युक्तो २०-३१५ यमुनां नीलरत्नाभाम् ९-१३७ यवगोधूमकब्रीहि १५-२३३, २८५ यवत्रयसमायुक्ते १७-१३८ यवद्वयाधिकाकार्या १७-१५४ यवद्वयेन सार्धेन १७-१७९ यवद्वयोत्रतं मानम् १७-१५९ यवान्सागरुकांश्चैव १८-३७४ यवेनैकेन सार्धेन १७-१०७ यवोदकमथेशान्तम् १५-१४८ यवोन्नतं तथाचाग्रात् १७-१३५ यशस्करी च दुग्धाभा २४-४५६ यशस्करी शान्तिदा च २४-४०४ यश्च यत्रोपयोज्यस्तु १८-४९ यष्टव्यं च ततः सम्यक् १६-११२ यष्टव्यो भावनीयश्च २४-११२ यष्ट्रव्यो वास्तुपुरुषो १६-१०४ यष्टिघण्टाविहीने वा १९-४९७ यष्टी वाराहकर्णी च १५-१२५ यष्ट्यग्रसंस्थिते यन्त्रे १०-३७२ यस्तु प्राग्ग्राममारामम् १८-५४७ यस्मात्कार्यवशेनैव २४-४३७ यस्मात्तस्मादिदं सम्यक् १६-८६ यस्मात्तस्माद्विवेदैष २१-५८२ यस्मात्सन्मन्त्रपूतम् ८-१६९ यस्मात्सन्यासमुध्वे १४-२३० यस्मात्सलभ्यते सोऽयम् २१-५०९ यस्मादस्मिन् पृथाभूतः २४-३६५ यस्माद् दिव्यैर्महामन्त्रै: ६-२१ यस्माद्देवालयानां च १६-२८३ यस्मित्रव्याकृतं लीनम् १८-११७

यस्मिन् प्रकृतिभूते तु १७-२८२ यस्मिन् प्रतिष्ठितं विश्वम् २३-६३ यस्मिन् यस्मिन्न मन्त्रोऽत्र १२-२११ यस्मिन्वै कर्मबिम्बे तु १९-४६० यस्य त्रिपूर्णेत्येतेन १५-३५१ यस्यैवं देवताचक्रम् १६-१३७ यस्य सन्दर्शनादेव ११-१६५ यस्यौषधीरित्येतेन १५-३७० या: फलिनीरिति मन्त्रेण १५-३७१ या आपो दिव्या इति १५-३६७ या ओषधय: इत्यादि १८-२२१ या ओषधी: सोमराज्ञी: १५-३७२, ३७३ याग एष पवित्राख्य १४-२६१ यागगेहं तु यानादे: १८-१५७ यागगेहं शोधियत्वा १९-५४८ यागनिर्वर्तनोच्छेषै: ८-७२ यागनिष्पत्तये कुर्यात् १८-५४४ यागपूर्वा हरिस्तोम् २३-२२ यागभूमिं ततो बिम्बम् १८-६८ यागमण्डपभूभागे १६-२९१ यागमण्डपमानीय १४-२३५ यागमण्डपमासाद्य १२-२१३; १४-१७१;

१५-३८१

यागमण्डपिवन्यासम् १४-८२ यागशालाकुम्भदीप १९-५४४ यागस्तु दक्षिणाहीनो ११-४३५ यागाख्यमण्डपेवापि १०-१०८ यागगारस्य वै दिक्षु १८-२३ यागा यत्र तथा सप्त २३-२३ यागालयं हि विश्वेश ११-१२३; २१-१०० यागार्थं मण्डपं तत्र १५-२४३ यागार्थं मण्डपं प्राग्वत् १५-२३७

यागार्थं सुशुभं विप्रा: १४-२९ यागार्थमन्दिरे वापि १९-८५० यागावनौ च तच्चक्रम २१-४८८ यागेषु हवनान्तेषु ९-३४६ यागोद्देशात्तथा कुण्डात् ६-११४ यागोपकरणैर्मन्त्रै: ७-१३२ यागोपयुक्तसम्भारम् २१-४९७ यागोपस्कारसम्भूतौ २-२३ याङ्गुलै: परमाणूत्थै: १७-२६३ याजिनामपवर्गं तु २४-२३७ याज्ञियैरिन्धनै: शुष्कै: ५-९० यातव्येति परं मन्त्रम् १८-२३० याति व्यामिश्ररूपस्य २१-१८२ यातुधानपदं कुर्यात् १८-१६२ यात्वादित्रितये कुर्यात् ११-७६ यात्राकाले तथान्योन्य १९–६०० यात्राख्यमुत्सवम् १४-३०९ यात्रानिर्विघ्नसिद्ध्यर्थम् ११-२९६ यात्रान्ते शान्तिहोमं तु १९-५८५ यात्रान्ते स्नपनं कुर्यात् १९-५८९ यात्राबिम्बं च तदनु १०-३६८ यात्राबिम्बं भद्रपीठे १३-१६४ यात्राबिम्बगतं देवम् ११-२१६ यात्राबिम्बस्य पुरत: ११-३३८ यात्रामूर्तिं च तदनु १०-३६७, ३९८ यात्रामूर्तिगतं देवम् ११-२ यात्रामूर्तिगतं देवम् १३–१३३ यात्रामूर्तिगतं वाऽपि १२-१२ यात्रामूर्तिगतस्यापि १०-२९६ यात्रायां वर्तमानायाम् ११-२४० यात्रार्थं देवदेवाय ११-३०४ यात्रोपकरणैर्मन्त्रम् १८-२५३

यात्रोपकरणैस्सर्वै: २०-२८३ यात्रोपकरणै: सार्धम् १३-१८०, २३५ यादयो नवनाभिस्थ २३-२७७ यादि सान्तानि वर्णानि ७-१६९ यानगे यानगं ध्यायेत् ५-१८२ यानमारोप्य तद्धिम्बम् १८-१५६; १९-५६० यानमारोप्य देवेशम् ११-२९५ यानमारोप्य वस्त्राद्यै: १२-१०८, ११८;

१३-१७९; १४-२०१ यानमारोप्य सुदृढम् ११-३९ यानमारोप्य सौवर्णम् १२-१४ यानस्थे बलिबिम्बे तु १९-४३७ यानात्समवरोप्याथ १२-२२ यानादिकं समारोप्य १०-१२५, ३२१ यानादिके वा संस्थाप्य १०-३१८ यानादिके समारोप्य १०-१३५ यानादीन् क्षालयेत् १९-५६३ यानादेरवरोप्याथ ६-५२ यानाद्वा वाहनाद्वापि १९-५५९ यानान्तरे समारोप्य ११-३११; १९-५५७ यानारूढे त्वनन्तस्य ४-२९ याने तत्र समारोप्य ११-२२० याने देवं समारोप्य ११-२७४, ३५५; १२-५७ याने प्ररोप्य तदनु १०-३५९ यामत्रयं ततस्तस्मिन् ४-३१; ७-४२ यामत्रयं तद्ध्वें तु ४-४५ यामालम्ब्य सुखेनैव २४-२७५ यामुनं कूलमाश्रित्य २०-४१ यामुनं जलमाश्रित्य २०-२५ याम्ये तु मर्दलं तन्त्री ११-१५ याम्येत्यवस्थितं चाथ ७-१४१ याम्ये द्वादशकोष्ठानि १०-१५१

याम्यैकाशीति कलशै: १५-३६३ यायात्कुण्डसमीपं तु २१-३२६ यायात्तदीयं दिग्भागम् १७-३६ यायात्प्रक्षिपमांणस्तु १८-३९१ यायादरण्यमथवा २२-२५ यावज्जीवावधिम् ६-११९ यावत्कुमुदपत्राभा १६-२३९ यावत् द्वादशमः कालः ९-३३९ यावत्प्रभातसमयम् १९-७७१ यावतु कलशाधार ३-१५३ यावत्समाधिकालं तु १९-४४४ यावत्स सर्वं शक्त्या २१-१४२ यावती जायते संख्या १८-४८३ यावदेकादशी शुक्ला १४-२५१ यावद्धकारवर्णं तु १६-१२८ यावद्धिम्बसमापत्तिः १९-१२२ यावद्विम्बस्य सन्धानम् १९-१२५ यावद्भवति पूर्वोक्त १४-३७ यावद्वत्तार्ध बुध्नस्थम् २५-९ यावत्रोपवनस्तां तु १६-७४ यावन्मध्यपदाब्जं तु १६-१२७ या शिला कलशाधार ३-१२०; १६-१७७ या शुभायतनोद्देशे २१-३४ या सर्वमन्त्रजननी २-८८ यासां वै मध्यमा ३-४४ यासुराजेति मन्त्रेण १५-३६८ या हतानलिबन्द्रन्वै १७-७७ युक्तं कोटिगणेनाथ १६-२८० युक्तं द्वारवशेनैव तथा १६-२६७ युक्तं नाभितृतीयेन २३-८० युक्तं नाभिद्वितीयेन २३-११४, १३१, १६६, १९३ युक्तं नाभेस्तृतीयेन २३-१७८

युक्तं लघुपरण्डेन १६-२८१ युक्तं द्वार्स्थद्वयेनैव १६-२५५ युक्तं शतचतुष्केण १५-१७७ युक्तं स्वरेण तेनैव २३-२०४ युक्तमेकेन वै कुर्यात् १७-२८० युक्तां हेमादिसद्रत्नै: २१-३८ युक्ता विश्रमपूर्वेण २१-४३६ युगसन्ध्याचतुष्के तु २४-१४४ युगान्ताग्न्यशनश्चैव ९-१९२ युगानुसारिकान्तिश्च २४-२०२ युगानुसारिभेदानाम् २४-३४८ युगान्तहुतभुग्ज्वाला २०-२५३ युग्मं युग्मं परिज्ञेयम् २४-१५४ युग्ममेकं तु वा वस्त्रम् १४-२५६ युग्मयोगेन कुम्भानाम् १६-३४९ युज्यते वा यथैकस्मिन् १५-७ युञ्जानं च स्वमात्मानम् २४-३३५ युतं नेमिद्वितीयेन ७-१४२ युद्धक्रीडां तु कृत्वैवम् १२-३८ युद्धारम्भे च देवीभ्याम् १९-६१५ युष्मत्प्रसादसामर्थ्यात् १४-२५७; २१-३८१ युष्मद्वंश्याश्च ये विप्रा: २१-५३७ ये चान्ये सनकाद्याश्च ८-१७७ ये जन्मकोटिभि: सिद्धा: २१-५८१ ये निर्मलेन मनसा २२-६४ येन येन हि मन्त्रेण २१-४४९; २३-९१ येन विज्ञातमात्रेण ७-४; ८-३; २३-१२३ येन विन्यस्तमात्रेण २-५० येन सन्दृष्टमात्रेण २३-२७६ येनाचमनपर्यन्तम् ६-१८ येनाच्युतीयनाम्नौ २०-१०७ येनात्मा स्वप्न एवात्मा २४-९१

येनान्तर्लीनमभ्येति २१-१८३ येनान्तस्सम्प्रविष्टेन १८-२४८ येनाभिषिञ्चेद्देवेशम् १५-१७४ येनेश्वरच्छया तेषाम् २१-४२२ येनोदितेन जगत: २३-६४ ये वर्णाभूतयोनीनाम् २१-१६४ ये वा तत्तीर्थमाहातम्यम् २०-३०६ ये वार्चयन्ति पुष्पाद्यै: २०-३०७ ये विष्णुभाविनो भूता २१-११० येऽश्नन्ति पितरस्तेन ६-१४ येषां लाञ्छनवृन्दं तु ३-१८५ येषु व्यक्तेषु चिह्नानि १९-७० यैर्विना लब्धसत्तानाम् २३-३४१ योक्तव्यं क्रमशः ४-१५७ योक्तव्य: कर्मदक्षस्तु १८-५० योक्तव्यानि पवित्राणि २२-२९ योक्तव्यान्यग्निमध्ये ५-२१० योक्तव्यो ब्रह्मदीक्षायाम् २१-४५६ योगक्रियातपोन्तं च २४-३३० योगनिद्रां प्रभजित १२-२०७ योगपीठार्चनम् ४-१७ योगपीठार्चनारम्भे ३-१८ योगलक्ष्मीभोगलक्ष्म्यो: ७-९ योगसिद्धिसमेतानाम् २१-२०३ योगाङ्गं योगनिलयम् ९-२१५ योगाभ्यासं तत: कुर्यात् ६-८६ योगाथिनां च स्वाध्यायम् ६-७९ योगासनसमासीनम् २०-२४९ योगिध्येयमजं नित्यम् ४-९९; २०-१७५ योगेश्वरामरा: सिद्धा: २०-१०५ योगेश्वराय हरये २३-३९४ योगैश्वर्यप्रदायाथ २३-३६१

योगोत्थां फलसम्पत्तिम् ६-९५ योगो नागश्च मृत्यन्तो १९-८२३ योग्यतां पदवीं नीत्वा ३-३५; ५-१४;

१४-१८४; २१-९४ योजनात्वधिवासोक्ता २१-४५७ योजनीयस्तथान्येषु ८-५३ योजनीया: क्रमेणैव ९-२९४ योजयित्वा तद्ध्वें २३-३३२ योजयित्वा तु कुम्भस्थे ११-१८९ योजितोध्वान्तरे भूयो २१-४०५ यो ददाति हरेर्भक्त्या १८-५५६ यो न ज्ञात्वा तु साङ्चर्यम् २३-३२ योऽनया पूजयेन्मन्त्री ३-६४ यो न वेत्त्याच्युतं तत्वम् २२-४५ यो नित्यं भवभीतानाम् २४-३१६ योनिरेकेन भागेन २५-३७ योऽनुभृतिपदं याति २१-४३१ योऽन्त: प्राणादि रूपेण २४-२८१ योऽन्त: सर्वेश्वरो देव: २४-२१७ यो बोधभूमौ संरूढो २४-२९१ यो मूलवेदो विख्यात: २०-१९७ यो यजेद् विधिनाऽनेन ६-११८ यो यो भगवदाकार: १९-५ यो वर्द्ध ओषधिमन्त्रेण १५-३६१ यो विश्वतश्चक्षुरिति १८-२९९ योषितो दीपपात्राणि २२-३८ योसौ सांमुख्यमायाति २१-१८३

रक्तं श्वेतं तथा नीलम् ५-१६२ रक्तः कृष्णः सुवर्णाभः ९-२६६ रक्तकाञ्चनसन्मुक्ता २०-१७० रक्तकौशेयवसनम् २४-१२३

रक्तचन्दनतोयं च ४-१५३; १५-६३ रक्तज्वालागणाकीर्णम् २१-१५६ रक्ततुण्डं महाप्राणम् ४-१२७ रक्तपीतातसीहेम ९-१८१ रक्तमाल्याम्बरधरम् ९-१५८ रक्तराजविनयन: २४-३४४ रक्तवर्षे तु सञ्जाते १९-२९३ रक्तशाल्यो महाशाल्य: २५-६० रक्तशुक्लिनशापीत ९-१०२ रक्ताद्यं सितनिष्ठं च २४-१४२ रक्तानां पुष्पजातीनाम् ५-२२९ रक्ताभस्तु यदा विहः ५-२३२ रक्ताम्बरधरं चैव ९-११३ रक्ताम्बरधरौ चैव ९-३० रक्तेषु श्यामवर्णेषु १९-४७० रक्तोत्पलाभाप्रकृतिः २४-४५४ रक्षकस्त्वं हि लोकस्य २०-३१९ रक्ष मां पुण्डरीकाक्ष १०-४०६ रक्षाबन्धं च विधिवत्कुर्यात् १२-१६४; १३-९९ रक्षाबन्धं च विधिवत्कृत्वा १२-११४;

१३-१६५, २२९
रक्षाबन्धं तत: कुर्यात् १०-३०५, ११-३९७
रक्षाबन्धं तु कृत्वैवम् १०-३३४
रक्षाबन्धं विना कर्म १९-४८३
रक्षामुद्रां तत: कृत्वा १८-३३७
रक्षार्थं च ततो देवम् ११-२६५
रक्षोभिरसुरैर्मुख्यै: २३-३५
रक्षो वारुणवायव्ये ५-१६१
रक्षोहणेति मन्त्रेण १८-१४१
रचनासन्निवेशोत्थ १६-२६५
रचनासन्निवेशो य: २१-३४६
रजनीचूर्णनिचयान् १२-८२

रजनीचूर्णयुक्तेन १४-७६ रजनीचूर्णसम्मिश्रम् ४-१४९; १२-८१; १५-२३२ रजन्यां पूर्वभागे वा ११-३५१ रजसा कुसुमैर्वाथ १८-१७२ रजसा दुषिते स्त्रीणाम् १९-२१६ रजस्तमोऽङ्गिसत्सत्वम् २४-२३३ रजस्तमोभ्यां मूर्ताभ्याम् २४-२१३ रजस्तमो विनिर्मुक्ता ४-२४५ रजस्वलान्त्यजाद्येश्च १९-१३९ रजस्वलासन्निकृष्टम् १९-२२१ रजांसि करणीयुग्मम् २१-६६ रजांसि विद्धि भूतानि ११-१६२ रजोऽपनयनं कुर्यात् ५-१२७ रज्जं च बन्धयेत् स्तम्भे १०-३९७ रज्ज्केदेऽपि वा ह्यन्यम् १९-५८५ रज्जुभिर्लोहक्लृप्ताभि: १२-१७५ रज्जमादाय तदनु १०-३७२ रज्जुनारोहयेद्धीरम् १०-३९६ रञ्जितानि सुघाद्यैस्तु २१-६८ रत्नकाञ्चनवज्राणाम् १८-२५६ रत्नकाञ्चनसन्मुक्ता ४-९४; २०-२५६ रत्नग्रैवैयकोपेताम् ७-५४ रत्नजं गन्धमाल्याढ्यम् १६-८४ रत्नजेऽपि समाधानम् १९-५६ रत्नताटङ्कविलसत् ७-५३ रत्नवद्वैभवीयैस्तु २४-१८३ रलहाटककूर्चस्रक् १०-२२ रत्नहाटकस्रग्गन्ध ११-११३ रत्नाङ्गलीयकोपेतम् १०-२५० रत्नानि वै बुधं बिम्बम् १७-४१ रत्नाश्रयेण धात्वर्थे १७-१२ रत्नैर्लोहैस्तथा बीजै: १६-२०७

रत्नोदकाङ्गान्येतानि १५-२२३ रत्नोदकैरिषेत्वेति १५-१७० रथं प्रदक्षिणीकृत्य ११-३०२ रथं सम्प्रोक्ष्य यात्रान्ते १९-५८७, ५८८ रथ चक्रादिघातैस्त् १९-५९७ रथन्तराख्यं यत्साम् १६-१७१ रथप्रासादमूर्धान्ते ११-२८८ रथमारोपयेद्देवम् ११-३०३ रथयात्राऽविरोधेन १३-१९१ रथस्य देवतामन्त्रै: १९-६१३ रथस्था देवता: पुज्य १९-६१२ रथस्थे मन्त्रबिम्बे त् १८-२५८ रथस्य तु महद्दाहे १९-५९० रथस्य पादादूर्ध्वान्तम् ११-२८३ रथस्य यात्राकाले तु १९-५८४ रथस्य स्थापने ज्ञेयो १८-५२९ रथस्यारोहणार्थं तु ११-२९८ रथस्योर्ध्वतले देवम् ११-३०३ रथाङ्गशंखधर्तारम् २०-२५४ रथाङ्गशंङ्खधातारम् २४-२६६ रथाङ्गशङ्खहस्तं च ८-१२१ रथादिके समारोप्य १२-२३० रथाद्धिम्बस्य पतने १९-५९१ रथान्तिके जनमृतौ १९-६०० रथे कृत्वाऽर्चिते तम् १४-३०९ रथे वा कुञ्जरे याने १०-३६० रथोत्सवस्य काले तु १९-६०२ रथोपरथकाद्यं तु १६-२५० रथोपरि त्वयोग्यानाम् १९-५८७ रम्भास्तम्भै: पुगफलस्तबकै: १३-२० रम्ये तु मण्डपे डोलाम् १३-५९ रम्येषुणा तृतीयस्य २४-८५

रम्यैरलङ्कृताश्चैव २४-१२९ रवं रवन्तं मधुरम् ४-११६; ९-१२८ रवि: सत्यात्मदेवौ च १६-११३ रविमण्डलमध्यस्थम् १९-७१४ रिशमभिर्भास्करो यद्वत् २-९२; २४-७६ रसभेदसमृत्थानि २५-१२१ रसभेदसमेतानि २५-१८७ रसभेदै: समेतांश्च २५-१३५ रसातले तु कुर्मात्मा २०-३४ रसालमेतद्विज्ञेयम् २५-१५६ रहस्यसंज्ञं मुख्यं च २१-३२१ रहिते शान्तिहोमं तु १९-७२९ राजिचहै: परिकरै: ११-३५८ राजतं गृहधूमेन २-२५ राजतान्यथ ताम्राणि ४-२२० राजपाषाणवर्णाभम् १४-६७ राजभिईविषो नित्यम् २५-१८८ राजसेन तु पूजाद्यम् २३-४६ राजपुरोधा: सामन्तो २१-२६८ राजोचितै: परिकरै: ११-२३९ राजोपलप्रभावीथी ११-१५८ राज्यक्षोभावसाने च १९-७९२ राज्ञो जनपदस्यापि १०-५० राज्ञो राष्ट्रस्य तत्कर्तुः १९-७३ राज्ञो राष्ट्रस्य सर्वेषाम् १९-६९ रात्रावभ्यर्चनं कुर्यात् १३-१५ रात्राविन्द्रधनुर्दर्शे १९-२६६ रात्रिशेषं समाप्याथ १९-८२८ रात्रौ विशेषयागान्ते १३-१२२ रामश्च शुद्धये चास्तु १०-४३ रामसंज्ञश्च भगवान् २०-४३ रामोऽन्य: सीरपाणि: २०-४४

राहुजित् कालनेमिघ्नः ३-१५१; २३-२९३ रिपुक्षयाख्यया विप्र २०-८५ रिपचोराग्निवृष्ट्यादि १९-५७६ रिपूणां निग्रहार्थी तु १९-६९० रीतिजे तामुजे वापि १९-४१ रुक्मं रूप्यं च ताम्रम् १५-२२६ रुचिरं कङ्कणं चाथ ४-१८० रुद्रेन्द्रचन्द्रसूर्याम्बु २१-२६२ रुद्रो रुद्रजयश्चैव १९-८१९ रुधिराद्यन्विताङ्गश्च १९-३०६ रूक्षसर्षपसम्मिश्रम् २५-१५४ रूपं भगवत: पश्चात् २०-२५२ रूपलावण्यभूषाद्यै: ८-३५ रूपान्तरमिदं तस्य ७-१२३ रूपेण कृष्णपीतेन २४-१३१ रूपेण पश्चिमस्यां च २४-१०० रूपेणानेन च पुन: २४-३९७ रेखान्वितानि पत्राणि ११-१५५ रेचकेन विनिक्षिप्य ५-८२ रेचियत्वा स्वसाम्रा च २१-३६३ रेतो मुत्रपुरीषाद्यैः १९-२१० रोगम्क्तं न सिंहाद्यै: १७-८३ रोचना रजनीयुग्मम् १५-१२८ रोदने चासनाद्विम्बे १०-७ रोमाञ्चौत्सुक्यहर्षाढ्यम् २१-१३२ रोहद्भिस्तोरणस्तम्भान् १३-८० रोहिणी रहिता वापि १३-३ रोहिण्याप्ययोगे त् १३-१५४ रोहिण्या वापि संयुक्ते १३-१५४ ल लक्षणं न परीक्षेत ३-१७४ लक्षणं पदमन्त्रसत्तानाम् २३-३४१

लक्षणं हृदयादीनाम् ७-१२६ लक्षणादिषु होनेषु ३-१७३ लक्षणादिष्वपि तथा १९-७० लक्षणेरिन्वते वापि १९-१०८ लक्षणेश्च प्रमाणेश्च १९-६५ लक्ष्मणेन च लावण्य २०-२२८ लक्ष्मी: कीर्तिर्जया ७-३१ लक्ष्मी: कीर्तिर्जयामाया ४-२४५; ९-२९१;

१३-१०३, १०५ लक्ष्मीप्रतिष्ठया सर्वा: १८-४९२ लक्ष्मीरूपधरां प्रीताम् ८-१४५ लक्ष्मीशब्दिनिधि: २४-४०३ लक्ष्म्याकृतिपदं प्राप्तम् ५-७९ लक्ष्म्यादिकान्तराहिते १९-४६ लक्ष्म्यादिभि: समोपेतम् १७-२५४ लक्ष्म्यादिमतिपर्यन्तम् १०-१७८ लक्ष्म्यादिशक्तिजालं च ४-१०२ लक्ष्म्यादिशक्तियुक्तस्य ६-९० लक्ष्म्यादींश्च यथाशक्तिः १८-४३० लक्ष्म्यादीनां च शक्तीनाम् १८-३८१ लक्ष्म्यादीनां तु देवीनाम् ४-३० लक्ष्म्याद्यन्तं च बोद्धव्यम् २४-४०५ लक्ष्म्याद्या देवताकारा: १७-७७ लक्ष्म्याद्येन द्विषट्केण २४-४०१ लक्ष्म्या संवाह्यमानं च २४-२५९ लक्ष्म्या सार्धं खगेशानम् २१-५२१ लक्ष्यभूतं द्विजेन्द्राणाम् २१-५६२ लक्ष्यस्थाने तु पूर्वोक्ते २-८६ लग्नं यद्भगवन् मूर्तौ १८-५३७ लग्ने स्थिरे स्थिरांशे च १६-९३ लघूनि वह्नितप्तानि २५-१४९ लतावृन्दैर्मुनिश्रेष्ठा: १५-२६२

लब्धलक्षात्परे तत्वे ६-१० लब्धानुज्ञस्तु वै ६-६२ लब्ध्वा कन्यां च तं देवम् २०-२४४ लब्ध्वैवं सात्वतादीनि २१-५५१ लभते यजमानस्तु १९-१२८ लम्बकूर्चं जटादण्ड २४–२१४ लम्बोदरं सुपीनाङ्गम् ९-२३ लम्बोदरा: सुपीनाङ्गा: ८-४६; २४-३७५ लम्बोदरौ सुपीनाङ्गौ ९-७० लयभोगात्मना सम्यक् ५-१८४ लयभोगाधिकाराख्य १४-२१० लयभोगौ च कृत्वाऽथ ७-१९४ लययागं भोगयागम् १०-२९१; १९-३८४ लययागोक्तविधिना ४-७१ लययागो ह्ययं विप्रा: २-१०३ लयादिभेदभिन्नं तु २३-८ ललाटं सालकं प्राक् १७-१८० ललाटतिलकं दत्त्वा ४-२३७ ललाटतिलकं हैमम् ४–१८२ ललाटतिलकैश्चित्रै: २४-१२८ ललाटतिलकोपेतम् १०-२४४ ललाटनयनोद्गीर्ण ७-१९८ ललाटनासावक्रेभ्यः १७-२३६ ललाटमश्ववक्त्रस्य १७-१७५ ललाटस्थेन सर्वेऽपि ९-४६ ललाटादिषु चाङ्गेषु ८-२११ ललाटे केशवं ध्यायेत् २१-३१४ ललाटे चांसपट्टे तु ३-१८३ ललाटे चाङ्कपट्टे तु २४-३६१ ललाटे धारयेत्कुक्षौ २१-३०१ लवङ्गजातितक्कोलम् १५-२१५ लवङ्गतकोलैलात्वक् ५-२३

ŚLOKĀRDHĀNUKRAMAŅĪ

लवणोदधिपर्यन्ते २०-३७ लवित्रं चापि सम्प्रोक्ष्य १२-१४८ लसत्पीयूषसदुशै: २४-१०३ लाञ्छनद्वितयं कुर्यात् २५-४ लाञ्छनाङ्गपरीवार ३-९५ लाञ्छनाद्येषु मूर्तीनाम् ३-१७१ लाञ्छनाभरणानां च ५-२५९ लाञ्छनै: शङ्खचक्राद्यै: २०-२००; २१-५७३ लाञ्छितं चक्रशङ्खाभ्याम् ८-२११ लाञ्छितान् चक्रंशङ्काभ्याम् ८-१७९ लाञ्छितानामनेनाशु ७-१२४ लाजदध्यक्षतै: कुम्भै: १७-३७ लाजसिद्धार्थकैर्बीज १४-५९ लावण्यस्यक्वचिन्मानम् १७-१६३ लिपेर्वाक्तत्त्वभूतस्य १४-१२१ लिप्तं मुगमदेनैव १४-७४ लीलाकटाक्षवाग्बाणै: २४-२७९ लीलारुचिमयेनैव २०-९५ लीलाविधृतसर्वास्त्रम् २४-१७० लुण्ठनं नखकेशानाम् २१-२७७ लुप्तं कर्म तत: कृत्वा १९-३७७ लुप्ते कुर्यात् शान्तिहोमम् १९-६१५ लुप्ते तु कृत्तिकादीपे १९-६५२ लुप्तेऽर्चने तत्पुरतः १९-३८० लुप्ते वा विष्णुगायत्रीम् १९-३७८ लुब्धान् मूर्खानविदुषो १८-१५२ लेखोत्थितैस्तु कल्हारै: २४-१०४ लेख्यादौ मन्त्रबिम्बे तु १८-२^{७१} लेख्यादौ संप्रविश्याथ १८-१५८ लेपगन्धापनोदेन २-२७ लेपभित्तिपटस्थं तु १४-१^{७३} लेपभित्तिपटस्थस्य १९-७६४

लेपभित्तिपटस्थे तु १४-१०८ लेपयेद् गन्धतोयेन ५-६४ लेपयेत् पटशेषं तु १०-२५९ लेपैराच्छादितं कृत्वा १८-३७६ लेलिहाऽवस्थितो ५-२४४ लोकदिवपालकास्त्वेते ९-३०४ लोकनाथं विशालाक्षम् २४-३०० लोकनाथस्तु शान्तात्मा ३-१५१; २३-२९४ लोकनाथो विधात वै १६-१३१ लोकपालान् बहिर्ध्यात्वा १८-१२४ लोकसंरक्षणार्थं च २१-५१४ लोकसंरक्षणार्थाय २१-५४५ लोकस्य द्वारमर्चिमत् १२-८६ लोकाध्वगणं नित्यम् ३-१६३ लोकाध्वतत्त्वदेवानाम् १६-३०७ लोकाध्वतत्त्वविन्यासम् ७-२८ लोकानज्ञाततत्त्वांस्तु १८-२४८ लोकान्तराणां कार्यार्थम् २४-३८६ लोकास्सप्त तथाऽध्वान: ३-१६७ लोके शास्त्राष्टकं चैव २४-२२७ लोकेष्वपि च दिव्येषु १-५५ लोचनं त्रियवं सार्धम् १७-१३५ लोपबुद्धिं विना यस्य १४-३ लोमप्रदक्षिणावर्तम् १७-१६१ लोलितंगुलखण्डेन २५-१५६ लोलितैर्गुलपाकेन २५-१५१ लोहजं दारुजं वापि १५-३४ लोहजाश्चेद्विशुद्ध्यन्ति १८-२५५ लोहजे भाजने मृत्स्नाम् १०-१३३ लोहपात्राणिं संशोध्य १९-२४० लोहपाषाणमृत्काष्ठैः १९-४३ लोहाम्भो मार्जनाम्भश्च १५-१४७

लोहाश्मदारुबिम्बानाम् १९-२१ लोहिताक्षादिकानिष्ट्वा ७-८५ लोहिताक्षो महावीर्यस्तु ९-१३९

ਰ

वंशवृद्धिदमारोग्य १७-६१ वंशैश्शृङ्गेस्तथा हास्यै: ४-१९० वक्तव्यं ब्रह्मनिष्ठैस्तु १६-१८७ वक्तासाक्षादीश्वरोऽस्य १-६८ वक्रेषु चाप्ररूढेषु १९-४७० वक्त्रकुण्डे तु तेनैव ६-६६ वक्त्रभङ्गे तु बिम्बस्य १९-१३ वक्त्रैरूर्ध्वस्थितैर्ध्ययित् २४-२२३ वक्त्रैर्वाराहवक्त्रोर्ध्वम् २४-२२५ वक्त्रैस्तारसमेतैस्तु २४-२२४ वक्षः कट्युदरांस १७-१९७ वक्षः स्थले जगद्योनेः १४-२२१, २२२ वक्षसो वामभागे तु १८-२७५ वक्षोदण्डः करीदण्डो १९-१० वक्ष्यते सूक्ष्मरूपोऽन्यः १४-२६२ वक्ष्यमाणप्रकारेण ११-९४ वक्ष्यमाणविधानेन ६-४८ वक्ष्यमाणेन विधिना १३-१२७ वक्ष्ये लोकहितार्थाय १४-२ वक्ष्ये लोकोर्ध्वतत्त्वानाम् ३-१०३ वचाकच्चोरमुस्ताश्च ३-२५; १५-२३१ वचाकज्जलतैलाज्य २१-२७६ वचा शतावरीकन्या १५-१२२ वज्रं च रजतं चैव १५-२७२ वज्रं मौक्तिकमङ्गानि १५-२२२ वज्रं वज्रोपलाभं तु ९-११८; २४-४४५ वज्रं शक्तिस्तथादण्ड: ९-११६ वज्रनाभं हरीशं च ९-१५५

वज्रनाभादयो देवा: ९-३११ वज्रनाभादयो देवाद्वौ ९-२९१ वज्रनाभादिकं मुक्तवा ९-३१६ वज्रवत्सूक्ष्मरूपेण २१-२२६ वज्रादयस्तदस्त्राश्च ९-२९८ वज्रादयोखिला रत्ना: १७-९ वज्रादिपञ्चकन्यासम् १८-५०० वटमादाय चाग्नेयम् २०-५६ वटमूलं समाश्रित्य २०-५६ विणक्कटुम्बभृतकरक्षापालै: १८-५४२ वत्सरे वत्सरे यस्तु १९-४ वत्सरोत्सवपूर्वेषु ८-८१ वदकेनान्यथा मूर्तम् २१-४१२ वदनं नासिकारन्ध्रे ४-२१८ वदनान्तं समासेन १७-२८९ वदस्व मुनिशार्दूल ९-२ वनदाहसमुद्भुतम् १५-११९ वनमालाधरा: सर्वे २४-१२७ वनमालिन्युदग्भागे ७-४० वनमाले समागच्छ १४-२२३ वने वने समानीय १३-२५५ वनैरुपवनैग्रीमै: २१-३५ वन्दिनश्च तथान्येऽपि सर्वे १२-२० वन्दिनो वारवनिता: १२-१३४ वन्दिवृन्दैश्च विविधै: ११-२२७ वन्दिवृन्दोत्थितोच्चाभि: २-७ वन्ध्यानां वनितानां च ८-६२ वपुषा सुन्दरेणैव ४-८३; २०-१५९ वपेयुर्ध्यानसंयुक्ताः १० २०२ वयं च रक्षिता देव २०-२९८ वरं कराष्टकेनैव २४-४२१ वरदाभयदेनैव २-९०; २४-७४

वरदाभयहस्तं च ५-३२ वरयेच्छास्त्रकुशलान् १५-१० वरलाञ्छनतुल्यत्वे २४-४३५ वरवाजिमुखं ध्यायेत् २४-२५० वरसिंहासनारूढम् २४-३०० वराख्यां भूतिसंज्ञां च २४-३२७ वराभयाभ्यामन्योन्य २४-४७४ वरायुधोद्यतकराः २४-१०४ वराह: शुद्धये चास्तु १०-३८ वराहदंष्ट्रं सिंहाक्षम् १७-२०७ वराहवारणव्याघ्रकृष्ण १३-२५७ वराहाय तत: दद्यात् २३-३६५ वराहो नारसिंहश्च ३-१५०, १६०; २३-२९२ वरुणश्च भृशश्चापो १९-८२२ वर्गष्ट्कान्वितं वाथ ८-७ वर्गेऽष्टमे तृतीयार्णम् ३-३३ वर्जनीया: प्रयत्नेन २२-२८ वर्जयेदतिवृद्धां च १७-५३ वर्णं नाभिद्वितीयम् २३-३१३ वर्णं नेमेस्तृतीयम् २३-९४ वर्णकैर्मण्डलं कुर्यात् १९-७७० वर्णचक्रं तु पूर्वोक्तम् २३-४२९ वर्णत्वं समनुप्राप्ता ३-७७ वर्णदेहा: स्मृता मन्त्रा: ३-७५ वर्णद्वयं पदत्यादौ २३-१९४ वर्णभूषणनामाद्ये १९-४९२ वर्णभूषणवस्त्रास्त्र ७-१३० वर्णमक्षस्थमादाय २३-१३६ वर्णव्यृहसमृहेऽस्मिन् २१-४३५ वर्णाध्वानं दीक्षितस्य २१-४३९ वर्णानां ब्राह्मणादीनाम् १९-१९२

वर्णानामाश्रमाणाम् २४-३०६

वर्णानुरूपवर्णेन २४-२१० वर्णानुरूपसद्वस्त्र ९-१८१ वर्णान्तरयुते स्वल्पे १८-९४ वर्णाश्रमगुरुत्वाच्च १७-१४ वर्णाश्रमपदं चाथ २३-३८२ वर्तते भगवान् कृष्णः २०-४६ वर्तिदीपाकृतिं चैव २१-३११ वर्तुलं पश्चिमे सौम्ये १८-१० वर्तुलात्सर्वकामाप्तिः १६-२८६ वर्धनीं च समादाय १०-३७५ वर्धितं चार्धहस्तेन १८-२१ वर्मणा चाक्षवाटं तु ५-७५ वर्मणाच्छादनपटम् १८-२६९ वर्मणाच्छादितं कृत्वा २१-२३० वर्मणा तत्फलप्राप्तिम् २१-३६८ वर्माभिमन्त्रितेनाथ १८-३९७ वर्षवातातपस्पर्शैः १९-४९९ वर्षादूर्ध्वं च रहिते १९-४५१ वर्षोध्वं होमलोपे तु १९-४३० वल्मीकमृज्जलेनाथ १८-६१ वल्मीकशिथिली दुष्टे १९-५३६ वल्मीकाद्वषमृङ्गाच्च १५-२९२ वश्यार्थे मुद्गसोरोत्थम् २५-११८ वषट्ते विष्णुवासेति १५-३६० वषट् पदनिरुद्धेन २१-४९१ वसनैर्गन्थपुष्पाद्यैः ११-४३१ वसनैश्च दुकूलाद्यैः ११-३७३ वसवो मरुत: सिद्धा १६-१३५ वसिष्ठश्च महातेजा १-३१ वसुनाथं सुधानन्दम् ९-१६७ वसुरत्नसुवर्णाष्ट ९-२६७ वसो: पवित्रं हि १८-२२४

वस्तुत्वेन गृहीत्वैवम् ११-१६९ वस्त्रपूर्वाणि माल्यानि २-११० वस्त्रवच्चैव लोहानाम् १७-२८ वस्त्रस्रक्वन्दनाद्यैश्च ११-४३७ वस्त्रापनयनं कुर्यात् १५-२०९ वस्त्राभरणपुष्पाद्यैः १८-९९, १५६ वस्त्राभरणमाल्यैश्च ६-३८ वस्त्राभरणमाल्याद्यैः ११-३५६ वस्त्राभरणै: पुष्पैश्छन्नम् १६-२९६ वस्त्रेण पिहितास्यैश्च १२-१०० वस्त्रेणाच्छाद्य तत्पात्रम् ११-४०७ वस्त्रैराच्छादितास्तद्वत् १८-१८४ वस्त्रैस्संपूजिते देवे १९-३२८ वस्वर्घ्यकुसुमैर्गन्धैः २१-१३० वस्वात्मा भगवान् विप्र २०-७८ वहन्तं कूर्ममुद्रां च ४-११२ वहन्तं वक्षसो मध्ये ४-११४ वहन्तीं दक्षिणेनैव ९-१३६ वहन्वै वामहस्तेन २४-३४७ वहेयु: पङ्किबन्धेन ४-२२४ वहेयु: ब्राह्मणायानम् ११-२०४, २२२ वहिकोणात्समारभ्य १४-६५ विह्नदाहादिना भग्ने १९-११३ विह्नदाहादिना मूल १९-८८ विह्नदाहे समुत्पन्ने १९-५६७ विह्नना कर्मबिम्बादौ १९-८७ वह्नि सन्तर्पणं षष्ठम् ६-७४ वह्रौ कुण्डस्थले चुल्याम् १९-४१९ वह्रौ तेजोधराख्यस्तु ९-६० वह्रौ स्पृष्टे तथाऽस्पृश्यै: १९-४२१ वह्नयन्तं क्रमशोऽभ्यर्च्य ४-२९ वह्नचर्केन्द्रसहस्राभम् २४-१३७

वह्न्यादीशानपर्यन्तम् १५-३३२ वाग्यता बद्धलक्षास्त्वपि ६-१३ वाग्यतो यजमानस्त् १८-३९४ वाग्वेदं मण्डलं यो वै २४-३४५ वाङ्मयं निखिलं यस्य २४-२४९ वाचकं तस्य योक्तव्यम् १४-२८६ वाचकान्तर्निविष्टेन २४-११६ वाचियत्वा महाशान्तिम् १९-१६९, १८८, ७९९ वाचयेत् स्वस्ति पुण्याहम् ११-१२ वाचिकं स्तोत्रमित्युक्तम् १३-२२१ वाचि मन्त्रान् स्थितान् ३-८२ वाञ्छितार्थप्रदायिन्या २१-२९८ वाद्यघोषैर्वेदघोषै: १३-७४ वाद्यघोषैश्च सहित: १६-२१२ वाद्यजालेषु सर्वेषु १९-३२० वानप्रस्थैस्तापसाद्यै: १३-१३७ वापीकूपतटाकोत्थै: १५-३६६ वामकुक्षौ तु ऊर्ध्वपुण्ड्रम् २१-३०६ वामजानुध्वनृत्तं तु ११-८४ वामतर्जनिकाग्रं तु २४-३२ वामदक्षिणयोगेन ९-१९४ वामदिक्षणवक्ताभ्याम् २४-४२६ वामन: खर्वमूर्तिश्च २०-४० वामन: शुद्धये चास्तु १०-३२ वामनादिजयन्त्यामपि १३-१४ वामपार्श्वेवतार्यास्य ८-१४८ वामबाहौ भवेत्पुण्ड्रम् २१-३०७ वामििच्छाफलानाम् २४-३८९ वामस्य दक्षिणं पृष्ठे २४-६१ वामहस्तकनिष्ठाद्या: २४-५६ वामहस्ततले कुर्यात् ११-३४५; १४-२९९ वामहस्ततले श्वेत् २४-५३

वामहस्तद्वयेनैव २४-१९९ वामहस्ते गदाखङ्गौ १८-२७७ वामहस्तेष्वमीध्येया २४-३२६ वामांसे तु ततः पुण्ड्रम् २१-३०१ वामे तथा चवर्गं च ७-१६८ वामेन कटिमालम्ब्य ९-१३१ वामेन तर्जयन्तीं तु ९-१३६ वामे तु सेतिहासानि ११-२३३ वामेन दधतौ पद्मम् ९-७३ वामे परस्मिन् शार्ङ्गं च २४-१२४ वामै: शङ्खवरं दीप्तम् ९-१४९ वायव्यनवके मध्ये १५-२८९ वायव्यपदपद्मे तु १६-१२० वायव्यादिषु विन्यस्य ३-२७ वायव्यमुत्तरस्यां वा १५-५ वायव्ये झल्लरीं न्यस्य ११-१६ वायव्ये पाञ्चजन्यं च ४-७८ वायव्ये वामनश्चापि १८-२६७ वायुद्वारेण पातालम् २-८५ वायुवेगं महाघ्राणम् ८-१४० वायुसूनौ ध्वजा: साक्षात् १८-५२२ वाय्वाख्यं चापवत्सं च १६-११३ वाय्वीशपदसंरुद्धम् ५-१८८ वाराहं सम्यजेन्मन्त्रम् २१-१५३ वाराहेणार्धचन्द्राख्ये १९-२८० वारिणी सर्वविघ्रानाम् ३-७४ वारुणं पाठयेत्सामसह १८-२०९ वारुणाशां ततो गत्वा ११-५८ वारुणे मध्यमे कुम्भ १५-२८४ वारुण्यां तु मृदङ्गं च ११-१५ वासनाकर्मपङ्कानि ९-१३५ वासनामयमित्येवम् २१-१९२

वासनावासितानां च २४-२४१ वाससां वासुदेवस्तु १५-२०४ वाससा निर्मलं कृत्वा ५-२१ वाससा वेष्ठयेद्भेरीम् ११-२१ वासितं गन्धधूपाभ्याम् १४-१८१ वासितं लवणोपेतम् २५-१४४ वासितेन तु तान् विप्रा: १५-२६९ वासुदेवं जगद्योनिम् १०-२०६ वासुदेवस्तु भगवान् २०-१९ वासुदेवद्विषट्कार्ण १२-८९ वासुदेवस्य देवस्य २३-५९ वासुदेवस्य माहातम्यम् ११-२३२ वासुदेवस्य योगीन्द्र: २३-५३ वासुदेवादय: पूज्या: ११-१२२ वासुदेवादिकं पूज्या: १८-२६५ वासुदेवादिकं चेष्ट्रा १९-८५८ वासुदेवादिकांश्चैव २०-१४४ वासुदेवादिका: पूज्या: १६-३४८ वासुदेवादि चतुर: १०-१८४ वासुदेवादि नाम्ना वै ५-१५५ वासुदेवादिभिर्मन्त्रै: १९-८१४ वासुदेवादिमन्त्रैस्तु १५-३४४ वासुदेवादिमूर्तीनाम् ८-५४ वासुदेवाद्वराहान्तम् १५-१५६ वासुदेवाभिधानं तु ३-३ वासुदेवाभिधानस्तु ९-२३३ वासुदेवाभिधानस्य २१-५६४ वासुदेवाय तदनु २३-१७१ वासुदेवाय वै दद्यात् २३-५८ वासुदेवार्चनपरै: ११-२३३ वासुदेवेन यत् प्रोक्तम् १-५४ वासुदेवैकनिष्ठैस्तु २३-३७

वास्देवो जगन्नाथ: २४-१३३ वासुदेवोपि विज्ञेय: १८-११८ वासोभि: छादयेत् पश्चात् १५-२०९, ३४६ वासोभिर्भूषणै: १०-३६१ वासोभिर्भूषणैर्माल्यै: १३-२१४ वास्तुक्षेत्रेशगरुडद्वाः ३-१०१ वास्तुक्षेत्रेश संज्ञौ द्वौ ९-२९० वास्तुदेवगणांश्चापि १९-८१० वास्तुपुरुषमव्यांश्च २-११ वास्त्वीशं क्षेत्रनाथं च ७-२५; ८-२६ वास्त्वीशक्षेत्रनाथौ द्वौ ९-४ वास्त्वीशक्षेत्रपालौ द्वौ १३-१०४ वाहनं गजपर्यन्तम् ४-१८७ वाहनाय महाविष्णो: १०-३८५ वाहनारोहणं त्वेवम् ११-२६० वाहनारोहणं रात्रौ ११-२१५; १४-२४७ वाहनारोहणस्यैवम् ११-३१५ वाहयंस्तु नदीतीरम् १३-१२९ वाहयत्रौत्सवं बिम्बम् ११-३६७ विंशकं विन्यसेन्मध्ये १८-३७१ विकरालमुखं रौद्रम् ७-२०६ विकर्त्य पूर्णया सार्थम् २१-३७२ विकलङ्कशरच्चन्द्र ४-८९ विकलङ्कशरच्चन्द्रविलसत् २०-१६५ विकारवस्धाधारे २४-२५६ विकारवेदान्सर्वत्र १-२३ विकाराविशिखा चैव ५-२२६ विकास: सिंहवक्त्रोक्त: १७-२०० विकासश्चाश्ववक्त्रोक्त १७-२१२ विकिरद्धि: पुष्पगन्धै: १३-७७ विकीर्य कोष्ठेषु रज: १५-२६१ विकीर्य दिव्यधूपैश्च १२-१७१

विकीर्य लाजसम्मिश्रान् १६-५० विकीर्य साक्षतं पुष्पम् १८-३४५ विक्रमं विक्रमावासम् ९-१४५ विक्षिप्तानामिकायुग्मम् २४-४६ विग्रहं देवदेवस्य १९-७६ विग्रह: कम्पते यस्य ५-२६७ विग्रहाय दशाणं च २३-४१० विघ्नकृत्प्रकृतस्यापि ४-४ विघ्नानि जहि सर्वाणि १०-३९१ विघ्नानिमेषमात्रेण ८-७५ विघ्नानुत्पाटयन्तं तु ९-१११ विघ्नारेर्जयतालम् ११-८७ विघ्निते बलिदानेऽपि १९-५७८ विघ्निते मुनिशार्दूला: १९-५७७ विघ्नोपशान्तये योगात् २१-९६ विचार्यमाण एवं हि २१-४१९ विचित्रं हि शिरोमाल्यम् ४-१७९ विचित्रकञ्जुकधरम् ९-११४ विचित्रकञ्जुकेनाढ्याम् ७-५६ विचित्रकुसुमस्रग्निः १२-१९६ विचित्रक्षौमवस्त्रैश्च १२-१६८ विचित्रपुष्पसंयुक्त १०-२६० विचित्रमणिमञ्जीर ७-६० विचित्ररचनायुक्त २५-५६ विचित्रैर्दारुरचितै: १३-६९ विचित्रैश्च फलैर्युक्तम् १८-१०४ विचित्रैस्तालवृन्तैश्च १०-३६२ विच्छित्रं वक्त्रमंसाभ्याम् २५-४९ विच्छेदमकृतज्ञानम् १४-८६ विच्छेदे तस्य सूत्रस्य १९-७०९ विजयश्चापि भद्रश्च ९-८५ विज्ञातव्यो मृगेन्द्रात्मा २०-३४

विज्ञानपदमादाय २३-७५ विज्ञानमण्डलं वज्रम् २४-४५० विज्ञानरश्मिभदीं सम् २४-२८७ विज्ञानादिगुणोपेतै: ७-१२९ विज्ञापयेयुर्देवस्य २५-१७८ विज्ञाप्यैवं मज्जनार्थम् ४-१४२ विज्ञाय पुण्डरीकाक्षो १-५७ विज्ञेयं भ्वनानां च २१-४२१ विज्ञेयं संविभागम् ६-२ विज्ञेयमष्टायतनम् १६-२७१ विज्ञेयश्शक्तिद: पाणि: २४-४७१ विज्ञेया: पाणय: स्तम्भा: ३-११६ विज्ञेया अङ्किदेशाच्च १७-२२३ विण्मूत्ररुधिरापेय १९-४९४ विततक्षौमतञ्छन्नम् १०-१०६ वितस्ता नर्मदा चैव ९-२७५ वितानं वै जयन्तीं च १८-५५४ वितानकं पताकांश्च २-१२१ वितानध्वजसंयुक्तम् १८-१०४ वितानाद्यैरलङ्कृत्य १६-३३३; १८-१५० वितानै: पुष्पमालाभि: १३-१६१ वितानै: फलपृष्पैश्च १३-२३२ वितानै: फलभारेश्च १३-७१ वितानैर्विविधैर्माल्यै: १२-१७४ वितानैर्विविधेश्चित्रै: १३-१८ वित्तवक्त्रविकासं च १७-१७८ विद्धाति फलं स्वं स्वम् २३-२६५ विदधात्यर्चनां नूनम् २४-४८० विदिक्चतुष्कं त्रिपदम् ११-१४२ विदिक्पत्रेषु चैवास्त्रम् ८-३५ विदिक्षु न्यस्तकलशै: १०-७२ विदिक्ष्वप्यययोगेन ५-७२; १८-३७२

विदिक्स्थब्रह्मकुम्भेषु १५-१५४ विदिक्स्थान् प्रणवे जपे १८-३३६ विदिक्स्थेषु तृतीयांश्च १५-३३८ विदिक्स्थेष्विनरुद्धादीन् ३-१२३ विदिग्दलेषु चैवाऽस्त्रम् ७-४५; ८-२०७ विद्धि पञ्चदशाणं च २३-४११ विद्धि वामनरूपस्य १७-२३६ विद्धि सर्वेश्वरस्येदम् २३-२८० विद्वेषे हुं वशे स्त्रीणाम् ५-५४६ विद्यां गदामित्याद्यम् १८-२८७, ५०६ विद्यां प्रयच्छत्यचिरात् ५-२४१ विद्याकोशस्तु वामेन २४-११९ विद्याचैवाऽपराविद्या ३-१४१; ९-२०३ विद्याधनं च सकलम् २०-३२५ विद्याधिदेवं भगवन् २४-२१४ विद्याधिदेव: कपिलो ३-१५४ विद्याधिदेव: कपिल: २३-२९१ विद्याधिपतयश्चैव ३-१३९; ९-१७२ विद्याऽविद्याद्वयं यद्वै ९-३१४ विद्रावितेन गव्येन २५-१०२ विद्रुमाभं त्रयं त्वाद्यम् २४-१६२ विद्वान् योऽनेन विधिना १४-३०३ विधानं तत्र वक्ष्यामि १८-१३२ विधानं स्नपनानां तु १५-२ विधानमत्र मे सम्यक् १४-२८२ विधाय चेश्वराधारे ५-२५१ विधाय मूलबिम्बादीन् १२-१५८ विधिनाऽनेन वै ६-१९ विधिवच्चाङ्कुरावापम् १९-६७० विधिवच्छोभनं कुर्यात् २१-४८ विधिवत् स्थापनं तस्य १६-२५५ विधिहीनेषु चास्पृश्य १९-४७१

विधृयान्मध्यभागे च १४-२९९ विध्यान्मध्यभागे तु ११-३४६ विधेयं पश्चिमं वक्त्रम् १७-२०८ विधेयं पीठवत्पश्चात् १६-२३२ विनयादाहतानां च ६-६० विनाङ्गुलद्वयेनैव १७-१३७ विना कुम्भादिषु यजेत् १३-८९ विनाकृतं तया सर्वम् ७-१०९ विनाचारसमूहेन २१-२५० विनात्वन्यध्वजारोहम् १०-१२ विना प्रासादनिर्माणे १९-७१७ विना मध्यस्थितेनैव १६-२७१ विनायकादयश्चैव ८-१५० विना यागस्थलान् मध्ये १५-६ विनाभिषेचने मूलम् १९-६८९ विनावक्त्रैर्नृसिंहाद्यै: २४-४३१ विनावभृथकालं तु १९-६९८ विनाशिखासमूहेन १४-२९० विनिक्षिपेच्च तन्मध्ये ५-१२० विनिक्षिपेज्मलयजम् १५-२८२ विनिक्षिप्य शुचौस्थाने २१-४८० विनिर्मितं कुमार्या वा १४-९२ विनियोज्यौ ललाटाग्रे २४-६० विनिवेद्यं विभोर्हीमम् ५-२८४ विनिवेद्य च देवाय ६-६३ विनिवेद्य ततो हैमम् ४-१४४ विनिवेद्य विभो: सर्वम् १९-७७८ विनिवेद्यासनवरम् ४-१३३ विनिवेश्याष्टमं चापि २३-३३१ विनीतान् शिष्यपुत्रादीन् २-२४ विनैव सङ्गहं कर्मबिम्बादौ १९-७२७ विनोक्तेन प्रकारेण हि ९-३४४

विनोच्छायेण नृहरे: १७-१९६ विन्यसेत्करजाग्रेषु ७-१७३ विन्यसेत्करयो: पूर्वम् ७-१६० विन्यसेद् द्वारदिग्भागे २५-८५ विन्यसेद द्वारपालाख्यौ ९-६८ विन्यसेत्परमात्रादि २५-१८२ विन्यसेत्प्रस्तरोद्देशे १६-३४४ विन्यसेत्सोमकुम्भं तु १०-१६८ विन्यसेत् षडरम् ३-१६२ विन्यसेदायुधान्यष्टौ ७-१७९ विन्यसेद् बीजभूतानि ७-१२७ विन्यस्तपूरयेत्तांस्तु १५-११६ विन्यस्तमन्त्रानभ्यर्च्य ८-१३९ विन्यस्तमातृयन्त्रं स्वम् ७-१०५ विन्यस्ता दीपिका: सर्वा: १३-१७८ विन्यस्य तत्र डोलोक्तान् १२-१८३ विन्यस्य देवपुरतो ११-२३० विन्यस्य परितस्तत्र ११-११७ विन्यस्य मङ्गलं कुम्भम् १०-२२ विन्यस्य विष्टरान् ४-३२ विन्यस्य वै पुरा तेन १७-७२ विन्यस्य हार्दधीमुद्राम् ८-१९५ विन्यस्याऽष्टासु च १५-३१३ विन्यासं पीठमूलेथ १८-४१३ विन्यासं मन्त्रिबम्बे तु १८-४१४ विन्यासकाले यस्या ३-५६ विपक्षोच्चाटनं कुर्यात् ५-२४३ विपरीतकृते चात्र २१-५८४ विपरीतध्वजपटम् १९-५०९ विपर्यये तु नेत्रान्तः २३-८९ विपर्यासे मूलमन्त्रम् १९-३८१ विपर्यासे कृते मोहात् १९-४२५

विप्रयोगभिया विष्णो: २०-१८८ विप्रानृङ्मयपूर्वांश्च १८-४८ विप्रानेकायनांश्चापि १८-३३४ विप्रैर्वेत्रलताहस्तै: ११-२२८ विब्धब्रह्मभागाच्च १८-३५७ विभजंस्तु चतुर्धा वै २४-३४८ विभजत्यात्मनान्मानम् २४-८१ विभजेत्सप्तधा मध्यो १८-३५१ विभज्य वा त्रिनवधा १५-१४५ विभज्य वामदेशेन २-१५ विभवव्यूहमूर्तीनाम् २५-२०१ विभवव्यूहसूक्ष्माख्यम् २०-२०२; २१-२८, ५७४ विभवापेक्षया चैव ९-३३९ विभवेच्छानुरूपेण ४-२०९ विभवेच्छान्सारेण ११-३९४ विभवे देवदेवेशे १४-११० विभवे सित वक्त्रं तु १०-२७५ विभवे सति वस्त्रेण १०-३७१ विभवे सति वै कुर्याद् ११-१७९ विभवे सित सर्वेषाम् १०-३३१ विभागकलनात् तेषाम् ५-१५३ विभागप्रतिपत्त्यर्थम् १४-१५६ विभाव्य मनसा व्याप्तम् २१-२१५ विभाव्य मन्त्रिणा कौम्भी ११-१३३ विभाव्यालङ्कृतं भक्त्या ४-१७४ विभिन्नजन्तुप्रसवे १९-२७२ विभिन्नताङ्गलार्धेन १७-२०९ विभिन्नमूर्तिसामान्यम् २४-१४४ विभिन्नानां च काण्डानाम् १४-२९२ विभिन्ना पीठरचना १६-२४२ विभिन्नेन च रूपेण २४-३९४ विभीषिकां शाङ्करीं च ७-८१; १३-१०९

विभुना वाक्स्वरूपेण १८-२८६ विभूति स्वामिने चेति २३-३५६ विभूषितं विचित्रैस्तु ९-११० विभोराज्ञां प्रतीक्षन्तम् ४-११९ विभोराज्ञावशेनैव २४-३९३ विभोराराधनात्सम्यक् २१-१७८ विमानं तत्समादाय २०-१८० विमानसंस्थितान् १९-९१ विमानसदृशाकारम् १२-१२५ विमानसदृशीं वापि १२-१७३ विमानस्पर्शने चापि १९-१६० विमानस्य चतुर्दिक्षु ७-३८ विमानाद्वाह्यतो वापि १९-१९१ विमानान्त: सम्प्रविश्य २०-१५६ विमानावयवांश्चापि ३-१७० विमानेपि तथा सैद्धे ३-१६८ विमाने विह्नदग्धे तु १९-११२ विमाने वापि संस्पृष्टे १९-१४६ विमाने संस्थितानां तु ३-१७६ विमाने सर्वतो भग्ने १९-९३ विमुक्तः पञ्जराद्यद्वत् २१-३७९ विमुक्त कल्मषास्ते वै ११-३५० विमुक्तदोषे भूभागे १६-९५ विमुक्तमन्तरीकृत्य २४-१२ विमुखा: सिद्धयो यान्ति २२-६० वियुक्तं प्राकृतात् दु:खान् ९-५८ वियोजयति यो मोहात् १८-५३७ विरक्तं भावयेच्छिष्यम् २१-३७७ विरक्तस्य च तद्धोगात् २१-४२५ विरजाप्यंशभागेन २०-२१२ विरतः कुकृताचैव २१-२४ विरामेण तु जप्येन १७-३३

विरूपादण्डहस्ताश्च ११-६४ विरूपाश्च सरूपाश्च ११-४५ विरूपोप्यति वित्ताढ्यो १७-१६४ विरेच्य बन्धनं कुर्यात् ७-१५८ विरेच्य विन्यसेत्तस्मिन् ५-८७ विरेच्य शक्तिमन्तं च २१-३७५ विरेच्य शक्तिमांस्तत्र २१-३८५ विलसद्गण्डफलकम् ४-८८; २०-१६४ विलसद्रलखचित ७-५० विलासं सर्वतो भद्रम् ११-८३ विलिख्य मातृकाचक्रम् २३-२७५ विलिप्य चन्दनाद्यैस्तु ५-३०; १४-७३ विलिप्यान्त: सुगन्धैस्तु २१-११३ विवर्तं परमात्मीयम् १४-२८५ विवस्वान् धर्मदेवस्तु १६-११६ विविक्ते लोचनोपेतम् २१-४६ विविधानां राजसानाम् २३-४९ विविधानि च नृत्तानि १२-१९८ विविधानि च भक्ष्याणि १३-३५ विविधानुपहारांश्च १२-१९७ विविधासु प्रतिष्ठासु ९-३०१ विविधै: स्नग्वैरश्चापि ११-३७३ विविधैरुपचारैस्तु १६-१६ विविधैर्नृत्तगीताद्यै: १२-१९ विविधैर्नृत्तेगेयैश्च १८-१०० विविधैभूषणैश्चापि ११-२१७ विविधेर्मधुपर्कान्तै: १०-२९७ विवेकदं परं शास्त्रम् २१-५६३ विवेकपदं संस्थस्य २१-४१९ विवेकशरजालेन २४-३४३ विशाखमूलसंज्ञे तु २०-३९ विशाखयूपसंज्ञस्य २३-१३५

विशाखयूपो भगवान् २४-१७३ विशाखाऋक्षयुक्ता वा १२-९४ विशालयूपमन्त्रेण २१-८२ विशेत्प्रासादभूभागम् १६-९९ विशेष: कीर्तित: पूर्वम् २०-२ विशेषज्ञानसम्बन्धम् १४-३०६ विशेषत: स कामस्य २२-३१ विशेषयजनं कुर्यात् ११-२१५ विशेषयागपूर्वं तु १२-२२४ विशेषयागसंयुक्तान् १२-२०८ विशेषयागहोमान्ते १४-२५४ विशेषात्स्वस्य वंशस्य २३-३३ विशेषाद्वलिकाले तु १९-४३६ विशेषार्चनयात्रायाम् १७-३२ विशेषार्चनसंयुक्त: १४-८ विशेषेण तु दद्ध्यत्रम् २५-१२० विशेषेण द्विजास्त्राति १४-२६० विशेषेण हुनेद्दोषशान्त्यर्थम् १९-८६० विशेषेणार्चयेदेवम् १३-६६ विशेषेणैव कार्याणि ७-२२१ विश्रान्तं नैऋतपदे ५-१८७ विश्रान्तं भावयेद् देवम् ६-१०७ विश्राम उदयो व्याप्ति: २१-४३५ विश्लेषं कर्मणां तद्वत् २१-१७२ विश्लेषयन्तं सहसा २१-१७१ विश्लेषयामुकं ब्रूयात् २१-१९० विश्वकर्मकुलोद्भूतान् १६-४७ विश्वत्रातृनृसिंहस्य २०-२०१; २१-५७४; २४-१६ विश्वपादो विश्वभुज: ९-२६० विश्वमापूरितं सर्वम् २०-९

विश्वमाप्याय यत्कान्त्या २-९२; २४-७६

विश्वरूपधरो विष्णु: ११-२८६ विश्वविप्लवदोषाणाम् २४-१६७ विश्वस्य मित्रमित्यादि १८-४२५ विश्वस्य विशनं देवम् १८-५१० विश्वातीताय विमलपदम् २३-३४२ विश्वात्मने पदं दद्यात् २३-४१४ विश्वाप्यायकरान्तः ३-५५ विश्वेदेवाश्चाप्सरसो १६-१३४ विश्वेन विकरेत् सिक्तान् १५-२६८ विश्वेशो विश्वकृद्विश्वो ९-२५९ विश्वोत्तमाय तदन् २३-३७३ विषमा च शिखा ५-२३५ विषमो गहनोऽमोघ: ९-१७९ विषयार्णवमग्नानाम् १-१ विषोपहतवेषाणाम् ८-६३ विष्टरं किङ्किणीं शस्त्र २४-४७१ विष्टरं जलमध्ये तु १८-१३७ विष्टराणि ततो दद्यात् ५-१०३ विष्टराविष्टपाणिञ्च २४-३३६ विष्टरे तु जलद्रोणीम् ११-२६७ विष्टरे विनिवेश्याथ १८-१०२ विष्टरोपरि चान्यत्र २१-११७ विष्णवे पदमादाय २३-३८७ विष्णुक्रान्ता च कार्कोटा १५-१२४ विष्ण्गायत्रिया तत्र १५-२०६ विष्ण्गायत्रिया वाथ २५-१६० विष्णुगायत्रिया वापि १५-१६३ विष्णुनात्तमश्नति १२-७६ विष्णुनात्तमश्नतीति १८-५१३ विष्णुनाम्ना पुनर्देव: २०-७८ विष्णुपणीं च दूर्वा च १५-२१३ विष्णुभक्तप्रतिष्ठानात् १८-४९३

विष्णुभक्ताः कथं पूज्याः ८-१७५ विष्णुर्लोभापहे विप्रा: २०-२४ विष्णुव्रतपरं चैव २२-२२ विष्णो: कर्माणीत्यनेन १५-३५६ विष्णो: कर्मेति मन्त्रेण १५-१६५ विष्णो: सङ्कर्षणाख्यस्य ८-३ विष्णोरराटमन्त्रेण ११-७ विष्णोर्मन्त्रासनाव्यक्त ८-२२१ विष्ण्वालापकथासक्तम् २२-२२ विष्वक्सेनं गणाधीशम् ४-३३ विष्वक्सेनं पुरस्कृत्य १२-९८ विष्वक्सेनं यजेत्प्राग्वत् १८-४७८ विष्वक्सेनं समध्यर्च्य १०-२० विष्वक्सेनगणेशादि १९-११८ विष्वक्सेनन्तु वा तार्स्यम् १०-१२४ विष्वक्सेनपुरस्कं तु १२-१५१ विष्वक्सेनस्ततो भक्त्या ५-२७१ विष्वक्सेनस्तु यष्टव्यो ८-६७ विष्वक्सेनस्य दत्वा तु १५-४०१ विष्वक्सेनस्य मुद्रैषा २४-५९ विष्वक्सेनादिभिश्चैव १३-२३४ विष्वक्सेनाय तदनु ८-९२; २३-२०० विष्वक्सेनार्चनं त्वद्य ८-६५ विष्वक्सेनाऽवसानं ४-२ विष्वक्सेनाऽवसानं च ४-३ विसर्गसिहतं बीजम् २३-२१७ विसर्जनं च तेषां वै ११-२४९ विसर्जनं तत: कुर्यात् ५-२६१; १६-१०१ विसर्जने कृते विष्णो: १६-१७ विसर्जनेऽर्ध्यदानं तु ३-८९ विसर्जियत्वा स्वहृदि ११-४१७ विसर्जयेत्ततो देवम् १३-२५०

विसर्जयेद्यथावच्च ११-३६७ विसर्जयेन्मूलमूर्तौ १२-२२९ विसुज्य द्वारदेवांश्च १९-८७३ विसुज्य परिवाराणाम् ७-७६ विसुज्य विधिवत्कुर्यात् १४-२४९ विसुज्य शिल्पिनं पश्चात् १०-२६६ विसुज्य हृदयेनैव ११-३७७ विस्तरेण द्विजश्रेष्ठो २-१०८ विस्तरेण समस्तेषु ३-१०२ विस्तरेणाथवा शश्वत् ८-८३ विस्तारं कर्णतुल्यं तु २५-५० विस्तारं द्वयङ्गलं काष्ठम् २५-५३ विस्तारं पटतुल्यं तु १०-२३२ विस्तार: प्रतिदिक् १६-२६७ विस्तारप्रोन्नता नाभि: २५-३० विस्तारमानादग्रे स्यात् २५-५४ विस्तारमुपपीठानाम् २१-४४ विस्तारस्य त्रिभागेन २५-५५ विस्तारात्तु द्विजादीनाम् २१-४२ विस्तारेण ललाटाच्च १७-१८९ विस्तारेणोत्रतत्वेन १७-१४५ विस्तारोच्छायमानाद्वै ९-२८७ विस्तीर्णगण्डवदनम् ८-११४ विस्तीर्णमथ चायामे २१-३०१ विस्तृतेर्मध्यतस्तद्वत् १५-४५ विस्तृतेर्मध्यभागेऽथ १७-२९१ विहगाधिपतिश्चात्र २४-३९२ विहगेन्द्र नमस्तेऽस्तु १०-३८६ विहाय मृद्दलं भित्ते: १७-१९ विहाय वासुदेवाद्यम् २४-१८० विहितं चापि वैश्यानाम् २१-३२५ विहितं दर्पणाद्येषु २३-११

विहितं भगवन्मन्त्र १४-१५८ विहितं यत्र तत्रैव १८-१६१ विहिता चास्य सर्वत्र १७-२६७ विहितान्यत्र जातानि २१-५८६ विहितान्यर्चने नित्यम् २२-३० विहिता पीठकल्हार २४-३९१ विहितोऽत्र समुद्धारो १५-९६, १११ विहितो वित्तविरहात् २१-४८ विहितो हत नामस्तु १६-१५८ विहीनं कलशैर्विप्रा: १५-१८२ विहीनं स्नपनं यत्तत् १५-१८८ विहत्य सीतयासार्थम् २०-२३१ वीक्षमाणान् विभोर्वक्त्रम् ४-१०७ वीक्षमाणा विभोर्वक्त्रम् ८-१५२ वीक्षमाणौ विभोर्वक्त्रम् ९-९ वीजयेयुस्तालवृन्तै: १२-१९६ वीज्यमानं हि वै प्रीत्या २४-२५९ वीणावेणुनिनादैश्च १२-१९९; १९-६८८ वीणावेणुमृदङ्गादीन् १८-३३६ वीणावेणुमृदङ्गैश्च ११-२५६ वीणावेणुरवैश्चैव १३-२४४ वीथ्यर्थं तद्बहिर्भूय: १५-१४४ वीथ्यर्थं भागषट्कं तु १०-१५१ वीथ्यर्थं सङ्कटे देशे १५-१४६ वीथ्या सहैकतां नीत्वा १५-२५७ वीरघ्नं विरहाख्यं च ९-१४४ वीरलक्ष्मीं पृथग्गेहे ७-९ वीरलक्ष्मी: पृथक् स्थाने ७-८ वीरलक्ष्मीमिमां ध्यायेत् ७-६१ वीरलक्ष्म्युत्सवविधिम् १३-९१ वीरहा विक्रमो भीम: ९-१३९ वीरासनादिना चैव २४-१७०

वीर्यपातात्स्वशिरसा २४-३८६ वीर्यात्मनो महाशब्दम् २३-३४७ वीर्याय फट् तदन्ते त् २३-३५७ वृक्षे त्वन्यफले दृष्टे १९-२७० वृणीष्व तत्प्रदास्यामि २०-३२९ वृतं ज्वालासहस्रेस्त् ४-१०५ वृत्तं वा चतुरश्रं वा १८-१६९ वृत्तमण्डलमध्ये तु २१-४८६ वृत्तवृत्तायतत्वेन हि १७-२६३ वृत्तवैपुल्यमानेन १७-२२७ वृत्तां वा चतुरश्रां वा १०-१६१ वृत्ताकारं शुभकरम् २०-१३८ वृत्तायतामधोभागे ११-२६९ वृत्तायते वा वितते १६-२८२ वृत्तिमभ्येति भगवान् ४-५० वृत्ते वैपुल्यमानेन १०-२४५ वृत्ते शान्तोदितं चक्रम् १६-६६ वृत्त्याद्याधारभूतेषु ८-८२ वृद्धयेऽपि च शान्त्यर्थम् २४-४२७ वृद्धये योग्यतायै च १४-१२७ वृद्धानां जनकादीनाम् १४-१२४ वृद्धानामङ्गनानां च २१-२५० वृद्धौ द्वितीयामारभ्य १३-९४ वृश्चिकस्थे दिनकरे १३-१४७ वृषभस्थे दिनकरे १२-९४ वृषाङ्कपदपद्मे तु १६-११० वृष्टेर्नदीहिमानां च १५-२८३ वेणुश्यामाकनीवारा २५-५९ वेत्रपाणिभिरन्यैश्च २५-१६४ वेत्रलतां द्वितीयेन ९-१५६ वेत्रहस्तां दक्षिणेन ७-८७ वेदकत्वेन भगवान् २४-७९

वेदगेयध्वनीशङ्क १४-२९७ वेदघोषविहीने वा १९-३८७ वेदघोषै: स्तोत्रघोषै: १३-२४४ वेदघोषैर्वाद्यघोषै: १३-१७४; १९-८७४ वेदपाठकपूर्वाश्च ११-४३४ वेदविद भगवान् कल्की ३-१४९; २३-२९६ वेदवेदाङ्गनिपुणाः १-२ वेदव्रतं च गोदानम् ५-१५८ वेदशास्त्रागमादीनाम् १०-४८ वेदशास्त्रार्थतत्त्वज्ञम् २०-१२० वेदाङ्गैरुपवेदैस्तु २४-२५६ वेदान्तेषु विचिन्वन्ति २०-३२१ वेदिं कृत्वा तु तत्पृष्ठे १०-२७५ वेदिं प्रक्षाल्य तोयेन १५-३५ वेदिकायामपि तटे २०-५३ वेदिकोध्वें तु कुण्डस्य १९-८०६ वेदोपबृंहणं चान्यत् १३-२३८ वेद्यवेदकनिर्मुक्तम् २१-४०७ वेष्टियत्वाम्बरैश्चित्रै: १८-३२४ वेष्टयेद्दर्भमालाभि: १०-३५० वेष्टितं नववस्त्राभ्याम् १८-१२५ वेष्टितं परित: सूत्रै: ११-११५ वेष्टिता विल्लवन्देन १७-५८ वैकुण्ठवर्धनं नाम २०-२०९ वैकुण्ठवासिनश्चैव ११-४२१ वैखानसेषु तन्त्रेषु २१-५८६ वैखानसै: पूजिते तु १९-४५८ वैजयन्तीत्रयं कुर्यात् १४-६८ वैडूर्यं चाप्ययस्कान्तम् १५-२२१ वैदलादिष्वशुद्धेषु २५-८१ वैदेही वेदविद्या च ७-३६ वैद्येन प्रोत्रप्रान्तेन २४-२४०

वैनतेयं ततोऽभ्यर्च्य १०-३३६ वैभवीयस्य यूथस्य २४-१८० वैभवीयो महाबुद्धे २४-१६५ वैराग्यधीरचपल: २१-४ वैशेषिकेषु प्राप्तेषु ८-१०८; १९-६४७ वैश्यस्तु यजमान: स्यात् १८-४८६ वैषयं वासनाजालम् २५-३५२ वैष्णवं तूत्सवं प्रोक्तम् १३-९८ वैष्णवानां गृहे शुद्धे २५-७३ वैष्णवानां विशेषेण १०-५० वैष्णवाः पूर्ववत्पूज्याः १४-२५५ वैष्णवानामकामानाम् १६-२८७ वैष्णवानामुत्सवान्ते १३-६३ वैष्णवा भगवद्भक्ता १३-२२२ वैष्णवीं पर्षदं वापि २२-५५ वैष्णवैर्बाह्मणै: शुद्धै: १२-९९ वैष्णव्या चापि गायत्र्या २१-२८७ वौषट्स्वाहावषट्कार २१-३३४ वौषडन्तेन मन्त्रेण ५-२७२ वौषडन्तेन मूलेन १८-२१० व्यंशेन शिखरादुच्यम् १६-३२५ व्यक्तचक्रद्वयस्योर्ध्वे २-८४ व्यक्तये च फलादीनाम् २४-२०१ व्यक्तरूपं च मन्त्रेशम् २१-३४० व्यक्तिं वागीशवक्त्रम् २४-४२८ व्यक्तिज्ञानफलोपेता २३-२७१ व्यक्तिमभ्येति भगवान् २४-९८ व्यङ्गुष्ठाभिश्चतसृभि: २-६७ व्यङ्गुलं पादपीठम् १०-९५ व्यजनं चामरं छत्रम् १८-५५३ व्यञ्जकैरथ सर्वेशम् १६-४० व्यञ्जनादि विहीनं च २५-१९४

व्यञ्जनानि च सम्पूज्य १२-१८१ व्यञ्जिता तैस्वनिर्माणम् २१-४१४ व्यत्ययादनयोर्वित्त १७-२७९ व्यत्यस्तं दक्षिणं पादम् ९-७९ व्यत्यस्तहस्तचरणाः ९-२५३ व्यत्यासं नैवकुर्वीत १९-४५ व्यत्यासेन तु संहार २-५४ व्यत्यासे बलिदेवानाम् १९-५५२ व्यत्यासे शशिसूर्यस्य १०-७ व्यपेक्षयाऽप्युपेयश्च २१-४१८ व्यपोह्याच्छादनपटम् १८-२११ व्यस्तानि तानि द्रव्याणि १५-३०१ व्यस्तो गुणगणात् षष्टः ५-८६ व्याख्यानमागमानां च २२-८ व्यापकत्रितयेनार्च्याः २३-५४ व्यापकत्वेन विन्यस्य २-६२ व्यापकन्यासपूर्वं तु ७-१६४ व्यापकस्य तथात्वेन २-१०१ व्यापकांस्तु चतुर्मन्त्रान् १२-१७९ व्यापकानां तु मन्त्राणाम् ३-१८६ व्यापके सर्वसामान्ये २१-३५७ व्यापकै: पञ्चभिर्मन्त्रै: १९-२८७ व्यापियत्वा ततो न्यासम् ७-१६५ व्यापारमाचरेद्दिव्यम् ११-१३२ व्यापारयन्ति च ते सर्वे ८-६९ व्यापिका मूर्तयस्त्वेता: २१-२१७ व्यापी निरुद्धषाङ्गुण्यो २१-३९९ व्याप्तं चतुर्था वाय्वन्तै: २१-२१४ व्याप्तिसत्तासमायुक्ते १८-२१८ व्याप्यरूपेण भूलोकात् २३-२६६ व्याप्यव्यापकरूपेण २३-२६६ व्यामिश्रयागमुक्तैस्तु २३-३७

व्यामिश्राजिनो भूत्वा १-२७ व्यामिश्रयाजिनो भूत्वा २१-५३९ व्योमस्फटिकमार्ताण्ड ९-१०२ व्योमानन्देन संयुक्तम् ३-४८ व्रजन्त सह शिष्यैस्तु २१-५०१ व्रतं कुर्यादेशिकेन्द्रो ११-१८१ व्रतमूर्तिसमेताभिः १६-१६६ व्रतानुष्ठानिरतः प्रत्यहम् १२-२२१

श

शक्तय: केशवादीनाम् ७-३३ शक्तयेऽथ पदं दद्यात् २३-३७४ शक्तिं कुम्भे समावाह्य १६-९१ शक्ति: परशुपाशास्त्रम् २४-४६७ शक्तिः परशुशैलेन्द्रः २४-३२४ शक्ति: प्रागुदिता तस्य ८-३३ शक्ति: सा चातुरात्मीया २४-१७८ शक्तित्वेन स्वभावस्थ २४-२५० शक्तिभि: कर्मबिम्बैश्च १८-८० शक्तिभि: शब्दनिष्ठाभि: १६-६१ शक्तिभूषणवाहास्त्र २१-४६३ शक्तिमच्छक्तिभावेन २१-३६२ शक्तिमच्छक्तियोगेन २१-४०३ शक्तिमाधारसंज्ञां च २४-१९३ शक्तिव्यक्तिमयत्वं च २३-२६९ शक्तीनां विहगेशस्य १४-११६, ^{२२४} शक्तीनामपि विप्रेन्द्रा: १८-१३८ शक्तीशस्थविभोर्यत्र २३-७ शक्तीशोष्यश्च सच्चिन्त्यः २४-२०० शक्ते: प्रकृतिरूपस्य ७-११५ शक्त्यादिककलाद्वन्द्व २४-२६१ शक्रकार्मुकवर्णं च २४-४४३ शक्राग्निमध्यमारभ्य ९-१८०

शकृद्रसं च गोमूत्रम् १५-२१६ शङ्कराख्ये तु भूभागे २०-८६ शङ्कुकर्णाभिधानो य: ९-४० शङ्कुभिर्यज्ञदारूतथै: १६-५३ शङ्कुन्वै घटिकासूत्रम् २१-२५४ शङ्खें गदाङ्कुशं पाशम् २४-४१८ शङ्खं चक्रं तथा लक्ष्मीम् १८-१८३ शङ्खं च सशरं चापम् ७-२०१ शङ्खं ध्यायेत्तृतीयस्याम् २४-१६४ शङ्खं वामकरेणापि ४-९७, २०-१७३ शङ्खः शिरःप्रदेशे तु १०-२५४ शङ्खिकाहलवादित्र ११-४३७ शङ्ख्वकोणचतुष्के तु २५-३६ शङ्खचक्रं कजं पद्मम् २४-१५५ शङ्ख्यक्रगदापद्मयुक्तः १०-५३ शङ्ख्वनक्रगदापद्मसमस्त ५-५२ शङ्खचक्रगदापदौध्वंजैश्च १८-१८१ शङ्खुचक्रगदावज्रपाशा २४-४२० शङ्ख चक्रगदासीरम् २४-४६९ शङ्खक्रधरं विष्णुम् ४-५७ शङ्ख चक्रधरश्चैव २४-२१२ शङ्खचक्रधरौ वापि ९-७४ शङ्खचक्राङ्कितकरम् २१-५२३ शङ्खुचक्रे वजं विद्या २४-१५४ शङ्खतूर्यादि घोषेण २५-१६३ शङ्खतूर्यादिसंयुक्तम् ११-२२० शङ्खतोमरशाङ्गं च २४-३२५ शङ्खदुन्दुभिनिर्घोष १०-१९९ शङ्खदुन्दुभिनिर्घोषै: १०-२६४ शङ्ख्विध्विनसमोपेतम् २-६ शङ्खपट्टसहस्तं च ९-२१८ शङ्खपद्मगदाचक्र १४-१६०

शङ्ख्यपद्मधरास्सर्वे ४-४२ शङ्खपद्मधरौ वाऽपि ९-७४ शङ्खपदानिधी चैव २०-१४९ शङ्खपद्मनिधीशोक्त ९-२६७ शङ्खपद्मसमानाभौ ९-७० शङ्कपद्माङ्किताभिस्तु १६-२६६ शङ्खपद्मौ महापद्म ९-२६४ शङ्खपाशाभयं शक्तिम् २४-४१७ शङ्खपुष्पीसदाभद्रा १५-३१२ शङ्खभेरीविनादैश्च १२-१९० शङ्खभेरीमृदङ्गाद्यैः ११-२४४ शङ्खभेर्यादिनिनादै: १२-१३५ शङ्खभेर्यादिनिर्घोष १०-३५२ शङ्खमङ्कुशपाशश्च २४-४१५ शङ्खमद्लनादैश्च ११-२५३ शङ्खमुख्येन वामेन ९-१०९ शङ्ख्यमुद्गरपद्माक्ष ९-१९५ शङ्खराजं द्वितीयेन ९-१५७ शङ्खवादित्रनिर्घोष १८-२५१ शङ्खवादित्रनिर्घोषै: १६-२७ शङ्खविग्रहधृग्वायु ५-१३३ शङ्खशुक्तिमयानां च २-२६ शङ्कस्तुहिनवर्णाभो १०-२५६ शङ्कस्यैषा भवेन्मुद्रा २४-३३ शङ्खाग्रे चन्द्रमभ्यर्च्य १६-४६ शङ्खाङ्कं सर्वकोणेषु १८-११ शङ्खादिघोषसंयुक्तम् २-३१ शङ्खादि मङ्गलरवै: ११-३५७; १९-८३३ शङ्खाद्यैर्ध्मायमानं तु २४-४७१ शङ्खाभयं हलं शक्तिम् २४-४२२ शङ्खे तोयं समापूर्य १३-४५ शङ्खेन प्रतपेत्सव्यबाहु २१-२९१

शङ्खेषु विष्णुमभ्यर्च्य ११-२३ शतं शतार्धं पादं वा ५-१४२, २०१ शतं सहस्रं साष्टं वा १८-३४१, ४७३; १९-८६३ शतकोटिप्रविस्तीर्णम् २१-२०१ शततालं तु मुख्यम् १०-३४५ शतत्रयेण च तथा १४-१३४ शतद्वयेन कुम्भानां १५-१८२ शतधामनिभं ध्यायेत् ९-९० शतधारेति मन्त्रेण १५-१७१ शतपत्रात्मनाऽनन्तो ५-१२९ शतेनाष्ट्रोत्तरेणाद्यम् १४-१०० शतेनाष्ट्रोत्तरेणैव १४-१४८ शत्रक्षयं ददात्याशु: ५-२४२ शनै: प्रासादपर्यङ्कम् १६-२९७ शनै: शनै: प्रविश्यान्त: २-१५ शनै: शनैरथ बहि: २-४३ शनै: शनैर्देवदेवम् १३-७३ शंनो देवीति मन्त्रेण ११-१०; १५-१६९ शबराद्यैश्च संस्पृष्टै: १९-३१८ शब्दं विश्वात्मने चाथ २३-३८३, ३८५ शब्दब्रह्ममयं चक्रम ७-१०४; २३-२७८ शब्दब्रह्ममहो यद्यत् ३-६५ शब्दब्रह्मरतानां च २४-४२९ शब्दब्रह्मानुविद्धां च १६-१९५ शब्दविग्रहमाकाशम् ११-२१ शब्दव्यक्तिस्तदूर्ध्वे तु २-८३ शब्दात्मिकासु मूर्तासु १८–३३१ शब्दादयः सायकास्त्रम् ७-२१६ शब्दैरनुपदिष्टैस्तु ६-१७ शब्दोऽग्नेस्सिद्धये हेतु: ५-२३१ शमं नयति भक्तानाम् १४-९ शमं नयति सन्तापम् २४-२०३

शममेकं कलाहीनम् १७-२१९ शमार्थं वर्धितानां च १८-२६ शमीपत्रं तु सङ्गृह्य १३-१४० शम्युदुम्बरबिल्वानाम् १५-२१७ शयनं कल्पयेद्विप्राः १२-२१२ शयनं वासनं यानम् १९-४७ शयनस्थे जगन्नाथे १२-२३३; १४-१ शयनाङ्गोपचारैश्च १२-२२२ शयनासनभोगैस्तु १३-६१ शयनासनयानाद्यम् २२-५ शयने चासने चैव ८-१६ शयने वेदिकायां च १९-७३३ शयनोत्थापनं कर्म १९-४६४ शयानं यानगं वापि १७-२५९ शयानन्दमयायेति २३-३९३ शयाने संहतिन्यासम् १८-४२० शयितानामथाऽऽसीनान् ४-१०९ शय्यायां प्राक्शिरो बिम्बम् १८-२६२ शय्यायामधिवासं च १८-४९८ शय्यासनं ततो दद्यात् ५-४६ शय्यासनं निवेद्याऽथ ६-८९ शय्यासनं समर्प्याथ ११-३७९, ४२६ शरचापकरव्यग्रखङ्ग २४-३५४ शरज्जलदसङ्काशम् ९-१२३ शरणं त्वां प्रपन्नोऽस्मि २०-२६८, ३२२ शरणे रमणीये च २४-४८२ शरदाकाशसङ्काशम् ९-१२२; २४-४४१ शरद्गगनसङ्काश २४-१०० शरयज्ञासनस्थं च १८-५५८ शरशार्ङ्गभृते दद्यात् २३-३९९ शरावा: पालिकोत्सेथ १०-९१ शरावानिप तत्सङ्ख्यान् १०-१४९

शरावा मारुते सौम्ये १०-१४५ शरीराय पदं चैव २३-४०० शर्करै: बिल्वफलकै: ५-२१८ शलवेत्रलताचर्म १६-५६ शलाकामात्रयाऽच्छित्र १९-७८० शलाकासहितैर्दभैं: १३-१५९; १५-२२ शवं बहिर्विनिष्कास्य १९-५९७ शवस्तिष्ठति चेद्देवम् १९-२०६ शवादिदूषिते गेहे १९-३५९ शवास्थिभिश्च सन्दुष्टे १९-२०८ शवै: स्पृष्टं कौतुके तु १९-१७८ शश्वद्यागसमाप्त्यर्थम् २३-८७ शस्त्रेण काष्ठफलकाम् १७-२० शाकमूलानि चान्यानि २५-१३० शाखाद्यमस्पृशन् तं च १८-३९६ शाखामूलगतां कुर्यात् १६-२५६ शाखामूलादिषु यजेत् १६-३४२ शाखामूलावधेः पाणी १७-१२९ शाखाष्टकं कराभ्याम् २४-२८ शाटकद्वितयं दत्त्वा ११-३५२ शाणमूर्णं च कार्पासम् १७-२४ शाण्डिल्यादि मुनीन्द्राणाम् २१-५१३ शाण्डिल्याद्यन्वये जाता २१-५११ शाण्डिल्याद्याश्च ये ८-१७६ शाण्डिल्याद्यास्तु के २१-५१२ शाण्डिल्योऽध्यापयामास २१-५५१ शान्तं ब्रह्ममयं रूपम् १८-४०१ शान्तः संवितस्वरूपस्तु २-९१; २४-७५ शान्तत्वानिष्क्रियत्वाच्च २४-८८ शान्तमष्टभुजं सौम्यम् ४-४४ शान्तयन्तमवर्णानाम् २४-३५५ शान्तये व्रतयज्ञे च २५-९१

शान्तस्संवित्स्वरूपस्तु २-९१ शान्तात्मने पदं दद्यात् २३-३७९ शान्तानने परे व्योम्नि १८-११६ शान्तिं पृष्टिं च तृष्टिं च १९-८०९, ८१७, ८५८ शान्तिकुम्भं च तत्पाश्वें १९-८५३ शान्तिकुम्भं तु संस्पृष्ट्वा १९-८६९ शान्तिकुम्भजलेनाथ १९-८३६ शान्तिकुम्भजलेनाथ देवम् १९-८७६ शान्तिके पौष्टिके चैव ७-२२१ शान्तिवेद्यांकार्या १९-२८५ शान्तिवारि मुनिश्रेष्ठाः १५-१५३ शान्तिहोमपुरस्कन्तु १९-५३३, ५२९, ५३१,

५४४, ७१२ शान्तिहोमादिकं कुर्यात् १९-२४५ शान्तिहोमादिकं सर्वम् १९-२५३, २५६ शान्तिहोमं च कुर्वीत १९-१७९, ४५२,

६८३, ७१८ शान्तिहोमं च कृत्वाथ १९-५७० शान्तिहोमं च गोदानम् १९-४३१ शान्तिहोमं जपं चापि १९-१३४, २२१ शान्तिहोमं तत: कुर्यात् १९-२१५ शान्तिहोमं तथा कृत्वा १९-४७५ शान्तिहोमं तथा दानम् १९-१२६ शान्तिहोमं तदा कृत्वा १९-६६१, ६६४ शान्तिहोमं तु वा १९-३२२ शान्तिहोमं तु वा कुर्यात् १९-५५३ शान्तिहोमं पुरा कृत्वा १९-५५८, ५७१,

६६८, ७०८ शान्तिहोमं प्रकुर्वीत १९-३३४, ३३६, ४१९, ४७८, ५१४, ५४२, ५४३, ५५३, ६१६, ७००, ७२४, ७३४, ८४८ शान्तिहोमं मूलमन्त्र १९-३१५ शान्तोदितं च तद्विद्धि १६-३२१ शान्तोदितस्वरूपाणाम् २१-२०४ शान्त्यर्थं जहयादाज्यम् १९-५०५ शान्त्यर्थं जुह्यान्मन्त्री १९-४१५ शान्त्यर्थं मधुना हुत्वा १९-७४१ शान्त्यर्थं यत्प्रकुर्वीत १०-८ शान्त्यर्थे पयसा मिश्रम् २५-११७ शान्त्यादिक कलाढ्यश्च २४-२६१ शाब्दिकैस्तार्किकैश्चैव ११-२३५ शामार्धवृद्धियोगेन १८-२३ शाययित्वाथ तस्याग्रे १२-२२० शाययेच्च ध्वजस्तम्भम् १०-३४० शाययेद्दर्भशय्यायाम् १८-३३८ शार्ङ्ग च खङ्गखेटौ ३-१४४ शार्ङ्गं चैते क्रमाद् ध्येया ९-१७४ शार्ङ्ग धृते पदं दद्यात् २३-१८५ शार्ङ्गपाणिस्तु देवेशो २०-६६ शालय: सर्वबीजानि १६-२६० शालयस्तेषु मुख्या: २५-६० शालाद्यायनोपेतम् १८-५४१ शालिक्षेत्रात्रदोमध्यात् १५-१०८ शालितण्डुलपात्रैश्च १४-५८ शालिपीठोपरिस्थाप्य ११-११० शालिबीजाम्भसा पूर्णम् १५-९३ शालिभि: स्थण्डिलं कृत्वा १५-५४ शालिभिस्तण्डुलैर्वाऽपि १४-१८९ शालिभिस्तण्डुलैर्विप्रा: १०-३१३ शालिमुद्गयवामाषा २५-५८ शालिमुद्रादिभेदानि २५-६५ शालिश्यामाकनीवार २१-५७ शालिब्रीहिसमुत्थांश्च २५-१४९ शावं वा सूतकाशौचम् १९-४८६

शाश्वता च तत: काल १८-३०१ शाश्वतीं सृष्टिमार्गेण ५-८० शास्त्रं दिव्यं च मृन्युक्तम् २३-३ शास्त्रं प्रवर्तयामासुः २१-५५६ शास्त्रं सर्वजनैलेकि २१-५३३ शास्त्रदृष्टेन मार्गेण १६-८८ शास्त्रमन्त्रक्रियादीनाम् २१-५८२ शास्त्रापकर्तृणामन्यदर्शने २५-२१४ शास्त्रार्थश्चानुवक्तव्यः २५-२१६ शास्तृपीठस्य च लिपे: १४-२२७ शिखरं चात्र विहितम् १६-२३५ शिखरस्य चतुर्दिक्षु १६-२५२ शिखरे तु यजेत्पश्चात् ११-२९० शिखरोन्नतिपर्यन्तम् १६-२३८ शिखाकुम्भस्य पतने १९-५८६ शिखान्तं क्ष्मादिना तेन २१-२१९ शिखाबन्धं यदग्रेस्त ५-१५७ शिखामन्त्रेण तद्भोगम् २१-३६७ शिखामन्त्रेण संयुक्ताम् ४-११ शिथिलीसरघातम्भी १९-२४९ शिथिलीसरघादीनाम् १९-२५४ शिपिविष्टाख्यया देशे २०-७२ शिबिकादौ समारोप्य ११-३३४, ३३५, ^{३५७};

१५–३९२, ४०४ शिबिकायां तथा याने १८–५२० शिबिकायां समारोप्य १२–३०; १३–२३४,

२४२; २०-२८२ शिर: पूर्वावतारादौ १४-१३७ शिर: प्रमाणेनार्चाया: १४-१३१ शिरश्श्यानं तत: कुर्यात् ४-१६३ शिरश्शिखा तनुत्रास्त्र २४-२३ शिरस: परिणाहं तु १७-११६ शिरसा चाधिकारं तु २१-३६७ शिरसा धारयेत् स्वेष्टम् २-१७ शिरसालिप्य संक्षाल्य २१-११६ शिरसाऽवनतेनैव ५-१८५ शिरस्यामलकं दद्यात् १५-३८१ शिरीषपल्लवैश्चापि १०-१६३ शिरीषमधुकोत्थैश्च १५-२९६ शिरोप्रधानसंयुक्तम् १८-१७८ शिरोध्वें देवदेवस्य ७-१८५ शिरो वक्त्रं तथा कर्णो १९-७ शिलया मणिना वापि १७-२४९ शिलयेष्टकया वाऽपि १४-२५ शिलाग्रहणमित्युक्तम् १७-८२ शिलातलं चेतां भूमिम् १९-१८६ शिलानामन्तरे भूमौ ३-१२८; १६-१९४ शिलाभिरिष्टकाभिर्वा १२-४२; १३-१९४ शिलामयादिके मूले १५-४०७ शिलामयादि बिम्बानाम् १९-७३ शिलामयेषु बिम्बेषु १९-५४ शिलावटेषु द्रव्याणाम् १८-३६८ शिलावर्षे तटाकादौ १९-२७१ शिलाशकलनिर्मुक्तम् २५-८७ शिलाष्टके दिग्विदिधु ३-१२६ शिलास्वेवं कृते: पश्चात् १६-१६२ शिलेष्टकादिभिः ९-२८५ शिल्पशास्त्रानुसारेण १४-२९ शिल्पिदोषविनाशार्थम् १८-१९५ शिल्पिनो यत्र ये दक्षाः १६-१७ शिवाय मुक्तये सन्तु १०-४६ शिशिरं शीतधामाभम् ९-१२४ शिशिराख्यं त्रिशूलं तु ९-११७ शिशिराद्येषु ऋतुषु १२-१११

शिशिरायुधसंयुक्तौ ९-२१२ शिष्टं कृत्वा त्रिधा १६-२४४ शिष्टं पुरोदितं सर्वम् २५-३१ शिष्यनासात्रये पूज्या: ३-१५८ शिष्टनंशांस्तथा सर्वांन् १३-११९ शिष्टौ विकसितौ हस्तौ २४-९ शिष्यदेशिककर्तृस्थै: १६-५२ शिष्यदेहे निरुद्धस्य २१-३७४ शिष्यमादाय सञ्चोद्य २१-२५९ शिष्यस्य दक्षिणं बाहुमूलम् २१-२९० शिष्याणां विष्णुभक्तानाम् २२-४३ शीतलं तर्पणं चैव १३-११६ शीतलं तर्पणजलम् ११-२४२, ३६० शीतलं तर्पणजलमथ ५-५ शीतलं दर्पणजलं पानकम् १३-३६ शीतलं वस्त्रसञ्छन्नम् २५-१७४ शीतलैर्दृष्टिपातैस्तु ४-८७ शीताम्बुपूरितानाञ्च २०-१६३ शुकनासामुखे पूज्यो ३-१५७; १५-१३५ शुक्तिमात्राहुतिर्दध्न: ३-१५७ शुक्तेरधः कण्ठसूत्र ५-२२१ शुक्लपक्षेऽथवा कृष्णे १७-२८८ शुक्लपक्षे विशेषेण १२-१६२ शुक्लवका: कृष्णदेहो ९-५; १२-१६२ शुक्लशोणसुवर्णालि ९-१८० शुक्लाम्बरधरस्रग्वी ९-१६ शुचय: संयता दक्षा १६-४६ श्चिमतय: श्चय: ११-७० शुर्ची सत्कृतयतेत्यादि २५-१०३ शुचौ देशे मनोज्ञे च २३-२७४ शुद्धं त्वथाष्टमम् २३-२०६ शुद्धं नेमेर्द्वितीयं तु २३-२००

शुद्धज्ञानानुविद्धं च २४-२६९ शुद्धमेकादशात्पूर्वम् २३-१६८ शुद्धया योषिता वाऽपि ४-२१६ शुद्धया वा विधवया १४-९३ शुद्धये पद्मनाभोऽस्तु १०-३०, ३३ शुद्धये माधवश्चास्तु १०-३० शुद्धये राहुजिच्चास्तु १०-३९ शुद्धये विश्वरूपोऽस्तु १०-३५ शुद्धये विष्णुरस्त्वाद्य: १०-३१ शुद्धये सन्तु सर्वेषाम् १०-४५ शुद्धयेस्तु परो देवो १०-२८ शुद्धयेस्तु सदा कल्की १०-४४ शुद्धयेस्तु सदा देव: १०-३७, ४४ शुद्धयेस्तु सदा धर्मश्च १०-३६ शुद्धयेस्तु हषीकेश: १०-३२ शुद्धयेस्त्वनिरुद्धोऽपि १०-२९ शुद्धाक्षममृतानन्दम् ९-१६४ शुद्धात्रं तिलसम्मिश्रम् २५-१८५ शुद्धात्रे तु पुरा प्रोक्तम् २५-११४ शुद्धाम्भ: कलशम् १०-६४ शुद्धाम्भसा स्नापयित्वा १५-३९७ शुद्धाशयानां भक्तानाम् २१-२२३ शुद्धाऽशुद्धा तथा द्वे द्वे १३-१०६ शुद्धिं कृत्वा ग्रामशान्तिम् १९-२१० शुद्धिं सापेक्षते किञ्चित् १६-७४ शुद्धिः किंशुकसङ्काश २४-४५३ शुद्धिर्निरञ्जना नित्या २४-४०२ शुद्धोदकलशा: सर्वे १५-२२९ शुद्धोदकै: क्षालियत्वा १९-२९४ शुद्धोदकै: द्विजश्रेष्ठ १५-१८९ शुद्धोदेषु च तानेव १५-३३३ शुद्ध्यर्थमात्मनस्तस्मात् २१-१४५

शुद्ध्यादिकेन षट्केण २४-४०० शुभं पीतेषु शुक्लेषु १०-२२२ शुभपादपशाखाढ्यम् ११-११३ शुभमव्यभिचारं यत् ६-१५ शुभमाराधनाधारम् २१-४७७ शुभमासाद्य भूभागम् २०-८२ शुभमृत्पूरितां कृत्वा २१-३७ शुभवस्त्राणि नेत्राणि १८-५५४ शुभाय सिद्धये १६-२२० शुभ वाणी ध्वज: शङ्घ: १७-३८ शुभे च पादुके चाथ ४-१४५ शुभे दिनेऽनुकूले च १६-९३ शुभेऽनुकले नक्षत्रे १६-२४: २१-३० शुभेऽन्यस्मिन् दिने १६-२९४ शुभे विविक्तेऽभिमते १०-१०५ शुभ्रवस्त्रोत्तरीयश्च १६-२११ शुभ्राङ्गो वरदश्चैव ९-२५४ शुष्कगोमयचूर्णेन ५-७३ शुष्कगोमयसंयुक्ताम् २१-७१ शुष्कगोमयसंस्पृष्टे २१-२५५ शुष्कत्वं सरिदादीनाम् २१-२७४ शूद्रानीतै: पुष्पगेहात् १९-३२४ शुद्रेण वा द्विजश्रेष्ठा: १०-२६१ शूद्रैर्वा दीक्षितैर्देव २५-७२ शूद्रैर्वा दीक्षितैर्विप्रा: १०-३५२ शूद्रैस्तु स्थापिते स्त्रीभि: ४-२०४ शुद्रोऽनुलोमजो वापि १९-१४९ शून्येषु ग्रामनगरपत्तनादिषु १९-५७३ शृङ्गिबेरं च लिकुचम् २५-१४३ **शृणुध्वं ध्यानमधुना ९-१७०** शृणुध्वं मुनयस्सर्वे १-१८; ७-४, ९२; ८-२, ६५; ९-२; १५-२; १६-३; २१-२

शृणुध्वं सावधानेन १४-३ शृण्तेह प्रवक्ष्यामि १९-३ शृण्ध्वमथ तन्मन्त्रान् ८-१८३ मुणुध्वमथ बीजानि २३-२७४ भृणुध्वमधुना सर्वे १९-७४७ शृणुध्वमवधानेन २५-१ शृणुमन्त्रचतुष्कं तु २३-२०३ शेखरेण समं पुच्छम् १०-२३१ शेषं भवोपकरणदेवानाम् २४-४७५ शेषं सत्योदितं सर्वम् १७-२३३ शेषकर्मणि निवृत्ते १९-७०४ शोषकर्म महार्चायाम् १९-५६२ शेषपक्षीशयोश्चैव १८-५२१ शेषपूर्वं च धर्माद्यम् ८-२७ शेषपूर्वं तु वह्नयन्तम् २-८० शेषमग्रं विजानीयात् १५-६८ शेषमर्घ्यादिकं सर्वम् ६-११२ शेषमाननरन्ध्रं तु १७-१९२ शेषस्य स्नावणं कुर्यात् ५-१०६ शेषाणामायुधानां तु २४-४३९ शेषाणि परितः कुर्यात् १९-२८१ शेषादीनां च शेषाणाम् २४-१९५ शेषाश्चान्ये चतुष्षष्टिः १५-१५१ शेषेणात्रांशसङ्घेन १७-२६६ शेषेषु चत्वारिशत्सु १५-२८९ शेषेषु चाष्टवर्गेषु १५-२८४ शेषेषु धान्यमेकैकम् १५-२८६ शेषेषु नालिकेराम्भः १५-२९१ शेषेषु मध्यकुम्भेषु १५-२८२ शेषेष्वष्टसु चेकैकम् १५-२९३ शेषै: कोणं तु निर्वर्त्य ११-१४९ शेषै: शुद्धोदकलशै: १५-१८६

शेषै: षष्ट्युत्तरशत १५-१८१ शेषैरालभ्य पादान्तम् २१-८७ शैलजं लोहजं वाऽपि १३-१८६ शैलमुद्दारुधातृत्थाम् २०-१०६ शैलोत्थं पूर्ववत्कुम्भम् १६-२९३ शैष्ये वाचार्य भवने २१-४९ शोणपिङ्गसितश्यामा ९-२६२ शोणहेमादिवर्णं च ११-१६१ शोणितं चार्द्रमांसानि २१-२६९ शोधियत्वा चतुर्थेऽहि १६-८३ शोधयित्वा तु तद्बाह्यात् ११-१४४ शोधियत्वा पुनर्न्यस्त ८-१३६ शोधयित्वा पुन: सर्वान् १२-१५७ शोधयित्वा भुवं पश्चात् १९-२१५ शोधिते चास्त्रतोयेन २५-१८० शोधिते भूतले नाथ २५-१०३ शोधितेऽलङ्कते तत्र ११-३२२ शोधिते शतधारेण २५-६७ शोधिते ह्युपलिसे च ५-५५ शोभनेन प्रलम्बेन ८-११५ शोभार्थबिम्बे पुरतः १९-७०६ शोभिता: कौस्तुभेनैव २४-१२७ श्रद्धाकान्त्यो: क्रियासुष्ट्यो: १३-१०७ श्रद्धापूर्तेन मनसा यजेत् ५-१२ श्रद्धाभिक्तसमायुक्त: १६-५ श्रपयेत्पयसा पूर्वे १८-३११ श्रमशान्तिनिमित्तानि ११-२४२ श्रवणाद्युत्सवे लुप्ते १९-६५ श्रावकं वैष्णवानां च २२-२३ श्रावयेद्विधिवद्देवम् ८-२२६ श्रियं दक्षिणभागे तु १८-२७८ श्रियं दक्षिणहस्ते तु २-६०

श्रियं देवीं समारोप्य १३-११२ श्रियं विसुज्य हृदये १३-१२३ श्रियादीनां मन्दिरेषु १३-१८३ श्रिया पृष्ट्या च सहितम् २०-१९२ श्रिया भूम्या च सहितम् २०-२७८ श्रियादि मायानिष्ठेन २४-३९९ श्रियादि विमलाकोर्ति २४-४०१ श्रिया सुदर्शनेनापि २०-१३७ श्रियै नम: षडर्णोऽयम् ७-१७ श्रियो वामकरे कुर्यात् १०-३२७ श्रीं श्रीं श्रुं श्रें श्रों श्र इति ७-१७ श्री: कामदश्च तत्केशी ११-८२ श्रीकरं पञ्चगव्येन भूमौ १६-८५ श्रीकान्तिवीरा: कामा च ७-३५ श्रीकुक्षिकुहरे यद्वै ५-१४८ श्री दीप्तिभास्वरा नाडी २-८३ श्रीधरं वामबाहौ तु २१-३१६ श्रीधर: संस्थितो देव: २०-२८ श्रीपर्णिदलसम्मिश्रै: २५-१३३ श्रीपति: शुद्धये चाऽस्तु १०-३९ श्रीपतिर्दिव्यदेहोऽथ ३-१५०; २३-२९३ श्रीपुष्टिभ्यां सह विभुम् १३-१४६, १५६, २६२ श्रीपुष्टिसहितं कार्यम् १७–२६५ श्रीपुष्ट्याख्यद्वयं यत्र २४-४६२ श्री पुष्ट्योरथ मध्यस्थम् २४-३९९ श्रीफलं चाक्षसूत्रम् २४-४७० श्रीफलाद्यानि चान्यस्मिन् १५-१२५ श्रीभङ्गो जायते पश्चात् १९-३९५ श्रीमन्त्रं तु तत: साङ्गम् ७-२१ श्रीरङ्गं वेङ्कटाद्रिश्च २०-११२ श्रीरङ्गं हस्तिशैले च १-६७ श्रीवत्सं कौस्तुभं चापि १५-३४३

श्रीवत्सं गरुडं कुर्मम् १८-१८२ श्रीवत्सं वक्षसो वामे २-७३ श्रीवत्सकौस्तूभमहामणि १८-२३२ श्रीवत्सकौस्तुभोरस्कम् ७-१९९ श्रीवत्सगा योगलक्ष्मी: ७-७ श्रीवत्साङ्कितवक्षसम् २०-३१७ श्रीवत्सागच्छपूर्णेन्दु १४-२२० श्रीवत्सातु श्रियं देवीम् ७-२३ श्रीवत्साद् देवदेवस्य ७-७१ श्रीवृक्षोदुम्बरवटप्ल्क्षोत्थै: १४-४३ श्रीवैकुण्ठाच्चतुर्वक्त्र २०-१३५ श्रीश्च वागीश्वरी ७-३२ श्रीश्च वागीश्वरी कान्तिः २३-२३३ श्रीसूक्तमुच्चरन्देवम् ११-२६६ श्रीसूक्तमुच्चरन्वापि १०-३२८ श्रीसूक्तेन ततो देवम् १०-७२; १२-३२ श्रुतीं ऋगाद्या वक्त्रेभ्यः २४-२१५ श्रुतीनामागमानाम् २४-३०५ श्रूयतामभिधास्यामि १-४७ श्रेयसे सर्वलोकानाम् २४-१६९ श्रेष्ठ: प्रभातकाल: ९-३४० श्रोणीतटनिविष्टेन ४-९५; ८-१२२;

२०-१७१; २४-२८४
श्रोणीतटनिषण्णां तु ९-१७
श्रोणीतटार्पितकरम् २४-१४९, २६८
श्रोणीतटार्पितकरः ४-१२२; ७-२१२
श्रोतुमिच्छामहे योगिन् १९-२
श्रोत्रकोटिद्वयाच्चैव १७-११७
श्रोत्रे द्वयङ्गुलिवस्तीर्णे १७-१९०
श्रोत्रे वाजिमुखोक्ते तु १७-१९४
श्यामेषु द्रव्यनाशः १०-२२०
श्येनादिभिश्च गोधाभिः १९-२४२

श्लक्ष्णा असुषिरा: १५-४४ श्लेषयेत्समरन्ध्रेण २४-२६ श्लेष्य पाणितले तु २४-१२ श्लोकानां शतसाहस्रै: १-३४ श्चगर्दभवराहादिशवै: १९-२३६ श्वगृध्रादिस्पष्टचुल्ल्याम् १९-३६५ श्वभ्रेघो घटरुद्धानाम् १८-३६४ श्चसृगालवराहाद्यैः १९-३५७ श्चा च गोखरमातङ्ग १६-२२२ श्चानादिभिर्वा संस्पृष्टै: १९-३२८ श्वानैश्च गर्दभैरुष्ट्रै: १९-२२५ श्वासाहतं तथाघ्रातम् १९-३६४ श्वेतद्वीपपतिर्देव २०-६४ श्वेतद्वीपाच्छुद्धमृदम् २०-३०२ श्चेतद्वीपे कुरुक्षेत्रे २०-५२ श्वेपूर्वाः सुमनसः २१-५४ श्चेतमृत्कल्पितेनैव ९-४६ श्वेतमृत्स्नां समादाय २०-३१४ श्वेतशाल्यस्सशूकाश्च २५-६१ श्वेता: कृष्णाश्च पीताश्च २५-६३ श्वेतार्कं ब्रह्मदण्डीं च १५-३१४ श्चेतै: पीतैस्तथा रक्तै: ११-३८९

ष षट्कं केसरजालस्थम् २४-४६८ षट्कं तु विश्वरूपद्यम् २१-१४८ षट्करान्तं पुरस्तस्मात् १८-५ षट्कमीनरतं चापि १४-१९२ षट्कमीनरतांश्चैव १०-१९ षट्कमीनरतांश्चैव १०-१५ षट्कमीनरतां च १८-२५८ षट्कमीसम्प्रवृत्तस्य १४-२५४ षट्कलं च परिज्ञेयम् १७-९५ षट्कलं मूलदेशाच्च १७-१४४

षट्कलाङ्गं लवैर्युक्ता २१-४१४ षट्केष्विन्द्रादियोगे १५-२८७ षट्छिक्तिकरणोपेतम् १८-२९६ षट्त्रिंशत्कोष्ठमध्ये तु ११-१५० षट्त्रिंशदक्षरो मन्त्र: २३-१७१ षट्त्रिंशदेकभागस्तु ४-६४ षट्त्रिंशद्गन्थिकं चाद्यम् १४-१०१ षट्त्रिंशाक्षरसंयुक्त २३-१८३ षट्सप्तदिनपर्यन्तम् १९-६३९ षट्सप्तमाष्टसंज्ञानाम् २३-२३१ षट्सु दक्षिणहस्तेषु २४-२८८, २९७ षडक्षरं चतुर्थं तु २३-१०३, १४५, १७३ षडक्षरं तृतीयं तु २३-१०९ षडक्षरमधोर्ध्वस्थम् २२-१२२ षडक्षरेण मन्त्रेण १९-८६६ षडक्षरेण संरोध्य १६-६९ षडक्षरैश्चाप्यैश्वर्यम् २३-८२ षडङ्गमन्त्रसंजप्तम् २१-४४५ षडङ्गलं च विस्तीर्णम् १०-८८ षडङ्गुलं च तद्वाहुल्यम् १७-१२० षडध्वमयमुद्भान्तम् ७-१९५ षडध्वमुक्तं मूलेन २१-३९१ षडर्णेन षडश्रेतु १९-२७८ षडष्टाक्षरमनत्रं यत् १६-३७ षङ्गोलकं च तन्मानम् १७-१४० षड्जर्षभौ च गान्धारो ११-८० षड्टस्तं त्वधमं विद्यात् १४-२१ षड्बाहुरष्टबाहुश्च २४-४११ षड्भागेनाथ पादेन १६-२२७ षड्भिरन्यै: स्वयं पश्चात् १८-४४६ षड्भुजो दक्षिणैर्धत्ते २४-४१३ षड्रसप्रभवैर्दिव्यै: ५-८

षड्रसानि विचित्राणि २-११७ षड्वर्णं पदमस्याद्यम २३-१८३ षड्विंशार्णक्रमम् २३-३६४ षड्विशार्णस्त्वयं मन्त्रः २३-३८८ षण्णां दक्षिणहस्तानाम् २४-४१६ षष्ठं नेमेश्चतुर्थं च २३-२८६ षष्ठं सप्ताक्षरं विद्धि २३-१७३ षष्ठमेतद्विजानीयात् २३-९६ षष्ठस्य नेमिवर्णस्य २३-७९ षष्ठावरदेवानाम् ९-१६९ षष्ठितालमितं वापि १०-३४५ षष्ठीश्यामाकशालीनाम् १५-३०४ षष्ठे दिने तु सम्प्राप्ते ११-२६२ षष्ठेनालिङ्गितादेवी २४-२९८ षष्ठे मध्यस्थिते कुम्भे १५-३०१ षाङ्गण्यमहिमानं यत् १४-८७ षाङ्गुण्यमहिमान्तं च २३-२६७ षाङ्गण्यमहिमायुक्ताः ९-२०१ षाष्ट्रिकां त्वीशदिग्वायो: १८-३७३ षोडशस्तम्भयुक्तं वा १२-१६७ षोडशाक्षरमेतद्वै २३-३५९ षोडशाङ्गलमानोक्त १०-८९ षोडशानां ततः सम्यक् १६-१३३ षोडशान्यान् प्रतिष्ठाप्य १५-१०५ षोडशारं गतं वर्णम् ७-१४३ षोडशार्णस्त्वयं मन्त्र २३-३७३ षोडशैरुपचारैर्वा ६-२४; ७-१८६; ८-६१

स

संक्रान्तं च ततः पश्चात् २१-५६९ संक्रान्तं मन्त्रसिद्धान्तम् २१-५७० संक्रान्तिकालाविज्ञेया १९-६९२ संक्रान्तेन तु वै बुद्धौ २१-२२१

संक्षालयेच्छुद्धतोयै: १३-१५९ संक्षाल्य चास्त्रमन्त्रेण २१-२९५ संक्षाल्य वारिणा १९-२१९ संक्षाल्याभ्यर्च्य चोद्वर्त्य १८-६२ संख्यया जुहयान्मन्त्री १९-२८८ संख्यानिष्ठाक्षरस्यान्ते २३-४२७ संख्यानुगुणिमध्मानाम् ५-१९१ संख्यानेन विना सम्यक् १४-१११ संख्याहीनं न गृह्णीयात् १५-१२ संख्याहीनं यथाशक्ति: २-१२९ संगृह्य सर्वसम्भारान् १२-२१२ संग्राह्यं सात्विकाद्येषु २३-२९ संज्ञया योजनीयास्ते ८-१८५ संज्ञाख्यं पदमन्त्रं च २३-२४५ संज्ञा नाना पदमय: २३-२४० संपाद्यचतुरश्रन्तु २५-२२ संप्रवक्ष्यामि मुनय: १-७१ संप्रोक्षणादिकं कुर्यात् १९-१५९ संमिश्रं जुहुयात्सर्वम् १८-३२२ संमील्य चाग्रदेशातु २४-६४ संमुखं तासु संलग्नम् २४-३७ संमुखौ सम्पृटीकृत्य २४-५९ संयाच्छात्यचिराद्वह्य २४-३१८ संयच्छन्तं सदाशान्तिम् २४-३९६ संयच्छन्तं धिया सम्यक् २४-२६७ संयजेद् भवनाम्ना वै ९-२३१ संयाति चाङ्गभावं तत् २१-७४ संयुक्तं तिष्ठते देहे १६-१३७ संयुक्तं स्नपनं प्राग्वत् १५-१८३ संयुक्ता नखजालेन १७-१५६ संयुक्तानपि पूर्वोक्तैः २२-५७ संयुक्ताश्चाखिलैर्विप्रा: ८-१६०

संयोज्य पार्थिवं तत्त्वम् ३-११२ संरक्षणाय योग्यत्व २४-३५० संरक्षन्ति फलं मान्त्रम् ९-३०९ संरोध्यस्तर्पितानां च १८-३२९ संरोध्य वर्ममन्त्रं तु १६-३११ संवत्सरकृताकृत्य १४-२५९ संवत्सरत्रयादर्वाङ्गासात् १९-४०८ संवत्सरत्रयाद्धर्वम् १९-४१० संवाहनपरात्कालात् २१-४९९ संविभाग: पितृणां च ६-४, १९ संविभागात् पितृणां च ६-३ संविभाज्याथ चैतेषाम् २१-४९३ संविश्य देवयानेन २१-१८६ संवीक्ष्य पावनीकृत्य १६-४८ संवीजयतु विनयात् २४-१६० संवीज्य चन्दनेनैव ४-१७६ संवीज्यमानं विनयात् २४-२९९ संवेष्ट्य नेत्रवस्त्रैस्त् १६-१८६ संवेष्ट्य सितसूत्रेण १४-१९२ संशोध्य कुण्डचुल्लीस्थम् १९-१९५ संशोध्य पञ्चगव्येन १९-६०४ संशोध्य पञ्चगव्यैश्च १९-२४८ संशोध्य मलिनां पृथ्वीम् १८-११३ संशोध्य स्नापयेत् देवम् १९-२३५ संश्रावयेद् गीतकानि १३-२१० संश्लक्षणं लम्बमानं च २४-२८ संसाध्य परमन्नाद्यम् २५-१६० संसाध्य यष्टियोगेन ११-१३५ संसारचक्रं विविधम् २१-१७१ संसारतापसन्तप्तान् ९-१३५ संसारफलदातुर्वे ९-८७ संसारभयभीतस्तु २१-४

संसारिणां जनानां तु २०-८९ संसिच्य गोमयाम्भोभि: १९-७९८ संसेच्य बिम्बं तदनु १८-१९२ संसेवन्तस्सदाभक्त्या १-४ संसेव्य हुतभुग्भूमिम् २१-४३९ संस्कारकाले त्वारोप्य ५-१३७ संस्कारत्पतितात् २२-१८ संस्कुर्यात्प्रतिकुण्डस्य १८-१८८ संस्कृतस्याऽथ वै वहे: ५-१७० संस्कृता: पूजिताश्चैव २३-४०८ संस्कृताग्निसमुद्भुतान् ४-२०९ संस्कृताज्यस्य विप्लुड्भि: ५-१४१; ७-७३ संस्कृतैरूष्मलोपे तै: ८-७५ संस्कृतैर्द्रामिडैर्वापि १३-२२० संस्कृत्य चाभिषिच्याथ २१-५३० संस्कृत्य दीक्षया सम्यक् २१-५५४ संस्कृत्य देवदेवस्य १८-५३२ संस्कृत्य ध्वजदण्डं च १६-३२५ संस्कृत्य बिम्बवत्पीठम् १८-३२३ संस्कृत्य मूर्तिवत्किन्तु २१-२८२ संस्कृत्य योजयेत्तत्र १९-४९८ संस्कृत्य वासुदेवादीन् १६-३०९ संस्कृत्य विधिवत् कुण्डम् ७-७३ संस्तम्भसिन्नरोधौ च २४-६८ संस्थान आदिमूर्तिवै २४-१०१ संस्थापयामास तदा २०-२२० संस्थापयेदन्तरालम् १३-१९० संस्थापयेच्छ्रियं देवीम् १३-१०० संस्थापयेत्तदा देवम् १३-१६० संस्थापयेत्प्रतिदिनम् १२-११६ संस्थापिते तु देवेशे १९-६८३ संस्थाप्य कमलाकान्तम् २०-२४५

संस्थाप्य च महाऽनन्दात् २०-२८४ संस्थाप्य तत्र तच्छिक्तम् १९-२९ संस्थाप्य तद्दक्षिणत: १८-१२६ संस्थाप्य पुजयेन्नित्यम् २०-१९१ संस्थाप्य लोहजां वाथ ८-९ संस्थाप्य विधिना कृत्वा १८-७२ संस्थाप्य विधित्कृम्भान् १६-१५६ संस्थाप्या भगवन्मूर्ति: १८-२८२ संस्थितं संस्मरेत् ९-२६ संस्थित: पूजिते स्थाने २०-५० संस्थित: सर्वतो ३-१३४ संस्थितश्चापरो राम: २०-४४ संस्थितान् तित्पधानेषु २०-१४५ संस्थिता मृनय: सर्वे १-५ संस्थिताश्चाधयो वर्णाः २१-२०६ संस्थितं शाश्वते लोके १८-५४३ संस्थितिं संस्मरेत्तेषाम् २१-१६४ संस्थितो गरुडारूढ: २०-६८ संस्थितो दासभावेन २१-५ संस्थितो भगवान् विप्रा: २१-५०७ संस्थितो मानुषीयेष २०-४५ संस्थितो यस्त्वभेदेन २१-४०६ संस्थितो लोकनाथात्मा २०-७५ संस्नाप्य देवं तदनु १९-२६१, ३११ संस्नाप्य देवं विधिवत् १९-१४०, ४०७, ५५४ संस्नाप्य देवं शान्त्यर्थम् १९-२५९ संस्नाप्य देवं सप्ताहम् १९-२९७ संस्नाप्य देवदेवं तु १९-३२९ संस्नाप्य देवदेवेशम् १३-२१३, २५२, २६२, ३६५; १९-१३५, २१२ संस्नाप्य दोषशान्त्यर्थम् १९-४९५ संस्नाप्य पञ्चभिर्गव्यै: १९-१३२

संस्नाप्य मधुसर्पिभ्यां देवम् १९-२९५ संस्नाप्य मध्यकुम्भेन १२-८७ संस्नाप्य मूलमन्त्रेण १६-२५६ संस्नाप्य विधिना पश्चात् १८-८४ संस्नाप्य विधिवत्कुम्भै: १९-७६५ संस्नाप्य विधिवदेवम् १२-११; १९-१३७ संस्नाप्य शान्तिहोमं च १९-२२९, ३९१,

५३८, ५५६, ५७५ संस्नाप्य शान्तिहोमादि १९-५९६ संस्नाप्य शान्तिहोमादीन् १९-२३८ संस्नाप्य समलङ्कृत्य १२-२१७; १४-३१२ संस्नाप्य हुत्वा शान्त्यर्थम् १९-६६० संस्नाप्याकारशुद्ध्यर्छम् १८-९८ संस्पृशेच्छिखरं पीठम् १६-२३६ संस्पृशेत्स्वाङ्मियुग्मेन २१-२४३ संस्पृष्टेऽन्यं समाधाय १९-४२३ संस्पृष्टे भगवद्धिम्बे १९-१५६ संस्मरंश्चक्रमन्त्रं तु १६-१८२ संस्मरन् परमं ज्योतिः १८-२०७ संस्मरेतु ततोऽन्यस्मिन् ९-१११ संस्मरेत्कमलाकारम् २१-१६० संस्मरेत्सर्वदु:खानाम् २१-१८५ संस्मरेत्संहरन्तं च १८-२९६ संस्मरेदथ दत्ताख्यम् २४-३०२ संस्मरेदप्रमेयाख्यम् ९-१४२ संस्मरेदग्रतश्चास्त्रम् २१-२५३ संस्मरेद्रणनाथं तु ४-४५ संस्मरेद्ररुडम् ४-१२८ संस्मरेत्रिष्कलं मन्त्रम् ५-२८२ संस्मृत्य द्वादशार्णेन १६-५९ संस्मृत्य निष्कलं मन्त्रम् १४-२०५ संस्मृत्य स्वासने व्याप्तिम् १८-४७

संहतेजो सहिष्णूनाम् २४-४२५ संहरन्तं च तद्रूपम् २४-९५ संहारमूर्तये शब्दम् २३-४०५ संहारस्य क्रमं वक्ष्ये १८-११० संहिता: सात्वताद्याश्च ११-२३२ संहितापारगाणां च २१-४६७ संहितासङ्करे चैव १९-७५५ संहितासङ्करे वापि १९-४५४ संहत्य बर्हिकूर्चेन २४-९७ संहत्य वायुना विह्नम् १८-११४ स एव कर्मकात्स्त्र्येन १०–२२३ स एव द्विजदेवो हि ८-७७ स एव द्विभुजो ध्येय: २४-३०९ स एव वासुदेवेति २४-१४८ स एव सर्वफलद: २१-५०९ स एवाङ्गुलमानेन १७-१९३ सकलं मन्त्रनाथं तु १४-२१० सकलीकरणं कृत्वा १०-२९० सकलीकृत्य चाऽर्घ्याद्यै ४-७४ सकलीकृत्य देवेशम् ४-६७ सकलीकृत्य मन्त्रेण ८-२२२ सकलीकृत्य विधिवत् ८-३०; १९-८५६ सकवाटार्गलोपेतम् २१-४७ सकारान्तस्त्वकाराच्च २१-४३३ सकालोत्थास्तथाबोधाः २१-२०० सकुशेन स्वहस्तेन २१-१६९ सकृत् त्र्यहं च सप्ताहम् ६-११७ सकृत् त्र्यहं वा पञ्चाहम् १२-२०३ सकृत् त्र्यहं वा पञ्चाहम् १३-८४ सकृत् सकृत् स्वशक्त्या वा ५-२^{७१} सकृत्संवत्सरस्यान्ते १४-३११ सक्तियुक्तपात्रेषु १९-४७३

सकृत्रियुक्तस्तम्भादौ १९-५०८ सकृस्रकलशैश्चापि १९-१८३ सक्तुस्यात्साधितम् २५-१५२ स गच्छति जगद्योने: १८-५५० स गणेषु च भूतेषु १९-५२५ सगोलमुत्तराङ्गेषु १७-१८४ सघृतं तैलकुम्भं तु १५-१२१ सङ्कटे सित तद्देशे ४-१९४ सङ्कटे सति भूभागे ४-१९१ सङ्कर्षणं नमस्कृत्य १-७३ सङ्कर्षण: शुद्धयेऽस्तु १०-२८ सङ्कर्षणांशात्सम्पूर्ण ८-२२ सङ्कर्षणाद्भगवतश्रमुत्वा १-५२ सङ्कर्षणेन सम्प्राप्तम् २०-२०५ सङ्कल्पजनितैर्दिव्यैः २-१०९ सङ्कल्पविषयस्सर्वः २-८५ सङ्कल्पितं तथैव स्यात् १९-६४६ सङ्कल्पिते तु स्नपने १९-६७१ सङ्कल्पतेषु सालेषु ९-३१९ सङ्कल्प्य चतुरो मासान् १२-२२१ सङ्कल्प्य यागं होमान्तम् १९-४२७ सङ्कीर्णा तत्प्रसूतैश्च १६-७५ सङ्कीर्तनमगम्यानाम् २०-८९ सङ्कीर्तितं मुनिवरा: २०-३२९ सङ्कोच्य तत्पुरासूत्रम् १६-२३५ सङ्कन्दनश्चानिमिष: ९-१९२ सङ्कान्तिषु च सूर्यस्य १९-६९२ सङ्क्रान्तियोगदुष्टेऽपि १३-१५५ सङ्क्षाल्य यानं विधिवत् १९-५६४ सङ्क्षेपेण प्रवक्ष्यामि २०-११९ सङ्गहं च पुरा कृत्वा १७-९१ सङ्गह्य क्षालयेत्सम्यक् १५-५३

सङ्गह्य वाहयन् पश्चात् १२-१५१ सचक्रमष्टपत्रं तु तस्य ११-१५० सचक्ररचनाजाले ५-१३२ सचक्रैर्विविधै: पद्मै: १६-२४२ सचन्दनादिकं दत्त्वा १५-४०२ स चातुरात्म्यनिचये २१-४३२ सच्चिद्रुपं त्वसामान्यम् १९-७७७ सच्छास्त्रपीठं विविधम् १८-५५८ सच्छैलदारुग्रहणे १७-३१ सजपं शान्तिहोमं तु १९-५६७ सज्जन्मना च ज्ञानेन १८-४८६ सञ्चारो विहितो वामे २४-३८२ सञ्चालयेत् ततः सम्यक् ३-७३ सततं च यथालाभम् १७-३०२ स तत्र पदमन्त्रं तु २३-२४४ सतारका पुरा चेयम् ७-१३९ सतालभागमानं च १७-१४८ सित लाभे न वै कुर्यात् १७-७४ सित सन्धानयोग्यत्वे १९-१२ सतोया: शालयश्चैव १६-८१ सत्कम्बुसदृशी ग्रीवा १७-११८ सत्तारूपमवस्थाय २०-१४२ सत्पक्षिमृगसङ्घात् २१-२७० सत्यं सुपर्णं गरुडम् ११-२८४ सत्य: सुपर्णो गरुड: ८-४०; ९-२४६; १०-२३६ सत्यभूतममेयमं च ५-१३६ सत्यरूपा ह्यलक्ष्या ६-६३ सत्यलोकं समासाद्य २०-१८३ सत्यसंज्ञं च यल्लोकम् ३-१०६ सत्यस्सुपर्णो गरुड: २४-३७० सत्याख्यया दक्षिणतो ८-३१ सत्यादिकं चतुष्कं तु ९-२९७; १८-५४

सत्यादींश्च पताकास् १३-११० सत्याद्या: तार्क्ष्यपर्यन्ता: ८-५४ सत्याद्या दिक्षु चत्वार: ८-४१ सत्याद्यै: पञ्चभिर्मन्त्रै: १५-९७ सत्येवं नियमे सिद्धे २४-३६६ सत्वेनाच्छादितं पश्चात् ८-१४१, २०५ सत्सत्यपदमादाय २३-३५३ सत्सत्यवकरजश्रेणी २४-२६६ सत्सुगन्धार्घ्यदर्भाढ्या १४-२१३ सत्सुगन्धैस्त्वगेलाद्यै: १४-५९ सत्सुतांश्चापि सन्तोषम् २०-३०८ सत्स्कतैर्यजुभि: सामै: १६-४० सदक्षिणं विशेषेण १८-४५४ सदध्वदेशधर्माख्ये ९-२४३ सदन्तकाष्ठं ताम्बूलम् ५-२११ सदर्भवस्त्रेणाच्छाद्य ११-२६५ सदलङ्करणोपेतम् १७-११३ सदशांशं सहस्रं तु २१-३३९ सदसप्तदमादाय २३-३७२ सदागमादिकान्वेदान् १३-२३७ सदागमादिसामान्तम् ४-१२० सदा तु नित्यस्नानार्थम् १७-२५३ सदा दामोदरो देव: १०-३३ सदाधारस्थितं कुर्यात् ४-२२८ सदाभद्रा कुशाग्राणि १५-२२० सदा विद्याधिदेवोऽस्तु १०-३५ सदा संवेद्यनिर्मुक्ते ६-८८ सदा सन्निहितं विद्धि २०-८१ सदिक्पतिभ्य: सास्त्रेभ्य: २१-४८५ सदैव दृक्स्वरूपाणाम् १४-४६ सदैवाराधकानां तु १७-३०७ सदोदितायशब्दं तु २३-३४८

सद्ग्रह्मवासुदेवाख्य १-२० सद्य: कालीनके विप्रा: १०-११४ सद्य: कालेपि वा ह्येवम् १९-८७८ सद्य: कृत्वा तदन्येद्यु: १९-४७७ सद्य: सम्प्रोक्षणं विप्रा: १९-७८८ सद्यश्छायाधिवसनम् १०-२८१ सद्योधिवासं द्वादश्याम् १४-१६८, २६६ सद्यो बध्वा प्रतिसरम् १९-४८३ सद्यो वा सकलं त्वेवम् १९-७८६ सद्यो हतानां विहित: २२-३२ सद्रत्नब्रह्मपाषाण ४-१६५ सद्दक्त्रद्वयमात्रेण २४-४२४ सद्विघ्नभीतिप्रदया ८-१२१ सधवब्राह्मणस्त्रीभि: १२-१५६ सधूमे च दिशां दाहे १९-२६४ सनत्कुमारः कपिलः १-३० सनत्कुमार हे वत्स २०-१९५ सनत्कुमारो योगीन्द्र: २०-१८२ सनन्दनवने भोगान् १८-५४९ सनमस्केन मन्त्रेण १८-४७६ सनस्सनत्सुजातश्च १-२९ सनालं च तदूध्वें तु ३-५८ स नित्यमेव शुभकृद्यत् ५-२३७ सनृत्तगीतवादित्र १८-६६ सनृत्तगेयवादित्रम् १४-३१० सन्ततं शिराभिरिति १५-३६४ सन्ततं शिराभिस्तु १२-७० सन्तप्तकनकामं च २४-२६५ सन्तर्पणं तथाग्नेश्च ७-७४ सन्तर्पयित्वा तदनु १८-३१७ सन्तर्पयेद्यथाशास्त्रम् १६-३०९ सन्तर्प्य मूलमन्त्राच्च १६-१७८

सन्तर्प्याज्यादिकैर्भक्त्या १६-१५ सन्ताड्य कुसुमास्त्रेण २१-११३ सन्ताड्य चाऽस्त्रमन्त्रेण ५-८४ सन्ताड्य शैशवं कार्यम् २१-१८९ सन्ताड्यास्त्रात्मको भूत्वा २१-३२७ सन्तापकाय शब्दं तु २३-४२१ सन्तापयति स्वं देहम् १२-७१ सन्ति तत्र गिरिश्रेष्ठे २०-२१३ सन्तिष्ठन्ते बहि: क्रुद्धा: २१-५२ सन्तिष्ठते स भगवान् २०-५७ सन्तुष्टस्तपसा तेऽहम् २०-१७८ सन्तुष्टोऽस्मि प्रसन्नोऽस्मि २१-५२६ सन्तोषं कारयेद्धीमान् १९-६३२ सन्तोषोत्फुल्लनयनः २०-१९४ सन्तोष्य चात्रपानाद्यै: १६-७२ सन्तोष्य नृत्तगीताद्यै: ६-५० सन्तोष्य बलिदानेन ११-४२८ सन्त्यज्य निखनदेद्द्रोणीम् १७-२९१ सन्त्यज्य द्वादशांशाद्वै १७-२६५ सन्दर्शयेत् ततो वहे: ५-२७४ सन्धते कमलं खङ्ग २४-४१७ सन्धत्ते रूपमात्मीयम् २४-१६८ सन्धानं शिल्पिभि: कृत्वा १९-७०३ सन्धाकरणायोग्यम् १९-१८ सन्धानमुभयो: कुर्यात् ११-३१४ सन्धानान्तं तु सर्वत्र १९-८९ सन्धानान्ते तु देवस्य १९-१२५ सन्धानान्ते तु विधिवत् १९-६२ सन्धानायोग्यमपि तत् १९-५२ सन्धाय पश्चाद् देवस्य १९-९२ सन्धाय पूर्ववच्छीघ्रम् १९-२९८ सन्धाय प्रोक्षणं कृत्वा १९-२५९

सन्धाय शिल्पनिपुणै: १९-११३ सन्धायाभ्यन्तरे सूत्रे २१-१९१ सन्धायोत्सवशेषं तु १९-५९५ सन्धारयन्तमपरं तथा ४-११४ सन्धिगौटतवर्गी च ७-१६८ सन्धिमार्गेण हत्पद्मम् ६-१०६ सन्धिमार्गेण हत्पद्मे ५-२६५ सन्धेः सप्तकलं वित्तः १७-१३१ सन्धेयमेव न त्याज्यम् १९-२५ सन्धेर्वे मणिबन्धान्तम् १७-१२१ सन्ध्याजलदसङ्काशम् ९-१२६; २४-४३९ सित्रकर्षेण चाग्नेस्त् २२-४१ सित्रधानमतः कार्यम् १४-१९३ सित्रधानादिकं कृत्वा ७-४३; ८-१४२ सित्रधानादिकं सर्वं १०-१९० सित्रधाप्याऽर्घ्यदानेन ४-६९ सित्रिधिं कुरु पक्षीन्द्र १०-४०१ सित्रिधिं तत्र तत्कालम् १४–३०० सित्रिधिं शक्तिभावेन २०-१०५ सित्रिधिं सित्रिरोधं च २-९९; १०-३८३ सित्रिधिं सित्रिरोधादि ११-११९, १७१ सित्रिधिस्तत्र वैरूपा: २०-१०७ सित्रधीकृत्य सम्पूज्य १६-३२, २५९; १८-३०५ सित्रधौ देवदेवस्य ४-२३०; १०-४०४; १४-१९४ सित्रधौ भवति क्षिप्रम् ३-४६ सन्निधौ भवदेवेश ५-३३ सन्निरुद्धेषु मन्त्रेषु २०-१०८ सित्ररुद्धो भवेत्त्वस्य २१-३८० सित्ररुध्य च भूर्लोकम् ३-१०३ सन्निरुध्य बहिर्वेद्याम् ४-५१ सन्निरोधं च सांमुख्यम् १०-२९१ सि्तरोधस्तु मन्त्राणाम् १८-७६

सन्निरोध्यं तु मूलेन ४-६९ सत्रयासं सञ्चयं वाथ ६-९८ सन्मार्गदर्शनं कृत्स्नम् २३-१५ सपक्षमिममायाम् १७-२३० सपञ्चमस्वरान्तं च ७-११६ सपदां तु किरीटाद्यम् ४-१२३; ७-२१३ सपर्णास्सत्वचस्स्पष्टा ५-१०१ सपल्लवं सापिधानम् ११-११८ सपवित्रकरो मौनी २-४ सपवित्रं तु तत्राऽर्घ्यम् ५-१०८ सपादमीठमपरम् ४-१४१ सपिण्डिका द्विहस्तास्तु १६-१४२ सपीठं भगवद्धिम्बम् ४-१७०; ११-१९५ सपीठानां त् देवीनाम् १८-३६१ सपुत्रदारमात्मानम् ४-१३९ सपूगफलमुत्कृष्टम् ४-१३८ स पूजाफलमाप्नोति ३-१८७ सप्तकं देवतानां च १६-१२२ सप्तकं सप्तकं षट्कम् २१-२०९ सप्तद्वीपवर्ती तत्र १६-६० सप्तधा तु विभज्यादौ २१-२२८ सप्तधा विभजेत्सम्यक् १८-३४९ सप्तधा षड्भुजाद्येन २४-४१० सप्तपातालनागं च ५-१३१ सप्तपाताल सहिताम् १६-६० सप्तमं च चतुर्थं च २३-३१० सप्तमं च तृतीयं च २३-३३१ सप्तमं चाष्टमं चापि २३-३०५ सप्तमं नाभिवर्णेभ्यस्तु २३-३२५ सप्तमं सर्षपाम्भोभिः १५-१०९ सप्तमे दिवसे प्राप्ते ११-२७८ सप्तमे पञ्चमे वापि १५-१७

सप्तविंशत्प्रमाणेन १४-१३३ सप्तविंशाक्षरो मन्त्र २४-३७५ सप्तसप्त च धान्यानि २१-५६ सप्तस्कन्धं यदध्यात्मम् ५-१३० सप्ताक्षरस्तु प्राङ्गन्त्रो २३-२११ सप्तार्णं पदमादाय २३-३९५ सप्ताहं वापि पञ्चाहम् १३-९४ सप्ताहमुत्सवे कुर्यात् १२-३९ सप्रकारं समानं तु ८-२१८ सप्रणामजयालाप २१-१३३ सप्रणालं भवेत्पीठम् १७-२९९ सप्रतिग्रहमाचामम् ४-१३५ सप्राकारं श्रियः स्थानम् ७-७० सप्राकारं समासाद्य ७-९७ सबर्हिपक्षं मन्त्रेण २१-२४१ सबाह्याभ्यन्तरं चैव २१-२७ सबाह्याभ्यन्तरगतम् ११-१४५ सबाह्याभ्यन्तरस्थेन २३-४३६ सबिम्बयानपतने १९-४४१ सबिम्बस्य रथस्यैव १९-५९४ सबीजं वा सिपण्डं वा २३-२६४ सब्रह्मसूत्रया चैव ४-९४; २०-१७०, २५६ सभङ्गां दावदग्धां च १७-५४ सभवान् करुणाम्भोधे २०-३२१ सभीमदण्डहस्तं च ९-९२ समं रथकयुक्त्या तु १६-२५३ समं सूत्रचतुष्कं च ११-१३९ समक्षं नान्यभक्तानाम् २२-१६ समक्षं भवतां भक्त्या १४-१९३ समग्रो ग्रहयेत्यत्र २३-३७५ समतालस्तथा बद्ध ११-७७ समत्वादन्यथा केन २४-१४६

समध्यमण्डपे दिव्ये १२-१२३ समना आत्मतत्वं च २१-२१७ समन्तभद्रा सुश्लक्ष्णा १८-६ समन्तात्परमाणूनाम् १८-४८३ समन्त्रं कर्मतन्त्रं च २३-४३ समन्वितं घटानां तु ५-१३७ समन्वित: सन्निधत्ते २०-१७ समपादस्य बिम्बस्य १७-१७१ समभ्यर्चय मामत्र २०-१७९ समभ्यर्चय लोकेशम् २०-२०८ समभ्यर्च्य च गन्धाद्यै: ८-२८ समभ्यर्च्य च पुष्पाद्यै: ५-७६ समभ्यर्च्य च हारिद्रम् ११-२६६ समभ्यर्च्य ततस्तेभ्यो १०-२० समभ्यर्च्य ततो भोग ८-२०६ समभ्यर्च्य पितृणां च ५-२८६ समभ्यर्च्य यथापूर्वम् ८-१४० समभ्यर्च्य विमानस्य ७-२७ समभ्यर्च्य विशेषेण १२-२२६ समभ्यर्च्य शिला: सर्वा: १७-८१ समभ्यर्च्यस्तदन्तस्थः २१-१६२ समभ्यर्च्यार्घ्यं गन्धाद्यै: ६-२२; १२-१३०;

१३-१३२, १६३ समभ्यर्च्यार्घ्यपाद्येन ४-१७५ समभ्यर्च्यार्घ्यपुष्पाद्यै: ६-३९, १०९; ७-१०५;

८-१४३
समभ्यर्च्यास्त्रमन्त्रेण २१-२३७
समभ्येत्य च रामाय २०-२४०
समयी पुत्रकादीनाम् २०-२०२
समयी साधकाचार्यम् २२-६७
समये वाऽत्र कुर्वीत ४-१३
समर्चयन् जगन्नाथम् २०-२२३

समर्चियत्वा योर्चा वै १८-५५२ समर्चियत्वा विधिवत् १६-८७ समर्चयीत कालेषु ८-१३१ समर्पणं च होमस्य ७-७७ समर्पणादिकं सर्वम् १५-४१४ समर्पितान्तकरणाः ४-४३ समर्प्य च कृतं कर्म १५-४०६ समर्प्य तस्मै देवाय २०-२४७ समर्प्य दद्यात् ताम्बूलम् १३-११७ समर्प्य देवदेवाय १३-१३८ समर्प्य विष्वक्सेनस्य ३-१३; ११-१९५ समल्लकं तद्रध्वें तु ४-२२७ समस्त उत्तरस्याम् २४-१०१ समस्ततत्त्वविन्यस्तम् १९-७७५ समस्तधान्यैरपरम् १५-१११ समस्तपरिवाराय २-११ समस्तमूर्तिपीयं च १६-२९२ समस्त मूर्तिपीयं वा १८-३७ समस्तमेवमेकाङ्गम् ५-५ समस्तरत्नसद्धातु १४-२१३ समस्तविघ्ननाथानाम् ८-६६ समस्तवैभवैर्मन्त्रै: २१-८१ समाः समविभक्ताङ्गाः ९-१५० समाक्राम्याध्वषट्कन्तु २१-२१६ समाक्रान्तं द्विजश्रेष्ठ २०-३२ समाख्येयमिदं शास्त्रम् २५-२१६ समाघ्राय न्यसेत्कोष्ठे ५-२७५ समाचम्य पुनर्यायात् ६-६७ समाचरेत्पालिकादौ १९-४७४ समाचरेत्प्रतिष्ठानम् १८-८१ समाचरेत्स्वमन्त्रस्य १८-९० समाचरेद्यथायोगम् ४-१८

समाच्छाद्य पिधानैश्च २५-१०६ समादाय च संस्कृत्य २१-२५५ समादाय पदं विद्ये २३-४१५ समादाय प्रतिष्ठार्थम् १६-२० समादाय शुचि: कर्ता १६-२८ समादायापरं सूत्रम् १४-२०६ समाधाऽत्मनाऽत्मानम् ६-८७ समाधाय बहिर्देवम् ६-८३ समाधिप्रच्युतिं कृत्वा २१-४०५ समाधिश्च तथा शक्ति: १९-७७ समाधौ दीर्घकालीने १९-५६१ समान् सुपक्वान् सुघनान् १६-१५३ समानीय ततो यत्नात् १८-७४ समानीय तु सम्प्रोक्ष्य ११-२१८ समानीय शिलोपेतान् १६-१५२ समानीय समभ्यर्च्य १३-१२३ समानीयाथ संस्नाप्य १३-१२९ समानीयोत्तमाद्येन १४-२६५ समापूर्य समीकृत्य १९-२०९ समाप्तिदिवसे प्रात: १४-२४८ समाप्य तेषु तत्कर्माणि ६-१११ समाप्य मूलिबम्बे तु ६-१११ समारभेत्तत: कर्म १०-१७० समारभ्योत्सवं कुर्यात् १२-१६३ समाराधनकालेषु ३-१८८ समाराधनसक्तस्य २१-४६५ समाराध्य विशेषेण १२-१२१ समारोप्य च देवस्य १२-३१ समारोप्य च यानादौ १५-४१४ समारोप्य च सौवर्णे ११-२४५ समारोप्य दूढीकृत्य १३-६८ समारोप्य धिया सम्यक् २१-४७६ समारोप्य यथाशास्त्रम् ८-२२४ समारोप्य विशेषेण १४-३१३ समारोप्य समध्यर्च्य १३-८३, २४५ समारोप्य समानीय १७-८१ समारोप्यालयं नीत्वा १९-५९० समालभनमाल्यैश्च १६-२६ समालभनपुष्पार्घ्य ८-८६ समालभ्य सुगन्धेन ४-१७६ समालभ्य सुघृष्टेन ५-२२ समालभ्यार्चियत्वा च १६-३०२ समालोक्य भवन्तोद्य २१-५१५ समावाह्य तु तत्कुम्भम् १९-५३४ समावाह्य तु मन्त्रेण ७-७१ समावाह्य समभ्यर्च्य १०-२५; १३-१६४ समावाह्यार्चयन् भग्नम् १९-९१ समांशेन द्विधा कृत्वा ११-१३६ समाश्रयस्व सौम्यत्वम् १८-३८७ समाश्रयेदादिदेवम् २१-२३ समासाद्य तु तत्पादे ११-३४४ समासाद्य विपाशां च २०-४७ समासाद्यीर्चितं शुद्धम् २१-४७६ समासाद्यानुगृह्णाति ९-२३५ समासीनस्स्वपार्श्वस्थ ७-१५६ समाहितं मनश्चास्तु १०-५२ समाहितमना भूत्वा १-३९ समाहूय सुमन्त्रेण ४-४९ समाहूतस्य सिद्ध्यर्थम् २४-३८८ समाहूतानां मन्त्राणाम् २१-३५६ समित्परिधिदर्भाणाम् १९-४१३ समित्प्रादेशमानेन ५-२२५ समित्सप्तकपूर्वं तु १८-४५४ समित्सप्तकपूर्वेस्तु १८-२४१

सिमद्रणं तु पात्रस्थम् ५-१८५ सिमद्रणैस्तिलैराज्यैः १९-२७५ सिमद्भिः सप्तिभश्चापि १९-८६० सिमद्भिश्चापि नित्याभिः ७-७५ सिमद्भिश्चैव नित्याभिः १०-१९१;

११-१७५, ४०८ समिदिभराज्याभावे तु १९-४१७ सिमधां सप्तकं हत्वा १०-३०३ समिधामष्टकं क्लप्तम् १९-८६४ समीकरोति भक्तानाम् १४-१५० समीकृत्य पुरा सर्वम् १६-२०५ समीकृत्योपलिप्याथ १६-८० समीपे पुण्यतीर्थानाम् १६-११ समीपे शयनस्थानम् १८-३४ समीहितानि पूर्यन्ते ७-२२२ समुच्चार्याथ तुर्यान्तै: ८-१२ समुत्कीणं द्वितीयस्य २१-५६८ समुत्कीर्य खरन्ध्रेण २१-४७५ समुत्ताने करतले २४-७ समृत्थानं पृथक् कुर्यात् २४-५५ समुत्थाप्यासनात् सर्वम् २१-४८० समुत्थाय ततो यायात् २१-४४१ समुत्थायार्धरात्रेऽथ ६-८५ समुत्पन्ना: क्षितितले २१-५१८ समुत्पन्ने निमित्ते तु १७-५१ समुद्धाट्याऽवलोक्यादौ ५-१९५ समुद्दिश्याश्च ते सर्वे २२-५९ समुद्धरेत्ततो मन्त्रम् २३-४३० समुदेति जगन्नाथ: २४-३५० समुद्रज्येष्ठपूर्वैस्तु १५-३६८ समुद्रज्येष्ठा इत्यनेन १५-३६६ समुद्रपरिधानीये १६-२१५

समुद्रमूर्तये स्वाहा २३-२३५ समुद्रवापीकुपानाम् १५-२८३ समुद्रा मातरोद्वीपा १६-१३४ समद्भतं च निश्शेषम् २५-१९४ समुद्धतेषु कुम्भेषु १९-६७३ समृद्धतैर्जलैर्देवम् १९-३४२ समृद्धत्य यथापूर्वम् २०-२९३ समृद्धत्याज्यपूतं तु ११-१९९ समृद्धत्याथ वै प्राग्वत् २१-३९० समृद्वर्ति च संक्षाल्य ५-२० सम्लिख्य शिखान्तं च २१-९२८ समूहमथ विज्ञाप्य २१-३८० समूहवद्भदादीनाम् २१-४५१ समेखलं द्विहस्तं तु १८-९ समो दुक्सन्निवेशस्तु १७-२०० सम्पठन् पौरुषं सूक्तम् १८-२६१ सम्पद्यभावेऽप्येकं वा ६-११ सम्पन्ने स्नपने त्वेवम् १४-३०८ सम्पश्येत्परमं धाम २१-३२० सम्पाताज्यं तु सङ्गृह्य १९-८२६ सम्पाताज्यं समादाय १९-८६८ सम्पाताज्यमथादाय ११-४०९ सम्पाताद्येन तां डोलम् १२-१८६ सम्पाताज्येन पुष्पाणि ११-४१० सम्पादयामि स्वाहान्तम् ५-१४६ सम्पाद्यश्चैव तन्मध्ये १४-१४ सम्पाद्य विष्टरे स्नानम् १४-३०८ सम्पाद्या विधिनानेन २१-४५४ सम्पाद्यास्त्रपरं पश्चात् २१-४९४ सम्पुटं हृदयोद्देशे २४-२१ सम्पुटीकृत्य भवनाम् ९ २३९ सम्पुटे शशिसूर्याख्ये २-८७

सम्पूजने च भूतानाम् ३-९३ सम्पूज्य कम्बलाद्यैश्च १९-७७० सम्पूज्य कुम्भदैवत्यम् १९-६७६ सम्पूज्य गन्धधूपैश्च ५-४३ सम्पूज्य गन्धपुष्पाद्यै: ५-८२ सम्पूज्य तद्विमाने तु ८-२०० सम्पूज्य देवदेवेशम् १०-६९ सम्पूज्यध्वं सर्वेषाम् २१-५१७ सम्पूज्य पुष्पधूपाद्यै: ५-३१ सम्पूज्य मूलबिम्बस्थम् १०-१२१ सम्पूज्य मूलमन्त्रेण २१-२९२ सम्पूज्य वाससाच्छाद्य १६-३०० सम्पूज्य विधिवद्द्यात् २१-४९९ सम्पूज्य सोदकं तत्र ९-३२३ सम्पूज्य हार्दयीम् ९-२४० सम्पूज्यावरणद्वारे ८-२०२ सम्पूज्यैवं विधानेन ५-१७२ सम्पूर्णं चन्द्रदिवसम् १४-१० सम्पूर्णपात्रं कुम्भानामष्टकम् ५-७० सम्पूर्णमम्भसा कुम्भम् ४-१५९ सम्पूर्णा चेति कथिता: ३-१२६; १६-१७६ सम्पूर्णेन्दुसमानं च २-११२ सम्पूर्णो दक्षिणावर्तै: १७-१९८ सम्पूर्य च समीकृत्य १९-१८^{६, ७९७} सम्प्रदानं तु तन्नाम ६-७४ सम्प्रदानं पृथक् कुर्यात् १०-^{२९८} सम्प्रदानावसानान्तम् १८-४५३ सम्प्रयात्यचिरात्तस्य २३-४३ सम्प्रविश्य तत: प्राग्वत् १४-१७२ सम्प्रविश्याप्यदिक्संस्थ: २१^{-७९} सम्प्रवेश्य स्वकं स्थानम् २१^{-३२८} सम्प्राप्तप्रत्ययानां च २१-२९

सम्प्राप्ते स्नपनेन्यस्मिन् १९-६९४ सम्प्राप्य गुरुमूर्तेवैं ८-७९ सम्प्राप्यागमनम् विष्णोः २०-२११ सम्प्रेरयत्रनिच्छात: २४-३२१ सम्प्रोक्षणं च विधिवत् १९-१५७ सम्प्रोक्षणं तथा शान्ति १९-२३६ सम्प्रोक्षणं तु कृत्वाथ १९-२९० सम्प्रोक्षणं पुरा कृत्वा १९-४५४ सम्प्रोक्षणं प्रकुर्वीत १९-१७८, ७५६ सम्प्रोक्षणविधानादीन् १९-७४६ सम्प्रोक्षणादिकं कुर्यात् १९-९२, ९६, १०६ सम्प्रोक्षणादिकं कृत्वा १९-२६१ सम्प्रोक्षणादिकं सर्वम् १९-१७५ सम्प्रोक्ष्य कुम्भतोयेन १८-४४१ सम्प्रोक्ष्य चास्त्रतोयेन १६-२०८; १९-३७२ सम्प्रोक्ष्य पञ्चगव्येन १८-५३१ सम्प्रोक्ष्य पञ्चभिर्गव्यै: १९-७६० सम्प्रोक्ष्य पञ्चगव्येन ११-२८३ सम्प्रोक्ष्य पुंसा विश्वेन १५-५७ सम्प्रोक्ष्य सर्वतो ग्रामम् १९-१९९ सम्प्लवोत्प्लवने कुर्यात् ५-१११ सम्प्लवोत्प्लवने त्वेवम् ५-१२० सम्बन्धवेणि: पूर्वोक्तम् १७-२११ सम्बन्धिनां च मित्राणाम् १४-१२५ सम्बोधजनकं होमम् ५-१६८ सम्भव: प्रभवश्चैव ९-१८६ सम्भव: श्वेतवर्णस्तु ९-१८७ सम्भवे सित कुर्वीत १८-९१ सम्भवे सित हेमादि २१-१८ सम्भारमखिलं तेन ३-५ सम्भारानखिलनेवम् २५-७९ सम्भाव्यैवं ततः कुर्यात् २-३७

सम्भृतिस्थितिसंहार २४-१८१ सम्भृत्य तु मुनिश्रेष्ठाः १०-११८ सम्भृत्य देशिकस्सार्धम् २५-७९ सम्भृत्य सर्वसम्भारान् १०-११५ सम्मार्ज्य पूर्णशोभार्थम् ११-१४६ सम्मार्ज्य बहुतो येन २-१९ सम्मार्ज्य भद्रपीठम् ३-८ सम्मार्ज्य सुक् सुवावग्नौ ५-२७६ सम्मुखं देवदेवस्य ९-२४ सम्मुखीकृत्य मूलादि ४-७० सम्यक् ज्ञानेन युज्यन्ते १८-५३४ सम्यक् स्वमूर्तिमन्त्रैस्तु १७-१० सम्यक्तस्योपकारार्थम् २१-३६४ सम्यक्प्रक्षीणपापानाम् २१-३० सम्यक्सत्विनवृत्तिः प्राक् २१-३३६ सम्यक्सम्प्रतिपन्नस्य २१-३८२ सम्यक्स्रवन्ति सरित: १५-३७५ सम्यङ् न शक्यते ज्ञातुम् २०-३०९ सम्यङ्निर्वर्णित: स्वर्गम् २४-२३६ सम्यङ्माने च सौन्दर्ये १७-१६६ सम्यग्गृह्य तत: कुर्यात् २१-४५२ सम्यग्रहणकाले तु १७-३० सम्यग्वाक्पतिना चैव २४-२०४ स याति चाच्युतं स्थानम् १८-५४७ स याति परमं स्थानम् १८-५३६ स यायात्सुसितद्वीपम् १८-५५१ स यूषान्मुद्रभेदादीन् २५-१३४ स रक्तां च विरक्तां च १५-३१४ सरत्नपल्लवैयुर्यक्तान् १८-१८१ सरलब्रह्मपाषाण वर्जितानाम् १८-७८ सरत्नानां च धातूनाम् १७-१२ सरलानुत्तमान् धातून् ३-२१

सरश्शयं तदन्तस्थम् २१-१५५ सरस: प्रोद्धतैस्तोयै: १९-३४५ सरसाभीरसालाभि: ५-११ सरसीरुहमास्थाय ४-८१; २०-१५७ सर: सारसकह्रारजल १४-५३ सर्गकर्मणि संवृत्ते २०-१३१ सर्पिषा तिलतैलेर्वा १३-२२६ सर्वं कुर्याद्विशेषेण १२-१३ सर्वं क्रमेण कृत्वा १८-५३ सर्वं खगेशपूर्वं तु २-१० सर्वं खगेशमन्त्रेण १०-२७८ सर्वं गरुडमन्त्रेण १०-२९२ सर्वं च पूर्ववत्कृत्वा ११-१७१ सर्वं च विन्यसेत् पश्चात् ६-९४ सर्वं जगदिदं होषा २४-५० सर्वं तत्रापि कर्तव्यम् १८-४९६ सर्वं तु विधिवत्कुर्यात् १०-२८५ सर्वं तु सम्प्रदानान्तम् ११-१७८; १८-३०४ सर्वं द्विजप्रदानान्तम् ११-२० सर्वं नियोजयेद्विद्धि २३-२१८ सर्वं न्यूनातिरिक्तं च ११-३७६ सर्वं बालगृहे कार्यम् १९–३९ सर्वं भूषणपूर्वं तु १४-१८३ सर्वं पक्ष्मकपर्यन्तम् २१-७३ सर्वं सर्वेन्द्रियाधारम् २१-१५० सर्वं साधारमुद्दिष्टम् २३-३४० सर्वकर्मसमाप्त्यर्थम् १६-७१ सर्वकर्मसु चैवास्तु १०-३४ सर्वकर्मावसाने तु ८-१०२ सर्वकामप्रदं देवम् २-१०९ सर्वकामप्रदासिद्धिः २४-४५५ सर्वकुण्डानि सर्वेषाम् १९-२८२

सर्वकोणगता मन्त्रा: ९-३२६ सर्विक्रियाविनिर्मुक्तम् २४-१३६ सर्वक्षेत्रस्थिता देवा: २०-११४ सर्वगं परमं ज्योति: २४-१४७ सर्वगन्थान्विता सौम्या ४-११५ सर्वगस्यापि वै विद्धि २१-१९७ सर्वगा ब्रह्मवदना ३-१२५; १६-१७६ सर्वज्ञमुनिशार्दुल: २०-२८९ सर्वज्ञस्यात्मतत्वस्य २१-१४१ सर्वजानिकयाढ्यं त ९-२३४ सर्वजो भव चोक्त्वैवम् २१-३९७ सर्वतत्त्वाश्रयं तत्त्वम् २४-३५५ सर्वतत्त्वमयं चैव २०-१५४ सर्वतो भद्रपूर्वेषु ९-३३० सर्वतो भद्रसालस्थ ९-२५५ सर्वतो भद्रसाले च ९-२४२ सर्वत्र गोमयाम्भोभिः १९-७६० सर्वत्रगोसि भगवन् १८-२३३ सर्वत्र चास्त्रमन्त्रस्य १७-२९ सर्वत्र पौरुषे वाक्ये २३-५० सर्वत्र मूलमन्त्रेण १६-३३८ सर्वत्र वेष्टितं कृत्वा १८-६४ सर्वत्र व्यापकत्वेन ९-२३८ सर्वत्र शान्तिहोमं च १९-१४५, १६६ सर्वत्र शुद्धये चास्तु १०-४० सर्वत्र सर्वदा यागे ८-८९ सर्वत्राङ्गसमाधाने १९-२६ सर्वत्रान्ते ध्वजारोह १९-२८९ सर्वत्रारम्भकाले तु १७-३१ सर्वत्राव्यक्तपद्माद्यैः ८-२२३ सर्वथा दासभावत्वम् २१-३३२ सर्वथा होमकर्मार्थम् १९-४१८

सर्वदा चानयोर्वित्त: १७-१६२ सर्वदा परिरक्षंस्तु २४-३३० सर्वदा बहुबेरत्व १९-४७ सर्वदिक् प्रसृतां कृत्वा १६-३२० सर्वादेक्षु समैर्भागै: १६-१०५ सर्वदेवमयं देवम् ४-८२; २०-१५८, २४९ सर्वदोषप्रशमनम् १९-८४४ सर्वदोषप्रशान्त्यर्थम् १६-२०६ सर्वदोषविनिर्मुक्ताम् २१-३३ सर्वदोषविनिर्मुक्ते १६-१२ सर्वदोषविषघ्नेन ९-२३९ सर्वदोषापहारिभ्याम् १०-२७२ सर्वद्वार इति ख्यात: ९-२५ सर्वद्वारावृतीशानाम् ९-३२४ सर्वद्वारेषु वा पूज्य: ९-३०० सर्वधर्मरतानां च १६-३१७ सर्वधातुविचित्राङ्गाः ९-२७८ सर्वधान्यै: प्रयत्नेन १५-२६५ सर्वप्रदे तु तदनु २३-४१३ सर्वबीजानि धान्यानि २१-९५ सर्वभावेन भक्तानाम् १४-८४ सर्वभूतधरे कान्ते १६-२१५ सर्वभूतान्यारिषदान् ९-३२३ सर्वमङ्गलसंयुक्तम् ११-४१४; १२-१०८ सर्वमन्यत्पवित्रान्तम् १४-१७५ सर्वमन्यद्यथायोगम् १६-३०५ सर्वमुद्धारपर्यन्तम् १५-३३ सर्वमृद्धत्य तत्तोयम् १९-३४९ सर्वमृत्कलशेनैव १५-३४८ सर्वमेव ऋजुस्थित्या २४-३९० सर्वरत्नमयैर्युक्तेः ९-१७५ सर्वरोगप्रशमनम् १०-२८९

सर्वरोगभयघ्नश्च ८-५ सर्वलक्षणशब्दं तु २३-४१२ सर्वलक्षणसम्पन्नाम् ७-४९ सर्वलक्षणसम्पूर्णम् ४-८२; २०-१५८, २५० सर्वलक्षणसम्पूर्ण: २४-१६२ सर्वलोकमयं तत्र ४-१५ सर्वलोकमयं विप्रा: २०-१५३ सर्वलोकहितो देव: १०-३१ सर्ववर्णाम्बरालेप ९-२६२ सर्वविघ्ननिरासार्थम् १२-८२ सर्वविद्येश्वरायाथ २३-३५९ सर्ववृत्तं घटं कुर्यात् १७-२८६ सर्ववृत्तं तदर्धेन १७-१८६ सर्वशक्तिमयेनैव १८-२९० सर्वशक्त्यात्मनेऽनन्त २३-३४७ सर्वशत्रुविनाशाय १३-१४२ सर्वशब्दमथादाय २३-३८९ सर्वशास्त्रास्त्रोद्यतेति २३-४०३ सर्वसंस्कारसंयुक्तम् ५-१२६ सर्वसत्वाश्रयश्चेति ९-२०५, २११ सर्वसम्पत्करं चैव १३-५२ सर्वसम्पत्प्रदां लक्ष्मीम् १५-३४० सर्वसम्पत्समृद्धिश्च १०-२२२ सर्वसाधनसंयुक्तश्च १६-९७ सर्वसाधनसंयुक्तस्तु १८-४३ सर्वसाधनसंयुक्ते १०-३११ सर्वसालप्रतीहार ९-२८० सर्वसिद्धिकरी शश्वन् ५-२५६ सर्वसिद्धिप्रदं नृणाम् १०-२८९ सर्वस्य वशिनमिति १२-७३ सर्वस्य विहितं पद्मम् १८-३८० सर्वांश्च यागसम्भारान् १९-८०३

सर्वकर्षणकरपदम् २३-४२३ सर्वाङ्गं परिमृज्याथ १५-४०० सर्वाङ्गं नववस्त्रेण १८-१४० सर्वाङ्गमर्घ्यमन्त्रेण १८-४०५ सर्वाण्यन्नविशेषाणि ५-२११ सर्वाण्यपूपभेदानि २५-२०६ सर्वाण्यात्मोपभोग्यानि २-११८ सर्वाण्येतानि निक्षिप्य १५-२७२ सर्वाऽतिशयरूपां च ५-७९ सर्वात्मने च तदनु २१-३४४ सर्वाधारमनन्तं तु १८-१८५ सर्वाधारमयं चक्रम् ३-१३२; २०-१४७ सर्वाधारमयं देवम् ७-४१ सर्वाधारमयं ध्यायेत् ४-१५ सर्वाधारमयं मन्त्रम् १६-२५७ सर्वाधारमयेनैव ९-२३८ सर्वान् कुम्भान् परित्यज्य १९-६७८ सर्वान् लाञ्छनमन्त्रांस्तु १८-२८१ सर्वानभिनवान् शुभ्रान् १८-१७९ सर्वानभ्यागतान् देवान् १९-८२६ सर्वान्तश्चारिणे कृत्वा २३-२३६ सर्वान्तश्चारिणे दद्यात् २३-३५८ सर्वाभिरङ्गलीभिस्तु २-६७ सर्वाभीष्टांश्च सम्प्राप्य १३-१२६ सर्वाराधनदानार्थम् २१-८२ सर्वाराधनयोग्यत्व २१-४६१ सर्वार्थं पालिकानां तु १०-१८३ सर्वार्थाः साधकानां च १४-२७५ सर्वार्थे पालिका: प्राग्वत् १०-९९ सवार्थे पालिकानां तु १०-१५६ सर्वालङ्कारसंयुक्ताः ९-२६८ सर्वाश्रमोपकरणै: २४-२५५

सर्वाश्रयाय तदन् २३-३४५ सर्वासां मूलपर्यन्तात् १७-१२४ सर्वासामपि कुम्भेन २-२४३ सर्वासामपि मूर्तीनाम् ४-२४२ सर्वास्त्रग्रसनादाय २३-४२१ सर्वास्त्रशक्तिसम्पूर्णम् ४-१०६ सवास्त्रिमधुयुक्ताश्च ५-२१० सर्वे कारणवन्मूर्ध्ना २३-२८९ सर्वे चक्रध्वजा: कार्या १८-२७ सर्वे दशान्तहस्तानाम् १८-११ सर्वेन्द्रियगुणाभासम् २४-३५६ सर्वे पद्मासना वाऽथ ४-४७ सर्वेऽपि वैष्णवा: कुर्यु: १२-२२२ सर्वे भगवदाकारा २०-९२ सर्वे वदेयुस्तत्रस्थाः १८-४२४ सर्वेश्वर: सर्वशक्ति: २१-३९८ सर्वेश्वरस्य देवस्य १८-३३० सर्वेश्वराय न्यग्रोध २३-३८४ सर्वेश्वराय भगवन्न्यून २३-३६९ सर्वे षष्ठस्वरारूढा २३-२२२ सर्वेषां कामचारित्वम् २४-३६३ सर्वेषां कारणमिदम् १५-७७ सर्वेषां क्रमशो ध्यानम् ४-३६ सर्वेषां परिवाराणाम् १७-८० सर्वेषां प्रणवं पूर्वम् २३-४३५ सर्वेषां भग्नमङ्गं तु १९-२४ सर्वेषां मूलिबम्बानाम् १४-२२६ सर्वेषां रञ्जकं गूढम् २३-१६ सर्वेषां वित्तसामान्यम् १७-२३० सर्वेषां विष्णुभक्तानाम् १८-४९१ सर्वेषां सविशेषं वा २१-३२२ सर्वेषामर्चने विप्रा: ५-१३८

सर्वेषामथवा कूर्त्तम् १५-७० सर्वेषामपि कुम्भानाम् १५-३९६ सर्वेषामपि भूभागे १८-१९ सर्वेषामपि सर्पाणाम् १०-२८४ सर्वेषामर्घ्यकलशान् ६-९ सर्वेषामूर्ध्वतो विप्रा: ११-२९१ सर्वेषामेव बीजानाम् ५-२२२ सर्वेषामेव सामान्यम् १०-२४७ सर्वेषु कर्मबिम्बेषु १९-४६७ सर्वेषु दिव्यशात्रेषु २०-२०७ सर्वेषु विष्णुमन्त्रेषु २३-५२ सर्वेष्वावरणेष्वेवम् १८-४६४ सर्वे सद्वस्त्रसत्पुष्प ४-४२ सर्वे समांसला: सोम्या: १७-१५८ सर्वे समुदिता मन्त्रा: ९-३२७ सर्वै: परिजनै: सार्धम् १०-३७३; ११-४०, ३५८; १९-८०५; २०-२३६

१९-८०५; २०-२३६
सर्वै: पुरोदितैर्मन्त्रै: १२-९१
सर्वै: यात्रोपकरणै: १३-११३
सर्वैवां लाञ्छनैर्मूर्तै: १६-२४३
सर्वेवां लाञ्छनैर्मूर्तै: १६-२४३
सर्वेरवर्यप्रदं नृणाम् १९-८४४
सर्वेस्त्रयोदशं बीजै: १५-११०
सर्वोत्तमा संहितैषा २५-२१३
सर्वोपकरणेर्युक्तम् १२-२१२, २९०
सर्वोपकरणोर्पताम् ३-११: २१-४६८
सर्वोपकरणोर्पताम् ३-११: २१-४६८
सर्वोपकरणोर्पतास्तर्वेषु १८-४८२
सर्वोषधीनिधीशानाः ९-२६८
सर्वोषधिघटं चैव १५-१३४
सर्वोषधिसमोर्पतै: १४-१५४
सर्वोषधीत्वगेलाद्यम् २१-५५

सर्वोषध्यदकेनैव १५-१०४ सलक्षणे तु सुस्निग्धे १७-८४ सलाञ्छनं वैभवीयम् २४-१७६ सलोकमायामायेति २३-३८३ सल्लक्षणस्त्वनाकार: २३-२४९ सव इत्युच्यते दु:खम् १०-३ सवकां भुजवृन्दं तु २४-३९२ सवज्रं स्वेन बीजेन २१-१५२ सवर्णपरवर्णोत्थिसिराजालेन १७-५५ सवर्तिकान् न्यसेत्तत्र १३-१७१ सवस्त्रान् सापिधानांश्च १८-१२७ सवालुकां च सच्छिद्राम् १७-५४ सवित्राख्यश्च सावित्र: १६-११६ सविलासं नयेत्तत्र १३-२४३ सविलासचलत्पाद ८-११९ सविशेषात्समासेन २१-४४२ स विवेकात्मना भूत्वा २४-२९३ सव्येतरक्रमेणैव ९-१८३ सब्येन पाणिनाऽऽस्पृश्य ५-१६ सव्येन पाणिपद्मेन ७-५७ सशक्तिकं तु पत्राद्यैः २०-१५२ स शब्दमूर्तिर्भगवान् २१-४६० सशरं कार्म्कं शङ्खम् २४-४१४ सशलाकैस्ततो दभैं: २-१९ सशस्त्रमथ चादाय १७-७० सशिर: पाणियुग्मं तु २१-४९७ सशिलं कुम्भबन्दं तु १६-१६२ सशिष्योऽथार्चनं कुर्यात् २१-२३१ सशीर्षे जानुनी भूमौ ६-९७ सशूलायुधहस्ताश्च ११-६७ सषडङ्गेन तेनैव ३-३८ स षाङ्गण्यमयो ब्रह्म २१-४२८

ससङ्गानामसङ्गानाम् ११-१६६ ससन्धेय: शिलानां च १६-१७५ ससर्वोपद्रवो ऋश्यः ९-२७३ ससारसं सर: पद्मै: २१-२६७ ससूत्रं तत्र निक्षिप्य ११-३२८ ससौन्दर्यं तु मानस्य १७-१६३ सस्वंकाराख्य शब्दस्य २३-२४९ सह कान्तागणेनैव २४-३९८ सहकारफलादीनि १२-९५ सह गायत्रसाम्ना तु १८-२४६ सह घण्टारवेणैव २२-३६ सह घण्टारवै रम्यै: ४-१८६ सह चैकायनीयैस्तु १८-४४७ सह चैकायनैविप्रै: ११-१०४; १६-९८; १८-४४ सह चैकायनैश्चान्यै: १६-२५ सह तत्वगणेनैव २१-४५१ सह ताभ्यां तु पात्राभ्याम् १०-३१८ सह तेनैव वै निद्रा ६-८४ सह देवीं च दूवीं च १०-१६२ सह देवी वचा चैव १५-२९३ सह देवी शिरीषं च १५-२२० सह ध्वजपटं तस्मात् १०-२६५ सह पूर्वाननेनैव १७-२०२ सह मूर्तिधर: प्राग्वत् १८-३८२ सह मूर्तिधरै: प्राग्वत् १८-४७० सह मूर्तिधरै: सर्वै: १८-४४३ सह मूर्तिधरैर्विप्रा: १८-३४५ सह विप्रै: स्वयं दद्यात् १६-७० सह शक्त्या समाकृष्य २१-३८९ सह शङ्खिनिनादाद्यै: १०-३७० सह शङ्खिनिनादैश्च १०-१२२ सह शिष्येण चात्मानम् २१-४४०

सह संवेद्यजालेन २१-३९५ सह संस्थापने त्वेषाम् १८-४९५ सहसा यस्ततस्तत्र २१-७९ सहस्रं ब्राह्मणांश्चैव १९-२५२ सहस्रकलशस्नानम् १९-८६, ६४४ सहस्रकलशै: स्नानम् १९-१७७ सहस्रकलशैर्देवम् १९-१५४, ६४० सहस्रकलशैश्चापि १९-१८२ सहस्रकृत्वस्तदनु १९-६९३ सहस्रगुणितं प्रोक्तम् २०-११ सहस्रदीधितिपदम् २३-४०९ सहस्रधारया देवम् १०-७३; १२-९० सहस्रधारया स्नानम् ११-३३२ सहस्रधारास्नपनम् १५-४०१ सहस्रफणमालाऽढ्यम् ४-३७ सहस्रब्राह्मणानां च १९-६४४ सहस्ररविसङ्काश २-४५ सहस्रवारं सञ्जप्वा १९-३८४ सहस्रशतसङ्ख्यम् १६-४१ सहस्रशिरसं चेति १६-१७१ सहस्रशिरसं देवम् १८-२९८ सहस्रशीर्षं देवम् १५-३६३ सहस्रशीर्षा पुरुष: १२-६७ सहस्रशीर्षेत्यनया १५-३८२ सहस्रसंख्यया कृत्वा १९-२६० सहस्रसंख्यया देवान् १९-८१४ सहस्रसंख्यया युक्तो १९-६९७ सहस्रसंख्यया शान्ति १९-२२६ सहस्रसंख्यया साऽज्य १९-८१६ सहस्रसंख्यातफणा ३-११९ सहस्रांशुं च तन्मध्ये ५-१८९ सहस्रांशु सहस्राभ २४-१८८

सहस्रारं महाचक्रम् ७-१९४ सहस्रार्चिभिराकीर्णम् ९-९१ सहस्रावर्तितं कृत्वा २१-४७३ सहाघमर्षणेनैव १८-४४४ सहाभिमतसिद्धस्य २३-२६२ सहायैरप्रमत्तैस्तु १७-३६ स हि सर्वस्य जगत: २३-३२ सहैव देवदेवेन ८-२१५ सहोपलेपनेनैव ६-११५ सहोशीराश्च वै मुद्रा: १८-३७० सांवत्सरं तु यत्कर्म १४-२०४ संस्थितं संस्मरेत्सर्वै: ९-२६ सांस्पर्शिकादिकैभींगै: १५-४१२ सांस्पर्शिकानां भोगानाम् १४-६ सांस्पर्शिकैरासनाद्यैः १८-३०२ सांस्पर्शिकरासनाद्यैः १८-४५२ साकं यक्ष्मेति याम्येति १५-३७० साकारं संस्मरेत्साङ्गम् २३-८६ साकाराः केवलाः सर्वे २-१०४ साकारो वा निराकारो ६-३३ साक्षतानि कुशाग्राणि ३-२१ साक्षात्सङ्कर्षणात् १-४० साक्षात्सङ्कर्षणो देव: २१-५४६ साक्षादमृतमूर्तिवैं ५-१३४ साक्षादमृतरूपैस्तु २-९८ साक्षाद्भवेत्तदन्यत्र १८-१३१ साक्षान्नारायणो देवो २०-१९५ साक्षाल्लक्ष्मीपतिं देवम् ४-१००; २०-१७६ साग्रान् हरितदर्भांश्च २१-५५ साङ्कर्यपरिहारेण २०-९१ साङ्कराणि च पत्राणि २२-२९ साङ्ख्या विश्वा खगा ७-३४

साङ्गं मन्त्रमथो वक्ष्ये ८-९० साङ्गं सपरिवारं च १८-४७३ साङ्गं समर्चियत्वा तु १६-३९ साङ्गं सलाञ्छनं ध्यायेत् ५-१८० साङ्गष्ठतर्जन्दिग्रेण २-६६ साङ्गेन केवलेनाथ २१-५७८ साङ्गेन मूलमन्त्रेण २५-१५९ साङ्गेन विभुना कुर्यात् २१-३३८ साङ्गेनानेन मन्त्रेण ८-१५, ९५ साज्यधारौ स्रुकस्रुवौ २४-२५२ साज्यानि च तिलादीनि २१-२३६ सा तत्र नाभिधक्षेत्रे २०-८३ सात्वतं पौष्करं चैव १-५०, ६४ सात्वतादीनि शास्त्राणि २१-५५० सात्वताद्यं त्रिकं चैतत् १-६६ सात्वताद्युक्तमार्गेण २१-५५३ सात्वतोक्तविधानेन २०-१८१ सात्त्विकस्य विधानं तु ४-२०४ सात्त्विकादि क्रमात्तेषु २३-३० सात्त्विकेन तु पूजाद्यम् २३-४७ सात्त्विकेनोपहारेण १६-१०४ सादितं संस्कृताग्नौ ५-१९५ सादृश्यात्षङ्गणत्वात् २४-८८ साधकं वरयेदन्यम् ६-४० साधकांश्चतुर: षड्वा १५-१० साधकानां ततो दद्यात् १४-२३३ साधकाभ्यर्थित: स्नायात् १४-३०३ साधके च क्रियाहीने १४-२६१ साधकै: सहितो विप्रा: १०-१२३ साधकैश्च तथान्यैश्च ११-३८५ साधयेदुक्तमार्गेण २५-११० साधारणं तु शुद्धान्नम् २५-११९

साधारणाश्चतुर्णं तु १७-७ साधारणास्त्विम मन्त्रा: २३-५३ साधारमासनं चैव ५-३१ साधारमासनं ताभ्याम् १६-३४ साधारश्चाप्यसाधारे: २४-४५१ साधारासनमन्त्राणाम् ५-२६८ साधितेनार्धमानेन ११-१३७ साधिभूताधिदैवं च २१-१६७ साध्पृष्टं महाभागा: २०-११८, २९१ साध्मार्गे स्थितानां तु २४-२४८ साध्वीभिर्ब्राह्मणीभि: २५-७२ सानुस्वारं च सर्वेषाम् २३-२३१ सानुस्वारस्य बीजत्वम् २३-२४८ सान्तं षष्ठस्वरारूढम् २३-२१३ सान्तरं सम्पुटादस्मात् २४-२२ सान्तरालं सुपार्श्वं च २१-३०० सान्तिमेन च षष्ठेन २३-३१४ सान्द्रैश्च सुपलाशैश्च १४-८० सान्निध्यं चैव यातासु ६-२४ सान्निध्यातिशयात् १९-११९ साब्जतोयाशयोपेतम् १८-५४८ सामग्रीविरहाद्योग्य १८-३८ सामग्य्रादेरभावे तु १६-२९१ सामज्ञांश्चान्नसामानि १८-४६३ सा मध्यशक्ति: ३-१२१ सामयीपुत्रिकादीनाम् २१-५७५ सामर्थ्यं यद्भगवतो १६-६३ सामर्थ्यं शक्तिसामान्याम् १६-१७७ सामर्थ्येन विना यस्य १४-४ सामान्यं भुक्तिमुक्त्यर्थम् १७-७ सामान्यं वासुदेवाद्यम् २१-३२२ सामान्यमविनाशं यत् १४-३०६

सामान्यलक्षणं पश्चात् १६-३०० सामान्यस्य तु वै १७-२९८ सामान्या न भवेद्येन १४-३१ सामान्या सर्वमन्त्राणाम् २४-४१ सामायीयं समाश्रित्य २४-२८५ सामान्येनापि मन्त्रेण २०-१०२ सामुद्रेऽपि ततो द्वीपे २०-४५ सामृतामाज्यधारां च ५-२५२ साम्पुज्यं केशवादीनाम् १६-३४८ साम्प्रतं भगवद्भक्त्या २१-११ साम्प्रतं शक्तिरादीनाम् २१-१७७ साम्भसा तेन वै सर्वम् २१-९५ साम्भसा विष्टरेणैव १८-३३० साम्भान् संवेष्टयेत्पश्चात् १४-६२ साम्मुख्यं भजते यस्मात् ४-२७ साम्मुख्यं सन्निधानं च ५-१८० साम्राज्येन नियुक्तेऽस्मिन् ८-१३४ सायं नित्यार्चनं कृत्वा १२-१८९ सायं प्रातश्चतुःस्थान १३-१२१ सायं प्रातस्तु कर्तव्यम् १९-५५३ सायङ्काले च सम्प्राप्ते १०-२६२; ११-३५६,

३८२; १३-१४४, २६१
सायङ्गाले प्रतिदिनम् ४-२०१
सायन्तनार्चं कुर्यात् ६-८२
सायम्प्रात: प्रतिदिनम् १४-२४५
सायामां भूतसंशुद्धिम् २-३९; १०-५९
सारिथस्तत्स्थले स्थाप्यस्तु ११-३०९
सारभूतं विशेषेण १-७०
सारमादाय वै बुध्या २२-६१
सार्घ्यं वै देवदेवस्य १८-४४९
सार्घ्यंपुष्पातक्षकर: १८-३४६
सार्धं चतुष्कलं वक्त्रम् १७-१८५

सार्धं चानावृतस्यैव १७-२७० सार्धं मङ्गलगानैश्च १२-१५५ सार्धं समं वा द्विगुणम् १४-४८ सार्धतालं परिज्ञेयम् १७-११८ सार्धत्रयाङ्गुलं पीठम् १०-९१ सार्धद्वाविंशतिकरम् १५-२४८ सार्धद्व्यङ्गलमानं तु २५-४१ सार्धहस्तोच्छ्तं वाऽपि १३-१९४ सार्धाङ्गलद्वयं दैर्घ्यात् १७-१०८ सालङ्कारैश्च सोष्णीषै: १६-२६ सालग्रामशिलाबिम्बे २०-१५ सालग्रामशिलारूपै: २०-१४ सालग्रामे च भगवान् २०-५० सालतालमयं चैव १७-५ सालमण्डपपीठेषु १९-१९१ सालवृक्षभुजोद्देशे २०-६२ सालिग्रामशिलाबिम्बम् १९-५२ सावचूर्ण्याथ संशोष्या १७-२३ सावित्रं सवितारं च ८-१९९ सावित्र्याक्षततोयेन १५-१६९ सा सम्यक्प्रतिपन्नस्य १७-१६७ सा सा संवेष्टनाद्व्यासात् १७-१९७ सास्यं शाल्यङ्कुरचयम् १५-१२९ सास्त्रं हि मन्त्रकलशम् ११-१२८; २१-१०४ सास्त्रा: किरीटपूर्वा ये ४-१२१ सास्त्रेण चक्रमन्त्रेण ११-११६ सास्त्रेण मूलमन्त्रेण ३-३८ सास्त्रेण मूलमन्त्रेण ४-१७३ सिंहं गतेऽर्के सा मुख्या १३-३ सिंहभाद्रपदे मुख्या १३-९ सिंहवन्मध्यदेशस्तु १०-२४६ सिंहसूकरवन्मुख्य १७-२११

सिञ्चन्तममृतोधैस्तु १०-२०४ सिञ्चन्तममृतौघं तु १८-२११ सिञ्चेयुर्मूर्तिपा: सम्यक् १८-३१६ सितं सहस्रकणभूद्योनन्तो ९-९८ सितकञ्चकधर्तार: २५-१६६ सितकृष्णेन वपुषा २४-१३० सितदीर्घनखश्रेणी ८-११३ सितभूतिविलिप्ताङ्गम् ९-९७ सितरक्तादिकैरागै: १९-५९ सितरक्तादिभेदेन १४-५०: १८-३९ सितरक्तादिरूपेण २४-१६७ सिताक्षमालागर्भम् २४-२४९ सिताङ्गरागवसनाम् ९-१३७ सितादय: कान्तयो या: २४-१७६ सितादिकेन वर्णेन २४-४७३ सितादिवर्णभेदोत्था: १४-६३ सितादिवर्णयुक्तासु ६-२८ सितादिवर्णव्यक्तीनाम् २३-१५१ सिताद्यै: पावनैरागै: ११-१८९ सितानि पीठकोणानि ११-१५८ सिताभरणसञ्छन्नाम् ३-२ सितामशर्करां स्निग्धाम् १६-७७ सिताऽरविन्दशङ्खाक्ष ४-३८ सितारुणं च पीतं च १४-६६ सितारुणा: सितस्वर्ण ९-२७७ सितासित: समाकृष्य: २३-९२ सितासितौ चामरौ ४-१८७ सितोष्णीषधरा: सर्वे ४-२१९ सितोष्णीषललाटञ्च २४-३५३ सितोष्णीषेण महता २१-८४ सितोष्णीषोत्तरीयश्च १०-१८; १५-२४० सिद्धमन्त्रा नियोक्तव्या १९-२८२

सिद्धये तत्स्वमार्गातु १६-२२ सिद्धये द्रुतहेमाभम् २१-४७३ सिद्ध सङ्घास्तथेन्द्राद्या: ९-३०४ सिद्धानां च मुनीनां च २०-६१ सिद्धान्तं नाम किं को वा २१-५५९ सिद्धान्तसङ्करं नैव २१-५५८ सिद्धात्र शालिबीजादि १७-३९ सिद्धात्रै: साधितै: ५-२०५ सिद्धान्यपूपभेदानि २५-१७३ सिद्धामरार्चितं विद्धि २०-३३ सिद्धार्थकयुतै: तस्य २१-२४० सिद्धार्थकांश्च बीजानि १५-२४७ सिद्धार्थकातसीस्नेह १७-२६ सिद्धार्थकान् दक्षिणे १८-६३ सिद्धार्थकान् सिताद्यांस्तु १५-१३० सिद्धार्थदादिभि: षड्भि: १८-४९६, ५२४ सिद्धार्थकान्वित: पुष्पै: १०-२६७ सिद्धार्थकै: तथा १८-६१ सिद्धार्थकैस्तिलैर्दीर्घे: १८-९८ सिद्धार्थकोदकं चाऽथ ४-१५४ सिद्धार्थकोदकं चैव १५-६६ सिद्धार्थ सर्षपं माषम् १५-३०० सिद्धिकृच्चाम्बरं स्वच्छम् १७-४५ सिद्धिमूर्त्योरभीप्सार्थम् १८-४८० सिद्धिमोक्षप्रदं विप्रा: २०-१९८ सिद्धिसंसूचना: सर्वे १७-४९ सिद्धै: सुरगणै: सार्धम् २०-६९ सिद्ध्यर्थं सर्वमन्त्राणाम् २१-४६५ सिन्दूरपुञ्जवर्णाभा २४-४५५ सिन्दूरशिखराकारम् २४-१२० सीतावारिविहारार्थम् २०-२३० सीमन्ताख्यं तु संस्कारम् ५-१५१

सीरं तच्चक्रहस्तेऽस्य २४-१२२ सुकर्कशदृढोत्तुङ्ग ७-५५ सुकुमाराश्च सूक्ष्माश्च २५-६१ सुखासने समासीनम् ९-५७ सुगन्धधूपितान् वस्त्रान् १८-१७९ सुगन्धपुष्पकलशम् १५-१३४ सुगन्धपुष्पप्रभया ६-४३ सुगन्धपुष्पमाल्यादि ६-९२ स्गन्धफलपुष्पाद्यम् २२-१७ सुगन्धशालिसम्पूर्णम् ४-१४५ सुगन्धिने पदं कुर्यात् ३-४९ सुगन्धै: शीतलैस्तोयै: १५-१५५ सुगन्धैर्मधुरैधूपै: ४-१३६ सुगन्धैश्चन्दनाद्यैश्च ५-५९ सुगन्धै: स्थलपद्माद्यै: ५-२०६ सुगन्धो द्रव्यगन्धोऽग्नि: ५-२२९ सुगुप्ते भूतले शुद्धे ७-१०० सुगुप्ते सुवितानाढ्ये २५-१६८ सुगोत्रं च ततश्चक्रम् १८-५७ सुजीर्णान् फेणदण्डादीन् १९-४९८ सुतप्तायोगुलक्षेपात् १५-३८० सुदर्शनं चतुर्हस्तम् ९-१०६ सुदर्शनं तु वर्धन्याम् १३-१०२ सुदर्शनं तु षडरम् १६-३४७ सुदर्शनं शिखाकुम्भे २०-१५२ सदर्शनञ्च करके १९-८५७ सुदर्शननृसिंहेन १९-२८० सुदर्शनाद्या हेतीशा: २१-५१८ सुदर्शना भीमवेगा: ११-६१ सुदर्शनार्चनं त्वद्य ७-९२ सुदर्शनार्चनार्थं तु ७-१५१ सूदर्शनेनापि युक्तो २०-२६५

सुदृढान् यज्ञकाष्ठोत्थान् १६-५८ सुधर्मिष्ठो नियन्ता च ९-२०९ सुधाकुम्भधराद्वाभ्याम् ९-२७८ सुधाचूर्णादिभिश्चित्रैः १३-२२ सुधाचूर्णालङ्कृतासु १३-७२ सुधाचूर्णालङ्कृतासु १३-७२ सुधाचूर्णेलङ्कृत्य १२-१५४; १३-४२, १६१; १६-३३४

सुधाचूर्णेश्च धवलै: १०-१०७ सुधाद्यैर्वर्णकै: पीतै: १८-२७ सुधाद्यैर्वर्णकै: शुद्धै: ५-५९ सुधामयं चेत्प्रासादम् १६-३०२ सुधामयादि बिम्बानाम् १६-३२८ सुधूपितेऽर्घ्यपुष्पाढ्ये २३-६३ सुधौतमहतं चाथ ४-१६१ सुधौते देवदेवस्य ३-१५ सुनिश्चितं हितम् १७-१६१ सुनेत्रैर्वेष्टितं कुर्यात् १८-२० सुपर्णं गरुडं चैव १५-३३२ सुपर्ण: पद्मरागाभ: २४-३७२ सुपर्ण: पद्मरागाभो ८-४३ सुपर्ण: पश्चिमाभ्यां तु ८-४९ सुपर्णतालमकरऋश्या १०–२३७ सुपर्णश्चक्रसंज्ञश्च ९-२९३ सुपिष्टैरुपरिष्टाच्च ४-१६० सुपुष्पाक्षतलाजाढ्यम् १६-८५ सुपूर्णमुदकेनैव २१-४९५ सुप्रसन्नेन मनसा २२-६५ सुप्रसिद्धो महाबुद्धे २४-४७६ सुभद्रस्तु गदान्यस्तत् ९-८३ सुभावितं स्मरेद्धिम्बम् १८-२०२ सुभिक्षक्षेमशान्त्यर्थम् १८-२५४

सुभीमदण्डहस्तौ च ९-२१०
सुभीषणं सौम्यरूपम् २०-२५८
सुभुवं सुनसं शान्तम् ४-८६; २०-१६२
सुमन्तुं जैमिनिं चैव १-४१
सुमुखः सुप्रतिष्ठश्च ९-४२
सुमुखीं पूजयेद्विष्वक्सेन ७-८६
सुमुहूर्ते तु सम्प्राप्ते १६-३३८
सुमुहूर्ते सुलग्ने च १०-३९५; ११-२९८;

१२-१९१ सुमृष्टधूपपात्राणि ११-२२९ सुयन्त्रित: संयतवाक्तदाज्ञा २२-६ सुयन्त्रिते च क्षीराज्य १८-२५३ सुरभिं पद्मिकञ्जल्कम् १५-३१६ सुरभीकृत्य तदनु १२-४५ सुरसिद्धमनुष्यादि २४-४३४ सुरासुरेन्द्रजयिने १०-३८७ सुरोत्तमाभिधानं च २०-८० सुलक्षणं दृढं स्निग्धम् १०-२२९ सुवर्णं रजतं ताम्रम् १५-३१८ सुवर्णनिर्मितै: पट्टै: १९-५४ स्वर्णशृङ्गघोषैश्च ११-२२७ स्विस्तृतं तद्विधानम् १८-२७३ सुवृत्तकनकस्तम्भपीवरः १०-२४३ सुवृत्तान्याम्रतुल्यानि २५-१४६ सुवेषगणिकासङ्घेः १०-३६५ सुव्यक्तलक्षणं मान्त्रम् २४-११५ सुव्यक्तावयस्थित्या २४-३८५ सुशान्तं सर्वगं बुध्वा १८-२८६ सुशृतं च घनीभूतम् २५-१५३ सुशोभनं शोभनाङ्गम् ९-१४३ सुशोभनं सुभद्रं च १८-५६ सुषुप्तिवृत्ते: पिण्डाख्य २३-२७०

सुषुप्ति संज्ञं स्वप्नाख्यम् २०-१९९; २१-५७१

सुसंस्कृतमसिद्धं वा २१-३३५ सुसमं श्रीयुतं कुर्यादण्डम् १६-२४५ सुसितासितरक्तैश्च ५-२०७ सुस्थितं कर्णिकायां वा ८-१३० सुस्थितं गरुडं विप्रा: ९-११२ सुस्थितं दृढपादं च १८-२० सुस्थिरे सन्निरोधश्च ४-२४ सुस्नाता धौतवसना ४-२३६ सुस्नातैर्लोहदार्वश्म २५-६८ सुस्नातैश्च सुवेषैश्च २५-८३ सुस्पष्टमुच्छ्रितं लग्नम् २४-४० सुस्वरामुपघण्टां च १८-५५५ सुहृद्ये भूतले मग्ना १७-५७ सूकराननतुल्यं तु १७-२९४ सूक्तेन पौरुषेणैव ११-२७३ सूक्ष्मकल्पमिदं प्रोक्तम् १४-१४७ सूक्ष्मं दृढं सितं श्लक्ष्णम् १४-९२ सूक्ष्मरूपेण तिष्ठन्ति ९-१८५, २०४ सूक्ष्मस्थूलं तु नवमम् १५-३ सूक्ष्मस्थूलिमदं प्रोक्तम् १५-११३ सूतकं वा मृताशौचम् १९-४५२ सूतकप्रेतकस्पृष्टे १९-५१७ सूत्रं पूर्वापरसमम् ११-१३८ सूत्रत्रयेण चान्येषाम् १४-१४७ सूत्रद्वयेन पत्राग्रम् २५-३५ सूत्रापातं ततः कुर्यात् १५-३५ सूत्रपातमलङ्कारम् १४-२०५ सूत्रपातविधानं च १५-१३७ सूत्रपातादिकं चामिन् १५-८२ सूत्रपातादिकं चास्य १५-८४

सूत्रभूतां न्यसेत्सम्यक् १६-१९५ सूत्रभ्रमसमोपेतै: १४-११८, १५१ सूत्रभ्रमैस्तु सुसमम् ११-१५१ सूत्रमानं च पूर्वोक्तम् १४-१०६ सूत्रवस्त्राद्यभावे च १९-६८७ सूत्रावर्तेश्च सुसमै: १४-१३२ सूत्राख्यमणिजाले ५-३४ सूत्रात्मकं वपुः स्मृत्वा २१-१९३ सूत्रात्सूत्रादन्तरालम् १०-१३८ सूत्रान्तरं पुनर्बध्वा १९-४८२ सूत्रेण लाञ्छनं कुर्यात् २८-२९ सूत्रेण वेष्टियेद्यत्नात् १५-५३ सूत्रेण वेष्टितान् कृत्वा १५-२६६ सूत्रेण सर्वबिम्बानाम् १७-१७३ सूत्रे मणिगणो यद्वत् २-८६ सूत्रेण सुसमे कुर्यात् १७-१७० सूत्रै: सुधावलिप्तेश्च १६-१०६ सूत्रैर्ग्रन्थिगणैश्चैव १४-१३८ सूत्रैस्तथाविधं कृत्वा १९-६५८ सूरणद्वयकन्धं वा २५-१२५ सूर्यकान्तं पद्मरागम् १५-२२१, २७० सूर्यकान्तादिसङ्काशम् २४-२५७ सूर्यकोटिप्रभाः सर्वे २४-१०२ सूर्यमण्डलसङ्काशम् २४-४४१ सूर्यसंज्ञस्तु भगवान् २०-७६ सूर्यसोमात्मकं चाऽग्ने: ५-१९१ सूर्यसोमौ ततः कुर्यात् ३-३१ सूर्यस्य रश्मयो यद्वत् २०-९८ सर्योदयस्य व्यत्यासे १९-२६५ सूर्योदयेऽपि सप्तम्या १३-५ सृष्टिन्यासो भवेदेष ७-१७६ सृष्टिर्लज्जाजयामाया १३-१०५

सृष्टिसंस्थितिसंहार २-५२ सृष्टिसंस्थितिसंहारन्यासम् १८-४१८ सृष्टिस्थितिलयन्यासेषु २-६३ सृष्टौ नियोज्य ब्रह्माणम् २०-१२१ सृष्ट्रा जगदिदं सर्वम् २०-१३४ सेचनं पञ्चगव्येन १६-१०० सेचयेत्कवचेनैव ५-६३ सेनया सर्वतो दिक्षु ११-२३८ सेनाधिपं तदर्थं तु १२-१४५ सेन्दवैस्समरीचैश्च २५-१३२ सेवयेत्फलमूलैर्वा २१-१५ सेवाजनांश्च सन्तोष्य १२-१३९ सेवा परास्तथाऽन्ये १२-१३३ सैन्धवारण्यमाश्रित्य २०-६५ सोचिरान्मुक्तदोषस्तु १८-५५२ सोऽचिरान्मोक्षनिष्ठम् २४-४७८ सोऽचिराल्लभते ३-१९४ सोऽचिराल्लभते स्वेष्टान् २५-२१७ सोत्तरीयोपवीतं च १९-७७५ सोदकेन च भूतानाम् २१-४८२ सोऽनङ्ग: संस्मृतो मन्त्र: २३-८७ सोनन्तं फलमाप्नोति १८-५४२ सोपकुम्भं सकरकम् १६-३३६; १९-८५३ सोपधानं तदुर्ध्वे तु १८-१०७ सोपपीठमधिष्ठानम् १४-२२ सोपवासं द्विजश्रेष्ठा १४-२६६ सोपान पङ्किभिर्युक्तम् १२-४३ सोपानभूतं यत्क्रान्ता २१-४३८ सोऽपि यायात्परं स्थानम् ६-११८ सोमं तारागणोपेतम् ९-९६ सोमकम्भार्चनं होमम् ११-३९७ सोमेशदिग्द्वये ग्राम ११-७७

सोमेशानान्तरे वापि १८-४३८ सोऽयं मन्त्रः समाख्यातः ८-१३ सोऽस्मिन् संसारचक्रे १६-३१७ सौकरीयेण रूपेण २०-३५ सौकुमार्येण रूपेण ५-८० सौत्रं देहमथाक्रम्य २१-३५३ सौत्रं प्रतिसरं चित्रम् १४-८ सौदर्शनमहाशक्ति: ७-१११ सौदर्शनार्चनविधिम् ७-९३ सौदर्शनीया मन्त्राश्च ७-९३ सौदर्शनी समुदिष्टा ७-१३९ सौदामिनी च य प्रख्यै: २०-२५१ सौदामिनीनिभं ध्यायेत् ५-१६२ सौदामिनीप्रभां शक्तिम् ९-११९; २४-४४६ सौभाग्यमतुलं विप्रा: ५-२१७ सौभाग्यशब्दमादाय २३-४१२ सौमनस्यं महोत्साहस्तु १७-३७ सौम्यं द्विरष्टवर्षम् २४-१९२ सौम्यनाडीपथा चैव १६-३५ सौम्यमूर्तिचतुष्कन्तु २४-९७ सौम्ययाम्यायतं वाऽपि १४-१७ सौम्यरूपस्य च विभो: १७-१९० सौम्यवक्त्रं विवृत्ताक्षम् ९-११२ सौम्यवारुण ईशाने २१-२३४ सौम्याग्नेयोभयाख्येन २०-९४ सौरभीयो ह्ययं मन्त्र: ३-३४ सौवर्णं यानमारोप्य १०-३०९ सौवर्णं रजनीचूर्ण ११-३२६ सौवर्णं राजतं चैव १८-१९८ सौवर्णं राजतं वापि १३-१६८ सौवर्णिकङ्किणीयुक्ताम् १३-६० सौवर्णकुम्भशिखरै: ११-२८२

सौवर्णपुष्पसम्पूर्णम् २-१२५ सौवर्णशिबिकायाने १३-११२ सौवर्णानि च पात्राणि ४-२१९ सौवर्णा राजता ग्राह्या: १५-४४ सौवर्णे राजते वापि ११-४०५ सौवर्णीं राजतीं ताम्रीम् १२-१७२ सौवर्णी राजती वाऽथ १६-२०७ स्कन्धदेशात्समारभ्य १४-१३५ स्कन्धप्लोतं निवेद्याथ ४-१६३ स्कन्धभूता ऋगाद्यास्ते १-२४ स्कन्धमानविनिर्मुक्तम् १७-१३६ स्कन्धोत्तमाङ्गं त्रिकलम् १७-१२१ स्तनद्वयं समं कुर्यात् १७-१३३ स्तनादुर्ध्वमधो नाभे: १४-१४६ स्तनाभ्यां त्रिकलौ पाश्वौँ १७-१३४ स्तम्भद्वयान्तरस्थेन १४-४५ स्तम्भद्विद्वितयेनैव २१-४१ स्तम्भने च हरिद्रान्नम् २५-११९ स्तम्भमस्तकमानेन १४-४५ स्तम्भमूलस्थले वेदिम् १०-३५४ स्तम्भमूले चतुर्हस्तम् १३-१९३ स्तम्भवत्कर्णिकामध्ये २४-७९ स्तम्भस्य तु महद्दाहे १९-५१५ स्तम्भाग्रे चतुरश्रं च १३-१८९ स्तम्भाग्रे ध्वजवस्त्रस्य १९-४९६ स्तम्भाधस्तात् पूर्वभागे १३-१९५ स्तम्भान्तरं प्रतिष्ठाप्य १९-५१४ स्तम्भान् संवेष्टयेत् १४-६२ स्तम्भेषु गरुडव्यूहम् १२-१७७ स्तरीरत्वद् भवतीति १५-३६१ स्तरोर्ध्वे तु विधायाऽथ ६-७ स्तरोपरि विकीर्याऽथ ६-५

ŚLOKĀRDHĀNUKRAMAŅĪ

स्तुतिपाठकपूर्वांश्च १८-३३५ स्तृतिमङ्गलघोषैश्च १२-५२ स्तुतिमङ्गलघोषैस्तु ११-२७३ स्तृतिसम्मार्जनस्नान २१-९ स्तृत्वा च देवदेवेशम् १४-२७१ स्तृत्वा जितन्तामन्त्रेण १८-२४५ स्तुत्वा नानाविधै: स्तोत्रै: १-७ स्तुत्वा स्तोत्रैर्जितं ताद्यै: १०-७८ स्तृत्वैवं श्रावयेत्तस्य १०-३९१ स्तुवन्तु वन्दिन: सर्वे १२-२०० स्तोत्रमन्त्रै: पवित्रैश्च २-१३१ स्तोत्रमन्त्रैर्नमस्कारै: ४-१९१ स्तोत्रै: स्तुवीत गरुडम् १०-३८४ स्तोत्रै: स्तुवीत देवेशम् ११-२५५ स्तोत्रैर्नानाविधै: स्तुत्वा २०-२५९ स्तोत्रैश्च विविधेर्नृत्तै: ११-११९ स्तोम आत्मा नमस्तस्मै १०-३८९ स्त्रीभिर्वानुपनीतैर्वा १९-१३५ स्थगयित्वांशुकैर्दिव्यै: १८-११९ स्थण्डिले कलशेऽग्नौ च २१-१२२ स्थण्डिलेष्वथ कुण्डेषु १८-३६ स्थण्डिले स्वप्नसिद्ध्यर्थम् १८-३३८ स्थपतीनां करे दद्यात् १६-४९ स्थलानां व्यवधानं तु १८-३० स्थलानां सङ्कटानां च १८-३१ स्थलायां स्थण्डिलस्योध्वे १६-१४४ स्थलीं मध्योन्नतां रम्याम् १४-३८ स्थलीनामिष्टकाद्यैश्च १४-३६ स्थले प्रवणमुच्चार्य २५-६७ स्थले भस्मनिभे पूर्वे ११-१८८ स्थलेवतार्य मन्त्रेशमिष्ट्रा १७-६३ स्थलेषु वालुकाद्येषु १६-४२

स्थातुमहिस लोकेश: २०-२९९ स्थानं धूमाकूलं दग्धम् २१-२७४ स्थानं सुविस्तृतं कृत्वा ४-१९५ स्थानकेनासने वामम् ८-१२७ स्थानकै: संस्थिता: सर्वे ९-६५, १५० स्थानभेदं विनाऽङ्गानि ४-६६ स्थानभेदं समासाद्य २४-१३४ स्थानभेदस्थितं कृत्वा २१-२३२ स्थानमासाद्य सर्वेषाम् १६-२८ स्थानशुद्धिर्भवत्येवम् २-३७ स्थानस्य राज्ञो राष्ट्रस्य ११-३६२ स्थानान्यपि च ३-१७६ स्थाने पूर्वोदिते पश्चात् १८-१५८ स्थाने वृन्दावनाख्येऽपि २०-२३ स्थानेषु हृदयादीनि ७-१९२ स्थापनं गणनाथानाम् ९-२९० स्थापनं देवदेवस्य १६-९१ स्थापनं यत्र निर्दिष्टम् २३-२० स्थापनादि प्रतिष्ठान्तम् २३-२२ स्थापनीयानि भण्डेषु २५-१४१ स्थापनेऽधिकृते मुख्ये १९-७३८ स्थापने यजमानस्य १८-४८१ स्थापनोक्तविधानेन १९-२७३ स्थापयित्वा तु तत्पात्रम् १०-१२३ स्थापयित्वा यथास्थानम् २५-१७७ स्थापयित्वा यथापूर्वम् १९-४४० रथापयित्वा विधानेन ८-२२० स्थापयित्वोलुखलानि २५-६९ स्थापयेच्चलबिम्बानि ४-१९४ स्थापयेत्कर्मिबम्बादीन् १८-४२९ स्थापयेत् ध्वजस्तम्भम् १०-३५३ स्थापयेदात्मसारोत्थम् २५-१४३

स्थापयेद्रोपुरास्यान्तः १०-३३८ स्थापयेद् विधिना यात्रा ४-१९७ स्थापितं मनुजेन्द्रैस्तु २३-३८ स्थापितं मनुजैर्देवम् २३-३६ स्थापितं मनुजैर्वापि ७-२१८ स्थापितस्नपनाद्विप्राः ११-३२७ स्थापितानां च मूर्तीनाम् २५-२०१ स्थापितेष्वथ कुम्भेषु १९-६७२ स्थापिते स्नानकलशे १९-६७७ स्थापितो विधिवद्देव: २०-७ स्थाप्यते केवलामूर्ति: १७-२५१ स्थाप्यमाने बृहद्भिम्बे १८-७१ स्थालिकाश्च यथालिप्ता: २५-१६९ स्थालीं चास्त्रेण संक्षाल्य २१-११२ स्थालीकमण्डलुं दर्वी २१-७० स्थालीभ्यस्समुपाहृत्य २५-१७१ स्थालीशशवपूर्णेषु २५-१३७ स्थित आहवनीयादि ८-७७ स्थितं त्रिविक्रमाख्यम् २०-४२ स्थितं धराश्रितं भूयो २१-१०२ स्थितं वैभवदीक्षायाम् २१-४०१ स्थित: कमलसम्भूत: २०-२६ स्थित: कर्मात्मतत्त्वानि २१-२०७ स्थित: पिण्डारके देव: २०-८२ स्थित: पिण्डारके विप्र २०-५२ स्थित: सिन्नहितो देव: २०-५ स्थितमादाय विश्वेशम् १८-२९२ स्थितमायतने वाऽथ ४-५६ स्थितमेकाधिकेनैव २४-४०९ स्थितस्तद्विजयेऽध्यक्षः २४-२८२ स्थितस्त्वनेकधा देव: २४-४११ स्थितस्त्वाकर्णिकोर्ध्वाच्च २४-११३

स्थिताङ्किदेशतो लक्ष्मी २४-३५८ स्थितान् देवान् स्वहृदये १९-५४७ स्थितानां मन्त्रबिम्बानाम् १४-११४ स्थितानामादिमूर्तीनाम् ४-१०८ स्थितावपि समासीना: १७-२४७ स्थितास्सङ्कर्षणान्ताश्चापि २१-२१६ स्थितेऽपि च तथासीने १८-४१८ स्थितेऽपि तन्मुहूर्तांशे १८-४३१ स्थिते वा कल्पिते तत्र २-९ स्थिते वा वाहनारूढे १७-२४६ स्थितैव गारुडी मूर्ति: ८-१६ स्थितोऽन्तर्यामिभावेन २४-१८५ स्थितो नन्वब्जसम्भूत: २०-५४ स्थितो य: स्तम्भभूतस्तु २४-१९३ स्थितो वैद्याधरीयेन ४-१११ स्थित्यपेक्षावशेनैव १६-२६४ स्थित्यर्थं ब्रह्मनाड्या वै १७-१७० स्थित्यर्थमुपलै: सर्वै: १६-७९ स्थित्या नानाप्रकारा ये २०-९४ स्थित्युपत्तिप्रलयकृत् २४-१४० स्थित्वाग्रतो मन्त्रमूर्ते: १६-२०१ स्थिरं समेखलं कुर्यात् ५-५४ स्थिरो जयन्त: सततम् ९-२४९ स्थूलकल्पमिदं प्रोक्तम् १४-१३१ स्थूलदन्तौ च दान्तौ च ९-६९ स्थूलरूपेण तमजम् २४-२४३ स्थूलसूक्ष्मपरत्वेन १८-४१२ स्थूलसूक्ष्मं तु नवमम् १५-३१ स्थूलसूक्ष्मात्मको ध्येय: ७-१२१ स्थूलस्थूलाभिधं स्नानम् १८-१६४ स्थूलस्य व्यतिरिक्तस्य १४-९१ स्नपनं कारयेत्तेषाम् १९-२२८

स्नपनं चार्घ्यदानं च १५-७६ स्नपनं चोत्तमं कुर्यात् १९-५०२ स्नपनं त्वाचरेत्तेषाम् १९-१४७ स्नपनं दर्पणे कुर्यात् १६-३०४ स्नपनं देवदेवस्य १९-१४१, ३४९ स्नपनं द्विविधं विद्धि १५-२८ स्नपनं नवभि: कुम्भै: १९-४४६ स्नपनं पञ्चविंशद्भिः १५-९० स्नपनं पूज्यमन्त्रस्य १४-२७७ स्नपनं प्रारभेत्पश्चात् १५-२७ स्नपनं प्रासादसंस्पर्शे १९-२४६ स्नपनं बलिदानं च ९-३४२ स्नपनं बृहदापाद्य १८-७३ स्नपनं मुख्यकल्पे तु १५-४२६ स्नपनं विधिवत्कृत्वा १९-१३६ स्नपनं शान्तिहोमं च १९-२३०, २३४, २६३, ४३०, ५१०, ५१६, ५७८, ५८२, ५९१,

५९८, ६०२, ६०८, ६३६
स्नपनं सर्वकलशैः १५-१६३
स्नपनं स्थूलपराख्यम् १८-१६२
स्नपनं स्यातु सर्वत्र १९-१५५
स्नपनद्वितयञ्चैव १९-४६३
स्नपनाद्युत्सवान्तस्य १४-७१
स्नपनाधिकृते बिम्बे १४-१७५
स्नपनानां विधानं तु १५-४३०
स्नपनानां विधि सम्यक् १५-१
स्नातं स्रग्वस्त्रभृच्छिष्यम् २१-२८१
स्नातः शुक्लाम्बरः १६-९६
स्नातः शुक्लाम्बरः स्रग्वी १८-४२
स्नाताशशुक्लाम्बरः स्नग्वी १८-४२
स्नाताशशुक्लाम्बरा दक्षाः २५-१६४
स्नातुं कल्याणसरसि २०-३०४
स्नातोनुलिप्तो मन्त्रेण १८-४३१

स्नात्वा तदीयमन्त्रेण ८-१८ स्नात्वा ब्राह्मे मुहूर्तेऽथ १४-१९९ स्नात्वा सर्वे कुशाम्भश्च १९-१७४ स्नानं कुर्यातु देवस्य १९-३४६ स्नानं कृत्वा तु विधिवत् ११-४३० स्नानं वा तत्र कुर्वन्ति २०-३०६ स्नानकर्मशिलादीनाम् १८-७३ स्नानकाले विशेषेण १९-७०१ स्नानकुम्भं विनाऽन्येषाम् ४-१७२ स्नानपीठे समारोप्य १५-३९३ स्नानभूमौ ततः कुर्यात् १८-६९ स्नानमाकारशुद्ध्यर्थम् १८-१३२ स्नानवस्त्रादिसकलम् ११-२७७ स्नानविज्ञापनं कृत्वा ४-१६६ स्नानशेषेण तोयेन १५-४१६ स्नानैस्तु क्षीरपूर्वैर्वा ११-१९६ स्नानादिना समभ्यर्च्य १०-१७; ११-१; १८-४५९ स्नानादि हविरन्तं तु १२-२२८ स्नानाद्यं कर्मिबम्बे तु १८-७९ स्नानाद्यमिखलं ताभ्याम् १६-२९५ स्नानान्ते भोगयज्ञान्ते ४-२०० स्नानार्चनादिकं कृत्वा ११-१८२ स्नानार्थं कर्मबिम्बे तु ४-१६५ स्नानार्थं कल्पितेनैव ४-१५६ स्नानार्थं स्वषसंयुक्तम् ४-१५० स्नानार्थत: पुरा क्लृप्ते १८-२१८ स्नानार्थमग्निकोणे तु ३-२८ स्नानार्थमवतीर्णस्य ४-१४३ स्नानासनं ततो नीत्वा १०-६० स्नानासनं निवेद्याऽथ ४-१४२ स्नानासने समारोप्य ४-१६६ स्नानासनोदितै: भोगै: १०-६८: १५-३९५

स्नानीया अग्रगेहाद्वै १८-१८ स्नानीयाच्चाऽऽचरेत् ३-९८ स्नानेष्वन्यतमस्नानम् १८-४९७ स्नानोपभोगमन्त्रार्थ १८-५५१ स्नायाद्वपनपूर्वं तु १०-१६ स्नापयित्वा मूलमन्त्रम् १९-३२२ स्नापयित्वाऽर्चियत्वा च १८-२२८ स्नापयित्वा विशेषेण १९-१८९ स्नापयेत्कलशेनाथ १८-४४८ स्नापयेत्केवलं याने १९-५६४ स्नापयेत्पाठयेद्विना १८-२२० स्नापयेद्देवदेवं तु १९-२३१, २३७, २४७ स्नापयेद्देवदेवेशम् १५-३८४; १९-५८८ स्नापयेद्यदि सम्मोहात् १९-६९८ स्नापयेद्धान्धवादीनाम् १४-३०४ स्नापयेद्वह्यसुक्तस्थै: १८-५१० स्नापयेद् विधिवन्मन्त्री १९-६७० स्नापयेत्रवभि: कुम्भै: १९-२२३ स्नापयेन्मङ्गलाख्येन १५-१७४ स्नापयेन्मूलमन्त्रेण १५-११२ स्नापितं पूजितं सम्यक् १६-१९२ स्नापितो यदि देवेश: १९-६६९ स्नाप्याधमाधमेनाथ १९-५०८ स्निग्धप्रदक्षिणाऽऽवर्तः ५-३३६ स्पर्शनं विद्धि संस्कारम् ५-११४ स्पष्टमुर्ध्वमुखं सैव २४-१७ स्पष्टौ प्रसारितो हस्तौ २४-३३ स्पृशेच्चेद्देवबिम्बं तु १९-१५० स्पृशेच्वेद्भगवद्भिम्बम् १९-१३१, १४० स्पृष्टं कार्पासवस्त्रं तु १९-३३१ स्पृष्टाच्चण्डालपूर्वैर्वा १९-३४७ स्पृष्टाद्वा प्रतिलोमाद्यै: १९-३४६

स्पृष्टात्रपानभक्ष्यादे: १९-३५८ स्पृष्टे बिम्बे तदा कुर्यात् १९-१३३ स्पृष्टेऽस्पृश्यैस्तथा केश १९-५११ स्पृष्टैर्द्रव्यैस्तथाऽस्पृश्य १९-३१६ स्पृष्ट्रा दक्षिणहस्तेन १०-३२७ स्फटिकाद्रिप्रतीकाशम् ४-१११ स्फटिकामलसङ्काशम् १७-६९ स्फटिकोपलावद्भावात् २४-२१८ स्फाटिकं चाऽक्षसूत्रं च ३-६० स्फाटिकं चाऽक्षसूत्रं तु २१-६१ स्फाटिकेनाऽक्षसूत्रेण ५-२९; २४-३३३ स्फिजौ कौपीनराजी १७-१४१ स्फुटीकृतं मया देव ४-१४० स्फुटो रेखामय: शङ्ख: २४-८५ स्फुरत्यविरतं बुद्धौ १६-२४ स्फ्ररद्रश्मिद्वयाकीर्णम् २-१२७ स्फुरद्रूपां परिभ्रष्टाम् २१-१६६ स्फुल्लिङ्गकणतुल्येन २४-११६ स्मरपत्राश्रितं सूर्यम् ४-२३ स्मरेजङ्घावधिर्यावत् ३-१०४ स्मरेत्सङ्कर्षणं देवम् २४-१३२ स्मरेद्दक्षिणपाणौ तु २१-१३४ स्मरेद् वै ध्यानकाले च ४-१२४ स्मर्तव्यं ध्यानकालं तु ७-२१४ स्मर्तव्यसूर्य: सङ्काश: २२-५२ स्मर्तव्यस्वपदस्थः स २४-१८२ स्मर्तव्यस्य चतुर्धा वै २४-३२९ स्मर्तव्यस्सोपि भगवान् २४-३४६ स्मर्तव्यास्सर्वतो व्याप्ता: ३-१२४ स्मृत्वा कृत्वा च सन्धानम् १४-२११ स्मृत्वा चोभयरूपं तु १४-२०७ स्मृत्वाऽथ मुक्तम् २-४६

स्मृत्वाऽथ शिष्यचैतन्यम् २१-३६१ स्मृत्वा नीलाम्बुजाक्रान्तम् २१-१५७ स्मृत्वा परात्मना तं च ६-१०६ स्मृत्वा भ्रामयमाणाम् ४-११ स्मृत्वा शक्त्यात्मनाग्नौ तु २१-३९२ स्मृत्वा ह्यभेदभावेन २१-२१९ स्मृत्वैवं जुह्यादाज्यम् ५-१५० स्मृत्वैवं मूलमन्त्रं तु १८-२९५ स्यात् षट्करे गृहे १८-१४ स्याद्विरोधनिरासस्त् ४-७ स्रग्दामसूत्रसम्बद्धम् ४-१७९ स्रग्धूपमधुपर्कं च ५-९७, १९४ स्रग्वरैर्विविधैर्माल्यै: २४-१२९ स्रङ्मूलफलपात्रैस्तु २४-२५४ स्रष्टुं जगदिदं सर्वम् २०-१२८ स्रष्टारो विश्वकर्मा च १६-१३२ सुक्सुवादीनि भाण्डानि ५-५१ स्रुक्स्रुवावथ चाऽऽदाय ५-१२७ सुक्सुवौ च चतुष्कम् ५-९६ सुक्सुवौ चापि कलशौ २४-२२९ स्र्क्स्वौ योगपट्टं च २१-४७७ स्रुग्दण्डे देहनाभौ तु ५-२५० स्रुवमाज्येन सम्पूर्य ५-१८९; २१-३७१ स्रुवमादाय सन्तर्प्य २१-३५८ स्रुवमेवं विधं कुर्यात् २५-५७ स्वकाच्छान्ततरात् २४-२४२ स्वकारणं विना सर्वम् २४-१७९ स्वकार्य सूचनान्नूनम् १७-२०४ स्वकीया जातयश्चान्ते २३-४३५ स्वकुण्डे देशिकेन्द्रस्तु १८-२३७ स्वकुण्डे हवनं कुर्यात् १८-३७ स्वक्रमान्तर्गतं तेजः २३-९०

स्वक्षनाभ्यरनेमीभि: ७-१०१ स्वगृहद्वारदेशाच्च १७-४२ स्वगृहे स्थापितो देव: २१-५०६ स्वतन्त्रं परतन्त्रं वा १३-८५ स्वतृप्तिमयनेत्रेण २१-३६८ स्वतेजसा जगत्सर्वम् ९-१२४ स्वतेजोनिजसामर्थ्यम् २४-३८४ स्वदिक्ष्वन्यान्यथा १६-१८४ स्वदेहतेज: सम्भूत ४-९८; २०-१७४; २४-१०६ स्वदेहाद्रेचकेनाथ २१-३७३ स्वदैर्घ्यादर्धविस्तीर्णम् १८-२२ स्वधर्मनिरतैश्चैव १४-१९६ स्वधादिगायत्र्यन्तास्तु १५-२०२ स्वधादीनां च शक्तीनाम् १०-१८१ स्वधा पितृक्रियायां च ५-२४६ स्वनामपदमुक्तेन ५-८१ स्वनामपदसंयुक्तम् २१-२२९ स्वनाम्ना पूजियत्वैतान् १८-२६८ स्वनाम्ना प्रणवाद्येन ४-१७ स्वनाम्ना प्रणवेनैव १८-३२९ स्वनाम्ना वास्तुनाथं तु १६-१२४

स्वनाम्नि स्वामिशब्दं तु १८-४२२

स्वपक्षमानादिगुणम् १०-२४७

स्वपदात्प्राग्वदुत्थाप्य २१-५३ स्वपाणिसम्पुटेनैव ४-३७

स्वप्वयूहध्यानमथ २४-९१

स्वप्नादेश्चापि विप्रेन्द्र ३-१७२

स्वप्ने तु चन्द्रपतने १९-२६८

स्वप्नानि यान्यनिष्टानि २१-२७१

स्वपक्षमानाद् द्विगुणम् १७-२२९ स्वपदं भोगखित्रस्य २३-२६७

स्वप्रकाशस्त्वनुपमो २३-९१ स्वप्रत्यभिमुखं शान्तम् ४-६० स्वप्रभानिकरेणैव २४-३०४ स्वबाहदण्डमानेन २५-४० स्वबुद्ध्यानुगतं कृत्वा २१-१९१ स्वबुद्ध्युन्मेषतस्यैव १-५९ स्वभावप्रच्युतिर्बोजम् २३-२५९ स्वभावसौम्यममलम् ८-११८ स्वभूमौ वाममार्गेण २१-३२९ स्वमणिव्यञ्जितेनैव २४-१९८ स्वमन्त्रयुक्ता चान्येषाम् २४-६३ स्वमन्त्रादमृतौघेन २-४९ स्वमन्त्रेण तु तत्रापि १८-३६७ स्वमन्त्रेणार्चनात्स्वत्वम् २१-३६ स्वमरीचिगणेनैव ९-२३२; २१-१३५ स्वमायाजलमध्यस्थ २४-३१३ स्वमार्गं परमार्गं वा १६-२३ स्वमूर्तिकृम्भान्मन्त्रेण १८-३१४ स्वमूर्तिभिरमुक्ताभि: २४-७७ स्वमूर्तिभरमूर्ताभि: २-९३ स्वयं कृतानां बिम्बानाम् १८-४८८ स्वयं ज्ञाननियुक्तेन १६-६२ स्वयं प्रणीतं यच्छास्त्रम् १-५६ स्वयं वस्त्वनुसन्धाय १८-५१ स्वयं व्यक्तं तथा सैद्धम् २३-३४ स्वयं व्यक्तादिके चैव १९-७३ स्वयं व्यक्तादिके धाम्नि १९-१००, १०९ स्वयं व्यक्तादिके वापि १९-८२, १०६ स्वयं व्यक्तादिके स्थाने ११-३५०; १९-४१२ स्वयं व्यक्तादि बिम्बानाम् १९-५१ स्वयं व्यक्तादि बिम्बानि १९-६५ स्वयं व्यक्तादिभेदं च २०-३

स्वयं व्यक्तादिरूपेण २१-५३६ स्वयं व्यक्ताद्यालयानाम् १९-१९६ स्वयं व्यक्तिं समध्येत्य २०-४ स्वयं व्यक्ते तथा दिव्ये १९-५० स्वयं व्यक्ते तथाऽन्येश्च ४-२०२ स्वयं शलाकां सौवर्णी १८-२०६ स्वयं शशाङ्घः ४-१३० स्वयं संविभज्याशु ८-८० स्वयं स्वोत्थं विभजति २४-३४५ स्वयमभ्यर्चयेत्पश्चात् २१-१६८ स्वयमाद्यन्तसंरुद्धम् १८-२५५ स्वयमेवाऽनुरूपेण १८-४३४ स्वयमेवोपकाराय २४-८० स्वयोगबलवीर्येण ५-१७५ स्वरं तृतीयं संयोज्य ७-१४६ स्वरजात्यादि युक्तानि २३-२३४ स्वरिमखचितम् २४-१२१, ४४० स्वरिंगमण्डलान्तस्थम् ४-११८ स्वरूपं दिव्यशास्त्रादे: २३-१ स्वरूपज्योतिरेवान्तः ३-७० स्वरूपभेदमाप्नोति २४-४३६ स्वरूपममलं भूय: १८-२९७ स्वरूपेण यथावस्थम् २१-४५६ स्वरूपेण हि मन्त्रत्वम् २३-२४६, २४७ स्वरेणैकेन युक्तस्य २३-२४८ स्वरेणोच्चतरेणैव ४-२३१ स्वरोत्थं व्यञ्जनोत्थं वा २३-२४६ स्वरो रागस्तु गौड: ११-८७ स्वर्गकामस्तु पूर्वाह्ने १९-६९० स्वर्णादिना द्रावितेन १९-२२ स्वर्णादिनार्थिन: शक्त्या १८-६८ स्वर्णादि निर्मितं यानम् ६-४३

स्वलङ्कृतां सुरूपां च ५-६ स्ववंशाराधितं देवम् २०-२३८ स्वविकल्पात् प्रणीतम् १-६२ स्वविद्यया समावाह्य ८-२९ स्वविवर्तेन वीजस्य २३-२५३ स्वव्यापारवशेनापि २१-४२६ स्वशक्तिपरिपूर्णस्य २१-३७५ स्वशक्तिभावितं कृत्वा २४-२५७ स्वशक्तिवर्णदण्डस्थम् १६-३१३ स्वशक्तिविभवाधारम् २४-२६३ स्वशक्त्या वै ह्यनिच्छातो २१-२२२ स्वशरीरमथासाद्य २१-३५७ स्वसंज्ञाप्रणवोपेता ५-१३७ स्वतत्त्वादेत्य विश्रान्तम् २०-२७ स्वसामर्ध्यस्वशक्त्या २१-२२२ स्वस्तिकाद्यैर्भवत्येव २४-३९१ स्वस्तिके चतुरश्रे वा १२-१२२ स्वस्तिकेनोपविष्टाश्च २४-४७२ स्वस्त्यस्तु च शिवम् १०-५१ स्वस्थानमणिमादीनाम् २१-४२५ स्वस्थानस्थानमस्यन्ति ९-३०६ स्वस्थानाच्चलिते तस्मिन् १९-३८ स्वस्थानेषु स्वमन्त्रेभ्यः २१-१९५ स्वस्थाने सन्निवेश्याथ ११-३७८; १५-४१५ स्वं स्वं चारोप्य चान्येषाम् १४-२३२ स्वं स्वं प्रदेशमेतास्तु ३-१८० स्वस्वमन्त्रै: प्रतिष्ठाप्य ८-१८२ स्वस्वबीजै: स्वसंज्ञै: ५-१६३ स्वस्ववर्णाश्रमाचार ८-१७९, २०९ स्वस्वशाखोदितान् १८-३३५ स्वस्वस्थानेषु संस्थाप्य ११-१९ स्वस्वाङ्गष्ठद्वयप्रोत ८-४८

स्वां शक्तिमवलम्ब्यास्ते २४-१८६ स्वां शक्तिमुपसंहत्य २१-२०८ स्वां स्वां प्रतिष्ठाम् २४-६७ स्वां स्वां वै कर्मसीमानम् ५-१५२ स्वागतं देवदेवेश २-१०७ स्वाङ्के वसुन्धरां न्यस्य २०-३०० स्वाचान्ता: कुशहस्ताश्च २५-१६५ स्वातन्त्र्यात्परिपूर्णत्वात् २४-१७९ स्वातन्त्र्ये चाग्रहारादौ ८-२१७ स्वात्मकर्मद्रुमद्रव्यम् २१-७८ स्वात्मन्युपरते तस्मिन् २३-६४ स्वानन्दधामनिष्ठस्य ७-२३; ८-२१ स्वापयेत्स्वप्नलाभाग २१-२४० स्वाभाविकं परत्वं तु २३-५ स्वाभि: स्वाभि: संख्यं तु १६-१४७ स्वाभि: स्वाभिरसंख्यं च १८-२४० स्वामिंस्तदनु वै दद्यात् २३-४०२ स्वामिसंज्ञो जगन्नाथ: २०-८४ स्वायामदीर्घं तत्पक्ष १७-२२८ स्वाराधनार्थं भूलोके २१-५१४ स्वार्थ: स्वस्वगृहे पूज्य: २१-५१० स्वार्थस्यापि परार्थस्य २१-५११ स्वार्थे परार्थे यजने २१-५०४, ५३६ स्वाश्रितानामनुज्ञातम् ८-१६४ स्वासनं च ततः प्रोक्ष्य ४-१२ स्वासने सुखमासीन: ७-१९; ८-१९ स्वासु दिक्षु यथान्यायम् १९-५२५ स्वाहाकारं सदा होमे ५-२४५ स्वाहान्तं भोगसिद्ध्यर्थम् २१-३६५ स्वाहान्तं मन्त्रमुच्चार्य २१-४७४ स्वाहीन्त: प्रणवाद्यश्च २३-२३६ स्वित्राङ्गश्च हसन् कुप्यन् १९-३०२ स्विष्टकृद्धवनं कुर्यात् ५-२०३
स्विष्टकृद्धवनं चाऽथ ७-७५
स्वीकृत्य पश्चात् प्राक् १५-३७
स्वेच्छया त्वनया शक्त्या ३-७८
स्वेच्छया त्वागतो मन्त्री ६-११६
स्वेन स्वेन तु पिण्डेन २३-३३७
स्वेन स्वेन तु मन्त्रेण ३-१७८; २४-३,४२
स्वेन स्वेन विशेषेण ३-१७७
स्वेनाध्यात्मगणेनैव २१-३५१
स्वेनान्तः करणेनैवम् ८-११९
स्वेषु स्थानेषु पूर्वोक्तम् ९-२७१
स्वे स्वे धाम्नि विसृष्टे ८-१०३
स्वोत्थ सित्रस्मृतं ब्रह्म २४-३१४
स्वोत्थेन रिश्मजालेन ४-११८
स्वोत्रत्थर्थेनोपपीठम् २१-४३

ह

हंस: शुको भारद्वाज: १७-४७ हंसमृर्तिमथात्मानम् २४-२३२ हंसश्शुचिषदित्यत्र २५-११० हंसारूढं स्वसंस्थं तु ९-९९ हकारं च सकारस्थम् २३-२१७ हतानां वा मृगाणां च १३-२५९ हनुद्वयस्य वै मानम् १७-१९१ हन्यात्सिद्धार्थकैस्तत् १८-३४६ हरिकेशवपूर्वं तु १८-४२३ हरिताकृतिमापीत ९-१४३ हरितालमुशीरं च १८-३६९ हरितालारुणाभैस्तु ९-१७५ हरिद्राचूर्णकुम्भं तु १०-६४ हिद्धाचूर्णकुम्भे तु १०-६८ हरिद्राचूर्णसंमिश्रै: १०-२०२ हरिद्राजीरकैलाद्यै: १३-३४

हरिद्रावारिभि: सिञ्चेत् १०-२१९ हरिवक्त्रमतो ध्यायेत ८-१५७ हलोत्था गोवषशृङ्ग १५-११८ हवनं विधिवत्कार्यम् १६-१५०; १८-२४३ हवनं विधिवत्कुण्डे १८-२४४ हवनात्तन्मयत्वाच्च २३-२६१ हवनान्तं क्रियाकाण्डम् १४-१९८ हवनान्तं च निश्शेषम् १८-४३३ हवि: पाकादिकर्मार्थम् २५-७३ हिव: प्रमाणतुल्याश्च २५-१६९ हविरान्तं समभ्यर्च्य १३-१२९ हविरन्तै: समभ्यर्च्य १५-४०८ हविर्निवेदनं चापि १९-६५१ हविर्निवेदयेद्देव्यै ७-६४ हवींषि पायसादीनि २५-२०४ हसने भग्वन्मूर्ते: १०-६ हस्तं वारित्रमात्रं वा १५-३९ हस्तक्षालनतोयं तु २१-३१० हस्तद्वयेऽपि विन्यसेत् २-५१ हस्तपादादिभि: कृत्वा १०-३५४ हस्तप्रक्षालनं चैव ३-९७ हस्तमात्रं तत: कुर्यात् २५-५३ हस्तमुद्धत्य कूजिद्धस्तथा १३-७८ हस्तयोर्विग्रहे साङ्गम् २१-८७ हस्तव्यत्यासमार्गेण १०-१९५ हस्तादौ पूर्ववन्र्यस्य ७-२२ हस्ताभ्यां शङ्खमादाय १३-४६ हस्तेऽथ दीपपात्राणि ४-२३३ हस्ते येन क्रमेणैव १८-२८२ हस्तौ प्रक्षाल्य चाचम्य २१-२९४ हस्तौ मुकुलितौ कृत्वा २४-२३ हारकेयूरकटकब्रह्म १०-२४८

हारकेयूरकटकै: २-१११ हारकेयूरताटङ्क ९-५४, ११० हारनूपुरकेयूर ८-१५५; ९-१०, १३४, १५१ हारनूपुरवस्त्रस्रक् १७-२१४ हार्दाग्नेरूर्ध्वगायन्तु २-७० हितार्थं सर्वलोकानाम् २०-१०३ हिताय सर्वलोकानाम् २०-५५ हिमाचलैकदेशे तु २०-५८ हिरण्यमधुसर्पिभ्याम् ५-१५४ हिरण्यैस्तोषयेत्सर्वान् १२-२३२ होनमर्धाङ्गलेनैव १७-१३१ होनमष्टाष्ट्रसङ्ख्यातै: १५-१७८ हीनमेकाङ्गुलेनैव १७-१४४ हीनाङ्गे वा तथा कुर्यात् १९-५७ हीना वा वक्त्रविस्तारात् १०-९२ हुं फडन्तं च शिष्यस्य २१-१८६ हुतशेषहविश्शेषे १९-४२५ हुतावशिष्टमाज्यं तु १०-१९३ हुत्वाग्नौ मूलमन्त्रेण १९-५५१ हुत्वा चाभिमतैर्ग्रासै: ६-६७ हुत्वाज्येन ततो वह्निम् १०-२१४ हुत्वा ज्ञानाय तेनैव २१-१७५ हुत्वा ततस्तु देवेशम् २१-२९० हुत्वा नित्योक्तमार्गेण १८-४५५ हुत्वा पूर्णाहुतिं पश्चात् १६-२१० हुत्वाऽप्यन्नाहुतीनाम् ५-२०० हुत्वा मूलायुतं जप्त्वा १९-५१२ हुत्वा शताष्टसंख्यम् १८-१८६ हुत्वा सोमादि मन्त्रैश्च १०-१९२ हुत्वास्त्रमन्त्रजप्तेन २१-१८९ हुत्वैवं च ततः कुर्यात् २१-४०० हुनेदाचार्यवरणम् १९-७११

हृदयङ्गमसंज्ञानाम् १४-६ हृदयङ्गमसंजैश्च १०-७; १५-४०३; १८-३०३, ४५२ हृदयात् द्विजशार्दूलम् ५-३९ हृदयादीनि विन्यस्य ७-१७८ हृदयादीनि साङ्गानि २-१०० हृदयाद्यङ्गक्लृप्ति: २३-६१ हृदयाद्यङ्गसिद्ध्यर्थम् ७-११२ हृदयाद्रेच्य विप्रेन्द्रा: १०-२९० हृदा दक्षिणहस्तेन ५-९० हदादि यद्वा दिक्स्थेषु १८-१८९, २६५ हदादि सर्वमन्त्राणाम् ५-२६१ हृदादीन् नि:सृतान् ४-७३ हदाद्यन्तनिरुद्धेन १६-२९९ हदाद्यावर्तितै: षड्भि: १८-४४५ हृदाद् वल्मीकशिखरात् १५-११८ हदाऽनलं पुटीकृत्य ५-१४६ हृदा पवित्रीकरणम् ५-११२ हदाभिमन्त्रितं कृत्वा १५-११२ हदाऽभ्यर्च्याऽमृतं ध्यानम् ५-८५ हृदावत्कुण्ठिततनुम् २१-२३९ हृदावतार्याभिधार्य २१-११६ हृदास्त्रपरिजप्तेन १८-४०५ हृदि देवमनभ्यर्च्य १९-३७५ हृदि मन्त्रेश्वरं सास्त्रम् १६-३४ हदि मूर्ध्नि शिखायां तु ७-१७७ हिद वेद्यां बिहर्मृतौं २४-४८१ हृत्पद्मकर्णिकामध्ये ८-२९ हत्पद्मपीठादौ २०-२००; २१-५७२ हत्पद्माऽन्तर्गतां सम्यक् ५-२५३ हृत्पुण्डरीकमध्ये तु २१-८६ हत्सम्मुखात् बध्नीयात् २४-३८

हत्स्थो नियमदण्डेन २४-३१७ हृद्देशे मुर्धकम्पैस्तु ४-१९२ हन्मध्ये गगने भूमौ २४-२०८ हन्मन्त्रपृजितैर्भ्यः १८-४७० हन्मन्त्रसम्पुटस्थं च २०-१८७ हन्मन्त्रेण चतुर्णां तु ४-१७२ हन्मन्त्रेण ततस्तत्र ५-७८ हन्मन्त्रेण तद्रध्वें तु १६-२५८ हन्मन्त्रेण तु सास्त्रेण १७-२२; १८-४६५ हन्मन्त्रेणैव सर्वत्र ३-२६ हृद्यंसंयोर्ललाटे च ५-२८० हद्या: स्गन्धा: कर्म २२-२६ हृद्याङ्गस्थानसंशुद्धिम् ९-३४१ हृद्यानि फलमूलानि २-११७ हृद्ये तुष्टिप्रदे चैव ५-२३८ हषीकेश: पद्मनाभो २३-२२५ हृषीकेशस्तु भगवान् २०-२८ हेतिराज समायुक्तो १०-१२ हेतीशं वापि वस्त्राद्यै: १०-१२५ हेतुना केनचित्तत्र १८-९० हेतुना तेन भगवान् २४-४२७ हेत्भिर्वातवेगाद्यै: १९-५०४ हे धराधिपते नाथ २१-३८२ हेमचन्द्र हिमाकाश ९-१२९ हेमजं सूत्रमादाय १०-३२५ हेमदण्डगत: सत्य: ९-२९४ हेमदण्डसमायुक्तै: ११-२२५ हेमपीठे समारोप्य १३-११४ हेमपूर्वाणिरत्नानि २१-९१ हेमरत्नोदकेनाथ १५-७९ हेमरम्भासमाकार १०-२४४ हेमसद्रत्नकर्पूर १४-१५३

हेमसर्वोषधीरत १६-३३ हेमादिधातवो रत्न २१-२६७ हेमादिलोहजा: सर्वे १०-९७ हेमाद्यत्थानि पात्राणि २१-५९ हेमाब्जभृषितं ध्यात्वा २१-१५२ हेमाभं चोत्तरे कुर्यात् १४-६९ हेमालिपाण्ड्राभं च ७-२१० हेमालिपाण्ड्राभं तु ९-१२३ हेमोत्तमाङ्गधुग्देवो २०-३६ हेयं चानर्थसिद्धीनाम् २३-२८ हेयशेषमुपोदेयम् २१-४१७ हैमन्तद्रध्वें कमलम् १८-३७८ हैमेन च वितानेन ११-२८० हैविरादि विधानं च २३-२ होतव्यं कर्मसिद्ध्यर्थम् ५-१४३ होतव्यं पूर्णया सार्धम् १९-२७७ होतव्यं प्रणवेनैव १८-३२७ होतव्यं ब्राह्मणै: १६-१८० होतव्यं भूमिलिङ्गै: १६-४४ होतव्यमपरैर्विप्रै: १६-४५ होतव्यमस्य वाग्मीयम् १६-१७९ होतव्यानि विशेषेण २५-२०७ होमं कृत्वा विशेषेण १२-९२ होमं च सिद्धये कृत्वा २१-११८ होमं विधाय विधिवत् १२-२१९ होमं समर्प्य देवाय ११-४०९ होमद्रव्येषु यद्वीर्यम् ५-२८४ होमस्तु विहित: सम्यक् ५-५६ होमान्ते तन्निमित्तं वै ५-२३५ होमान्ते सप्तसमिधाम् १२-१५९ होमार्थं सर्वकुण्डेषु १६-४६ होमावसानं मन्त्रस्य १८-४६८

होमावसानं सर्वं तु १३-२१० होमे पीठादि संस्क्षारे १९-७३४ होमोपकरणं सर्वम् ५-९४ हस्वदीर्घविभागेन २३-६७ हस्वमद्दलवाद्येषु ११-२५ हस्वाऽहस्वोत्रता दीर्घा ५-२३६ हासयेदनुपातेन १०-८३ हासादङ्गुलयुग्मस्य १८-१३ हीबेरैश्चैव घण्टाभि: १२-१२७

"Forwarded free of cost veille it a compliments of Hashtriya Sanskrit Sansthan (Facched University)" New Delhi

M. A. Lakshmithathachar is a renowned Indological scholar who combines in himself the erudition and depth of traditional learning as well as the critical acumen of western approach. He is well versed in a number of branches of Indological learning including Nyāya, Viśistādvaita-Vedānta and Sanskrit literature. He is also deeply involved in bringing to light contribution of ancient Indians to the areas of science and technology, also himself very efficient in developing computer software for the study of various branches of Sanskrit learning. His software for learning Sanskrit grammar with ease has been greatly acclaimed. He has been founder chairman of the Academy of Sanskrit Research in Melkote, besides being Member and Advisor to various Academic bodies in Mysore, Bangalore and Chennai.

Prof. V. Varadachari (1914-2006) was a great doyen of Indological studies having command over a number of disciplines of Sanskrit learning especially its grammar, literature, the Visistadvaita philosophy and Vaiṣṇava Āgamas. He attracted the attention of Sanskrit scholars and students alike by his very first stupendous work, A History of Sanskrit Literature (1952) which is still the most informative reference work on this subject His Sanskrit Self-teacher (1966) also became quite famous and served young students and lovers of Sanskrit very well. In the later part of his life, he was attracted more and more towards the works of the Acaryas of Visistadvaita and towards the Pāñcarātra literature. In 1982 came out his Agamas and South Indian Vaisnavism, later Vedantadeśika (1983)works on and Yāmunācārya (1984) and finally his valuable philosophy the introduction to Lakşmitantra in English and Sanskrit (1996). He has been associated with the French Institute of Indology, Pondicherry for a long time and has also prepared a Descriptive catalogue of its manuscripts (1986).

Rs. 6000 (Set of 5 Vols.) Code: 32169